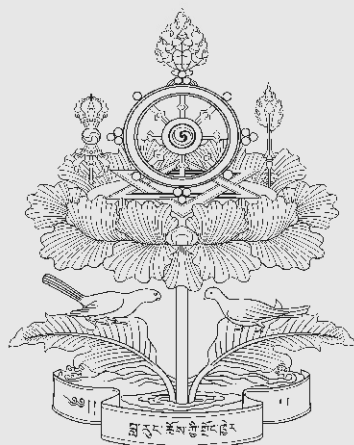

༣༡། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་སོ་སོར་བརྟག་
བའི་དབྱུང་སྒོམ་ལཁོར་ལོ་མ་སོགས་
བཞུགས་སོ། །

ཡ་ གུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་པོ་འདི་ཚེས་སྤྱིན་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱུར་མི་ཚེས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

༣༡། །ཀུན་མཁུན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

པོད་སོ་དགུ་པའི་

དཀར་ཆག

- ༥ སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནམ་པར་སྤྱོད་པ་སོ་སོར་བརྟག་པའི་
དབུད་སྒོམ་འཁོར་ལོ་མ།..... ༡
- རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཆད།..... ༤
- དགོས་པ།..... ༤
- ༥ སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནམ་སྤྱོད་གི་ཉམས་ལེན།..... ༧
- ༥ དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་ཟབ་མོ།..... ༡༩
- ༥ བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ།..... ༡༥
- ༥ ལྷག་ཆེན་པའི་གནས་འཕྱུ་རིག་གསུམ།..... ༡༤
- ༥ གཙོད་ཡུལ་གྱི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས།..... ༢༠
- ༥ ཁྱིད་འདེབས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཨོ་རྒྱན་སྒྲ་མའི་སོགས།..... ༢༥
- ༥ བད་སྤྱོད་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱན།..... ༣༤

- ༥ ཐུན་མིན་རྫོགས་ཆེན་སྒྲོར་གྱི་གདམས་པ་ཕྱོགས་བསྟུས་
ཟབ་དོན་སྒྲིང་པོ་སངས་རྒྱས་ལག་སྟེར།..... ༤༡
- ༦ ཟབ་མོ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེན་པའི་
རིམ་པ་དང་པོ།..... ༤༢
- ༧ ཨ་ཆོས་ཀུན་མ་སྐྱེས་སོགས།..... ༤༣
- ༨ ཨ་ག་དག་ནམ་མཁའ་སོགས།..... ༤༤
- ༩ ཨ་མཉམ་ཉིད་དབྱེདས་ལས་སོགས།..... ༤༥
- ༡༠ རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོར།..... ༤༦
- ༡༡ སྒྲོར་རྫོགས་གྱི་གནད་དེས་པ་གཏུག་མའི་སྒྲ་དབྱེདས།..... ༤༧
- ༡༢ རྣམ་པར་མི་རྟོག་སོགས།..... ༤༨
- ༡༣ ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་པར་གྲོལ་འགྱུར་སོགས།..... ༤༩
- ༡༤ སེམས་དོན་གདམས་ངག་..... ༥༠
- ༡༥ སེམས་ལ་དམིགས་ན་ཞི་གནས་སོགས།..... ༥༡
- ༡༦ གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲ་མེད་པ་ཡི་སོགས།..... ༥༢
- ༡༧ ཡུལ་གྱི་སྤྲང་བ་མེ་ལོང་གཟུགས་བསྟན་སོགས།..... ༥༣
- ༡༨ ཨེ་མ་རྟོ་ཐེག་མཆོག་འོད་གསལ་སོགས།..... ༥༤

- ༥༠ རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཉམས་མགུར་སྒྲིལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་མོ།.....
- ༥༡ ལྷ་མ་པར་འབྱུང་གནས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ།.....
- ༥༢ རྩོགས་ལྷན་གྱི་ཉམས་ཀྱི་ལྷགས་སེམས་དོ་མཛུབ་ཚུགས་
ཀྱི་གདམས་པ་ལྷན་སེམས་སྒྲིལ་བེ།.....
- ༥༣ སེམས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟོན་པ།.....
- ༥༤ རིག་དོ་སྒྲིང་ཐབས་ལེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ།.....
- ༥༥ ཀ་དག་ཁྱིམ་ཆོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་པོར་དྲིལ་བའི་
མན་ངག་ཨེ་རྩོད།.....
- ༥༦ འོད་གསལ་ཐོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཉུང་ཏུ་
དྲིལ་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིན་པའི་མན་ངག་.....
- ༥༧ ཀྱི་རྩོ་མི་གཙང་འབྱུང་འཁོར་སྟོན་པ།.....
- ༥༨ ཀྱི་རྩོ་རང་གི་ལས་སྒྲིང་སྟོན་པ།.....
- ༥༩ ལུས་ནི་ཆོད་མེད་སྒྲིང་པོར་བྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ།.....
- ༦༠ འདྲེ་ཕྱག་དེ་དོན་རྣམ་པར་རྟོག་ལ་སྟོན་པ།.....
- ༦༡ རང་གི་དོན་པ་གཙོད་དོ་རྩོ་མེ་ལོང་།.....

ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

༥ ཞེ་སྒྲི། དག་དང་མ་དག་སོགས།	༧༧
༥ ཞེ་སྒྲི།	༧༧
༥ ཞེ་སྒྲི།	༧༧
༥ རྩོམ་ཞེ་སྒྲི་མ་གསལ་པའི་དོ་རྒྱ།	༡༠༩
༥ ཡུངས་འབྱུང་ནང་གི་ནམ་མཁའ་སོགས།	༡༠༩
༥ མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིང་གསལ་དབྱེར་མེད་སོགས།	༡༠༧
༥ མཆོག་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་གི་དྲངས་མ་འབྲུགས་པའི་སྒྲི་དབྱེར།	༡༠༧
༥ ཆགས་པའི་རྒྱལ་མོ་རྩེས་དྲན་གྱི་སྒྲི་དབྱེར་དགའ་ བཞིའི་བྱ་མ་རྒྱ།	༡༠༩
༥ རྩོམ་སྒྲིང་བརྒྱལ་གྱི་སྒྲི་གར་བདེ་ཆེན་དགའ་བ་འབྱུང་བ།	༡༡༩
༥ ས་གསུམ་དག་ན་ཡིད་འོང་སྒྲི་གཅིག་སོགས།	༡༡༩
༥ བདེ་ཆེན་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས།	༡༡༩
༥ དོན་རྒྱུད་གཙོར་འཛིན་གསལ་སྒྲིང་མ་སོགས།	༡༡༩
༥ འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་སོགས།	༡༡༧
༥ འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས།	༡༡༧
༥ རོ་ནང་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པའི་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྒྲིང་།	༡༢༠

- ༥ གུར་མཁུན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེས་དོ་གྲུབ་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཛིགས་མེད་
བསྟན་པའི་ཉི་མར་ཞལ་གདམས་
བསྒྲུབ་བྱ་གནང་བ།..... ༡༢༡
- ༥ བསྒྲུས་ཚན་ཚུང་རིགས་སྒྲུ་བའི་སྒོ་འབྱེད།..... ༡༢༢
- ༥ འཕག་པོ་དམིགས་བསལ་སྟེག་སྒྲུགས།..... ༡༢༣
- ༥ དོ་རྩེ་སེམས་དབའི་ཞི་བའི་སྟེག་སྒྲུག་
བཀྲ་ཤིས་དབལ་འབར།..... ༡༢༤
- ༥ ཆེ་མཆོག་གི་རྒྱས་པའི་སྟེག་སྒྲུག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།..... ༡༢༥
- ༥ བསྐྱ་དབང་ཆེན་གྱི་སྟེག་སྒྲུག་སྒྲུང་སྟོང་དབང་སྒྲུད།..... ༡༢༦
- ༥ ཡ་མཁུན་ཀའི་སྟེག་སྒྲུག་འཕག་པོའི་མེ་ཆེན་རང་འབར།..... ༡༢༧
- ༥ དུངས་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོག་གི་སྟེག་སྒྲུག་
ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་མཁའ་བྱུང་།..... ༡༢༨
- ༥ དོ་རྩེ་གཞོན་ནུའི་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་
སྟེག་སྒྲུག་དོན་གུར་གྲུབ་བ།..... ༡༢༩
- ༥ ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྦྱིན་སྟེག་ཅིནྟ་མ་ཁྱི།..... ༡༣༠

- ༥ བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོལ་སྡེ་རབ་གསལ་འཛི་མེད་
སྒྲན་མཚོག་གྲུབ་པ།..... ༢༠༩
- ༦ ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མར་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་
བསྟན་བཅོས་ཡུལ་ལྷ་བ་དང་གི་ལྷ།..... ༢༡༡
- ༧ སྒྲགས་གྲུབ་པའི་ཡུལ།..... ༢༡༢
- ༨ ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ཡུལ།..... ༢༡༩
- ༩ རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཡུལ།..... ༢༢༢
- ༡༠ ཀུན་རྟོག་འཛིང་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི།..... ༢༢༤
- ༡༡ ཐུ་ཚོལ་ཀུན་རྟ་གཅོད་པ་ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི།..... ༢༢༥
- ༡༢ བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པའི་ཐབས་སྒོ་ཡི་
རལ་གྱི། ཚོས་ཀུན་རང་རོ་སོགས།..... ༢༢༨
- ༡༣ བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པའི་ཐབས་སྒོ་ཡི་
རལ་གྱི། རྟོ་རྗེ་སྒོ་གྲོས་སོགས།..... ༢༢༨
- ༡༤ ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་བཞག་སྒོ་གྲོས་སྤྱང་བ་རྣམ་རྟེན།..... ༢༢༩
- ༡༥ རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མེད་སྤྱང་བ།..... ༢༣༢
- ༡༦ ལཔའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་

- འདེབས་པ་དད་པའི་གདུང་དབྱངས།..... ༡༧༩
- ༥ འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས།..... ༡༨༡
- ༥ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྩོགས་རིམ་རྩོམ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
དགོངས་གནད་གསལ་བྱེད་བེ་རྒྱུའི་མེ་ལོང་།..... ༡༨༧
- ༥ ལྷན་སྤྱིའི་མདོ་ཆོག་བསྐྱེས་པ་བདུད་རྩིའི་ལུས་བཟང་།..... ༡༩༩
- ༥ ས་སྤྱིང་།..... ༢༠༥
- ༥ བསྟོད་པ་ས་གཞིའི་མཛེས་རྒྱན་།..... ༢༠༩
- ༥ བསྐྱེས་མཁའ་འགྲུའི་ཆེ་འགྲུགས།..... ༢༡༧
- ༥ འོད་ཟེར་ཅན་མའི་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་གྱི་
གཏོར་འབྲུལ་ཐིན་ལས་ཀླན་འབྲུལ།..... ༢༡༨
- ༥ རབ་འབྲུམས་ཡི་དམ་ཞི་བློ་ཡི་སྒྲིགས།..... ༢༡༩
- ༥ ལྷན་རས་གཟིགས་ཡི་གེ་དུག་པའི་བསྐྱེས་བསྐྱེས།..... ༢༢༠
- ༥ རྩ་འབྲུར་བསྐྱེས་པ་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་ལམ་ཆོས་རྒྱལ་
དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་།..... ༢༢༡
- ༥ ལྷན་ལམ་རྩོམ་རྩེའི་ཆོག་གི་རྒྱ་མདུད་ཀྱི་འགྲུལ་བ།..... ༢༢༩
- ༥ མཐའ་བུལ་དུ་མ་ཆེན་པོའི་སྐྱོན་ལམ་སྤྱང་སྤྱང་།

ཁུ་ལྷའི་རོལ་ཅུད།	༤༠༢
༥ དབལ་རིའི་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་གསང་ལམ།	༤༠༤
༥ མར་མེའི་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ།	༤༠༥
༥ བདག་ནི་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་སོགས།	༤༡༠
༥ ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེས་པའི་ཆོག་	༤༡༡
༥ སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་སོགས།	༤༡༡
༥ གང་ཆེ་བདག་གིས་སོགས།	༤༡༡
༥ ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཛིན་སྟོན་ལམ།	༤༡༡
༥ ཞི་ཕྱགས་དུས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་སོགས།	༤༡༢
༥ མོང་རྒྱད་འཛིགས་པ་ཀུན་ལས་དབུགས་དབྱུང་སོགས།	༤༡༥
༥ འཇམ་དབལ་མཆོག་སྦྱོར་དོ་རྩེ་སོགས།	༤༡༤
༥ ཉན་རྒྱལ་གཏན་དུ་ཞི་ཞིང་སོགས།	༤༡༤
༥ གསོ་རིག་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ།	༤༡༤
༥ མཁའ་སྟོན་སྟོན་ལམ་བདེ་བའི་ཐེམ་སྐྱེས།	༤༡༤
༥ ཞི་སྒྲིལ། མཆོག་གསུམ་ཅུ་གསུམ་པར་འཛིན་རྒྱལ་སོགས།	༤༡༥
༥ བདག་ནི་འདི་ནས་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱལ་སོགས།	༤༡༤

- ༥ ཅ་གསུམ་རྒྱུ་པའི་བྱིན་རྒྱུ་པ་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་པར་བྲམ་མ་ལྟ་དང་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ ལས་རབ་འབྲམས་སོ་སོའི་རྒྱོན་ལམ།..... ༤༡༥
- ༥ ལས་བཞིའི་རྒྱོན་ལམ།..... ༤༡༥
- ༥ དབལ་དང་གྲགས་དང་དབང་ལྷུག་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ རྒྱུ་ལོ་ཉི་མ་རྒྱུ་པའི་རྒྱོན་ལས་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ བདག་ནི་རྒྱུ་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་སོགས།།༥།..... ༤༡༥
- ༥ བདག་ནི་རྒྱུ་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་སོགས།།༥།..... ༤༡༥
- ༥ བདག་ནི་རྒྱུ་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་སོགས།།༥།..... ༤༡༥
- ༥ དག་པ་འདི་ཡིས་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ རྒྱུ་པའི་བདག་པོ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ རྒྱུ་པས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱུ་པ་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ ཆེ་འིང་གང་བསམ་འདོད་དོན་མཐར་ཕྱིན་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ ཅོག་བཞག་བཞི་ལྟ་བུ་སོགས་ཆོད་དགོངས་པ་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ བདེ་གཤེགས་སྐྱེས་བཅས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སོགས།..... ༤༡༥
- ༥ ཅ་བརྒྱུད་བྲམ་མའི་བྱིན་རྒྱུ་པ་སྟོང་ལ་སོགས།..... ༤༡༥

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

- ༥ འགྲོ་དོན་བསྟན་པ་མཐར་རྒྱས་སོགས།..... ༤༡༩
- ༥ ཏུས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཞི་བའི་བདེན་ཆོག་སྟོན་ལམ།..... ༤༡༩
- ༥ རྒྱན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཅུ་ཐོ།..... ༤༢༠
- ༥ རྗེ་བཙུན་རིག་བྱེད་མ་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར།..... ༤༢༡
- ༥ བདྲུ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོ་འགྲུགས།..... ༤༢༤
- ༥ རྣང་སྤྱིད་མ་ལུས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སོགས།..... ༤༢༩
- ༥ ས་གསུམ་དག་ན་ཡིད་འོང་སྐྱ་གཅིག་སོགས།..... ༤༣༠
- ༥ དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར།..... ༤༣༡
- ༥ རྩོན་འགྲོའི་དག་འདོན་ཐར་ལམ་རབ་གསལ།..... ༤༣༢
- ༥ ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱལ་ཆར་འབེབས།..... ༤༣༩
- ༥ རོ་རྗེ་ཆོག་བདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་མཆོད་
དཔལ་གྱི་སྤྱ་བཟང་།..... ༤༤༡
- ༥ དགའ་རབ་རོ་རྗེའི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་ཆར་འབེབས།..... ༤༤༢
- ༥ རོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཐབས།..... ༤༤༢
- ༥ དཔལ་འོང་ཚམ་བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་

- བྱིན་སྒྲུབས་ཆར་འབེབས།..... ༤༥༥
- ༥ མཁན་ཆེན་ཡབ་སྐུ་གྱི་སྒྲུ་མའི་ནལ་འབྱོར་
བྱིན་སྒྲུབས་གྲུ་ཆར།..... ༤༥༨
- ༥ དེ་ཆེན་སྒྲི་ཏིའི་སྒྲུ་མའི་ནལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་གཏེར་ཆེན།..... ༤༥༩
- ༥ འཕགས་ཡུལ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བྱི་མཆོག་སོགས།..... ༤༦༢
- ༥ ཤིན་རྒྱ་ཟབ་པའི་ཡི་གེ་གཅིག་མའི་སྒྲུབ་སྒྲོར།..... ༤༦༣
- ༥ དག་ཤིས་གྱི་ཆོག་དཔལ་གྱི་བེལ།..... ༤༦༤
- ༥ དག་ཤིས་མཆོག་གྲུབ།..... ^{1 1} ༤༧༩
- ༥ དུག་ན་ཡུལ་བསྐྱེད་པ་སོགས།..... ༤༧༢
- ༥ མ་ལུས་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སོགས།..... ༤༧༣
- ༥ ཡོ་སྒྲིགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་སོགས།..... ༤༧༤
- ༥ ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀུན་མཁྱེན་སོགས།..... ༤༧༥
- ༥ མདོ་སྐྱེས་ཐེག་པའི་རྟོགས་བྱའི་སོགས།..... ༤༧༦
- ༥ སྤྱི་འབྱོར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ལ་དོགས་སེལ།..... ༤༧༧
- ༥ ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུ་མ་མི་ཡམ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྩོ་རྩེའི་
མཇེད་པའི་སྒྲོབས་པའི་གཏེར་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

སྒོ་གྲོས་སྒྲུང་སྟེང་།..... ༤༩༠

༥ རྒྱལ་བསྟན་ལྗོངས་འདིར་འདྲན་བ་མེས་དབོན་སོགས།..... ༤༩༡

༄༅། །སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་རྣམ་པར་སྒྲོང་བ་སོ་སོར་བརྟག་
བའི་དབུད་སྒྲོམ་འཁོར་ལོ་མ་ཞེས་པ་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མ་རྩུ་ཤྱི་ཡེ། སྤིད་ན་ཉེས་པ་གང་མཆིས་པ། །རང་སེམས་ཉོན་མོངས་
མཐུ་ཡིས་བྱས། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཉོན་མོངས་རྒྱ། །དེ་སྤོང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
བྱེད་ཡིན། །འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ། རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་
ཆོད། དེ་ཡི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་ཡུལ། །
ཡིད་ཀྱིས་མདུན་དུ་མངོན་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤང་པོ་ལྟར་བྱེ་སྟེ། །ཐོག་མར་
ཡུས་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་ །ཤ་ཁྲག་རུས་པ་རྒྱང་དང་ཆོལ། །དོན་སྤྲོད་ཡན་ལག་
དབང་པོ་དང་། །ག་ཤང་གཅི་སྤོན་བྱ་སྒྲ་སེན་སོགས། །མི་གཙང་རྩས་རྣམས་
རི་སྟེད་དང་། །ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས། །སོ་སོར་དབྱེ་བར་རུང་
བའི་རིགས། །གང་དག་རི་སྟེད་མཆིས་པ་རྣམས། །རི་སྤིད་རྩལ་གྱི་མཐར་
ཐུག་པར། །རིམ་པས་དབྱེ་ཞིང་དེ་རེ་རེར། །ཆགས་པ་སྒྲེའམ་མི་སྒྲེ་བརྟག་ །
མི་གཙང་སེལ་བའི་རྩས་དེ་ལས། །ཡུས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས། །ཡུས་
ནི་མི་གཙང་ལྟུལ་འཁོར་དང་། །རྩ་དང་རྩིག་པ་ལུང་སྤང་དང་། །དབུ་བརྩོས་
པ་ལྟ་སྤར་ནི། །མཐོང་ཆོ་དེ་དོན་དྲན་བཞིན་འདུག །རྟོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་ཡལ་

ཆོ། ཆོར་འདྲ་འདྲ་བྱེད་ནམ་ཤེས་ཀྱི། རང་བཞིན་རེ་རེ་དགལ་ཡང་། ཏུ་མ་
ཉིད་དུ་བྱེ་ཞིང་དབྱང་། ལྷ་ལུང་སྒྲིག་རྒྱ་ལྷ་ཤིང་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་ལུང་མཐོང་བའི་
ཆོ། རྟེ་ལའང་ཆགས་པ་བྱར་མེད་པར། ཤེས་ནས་ནམ་རྟོག་དེ་ཡི་རྒྱད། །
མ་ཡལ་བར་དུ་དེ་བསྐྱེད་བྱ། ཡལ་ན་ཆེད་དུ་མི་མཐུད་པར། རོ་སོར་བརྟག་
བག་ཞན་ལ་སྒྲོ། རྟེ་ལུང་མི་གཙང་བ་དང་ནི། སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་ལུང་པོ་དེ། །
བྱུང་ནས་མི་སྟོད་སྐྱད་ཅིག་གིས། འཇིག་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་བསམ། རྒྱོན་
བྱུང་མཐའ་མ་མཆིས་པ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྲང་ཞིག་གྱུར་ཏེ། རྟེ་ལུང་མ་
འོངས་གྲང་དེ་འདྲ། འདུས་བྱས་ངང་ཚུལ་སྒྲོ་བའི་རྒྱ། རྒྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
འཆི་ངེས་ཏེ། རྒྱེ་བྱུར་འཆི་བ་ཆ་མེད་ལ། སྒྲིང་པོའི་སྐྱང་བ་འདི་དག་ཀུན། །
གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་ཅན་དུ་བསམ། མདོར་ན་འདྲ་བྱེད་མི་རྟག་པའི། །
ནམ་པའི་སྟོད་ཡོད་པ་ལ། རྟེ་ལུང་རྣམས་པར་རེ་རེ་བཞིན། རྒྱེ་ཡིས་གསལ་
པོར་རིམ་གྱིས་བསམས། གང་ཆོ་ཆགས་ཡུལ་ལུང་པོ་དེ། རྒྱེ་ག་དང་ཚུ་བྱུར་
སྒྲིན་ལྷ་ལུང་། གཡོ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ན། རྟེ་སྒྲིང་ནམ་རྟོག་དེ་ཡི་རྒྱད། །
མ་ཡལ་བར་དུ་དེ་ཉིད་བསམ། རྟེ་ནས་དུ་མར་གྱུར་པ་ཡི། ལུང་པོའི་སྐྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ཡང་། ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་འམ། བདེ་བར་སྐྱང་ཡང་འགྱུར་
བ་དང་། ལྷ་ག་བསྐྱེད་མའི་རྒྱར་གྱུར་མའི། ལུང་པོ་ལྷ་ག་བསྐྱེད་གཞི་ཡིན་
ལ། རྟེ་དུ་ན་མཆིས་པའི་ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཀུན། རྟེ་ལུང་རྣམས་པར་བསམས་བྱས་
ནས། རྟེ་ཀུན་ལུང་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་མའི། ལྷ་ག་དང་བཅས་པའི་ལུང་པོ་ལ། །

ཁབ་ཅེ་ཙམ་གྱི་ཆ་གས་ཀྱང་། ལྷག་བསྐལ་སྒྲིམ་མེད་མ་མཆིས་པས། སྤང་
 བོ་འདི་ནི་ལྷག་བསྐལ་གྱི། འབྲུང་གནས་མི་གཙང་འདམ་དང་ནི། མེ་འོབས་
 སྒྲིམ་གྱིང་འདྲའོ་ཞེས། རྟོག་པ་དེ་ལ་དི་སྤྱིད་གནས། དེ་མཐར་ལྷག་བསྐལ་
 རྟེན་གྱུར་པ། རྟེན་མི་རྟག་སྤང་བོ་འདིར། བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་
 ཞེས། དབུད་པས་བདག་གིས་སྤྱོད་པ་ཡི། འབབ་ཆུ་ཆར་དང་ཁང་སྤྱོད་
 ལྟར། མཐོང་ན་དེས་ཤེས་དེ་ཡི་ངང་། དི་སྤྱིད་མ་ཡལ་དེ་ངང་འདུག ཡལ་
 བར་གྱུར་ཆེ་སྤྱར་ཡང་ནི། ཁོང་བཞིན་དེས་པས་དབུད་པ་བྱེད། དེས་འགའ་
 གོ་དེས་མེད་པར་ཡང་། ལྷ་ཆོག་སྤྱད་པས་གང་རུང་བསམ། ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་འདི་དོན་བརྟག དེས་འགའ་གཞན་གྱིས་སྤང་བོར་བསམ། དེས་
 འགའ་རང་གི་སྤང་བོར་བརྟག དེས་འགའ་འདུས་བྱས་ཀྱན་ལ་དབུད། གང་
 ལ་ཆགས་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་དབུད། མདོར་ན་དབུད་པ་འདི་རྟེན་མི་རྟག་ལྷག་བསྐལ་
 བདག་ཅེད། བཞི་པོ། མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤང་ནས་སྤྱ། དབུད་པའི་འཁོར་ལོ་
 བར་མེད་བསྟོར། ཅི་ཙམ་དབུད་པ་ཞིན་དེས་པ་སྤྱེ། འདི་འདྲའི་དམིགས་
 པ་སྤྱ་ཆོག་སྤྱལ། ཤེས་པ་གསལ་བོར་རྒྱ་བ་ཡིས། རྩལ་མཆོད་པའི་མེ་བཞིན་
 དུ། རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པར་བྱ། སྤྱོད་ཆེ་བདག་གིས་དུས་ཀྱན་ཏུ།
 རྩལ་མིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡི། ལྷ་ཆོག་སྤྱོད་པ་རྒྱན་འཇུག་པ། དེ་ཡི་ཚབ་
 ཏུ་འདི་བཞག་བྱ། གལ་ཏེ་དུབ་པར་གྱུར་ནས་སྤྱ། གཞན་བོའི་དབུད་པའང་
 མི་འཇུག་ལ། རྟོན་མོངས་དག་ཀྱང་མི་སྤྱེན། བཏང་སྤྱོད་མས་ཉིད་དུ་ངལ་

གསོ་བྱ། །རེ་ཞིག་དལ་བ་སོར་ཚུད་ནས། །སྤྲེལ་ཡང་གོང་བཞིན་སོ་སོར་བརྟག།
སོ་སོར་བརྟག་པའི་རྟོག་པ་འདི། །དྲན་བཞིན་ཤེས་བཞིན་ཀུན་ཏུ་གནས། །
གལ་ཏེ་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་སྐབས། །ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན། །
དག་པོ་མཐོང་ཆེ་མཚོན་བཞིན་དུ། །སོ་སོར་བརྟག་པ་སྤོང་བར་བྱ། །མུན་
པ་ལ་ནི་སྤང་བ་བཞིན། །སོ་སོར་བརྟག་པ་འདི་ལྟ་བུ། །རུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་ལ། །གཞོད་ན་ཆེན་པོས་སྦྱོས་ཅི་འཇོལ། །འདུས་བྱས་འཁོར་བའི་
ཉེས་པ་རྣམས། །ཅི་ཅམ་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་དུ། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་
བྱས། །ཞི་བསིལ་སྤྱོད་མེད་པར་ཤེས། །

གཉིས་བརྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚད། །ནམ་ཞིག་གོ་མས་ནས་རང་ག་ཞན་གྱི། །
མུང་པོ་ལྷ་དང་འདུས་བྱས་ཀུན། །དུ་མ་ཉིད་དང་མི་རྟག་དང་། །སྤྱུག་བསྐལ་
ཉིད་དང་བདག་མེད་པར། །རང་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་བྱས་པས། །ཆེད་དུ་འབད་
བ་མེད་པར་ཡང་། །སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྩལ་རྩལ་དུ། །གྱུར་ཆེ་ཉོན་མོངས་མགོ་
གཞོན་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་སྐབས་དང་བྲལ་བས་ན། །དེ་ཆེ་རྩོགས་མེད་ཡིད་
ཀྱི་མཚོ། །རང་དབང་དག་དང་མཐུན་གྱུར་ནས། །ཞི་གནས་ཉིང་འཛིན་ལ་
རེག། །ཅེ་གཅིག་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡི། །དེ་ཉིད་བལྟས་ན་ལྷག་པར་མཐོང་། །
འདི་ནི་ཐེག་གསུམ་ཐུན་མོང་གིས། །དང་པོར་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པད་གོས་ལ། །གང་ཆེ་རྟེན་འབྱུང་སྐྱུ་མ་འདྲའི། །ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་
པས། །ཆོས་བདག་མེད་པའི་རྩྭ་ཉིད་ལ། །ཐད་དགཅིག་སོགས་མཐའ་གཉིས་

བྲལ། །དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་
བྱུང་ཡིན། །མཆོག་རྒྱ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྒྲིང་པོའང་དེ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ན་སྤིང་ཞིའི་མཐར། །མི་གནས་སྤང་འདས་
ཆེན་པོ་འགྲུབ། །དེ་ནི་མཆོག་རྒྱ་དག་དང་བདེ། །འདུས་མ་བྱས་ཆེན་ཡོངས་
སྤྱད་ག། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ལ་རོལ་བྱིན་པ་སྤྲོ་ན་མེད། །སྤྱི་
མེད་དེས་གསང་སྒྲིང་པོའི་དོན། །དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲིམ་བདེ་ཆེན་དབྱིངས། །རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བྱུག། །དེ་ཡི་རང་བཙུན་ཀྱན་རྫོགས་ས། །དེ་ཉིད་སྤྱི་མའི་མན་
ག་གིས། །ཐད་ཀར་རོ་སྤྱོད་རྫོགས་ཆེན་ལུགས། །དེ་བྱིར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་
སྤྱུགས། །བྱུན་མོང་ལམ་སྤྱོད་སྤོན་འགོ་ཡུ། །འདུས་བྱས་འབྲུལ་བའི་སྤྱུབས་
བཤེགས་པ། །སོ་སོར་བརྟག་པའི་ལམ་འདི་བཟང་། །དང་པོར་སོ་སོར་བརྟགས་
པའི་མཐུས། །ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་མཆོན་མ་བཤེགས། །ལུང་པོ་རྟོང་པར་དེས་
ཤེས་ནས། །འམས་གསུམ་ལ་སྤོན་ཆགས་པ་བྲལ། །དེ་ནས་རིམ་བཞིན་
དམིགས་མཆོན་ཀྱན། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྟོང་པ་ཉིད། །སྤང་གཉེན་ཀྱན་ལ་
མི་སྤོན་པས། །མཐར་འཛིན་ཆགས་པ་ཀྱན་བྲལ་འགྲུབ། །ཆགས་མེད་སྒྲིང་
རྫོགས་ཆགས་པས། །ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་དུ། །སྤིང་བར་
འཛིགས་མེད་གང་རྒྱུ་བ། །རྒྱལ་སྤྱི་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ། །འདི་ལྟར་
འཕགས་པའི་ལུང་བཞིན་དུ། །ཞི་ལྷག་ལམ་གྱི་སྤོན་འགོ་ཡུ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་རྣམས་སྤྱོད་བ། །ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱི་གལ་གནད་བཤད། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་

པ་ནམ་སྦྱོང་བའི། །སོ་སོར་བརྟག་པར་རི་གོམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་ཆུང་། །ཉོན་མོངས་ཅི་ཙམ་བསྐབ་པ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཞིག་ནས་སྦྱབ་
 བར་སྒྲ། །དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་སྦྱངས་པའི་གསེར། །ཤིན་ཏུ་བརྟུང་བར་རུང་བ་
 བཞིན། །ཆགས་མེད་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་ལྟ་ཡི་ལོ་སྟོང་དུ། །
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཅི་དགོས་པའི། །ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བྱིན་པ་བས། །
 གང་གཞན་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་དུ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐལ་
 དང་། །མི་རྟག་སྟོང་པ་བདག་མེད་པར། །དབྱོད་ན་སྒྲ་མའི་བསོད་ནམས་
 ལས། །གངས་མེད་འཕགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུམ་
 བཞི་པོ། །བརྗོད་ན་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་བརྗོད་པ་མཉམ་
 གསུངས་ཐྱིར། །འདི་བཤད་འདི་དོན་ལེགས་བསྐྱེམས་ནས། །མདོ་སྡེ་བྱེ་བ་
 བརྒྱ་མང་པོའི། །དོན་གནད་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེམས་པའི་ཐྱིར། །ཟབ་དང་རྒྱ་
 ཆེའི་ཤེས་རབ་མཛོད། །ཆོག་མེད་ཐོབ་ནས་ལྷུང་དུ་གྲོལ། །འདི་བཤད་
 དགོ་བས་སྒྲིགས་མ་ཡི། །སྟོན་གྱིས་ལྟག་པར་གཅོས་པ་ནམས། །ཆགས་བྲལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་མཐུས། །ཞི་བའི་གོ་འཕང་རེག་གྱུར་ཅིག །ལྷགས་ཡོས་སྒྲིན་
 རྒྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལཱ་མི་ཐམ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པས་བྲིས་པ་མངྒལ།

༥ བཅོམ་གྱི་སྒྱུད་པ་རྣམས་སྒྱུད་ཁྱིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་དཔེ་བར་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྱུད་ལམ་དང་ལྡན་པས་འཁོད་དེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
 སྟོན་སྒྲོ་ཡུལ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་ལ་བྱོད་པ་བསྒྱུད། རང་གི་སྒྱི་བོར་སྟོན་པ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་
 གསལ་བཏབ་ལ། ཡན་ལག་རི་རྩེད་ལྟུང་གསལ། བདུན་པ་བྱ་ཞིང་སྒྱུད་པ་རྣམས་
 སྒྱུད་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་ཐོག་འདི་ཉིད་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟོན་པའི་མོས་གུས་
 གཏུང་ཤུགས་དུག་པོས་གསོལ་བ་སྒྲིང་ཁུང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བཏབ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་
 པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྒྱུད་པ་རྣམས་སྒྱུད་གི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་སྟོན་དུ་སེམས་
 བསྒྱུད་ལ། ཐོག་མར་མདུན་དུ་རང་གང་ལ་ཆགས་པ་སྒྱེ་བའོ། མིན་ཀྱང་གང་
 རུང་ཡིད་གྱིས་བསམ་ལ། དཔེར་ན། དུར་ཁྱོད་དུ་མོ་བཤས་པ་བཞིན་དུ། དེའི་
 མིག་གཡས་པ་ནས་བརྒྱུ་སྟེ་བགས་པ་དང་ཤ་དང་རུས་པ་དང་དོན་སྟོད་དང་།
 དྲིམ་སྟོན་སྟོན་པའི་ཕྱི་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེའི་རྣམ་པ་བསམ། མིག་ཅན་
 བའི་རྣམས་སྟུག་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་མཐར་རུལ་སྒྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོས་རྣམ་
 པར་བྱེ་ལ་ལུས་ཀྱི་རང་མཆོང་གཏིང་ནས་རིག་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་
 ཤ་རུས་སྟོན་སྟུག་སྒྲ་བ་ས་ཡི་ཁམས་དང་། རྟོད་མེ་ཡི་ཁམས་དང་། དབུག་རྒྱུང་
 གི་ཁམས་དང་། བྲག་དང་བྱི་རྩ་སྟོན་སྟུག་ལྟ་ཡི་ཁམས་དང་། ལུ་ག་ནམ་མཁའི་

ཁམས་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་ལ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་མི་གཅིག་པ་སྤྱལ་གདུག་པ་
གནས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་གསོག་དང་གསོཔ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་
ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བཟླ། སུན་ལ་བྲེལ་དལ་ཡུན་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ་
རང་གི་ཡིད་ལ་གསལ་པོར་མ་ཤར་བར་དུ་བསྐྱོམ། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ལས། ཇི་
ལྟར་འབྲས་དང་ནས་དང་སྒན་མ་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲངས་པ་ལ། སྤྱིས་
བུ་མཁས་པས་སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་འདི་ནི་འབྲས་སོ། །འདི་ནི་ནས་སོ་ཞེས་རྟོག་
པ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་དབྱད་པ་འདི་ནི་
སྤང་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དུ་མ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དང་བོ་དེ་ལྟར་
གཟུགས་ལ་རྟོག་གོ། །དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ཚར་གཅིག་གསལ་པོར་བསམས་ཚར་
བ་ན། ཚོར་བ་ལའང་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་བདེ་བ་ལའང་
གཟུགས་བཟང་བོ་མཐོང་བ། སྤྱ་སྤྱན་པ་ཐོས་པ་སོགས་དུ་མ་དང་། དེའི་རེ་
རེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དུ་མ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཚོར་བ་དུ་མ་ཉིད་དུ་བྱེ་ཞིང་དབྱད།
དེ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་ལའང་། བཟང་ངན་བར་མའི་འདུ་ཤེས་སྒྲ་ཚོགས་
པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་རྟ་དང་སྤང་བོ་སྤྱིས་པ་བྱད་མེད་སོགས་
སྒྲ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རིགས་མི་གཅིག་པ་མང་བོ་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་
བོ་འདི་ཡང་ཚོས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དུ་མའོ་སྤྱམ་དུ་ངེས་པ་སྟེ་བར་བྱ། དེ་ཚར་རྗེས་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོར་གཤགས་པ་ལ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདུ་
བྱེད་ཚོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་རྟོག་པ་སོགས་

9

ལྷ་ལྷ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། བསྐྱལ་བར་གནས་པ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྷ་ལྷ་ཡིན་
ཀྱང་རུང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ཅན་ཆད་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྟེ་འགག་བྱེད་པའི་ཐེང་
བ་ཤིམ་བར་བཀོད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འབབ་ཆུ་དང་མར་མའི་ཚེ་མོ་ལྷ་ལྷ་རུང་
ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྟོ་བཞག། སྟོན་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆགས་
ནས་འཛིག་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་དང་། བྱིན་མ་ལྷ་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ།
ནང་ན་སོ་ཆན་གཞོན་གྱི་འགྱུར་བ་མཐོང་མན་དར་རྒྱུད་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་
པ་རང་གཞན་ལ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་སྟོག་དང་ཆུ་ལྷ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྲང་ཚུལ་
ལ་ངེས་པ་གསལ་པོ་མ་སྟེས་བར་དུ་བསྟོམ། རྟོག་པ་དེའི་ངང་ཡལ་བ་ན། དེ་
ལྷ་ལྷ་རུང་མའི་ཆོས་སྟོ་ཆོགས་ཆོགས་ཤིང་རྒྱད་ཅིག་མི་སྟོན་པར་གཡོ་བའི་ཚུལ་
ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་སྤྱང་པོ་འདི་ལ་དབྱེད་ན་འདིའི་རྒྱུན་དང་རགས་
པ་ལར་ཞོག་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་། ད་ལྷ་སྤྱད་བསྐྱལ་བ་ཞིན་དུ་གྱུར་
པ་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ། རྒྱད་ཅིག་དེའི་ངོ་བོ་བདེ་བ་ལྷ་རྒྱུང་ཡང་
རྒྱད་ཅིག་གིས་འགགས་ཤིང་རྒྱུན་འགྱུར་བ་ཅན་དུ་གནས་པ་འགྱུར་པའི་སྤྱད་
བསྐྱལ་དང་། ད་ལྷ་བདེ་འམ་སྤྱད་གམ་བཏང་སྟོ་མས་སུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་སྟེ། དུག་
ཅན་གྱི་ཟས་བཞིན་དུ་ནམ་ཞིག་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུར་མ་གྱུར་པའི་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་
ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་བའི་བྱིར།
སྤྲ་མའི་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མ་ཆང་ན་འབྲས་སུ་སྟེ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་པའི་བྱིར་

སྒྲིབ་ཅིག་མ་དེ་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གྲང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་འདྲ་བྱེད་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་དང་ཅི་རིགས་པར་འབྲེལ་བ་
 ལ་ཁམས་སྒྲིབ་ཀྱིས་པ་སྒྲིབ་པའི་ཟག་པ་ཅས་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་མི་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་
 དང་མི་གཙང་པའི་འདམ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་ཉིད་དུ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མ་
 སྒྲིབ་པར་དུ་བསམ་མཐོ་བརྟན། གཞན་ཡང་། དཔུང་པའི་ཆ་གྲང་ལ་སྒྲིབ་པ་
 པ་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་དང་། རང་གི་ཡིད་ལ་གང་ག་ཟན་པ་སྒྲིབ་པ་
 སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲིབ་པ་
 གོ་རིམ་དང་མང་ཉུང་ངེས་པ་མེད་པར། སྒྲིབ་པ་ནམ་མཁའ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་
 ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཆེ་ཆུང་མཐོང་དག་དེ་ལྟར་ལྟས་པར་བསམ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་
 རྒྱུ་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་གང་སྒྲིབ་པ་མང་བ། བཟོད་པར་དགའ་བ། འཕགས་ལམ་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བའི་མཐོང་ལ་ཆད་བཟུང་བ་མེད་པ་འདི་
 ལྟ་བུ་ནི། ཟག་པ་ཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲིབ་པ་མི་རྒྱུན་འདི་ལས་བྱུང་བའོ་སྒྲིབ་པ་
 དུ་དེའི་རང་མཚང་གཉིང་ནས་མ་རིག་གི་བར་དུ་བསམ་དཔྱད་བརྟན་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲོང་བར་བྱའོ། །ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་དེའི་རང་དུ་གཞན་
 པའི་ཤུགས་ཡོད་པ་སྒྲིབ་དུ་དེ་ལྟར་བསམ་བཞིན་འདུག། རྒྱུ་པ་ཆོག་དེའི་ཤུགས་
 ཡལ་བར་རྩོམ་པ་ན། སྒྲིབ་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་པོས་དང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་
 འདུས་བྱས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་འདི་ལ་གང་ཟག་གམ། བདག་གམ། རོལ་སྒྲིབ་དུ་རྒྱུ་པ་བར་ཟད་ཀྱི། འདི་

ལ་བདག་གམ། གང་ཟག་གམ། ང་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མི་
འདུག་གོ་སྟུང་དུ། མིག་གསལ་པའི་མདུན་ན་གནས་པའི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱལ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ལྟར་དུ། རྩལ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་དང་ཚོགས་པའི་སྤང་
པོ་ཅམ་ལ་མ་བརྟག་མ་དབྱད་པར་བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་བདག་མེད་
པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ། སྤྱིར་བདག་མེད་ནི་རྟོགས་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་རྩལ་དུ་བརྟོན་མི་དགོས་པར་དབྱད་པ་
སྐྲ་མ་གསུམ་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་བསམ་པས། སྤྱི་མ་འདི་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་
དགའ་བ་མེད་པར་བདེ་སྤྱག་ཏུ་ཤེས་ཅུས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་བདག་མེད་པའི་
རེས་ཤེས་མ་ཡལ་པར་དུ་དེ་བསྟོམ། ཡང་རྣམ་རྟོག་གཞན་འགྱུ་བའི་མགོ་བརྩམ་
པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་པར་སྐྲ་ལྟར་སྤང་བོ་དུ་མ་ལ་བརྟག་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་སྟོ་ཐོག་གཤམ་བསྟོམ་གྱི་རིམ་པས་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཐོག་
ཏུ་ཐག་ཚོད་པ་རེ་བསྟོམ། རེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བོར་བརྟག། རེས་གཞན་གྱི་
སྤང་བོར་བརྟག། རེས་འདུས་བྱས་སྤྱི་ལ་དབྱད་པ་གསུམ་རང་གི་སྟོ་ལ་གང་
བདེ་བུ། ཐུན་མཐར་དགོ་བ་བསྟོ་ཞིང་བག་ཡངས་སྤྱ་བཞག་ ཡང་ཐུན་བཅད་
ནས་དབྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་པར་རྩལ་མེ་མཆེད་པའི་རྩལ་དུ་བསྟོར་
བས་དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གཞན་གོ་སྐབས་མེད་པར་རྒྱན་ཅི་ཅུས་སྤྱ་བསྐྱང་།
བར་སྐབས་སྟོང་ལ་ནས་ཐང་ཆད་པ་བྱུང་ན་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་ཉད་དེ་ཆད་
དེ་སྟོང་། ཡང་རྣམ་རྟོག་འགྱུ་བ་ན་འགྱུ་བ་གཞན་དོན་མེད་ཀྱིས་ཅི་བུ། རྩལ་

བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ལ་སེམས་འགྲུ་རུག་ཞུག་པར་བྱའོ་སྒྲམ་དུ་ཡང་ཡང་
 ཡིད་ལ་བྱས་པས་ངེ་ཞིག་ན་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ཆོ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་རྩེ་ལ་
 མེད་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། སྒྲོ་ཡན་པར་བཏང་བའི་ཐུན་མཚམས་སུ་འད་གོང་གི་བསམ་
 རྒྱའི་དོན་རྣམས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་ལའོར་བ་འབྱུང་ཞིང་དོན་ཆེན་
 པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན། མདོ་སྡེའི་བསྒྲོམ་རིམ་མཁམས་རྒྱུས་ཀྱང་
 རྟོགས་པར་སྒྲུ་ལ། དོན་ཆེ་བ་གོམ་པ་ཅམ་ལས་རིགས་པའི་ངལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་
 པ། གོམས་ན་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནད་ཁོང་དུ་ཆུད་རྣམ་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ནི།
 བཤད་པས་མི་གཙོ་བསྒྲོམ་པས་གཙོ། བསྒྲོམ་ན་མ་བཤད་ཁོང་ནས་ཤེས། །
 མ་བསྒྲོམ་བཤད་ཀྱང་ནོ་ཆོ་འདྲ། །དེ་ཕྱིར་དབྱེད་བསྒྲོམ་འདི་ལྟར་མཛོད། །
 བདུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྲུལ་ཞིང་། བྲི་གཞི་ཤོག་ཐུའི་རྒྱུར་བས། མི་
 བམ་པ་ཡིས་མདོར་བསྒྲུས་སུ། །ང་བར་གཅིག་ལ་ཤར་མར་བྲིས། །མདྲ་ཡོ།

༥ དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་ཟབ་མོ་བཞུགས་སོ། ། བཟོ་མཁུ་བྱི་ཡེ། སྒྲིད་པ་
 རྣམས་སྒྲིང་སྒྲོན་སོང་ནས། །གང་ཟག་བདག་མེད་རྩེ་ལ་ནི། །ངེས་ཤེས་གནད་
 དུ་འདྲོངས་པའི་ཆོ། །བདག་ཅེས་ཐུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། །མ་བདག་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ལྟར། །ཐུང་པོ་ལྟ་དང་འདུས་མ་བྱས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 དེ་བཞིན་དུ། །རྟོག་པས་བཏགས་ཏེ་འདི་འདི་ཞེས། །སྒྲུ་ཆོགས་ཆོས་སུ་བཟུང་
 མོད་གྱིས། །བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟོད་དེ། །ཆ་མེད་ཉིད་གྱིས་མཐར་ཐུག་
 པར། །འདི་ཁོར་རིགས་བརྟོན། །སྤྱི་ཞིང་སྤྱ་བའང་མ་གྲུབ་བཞིན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

འབྱུང་དབང་གིས་སྣང་། །དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དངོས་མེད་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཡིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་ལའང་། །མ་བཏགས་དེ་
དང་དེར་འཛིན་གྱི། །བཏགས་ཤིང་དབྱུང་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །གཞི་མེད་ཙུ་
བ་བྲལ་བཞིན་དུ། །མེད་སྣང་སྣང་མ་མི་ལམ་དང་། །རྒྱ་ལྷ་བྲག་ཆདྲི་བའི་གྲོང་།
མིག་ཡོར་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་བཞིན། །སྟོང་བཞིན་སྣང་ལ་སྣང་བཞིན་སྟོང་། །
སྣང་སྟོང་སྣང་མའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེམས། །འདི་ནི་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ། །རྟོག་
པའི་སྒྲོ་ཡི་ངེས་ཤེས་ཅན། །རྗེས་སོབ་སྣང་མའི་ཚུལ་མཐོང་བའི། །ཤེས་རབ་
དྲི་མེད་ཡིན་མོད་གྱི། །གཟུང་བའི་དམིགས་པ་མ་བྲལ་ཞིང་། །འཛིན་པའི་རྣམ་
པ་མ་ཞིག་ལ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་མ་བཞུགས་ཕྱིར། །སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་
བ་མིན། །དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆོ། །སྣང་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་། །
རྟོག་པས་བཏགས་ཏེ་བཟུང་མོད་གྱི། །གཟུང་བྱའི་དོ་པོར་མ་གྱུབ་ལ། །འཛིན་
པའི་སེམས་ཀྱང་མི་རྟོད་པས། །འཛིན་མེད་ལྷག་པའི་གཤེས་སྣ་བཞག་ །དེ་
ལྟར་བཞག་ཆོ་ཕྱིན་གི། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་འགག་ཀྱང་། །དེར་འཛིན་
མེད་པའི་གཤེས་ལུགས་སྣ། །ཆོས་སྣ་བཏགས་པ་རི་སྟོད་པ། །ཡེ་ནས་མ་
སྐྱེས་མ་འགག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་བྲལ་བའི། །མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་
དབྱིངས་སྣ་མཉམ། །ཡོད་མེད་ལ་སོགས་ཁས་ལེན་བྲལ། །བརྗོད་མེད་དོན་
གྱི་རང་བབ་ལ། །ཐེཚོམ་མེད་པའི་ཉམས་སྟོང་འཆར། །དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་ཆོས་
ཉིད་དེ། །རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་པ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་བར། །

མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དེ་ཡི་རང་ལ་གོམས་པ་ན། །སྤྱོད་དང་
 རྟེན་འབྲུང་བྱུང་འཇུག་པ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་དོན། །
 དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །དོན་དེ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། །བྲལ་
 བར་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་མངོན་བྱེད་པར། །འདོད་ན་
 རྟགས་ཀྱི་མན་ངག་བསྐྱོམ། །འདི་ནི་དབུ་མའི་སྒྲོམ་རིམ་གྱི། །ཟབ་གནད་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་སྟེ། །དང་པོ་སྦྱོད་པ་རྣམས་སྦྱོང་ནས། །རིམ་བར་མྱོང་བས་
 གཏན་ལ་དབབ། །སྤྱང་སྦྱོང་སྦྱུ་མའི་རེས་ཤེས་ཀྱི། །ལམ་ནས་བསལ་བཞག་
 མེད་པའི་དོན། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དབྱིངས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་
 བར་གྲོལ། །སྒྲོམ་པས་གདུང་བས་སྤྱོད་གས་གང་ན། །ཁུ་ཡོད་གོ་ཡང་སྒྲོམ་མི་
 ཞེས། །དེ་ཕྱིར་བཏུང་ན་ཞེས་བ་ལྟར། །གོ་སྟོ ང་དེ་འདྲ་མདོ་ལས་གསུངས། །
 དེ་ཕྱིར་རིགས་པ་མང་པོ་ཡིས། །རང་ཉིད་ངལ་བའི་གོ་སྒྲམ་ལ། །རེས་འཛོག་
 མི་དགོས་རིམ་བསྐྱོམ་ན། །ཟབ་མོའི་བཟོད་པ་སྤྱར་དུ་བྲོབ། །འཇམ་དཔལ་
 དབྱེས་པའི་རྩོད་རྩེ་ཡིས། །ཁུ་འབྲུག་མགོ་ལྷའི་ཆེས་ཉེར་དགུར། །ཤར་མར་
 བྱིས་འདིས་འགོ་ཀུན་གྱི། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དོན་རྟོགས་ཤོག །མདྲ་ལོ།

༥ ། བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ། །འཇམ་དཔལ་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོམ་པའི་བློ་དེ་རར་
 འཛོལ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་གམང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་
 མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པར་ཡོད་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱུལ་

ལྷ་རྒྱལ་མ་ཁྱེད་བསྟེ། བདག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་ལྷ་ནི་དུ་མ་དང་མི་རྟག་
པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ནི་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་། འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བའི་
རྟག་པ། བདག་གཅིག་སུ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤང་བོའི་ཚོགས་
པ་ལ་དེ་བདག་ས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པོ། དེས་ན་ཡུལ་ཅན་པོའི་སྟུང་
པའི་སློང་དེ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱའོ། །ཐག་
ཁྲ་ལ་སྡུལ་མེད་པ་ལྷ་རྒྱལ་མ་ཁྱེད་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བདག་ས་པ་ཅམ་ལས། བདག་ངོ་
བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་འདི་བདག་མེད་གྱི་ལྟ་བའོ། །ངའམ་བདག་
ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཚོས་དེ་དག་མ་བརྟག་ཉམས་དགའ་པ་ཅམ་དུ་བདེན་
པར་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་ཞེན་ན་ཡང་། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
པས་བརྟགས་ན། སྤྲ་བ་དང་རགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་
གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་ཤེས་ན་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་
ན་དགག་བྱ་གང་ཟག་དང་ཚོས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། བདག་
གཉིས་པོ་དེར་སློང་འབྱུལ་པས་གཟུང་བ་ཅམ་ལས། དབྱེད་ན་རྩྱུང་བྱུང་མ་
གྲུབ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་མེད་པ་དེ་
ལྷ་རྒྱལ་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་བ་བདག་
གཉིས་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་

པ་གཉིས་པོ་དྲུང་ནས་འབྱེན་པ་ལ། ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
 རིགས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །མདོར་ན་ངར་འཛིན་འདི་འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཉེན་
 པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ཐར་ལམ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཅུ་མ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྣང་
 བར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དང་རྟོན་འབྱུང་
 དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བརྗོད་བྲལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་
 བས་མ་ཚུགས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་བ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

དགག་བྱ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
 དམ་ཞེས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་མིན་ལ། ཟུང་འཇུག་རབ་རྒྱུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མའམ་
 རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལྷགས་
 སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྒྲོས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རིག་པས་དབྱུང་པའི་གོ་ཡུལ་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྣང་ནི་སྣང་ཡང་། བརྟག་ཅིང་དབྱུང་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མ་
 གྲུབ་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་འགལ་མེད་དུ་

ལྷུང་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚུ་བླ་དང་མི་ལམ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུར་ཡིན་
ཐག་ཚོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་པ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་རྗེས་སྟོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་
ཤེས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དབུ་མའི་གོ་ཡུལ་ལེགས་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་
ཙམ་གྱིས་སྒྲོས་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་སོས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་
ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་མིན་པས། ཟུང་འཇུག་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་ཞལ་
མཇལ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་མ་ལུས་པ་རྒྱབ་པའི་མཉམ་
བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་བྲལ་ལ་ངེས་པ་བྱུང་བར་ཅན་འདྲོང་ན་སོས་
བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལྟ་བུའི་དབྱུད་པ་རྫོགས་པའི་ཆད་དེ་ཙམ་ལ་གསུངས་གྱུང་།
སོས་རང་རིག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྒྲ་དང་ཆོག་གི་རྗེས་སྒྲ་
འབྲང་བའི་ཁ་བྱིར་བལྟས་ཀྱི་དབྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་གནད་མི་མིག་པས་གཞན་
པས་གང་གི་སྒོ་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པར་མཐོང་ཞིང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་
ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ངེས་པ་
འདྲོང་རྒྱས་པ་འདི་ལ་དཔག་ནས་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་བཅིངས་པས་སོ། །

༥ ཐུག་ཆེན་པའི་གནས་འགྲུ་རིག་གསུམ་ཙམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་
ན་མཐར་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་གནད་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་མན་ངག་གིས་གནད་དུ་བསྟན་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་
བས་རང་སེམས་ཀྱི་གནད་བཙལ་ན་སེམས་ཀྱི་གསང་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། འདིར་
རིགས་དབྱེད་མང་པོ་དོར་ཏེ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་མན་ངག་ལྟར་བསྟན་ན། ཁ་ནང་
དུ་ཕྱོགས་ཏེ་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ། ཅི་ལ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་འདུག་
ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ། རྣམ་རྟོག་སྣ་ཆོག་ལ་འཕྲོ་ན་འགྲུ་བ་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་
གང་བྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་སེམས་རང་གི་རིག་བཞིན་པ་དེ་ལ་རིག་བ་ཞེས་
ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དག་འཇུག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཆོག་ལ་རང་སེམས་
ལས་གར་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པའི་གནད་དེ་རང་གིས་ཤེས་འོང་། དེ་ཤེས་དུས་
སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་དུ་འཕྲོད་འོང་། དེ་ནས་གནས་སམ་
འགྲུ་བའི་སེམས་དེའི་རོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་སྣ་ཆོག་སྣ་སྣང་ཡང་རོ་
བོ་ཅེར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྣང་བར་ཤེས་འོང་། སྣང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་ཆད་སྣང་ཞིག་མིན་ཏེ། གུན་ཤེས་གུན་རིག་གི་གསལ་ཆ་མ་འགག་
བཞིན་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་གུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྣང་ཉིད་དུ་
ཤེས་འོང་། དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་གསང་གནད་རྟོགས་པའི་ཆེ་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་

བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་
ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ལ། རིག་པ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུག་རྫོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་
ཀྱི་འདེམ་ཡིན། ཁྱོད་ཐུབ་ན་འདི་འཆར་ཏེ། ས་ར་ཉམས། གདོད་ནས་དག་པ་
ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་བ་འགག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུང་བ་དང་། ཡུམ་ལས། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་
ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུང་བའི་དོན་ནོ། །འདི་
ལས་སྒྲ་བ་མེད་དོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེ། མི་ཐམ་པས་སོ། །མདྲ་ལོ།

༩ གཅོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོར་ བསྟུས་བཞུགས།

མ་ཅིག་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཡུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་མདོ་སྟགས་དགོངས་
པ་རྒྱུང་འབྲེལ་ཟབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་སྒྲིག་ནད་བསྟན་པ་ལ། གཅོད་ཡུལ། གཅོད་
བྱ། གཅོད་བྱེད། རི་ལྟར་གཅོད་ཚུལ་བཞི་དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཤིང་གཅོད་པ་
ན་གཅོད་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ནི་ས་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར། འབྲི་བ་བཅད་ནས་
ཞེན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གྲོང་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གནས་པ་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་གྱི་

རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེའི་རང་དབྱུང་བཞི་རྒྱ་བ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལྟར་
 མཉམ་པ་ལ་བདུད་བཞི་དབྱིངས་སུ་གཙོད་པའི་གཙོད་ཡུལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཙོད་བྱ་ནི་འབྲི་བ་སྟེ། ཉ་ལྷགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་བཞིན་དབྱུང་བཞི་དང་
 འབྲེལ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཙོད་བྱེད་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་སྟེ་རལ་གྱི་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་
 བར་ཅན་འདྲོངས་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་སུ། ཅིག་ཆར་བ་དབང་པོ་སྒྲིན་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་
 རམ་བྱ་མས་རོ་སྒྲུད་པའི་མཐུ་ལས་ང་མེད་བདག་མེད་གྱི་ཚུལ་རི་བཞིན་སྒྲུང་
 བའི་སྟོན་སུ་སོ། །རི་ལྟར་གཙོད་ན་ཡུལ་བཞི་པོ་བདེན་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་
 ཡུལ་ཅན་དེར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཆོད་པས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བར་ལག་འབྲེལ་
 བའི་འབྲི་བ་ཆད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཙོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལྟ་བའི་ཐག་བཅད། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་ཉམས་སུ་བྲུངས། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱིས་སྒྲུད་པའི་བོགས་དབྱུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུར་
 མདུད་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་སེམས་ཉིད་ཆོས་
 སྒྲུ་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཉིད་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་སྟོན་སུ་གཏན་ལ་ཐེབ་པ་སྟེ།
 དེ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 ཅིང་མི་འདོད་པ་སྒྱེད་པའི་རིགས་བསྟུན་བཞིར་འདུ་བས་དེ་ཆོད་ན་བར་ཆོད་

གྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ན་བདུད་བཞི་གཙོད་བ་ཡིན་སྟེ། མ་ཅིག་
ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་ནས། ཐོགས་བཅས་ཡུལ་གྱི་འབྲི་བ་བཅད།
ཐོགས་མེད་ཡིད་གྱི་འབྲི་བ་བཅད། དག་འཛོལ་ཞེན་པའི་འབྲི་བ་བཅད། སྒྲེམས་
བྱེད་བདག་གི་འབྲི་བ་བཅད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདུད་གྱི་རྒྱར་སར་
འཆིང་ཞིང་ལྟར་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབྲི་བ་བཅོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་
པས་ན་དེ་གཙོད་དགོས་སོ། །དེ་གང་ལ་འབྲིན་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་དབྱུང་
པར་རྟོག་པའི་སེམས་ལ་འབྲི་སྟེ། དོན་དམ་པར་སེམས་ཉིད་ལ་འབྲི་ཞིང་བཅིང་
བ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འབྲི་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། མཁའ་
ལ་སྒྲིན་འབྲིགས་པ་ལྟར་མི་རྟོག་པའི་རང་ཞལ་སྒྲིབ་ཅིང་། རི་བཞིན་མཐོང་
བ་ལ་བར་དུ་བཅད་པའམ་འབྲི་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་འབྲིན་བདུད་བཞི་
པོའོ། རི་ལྟར་འབྲིན་ཐོགས་བཅས་གྱི་རིགས་ནི་སེམས་དང་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་
བས་འབྲི་སྟེ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཆགས་སྒྲུང་དང་གཞོད་འཛིགས་མང་
པོ་སྟེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཐོགས་མེད་ནི་ཡིད་གྱིས་འབྲི་བ་སྟེ་ཡིད་ལ་ལམ་གྱིས་
ཤར་བ་ཅམ་པོ་དེ་ཡལ་བར་མ་དོར་བར་ཆེད་ཆེད་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
ཉོན་སྣ་ཚོགས་འཕེལ་བའོ། །དག་འཛོལ་ཞིང་སྟོབ་པའི་བདུད་ནི་ཞེན་པས་འབྲི་བ་
སྟེ། གང་ཞེན་པ་དེ་ལ་དེས་འཆིང་བ་ཕག་ལ་མི་གཙང་བ་བཞིན་ནོ། །འཕོ་
ཞེས་སོགས་སྒྲེམས་པའམ་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ནི་བདག་བདག་
ཞེས་འཛིན་པའི་ཡུལ་གྲུབ་གྲུབ་མོ་འདྲ་བ་དེའི་རྩུལ་གྱིས་འབྲི་འོ། །དེས་ན་

གཞུངས་འཛིན་གྱི་འཇུག་པ་དབྱིངས་སུ་མ་རྒྱབ་བར་དུ་ཐོགས་བཅས་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྒྲིང་བ་ཙམ་མི་ཁེགས་ཀྱང་། སྒྲིང་ཡང་མི་བདེན་ཞིང་བདེན་
 བར་བཟུང་ན་བདུད་གྱི་རྒྱར་སར་འཆིང་བའི་ཚུལ་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་དེར་འཛིན་
 པ་འཇུག་འབྲི་བ་ཆོད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོད་དང་། མཐར་གོམ་པ་གྲོང་དུ་སྐྱར་བ་
 ན་སྒྲིང་ཞེན་ཐམས་ཅད་གོལ་སྟེ་ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་
 གཙོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་འབྲི་བ་རི་ལྟར་གཙོད་སྒྲིང་ན། གང་འབྲི་རྒྱུའི་ཡུལ་
 བཞི་པོ་དེ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དག་ཡུལ་བར་མ་དོར་བར་དང་དུ་
 སྒྲིང་བས་ན་འབྲི་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་
 པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ཡང་། ཅེས་བཞེད་པས་ཡིད་གིས་བསྐྱར་
 ཉེ་རོ་མཉམ་ཆེན་པོར་གནས་པ་ནི་འབྲི་བ་བཅད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲི་བ་ཆོད་
 པ་དེ་ལ་ཡུལ་བཞི་པོའི་གཞོད་པ་རྒྱ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁའ་སྟོབས་ལྡན། བདུད་བཞིས་བྱུང་བར་དགའ་
 ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་
 གཏོང་དང་། རི་སྐད་སྒྲིང་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རྒྱུའམ་ཅན། ཞེས་
 གཞུངས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བདག་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདུད་
 གྱི་གཡུལ་དུ་པམ་སྟེ་བཞོད་མེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཁོར་མོར་ཁྱེད་པ་འདྲི་ནི་འབྲི་
 བ་མ་ཆོད་པས་ལན་ལ། འབྲི་བ་མ་ཆོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཡིན་ཚུལ་མ་ཤེས་
 པས་ལེན་ཅིང་། དངོས་པོའི་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་ནས་འབྲི་བ་གཙོད་ཚུལ་འདི་ལས་

གཞན་དུ་འབྲི་བ་མ་བཅད་པའི་དཀར་ཆོས་ཅི་བསྐྱབ་ཀྱང་བདུད་གྲི་གཡུལ་ལས་
དངོས་སུ་རྒྱལ་བའི་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས། དེ་ལྟར་ཡུལ་མ་གྲུབ་
ཀྱང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་
ལྟོས་མེད་དུ་དོར་ཁིང་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་
རྩ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། ད་ནི་བདག་སྒྲར་ནའོ་འཆོའོ་འཛིགས་སོ་སྒྲམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་གཅེས་འཛིན་འདི་ཡིང་གིས་དོར་ཏེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་མར་གྱུར་
ཀྱང་གཞན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདྲེ་གདོན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོར་བྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བར་ནས། འདི་དག་གནས་སྐབས་
སྒྲུ་རང་གི་ཤ་ཁྲག་གིས་སྒྲིང་ཁིང་མཐར་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོད་པའི་འདུན་
པ་དྲག་པོས། སྒང་པོ་གཟན་དུ་པོར་སྒྲམ་དུ་ཁེ་ཐག་བཅད་ནས། གང་ཤར་
སྒྲུ་མའི་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཁིང་། ལྷག་པར་ན་ཆ་སྒྲུག་བསྐྱལ་འཛིགས་སྒྲུགས་སོགས་
ཀྱེན་ངན་ལམ་དུ་སྒྲོང་ཅི་བྱས་སུ་བཤོ། །འདི་ནི་ལྟ་བུའི་པའི་གང་ཟག་གིས་
གང་སྒྲང་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ་ལྟེ་ལྟོན་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཉམས་ལེན་གནད་དུ་ཐབ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབྱོར་
བར་བྱ་བའི་སྒྲན་དུ་ཀྱེན་སྒྲང་གིས་མི་བརྗེ་བར་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་སྒྲོན་མ་སྒྲིང་པའི་བོགས་དབྱུང་བའི་སྒྲན་དུ་འཛིགས་པའི་གཉན་ཁྲོད་
སོགས་སུ་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲོལ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། གཉན་
སར་སོང་ནས་བར་དུ་ཟེལ་གཞོན་གྱི་དམིགས་པ་གཞུང་བཞིན་བྱ་ཁིང་། མ་

སྒྲོང་ན་སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་སོགས་བྱས་པས། བྱི་ནང་གསང་བའི་བསྐྱར་
 ཚད་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཚེ་རབས་ཀྱིས་བྱར་མེད་དུ་གནས། འབྲིང་གིས་གཏང་
 བས་མི་རྟོག་པར་གཙུན། ཐམས་ཅིག་པ་དབྱིངས་དང་བསྐྱེས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ལ་སྦྱང་སྒྲིང་འབྱུགས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་བྱར་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། ལུས་
 རྒྱལ་ཅན་འདི་ཁྱུང་དུ་ཡོད་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཟད་པས་
 ཤ་ཁམས་ཁྲག་ཐིག་ཅམ་མེད་པར་ཟོས་ཤིང་། མ་ཟོས་ན་ཁྱོད་མིན་མ་བཏང་
 བ་ང་མིན་སྟམ་དུ། ཚེ་འབྲུལ་འཇིགས་ཟིལ་ཅི་བྱུང་ཡང་བསྐྱོག་ཤོལ་འཐེན་
 འཁྲི་ཅི་ཡང་མེད་པར་དུར་ཁྱོད་དུ་གཟན་འགྲུང་བྱས་པའི་རོ་བཞིན་སྟོས་མེད་
 དུ་གནས་ཤིང་ཟོས་ན་དག་འསྟམ་དུ་ཞེ་ཐག་བཅད་དེ་གནས་པར་བྱའོ། །དེའི་
 རང་དུ་བསྐྱུར་བྱུང་པས་ཤོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ལྷ་འདྲེ་དང་རྣམ་རྟོག་རང་དབང་
 དུ་གྱུར་བའི་ཚར་ཚད་འབྱུང་ཞིང་ཚར་ཚད་གདིང་དུ་གྱུར་བས་སྟེམ་མེད་རོ་མཉམ་
 ཀྱི་ཚོད་ཚད་རྫོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྷ་བུ་ནི་ཉམས་ལེན་རང་རྒྱུད་དང་བཅོན་
 ཐབས་ཀྱིས་འདྲེས་པ་ཡིན་པས་ན་གསུམ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཉམས་ལེན་རང་
 རྒྱུད་ལ་གནད་དུ་ཡབ་པའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ལྷ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་མ་ཅིག་
 གི་ཐུགས་ཀྱི་མན་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱུལ་བརྒྱས་འབད་པའི་འབྲས་
 བུ་ཞག་གཅིག་གིས་མདོར་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་གདམས་དག་ཁྱུང་པར་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེན་རྟོག་སྟོང་བའི་དབྱིངས་སུ་བཅད། །དེ་མ་རྟོགས་ལ་སྦྱིང་རྩེ་
 བསྐྱེད། །སྦྱིང་དང་སྦྱིང་རྩེ་བྱུང་འབྲེལ་ལམ། །ཨ་མའི་ཚོས་ལུགས་ནོར་བ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

མེད། །ཚུལ་དེར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག། །བརྗོད་ལས་བདག་གིས་དགོ་བསམས་
བསམ། །འགོ་ཀུན་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཡི། །ཁོ་འཕང་མཆོག་ལ་འཁོད་གྱུར་ཅིག།
རང་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟོགས་ལྡན་ལྟ་བུར་གྱི་བཀའ་སྲུལ་ནས་རབ་ཆེས་ལུགས་འབྲུག་རྒྱ་ཧེ་ཆེས་ཤལ་
གཉན་སར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཉིན་གང་གར་མི་ལམ་བས་བྱིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ་ལོ།།

༥ བ་མོ་གུ་རུ་བརྒྱ་མཚུ་བྱི་ཡེ། བྱིད་འདེབས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཨོ་རྒྱན་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱབས་ཆར་འབེབས་སྟེང་ནས་གཞུང་ལྟར་དམིགས་ཁྱིད་
གྱིས་ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་འབུམ་འདོན་དུ་གཞུག་པས་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་
སྒོ་དབྱེད་ནས་སྤུན་མོང་སྟོ་ལྟོག་རྣམ་བཞི། སྤུན་མིན་སྒྱབས་འགོ་སོགས་ལྷ།
དངོས་གཞི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱིད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དལ་འབྱོར་
རྟེན་དཀར་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་དོ་བོ་བསམ་བ། དེ་རྟེན་དཀར་ཚུལ་རྟེན་ན་
དོན་ཆེ་བ། དེ་རྟེན་མི་ཟ་བར་ནན་ཏན་བསམ་པ་བཞི། དང་པོ་དལ་བརྒྱད་
ནི། དབྱུལ་བ། ཡི་དྲགས། རུད་འགོ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་
ཁོམ་བ་བཞི། མཐའ་འཁོབ་སྒྲ་གྲོ། ལོག་ལྷ་ཅན། སངས་རྒྱས་མི་བྱོན་པའི་
ཞིང་། དབང་པོ་ལྷག་པ་སྟེ་མིའི་མི་ཁོམ་བ་བཞི་དང་བུལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཁོམ་ཚུལ་
བརྒྱད་པོ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་རེ་རེ་ནས་སྤུན་རེར་བསམ། གཅིག་ལེགས་པར་
བསམ་པ་རྫོགས་ནས་གཞན་ལ་སྟོ། དེ་བཞིན་འབྱོར་བ་བརྒྱ། མིར་གྱུར། དབང་
པོ་ལྷ་ཆེང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས། ལས་མཐའ་མ་ལོག་ བསྟན་ལ་དད་པ་སྟེ་

རང་འབྱོར་ལྷ། སངས་རྒྱལ་བྱོན། ཆོས་གསུང། བརྟན་པ་གནས། དེ་ལ་འཇུག་
སྒོལ་ཡོད། བཤེས་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་ཆོད་བ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྷ་འང་རེ་རེ་
ནས། གྱེ་མ་མིར་གྱུར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་སོགས་མང་
ན་ང་ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཨེ་མ་སྟུམ་པ་སོགས་གཞན་ཀྱན་ལ་དེ་བཞིན་ལྷོག་
ཕྱོགས་མང་བ་དང། རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ད་ལྟ་ཆོད་འཇུག་པས་ཆུད་ཆོས་གཏོང་
མི་འོས་སྟུམ་པའི་བློ་བྱུང་འཕྲིན་ལྷ་འཕྲིན་པས་མས་ནས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསམ་
མོ། །

གཉིས་པ་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་རེ་རེ་འང་ལྷན་དཀའ་ན་རང་ལ་ཐམས་
ཅད་ཆོད་འཇུག་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་དཀའ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་འདི་
ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་དཀའ་འོ་ཞེས་སྒྲིབ་བསམ། འདི་སྤར་ཡང་རྒྱེད་དཀའ། བྱིས་ཡང་
ཡང་མི་རྒྱེད་པས་ད་ལྟ་དོན་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བསམ། བྱུང་པར་དུ་གངས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དང། རྒྱུའི་དང། དཔེའི་སྒོ་ནས་ལུང་ལྟར་རྒྱུས་པར་བསམ།
གསུམ་པ་རྟེན་འདི་འདྲ་བ་རྒྱེད་པའི་དུས་འདིར་ཡུན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་
ཐབས་འགྲིགས་པས་དོན་ཆུང་བ་དང། སྤྲིག་པའི་ལས་བགྱིད་པར་མི་འོས།
འདི་ནི་ཁོར་བུ་བུམ་བཟང་སོགས་ཀྱིས་མི་མཆོན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་བསམ། བཞི་
པ་དེ་ལྟར་དོན་ཆེན་པོ་རྒྱེད་པ་འདི་དེ་སྤར་སྤར་གཅིག་ཀྱང་དོན་མེད་འཇུག་པ་རེ་
སྟོ། ། ད་ལྟར་དུ་འཛིག་ཅིང་སྤྲིང་པོ་མེད་པའི་རྟེན་འདི་ལས་ཡུན་གྱི་དོན་ཞིག་
སྐྱབ་པ་ལས་དོན་མེད་ཆུད་ཟར་མི་བྱ་ཞེས་ཡང་ཡང་བསམ་ལ་བློ་རྒྱུད་འགྱུར་

བ་ཐོན་པའི་བར་དུ་ཅིས་ཀྱང་འབད། འདིའི་གྲུབ་འབྲས་སྒོ་ལ་སྤར་དང་མི་
འདྲ་བའི་འཇུར་བ་ཐོན་བདེ་ཡིན། དེ་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་མ་བྱུང་བར་གསལ་པོར་
བསམ་དགོས།

གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་
སྒོ་ག་བཞིན་འཇུར་བར་བསམ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱི་སྡོད། བད་བཅུད། འཆི་ངེས།
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ་བཞི། དང་པོ་དུས་བཞིའི་འཇུར་ལྟོག་དང་ཆགས་
གནས་འཛིག་སྟོང་གི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡང་ཞིག ད་ཡང་རྩལ་ཐུན་མི་
ལུས་པར་འཛིག བྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཇུར་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་
འདྲ་བའོ་ནའོ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་རྫོགས་ནས་གཉིས་པ་ནང་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པ་ཐམས་ཅད་ཆེ་རིང་རམ་བྱང་ཡང་རུང་། ཐམས་ཅད་མཐར་མི་འཆི་བ་མེད།
སྤར་ཡོད་དུག་ཞན་ཐམས་ཅད་འདས། སངས་རྒྱས་དང་འཕོའ་རྒྱུར་ཡང་འདས་
ན་རང་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅི། ཟུང་བར་ད་དུས་ཆེ་མུང་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད། ལོ་བརྒྱའི་
ནང་དུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་ལུས་མེད་ཚུལ་བསམ།

གསུམ་པ་རང་ག་ཞན་ཐམས་ཅད་སྦྱེས་པའི་དུས་ནས་བརྩམས་སྐྱད་ཅིག་རེར་
གསོད་སར་ཁྲིད་པ་དང་། རྒྱུ་འབབ་པ་ལྟར་ཆེ་འཛད་པ་ལས་སྦྱོར་བ་མེད།
སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ཅམ་འདི་ལ་ཡུན་ཅི་ཡོད། ད་སྤྱི་སང་
བས་ཤེས་རྒྱ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་ཤིང་ཐག་ཆོད་པ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། ཡིན་ཡང་
བསམ་སྒོ་མ་ཐོང་བར་རེ་བསྐྱུས་སྟམ་དུ་ངེས་པར་ཐག་ཆོད་པར་བསམ།

བཞི་བ་ཆོ་མཐར་ཐུག་པར་ཨེ་འདུག་མི་ཤེས། ཐམས་ཅད་འདུག་ཤོམ་གྱི་ངང་
ནས་འཆི་ཚུལ། ཤས་སམ་གཞོན་པའི་སྐབས་ནས་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་རྒྱུ་ནི་
མང་། ཟས་ཟོས་པས་ནད་རེད་ནས་ཤི་བ་སོགས་དཔེ་ལས་ངེས་མེད་སྒྲ་ཆོགས་
བསམས་ནས། ད་ལོ་ཡོད་ཀྱང་སང་མོད་གཤིན་གྲལ་དུ་ཡོད་ན་ཅི་ཆ། ལོ་
ཉོད་གསོན་ཡང་ལོ་སྤྱད་འཆི་འཇམ། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་ཉོད་ཟླ་སྤྱད་ནས་མྱ་ངོ་ཕྱི་
འཕྲེད་གྱི་བར་དུ་རེ་ཐུང་རེ་ཐུང་སྒོ་སྒྲ་བསྐྱངས་ལ་བསམ། དེ་ཅམ་ཨེ་འཆི་འཇམ་
སྒྲམ་ན་མི་འཆི་བའི་གདེང་མེད་ཚུལ། འཆི་རྒྱུ་ངེས་པ་མེད་ལུགས། ཆོ་ཡི་
འཕེན་པ་ཅི་ཡོད་ཆ་མེད་ཐམས་ཅད་གསོན་དུ་རེ་བ་དང་མི་ཤི་བའི་འདུན་པ་
བྱེད་གྲལ་ཁོ་ནའི་ངང་དུ་འཆི་བ་ལས་མེད་ན། རང་གིས་རང་བསྐྱུས་ཏེ་མི་འཆི་
སྒྲམ་པས་ཅི་བྱ། ད་དུང་མི་འཆི་སྒྲམ་ངང་སྒོ་ཐུར་མི་འདོད་བཞིན་འཆི་བ་སོག་
ལྟར་འབབ་པ་ཡིན་སྒྲམ་དུ་ངེས་མེད་འདི་གཙོ་ཆེར་བསམས་ནས་ཐུར་དུ་ཆོས་
ཤིག་བྱ། འཆི་ཁར་དཔུགས་སྒྲེ་རིང་ཐུང་སར་སྒྲེབ་དུས་ཆོས་དྲན་པས་མི་པན།
ད་ངེས་ནད་སོགས་རང་དབང་མེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་སྐབས་འདིར་ཆོས་ལ་ཅིས་
མི་འབད་སྒྲམ་པའི་སྒོ་སྒྲ་ཐུང་ཏེ་རེ་མ་སོང་བར་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་བསྐྱེ་མེད་སྤང་དོར་འདོད་པ་བཞི།
དང་པོ་ནི་སྤྱིར་འཁོར་འདས་གྱི་སྤང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་ཏེན་འབྲེལ་སྤྱི་
མེད་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་པར་བདེ་བ་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་དགོ་འབྲས།
མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བའི་འབྲས་སུ་ལ་རག་ལས་ཏེ་རང་དབང་མེད་

ཚུལ་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བསམས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་བཅུའི་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
ནམ་མཁེན། བྱེད་པ་དང་མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་ནམས། སྤྱིས་ལུ་བྱེད་
འབྲས་གང་བྱས་དེ་འཕེལ་ཆེ་རབས་བརྒྱུད་མར་རྒྱས་ཞེས་གསུངས། འདི་
བརྩིས་ན་ལཱ་འོང་ངོ་། མྱོང་ཚུལ་ཞིབ་ཚོ་གོ་རིམ་བཞིན་མཐར་ཆགས་སུ་བསམ།
གསུམ་པ་ནི་ལས་འབྲས་སྤྱི་བ་མེད་པས། མྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ནམས་ལའང་སྤྱིན་
ཚུལ་དང་། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་མི་བདེ་སྣ་ཆོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུག་
གིས་ཀྱང་མི་ཞིགས་པ་འདི་བཞིན་ལས་འབྲས་ནི་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བར་ཡིད་
ཆས་བསྐྱེད་ལ་བསམ།

བཞི་པ། དེས་ན་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་ཐུ་མོ་ཡང་། རང་བྱས་རང་ལ་སྤྱིན་པ་ལས་
འོས་མེད་པས་སྤྱིན་དང་དུག་གི་ཁུས་པ་ལྟར། རང་དོན་ཤེས་པས་སྤང་དོར་
འཆུག་མི་ཉན་ཚུལ་ནན་ཏན་བསམ་ཞིང་། རང་དོན་སྤྱི་བ་པ་ལ་ལས་ནམས་
སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པའི་བར་དུ་བསམ་
མོ། །

བཞི་པ་འཁོར་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་པ། སྤྱིར་
བསམ་པ། དེ་ལ་ཞེན་པ་བརློག་པ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །
དང་པོ་བན་སོང་གསུམ་མཐོ་རིམ་གསུམ་སྟེ་རིགས་དུག་སོ་སོ་ནས་སྤྲིག་བསྐྱེད་
ཚུལ་ནན་ཏན་བསམ།

གཉིས་པ། འཁོར་བ་མཐོང་མན་གང་ཡིན་ཡང་། ལྷག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་
 བཅིངས་པ་དང་། བྱད་བར་མི་རྟག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གྱིས་བཅིངས་པ་ལ་བསམས་
 བས་ཡིད་རྟོན་མེད་ངེས་ཐག་ཆོད་བྱ། གསུམ་པ་དེ་འདྲིའི་འཁོར་བ་ལྷག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན་ལ། བདེ་བར་སེམས་པའི་རང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདི། ཇི་
 ལྟར་སྦྱིད་ཀྱང་མི་ངོམས། ཇི་ལྟར་ལྷག་ཀྱང་མི་སྦྱོལ་བས་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་
 བར་ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་འདམ་དུ་ཚུད་པའི་རང་མཚངས་ནན་ཏན་བསམ་མོ། །
 བཞི་པ། འཁོར་བ་འདིར་སྦྱེཤིའི་ཁ་བརྒྱད་པས་ལྷག་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་མཐའ་
 མེད་མྱོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དབྱང་ནས་ད་ངེས་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་འཕང་བརྒྱབ་
 བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །འདི་ཀྱན་སོ་སོར་བརྟག་པའི་དབྱུང་སྦྱོམ་ཡིན་
 བས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཆོག་ས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་དགོས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཐུན་མིན་སྟོན་འགོ་ལྷ་ལས་དང་པོ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལྷག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱ་མཆོལ་ས་སྦྱོབ་པའི་སྦྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེ་ཡང་
 གསང་སྒྲགས་ནང་གི་སྦྱབས་ཡུལ་ཅུ་གསུམ་སོགས་སྦྱབས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་།
 རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ་སྦྱབས་ཡུལ་
 དེ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆོངས་སྙམ་བས། མདུན་མཁའ་དབུས་སུ་བླ་མ་ཨོ་ཀུན་དོ་ཇེ་
 འཆང་། དབུ་གཙུག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་བླ་མ། མདུན་དུ་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
 སངས་རྒྱལ། གཡས་སུ་ཉེ་སྙམ་བརྒྱད་སོགས་ཐེག་ཆེན་བྱང་སེམས། རྒྱལ་ཏུ་
 ཡུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་མཆོན་པ་བློགས་བས། གཡོན་དུ་ཉན་ཐོས་མཆོག་བརྒྱད་

སོགས་ཐེག་དམན་དགེ་འདུན། བར་གྱི་བར་སྒྲུང་ལ་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྡེ་འཛིན་ལྟོགས།
མཐའ་སྒྲོར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲུང་མ་དང་བཅས་
པའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་དམིགས། དེའི་མདུན་དུ་རང་དང་པ་མས་
ཐོག་དངས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱིས། སྒྲོག་སུམ་གྱས་པ་ཆེན་
པོས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྒོམས་ནས། སྡིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཡིད་
འཁུལ་པའི་སྐྱབས་འགོའི་ཆོག་གསོག། ཐུན་མཐར་སྐྱབས་ལུལ་འོད་ལྷ་རང་
སོགས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐིམ་པས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པར་བསམ་ཞིང་།
དགེ་བ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། སྡོམ་པ་ལེན་ཚུལ། བསྐྱབ་བྱ་སོགས་བཤད། བསམ་
བྱའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་ཤིང་བུམས་སོགས་ཆད་
མེད་བཞི་ཡི་སྒོ་སྒྲུངས་པའི་རྒྱ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པ་ཞིག་བྱ་སྐྱམ་དུ་སྡིང་
ཐག་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཆོག་ཞིང་སྒྲར་ལྟར་གསལ་
པའི་སྐུན་སྒྲར་རང་གཞན་ཀྱན་འཁོད་པར་དམིགས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལེན་
པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་གང་ཡོན་འབུམ་ཐུག་གཅིག་
བསགས། ཐུན་མཐའ་གོང་དང་འདྲ།

གསུམ་པ་སྡིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོར་སེམས་སྒྲོམ་བསྐྱས་ཡོན་

ཚུལ་སོགས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས། སྒྲི་བོར་བསྐྱེད་ཟེལ་དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
གསལ་བདུད། སྒྲོ་བས་བཞི་ཆར་བས་བཞག་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདུད་
ཅི་འབེབས་སྒྲིང་གི་དམིགས་བས་ཡིག་བསྐྱེད་བྲུ། མཐར་སྒྲི་བོའི་ལྷ་འོད་དུ་
ལྷན་པར་ལ་ཐིམ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
གསལ་བའི་ཞལ་ནས་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་ག་པར་བསམ་ལ་ཡིག་བྲུག་བྲུ། ཐུན་
བསྐྱེད། །

བཞི་བཞོགས་བསམགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོལ་ཡིན་ཚུལ་དང་། རང་གི་ལུས་ལོངས་
སྒྲིང་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིང་གི་སྒྲིང་
བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བཀོད་བས་བཀྲ་བའི་མཆོལ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་འདུན་
དང་། དག་པ་སྒྲི་གསུམ་གྱི་ཞིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཆོགས་
ཞིང་གོང་ལྷར་གསལ་བའི་མདུན་དུ་བྱུལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཆོལ་གྲངས་བསམ་
གོ། །

ལྷ་པ་ཕྱིན་རྒྱབས་འབེབས་ཤིང་རྟོགས་པ་སྒྲེ་བའི་སྒྲིང་དུ་ལམ་ཟབ་སྒྲི་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དམིགས་རིམ་ལེགས་པར་
བཞད་ལ་ཡན་ལག་བདུན་བའོ། གསོལ་འདེབས་སོགས་འདོན་བཞིན་བྱུག་
འབྲུམ་བྲུག་བསམགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་རྗེས་གསོལ་འདེབས་དང་སྒྲིག་སྒྲེ་སྒྲི་མའི་
རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་དང་། ཐུན་ཀྱན་གྱི་མཐར་དབང་བཞི་ལོན་ཞིང་། ཐུགས་
ཡིད་བསྐྱེས་ལ་རང་བབ་གཞུག་མར་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་

དངོས་གཞིའི་ཁྱིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ནམ་སྒྲིབ་སོགས། ཚན་ལྷ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྒྲིབ་པ་
བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་བཞིན་ཁྱིད་དུ་བཟུང་བས་ཉམས་ཏྲོགས་
ཀྱི་དོད་ཐོབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཁྱིད་འདེབས་པའི་རྩ་ཐོ་ཙམ་དུ་མི་ཡམ་པས་
བཀོད་པ་དག་ལེགས་སུ་སྦྱར་ཅིག་ མཆོལ། །

༡ བད་སྒྲིབ་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

ནམོ་གུ་རུ་རྩེ་ཁྲ་ཏྲ་རྩ་ལ། ཟུག་རུ་འབྱེན་པ་སྒྲ་ན་མེད། །བདེ་གཤེགས་སྒྲས་
བཅས་ལ་བཟུང་ནས། སྒྲུག་བསྐྱལ་ནད་ཀྱི་འདམ་སྦྱང་བ། །ཤེས་རབ་བདུད་
ཅིའི་ཆར་རྒྱན་སྟེལ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཞིག་སྟོ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དེས། བད་
དེ་ལ་བསྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཚོགས་རྫོགས་གཏན་དུ་ནད་ཀྱི་འདམ་ལས་ཐར་
བའི་སྒྲིབ་འདི་ལྟར་སྒྲོ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནད་ཡོན་ཏན་དུ་བརྟམས་ནས་སྒྲིབ་
པ་བྱང་བའི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་དང་། བད་སྒྲོབ་དངོན་དུ་ཤེས་ནས་བག་ཡོད་པར་
བྱ་བ་དང་། བད་ལམ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ཤེས་ནས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་
འཇུག་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་འཁོར་བ་འདི་ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་
ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ། དེར་རང་དབང་མེད་པར་སྒྲེ་བའི་ལས་ཅན་བདག་ཅག་ ཡུད་

ཅམ་བདེ་བའི་ཆོ་ལམ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བསམ། རང་གི་དོན་མི་རྒྱབ་པར་
བག་མེད་དུ་གནས་པ་ལ། བད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདིས་བག་མེད་དང་དྲེགས་
པ་སོགས་སྒྲིན་སེལ། སྒྲིབ་པ་བྱང་བའི་སྒོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ། སྒྲིང་འདུག་ལས།
གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲིབ་སྤྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིབ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་
ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱིག་ཞིར་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། ཁྱད་
པར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཞིང་ཚོད་ལྡན་མི་མཛེད་འདིར་མགོ་ན་བ་
ཅམ་གྱིས་དཔལ་བ་མནར་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་བྱང་བར་འབྱུང་བ་མདོ་
སྟེ་དུ་མ་ལས་ཡང་ཡང་གསུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲིང་གིས་ཞིང་
འདི་མ་དག་པ་སྟིགས་མ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ཡང་སྒྲིང་སྟོབས་ཆེན་
པོའི་སེམས་དབང་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱུ་བ་རྣམས་འདིར་སྒྲིས་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་
བ་ཆོན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ད་ལན་རང་གི་ནད་འདིས་ཀྱང་སྒྲོན་ནས་
བསགས་པའི་ལས་ངན་དུ་མ་འདག་ངེས་པས་སྒྲོབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདག་གི་ནད་འདི་ལས་ཆེས་ཐུབ་པའི་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བཟོད་དཀའ་ལ་ཡུན་རིང་བ་དག་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲིབ་
ལུ་མེད་པར་བྱོང་། ད་ཡང་རང་གིས་ཐར་པ་དོན་དུ་མ་གཉེར་ན་སྒྲིབ་ལུ་མེད་
པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱོང་དགོས་པར་འདུག་ཀྱང་། བདག་གིས་དེ་སྒྲིབ་ཤེས།
དེ་ནི་ནད་འདི་ཅམ་ཡང་བཟོད་དཀའ་ན་འདི་ལས་ཆེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལུ་མེད་

པ་ཇི་ལྟར་བཟོད་དེ། དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གནས་ཏུ་འདུལ་བའི་ཐབས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་ཐམ་ཅི་ནས་ཅུང་ཟད་
མ་གྲིན་ཆེ་འདི་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཆོད་ལས་བསྐྱེད་པར་ཅིས་ཀྱང་བྱ། གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ནད་འདིས་གྲིན་འདུས་གསུམ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགོ་
བའི་དཔོན་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ལ་ཐུལ་ནས་འདི་རྩིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བླ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ལམ་དུག་པོ་བྱ་སྤྱོད་ལམ་ནི་ཆུད་ཟ་བར་
མི་འབྱུར་རོ་སྤྱི་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་ད་ཏུང་མཐའ་
མེད་པའི་འཁོར་བར་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་
བས་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
བསལ་ཞིང་ཐུལ་དང་ཡུན་དུ་བདེ་བའི་རྒྱལ་བ་བདག་གིས་རྒྱུབ་པར་བགྱིའོ། །
དེ་ལྟར་བགྱིད་ལྷན་པར་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ་
སྤྱི་བཅས་པ་ཡང་ཡང་བྱའོ། །མདོར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅི་ཙམ་མནར་བ་དེ་བཞིན་
སྤྱོད་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྒྱུབ་པའི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་ཐོན་ཏེ་
ཕྱིན་ཆད་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་དེ། བདག་དེ་སྤྱི་བག་མེད་པས་ལས་ཉོན་
གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་མི་འདོད་བཞིན་ནད་འདི་མྱོང་། །སྤྱི་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་
ནད་ལྟ་ན་རྒྱུག་ལ་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱོད་དོར་ཆུལ་
བཞིན་བྱས་ཡོད་ནའང་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་མི་སྤྱི་དེ་ཀྱང་། བདག་དེ་སྤྱི་བག་

མེད་པས་རྒྱུད་པ་འདི་སྒྲིང་བར་ཟད། ད་ཕན་ཆད་དེ་སྒྲ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཅུང་ཟད་
 མ་གྱིན་འདོར་ངེས་ཀྱི་ལུས། བད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ། སྐ་བས་ཉིན་བཞིན་འཛེམས་
 པ་འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་བར། རྒྱ་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་སྒྲུབ་སྐྱབས་
 རོ་ཆེ་འགྲུབ་ནས་འཆི་ཁར་སྒྲ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་བཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 ཤིང། བྱི་མ་ཕན་ཆད་ཕན་བདེ་ལུན་སུམ་ཆོག་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལ་ཅིས་མི་འབད་སྒྲུམ་
 ཏུ་བག་ཡོད་པ་བརྟན་པའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །གཞན་ནད་མེད་པ་ན་དགོ་བ་ལ་
 བརྩོན་མི་རུས་པ་དག་ནད་ཀྱིས་སྒྲག་ནས་བྱུག་བསྐོར་སྒྲིབ་སྒྱུར་སོགས་ལ་འཇུག་
 པས་ན་ནད་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའང་ཡོད་པས་རྒྱུན་ནད་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགོ་ཅ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒོ་སྒྲིང་པས་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་སྒྲུབ་དང་། གཅོད་
 པ། ཉམས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ང་ནི་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་གཞན་མགོ་
 འདྲེན་པ་ཡིན་ཀྱིས་ལ་ད་ངེས་རང་ཐོག་ནད་བབ་པ་འདིས་རྒྱུན་རན་ལམ་དུ་
 ཞེ་སྒྲིང་དང་། རང་གི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་ཞེ་རྒྱུད་ཀྱི་དྲོད་ཆད་སྒྲང་ལ་འདེགས་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རང་རྒྱས་རང་གིས་བླངས་ནས་ད་ཕན་སྒྲིད་ཆོས་མཛེས་ཆོས་
 ཀྱིས་སྒྲོན་ན། ལྟོ་འགྲངས་ཉི་མའི་དྲོས་ཆེ་ཆོས་པའི་གཞུགས། རྒྱུན་རན་ཐོག་
 ཏུ་བབ་དུས་ཐམས་པ། ཞེས་པའི་རྒྱལ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ནད་ཐེབས་འདི་ལ་
 བྱའོ་སྒྲུམ་པས་རྒྱུན་རན་ཉམས་ལེན་གྱི་གོགས་སུ་འཁྱེར་ཅི་རུས་བྱ་དགོས་ལ།
 དེ་རབ་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་རང་དུ་འཁྱེར་འབྱིང་སྒོ་སྒྲིང་དང་སྒྲུམ་པ་ཤེས་ཤིང་ཆོག་སྐྱབས་

རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྱུར་གི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེར། ཐམས་ཀྱང་འདི་ན་རི་
སྐད་བཤད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་རང་གི་ཉམས་འོག་ཏུ་གང་ཚུད་སྒོ་
ལ་གང་དང་ཅི་འཐད་གྱི་སྒྲོན་ནས་ནད་ལམ་དུ་ཁྱེར་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པར་སྒྲོ་སྒྱུར་བ་ནི། འཁོར་བའི་སྒྲུང་བ་
འདི་དག་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཡང་བདག་
གིས་མ་ཤེས་ཀྱང་། ནད་འདིས་མཆོན་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་
ཡོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་དབྱད་ན་དུ་མ་
ཆོས་ཅམ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཀྱང་། བདག་གིས་བདག་
དང་བདག་གིར་བརྩུང་ནས་ལུས་འདི་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱས་པས་ནད་སོགས་
ལུས་ལས་བྱུང་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ཀུན་བྱུང་བར་འདུག་པས། ད་ནི་ནད་
བདག་གའོན་པ་གོགས་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་
འདི་རི་འདོད་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་ཏེ་ཐོངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱའོ་
སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། ལུས་སྦྱིན་གྱི་དམིགས་འདོན་རྒྱས་བསྟུས་
ཅི་རིགས་ཡང་ཡང་བྱས་པས་གནས་སྐབས་ནད་དག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
ཆོག་ས་རྫོགས་ཤིང་འཆི་བ་བསྐྱུ་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུང་ལ། གཞན་ཡང་སྙྱང་
ཆེན་རབ་འཛོམས་ལས། ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་བརྟན་པའི། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་སྟུ་དག་རྣམས་བསྟོམ་ཞིང་། ལུས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་
པ་ནི། །དེ་དག་འཛིགས་པ་བརྒྱད་དང་འཕྲད་མི་འཇུག་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་འདིས་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པས་ན་ཅིས་ཀྱང་མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སེམས་ལ་གོམས་པར་བྱ་
བཞི་སྦྱོན་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ལུས་འདིར་ནད་ཀྱི་གདུང་བས་ཁམས་འཕོ་བ་སོགས་
འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བཅས་ཉི་ཆོ་བས་རང་བཞིན་གྱི་དབེན་
ཞིང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དམ་པ་སྦྱབ་པའི་དམ་བཅའ་
བརྟན་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། ནད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
འདི་དག་ནི་རང་གི་སྦྱོན་བྱས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྦྱོན་པས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་
སེམས་ཅན་ད་ལྟ་འདི་འདྲ་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དག་ལ་སྦྱོན་
ན་ཅི་མ་རུང་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ་སྦྱོང་བ་དང་། བཞི་བ་བཙོན་འབྲུག་
ནི། དེ་འདྲའི་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་མེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པ་དྲག་གུས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཙོན་གོ་ཆ་
ཆེན་པོ་བཞོས་ཏེ་བཙོན་པ་བར་མེད་བྱ་བ་དང་། ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ནི། ནད་
དེས་ཟུག་རྩ་ལྟངས་ཀྱིས་ལྟངས་པ་ན་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱོང་དམིགས་བཅས་དང་།
རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་ནད་བཟེས་པའི་དམིགས་རྣམ་མ་བཟེད་པར་ཅེ་
གཅིག་སེམས་པ་དང་། རྒྱག་པ་ཤེས་རབ་ནི། རྣམས་ནད་སྦྱོང་གི་གདམས་
ངག་བརྟན་པ་ཐོས་པ་ལ་བསམ་པ་དང་། དེ་དོན་བསྟོམས་པས་ཀྱུན་རྗེ་བརྟན་
བྱ། ན་བྱེད། ན་ལུགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་མ་དང་མི་ལམ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། དོན་
དམ་ནད་ཟུག་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་འགགས་གནས་བྱལ་ཆེན་པོར་ཤེས་པས་ན་ཟུག་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བདེ་ཆེན་དུ་སྟངས་ཀྱིས་ཤར་བས་
ན་བ་དེས་རྟོགས་པའི་བོགས་ཐོན་ནས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་པས་དེ་བས་ན་ན་ཆ་ལམ་བྱེད་འདི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་གོགས་སུ་བསྐྱགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ན་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ན་བ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱའི་ངང་། །དེ་ལྟར་
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ན་དང་མིན་བྱད་མེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཨ་ཇི་
ཏས་སོ། །མདྲ་ལྟོ། །

༡༡། །ཐུན་མིན་རྫོགས་ཆེན་སྒྲོར་གྱི་གདམས་པ་ཕྱོགས་
བསྐྱུས་ཟབ་དོན་སྒྲིང་པོ་སངས་རྒྱལ་
ལག་སྟེར་བཞུགས།

གནས་ལུགས་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ནས་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
ཆོས་སྐུ་ལས་བཞེངས་ཏེ་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་རྩ་ལ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་
ལའོར་ཐམས་ཅད་ལ་པོས་ཏེ་འདི་སྒྲིད་ཅིས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་རང་སྤང་ཤིག་
བའི་དོ་རྩེ། འདི་ལྟར་སྤང་མིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སོ་ཅིག་མ་ལུས་པ་གང་
གི་གྲོང་དུ་འདུས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པའི་གཏུག་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཅི་མ་སྐྱེས་པ།
མ་འགག་པ། མ་བྱས་པ། བྱར་མེད་པ། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་འདས་པ། དུས་གསུམ་
གྱི་འགྱུར་བས་མ་བསྐྱད་པ། ལའོར་འདས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པ། གང་ལས་ཐ་
དད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་མ་མཆིས་པ། གང་གི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་
ཉིད་སྐུ་འཕྱུལ་བྱ་བའི་རོལ་བ་ཆད་མེད་པར་སྤང་ཡང་ཤིས་སུ་མ་ཆད་པ་དུས་
གསུམ་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བས་གོས་པ་མེད་པ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་མི་གནས་པ། ང་བདག་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཐུལ་པ་ཡངས་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་
མ་དག་པའི་ཟུག་རྩ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཞར་ཡང་མི་རྟེན་པའི་ཀུན་

བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཁའ་ལྷར་བྱུང་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གནས་པ་འདི་ནི་གཏུག་
མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཏེ། འཁོར་འདས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱི་ཞིང་སྤང་
བ་དག་ནི་འདི་ཡི་རྩལ་ལས་ཤར་ལ་གློ་བུར་བས་ཀུན་ཏུ་བདག་ས་པའམ། འདི་
ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་སྤྲུལ་ས་སུ་མ་ཆུད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རང་གི་རང་
བཞིན་རང་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་རང་འོད་གསལ་
བ་ན་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་གདོད་མ་གཞི་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་གཅིག་ལ། དུགས་དང་དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བྱུང་
བདག་ངེས་པ་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་
གཏུག་མ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཇེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
མ་བཅོས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཅས་ཀྱང་བྱ། ཀ་དག་ལྷན་གྱུར་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་གློང་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་
བྱ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་འདི་སེམས་
ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་གསང་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིན་པས་འདིའི་གནད་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ན། འཇམ་དཔལ་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་ང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་འབྲས་
བུའི་གཏན་སྟོན་ཟེན་པར་འགྱུར་བས་ན། བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་བརྗོད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ལ་བསྐྱབ་བ། ཐེག་པ་དང་

དང་དབེ་བྱང་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་རྫོགས། །དྲང་བའི་མཁའ་ལ་དབང་བའི་
གཞུ་ལྟ་བུ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་བོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོག་དང་ལྟན། །སྤང་སྤྱིད་ཀུན་ཀྱང་
དེ་ཡི་རང་ཚུལ་དུ། །གཞོམ་མེད་རིག་སྤྲུགས་རྒྱལ་བའི་རང་སྤྲོ་སྤྲོགས། །ཞོ་
ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྩི་ །ལྟ་བུས་གཟེར་བཏབ་ཏིང་འཛིན་གཡོ་མེད་དང་། །བརྩོན་བསམ་གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་བའི་
རྒྱན་བཞིན་བསྐྱེ། །ལྟ་སྤྲུགས་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་མཉམ་དུ། །བདེ་ཆེན་གཞུག་མ་དོན་གྱི་འཇམ་
དཔལ་འབྱུང། །ཟབ་མོ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེན་པའི་རིམ་པ་དང་བོད། །

ཨ་ ཆོས་ཀུན་མ་སྤྲུམ་ནམ་མཁའི་རང་ཉིད་ལས། །ར་ རང་སྤང་མ་
འགག་སྤྲུ་མའི་རོལ་མོར་ཤར། །བ་ དོན་དམ་ཡིད་དབྱེད་བྲལ་བ་ཀུན་དང་
མཉམ། །ཅ་ འཕོ་འབྱུར་སྤྱིད་པའི་སྤང་བ་ཇི་སྟེད་པ། །ན་ མིང་མེད་བྱ་
ཚོལ་བྲལ་བར་ཡེ་སངས་རྒྱས། །རྩི་ རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་ཀུན་ཏུ་
སྤང་། །ངེས་པ་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུ་འདི། །གང་གིས་ཤེས་པ་གྱིད་བང་
བོས། མཐོང་བ་དེ་མ་ཐག་སངས་རྒྱས། །སྤོ་འདས་ཚོལ་བྲལ་རྫོགས་པ་ཆེན་
བའི་དོན། །རང་བྱུང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟན་གྱུར་ཤོག །ཡི་གེ་དུག་གིས་མཚོན་པའི་
ཆོས་ཉིད་སྒྲོ། །རང་ལས་བྱུང་བ་སྤྱིང་གི་བྱ་ལ་གཏད། །སམ་ཡ།

ཨ་ ཀ་དག་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བ། །ར་ ལྟན་གྱུར་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་བོ་ཆེ། །བ་ དབྱིངས་རིག་འོད་ཆེན་ནམ་པར་སྤང་བར་བྱེད། །
ཅ་ མིག་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ལམ་མེ་བ། །ན་ བརྗོད་མེད་འགྲོ་བའི་མར་
མེ་ཡེ་ཤེས་སྤོན། །རྩི་ སྤྱིང་དབུས་གཟི་བརྗོད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །འདི་

༥ རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བཀྲམས་སོ། །

ཨོ། འཇམ་དབལ་དྲོ་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཕྲིལ་ལོ། འཁོར་འདས་ཀུན་ཁྱབ་ཐིག་ལེ་
ཉག་གཅིག་པོ། སྤྱོད་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན། བརྟགས་
ཤིང་དབྱེད་པས་མི་རྫོགས་བཞག་ན་གསལ། བལྟས་པས་མི་མཐོང་མ་ལྟ་
ལྟོད་དང་ཤེས། གཤུག་མའི་སེམས་ལ་སྒྲིན་པའི་གཟེབ་བཀྲམ་སྟེ། བཅོས་
ཤིང་བཅོས་ཤིང་རྫོག་པའི་བྱ་བར་རྒྱུ། མི་རྫོག་གཤུག་མའི་རང་ཞལ་ལྟ་འདོད་
ན། ཁ་བཅོས་ཐ་མལ་ལྟོད་དང་དང་གིས་གསལ། རྫོག་པར་མི་བྱ་སྟམ་
པའི་མངོན་ཞེན་དང་། རྫོག་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་མཚན་ཞེན་གཉིས། རྣམ་
རྫོག་རྒྱལ་ས་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། གནད་མེད་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་
བཟལ་མི་རུས། སྤྱང་དོ་སྤྱང་དོ་བྱུང་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས། འདི་ཡིན་འདི་མིན་
ཅིས་གདབ་ཆུ་ཡི་ནི། རི་མོ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཡིད་དབྱེད་འདི། བཟང་
བཟང་འདྲ་ཡང་སང་གའི་གསོལ་དང་མཆུངས། ལྟ་བུ་ཤེས་པ་ནད་དུ་མ་
ལུས་ལ། བལྟ་བུ་དབྱིངས་ཉིད་ཕྱི་རུ་མ་ཆད་པར། བར་མེད་ཉར་སང་ཆེན་
པོར་ཟང་ཐལ་བ། རྣམ་མཁའི་དགྱིལ་བཞིན་མཉམ་ཉིད་དང་དུ་ཞུགས། རེམས་
གྱིས་སེམས་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་ཉིད་གཤིས། འཇལ་བའི་ཞེ་འདོད་
མྱང་ནས་ཟད་པའི་མོད། ཐ་མལ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཉིད་བཞག་པས། གཤུག་

མའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉིད་མངོན་གྱུར། །ཕྱི་རུ་མི་སྒྲོ་ནང་དུ་མི་བསྐྱབས། །
 ཐད་ཀར་བཞག་པས་ཟང་ཐལ་ཕྱོད་བ་ན། །བཏུ་བྱ་ཏུ་བྱེད་བལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེར། །རྟོག་པའི་འཇུར་མདུད་ཆབ་རོམ་བཞིན་དུ་བྱ། །རང་ལ་ཡེ་གནས་དོན་
 དེ་མཐོང་བའི་ངོར། །སྒྲ་ཆོག་ས་རྟོག་པའི་བརྒྱབས་བསྐྱོད་ན་ཡང་། །དབྱིངས་
 ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མི་སྲིད་བས། །བཅིང་མེད་རིག་པ་མཁའ་ལ་ཁྱུང་བཞིན་
 འཕྱོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ནི། །རིག་སྟོང་ཟུང་དུ་
 འཇུག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །ཟུང་འཇུག་རྗེན་པར་ཕྱོད་ཆེ་སྟོ་ལས་འདས། །དེ་
 ཕྱིར་འདི་དོན་ཆོག་གིས་མཆོན་མི་རུས། །འདི་ལ་འདི་ཞེས་མཆོན་འཛིན་ཀྱན་
 བལ་ཡང་། །འདི་ལས་གཞན་མེད་ཁོ་ཐག་ནང་ནས་ཆོད། །དགག་དང་སྐྱབ་
 བཅིར་ཡང་བྱར་མེད་པར། །ཤེས་ནས་ཁོང་སྟོད་སྟོ་བདེའི་རང་དུ་གནས། །
 རང་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུར་མདུད་ཀྱན། །གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་
 རང་དུ་ཞིག་བ་ན། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་ཞལ་གང་། །མཐོང་ནས་
 མཉམ་ཉིད་ཆོས་སྒྲུའི་རྒྱལ་སར་འཁོད། །རྟོག་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་
 སྲིད་དུ། །ཡེངས་མེད་དཔལ་པའི་རྒྱང་སོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །ཚུགས་ལ་དྲོད་ཆེད་འཐུག་
 པོའི་གཉིད་ལ་དྲིས། །རང་ལ་ནང་བྱན་ཚུད་པ་སྐྱུ་མི་བདེ། །ཀྱན་བྱབ་མཉམ་
 བཆོན་པོའི་རང་ཉིད་དུ། །རྒྱ་རྒྱུན་རྩྱལ་བ་ལས་འདས་རང་བྱུང་གི། །ཁོད་གསལ་
 ཤེས་རབ་སྒྲོན་ན་མེའི་སྒྲུང་བ་གང་། །འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་སྒྲ་ན་མེད། །
 ཨ་ལ་ལ་རྟོ། །ཞེས་བའང་ས་སྐྱག་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཐུན་གསེང་ཞིག་ཏུ་ཁོད་གསལ་དོ་རྗེས་ཐེས་

པ་དགོ།

༡ སྤྱོད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་དེས་པ་གཞུག་མའི་
སྤྱོད་བྱངས་བཞུགས།

ནམ་གུ་རུ་བརྩམས་པ་ཡ། གཞུག་མའི་རྫོགས་ཀྱི་ཉིད་ལས། སྤྱོད་བྱངས་བཞུག་དང་
གཞུག་པ་གཞུག། མ་འདས་མི་འདའ་འདར་མེད་ཀྱང་། ལས་རྒྱུད་གཞུག་པ་འདི་
ཀུན་རྫོགས་གིས། ལས་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་མི་འཁྲད། དེ་ཉིད་གཞི་རུ་བཞུགས་
པ་འདི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐུག་རྒྱུ་ཆེ། རྫོགས་ཀྱི་ལས་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་
བྱ། རྫོགས་ཀྱི་གཞུག་དང་ལྟན་པ་ཡིས། རྫོགས་མའི་མཐིལ་དུ་ལྟ་སྤྱངས་
གཏད། དབང་ལུལ་འདྲེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས། དབང་མར་རྒྱུད་བཅུ་
འབྲུག་པའི་རྫོགས། དུ་བ་ལ་སོགས་མའོན་དུ་སྤྱོད། རྫོགས་སྤྱོད་པའི་རྫོགས་
འབྱོར་རོ། སྤྱོད་གཞུགས་དེ་ལ་དམིགས་བྱས་ཏེ། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གཞུགས་
སུ་ཤེས། གནས་པ་བཞུག་པའི་རྫོགས་དཔྱོད་དང་། དགའ་བདེ་སེམས་པའི་
ཡན་ལག་ལྟ། རབ་ལྟན་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་འབྲུག། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
གཞུགས་ལ་ནི། སེམས་བཞུག་པ་ཡི་རྫོགས་འབྱོར་དེས། གཞུག་བྱེད་རྒྱུད་ལས་
རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་ལམ་སྤྱོད་པས་ནས། དབང་མའི་ལམ་དུ་
ཐུག་ཅན་བཞུགས། རང་དུ་སྤྱོད་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་། རི་འདོད་ཐུག་ཅན་

49

ངང་། སྤྱིང་བས་འཕོ་རྒྱུང་བརྩམ་ཉིས་ཀྱི། ཆག་ཞན་རིམ་པར་ཡོངས་འགགས་
 བས། ཐམ་མ་གཙུག་ཏྱིང་ཁོར་བུའི་ཕྱིར། བརྩམ་ཉིས་ཆ་ཡི་ཐམ་འགག་ཉི་
 བྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རྒྱུང་། སྤྱིར་མི་འབྱུང་བར་དབུ་མར་འགག་། ཁམས་
 བརྟན་ཅ་ཀུན་དབུ་མར་ཐིམ། འཕོ་མེད་དོན་གྱི་ལྟན་སྦྱེས་མྱོང་། འདྲི་ནི་བདེན་
 དོན་མཛོན་མཐོང་བའི། ཐེག་ཆེན་རིག་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཡིན། དེ་ནས་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམས་ཀུན། ཉང་གི་ས་ཡིས་སྤྱར་བཤོད་ནས། ཟུང་འཇུག་
 བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། དེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། འདི་འདྲི་རྣལ་
 འབྱོར་ལམ་ལྟན་ལ། དཔེ་དང་དོན་གྱི་ལྟན་སྦྱེས་རྣམས། ཐབས་ཀྱིས་རང་
 ལ་མཛོན་གྱུར་བ། མཆོག་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་
 སྟོང་བ་ཉིད། ཟུང་འཇུག་དོན་གྱི་ལྟན་སྦྱེས་ཉིད། བྲ་ཐབ་ལྟ་བུར་མཛོན་སྤྱུ་
 ལ། གཅིག་དང་དུ་བུལ་ལ་སོགས་པའི། རྗེས་དཔག་དབྱུང་བ་ག་ལ་དགོས།
 མེན་མཛོན་སྤྱུ་གྱུར་བ་ལ། དུ་བས་མེ་ཡོད་སྤྱབ་པས་ཅི། བརྒྱུད་པའི་མན་
 དག་མི་ལྟན་ཞིང་། ཉམས་མྱོང་བུལ་བའི་རྟོག་གི་བས། གསང་སྤྲུགས་ཐེག་
 པའི་ཐབས་ཆེན་པོས། གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། མཛོན་སྤྱུ་ཡུལ་
 ལ་རྒྱས་མེད་པར། དབུ་ཚད་དབྱུང་བ་དགོས་ཞེས་སྒྲུ། ཁོར་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་
 སྤང་བའི་སྒོ། འོད་གསལ་འདྲེན་པའི་མཆོག་ཡིན་ཡང་། དེ་རྒྱ་སྤྱུས་ཀྱང་མ་
 བརྟན་པའི། དབུ་མ་དམིགས་པས་སྒྲོམ་དགོས་སོགས། ལྷགས་འདི་འོག་
 མའི་ཐེག་པ་བས། དམིགས་བསྒྲོམ་བསྐྱེད་རིམ་ཆར་གཏོགས་རྣམས། ཁོམས་

པས་ཚོགས་རིམ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་རིམ་མིང་དུ་བཏགས་ན་ཡང་། །
 ལམ་འདིའི་ཚོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་པའི། རྒྱགས་སུ་འད་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱགས་རེའི་མཐོང་བས་གོལ་ས་དང་། སྐྱར་བའི་བློ་བཟོ་སྣ་ཚོགས་
 བཟ། རྟམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐོས་ཀྱང་ན་བ་དག་བ་དགོས་ཤིང་། །
 ཐེག་ཆེན་དགྲུགས་པའི་བདུད་ཀྱི་རྒྱགས། ཉེ་ལ་ཡ་མཚན་འཛིན་པ་ནི། ཟས་
 མཚོག་ཆེད་ནས་ཟས་ངན་དག་ ཚོལ་བར་གསུངས་པའི་དབེ་བཞིན་ཅོ། རྒྱལ་
 བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཞུགས་པའི། །
 མཚན་ལྟན་སྟོབ་མ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས། ཁོ་བོའི་ཚོག་འདི་གཅིས་པར་བྱུང་། །
 ཚུལ་བཅས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་ན་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད། འདི་ལ་
 དེས་ཤེས་ཆེད་གྱུར་ན། ཚུལ་མེད་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། དགོངས་པའི་དོན་
 ལ་དེས་ཤེས་སྟེ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཉིད་དུ། མཐར་ཕྱིན་འགྱུར་བར་གདོན་
 མི་བ། མི་ཡམ་པས་སོ། །

༥ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་
 བ་སྟོང་བར་གོ་བ་སྟེད་པ་དབྱུང་མའི་གཞུང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་སྔར་རང་རིག་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ན་དབྱུང་ཅི་དགོས། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་འཇུག་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། ཚུལ་བས་སྐྱ་ཐེག་
 སོགས་སྟོམ་པ་ལ་ཚུལ་མེད་ལྟན་སྟེས་འདྲེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་མིན་ཏེ་

སེམས་ཉིད་རང་བབས་སུ་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་བཅད་དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་གཟིར་བས་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་བཞིན་ན། འདི་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་དུག་
ཡིན་པས་བདུད་གྱི་ལས་གྱིས་མི་འབྱེད་པར་བྱའོ། །བདག་གི་སྟོབས་གྱིས་
ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་རྣམས། །དུག་སྒྲན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་ཤོག།
༡༡།

༥ ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲོལ་འགྱུར་ཞེས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བསྐྱེད་གསུང་
པ་ལམ་གྱི་མཚོག། །འདི་ཚུལ་སེམས་པར་བྱེད་བསྐྱོས་ཅི་འཚལ། །ཚོས་ཉིད་
བདེན་པས་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །རྩོལ་བཅས་ཐེག་པས་གདུལ་བར་དཀའ་
བའི་ཆོ། །ཀུན་བཟང་ཐུགས་གྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་ཞེས་སུ། །བསྐྱེད་པའི་ལུང་
བཞིན་སྟེང་པོའི་བསྟན་པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆུས་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་གྱུང་སྒྲུབ་ལོ། །

༦ སེམས་དོན་གདམས་པ། རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྦྱིས་དོན། །
རང་ཤར་མཐིལ་དུ་ཐེབ་པ་ན། །སེམས་ཡོད་དེ་གསེབ་སྒྲོམ་གོ་ཆོད། །སེམས་
དེ་སྒྲོམ་གྱི་ངོ་བོར་སོང་། །ཅི་ལྟར་འགྱུས་གྱུང་རང་གི་རྩལ། །འགྱུ་དང་མ་འགྱུས་
སྒྲུང་དོར་མེད། །ཆེད་གཏད་སྒྲོམ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད། །གང་ལྟར་བྱས་གྱུང་སེམས་
ཉིད་གྲོང་། །དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཅིས་གདབ་བྲལ། །རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བཅའ་
གྱུང་མེད། །ཡེ་ཤེས་མ་སྒྲུབ་རང་སར་གནས། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་བརྟུང་། །

གང་སྒྲུང་མ་འགག་རོལ་བའི་རྩལ། རིག་བའི་རྒྱན་དུ་ཤར་བ་ལ། བཟང་
 རྟོག་ངན་རྟོག་དབྱེ་བསལ་མེད། གཟའ་གཏད་མེད་པར་བྱགས་འབྱུང་དུ།
 གང་ཤར་རང་གི་བབ་བཞིན་སྟོད། ཤར་ཚད་ཡན་གནོད་མེད་པར་གྲོལ།
 ཡེ་ནས་འདི་ལྟར་རང་གྲོལ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིས་འཆིང་ཞེས།
 བརྟགས་ན་ངོ་མཚར་གད་མོ་འཆོར། རྒྱ་ཡན་བྱུང་རྒྱལ་བཟང་ཐལ་མ། ཁམ་
 མཁའ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ལ། སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ། རོ་མཚར་
 ཆེ་བའི་ཆོས་འདི་རྣམས། བཀག་ནས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། རང་བབ་གནས་
 བརྒྱལ་འབྱོར་མཆོག། དགག་སྒྲུབ་རྩྱལ་བ་འབྱུལ་བའི་ལམ། ཡེ་ནས་ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། རང་ལས་རང་རྟེན་ཨེ་མ་རོ། རབ་ཆོས་མེ་བློ་༡༡ཆོས་༢༩ལ་
 འཇམ་དབལ་དོ་རྗེས་སོ། །

༥ འཇམ་དབལ་དབྱུངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། སེམས་ལ་དམིགས་ན་
 ཞིག་ནས་འགྲུབ། རིམ་གྱིས་གནས་ལྷགས་ལྷག་མཐོང་སྟེ། རེ་ལ་རང་སྟོང་
 སྟོང་བའི་རང་། གསལ་ལེ་སང་རེ་བ་ལ་ནི། ཤེས་བ་ནང་དུ་བཀྱག་ནས་
 བཞག། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་དམིགས་ཞེས་བྱ། སེམས་ལ་དམིགས་ན་
 སེམས་ནི་འདི། ཞེས་བའི་གཏད་སོ་མི་དམིགས་ཀྱང་། སེམས་ཞིག་ཡོད་ན་
 ལུས་ཀྱི་ནང་། སྟོང་དབུས་མིན་པ་གར་ཡང་མེད། མི་དྲན་དགྲུ་དྲན་འགྲུ་
 རྟོག་གི། བྱུང་ཁུང་དེ་རུ་བརྟ་བཞིན་གནས། སེམས་བཅའ་མི་བྱ་ལྟན་ནེར་
 བཞག། བཞག་ས་ཡོད་མེད་བྱ་མི་དགོས། བཞག་རྒྱུ་འེ་སེམས་ཡོད་དེ་གསལ་

ཆོག་། ཁོང་ནང་སེམས་དེ་ཉལ་མལ་དུ། ཅེ་ནི་ཞོག་དང་དེ་ག་རང་། བཞག་
 ཐབས་ཡིན་གྱི་གཞག་མི་དགོས། ལྷུ་ལ་ཉི་འོད་ལོག་པ་ཡི། ཟེར་མ་ལྷུ་མ་
 ལྷུ་གཡོ་བ་ལྷུར། སེམས་རྟོག་འགྱུ་བ་ལྷུར་ལྷུར་པོ། ཐང་ཀར་བཀག་པས་
 མི་ཁྱེད་ཀྱི། ལྷུ་དེ་མ་བསྐྱལ་རང་བཞག་ན། ཟེར་སྒྲུང་དེ་ཡང་ལྷན་ནིར་
 སྟོང་། དེ་བཞིན་འགྱུ་བ་ཅང་མེད་པའི། འབྱུང་ཁུང་ཤེས་པ་ལྷན་ནིར་ཞོག།
 དེ་རང་མ་བརྟེན་དུན་པའི་རྒྱུ། བར་མེད་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དུ་བརྟེན། སྟོང་སང་
 འདྲ་ཡང་དེ་གར་ཞོག། གསལ་གསལ་འདྲ་ཡང་དེ་གར་ཞོག། འགྱུ་འགྱུ་འདྲ་
 ཡང་དེ་གར་སྟོང་། ཅེ་ནི་ཀ་རེ་རྟེན་ནི་བ། ཅེ་འདྲ་བྱུང་ཡང་དེ་གར་ཞོག།
 སྟོང་དོ་གསལ་ལོ་འགྱུ་འོ་ཞེས། ཤེས་ཀྱང་དེ་གའི་རྟེན་དེད་སྟོང་། ཤེས་པ་
 རང་མལ་རང་སར་ཞོག། དེ་ལ་གོ་མས་འདྲིས་ཡུན་རིང་བྱ། འདྲ་དབྱུང་རྟོག་
 ཆེན་རང་སར་བསྐྱུར། དེས་འགའ་མི་འགྱུ་ལྷགས་པ་ན། བྱིང་བ་གསེང་ལ་
 རང་གར་ཞོག། དེས་འགའ་འགྱུ་དུན་དུག་སྟེན། འགྱུ་འགྱུ་པོ་དེ་སེམས་ཡིན་
 བས། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ལྷོས་ལ་ཞོག། འགྱུ་རྟེན་མ་མཐུད་རང་ས་བྱུང་། དེ་ནས་
 འགྱུ་བ་རང་འགག་འགྱུར། འགྱུ་ས་དང་མ་འགྱུ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱན། ཆོར་
 ཅོམ་བྱུང་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་། སེམས་ནི་རང་བཞག་ཅེས་བྱའོ། སེམས་དེ་
 སྟེང་དབུས་མལ་བཞག་གམ། རང་སེམས་རང་བབ་སྟོང་དེ་ནི། འགྱུ་དུན་
 འཇུར་མདུད་རང་ཁྱོལ་བཞག། རྣམ་རྟོག་འགྱུ་བ་ཟད་མེད་པོ། རང་གར་
 ཡར་བའི་དུས་མེད་ལ། རི་ཅོམ་འགྱུ་ས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད། རན་རྟོག་སྤྱག་

བསྐྱེད་ཅད་མི་ཤེས། །དེ་བས་འདི་ཡི་མཆོང་རིག་ནས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་
 འདི་དབང་སོང་། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཅང་མ་ཐོབ། །དེ་ནི་འདི་ལ་ཞེན་ལོག་ནས།
 ཅི་ནས་སེམས་གནས་བསྐྱབ་བྱས་ན། །ཏིང་འཛིན་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི།
 ཡོན་ཏན་རྣམ་མང་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །རྣལ་གནས་རང་དབང་བདེ་མཆོག་
 རྟོན། །དེ་ལྟར་སྒྲོལ་ཡོན་ཤེས་པའི་སྒྲོས། །ཅི་ནས་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བས། །རི་སྤྱི་ཞིག་ནས་མ་ཐོབ་པར། །བརྩོན་པ་ལྟོད་པ་མེད་པར་བྱ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས། །སྤྱིང་དབུས་རྒྱུང་འདུ་དབུ་མར་འཇུག་ །རྣམ་
 རྟོག་མགོ་སྟོང་ཐེ་ཞི་དང་། །རང་སེམས་ལས་རུང་ཐེ་བཟང་འགྱུར། །བླ་མའི་
 རོ་སྒྲོད་གཞན་མེད་ཀྱང་། །མན་ངག་གནད་གྱི་བཞག་ཐབས་འདི། །སེམས་
 གནས་སྤྱི་ལ་རྒྱུད་གོགས་མེད། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས། །ནང་
 དུ་ཡང་དག་བཞག་པ་ན། །ཏིང་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བཞི། །དཀ་འཆོགས་མེད་
 བར་སྐྱར་དུ་རྟོན། །སྤྱིང་གའི་སྤྱི་ཐིག་འདིར་མི་དགོས། །ཁ་དོག་ཡི་གེ་རྒྱུང་
 འཛིན་མེད། །རང་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ། །ལྟ་བཞིན་དཔ་སྐྱུན་བསྐྱར་བ་
 ཡིན། །འདི་བས་ཟབ་པའི་ཞིག་ནས་གྱི། །གདམས་པ་བྱ་སྤྱོད་ཆེ་མེད། །
 དང་པོར་སེམས་གནས་གྱུར་ནས་ནི། །སེམས་གྱིས་སེམས་ལ་བལྟས་པ་ན།
 བམ་མཁར་བལྟས་ཤིང་བལྟས་པ་ན། །མཐོང་བའི་དངོས་པོར་མི་དམིགས་
 ལྟར། །ལྟ་ངན་ཀྱན་ལས་རང་གྲོལ་ནས། །སྤྱིང་གསལ་བྱུང་འཇུག་སེམས་གྱི་
 གསང་། །ཆོས་ཉིད་གནད་ལ་འཆར་བ་ཡིན། །དེ་ནས་རིག་སྤྱིང་གཞུག་མ་ཆེ། །

ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་བ། འོད་གསལ་ལྗོན་གསལ་པ་ཆེན་པོའི་དོན། བརྒྱུད་
པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལས་མཐོང་འབྱུང་། མེད་ལྷ་ཆོས་ཀྱང་ཐུན་ལ་མི་ལམ་པས་བྱིས་པ་དག

༥ གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ། །
རང་སེམས་འདི་ཡི་སྤྱོད་ལས་ནི། གཞན་དུ་སྤྱོད་པ་རི་ལྟར་སྤིད། སྤྱོད་དང་
དབྱེར་མེད་མ་སྤྱོད་པའི། ཤེས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མིན། གང་དུ་དབྱེར་མེད་
སྤྱོད་པའི་ཆོ། སྤྱོད་སྤྱིར་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ལ། གནས་མེད་གཟུང་དུ་མེད་པ་
ཡི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་དོན། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་
པ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཉིད་དེ། འདུ་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཡིན། ཆོས་དབྱིངས་ཞེས་པ་ཡུལ་དང་ནི། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་དང་། །
ཡུལ་ཅན་མི་རྟག་ཡུལ་རྟག་པར། ཁི་སྤྱིད་སོ་སོར་སྒྲུབ་དེའི་རིགས། འདྲིངས་
རིག་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་གི། ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་སྤྱོད་པ་མིན། ཡེ་ཤེས་རྗེན་
པར་ངོས་ཟིན་ཆོ། ཆོས་དབྱིངས་བྱས་ཀྱང་དེ་ག་རང་། ཡེ་ཤེས་བྱས་ཀྱང་དེ་
ག་རང་། འདྲེར་མེད་བྱས་ཀྱང་དེ་ག་རང་། འདྲེན་དོན་དམ་གཉུག་མ་དང་། །
ལྷན་སྐྱེས་པ་དེ་ཆེན་ཆོས་ཀུན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ནམ་ཡང་འབྱུང་པ་མེད། འོན་
ལ་སྐྱེད་སྐྱེ་མེད་གཉིས། སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་འདི། འདྲིངས་རིག་དབྱེར་
མེད་ཆོས་ཉིད་ནི། བཅས་ཡང་སྤིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲིངས་ལྷོག་པས་བྱས་ན་
ཡང་། འོན་ལ་དབྱེར་མེད་དོ་བོད། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོའི་སྒྲོན་ཡུལ། ཀུན་

ལས་རབ་རྩ་འདས་ནས་སྟ། །སོ་སོ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་ན། །བརྗོད་མེད་མཉམ་
པའི་དོན་ལ་རེག །དེ་ལ་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་སྟུ་མེད། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་
མེད་ལ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འབྱེད་དུ་མེད། །ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས། །ཐ་སྙད་ཆོག་གིས་མི་མཆོཅ་ཡང་། །སོ་སོ་རང་རིག་འོད་གསལ་
བ། །ཡེ་ནས་བབས་ཀྱི་གནས་བ་ཡི། །གནས་ལྷགས་དོན་ལ་སོམ་ཉི་བུལ། །
དེར་ནི་འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱུན་ཀྱང་། །མཉམ་ཞིང་དག་ལ་འཕེལ་དབྱི་མེད། །
ཨེ་མ་རོ་མཆར་མྱད་ཀྱི་ཆོས། །ཐིག་ཆེན་ལམ་ཀྱུན་དེ་ལ་ཐུག །དོན་གྱི་རྣམ་
བརྒྱུ་དག་དཔལ། །ངེས་པ་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཡིན། །རྒྱ་འབྱུག་ལྷ་ཁྲོའི་ཆོས་ལ་
ལ་མི་ལམ་བས་བྱིས། །གནད་ཆོམོ། །

༥ ། ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མེ་འོང་གཟུགས་བརྒྱན་འདྲ། །རིག་པའི་རྒྱུན་དུ་བཀོད་
བརྒྱུ་བར་བཀྲ། །དག་ག་སྒྲུབ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་དེ་གར་ཞོག །སེམས་ཀྱི་འཛིན་
བ་ནམ་མཁའི་སྒྲིག་རྒྱ་འདྲ། །རིག་པའི་རྩལ་ལས་གར་བ་ལ་ལེར་གསལ། །
རྩིས་གདབ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་དེ་གར་ཞོག །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་
བ་ཀྱུན། །རྒྱུན་ལས་སྒྲུ་ཞིང་འཕོ་འགྱུར་རིས་སྟུ་ཆད། །མེད་སྒྲུང་སྟོང་པའི་
གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་། །འདི་ཀྱུན་རང་བཞིན་དབྱིངས་དང་དབྱེར་
མེད་ཀྱང་། །འདི་ཀའི་རྗེས་སྒྲིག་འགྱུར་བཅས་ཀྱུན་རྟོག་གིས། །སྒྲིབ་བུལ་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཤིས་ལྷགས་དོན། །ཐད་ཀར་ཅར་ཐོག་རྟོགས་པར་དཀའ་
བས་ན། །སྒྲུང་བས་མ་བསྐྱུས་འཛིན་བས་མ་བསྐྱད་པར། །གང་སྒྲུང་དག་ག་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་རྒྱུ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

སྐྱབ་མེད་པར་བཞག་པའི་ཆོ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཁོལ་སུའི་སྤང་ཞེན་ཀུན། །
མ་འགགས་མ་བཅིངས་ཡན་གཞོད་ཀུན་དང་བྲལ། ཀུན་བྱབ་ཤིག་པའི་དབྱིངས་
ནི་སྟོགས་ཤིས་མེད། འོ་བོ་ཀ་དག་དམིགས་པའི་རྟེན་དང་བྲལ། རང་བཞིན་
ལྷན་གྲུབ་གསལ་གདང་རྟོགས་པ་མེད། སྟགས་རྗེ་ཀུན་བྱབ་སྤྱི་ཞིའི་ཆོས་
ཀུན་རྫོགས། ཀ་དག་ནམ་མཁའ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲག་ཆད་ཅིང་། ལྷན་གྲུབ་
འོད་གསལ་གཟུང་འཛིན་སྐྱབས་ལས་གྲོལ། སྤྱི་ཞི་ཀུན་བྱབ་རྩོལ་མེད་
སྟགས་རྗེའི་གཏེར། ཞེ་མ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱི་པའི་དོན། འབྲེལ་མེན་
དག་ལས་གྱིས་གང་མཐོང་བ། སྐྱབ་མེད་ཤིག་པའི་མཁའ་ལ་རྩོལ་མེད་གནས།
དེ་ཆོ་ཡུལ་རྣམས་རྒྱུ་མཆོར་གཟུང་སྒྲར་བཞིན། ཆོགས་དྲུག་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་
སྤྱི་ག་རྒྱུ་བཞིན། གང་གར་ཡན་གཞོད་བྲལ་བར་རྒྱན་དུ་བཞོད། ཤིག་པའི་
དང་དུ་བ་དད་མེད་པར་རོལ། རང་བདག་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སུར་དབྱིངས་སུ་
ཞིག སྤྱི་ཞིའི་གདང་ག་ཆོས་ཉིད་གྲོང་དུ་བཅད། སྤང་སྤྱི་མ་ཡུས་ཤིག་
པའི་དང་དུ་རྫོགས། སྟོན་དང་སྤྱི་བ་པ་ཡེ་ནས་ཡོངས་ཟད་ལ། ཡོན་ཏན་
ལྷན་རྫོགས་སྤྱི་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། སྤང་སྤྱི་ཀུན་བརྒྱམ་བདེ་ཆེན་གདོད་
མའི་གནས། མཁའ་བྱབ་གཞུག་མ་སེམས་ཀྱི་དྲོ་རྗེའི་སྐྱེ། ཀུན་བཟང་འཇམ་
པའི་དབྱངས་དེ་འདི་ཉིད་དོ། །སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཀློང་ཆོས་ལུ་ལོ། །མཛྲ་ལོ།

༥ ཨེ་མ་རྟོ། ཐེག་མཆོག་འོད་གསལ་དྲེ་རྩིང་བོ་ཡི། །བརྒྱད་གསུམ་
 གྲུ་མའི་ཚོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུགས་བརྒྱད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
 སྤྱིང་ཞུགས་ནས། །ཆོ་འདིར་དྲེ་རྩིང་གྲུབ་མཐའ་སྟོག་པར་ཤོག །མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་དགོངས་པའི་རྩལ་རྫོགས་ཏེ། །འཇའ་ལུས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་བརྟེས་
 བས། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱིང་དྲེ་རྩིང་མེའི་ལམ། །འགོ་ལ་སྟོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་
 སྟོན་གྱུར་ཅིག །བདག་ལ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་འབྲེལ་ཐོབ་རྣམས། ཐེག་
 མཆོག་རྫོགས་པ་ཆེ་ལ་དད་གྱུར་ནས། །ལམ་དེས་འབྲས་སུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་
 ཡི། །སྒྲལ་བཟང་གདུལ་བྱ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག །བདག་གིས་འགོ་ཁམས་
 གྲུ་མཆོག་ནས་ཀྱི་བར། །རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྩུད། །
 འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་མཆོག །མཁའ་བྲུབ་ཁིང་དུ་འཛིན་
 སྟོངས་སྟེལ་གྱུར་ཅིག །གང་དུ་སྟེས་ཀྱང་མི་མཐུན་བར་ཆད་བྲལ། །མཐུན་
 པའི་རྟེན་ཆར་བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་མཐུ་
 དང་ལྷན་པ་ཡི། །སྒྲལ་བའི་རྣམ་པོལ་གངས་མེད་འགྱེད་པར་ཤོག །མ་ལུས་
 འགོ་ཁུན་གདོད་མའི་གོང་བྱིར་དུ། །ཐུམས་གཅིག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་
 ལ། །འགོད་པའི་རྒྱལས་ཆེན་སྟོན་ལམ་མཐུག་གྲུབ་པ། །རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བའང་རང་གྱུ་འོད་གསལ་གྱི་རེ་འདོད་བཞིན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱེས་བས་བྱིས་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཆོ་ཡི།

༡༡། །རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་པོའི་ཉམས་མཁུར་
སྒྲ་སྒྲོན་གྱི་རོལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

སེམས་ཉིད་ཆོས་སྒྲུ་རུང་སྒྲོད་བྲམ། །བཀའ་དྲིན་ལམོར་མེད་དེ་སྦྱིང་དབུས་
བཞུགས་ཤིག །རིག་གསུང་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ཚུལ་བསམས་ནས། །རྡོ་མཚར་
དགའ་བའི་ཆོག་གསུམ་རེ་སྒྲུའོ། །རིག་ཤེས་ནོར་བུ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བའི། །
སེམས་ལྷན་དབུལ་མོང་བས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། །རང་བྱུང་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་ཆོས་སྒྲུའི་
རང་ཞལ། །མཇལ་མ་ཐོང་བ་དེ་མཇལ་ལ་ཁད་སྒྲར། །གང་ཤར་ཁྲེགས་
ཆོད་གྱི་ཤེས་རབ་རལ་གྱི། །ཐད་ཀ་ཁོལ་བྱུང་གི་སེམས་ལ་བཏབ་བས། །དེ་
ཡིན་འདི་མིན་གྱི་རོལ་བཟུང་བུལ་ཅམ། །རྡོ་མཚོར་རྒྱ་དེ་ཨེ་ཡིན་སྒྲམ་མོ། །
གཟུང་འཛིན་སྒྲ་ཆོགས་འདི་རིག་པའི་རང་རྩལ། །ཁམས་གསུམ་བདེ་སྤྱད་
འདི་རིག་པའི་རྩ་རྒྱབས། །འབྱུལ་མེད་རིག་པ་དེས་མ་སྒྲོབ་ལུས་པའི། །འབྱུལ་
སེམས་ཁོན་རང་ཟད་པར་རེའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རང་བྱུང་རིག་པ། །ཁོ་
ནའི་དྲིན་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་རེ་སྟེ། །གཤེས་ངན་འབྱུལ་སེམས་འདི་ཚྭ་གས་
ཐུབ་ཞིག་ན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་འདུལ་ཐབས་མི་འདུག །འབྱུར་
བསྒྲ་ཆོགས་འདི་འབྱུར་མེད་རིག་པའི། །རྣམ་འབྱུར་ཡིན་པས་ན་གྲོལ་རྒྱ་འདུག་

གོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་ཀ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཡི་མངོན་
 རུམ་ཉམས་མྱོང་། །བཟུང་བས་ཟིན་མེད་གྱི་ཚུ་ནང་སྒྲགས་ལྟགས། །འདི་ཀ་
 ཅམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་གོ། །སྤྱོད་མཁུ་འགྲུ་དྲན་གྱི་སེམས་དེ་བཅའ་བས། །
 རྟོན་མེད་གཤིས་ལྟགས་གྱི་བབས་སུ་ཤར་བ། །དྲི་མེད་རིག་ཁམས་ཁོ་ཡིན་
 བར་འདུག་བས། །འབྲུལ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲུབ་བར་རེའོ། །རང་བྱུང་ཟག་
 མེད་གྱི་རིག་པའི་བཞིན་རས། །ཀུན་གཞི་དྲངས་བ་ཡི་མེ་ལོང་ངོས་ན། །ཟིན་
 བ་མེད་རྩྭ་གྱི་ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ། །སྒྲོན་བ་ང་འདས་ནི་རྟོག་དབྱེད་མ་ལྟགས། །
 བརྒྱད་གསུམ་བླ་མ་ཡི་ཞལ་ཆེམས་མཐར་ཐུག་རྩི་རྩི་མེད་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་
 བས། །ཐག་རིང་འཆོལ་བ་ཡི་དཀར་ལས་བཤོལ་ནས། །ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་བ་
 ཡི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་རེ། །ད་ལྟར་རང་རེ་ཡི་རྟོགས་ལྡན་འགའ་ཞིག་བསྒྲོམ་
 ཞེས་འཛིན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ལ་རེ་བས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་རོ་བོ་གཞི་གྲུབ། །
 ཡུ་ཏི་འེ་དགོངས་དོན་ནི་ཡིན་བར་སྒྲོམ་ཡང་། །མཐའ་བཞི་རང་སངས་གི་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོར། །ཐུང་གསུམ་རྩྭ་ས་ཐུབ་ཅིག་ཡོད་སྐད་མི་འདུག་སྒྲོས་བྲལ་
 ཟང་ཐལ་གྱི་གནད་ལ་ཐིག་ན། །འདི་ཡིན་འདི་བསྒྲོམ་འདི་ཅི་འགྲུར་ཆ་མེད། །
 ཡོད་ན་ཡོད་རྒྱུ་དེ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་མོད། །ཡོད་པའི་ཡོད་རྩྭ་དེ་ནམ་ཡང་མ་
 མཐོང་། །མེད་ན་མེད་པ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒྲོམ་མོད། །མེད་པའི་ཁ་ཆོན་
 བྱིན་མ་ཡང་མ་ཆོད། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ནི་ཡིན་པའི་དབྱེ་ཆོས། །སེམས་
 ཉིད་གཤིས་ལ་ནི་ནམ་ཡང་མི་གནས། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐལ་པའི་

ཤེས་བྱ། །ཡུང་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཅིག་ནམ་ཡང་མ་དམིགས། །འདི་ཡིན་དེ་
ཡིན་གྱི་ཡུལ་མ་རྟེན་ནས། །འདི་བསྒྲོམ་དེ་བསྒྲོམས་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཞིག་མོད། །
ད་དུང་ཆོལ་འདོད་གྱི་ངལ་དུབ་ཟད་དེ། །བག་ཡངས་སློབ་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས་
སོ། །སྣ་ཆོག་མ་འགྱུར་གྱི་རྩ་རྒྱུ་ལག་མེད། །ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་དེ་
ད་ཉི་འདི་འདྲ། །ཤྲ་ཤྲ་རྩུབ་རྩུབ་ཅིག་ཡིན་ཆོད་མི་སྤང། །འབྲུག་རོམས་
རྩུབ་ལ་ཁུ་བ་ཇི་བཞིན། །འཇམ་འཇམ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཅིག་ཡིན་པར་སྤང་དོ། །
བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་དང་དབུ་མ་ལལ་གྱིས། །རིག་ཁམས་དྲི་མེད་གྱི་ནོར་བུའི་
གཟུགས་ལ། །ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་གྱི་ས་ཡི་གོང་ལ། །འཛིན་པ་བདེན་བཟུང་
གི་ལྷགས་གོང་ངར་མ། །མཚན་ཉིད་ཚུགས་སྤྱབ་གྱི་འོད་བཟང་མར་མ། །མེད་
དགག་སྟོང་རྒྱུད་གི་འཇའ་ཡི་དུམ་ལ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་ཞེན་གྱི་ནམ་མཁའི་
འོད་མདངས། །བདེན་གཉིས་མདོན་ཞེན་གྱིས་ཤེལ་གོང་དྲི་མེད། །ཐ་སྦྱད་
སྣ་ཆོག་མ་ཤིག་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། །རིག་ཁམས་ནོར་བུ་དེ་སྟོར་ནས་
འདུག་གོ། །ས་དག་ཀར་འབྲུག་གི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས། །གསལ་སྟོང་འཛིན་
མེད་གྱི་གནས་ལྷགས་དུངས་མ། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་
བལ། །མ་བཅོས་ལྡན་སྟེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ཁས་
སྤང་བལ་སོགས། །སྣ་ཆོག་མ་ཐ་སྦྱད་གྱི་ཞལ་ཚོ་སྟོན་ཀྱང་། །ཡུང་རིགས་མན་
ངག་དང་མྱོང་བའི་སྟོབས་གྱིས། །སེམས་འདས་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་ན་ལེགས་
ཏེ། །མཇུབ་མོ་འཇུགས་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཨང་། །ཕྱི་དོན་རྒྱུང་ཆད་དུ་དགག་

པ་མིན་པས། འོན་ཏེ་སྤྲེལ་གཉིས་ནམས་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག རང་བཞིན་
 ལྟོང་ན་ཡང་མཁྱེན་ཆ་འཐད་པས། རྣམ་རིག་སྤྲེལ་བ་ཀྱང་དགེས་དགེས་མཛོད་
 ཅིག སྤྲོས་དང་བལ་ན་ཡང་སྤྲང་ཚུལ་བཟླ་བས། ཤར་གསུམ་མ་ཐན་པོ་ཀྱང་
 དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་གྱི་ལས་ལེན་མེད་པས། །
 མེད་དགག་སྤྲེལ་བ་ནམས་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག རྩལ་དང་སྤྲད་ཅིག་མའི་
 ཆོས་ལས་འདས་པས། ལྟོང་ཉིད་རྟག་སྤྲེལ་ཀྱང་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག །
 བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་བཟུང་ཡང་ཆོག་གིས། བདེན་གཉིས་མཛོན་
 ཞེན་ཀྱང་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་དེ་འདི་ལ་ཟེར་
 བས། སྤྲོབ་བཤད་བརྒྱད་འཛིན་ནམས་དགེས་དགེས་མཛོད་ཅིག སྤྲོས་བལ་
 ལུ་ཐག་དེ་འདི་ནས་ཆོད་པས། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ནམས་དང་བྱང་མ་
 བྱེད། མ་བཅོས་ལྟན་སྤྲེལ་དེ་འདི་ལ་ཟེར་བས། རྫོགས་ལྟན་ཐན་པོ་ནམས་
 གདར་བ་ཆོད་མཛོད། ཡང་དག་རིགས་ལམ་དེ་འདི་ལ་མཛོད་པས། ལྷན་
 བསྐྱེམས་ཐོས་ཏུང་ནམས་བཤད་ལ་མ་སྒྲག། འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་ལ་གོམས་
 པ་རྒྱུང་ནམས། ཟབ་མོའི་གནད་གསང་ཞིག་མཛྲོགས་ཡིན་སྲིད། ཁོ་པོ་
 བྱིད་ཅག་ལ་མི་གྲུས་མ་ལགས། ཁོག་ཕྱག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་ཨ་ཏེ། ཁོ་པོས་རི་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་མིན་
 ཡང་། ལམ་མེས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་པོ་བཟང་པོ། དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ཞོན་ཚུལ་མ་ལས་པས། ཀྱང་ཤེས་གཅིག་སྤྲེལ་གྱི་འཕྲང་ལས་ཐར་ཏེ། གཅིག་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་ཐང་ལ་སྤེལ་སོ། ། ཚོལ་དགོས་མི་འདུག་སྟེ་ཚོལ་མཁན་
རང་ཡིན། ། ཞེན་པས་མི་བསྐྱེད་ཞེན་མེད་རང་གྲོལ། ། སྤང་བ་མི་འགོག་སྟེ་
གང་ཤར་གཏུག་མ། ། ཏྲག་ཆད་མཐའ་བུལ་གྱི་ཡོ་ལང་བསྐྱེད་ངོ་། ། ཡེ་ཤེས་
མ་མཐོང་ཡང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། ། རིག་པ་དྲིན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བ། །
འབུལ་མེད་སྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་སྤང་གི། ། བརྒྱད་གསུམ་སྤྲུལ་པ་དེ་བཀའ་
དྲིན་ཆེན། ། ཁེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱུ་རུ་འདུ་འབུལ་མེད་པས། ། བཀའ་དྲིན་གཙོ་
ཐབས་སུ་གནས་ལུགས་བསྐྱེད་ངོ་། ། ཐ་སྙད་སློ་འདས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས། །
རང་ཤར་རྩེལ་མེད་ཀྱི་མཁའ་ལ་འཕྱོ་བས། ། བདེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་གི་དགོངས་
སྟོང་ཡངས་པར། ། མ་ཁན་འགོ་བ་ཀུན་བདེ་སྤྲུག་འབྲིད་དོ། ། ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་
རིག་པ། ། ཞེ་ཏོ་ཡ་དགེས་པའི་རང་རྩལ། ། ཞེ་རྩེ་ཏའི་སྒྲིང་ལ་བསྐྱེད་ཆོ། ། ཞེ་
ལ་ལ་གསང་ཆོག་སྤྲུས་སོ། ། ཞེས་པ་རིག་པ་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་སྤྲུལ་གྱི་རོལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འང་
ཁྱབ་བདག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་དོ་རྩེ་གཟི་བུ་རྩེ་གིས་ལུང་སྒྲིའི་ལྷ་མགུང་གྱི་ཆོག་རིས་དང་ཅི་
ནས་མཚུངས་པའི་རྩིང་མའི་ལྷ་མགུང་ཞིག་གིས་ཞེས་པའི་བཀའ་ལུང་སྐྱེ་བོར་མཚོན་དེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ལྷག་
པར་མེས་པའི་མི་ལམ་སློ་གོས་དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བས་རྫོང་སར་བཀའ་ཤིས་ལྷ་རྩེར་སྐྱེད་པ་མངྒལ། །

༥ སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་འབྱུང་གནས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གནས་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་
 བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་དུ་མས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེས་དོན་སྤྲུགས་གྱི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཆོས་ཉིད་རྣལ་མ་ལ་ཤེག་པའི་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་
 རྣམས་བསྟན་ཅིང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་
 ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འཇམ། ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ། རང་བྱུང་གཞིར་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས།
 གཞུག་མ་སེམས་གྱི་རྩོ་རྩེ། བདེ་པ་ཆེན་པོ། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཤིག་སྤྱོད་ཐིག་
 ལེ་ཉག་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱིས་བསྟན་པ་མཆོན་བྱེད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡར་ལྷན་ཐེག་པ་དང་། སྤྲུགས་སྤྱོད་གྱི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་
 རས་གཏན་ལ་ཡབ་གྲང་། མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོ་རྩོན་པ་ནི་རང་བྱུང་བསལ་བཞག་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་རྟོགས་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ན། དཔལ་
 ལྷན་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་དོན་བརྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འཕྲོས་ནས་ཤིག་པ་
 རྩལ་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལས། རང་གི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཤིག་སྤྱོད་ཟབ་ཀ་མ་
 ཡེ་ནས་བཅོས་བསྐྱར་སྤྲང་སྤྲང་བྱ་རྩལ་ལས་འདས་པ་འདི་ཉིད་ཐད་ཀར་རང་
 བབས་སུ་བཞག་པའི་གཤིས་ལྷགས་ལ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་དེ་ག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཤིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངང་ན་འཁོར་འདས་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལུང་ཚུབ་པས་ཡེ་ནས་གྲོལ་འབྱུང་སྤྲང་སྤྲང་ལས་འདས་

ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་གཞུང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་ལ་མེད་
 བཞིན། རང་དོར་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་འགོ་བ་དུག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་ལུག་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་ཡོད་པས་
 མི་ཕན་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས། གོ་མྱོང་གིས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན། ཡང་
 ཅས་ཡང་དུག་གིས་བྱར་མེད་ཀྱི་རང་དུ་གོམས་དགོས། གོམས་པ་ཙམ་གྱིས་
 མི་ཕན་ཏེ་གཤིས་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་དགོས། གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེའི་སྤྱིང་
 དུ་སྒྲོམ་པས་ཐེབས་ན། སྒྲོམ་པའི་འཕྲང་ལས་ལྟ་བུའི་རྫོང་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་གང་ཟག་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟག་ན་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐལ་དང་། རྒྱ་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་ཀྱིས་མི་གནོད་པར་མཛོན་སུམ་མཐོང་དུས་རང་རྒྱུད་གྲོལ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ན་ཆ་རྟེན་ངན་ཆོག་རྒྱལ་ཙམ་དང་། ཆགས་སྤང་ལྡོ་
 ཡང་མ་ཞི་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་མེད་ཅེས་གཤིས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལ་
 གདིང་འཆའ་བ་དང་། གཤིས་མཉམ་པ་ཉིད་སྤང་དོར་མེད་པའི་དོན་མ་ཤེས་
 པར་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མཐོ་མཐོ་ཟབ་ཟབ་མོས་མི་ཕན་སྟུམ་དུ་བསམ་པར་མི་
 བྱ་བར། དེས་དོན་ཀྱི་གནས་ཟབ་མོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བུལ་བའི་དེས་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། དེ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སོགས་སྐལ་ལ་མ་ལོག་ཀྱང་། གཤིས་དོན་
 མ་གོམས་པ་རང་གི་ཉེས་པར་བལྟས་ལ་ཅི་ནས་བཟོ་བཅོས་བསལ་བཞག་མེད་
 པར་རིག་པའི་རང་བསྐྱུང་བས་རིག་འཛིན་གྱི་བྱུང་མཐའ་བསྟག་པར་བྱའོ། །
 སྤྱི་མ་དཔལ་ལྡན་མཆོག་གི་གསུང་བསྐུལ་བཞིན། །ཟབ་དོན་ཚུལ་མེད་སྒྲོམ་

པའི་ནལ་འབྱོར་གནད། །ཟིག་འཛིན་གོང་མ་རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་བཞིན། །དུག་
ལཱ་འེ་མེ་འབར་མི་པམ་ཞེས་པས་བྲིས། །ནམ་མཁའ་སྤྱིང་པའི་མདོ་སྤེའི་ལུང་
འབོགས་པ། །གང་གི་སྒྲུབ་ས་སུ་བྱུང་པར་བྱུང་བ་འདིས། །ཐེག་མཆོག་ལམ་
གྱི་སྒྲུང་བ་རབ་གསལ་ནས། །མཁའ་བྱུང་འགོ་ཀུན་གདོད་མའི་སར་བྱིན་ཤོག།
ལྷགས་སྒྲུག་ལྷོ་ཆོས་ཀྱི་ལཱོ། །མཛེས་ལྟོ། །

༥ རྟོགས་ལྟན་གན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་སེམས་དོ་
མཛུབ་ཚུགས་ཀྱི་གདམས་པ་མུན་སེལ་
སྟོན་མེ་བཞུགས་སོ། །

སྤྱི་མ་དང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ལ་བྱུག་འཛལ་ལོ། །ཐོས་བསམ་
སྟོང་བ་རྒྱ་ཆེན་མི་དགོས་པར། །མན་ངག་ལྷགས་ཀྱིས་སེམས་དོ་སྟོང་བ་ཡི། །
གྲོང་སྤྲགས་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ཆོགས་རྒྱུང་དུས། །རིག་འཛིན་ས་ལ་གཤེགས་ཏེ་
ལམ་ཟབ་མཐུ། །དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་འདི་རང་བབས་སུ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་
བར་བཞག་ནས་དེ་ཡི་རང་དུ་དྲན་པའི་རྒྱན་བསྐྱར་བ་དེ་ཡི་ཆོ། །བཏང་སྟོམས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མུན་ནེ་ཐོམ་མེ་བ་ཞིག་འབྱུང་། །དེ་ལ་འདི་ཤེས་དེ་
ཤེས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡང་མ་སྟེས་པའི་ཆོན། །དེའི་ཆནས་སྤྱི་མ་དག་མ་
རིག་པར་མིང་འདོགས་པར་འདུག །དེ་ལ་འདི་འདྲ་འདི་ཡིན་གྱི་ངེས་བཟུང་
སྤྱི་མ་ཤེས་པའི་ཆནས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་མིང་བཏགས། ཅི་ལ་གནས་དང་
ཅི་བསམ་པ་སྤྱི་མ་མེད་པས་ཐ་མལ་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ཡིན་ནི་
ཀུན་གཞིའི་རང་དུ་ཐ་མལ་རང་གར་བསྟན་པ་ཡིན། །བཞག་ཐབས་དེ་འདྲ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། །རང་དོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
མ་ཤར་བ་དེ་འདྲ་སྟོམ་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྟོན་ལས། ཅི་ཡང་

དྲན་མེད་ཐོམ་མེ་བ། །དེ་ཀ་མ་རིག་འབྱུང་པའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 འོ། །དེ་ལྟར་ཅི་ཡང་མ་དྲན་མ་འབྱུངས་པའི་ཤེས་པ་ཐོམ་མེ་བ་དེ་འདྲ་སེམས་
 ཀྱིས་མྱོང་བས་ན། དེ་འདྲའི་དོན་ཤེས་མ་ཐོན་དང་མི་བསམ་པར་འདུག་མཁན་
 ཁོ་རང་ལ་བབ་ཀྱིས་བལྟས་པས། འབྱུང་བ་བྱུང་པའི་རིག་པ་ཐྱི་ནང་མེད་པར་
 ཟང་ཐལ་ལེ་བ་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ། མྱོང་བུ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་
 རང་གི་རང་བཞིན་རང་གིས་ཁོ་ཐག་ཆོད་ནས་འདི་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་
 ལྟས་པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བསམ་བ་ཆོད་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞེས་སྒྲུབ་མེད་པས་མཐའ་
 བྲལ་དང་བཟོད་བྲལ་དང་གཞུག་མའི་འོད་གསལ་དང་། རིག་པ་ཞེས་བཀྲགས་
 ཆོག་སྟེ། རང་དོ་འཕྲོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བས་དཔུ་ཐོམ་མེ་བའི་ཐུན་པ་དངས་
 ཏིན་མ་ལངས་བས་ཁྱིམ་ནང་མཐོང་བ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་
 ཤེས་སྒྱུས་པས་སོ། །འདི་ལ་མ་རིག་སྒོ་ངའི་སྒྲུབ་འབྱེད་པའི་མན་ངག་ཅེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཆེ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་བབ་ཀྱིས་ཡེ་ནས་
 གནས་པས་རྒྱ་རྒྱེན་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་
 པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་
 ཅོམ་ཡང་ཡོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །སྒྲ་མ་ཐུན་ཐོམ་མེ་བ་དེ་ལ་བཟོད་དུ་མེད་
 ཀྱང་། ཅི་ཡང་བཟོད་མ་ཤེས་པས་ཁོ་ཐག་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། རིག་དོ་ལ་བཟོད་
 དུ་མེད་ཀྱང་བཟོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པས། མིག་
 མེད་དང་མིག་ལྡན་ལྟར་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་དུ་མེད་ཚུལ་བྱུང་ཆེ་བས། ཀྱན་

གཞི་དང་ཚེས་སྐུའི་དབྱེ་བ་ཡང་འདིར་གནད་འདུས་སོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་
ཤེས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་བྲལ་སོགས་ལ་ཡང་
དག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས་སྒྲུ་མཐུན་དོན་འཕགས་ཀྱི་གནད་དེས་པར་བྱས་
ན་ཟབ་མོའི་ཚེས་ཀྱི་དགོངས་ཉམས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དོའི་ངང་དུ་
རང་བབ་བཞག་ཆོ་ཁ་ཅིག་གིས་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་སྟོང་རྒྱར་བྱས་ཏེ་ཡིད་
ཤེས་ཀྱིས་གསལ་ལོ་སྒྲུ་མ་པའི་ངང་དུ་འཛོག་ ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་ཆམ་མེ་བ་ཤེས་
པ་སྟོང་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་འཛིན་ཀྱང་། འདི་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉམས་ལ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་གསལ་བ་དང་གསལ་
བར་འཛིན་མཁན། སྟོང་བ་དང་སྟོང་བར་འཛིན་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་འཛིན་
གྱི་རྒྱུད་བྱང་ཏེ་བ་དེའི་བབ་ལ་བལྟས་པས། གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཏེན་མུར་མུར་སྟེ་རྟེན་ནི་ཡེ་རེ་བ་གསལ་སྟོང་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་
བའི་རང་བབ་ཁོ་ཐག་ཆོད་དེ་དྲངས་སེང་ཏེ་བ་བྱུང་ན་དེ་ལ་རིག་ངོ་ཞེས་མིང་
འདོགས་ཏེ། འཛིན་པ་ཙན་གྱི་ཉམས་ཀྱི་ཤུན་པ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
རྟེན་པར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྲིད་པའི་བྱ་བ་གཅོད་པའི་མན་ངག་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་དཔྱོད་ཉམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲ་ཚོགས་དང་བྲལ་བའི་རིག་
པ་འབྲས་སྟེ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བབ་རང་གསལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དོས་ཟེན་པར་
བྱའོ། །རིག་པའི་བབ་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་དེ་གའི་ངང་དུ་གོམས་
པའི་གནས་ཆ་བརྟན་དགོས་པས། ཤེས་པ་རང་བབ་བཞག་པའི་དྲན་རྒྱན་མ་

ཡངས་པར་སྐྱོད་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་སྐྱོད་དུས་དེས་ཅི་ཡིན་མེད་པའི་མི་རྟོག་
 རྟུན་པོ། དེས་ལྟག་མཐོང་གི་དྲངས་ཆ་ཐོན་པའི་མི་རྟོག་ཟང་ཐལ། དེས་བདེ་
 ཉམས་ཞེན་པ་ཅན། དེས་བདེ་ཉམས་ཞེན་མེད། དེས་སྣ་ཆོག་ས་གསལ་ཉམས་
 འཛིན་པ་ཅན། དེས་དྲངས་གསལ་སྣ་གསལ་མེད་འཛིན་བྲལ། དེས་རྩལ་ཉམས་
 མི་སྟག་པ། དེས་འཇམ་ཉམས་ཡིད་འོང་། དེས་རྣམ་རྟོག་ཆེས་འཕྲུབ་ཆེ་བའི་
 རྩེར་འབྲངས་ནས་སྒྲོམ་སྟོར་བ། དེས་འཐིབ་དྲངས་མི་ཐུང་བས་སྣ་གསལ་པ་ཅན་
 སོགས། ཐོག་མེད་ནས་ཤོམས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་ལས་རྩལ་གི་བྱ་བས་སྣ་
 ཆོག་ས་དེས་པ་དང་ཆོད་བཟུང་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། ལམ་རིང་པོར་ཞུགས་
 བས་བདེ་གཟར་སྣ་ཆོག་ས་ཀྱི་གནས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བས་གང་གར་ཆེད་
 འཛིན་མེད་པར་རང་ལམ་བསྐྱུང་། ལྟག་པར་མ་ཤོམས་པའི་དུས་ན་རྣམ་རྟོག་
 སྣ་ཆོག་ས་མེ་ལྟར་འབར་བ་གཡོ་བའི་ཉམས་ཀྱི་དུས་སུ་དེས་མ་སྟུན་པར་བྱས་
 ཏེ། སྒྲིམ་སྟོད་རན་པོས་རྒྱན་མ་བཏང་བར་བསྐྱུང་བས་ཐོབ་པ་སོགས་ཉམས་
 བྱིམ་དག་དེས་བཞེན་འབྱུང་ངོ། །འདི་དུས་སྒྱིར་དེག་པ་དང་མ་དེག་པ། ཀུན་
 གཞི་དང་ཆོས་སྐྱུ། རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་བྲལ་མའི་མན་ངག་
 གིས་ཉམས་སྐྱོང་གི་སྟེང་ནས་ངོ་འཕྲོད་པ་གཏིང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱོད་དུས་ཚུལ་
 བསྐྱལ་ན་དྲངས་བ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རང་སར་བཞག་པས་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་རང་བྱུང་དུ་གསལ་པའི་མན་ངག་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་ཀྱི། བདག་གི་སྒྲོམ་
 རྒྱུ་འདི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེས་སྤངས་སྤངས་གི་དབྱུང་ར་དང་དཔེ་

ཆའི་གོ་རྟོག་གི་འདུ་འཕྲོ་སྤེལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཅུང་ཟད་
སྤྱིབ་བར་འགྱུར་རོ། །རང་བབ་འཛོག་པའི་དྲན་པའི་རྒྱན་བརྟན་པའི་ཞིག་ནས་
ཀྱི་གོ་མས་ཆ་དང་། རང་ངོ་རང་གསལ་དུ་ཤེས་པའི་ལྷག་མཐོང་རང་ཤུགས་
ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་གོ་མས་པ་བརྟན་པོར་སོང་བ་ན། རང་བབ་ཡེ་གནས་
དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ཞི་ལྷག་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མཁའ་
ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་མན་ངག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ས་ར་ཉམས།
བསམ་དང་བསམ་བྱ་རབ་རྟུ་སྤངས་ནས་སྟུ། །བསམ་མེད་བྱ་རྒྱུང་ཚུལ་དུ་གནས་
བྱ་ཞིང་། །ཞེས་བཞག་ཐབས་དང་། སྤྱོད་མའི་ལུང་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་རབ་འབད་
ན། །ཞེས་རིག་པ་ངོ་སྤྲད་པའི་མན་ངག་དང་ལྟན་པར་བྱས་ན། ལྟན་ཅིག་
སྤྱིས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅིས་གདོད་ནས་རང་གི་སེམས་དང་ལྟན་
ཅིག་སྤྱིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་
ཆོས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་པ་གཞུག་མ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བབ་བཞག་པ་དང་། རང་ངོ་ཤེས་པའི་རིག་པ་འཕམ་སེམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་འཕམ་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་གནད་བརྒྱ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན།
རྒྱན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་འདེ་ཡིན། གོ་མས་པའི་ཆད་ནི་མཆོན་མོའི་འོད་གསལ་གྱིས་
འཛོམ། ཡང་དག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྟགས་ནི་དད་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཤེས་རབ་
སོགས་རང་ཤུགས་ཀྱི་འཕེལ་བས་རྟོགས། བདེ་ཞིང་ཆོག་ས་རྒྱུང་བ་ནི་རང་གི་

ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཤེས། ཟབ་ཅིང་མྱུར་བ་ནི་གིན་ཏུ་འབད་སྡོལ་ཆེན་པོས་
བསྐྱབ་པའི་ལམ་གཞན་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་དང་རྟོགས་ཚད་བསྟན་པས་ངེས་
པ་ཡིན་ནོ། །རང་སེམས་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱུ་འདུག་ཏེ་
སྟངས་གི་ནམས་རྟོག་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རང་སངས་ཆོ། མཁའ་གཉིས་
ཚུལ་མེད་དུ་རྒྱས་ནས་གདོད་མའི་གཏན་ནིད་ཟེན་ཏེ་རྒྱ་གསུམ་ལྟུང་གིས་གྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པོ། ལྷ་ཅུང་ས་མ་ཡེལ་ རང་ཆོས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཐོས་པས་མ་ཡེལ་
མི་བརྩོན་ཡང་སེམས་ངོའི་ཉམས་ལེན་འདོད་པའི་གོང་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ། རྟོགས་ལྡན་ཆོན་པ་
ལས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་སྐད་གོ་བདེ་དང་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་མི་ལམ་འཇམ་དཔལ་
རྩོམ་པ་ཤོད་པ་དགའ་མཛུགས་ལོ། །

༥ བ་མོ་གྲུ་རུ་མ་རྩུ་བྱི་ཡེ། ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་དུ་
མ་མཆིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྐལ་བ་ཟང་
ནམས་ལ་རེ་ཞིག་ཆོག་གིས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་ན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རིག་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་ངོ་རྒྱུན་པར་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་ཞུགས་གིང་
མན་ངག་གིས་ངོ་འཛོད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན། དེའི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས། ངོ་བོ་སྟངས་
པ་དམིགས་སུ་མེད་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལྟུང་གིས་གྲུབ་པ། ཐུགས་རྗེ་
ཀྱན་བྱུང་འགགས་པ་མེད་པ། རྒྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར། ཡིན་པ་ཅིར་ཡང་མེད་པའི་རིག་པ་འདི། རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་ཅིར་ཡང་

མ་འགགས་པས། །ཞེས་རིག་འཛིན་དགའ་པ་དོ་རྗེའི་འདས་རྗེས་ལས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚུར་བསྐྱུས་ན། མེས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཡེ་ནས་རང་བབ་
ཀྱི་ཡིན་ལུགས། གཏུག་མའི་རིག་པ་བཞོ་བཙུག་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་ཡན་པ་འདི་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགག་ཕྱོགས་ནས་མཚོན་ཏེ་བརྗོད་ན། གཟུང་བྱར་ཡོད་པ་
མིན། ཆད་པའི་མེད་པ་མིན། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མིན། གཉིས་མིན་གྱི་
ཐུང་གསུམ་པའང་མིན་ཏེ། འདི་ཞེས་སྒྲོས་པ་གང་གི་འང་ངོ་བོར་དམིགས་སུ་
མེད་པའི། ཡིན་པ་ཅིར་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་སོ། །ཉམས་སུ་ཕྱིར་བའི་ངོ་
བོ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ན། ལྟོང་ཏ་རེ་བ། གསལ་སལ་ལེ་བ། དྲངས་སོང་
རེ་བ། མཉམ་ཁད་དེ་བ། ཡངས་བྲལ་ལེ་བ། དཔེས་མཚོན་ན། མཐའ་དབུས་
མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། གསལ་བ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་མཁའ་ལ་ཉི་མས་བྲབ་པ་
ལྟ་བུ། བྱིན་པ་མེད་པ་ཤེས་སྒྲོང་ལྟ་བུ། འཛིན་ཞེན་མེད་པ་བར་སྒྲུང་གི་བྱ་
རྗེས་ལྟ་བུ། རྒྱེ་འགག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །གདམས་པ་འདི་
ལ་ལོག་རྟོག་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ན། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གསལ་བ་ཆེན་
པོ། དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོང་བ་ཆེན་པོ། སོ་སོར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱུང་འབྱུག་
ཆེན་པོ་སོགས་སོ། །དོན་གྱི་ཚུལ་བརྗོད་ན། ཆོག་གི་མི་མཚོན་པས་བརྗོད་དུ་
མེད་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ། མཐའ་ལ་མི་གནས་
པས་སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་ཀུན་ཡིན། ཀུན་མིན། ཐམས་ཅད་དེའི་
རང་། དེ་ཡང་མིན་སོགས་མཐར་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སོ་སོར་རང་རིག་ལ་

གནས་པའོ། །མཚོན་པའི་མིང་ནི། ཀ་དག་ལྟན་གྲུབ། དེ་བསྐྱུས་ན་རང་བྱུང་
གི་ལེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ ཡོན་ཏན་གྱི་ལྟན་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱུན་གྱི་ཅེར་
ཕྱིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་སོ། །བདས་བསྟན་ན། ཉི་
མ། མེ་ཤེལ། ཤེལ་གང་། ཉམ་མཁའ་མཛུབ་མོ་སོགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲད་པར་
བྱའོ། །ཁོར་ལུ་རང་ལག་ཐོབ་པ་ལ། །གཞན་པས་འདྲར་ཡང་ཁོང་བྱོཅི། །ཚོས་
ཀྱུན་ཅེ་མའི་མན་ངག་ལ། །རང་སྒྲུལ་མ་ཆད་སྒྲུལ་བ་བཟང་། །གཞན་པ་
གཤེ་ཡང་ཅི་ལ་ཁྲོ། །མི་པམ་པས་སོ། །

༥ རིག་པོ་རྒྱུང་ཐབས་ལེ་ཤེས་སྣང་པོ་བཞུགས། དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རིག་པོ་རྒྱུང་བ་ལ། རོ་ཤེས་རྩལ་རྫོགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་
གསུམ་རིམ་གྱིས་འོང་བས། དང་པོ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་རིག་པའི་རང་ལལ་
རྩེན་པ་ཡིད་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཉེ་མཐོང་བའི་བར་དུ་ཁྱེན་ཐར་བཅད། ཐག་ཆོད་
ནས་རང་གིས་དེའི་ངོ་བོ་རྒྱུང་བ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ། རོ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་
སྟེ་རྩལ་རྫོགས་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོར་རིག་པོ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཐོག་མ་བཞག་
ན་ནམ་རྟོག་གིས་བར་བཅད་ནས་རིག་པ་རྩེན་པར་འཆར་དཀའ་འོང་སྟེ། དེ་
དུས་ནམ་རྟོག་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་ནས་རིག་པ་མ་བཅོས་པའི་རང་
དུ་ཡང་ཡང་འཛོག་ཡུན་བསྐྱིད་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོ་མས་ནས་ནམ་
རྟོག་གི་བླ་བས་ཕྱགས་ཐེ་ཆུང་དང་རིག་པོ་རིགས་ལ་རྒྱུང་བ་དེ་བྱུང་ན། མཉམ་

བཞག་ཏུ་དེའི་ཐོག་ཏུ་ཅི་གནས་དང་། རྗེས་ཐོབ་རིག་དོན་བའི་དྲན་པ་བརྟེན།
དེ་ལ་གོམས་ན་རིག་པའི་རྩ་ལ་རྩེ་རྩོགས་སུ་འགོ་སྟེ། དང་པོར་རྣམ་རྟོག་ཤར་
ཡང་དེ་འགོག་བྱེད་གཉེན་པོ་གཞན་བརྟེན་མི་དགོས་པར། རང་མལ་དུ་བཞག་
པས་ཡུན་ཅིག་ན་རང་གོལ་བ་སྦྱུལ་གྱི་མདུད་པ་རང་གིས་རང་བཤིག་པ་ལྟ་བུ་
འབྱུང་། སྤྱར་ཡང་གོམས་པས་རྣམ་རྟོག་ཤར་བས་རྩུང་ཟད་རེ་རྫོགས་ཀྱང་དེ་
མ་ཐག་རང་ཡལ་དུ་འགོ་བ་རྒྱུ་ལ་རིམ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་རང་གོམས་
པས་རྣམ་རྟོག་ཤར་བས་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་ཤར་མ་ཤར་གྱི་རེ་དོགས་མེད་
པ་ཁང་སྟོང་དུ་རྒྱན་མ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཕན་གཞོད་མེད་པའི་ཉམས་འཆར། དེ་
རང་གོམས་པས་རྩ་ལ་རྩོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་མཐར་རྣམ་རྟོག་དང་ཀུན་གཞི་
འབྱུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་མ་བཅོས་ཆོས་སྒྱུར་ཐིམ་ནས་རིག་པ་རང་སར་
ཟེན། གསེར་གྱིང་ན་སངས་པོ་ལ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱང་གིད་མ་ལུས་
བཆོས་སྒྱུའི་ཞིང་དུ་ཤར་ཏེ་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་སོང་བའི་ཆོན་བརྟན་པ་
ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་དང་སྟེ་འཆིའི་རེ་དོགས་རྩད་ནས་ཞིག་པའོ།
དེ་ལྟར་ཉེན་སྤང་རྣམ་རྟོག་རིག་པའི་དབང་དུ་འདུས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་མཆོན་
མོར་ཡང་གདམས་ངག་གཞན་བརྟེན་མི་དགོས་པར། ཆེ་ལམ་དང་སྤུལ་འབྲུག་
གི་འོད་གསལ་ལ་ཟེན་པ་སོགས་ཆམ་རྩུང་སེའོང་བ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཅི་ནས་བརྟན་
པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡེངས་མེད་གྱི་བརྩོན་པ་རྒྱུ་པོའི་རྒྱན་ལྟར་མཐུད་དགོས་སོ། །
མི་ཐམ་པས་གདམས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །དགེ་ལོ། །

༡ ཀ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱི་བོར་དྲིལ་བའི་མན་ངག་ཨེ་ཤོང་བཞག་ལ། ཀྱུན་
 བྱེད་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་མེད་ཨེ་ཡི་ཚུལ། ཀ་དག་ལྟུན་བྱེད་དབྱེར་མེད་ཐིག་ལེ་
 ཆེ། ཆོས་ཀྱུན་དེ་ཡི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། ལྟུན་བྱེད་རོལ་བ་སྐྱེ་མའི་
 ཚུལ་དུ་སྤྱང་། འཁོར་དང་བྱ་ངན་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཉག་གཅིག་
 དེ་ཡི་ངང་དུ་ལ་ལྷོལ། ཨེ་ཡིག་གཅིག་གིས་སྤྱང་སྤྱོད་སྤོང་སྤོག་བཅད། ཁ་ཤིན་
 རྒྱུ་ཤིན་གྱི་དགོངས་དོན་དེ་ལ་ཤོག་ལ། དེ་ལ་ཨེ་ཡི་དོན་གསུམ་སྟེ། དབྱེད་ས་
 ཆོས་འབྱུང་ནམ་མཁའི་ངང་ན་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱུན་སྤྱང་བ་ལྟར། ཆོས་ཀྱུན་གྱི་གནས་
 ལུགས་བདེན་བ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱོགས་རིས་དང་ང་བདག་གི་
 མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། དཔེར་ན། བཅའ་མཁའི་དཔེ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 བཅའ་མཁའི་ངང་དུ་ཚུད་ཀྱང་། བཅའ་མཁའ་དེ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་མི་འདུས་
 ལ། དེར་བཅའ་མཁའ་མེད་པའང་མ་ཡིན་བ་ལྟར། རིག་བ་དབྱེད་ས་ཡི་གཉིས་
 མེད་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་བཅའ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་དེའི་ངང་དུ་ཀྱུན་
 སྤྱང་ངོ། རི་ལྟར་ན་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བ་བཅའ་པོ་རྣམས་དང་། ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་
 ཤེས་པ་རྣམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སུ་སྤྱང་བ་བཅའ་མཁའ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་གནས་ལུགས་ཆོས་སྐྱེའི་ངང་ན་སྤྱང་ངོ། དེས་ན་ཆོས་སྐྱེ་ནི་བཅའ་པོ་འཇམ་
 ཤེས་པའམ་བཅའ་མཁའ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། དེ་ཀྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དངོས་དངོས་
 མེད་ལས་འདས་པའོ། དེ་ཡིད་དཔྱོད་བྲལ་བར་བཞག་པའི་གཤིས་ཀྱི་ཡན་
 གྱིང་དུ་ངོ་འཕྲོད་ཆེ་བཞག་མ་ལྟར་སྐྱེས་སམ་རང་རིག་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཆོག་རྒྱུ་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དོ་བོའི་བཞུགས་ཚུལ་དོ་སྤྲོད་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་ན་ལས་རྒྱུ་གི་ལྟ་བ་དན་པས་མི་གཏོ་བའི་ཕྱིར་རི་བོ་ཅོག་བཞག་ཅེས་
བུའོ། །

གཉིས་པ་ཨ་ཡི་གདངས་ཨེར་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་རོལ་པའི་འཆར་ཚུལ་དོ་སྤྲོད་དེ་
གནས་ལུགས་བརྗོད་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གྱི་གདང་འགོ་འོང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་
ལས་འདས་པའི་དང་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲེ་འགག་གནས་
པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་རྟོན་ནས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་མེད་པར་སྒྲུང་ཞིང་།
སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ལས་ཕྱུང་བྱེད་ཀྱང་
གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་མི་འགག་པར་དབྱིངས་ཀྱི་རོལ་པར་གར་
བའོ། །དཔེར་ན་མིག་བཙུར་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུང་བ་ནམས་
ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལྟར། ལུལ་ལུལ་ཅན་འདི་དག་བརྟག་
ན་དཔེན་ཡང་སྒྲུང་བ་མི་འགག་པར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་མི་དགོས་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་
མེད་པར་དབྱིངས་ཀྱི་དང་ན་སྒྲུང་བ་ཅམ་སྟེ་སྒྲུང་བྱེད་མེད་པར་དེ་གར་བཞག་
པས་ཆོག་པར་ཤེས་པ་ནི་དོ་སྤྲོད་གཉིས་པ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ཅོག་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་འོམས་ཐམས་ཅད། དེ་གཅིག་སྤུང་ཚོགས།
དེ་གཅིག་སྤུ་ལས་མི་འདའ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་ལ་
སྒྲོ་བ་སྟེ། ཨེ་ནི་ཨེ་ཀ་ཞེས་གཅིག་གི་མིང་གི་དང་པོ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱས་

མཆོན་པ་ཐག་གཅིག་ཐོག་ཏུ་བཅད་པ་སྟོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་བཟུལ་བའི་
 རིང་ཞིག་རྟེན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་རིག་པ་ཅོག་བཞག་བསྟན་ཏོ། །
 དེ་ལྟར་རང་གནས་ཀྱི་དོན་རང་སར་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཆོ་བའི་རྩལ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
 བསྐྱེམ་པའི་རྒྱལ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིམ་རང་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་འབྱུང་བས་
 རྒྱུ་མཆོཅོག་བཞག་བྱ་སྟེ། རྫོགས་ཆེན་ཀ་དག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨེ་གཅིག་
 གིས་དང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཨེ་ལྟ། གནས་ལུགས་ངོ་བོའི་བཞུགས་
 རྩལ་ངོ་འཕྲོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨེ། རྒྱང་ལུགས་ངོ་བོའི་ཆོ་འབྱུང་རང་གོལ་
 བར་ལྟོས་ཤིག་ཨེ། ཉག་གཅིག་ཐིག་ལེ་ཡི་སྒྲོང་དུ་ཐག་ཆོད་པར་གྱིས་ཤིག་
 ཨེ། །ཨེ་མ་རོ། རྒྱལ་བ་བཞག་པས་གཤིས་དོན་མཐོང་ངོ་ཨེ། །རང་རིག་
 འོད་གསལ་རིས་མེད་ཀྱན་ཏུ་བྱལ། །ཡེ་གདངས་ལྷན་གྱུ་བ་ཟང་ཐལ་དང་དུ་
 གསལ། །ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་ཕྱིར་འཕོ་འགྱུར་དང་། མཆོན་མའི་ཆོས་ཀྱིས་
 རྩལ་ཅམ་གོས་པ་མེད། །མཁའ་དབྱིངས་དྲངས་བའི་ངོས་ནས་འཇའ་བཞིན་
 ཏུ། །ཡུལ་དང་ཆོགས་དུག་སྒྲུང་བ་དེ་དང་བཟ། །དེ་དག་སྒྲུང་སྟོང་ཆུ་ཡི་ཟླ་
 བ་འདྲ། །དེ་ཡང་དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་མེད་མོད་ཀྱི། །དེ་ལས་དབྱིངས་
 གཞལ་ཉི་ཆེའི་རྟོག་བསྐྱེད་བཅོས། །རིག་པ་ཡེ་གདངས་འོད་གསལ་གཉུག་
 མ་སྟེ། །སྒྲུང་གྱུང་བཅོས་བསྐྱུར་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་གཤིས། །འགྱུར་བ་མེད་
 དོ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལ་བྱལ། །ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ལ་དེ་མི་ལྟོས། །སེམས་
 བྱི་དེ་ཡི་དང་ན་རྩལ་དུ་གར། །འགྱུར་བཅས་ཉི་ཆོང་བདག་རིས་སུ་འཛིན། །

རྒྱུན་ལས་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུལ་བ་འདྲ། ཁོ་བར་བྱོས་ཤིག་སེམས་ལ་ལམ་བྱེད་
དང་། རིག་བ་ལམ་བྱེད་འདྲའམ་རིགས་ཀྱི་སྤ། རམ་མཁའ་སྒྲིག་རྒྱ་འདྲ་བར་
མ་འཛིན་ཞིག །རང་ཉིད་ཡེ་ནས་གནས་ཀྱང་རོལ་པའི་རྩ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་འགྱུར་བའི་དྲི་མས་བསྐྱད། གཉིས་ཚོས་ཞེན་པས་གཉིས་མེད་དོན་མི་
མཐོང་། ཚོས་ཉིད་གཤིས་ལ་གཉིས་ཚོས་ཡེ་ནས་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་
དངོས་མེད་དང་གཞན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དག་དང་མ་དག་སྟགས། གང་
ལ་མི་གནས་གཞུག་མའི་གཤིས་དེ་ནི། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་ཡིན། ཡེ་གདངས་རང་འོད་གསལ་ཆེ་རིག་བ་ཞེས། །བདག་ས་ཀྱང་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད། །འཕོ་བའི་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེའི་འགྱུར་བ་
ཅན། །རིས་ཆད་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་བྱས་ཤིང་། །ར་བདག་གཞུང་
འཛིན་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་འཁོར། །ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་དེ་ཉིད་ཡུན་དུ་སྟོར། །
ཐབས་ཀྱི་མཐུ་དང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། །དམ་པའི་བྱིན་རྒྱུ་ཐབས་སྟོང་ལ་
ཞུགས་པ་ལ། །རང་གི་དེ་ཉིད་རང་ལས་མཛོན་སུམ་སྒྲུང་། །དེ་ཆེ་རོལ་བ་ཐམས་
ཅད་རང་གྲོལ་འགྱུར། །ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་མ་རྟོག་པ། །དེ་སྤྱིད་
རོལ་བ་ཀུན་ཀྱང་འཆིང་བའི་ལམ། གང་རྟོག་ནས་ནི་ཀུན་ཀྱང་རོལ་ཉམ་སྟེ། །
འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེ་ལས་གཞན་མི་རྟོག་། ཞེ་མ་རྟོ། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་
སྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོན། གཤིས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བཟོ་བཅོས་བྲལ་བར་སྦྱོང་། །ཐག་
ཆོད་གདེང་ལྟན་ས་ལ་ལྷུང་དུ་རིག། ཞེ་རྫོང་ཐིག་པའི་གཤིན་རྗེའི་མཁན་པོ་

སྒྲིབ། །སྤྱང་རྒྱ་མཆོས་ལ་ཐེལ་གཞོན་དབྱེས་པ་རྩལ་གྱིས་སོ། །དགོལ།

༥ འོད་གསལ་ཐོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཏུ་དུར་
དྲིལ་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་མན་ངག་
བཞུགས་སོ། །

དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ། །འདིར་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སྒྲེའི་བྱང་ཆོས་འོད་གསལ་ཐོད་ཀྱི་ཁྲིད་རིམ་
ཉམས་སྤྱི་ལེན་པར་འདོད་པས་གནས་གཙང་ཞིང་དབེན་ལ་ཉམས་དགའ་བར་
སྤོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྣམས་རྫོགས་ནས། དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་ནི། དགྲུང་དང་
འཆར་ཀ་གཉིས་ལ་ཟེར་སྟབས་བདེ་བའི་དུས་སུ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ག་རེ་
བདག་དེ་སྤྱི་ཡན་ཆོད་འཁོར་བར་དེ་ཙམ་འབྱུངས། ད་རེས་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་
ཀྱང་དགོན་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་མཐར་ཐུག་འོད་
གསལ་དོ་རྗེ་ཅེ་མོའི་གསང་ལམ་བྱང་བར་ཅན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་འདིར་བྲིན་
ཅན་མ་རྒན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བགོད་
པའི་སྤྱད་དུ་ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་འོད་
གསལ་ཐོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པར་བགྱིད་དོ་སྟམ་

པའི་སེམས་པ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་ཉི་
ཟེར་མིག་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱིད་ནས་བལྟས་པས་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་རྒྱེན་ལ་བྱས་
པའི། དྲངས་གསལ་སྡེ་མཐིང་པའི་དབུས་སུ་འཇའ་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་
པའི་དབུས་ན་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་པོ་ཀོ་མོག་ལ་དོ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་ཅན་
དུ་མ་དང་། ཐིག་ལེ་ཤེལ་དགར་གྱི་ཕྱང་བ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཉིས་འཕྱོགས་
སུ་འཆར་བ་འཕར་ཁིང་གཡོ་བ་མཐོང་ངོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་འཇམ་
ནང་གི་དབང་པོ་འབྲུལ་རྒྱུའི་བསྐྱེད་པའི་ལྟར་སྒྲར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
སྒྲིང་ཅི་ཏྲ་བ་ཡི་སྒྲོན་མའི་དབུས་ན་གནས་ལུགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་སྒྲིང་
པ་རང་བཞིན་གསལ་བ་བྱགས་ཇེ་ཀུན་ཁྱབ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའི་
གདངས་རྩལ་དབང་པོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། སྒྲོམ་གྱི་མར་མའི་འོད་
བྱ་ག་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩལ་རྩ་ཀ་
ཏི་ཤེལ་གྱི་སྒྲ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་ལ་རྒྱག་པ་ལས་བརྒྱད་དེ་མིག་རྒྱངས་ཞག་ཚུའི་
སྒྲོན་མས་མཐོང་བའི་རྒྱེན་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་འོན་འདི་ལྟར་སྒྲིང་
གི་ནང་ན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཇའ་དང་འོད་གྱི་རྣམ་པ་རྟག་བརྟན་མི་ཤིག་
པའི་དངོས་པོ་ཨ་འབྲས་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པར་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། ཤིན་ཏུ་མི་
རུང་སྟེ་མུ་སྟེགས་གྱི་བདག་བསྒྲོམས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །འོན་དེའི་
རྩལ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཇེ་ལྟར་འཆར་སྟམ་ན་དྲངས་ཤེལ་བྱི་རྒྱེན་དང་མ་འཕྲད་
པའི་སྐབས་སུ། འཇའ་འདི་ན་ཡོད་པ་དང་འདི་ཙམ་གྱི་ཚད་མི་དཔོག་ཀྱང་།

ཉི་ཟེར་ལ་འཕྲད་ན་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་ལ། འཇའ་དེ་ཡང་ཤེལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གང་
 ལ་ཡང་མི་གསལ་འཇའ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཤེལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངོ་པོ་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར། རང་གི་སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྟོང་པ་དངོས་པོའི་
 ཆོས་སུ་བདེན་པར་བྱུང་བ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མི་གཟིགས་པའི་དབྱིངས་
 ལས་ལྟོན་བྱུང་སྐབས་ཆ་རོལ་པའི་གདངས་རྩལ་མི་འགགས་པ་དབང་པོས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་གཞི་དབྱིངས་ལས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པ། སྒྲུབ་པ་
 དང་སྟོང་པ་རང་གི་རང་གིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་
 མངོན་སུམ་གཏན་ལ་ཇེ་བས་པས་ཤེས་ཉམས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་བསྐྱབས་
 བས། ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཁྱད་པར་
 ཐོན་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པར་བགྱང་གི་གཞན་དུ་འཇའ་ཐིག་ཙམ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཐན་ཏེ་
 བྱིས་པས་འཇའ་ཆོན་བལྟ་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་སྟོང་དབུས་མི་ཤིག་པའི་
 ཐིག་ལེ་ལ་སྒྲུབ་པ་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ནས་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད། དེག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དངོས་
 མཆོན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞིམ་དུ་མེད་ཅིང་མི་སྟེང་པ་མ་ཁའ་བྱུང་མ་ཁའ་
 ཡི་དོ་རྗེ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་རྣལ་འབྱོར་
 དབང་པོ་རབ་རང་གི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཟེར་གྱི་ཚུར་མཐོང་བྱིས་པའི་སྒྲོས་
 གྲུ་ཐད་སོར་བརྟགས་ན། གསང་བའི་དོན་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཆོམ་

གྱི་སྒྲོམ་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་ལེ་ཤེས་ལ་རྒྱུད་ཐེའི་
དགོངས་པ་མཐུན་ཡང་ལེ་ཤེས་ལ་སྒྱུར་བའི་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་གདུལ་
བྱའི་དབང་པོ་དང་སྒྲལ་བ་དང་མཚམས་པར་གསུངས་པ་ལས། རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་འདི་ནི་གསེར་སྒྱུངས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་ལེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལམ་དུ་བྱེད་
བ་ཐེག་པའི་ཕྱི་མོར་རིགས་པས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
བ་ལ། དང་པོ་གཞི་གནས་རྒྱུད་འཇུག་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གནད་རོ་འཕྲོད་
བའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ལྡན་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་སྒར་བཤད་པའི་བྱིད་བྱིངས་
སྒྲོ་ཐིང་དེ་བའོ། བད་དུ་རང་སྣང་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གདངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བ་དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་རོ་ཤེས་པར་བྱ། འདི་ལ་འོད་ལྗེའི་མུ་
ཁྲུང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་སྒྲོན་པོ་དང་། ཡི་གེ་ན་རོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གོམས་པ་རྣམས་ལ་འོད་ལྗེའི་ཐིག་རྒྱུམ་གྱི་དབུས་ན། མཐིང་ཀ་
ཤིན་ཏུ་དྲུངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་རྫི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱེན་བྱས་པའི་མཐའ་
འངས་འཁྱུད་པའི་མཐིང་ག་ན་རོ་ལྟ་བུ་འཆར་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བའི་
མཐིང་ག་ཁྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་དུ་མར་གསུངས་
ཡང་རོ་བོ་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྱིའི་ནམ་མཁའི་སྒྱེན་ལས་སྒྲོ་རིབ་ཙམ་
ལས་མི་འཆར། གོམས་ནས་རིམ་པར་འོད་ལྗེས་འཁྱུད་པའི་མཐིང་ཀ་བྱིའི་
དབྱིངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བའི་རྣམ་པ། རིག་
པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲོང་སྒྲོན་གྱི་གནས་རས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་

ཀོ་མོག་ལ་དོ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེལ་
 དཀར་གྱི་ཐོང་བ་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ནང་གི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་རྩལ་རིག་གནད་སྡོད་ཅེ་ལུ་གྱུ་རྒྱུ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩ་བ་དྲེན་པའི་འཕྲོགས་
 རྒྱུ་ལ་བདྲན་པས་གཡོ་བ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ལ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་
 རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རྩལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་དག་མི་སྟོང་
 བར་གཡོ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མིག་མི་འབྲང་བར་ཐད་ཀར་བཞག་པས་སྒྲུབ་དེ་
 ཀ་ཤར་འོང་བའི་དབྱིངས་གྱི་རྩ་བར་རིག་པའི་གཟེར་བུ་བཅུག་སྟེ། རྒྱུ་ཁ་
 བས་འཕྱིན་རྒྱུ་དཔེ་བར་བྱ་ཞིང་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཉམས་སྒྲུབ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་
 བྱུང་བར་བ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཀའི་རང་ལ་བཞག་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་སྔོ་སྔོ་རང་
 གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྟོང་གསལ་བསམ་བརྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐའ་དབུས་མེད་པར་ཤར་བའི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ། དེ་
 ལྟར་མ་ཤར་གྱུང་སྒྲོན་མའི་དབྱེ་བ་སྔོ་སྔོ་རང་ཤིང་ལྟག་མཐོང་གི་རྩལ་འདྲ་
 མི་འདྲ་སྒྲ་ཆོག་མཁར་བ་ཡང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་གོམས་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩལ་རྟོགས་ནས་མ་དག་པའི་ཟག་ལུང་གི་དྲི་མ་
 ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་སྦྱོངས་པས་འཇམ་དཔལ་དང་ཀྱུ་རྒྱ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་སྟེ། བམ་མཁའ་ལས་ལྷུང་རང་བྱུང་བ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་པོ་
 ཆོ། །འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་ལམ་མེ་བ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་གོམས་པ་ན་རེ་ཞིག་འཇའ་ཐིག་གི་འཕེལ་ཆ་རྗེ་བཟང་

དུ་འགོ། རིག་པ་རྩེ་བརྟན་ལ་འགོ་ཁེད་དབྱིངས་རིག་སྒྲིན་སྤྲལ་ནས་བྲལ་བ་
 ཞེས་ད་ལྟ་སྒྲིན་མའི་ཉེ་སྒྲོང་ལས་མི་འདའ་རྩི་མ་གང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལྟ་ཤྲོགས་
 དང་འབྲེལ་ཏེ་གཡོ་བ་ཁོ་ན་ལ་ནམ་ཞིག་དེ་ལས་འདས་ཏེ་དབྱིངས་རིག་རྒྱ་ཆེ་
 ཁེད་བརྟན་པས་གར་གཏད་པར་དལ་གྱིས་འདུག་པ་དང་། རྒྱུན་ཡང་དང་པོ་
 ཉི་མ་སྒྲིན་བྲལ་གོམས་ནས་སྒྲུ་འོད་དང་། མར་མེ་སོགས་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་།
 བར་སྐབས་རྒྱུན་མེད་པ་དང་མ་བསྐྱོམ་པར་ཡང་འཆར་པོ། རིག་པ་སྐྱུ་རྒྱ་སྒྲིན་
 ནས་དང་པོ་གདན་ཅོམ་ནས་མཐར་སྐྱུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དང་། དེ་ནས་
 སྤྱང་ཚད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་ཏེ། མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་དང་གིས་སངས་རྒྱས་
 ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་བརྒྱམས་འབད་མེད་དུ་ལྷུང་འདས་སུ་འཇུག་པ་མི་རྒྱུས་ཁྱེར་
 བའི་དཔེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། མདོར་ན་རྒྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་མདོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་མི་ཕྱེད་པའི་བདེན་པ་མཐོང་
 བའི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རྩལ་རྫོགས་ན། ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་
 གྱི་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལུགས་ས་དང་པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྟ་བུ་འདི་འབྱོར་ན་གོ་ལ་འཇུགས་མེད་པར་སྤྱང་
 བ་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པས་ན། འདི་མ་འབྱོར་བར་དུ་གོགས་སེལ་
 བོགས་འདོན་གྱི་རིམ་པ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། མདོན་
 སུམ་གྱི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་པར་འཕགས་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐབས་པའི་
 གདེང་ཞེས་པ་ཡར་ཞོག། རྒྱུང་འཇུག་ལ་གོ་བ་བཟང་པོ་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་

འཇའ་ཐིག་མང་པོ་དོ་འཕྲོད་ནས་བལྟ་བ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོམ་
 པ་ནི་ཁོན་པའི་རུས་ལ་གྱི་དབེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་ལམ་གནད་དུ་སྔོང་བའི་
 རྟགས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཕ་བ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་
 སྤང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་རང་མཚན་པ་རྒྱུད་དུ་སྔོང་བ་དང་། ལམ་གྱི་གྲོགས་
 དད་པ་སྡིད་རྗེ་ཤེས་རབ་རྣམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་། འདྲ་གསལ་བསྒྲོམ་
 པའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་འཇའ་ཐིག་རྣམས་རང་སྤང་དུ་དོ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀ་
 དག་ལྟུན་གྱུ་བ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་
 ཅན་འདྲོངས་པས་འཁོར་འདས་གདར་གནད་ནས་ཆོད་པས། རི་རྒྱུད་དུ། དོན་
 ལ་ངེས་པའི་གདེང་ཐོབ་ན། །སེམས་ལས་ཆོས་གཏེར་འབྲུམ་ཐུག་དོལ། །ཞེས་
 བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ལྟན་འཛིན་པོ་ཆེ་ལ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་རང་དོལ་ནས་འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་པས་མཚོན་ཏེ། རང་གི་ཉམས་དང་མདོ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་ཁྱད་ག་
 བེར་ནས་རང་གི་ཡིད་ཆེས་པ་བདུད་ལས་འེད་དུ་འདས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་
 གྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཡར་དོའི་རྒྱ་བ་ལྟར་འཕེལ་བས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། ཡིད་
 ཆེས་གཉིས་དང་ཆོད་མ་གསུམ་གྱིས་གྱུ་བ་ཅིང་། གཞུང་ལས་སྤང་བ་ཞིའི་རྟགས་
 རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་ན། འདྲ་གསལ་རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 སྟེབས་པ་འདིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཅོད་པན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་
 བར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་འཕྲུལ་ཏེ། དེ་དག་གི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐ་རབ་ཀྱང་སྤྱིད་པ་
 གསུམ་ན་ཆེ་བའི་མཚོན་སྤྱོད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་

ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་མངོན་ཤེས་དང་རྩལ་ལྡན་བུ་རེ་ཐོབ་ཀྱང་
ཐར་འདོད་ནུམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་མཐར་
སོན་པས་འབྱུང་སྣང་གི་རྒྱུ་ཟད་པར་སྤངས་ནས། གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་
འགགས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤང་བ་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ། ནང་དབྱིངས་
གཞོན་ནུ་བུམ་པ་སྦྱར་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་གཞི་སྤང་བྱུང་འཇུག་གཏོད་མའི་
དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཅན་མཐའ་
དག་ཟད་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པར་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཐ་ཆིག་མི་མངོན་པ་འཇུག་
ཡང་ན་ཟད་པ་ཞེས་རྫོགས་པ་མཐའ་དག་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་
ཞིག་ཏུ་རྩལ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆོག་དོས་བཅས་
ཀྱང་འོད་དུ་དེངས་ནས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ཆེན་
པོ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་
འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འབད་མེད་རྟག་ཁྱབ་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་མངོན་
པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རིམ་མོར་འདྲིམ་པའི་རང་ནས་དད་དང་སྡིང་རྗེ་དེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་། བོགས་འདོན་ཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་པས་ལམ་མཆོག་གོལ་མེད་
དུ་མཐར་དབྱུང་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ཞེ་མ། གངས་མེད་
རྒྱལ་པའི་ཆོས་རྩལ་རྒྱ་སྤང་འབུམ། །གཞོལ་ཞིང་འབབ་པའི་ཐེག་མཆོག་རིན་
ཆེན་མཆོ། །རིག་འདོན་གྱུ་དབང་དུ་མས་ཉེར་བརྟེན་པ། །སྤྱིད་པའི་དབུལ་

འཕོང་སེལ་བའི་བསྟེན་གནས་ཡིན། །གང་ཞིག་ཚོས་རྩལ་འདི་ལ་དད་པ་ཡང་།
 །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡི་གངས་སྟེང་གི། །ལེགས་བྱས་འབྲས་བཟང་སྟོན་པ་
 ཉིད་གི་ཕྱིར། །རྩལ་བཞིན་སྟོད་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་ལྟར་གཞལ། །དེ་ཕྱིར་
 འདི་དོན་རྩུང་བཟང་བརྟེན་པ་ཡང་། །ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ཕྱིར་
 ཉེ། །སྤྱི་མའི་དྲིན་གྱིས་སྟོབས་པ་འདི་སྟེས་པ། །མི་གཙང་འདམ་གྱི་ཁྱོད་ན་
 གསེར་བཟང་བཞིན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཞོར་བ། །
 མཁའ་འགྲོའི་སྟིང་ལ་བཞག་པ་དྲངས་མའི་བྲག། །དད་མེད་སྐལ་བ་དམན་
 བའི་རིགས་རྣམས་ལ། །སྟིང་གིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱས་ཏེ་སྤྲེལ་བར་རིགས། །འདི་
 བས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་གང་མཆིས་པ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་རི་སྟོང་འགྲོ་བ་
 ལ། །ཐེག་པའི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་འཕྱོར་གི། །ལམ་བཟང་མཚུངས་པ་མེད་
 བ་གསལ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་དད་དམ་མི་འཇུག་བཟང་ནས་སྤྱི་མའི་གསུང་རྒྱན་གཙོར་བཟུང་
 བ་ཐོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཏུ་དུར་བྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་དོར་བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་དོ་རྟེན་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་དོ་རྟེན་
 གཟི་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་སྟེ་པོས་རིག་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་མ་ཉིས་བྱིས་པ་དགོལ། །དགོལ། །དགོལ། །
 མཆོལ།།

༥ གྱེཙ་ མི་གཙང་འབྲུལ་འཕོར་སྐྱུག་བསྐྱལ་འཛིན་པའི་སྟོད། །སྟོད་
 ཅིག་མི་སྟོད་གཡོ་བའི་ལུས་གི་སྤྲེལ་ས། །རྣམ་ཤེས་སྟོག་གི་སྟོས་གར་ཡང་
 ཡང་བསྐྱར། །རྣམ་རྟོག་དབང་སོང་རྟོག་ཏུ་རང་དབང་མེད། །ལས་སྤང་བདེ་
 བ་ལྟར་སྤང་འཕོར་བའི་རྒྱན། །ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་མ་འོངས་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 འཕེན། །བར་སོང་གསུམ་དང་སྟངས་མའི་གནས་ན། །སྟེན་ན་འཆི་འཕོ་ལྟར་

ཡོངས་ཆོལ་སོགས། །སྤྱུག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་མང་པོའི་ཡོ་ལང་འབྱུག། །སེམས་
 ཉིད་རང་དབང་ངལ་བསོ་མེད་པར་འབྱུམས། །བདེ་ལ་ཆགས་ཤིང་རོམས་པ་
 མེད་པར་འབྱུན། །མ་འོངས་བདེ་རྒྱ་དགེ་ལ་བརྩོན་པ་ཉུང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་
 གནས་ལ་ཁུམ་འཛིགས་ཡང་བས། །དགེ་བའི་བསམ་པ་དག་ཀྱང་སྦྱི་བ་
 དཀོན། །རི་ལྟར་བསམ་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཁམས་འདི་ནི། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གསུམ་
 གྱི་རྩ་རྒྱབས་ཆེས་འབྱུག་པས། །མེ་ཡི་འོབས་དང་ངེས་པར་མཚུངས་མོད་གྱི། །
 དགེ་བའི་བཤེས་དང་དམ་པའི་ཆོས་འཕྲད་ནས། །རྩྱལ་བཞིན་སེམས་པ་བྲལ་
 རྣམས་དེ་མི་ཤེས། །དེ་ནི་སྤྱིད་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སྒོངས་ལ། །ཆོས་གྱི་དེ་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅའ་བྱས་ན། །དོན་དམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་
 དང་། །ཀུན་རྫོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱོས་ལ། །རྣམ་རྟོག་འབྱུལ་པའི་དབང་
 དུ་མ་སོང་བར། །རང་སེམས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་དང་། །སྤྱིད་པའི་རང་
 བཞིན་ལྟག་མཐོང་མིག་གིས་ལྟོས། །རང་སེམས་རང་དབང་རྩྱང་ཟད་མ་ཐོབ་
 པར། །ཞི་ལྟག་རྣལ་འབྱོར་འདོར་བར་མ་བྱེད་དང་། །དེ་ནས་ཁྱོད་ལ་སྒྲོན་
 མེད་དགའ་དང་བདེས། །མདུན་ནས་བསུ་ཁིང་བདེ་བའི་གྲོང་དུ་འགྲོ། །པམ་ཆོས་
 ལྷགས་པག་ལྷ་ཀྱེས་ཀྱི་ལཱ་མི་ཐམ་པས་སོ། །

༥ གྱེར་རང་གི་ལས་སྤྲོད་རྟོག་བསྐྱངས་པས། །རེ་ཞིག་ལུས་ན་སེམས་གྱི་ཀུན་
 རྟོག་འབྱུག། །སྤྱུག་བསྐྱལ་རྩ་རྒྱབས་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་མཆོའི་བཀྲ་ལ། །ལྷ་བསྐྱེད་དང་

དུག་གིས་མཚོ་མཐར་བཀལ། །དེ་གི་ད་སྟོ་ལན་གྲངས་ཕྱིར་ཕྱིར་མཐར། །
 བདྲ་འཇམ་དབལ་སྟོ་ལ་མ་ལ་སོགས་པའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་
 རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །བདེ་བར་བསྐྱས་ཏེ་འཛིགས་མེད་ཐང་ལ་སླེབས། །ན་
 ལྷམ་དག་པོའི་དུས་སྟུན་ད་ཀྱང་ཞི། །སྟོ་སྣམ་དག་པོའི་དུས་སྟུ་ལྟོ་ཡང་ཞི། །
 ཀྱུན་འབྱུགས་དག་པོའི་དུས་སྟུ་འབྱུགས་མེད་འབྱུར། །སྤྲུང་ཡང་རིག་གནད་ས་
 བཞད་པ་བརྒྱད་སྟོགས་ཤིང་། །འཛིགས་མེད་ནམ་མཁའི་བདེ་ཐབས་རིམ་
 བཞིན་འཆར། །མི་ཉམས་དངོས་ལ་བདེ་ལྷན་མང་དུ་འཆར། །གེ་སར་རྒྱལ་
 པོ་དག་གྲ་སྒྲེར་མ་ཡི། །དགེས་འཇུམ་བཞད་པའི་གད་རྒྱུངས་ཕྱོགས་བརྒྱར་
 སྟོག་ །དེ་ནི་མ་འཛིགས་ཅུ་གསུམ་དན་པར་གྱིས། །སྤང་བ་བག་ཡང་རྣམ་ན་
 ཅི་མི་གཞོད། །རང་སྤང་རྟོགས་ན་གང་གར་རྩུན་པ་འཆར། །དེ་གི་དངོས་ནི་
 རྒྱུང་སེམས་ཅེད་མོ་འདྲ། །ལས་སྤང་དབང་གིས་རེ་ཞིག་གསལ་ཆ་མེད། །
 སྤང་ནས་ཉམས་འབར་བདེ་གསལ་ཅེ་མོ་ཅེ། །དེ་ནས་བདྲ་དབང་གི་དངོས་
 གྲུབ་ཐོབ། །ཏ་ཏ་ ལུ་ལྷ་མོ་མེས་ཀྱི་ལོ། །དག།

༥ ལུས་ནི་ཚད་མེད་སྤྱར་དོར་ཕྱིས་ཀྱང་དོར། །འདི་ཡང་རྒྱ་བའི་ཚད་
 ཕྱིན་ནད་ཀྱིས་བཟུང་། །གདོས་བཅས་ཟུག་རྩེའི་གཟེབ་འདི་ཅིས་ཀྱང་ནི། །
 འདོར་ངེས་པ་ལ་དམ་འཛིན་སྒྲུན་པོ་ལུལ། །སེམས་ནི་མི་རྟག་སྟོག་འདས་
 མ་ཆགས་སྟུང་། །རང་ངོ་ཤེས་པར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་འདྲ། །ནམ་མཁའི་
 དང་ནས་འགག་མེད་སྟགས་ཀྱི་སྒྲ། །རྒྱུན་མར་བྱུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲེ་

འཆལ་ལོ། །སྒོས་གཅོད་བྱུང་ན་ཚུལ་བཞིན་བཅད་པར་བྱ། །འཛིགས་པ་བྱུང་
ན་འཛིགས་མེད་དཔའ་གདིང་བཟུང་། །ཅི་ཡིན་ཡིན་ཚུག་ཅི་བྱུང་བྱུང་དུ་ཚུག།
རེ་དོགས་མེད་པར་གང་གར་རང་བབ་སྒྲིང་། །ལྷགས་ལག་རྒྱ་མཚོས་ལ་དག་བར་གྱིས་
དོན་ཆེ་ རང་ཁོན་ལེོ།།

༥ འདྲེ་ལུག་དེ་དོན་རྣམ་པར་རྟོག་ལ་གཏུགས། །རྣམ་རྟོག་ལུག་དེ་རང་
སེམས་འདི་ལ་གཏུགས། །རང་སེམས་ལུག་དེ་དགའ་མ་ཆོས་སྐུར་གཏུགས། །
ཆོས་སྐུའི་རང་དུ་འདྲེ་གཅོད་གཅོད་པ་ཡིན། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཆོ་འཕྲུལ་མ་
ཤེས་པར། །གང་སྐྱང་འདྲེར་མཐོང་ལྟ་གྱིས་འདྲེ་བཀར་ཞིང་། །ལག་པས་
འདྲེ་བརྟུང་ཀུན་ལ་འདྲེར་འཛིན་སྒྲིད། །དེ་འདྲ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་འདྲེས་ཁྱེར་
ཡིན། །ཡང་དག་དོན་ལ་ལྷ་དང་འདྲེ་མེད་ཅིང་། །རྣམ་རྟོག་ཅན་ལ་ལྷ་དང་
འདྲེ་བྱསྐྱང་། །རྣམ་རྟོག་མི་རྟོག་ལྷུ་མས་སུ་གཞུག་ནས་ཀྱང་། །རྟོག་ཅན་རྟོག་
འདུལ་ཨ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཏེ། །ང་མེད་བདག་མེད་ལྷ་མེད་འདྲེ་མེད་གྱི།
དོན་ཤེས་ནས་ནི་དེ་དོན་མ་རྟོགས་གཞན། །རང་ལུས་མཆོད་སྦྱོར་དངོས་དོས་
ཆོས་བྱས་ནས། །གཉིས་མེད་དོན་ལ་འཇུག་པའི་གཅོད་པ་བཟང་། །སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྗེའི་སེམས་གྱིས་མ་ཆོད་ན། །བདེན་འཛིན་ཁྱོ་ཤོའི་སེམས་གྱིས་རི་ལྟར་
ཆོད། །རྣམ་རྟོག་མ་ཆོད་གཅོད་བྱ་གཞན་གཅོད་པ། །ཡང་དག་གཅོད་གྱི་ལུགས་
དང་ཆེས་ཆེར་འགལ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་རང་རྩལ་དྲག་པོ་ཡི། །འདུལ་
ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་གར་བས་ཐབས་མ་ལས་ལ། །གཅོད་འདུལ་ཞེས་གྲགས་དྲག་

ལས་སྤྱི་དང་མཚུངས། །གནད་མ་ཤེས་ན་གཅོད་ལོག་སྒྲོལ་ལོག་འགྲུལ། །
ཅེས་གྲུང་མི་ཐམ་བས་སྒྲུས་སོ། །

༥ རང་རིག་དོགས་གཅོད་དོ་རྗེའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས། བ་མོ་མཚུ་བྱི་ཡེ།
ཐོས་ཚུང་ཕྱོད་བ་མེད་བ་རྒྱམས། །རྫོགས་ཆེན་རང་རིག་ཅེས་བ་འདི། །
དབུ་མའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལས། །ས་མཚམས་དམན་བ་ཞིག་ཏུ་འཛིན། །
ཀ་ཡེ་དབུ་མར་རྫོམས་ཕྱོད་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་གཞག་ཆེ། །སྒྲོ་
རྒྱན་ཆད་དམ་མ་ཆད་འདོད། །རྒྱན་ཆད་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བསྒྲོལ། །ཕྱི་མ་
ལྟར་ན་སྒྲོས་ཆོས་ཉིད། །ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་ཡོད་དམ་མེད། །མེད་ན་ཆོས་ཉིད་
རི་ལྟར་རྫོགས། །ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་དེ། །ཆོས་ཀྱུན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་
ན། །ཡུལ་ཅན་དེའི་ངོར་ཆོས་ཅན་རྒྱམས། །མ་འགག་སྒྲུང་བ་ཡོད་དམ་
མེད། །ཡོད་ན་གཉིས་སྒྲུང་རི་ལྟར་རྒྱབ། །མེད་ན་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །སྒྲོ་
ཡིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་ཞེས་བ། །རི་འདྲ་ཞིག་ལ་མཚུབ་མོ་འཇུགས། །ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་བྲལ་བ་ཡི། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཙམ། །ཡིན་ཟེར་ན་ནི་དེ་དག་
ལ། །རང་རིག་ཅེས་སུ་མིང་འདོགས་བ། །ཡིན་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་བ་འདི། །
སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་རིག་དང་། །ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་ཤེས་པའི། །ཤེས་
པ་ཉི་ཆེད་སྒྲོང་ཉིད་དུ། །གོ་བ་གནས་ལུགས་ཕྱོད་མེད་གཏམས། །ཆོས་དབྱིངས་
བསམ་མི་བྱབ་པའི་དོན། །སོ་སོ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ། །མཉམ་བཞག་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཉི་ཆེད་ཆོས་ཉིད་ག་ལ་ཡིན། །སེམས་ཙམ་རྒྱམ་ཤེས་

བདེན་གྲུབ་འདོད། །འདིར་ནི་རང་རིག་སྟོང་པ་ཆེ། །མངོན་སུམ་སྟོང་བས་
གྲུབ་པ་ཡིས། །མཚན་མའི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་ཡིན། །བྱང་འཇུག་དབྱིངས་
ལ་སྐྱས་རེག་པ། །དེས་ནི་ཆོས་ཀྱན་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཆོས་ཅན་རེ་རེའི་ཆོས་ཉིད་
དག །སོ་སོར་ཡོད་ན་ཐུག་པ་མེད། །དེ་བྱིར་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བྱང་
འཇུག་དབྱིངས་ལ་མཉམ་བཞག་པས། །ཡིད་དཔྱོད་གྲུབ་མཐས་བསྐླལ་མང་དུ། །
གྲུབ་འབྲས་འདི་ན་མངོན་དུ་གྱུར། །ཅེས་པའང་མི་ལམ་རྒྱལ་བར་རྒྱལ་བས་དཀར་མོ་སྐྱེག་ཚང་
རི་ཁྲོད་དུ་ཐུན་གསིང་ཞིག་ལ་གར་མར་བྱིས་པ་ལོ། །

༥ མི་སྐྱེ་སྟེ། དག་དང་མ་དག་གྲས་སྟེ་བའི། །དག་པ་ཁོ་ནར་མི་གྲུབ་ཀྱང་། །
དག་དང་མ་དག་པ་གཉིས་ཀ། །སྒོ་བར་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཆེན་པོར་གནས། །དེ་ནི་དག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ནར་རྟག་ཏུ་
གནས། །དེ་བཞིན་རྟག་དང་མི་རྟག་དང་། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། །
ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཅན་དང་ནི་ཆོས་ཉིད་ལའང་། །གཉིས་
སྟེ་བའི་བྱི་མ་ནི། །སྤྲ་མ་དང་ནི་སྟོབས་མཉམ་སྟེ། །སྤྲ་ཚུལ་ལ་ནི་དང་པོ་
བཅན། །གནས་ཚུལ་ལ་ནི་གཉིས་པ་བཅན། །མཐར་ཐུག་དོན་ལ་གཉིས་ཀ་
རྒྱུ། །གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་དག་པའི། །དབྱིངས་ནི་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ། །
རྟག་ཆེན་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆེ། །དོན་དམ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཆེ། །ཆེན་པོའི་སྐྱེ་
ཡིས་གང་བསྐྱེགས་པ། །གཞི་དབྱིངས་ཡིན་ཏེ་ཐིག་ལེ་གཅིག །རང་གི་ངོ་བོ་

སྒྲོ་ལས་འདས། རྗེས་སྐོབ་རྟོགས་པས་རྟག་སྟོགས་གདགས། །འདི་ཁྱད་སྐྱེད་
 བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ། །འདི་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །དུས་གསུམ་ཀྱུན་ཀྱང་དེ་
 ཡི་ངང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་དེ་ཡི་ངང་། །དེ་ཡི་ངང་དུ་མ་གྱུར་ཆོས། །མེད་
 ཕྱིར་སྒྲུང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས། །གཞུགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་ནི། །མི་འགྱུར་སྟོགས་
 དུས་མཉམ་པ་ཉིད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོར་
 སྒྲུང་ཡང་མི་རྟག་མིན། །དངོས་མེད་ན་ཡང་བྱེད་མེད་མིན། །དེ་བཞིན་སྤྱིད་
 ཞིར་མི་གནས་སོ། །ཁྱུང་འདས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་དག་ན། །འཁོར་བ་དག་པ་སྒྲོས་
 ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ། །དེ་ལ་མ་དག་སྟེ་ཞིག་འཛེར། །
 དངོས་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ན། །དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཤམ་ཞིག་ །དེ་ཕྱིར་
 སྟོགས་སྟུམ་ལྟར་བ། །དེ་ལ་སྟོགས་སྟུམ་ཡིས་གཅོད། །དངོས་དང་དངོས་
 མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འདུས་མ་བྱས། །རྟག་དང་མི་རྟག་
 འགྱུར་བ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འགྱུར་བ་མེད། །སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ནི་སྟོགས་
 གཉིས་ཅུང་། །གནས་ཚུལ་ལ་ནི་གང་ལ་གྲུབ། །དབྱེར་མེད་རྟོགས་པ་ཆེན་
 པོ་སྟེ། །འཇམ་དཔལ་འདྲོ་རྗེས་པོར་ལ་བསྟན། །དག་ལེགས་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་
 པར་རྒྱལ། །

༥ རྒྱུ་བཞུགས། ཀྱི་མ་ཀྱི་དུང་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཡི་ལྟ་ཆོག་ས། །སྟོགས་མའི་
 འགོ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྟགས་རྗེ་ཡིས་གཞིགས་དང་། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྒྱུད་ཚུལ་
 ལྟ་ཆོག་ལ་བསམ་ན། །གཏུང་བའི་སྟེ་སྟགས་མི་འདོན་རང་དབང་ནི་མི་

འདུག། ཐོབ་དཀའི་དལ་ཏེན་དོན་མེད་ཚུད་ཟོས་ལ་གཏོང་ཞིང་། །དེས་མེད་
འཆི་བའི་བག་ཟོན་གྱི་ན་རུ་པོར་ནས། །རྒྱ་འབྲས་ཞིབ་པར་མི་བསམ་ལས་
ངན་གྱི་བཅུན་གཞུགས། །ང་དང་ང་འདྲ་ཡོད་ན་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་གཟིགས་ཤིག།
མི་སྟག་ཕྱ་མོ་མི་བཟོད་གཅེས་དགུ་ཡི་རང་ལུས། །ལྷགས་སྟེགས་གཞིར་ཉལ་
བ་སྲུ་ཞིག་གིས་བཟོད་རུས། །སང་ཙམ་འཆི་བ་བྱུང་ནས་ངན་སོང་གི་སྟུག་
བསྐལ། །མི་སྤྱོད་རང་དབང་མི་འདུག་སྤྱོད་མ་རྗེ་མཁྱེན་ནོ། །ཐོག་མེད་གོམས་
བའི་དབང་གིས་སྟོས་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བ། །ལག་ལ་མི་གཙང་བཞིན་རྒྱ་རང་སེམས་
དང་མཛའ་བས། །ཞེན་མེད་མཐའ་བྲལ་ཟེར་ཡང་སྟོ་འདས་ཀྱི་རང་ནས། །ཡིན་
ལུགས་གནད་དུ་ཁེལ་བའི་ལྟ་བ་ཞིག་དཀའ་ཆོད། །ལྟོ་འགྲང་སོས་དལ་སྟོད་
བའི་ཡད་ཡུད་ཀྱི་བསྟོམ་ལ། །ཁ་འབྲས་ཉམས་ཀྱི་རང་ན་ཡིན་མདོག་ཅིག་
སྟོན་ཡང་། །རྒྱེན་ངན་ཐོག་རྒྱ་བབ་ཆོག་ཞན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པས། །བསྟོམ་བ་
གོ་མི་ཆོད་འདིས་ཅི་ཞིག་རང་བྱེད་དོ། །སྒྱུབས་གསུམ་དཔང་བཞག་ཁས་སྤྱང་
དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་བ། །ཁོར་གང་ཆང་དང་ཡུད་ཙམ་འབྲིག་བ་ཡི་བདེ་བར། །
བརྗེ་ལ་ཁད་ཀྱི་རང་སེམས་སྟེལ་མེད་འདིར་རྟོས་དང་། །ད་རུང་དམ་བའི་གལ་
ལ་སྟེགས་འདོད་ཅིག་གཏུག་། །འཁོར་བའི་སྤང་རྒྱལ་མཐའ་དག་གཡོ་བ་ཡི་
རང་བཞིན། །ལྷག་པར་སྟོག་འདྲའི་ཆོ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཞིག་མེད་མོད། །འོན་
ཀྱང་སྟོ་སྟན་ཙམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པས། །མ་འོངས་བྱ་བྱེད་མང་པོའི་གོམ་
ར་འདི་ཡ་མཚན། །འགོ་ཀུན་ལ་མར་ཁས་འཆི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལྟན། །བདག་

གཞོན་དང་དུ་ལེན་དང་གཞན་པའི་བྱ་བ། །ལག་རྒྱ་ལེན་ཆོ་འགལ་བའི་རང་
 ཏགས་ཤིག་བྱུང་ཡང་། །ཞེ་ཞེས་བདེ་ལྡན་པར་ཡིན་མདོག་ཅིག་བྱེད་
 མཚར། །སྒྲིང་སྒྲིང་དག་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར། །བཙུགས་
 དང་བཙུགས་མིན་ལམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། །ཡིན་པའི་ངེས་ཤིག་
 ཅུ་ཞིག་སྒྲེབ་ཡང་དགའ་མཐོང་། །དེ་འདྲ་སྤྲུགས་པ་ཡིན་ན་སྤྲུགས་མིན་དེ་
 སྤྲུགས་ །དྲིང་འཛིན་རྣམས་སྤྲུགས་ཆོག་འཛིན་གནད་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་། །དང་
 བཙུགས་བསམ་གཏན་བཏན་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པས། །ལྟ་སྤྲུགས་དབྱེར་
 མེད་བསྐྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་རོལ་བ། །ཉིན་མའི་སྒྲར་མ་བཞིན་དུ་ཉུང་བ་
 འདི་ཅི་ཞིག་ཐབས་གྲོལ་མན་རག་ཟབ་མའི་བབ་གནད་ལ་རེག་པས། །གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲེབ་པས་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་བ། །ཟིལ་གྱིས་འོན་པའི་འབྲས་
 ཏགས་ཆགས་སྤང་གི་བྱ་བས། །རང་ཞིག་སོང་བ་དགོས་ཏེ་སོང་མཁན་ནི་
 ཨེ་འདུག །བདེན་བསོད་ཉམས་རང་ནས་འཆི་ཆོས་ཀྱང་མི་བྱ། །སྤྲུག་ན་
 ལས་སྤྲུམ་མི་བསམ་ཆོས་མིན་ལ་སྦྱོད་བ། །ཏྲག་ཏུ་བདེ་སྤྲུག་འདོར་ལེན་རང་
 སེམས་ཀྱི་རང་ཚུལ། །སྤྲོས་རྒྱའི་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཟད་མཐའ་ཞིག་མི་སྒྲུང་། །རྟེན་
 བ་འབྱོར་དགུ་ཇེ་བས་ཇེ་ཆེ་རུ་བསགས་ཤིང་། །མ་རྟེན་སྒྲོག་སྤྲུམ་གྱི་ཐང་ཆད་
 ཆད་དུ་འབད་དེ། །གཞན་དོན་བྱེད་མདོག་རང་ནས་དད་འཕུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་རྣམས། །
 བསགས་བསགས་འཆི་ཁའི་བྱ་བ་གཏད་ས་རུ་བཞག་འདུག །བསྐྱོད་ན་རང་
 སྤྲུམ་རྒྱགས་པའི་མེ་ཆེན་དེ་འབར་ཞིར། །སྤྲུང་ན་མི་དགའ་སྒྱུ་གཤུངས་ཐོ་ཆོག་

གིས་མནར་བ། །གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་བདེ་ནམ་རྟོག་གི་ཅ་རྒྱུ་པས། །ཐ་མལ་
བག་ཡངས་གནས་ལ་རེག་དུས་ནི་མི་འདུག །ཐོག་མེད་གོམས་པའི་གཟུང་
འཛིན་ཨ་འཐས་སུ་ཤར་བའི། །ཞེན་མེད་སྒྲུ་མའི་སྒྲོ་སྒྲ་འབྱོར་ས་བར་ཡང་
དཀའ་ཕྱིར། །དི་བྱས་དི་འབད་བཟང་བཟང་ལེགས་ལེགས་ལྟར་སྦྲང་ཡང་།
ཆོས་བརྒྱད་སྟེམས་ཐག་ཆོད་པ་འོང་ཆོད་ནི་མི་འདུག །ལྟར་སྦྲང་ལུས་ཚུགས་
བསྐྱེམས་ནས་ཞི་དུལ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཁྱོད་བར་རྒྱ་བཞིན་ཟག་པ་ཀུན་རྟོག་
གི་རྒྱུང་མེམས། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གིས་བྲིད་གཏོལ་མེད་དུ་འབྱམས་སོང་། །
ཐ་མལ་གཡང་བའི་རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་འབྲམས་འདི་ཅི་འདྲ། །ཞེམས་རྒྱུད་སྦྲར་ལས་
གྱོང་ཞིང་ཞེན་འཛིན་གྱི་རྟོད་ལུར། །ཆེས་ཆེར་དམ་དུ་སོང་བ་དུག་ལྷ་ཡི་གཟེབ་
རུལ། །ལེགས་ལེགས་གོས་གིས་ད་གིས་ནས་བཟང་བཟང་གི་སྟོན་མིང་། །
བདག་ས་པས་འགོ་ཀུན་འདེན་པའི་མཆོད་སྦྲང་དུ་བཅིས་ནས། །ལྟར་ལྟར་
ཆོག་གི་གསོལ་འདེབས་གུས་གུས་གྱི་ཐུག་འཆེལ། །དུང་དུང་ཡིད་གིས་མོས་
ནས་ཡོད་ཡོད་གྱི་ཞེར་རྒྱས། །ཐལ་ཐལ་རྩལ་སྒྲུགས་ཚུལ་གིས་དི་རྣམས་སུ་ཐུལ་
ཡང་། །དེ་ཚུལ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོའི་མགོ་སྒྲོར་འདིས་སྒྲོའོ། །ལར་ལ་སྤྱིན་
བལྟས་ཆེ་གཡོ་འཁྱུར་གྱི་རང་བཞིན། །ཚུར་ལ་རང་སེམས་བལྟས་ན་ཆགས་
སྦྲང་གི་སྒྲོང་འཁོར། །མཆོ་སྤྱིང་ཐུ་ཞིག་བཞིན་དུ་གང་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་།
སྒྲོ་བ་ཁོ་ནར་འདུག་གོ་གེས་ལྟན་གྱི་གོགས་པོ། །ཐོག་མེད་འཆི་བའི་དུས་ན་
སྒྲོ་ཁེལ་གྱི་དམ་ཆོས། །ཅང་མེད་གར་འགོ་གཏོལ་མེད་བསམ་བརྒྱག་གི་སྒྲོན་

པ། །ཤང་དགའ་ཇི་དགར་རང་འདོད་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ། །ཀྱེ་མ་སྒྲིང་
མེད་ངའོ་སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་སོང་། །ཕྱི་མཚུངས་ནང་མཚུངས་འདི་མཉམ་
ཕྱི་མཉམ་དུ་སོང་བའི། །གཞན་ལ་བཅཔ་རྒྱུ་ལྷོན་མེད་ནམ་དག་གི་རང་
སེམས། །དྲི་མེད་ཤེལ་གོང་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ཞིག་ཐོབ་ན། །དེ་དུས་སྒྲིང་
པོ་རང་སྟེག་ཟུང་འཛིན་གྱི་བ་རྒྱབས། །ཆེས་ཆེར་གཡོ་བའི་རྒྱབས་འདིར་བྲ་
མ་རྗེའི་གདམས་ངག་ །གནད་དུ་མ་ཕབ་དེད་འདྲི་སྒྲོག་སུམ་གྱི་བྱ་བྱེད། །རི་
བྱས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲོ་བ་ཏུ་འདུག་པས། །ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བ་མཁུན་ནོ་
ཐུགས་རྗེ་ཡིས་གཟིགས་ཤིག། །ཅེས་པའང་ལྷགས་འབྱུག་ལོར་མི་ཕམ་པས་རྣམ་ཚུལ་ལ་རྩེད་
ཅད་སྒྲོ་བྱིས་པའོ། ॥

༡ སྒྲིང་སྐབས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་དོས་བརྒྱད་གསུམ་བྲ་མ་ཡི་དགོངས་
བརྒྱད། །བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ནང་རྒྱུད་སྟེག་སུམ་གྱི་ཟབ་གནད། །མཐོར་ལེགས་
པར་འཛིན་མཛད་མཆོག་ཆོགས་གྱི་འདུས་པ། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཡིད་
བཞིན་དབང་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ། །གཙུག་ཏུ་བཀོད་ནས་རྒྱལ་ལྟན་བདག་ཉིད་
དང་བདག་འདྲའི། །ལེགས་སྒྲོན་དུས་སུ་སྒྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་གྱི་ཆོགས་སུ། །རང་
སྟེམས་ཞེན་པ་མེད་པའི་བདེན་གཏམ་གྱི་རང་བཞིན། །ཉམས་དབྱངས་སྒྲིང་
སྒྲུ་ལེན་ནོ་ཤེས་ལྟན་གྱི་གོགས་པོ། །སྟིགས་མ་ལྟ་པོ་བདོ་བ་དེང་སང་གི་དུས་
ན། །བསྒྲིམ་བསྒྲིམ་རི་ལྟར་འབད་ཀྱང་རྩོལ་བཅས་གྱི་ཐེག་པས། །ཤིན་ཏུ་
གདུལ་བར་དགའ་ཡང་རྩོལ་མེད་གྱི་ཉམས་ལེན། །ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་

འགགས་མདུད་རང་གོལ་དུ་གཏོང་བ། །སྤིང་དབུས་མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་
སྒོ་དེ་འབྱེད་པའི། །ལམ་མཆོག་འདི་དང་ལྡན་ན་ནགས་ཆོལ་ལ་མེ་བཞིན། །
སྤྲིགས་མའི་རྒྱེན་དན་སྒྲ་ཆོགས་ལམ་ཁྱེར་དུ་རྒྱས་པའི། །ཞལ་འབྱོར་སྐལ་ལྡན་
དེ་ཆོ་སྤྱིད་པ་ཡི་རབ་མཆོག་ །པ་མེས་དུག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་པ་འབབ་ལ་བརྟེན་
ཏེ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་མང་འབད་པས་བསྐྱབ་ན་འད་དགའ་པའི། །མྱིད་
གསུམ་འཁོར་པའི་གཡང་ས་དུག་ཅུལ་གྱིས་གཅོད་ཅིང་། །བྱུང་མཆོག་དུག་
འཛིན་དཔའ་པོའི་དགའ་ཆོལ་ལ་ཡུད་གྱིས། །མཁའ་ལ་ཁྱུང་ལྡིང་བཞིན་དུ་
གཅིག་རྗེས་གཅིག་སྒྲིབ་པའི། །བྱུང་བརྟེས་བརྒྱུད་ལྡན་སྒྲ་མའི་གལ་དུ་མ་ལ་
བསམ་ན། །གལ་མཐའི་བཅུན་རྒྱུང་བདག་གྲུང་ཉམས་དགའ་ཡི་རང་ནས། །
སྤྱིད་པའི་བྱུང་ལེན་སྤིང་འདོད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །གཟུང་འཛིན་ཆོད་པལ་
འབྱུགས་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་སེམས་ལ། །ཅིར་བྱས་ཅིར་མི་ལོ་པའི་རང་གཤིས་
སྒྲ་ཤོར་བས། །མང་ཐོས་མང་སྒྲ་མང་དུ་བསམ་པ་ཡི་སྒྲེ་བོ། །མང་ཞིག་ཆོགས་
གྲུང་དམུས་ལོང་རྣམས་གྱིས་ནི་ཉི་ལྔ། །རི་བཞིན་སྤྱོད་ཅམ་མི་ཤེས་ཆོད་
རང་སྒྲོག་མོད། །བརྒྱུད་ལྡན་སྒྲ་མའི་མན་དག་ཡིད་གཏིང་དུ་ཁེལ་བས། །སྒྲོ་
འདས་ཡེ་ཤེས་ཅི་སྒྲན་རྒྱུང་ཟད་ཅིག་ཐེབས་པས། །མ་གོམས་དེ་གར་ལུས་
གྲུང་སྤྱིད་པོ་རང་འདུག་གོ། །དུགས་གསུམ་རྒྱལ་བ་འདུས་པའི་དོ་བོ་ཡི་སྒྲ་མ། །
མཆོན་ཅམ་དྲན་པས་བྱིན་རྒྱུ་ཆར་སྤྱིན་ལྟར་གཡོ་བ། །ཤོད་ལ་བཀའ་འདྲིན་
མཚུངས་མེད་དུག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན། །མཆོ་སྤྱིས་དོ་རྗེའི་ཞབས་པད་འདོད་

འབྲུང་གི་ནོར་ལ། སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་ཐོབ་པ། །ལྷ་
 སྐལ་ཆད་པའི་དད་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་ན། །དད་པའི་གནས་ལ་དད་
 པ་ཉིད་པ་འདི་ཉིད་པའི། །མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་དེ་ཕྱིར་སྤྱིད་པོ་རང་འདུག་གོ། །
 རྒྱ་འབྲུར་གསང་སྤྲུགས་གདམས་པ་བདུད་རྩི་ཡི་བཅུད་བཟང་། །ན་ལམ་འལ་
 འོལ་བྱུང་ཡང་སྤྱིང་ག་རུ་མ་སོན། །ཟབ་མོའི་གནས་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་རིག་
 འཛིན་གྱི་བགོ་སྐལ། །ཆད་པའི་སྤྱི་པོ་མང་ཞིག་སྤྱིང་རྩེ་ཡི་འོས་ཀྱང་། །བྲུ་མ་
 ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་ཆོག་གི་གྲོགས་པོ། །རང་སྣང་དག་པའི་འོས་ན་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ཆོམ་ལ། །རྩ་ཡབ་དཔལ་རིར་འགྲོགས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་བསམ་ན། །
 ཉམས་དགའི་སྤྱིད་པོ་མི་འཁྲབ་རང་དབང་ནི་མི་འདུག། །མ་རྒྱ་གུ་རུ་སྟོ་ལྷན་
 མཆོག་སྤྱིད་གྱི་རོ་པོ། །ཁྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་
 ལ། །ཡིད་ཆེས་དད་པས་གསོལ་འདེབས་ཏུང་གས་ཤིག་བགྱིས་ཀྱང་། །སྟོབས་
 པའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་གྱི་སྟོ་འཕར་དེ་འབྱེད་ལ། །སྟེས་པའི་མིག་འཇུག་ཙམ་
 གྱིད་ཀའ་བཞི་མེད་ཆོད། །དུས་ངན་ལྷ་པའི་སྟོགས་མ་བདོ་བར་ནི་ལྷུང་ཕྱིར། །
 རང་དབང་ཟབ་དོན་རྟོགས་པ་དཀའ་ཆོད་ཏུ་འདུག་ཀྱང་། །མོས་ལྷན་རེ་ཟུང་
 ཡོད་ན་སྤྱིད་པོ་རུ་འདུག་གོ། །རིག་སྟོང་གཏུག་མཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཡི་རང་ཞལ། །
 གྲངས་མེད་དཀའ་བ་སྤྱིད་པའི་ཐ་མ་ལས་གཞན་དུ། །མཐོང་བའི་རེ་བ་བྲལ་
 ཡང་ཟབ་དོན་གྱི་མན་ངག། །གནད་དུ་འབྱོར་ན་མི་ཆོའདི་ཉིད་གྱི་ཕྱེད་ལ། །
 མཐོང་ལ་ལ་ཐང་མེད་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ཡི་གདམས་ངག། །དཀོན་ལ་དཀོན་པར་མཐོང་

ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ། བཀའ་ལ་མེ་བཞིན་འཕེལ་བས་གཞན་ཟེར་གྱི་ཆོང་
ཆོང་། །ཐེ་ཆོམ་དྲུ་བ་ཆོད་པ་དེ་ཕྱིར་དེར་སྒྱིད་དོ། །དེར་དུས་ལེགས་ལེགས་
ཆོག་སྐམ་ཆོག་ཡི་ལྷོན་ཤིང་། །དོན་བརྒྱད་ཕྱིན་རྒྱབས་རྒྱན་བྲལ་འབྲས་མེད་
ཀྱི་བསྟེ་གནས། །སྐལ་མེད་བྱ་ཆོགས་མང་པོས་བསྟེན་པ་རུ་མཐོང་ཆོ། །ལྷ་
མའི་ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲིན་ལས་གདམས་ངག་གི་ཆར་རྒྱུ། །གང་དུ་ཕེབ་པར་རྩ་
གསུམ་སྤྱང་མ་ཡི་དབྱེས་ཞལ། །ལྷག་ལྷག་དོམས་པས་དོན་གཉིས་འབྲས་བཟང་
དུ་སྒྲིན་ནས། །ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པ་ཡི་མངའ་དབང་། །
མི་འཕྱོར་རང་དབང་མེད་འདི་སྒྱིད་པོ་རུ་གདོ། །ཟབ་དོན་མ་ཁའ་འགྲེལ་གསང་
མཛོད་བཀའ་གཏེར་གྱི་མཛོད་ཁང་། །པ་ཕོག་ཐུ་ལ་གདམས་ལྟར་གྲུ་རུ་ཡི་
ཐུགས་རྗེས། །སྤྱུ་འཕྱར་རིང་ལུགས་འཛིན་ལ་བགོ་སྐལ་དུ་གནས་པས། །ལྷོ་
ལྷན་མོས་ལྷན་སྐལ་ལྷན་ཀུན་ཆར་ཞིག་གིད་ན། །ཁོར་བུའི་སྤྱིང་ནས་སང་
ཐལ་པ་ཡི་སྤྱིང་དུ། །མ་བསྟོད་འདིར་འདུས་འདིར་སྟོས་འདི་ཉིད་ལ་ཞུགས་
དང་། །དོན་གཉིས་འབྱུང་ལ་ལ་ཐང་མེད་པ་འདྲ་འདུག་པས། །དོན་གྲུབ་བཟང་
པོས་སྐྱས་འདི་དོན་ལྷན་དུ་མཛོད་ཅིག། །དེ་སྐྱད་སྐྱས་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དད་
པའི། །སྐལ་ལྷན་དེ་ལ་རྩ་གསུམ་སྤྱང་མ་ཡི་དབྱེས་ཞལ། །མདོར་དུ་སྟོགས་
བཞིན་དག་མཆོན་དཔུགས་དབྱུང་གི་གསུང་གདངས། །འབྲུག་སྐྱ་སྟོང་ལྟར་
སྟོག་ཅིང་དག་ལེགས་ཀྱི་མེ་དོག། །སེལ་སེལ་ཆར་དུ་བསྟེལ་ནས་མི་མཐུན་
པའི་སྟོགས་ལས། །དྲག་ཏུ་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་གཤགས་སྟན་གྱི་བདན། །སྤྱིད་

པ་གསུམ་ན་མཚུངས་མེད་མཛོད་པར་ནི་མཐོང་བའི། བཀྲ་གིས་སྒྲུང་བ་མཆོག་གིས་མངའ་གསོལ་དུ་མཛོད་ཅིག། ཅིས་པའང་མི་ལམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་ལོ། །མརྟལ་ལོ། །

༥ དོ་རྩེའི་རྟོགས་པ་གསང་བའི་དོ་རྟོགས་ ༥ དབྱེད་སྒྲུབ་མེད་རྒྱལ་མེད་རྒྱུ་ཐབས་འབྲུལ། བཅ་མཁའ་ལས་བྱས་མེ་ཡོང་གཅིག་གི་ངང་། མ་ལུས་སྤྱིད་ཞིའི་གཟུགས་པར་རྟོན་ཀྱང་སྒྲུང་བ། རྟོག་ཏུ་བལྟ་བའི་གཟིགས་མོ་ལ་གཡེང་བ། དབྱལ་བའི་དགྲིལ་ན་གནས་པའི་མིག་པོ་ཆེ། མཐོང་མེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྒྲུབ་ལ་གྱིས་བགྲངས། མ་ལུས་མཐོང་བཞིན་མཐོང་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་མཐོང་ནས་དེར། བཅ་མཁའ་ལས་འབྲུངས་མེ་རྟོག་དགའ་ཚལ་དུ། སྤྱོད་བཅི་ཡང་མེད་པའི་མོ་གཤམ་ལས། སྤྱོད་བཅི་ཕྱིར་ཡང་འཆར་བའི་མཛེས་ལྗན་མ། སྤྱོད་ནས་རྒྱལ་རྣམས་ཆགས་པའི་མཛེས་སྒྲུག་གིས། རེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིས་སྤྱོད་ཅི་སྤྱོད་བཞིན་དང་། རེ་ཆེ་ཅེ་དགའི་དགའ་སྤྱོད་ཉིན་མཆོན་དུ། སྤྱོད་ཡང་ད་དུང་ཆོས་པར་མ་སྤྱར་ལ། མ་ལུས་གཟིགས་མོས་གཡེངས་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཡི། བྱ་བ་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་མ་སྤྱར་ཀྱང་། བཅ་ཞིག་དེ་དང་ང་ཡང་རྟོན་ཅིག་ཏུ། འབྲེས་པའི་མོད་ལ་དེ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་ཤེས་དང་འབྲེས་པའི་མོད་ལ་དེ་མཐོང་བའི་མོད། བྱར་མེད་ངང་ལ་སེམས་པའི་མཆོག་ཐོབ་ནས། མ་ལུས་མཐོང་བ་ཀྱང་ཀྱང་དེ་ན་རྟོགས། བཅ་མཁའི་མེ་

དོག་སྒྲིན་པའི་སྤང་ཅིའི་རོ། །ཟུམ་མོ་གཤམ་སུ་མོའི་རེག་བྱའི་བཅུད། །ཁྱོད་
པའི་སྒོ་ལྷན་ནམ་མཁའི་ཁྱེལ་ཆུང་། །སྤྱི་མའི་རྒྱལ་ཐབས་བཙན་པའི་གོང་ཁྱེད་
ན། །སྤིད་པའི་བཙོན་ཁང་སྤང་པའི་དག་ཡི་དཔུང་། །འཛམས་པ་དོ་རྩོམ་
པའི་རལ་གྱི་ཡིས། །མ་ལུས་ཐམས་ཅད་བཅད་ཀྱང་བདག་གིས་བདག་ །མ་
བཅད་དེ་སྤིད་ད་རུང་གཙོད་ལ་དགེས། །ནམ་ཞིག་རང་ཡང་བཅད་ཆོ་གཙང་
བྱ་གཞན། །ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཀྱང་། །མི་ཤིགས་དོ་རྩོམ་
ནམ་མཁའི་རྒྱལ་ཐབས་ལ། །མཐའ་དཔུས་མེད་པར་མཉམ་པའི་རྒྱལ་སྤིད་
ཐོབ། །བྱར་མེད་བྱ་བ་ཟེན་པའི་ཐིག་ལེ་ནི། །གནས་མེད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་
ན་གནས་ནས་ཀྱང་། །སྤང་མེད་སྤང་བ་ཆེན་པོས་འོད་བགྱིས་ནས། །སྤྱེ་མེད་
སྤྱེ་རྒྱའི་སྤྱལ་ཆེན་ཏུ་གསལ། །ཞེས་སྒྲ་མཆོས་ཀྱི་མི་ཡམ་པས་བྲིས་སོ། །

༥ ། ཡུངས་འབྱུང་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩ་
འབྱུལ་གྱིས། །བསྐྱོད་ཀྱང་ལ་མཐའ་མི་རྟོག་པར། །དེ་ཡི་དགྱིལ་དུ་མདའ་
ཞིག་རྒྱུབ། །གཏད་མེད་མདའ་དེ་མིག་དང་འདྲ། །འབེམ་མེད་འབེམ་དེ་ཐལ་
གྱིས་ལུག། །ཐ་སྤྱེ་མེད་པའི་ཐ་སྤྱེའི་ཁྱོན། །རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་སྟེ། །
དག་པའི་ཤེལ་སྒོང་རི་བཞིན་དུ། །ཀུན་ནས་རང་བཞིན་ཡོང་དག་ལ། །མ་
རིག་རང་སངས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་མཆོག་ །
ཆོས་ཀྱི་མི་ཡམ་པས་བྲིས་སོ། །

༥ མེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་པ། །བརྗོད་མེད་རྫོང་རྫོང་མེས་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ། །མཐོང་ཞིང་མཐོང་མཁའ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། །གཞན་ན་མེད་པར་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གྲོང་། །བལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་བྲལ་ཡང་རང་གིས་རང་། །ལྟག་མ་མེད་པར་དུས་གཅིག་མཐོང་བ་ལྟའི། །མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཉམས་སྦྱང་བྱུང་བར་ཅན། །བྱུང་མེད་བྱ་བ་ཐེན་པའི་འབྲས་ཅན་དེར། །མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་མཐོང་འདོད་ཀྱི། །ལྟ་བུ་ཆོས་པའི་ཞེ་འདོད་གཏིང་ནས་ནི། །རང་གིས་ཞིག་པའི་སྒོ་བདེ་ཁོང་སྟོམ་ལ། །རྟེན་པ་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བའི་འོད་བབས་ཡིན། །མེ་བྱི་རྒྱ་མཚོས་ཀྱི་ལ་མེ་པམ་བས་བྱིས་པ་མཛུགས། །

༥ མཚོགས་རྒྱ་གིའི་སྟིང་གི་དྲངས་མ་འགྲུགས་པའི་སྒྲུ་དབྱངས། །ཨ་རྟོ། མ་དག་ཐ་མལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན། །གདོད་ནས་སྒྲུང་སྟོང་ཆོས་སྒྲུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བའི། །རང་སྒྲུང་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གི་ཡི་གྲོང་བྱིར། །རྫོང་མཚོར་མཚོགས་ཏུ་དགའ་བའི་ཕོ་བྲང་གི་དབུས་ན། །བསྐྱའི་རྒྱལ་པོ་བདེ་ཆེན་ཐོད་པ་རྩལ་བཞུགས་ཏེ། །བརྒྱུད་གསུམ་རྟེན་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྒྲིན་སུང་དེ་འཕྲིགས་ལས། །ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་རང་རྩལ་བདེ་སྟོང་དུ་ཤར་བ། །འཇམ་འོད་མེ་རྟོག་ཐིག་ལེས་བྱིན་བཀྲག་ཅིག་ཕོ་བོ་ག། །བརྒྱུད་གསུམ་རྒྱ་གིའི་སྟིང་ཁྲག་དྲངས་མ་ཡི་བརྩུད་བབས། །ཡིད་ལ་སེམ་སེམ་ཐིམ་པའི་སྐལ་བབས་གི་ལང་ཆའི། །མཚུངས་མེད་མཛེས་པ་རྫོང་པས་མཚོགས་ཀྱི་མཁའ་འགོ། །

དབང་མེད་སྤྱིན་ལྷར་འདུ་བའི་སྤྱད་བྱངས་འདི་ལེན་ནོ། །སྤྱོད་ཆོག་གསུལ་བྱའི་
དོན་བྱེད་ཐེག་པ་ཡི་ཆོས་ཚུལ། །མང་མང་མཆོ་ལྷར་བསྐྱེལ་བའི་གདམས་ངག་
གི་སྤྱིང་པོ། །འོད་གསལ་ལ་དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་དབང་རྒྱལ། །མཐོང་
དང་རྟོགས་པ་སྐལ་ལྷན་རེ་བྱང་ཅམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཆོས་ཀུན་ཆོས་ཉིད་བདེན་
སྟོང་དུ་ངེས་པ་ས། །སྤྱང་བ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མའི་ཡོ་ལང་དུ་ཤར་ཏེ། །གང་སྤྱང་
བྱམ་བྱམ་སྤྱང་སྤྱང་རོལ་མོ་རུ་མཐོང་བ་ས། །སྐྱུ་མའི་ནལ་འཕྱོར་སྤྱིད་པའི་བྱོ་
གཞེས་ཤིག་བྱེད་དོ། །སྤྱིང་དབུས་དྲངས་མ་ལྷ་ལྷན་འོད་ཟེར་གྱི་གྲུང་ཁང་། །
སྤྱས་པའི་སྤྱོ་མོ་ཐབས་མཆོག་ལྷེ་མིག་གིས་བྱེས་པ་ས། །ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་
སྐྱུ་ཡི་ཤེས་གྱི་སེམས་དབའ། །འཇམ་དབལ་དབའ་པོའི་རང་ཞལ་རྩེན་པ་རུ་
མཐོང་སོང་། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་རས་མ་ལུས་ཀྱང་རྩོགས་པ། །རིག་
འཛིན་དབའ་པོ་དུ་མའི་ཞེ་ཕུགས་གྱི་སྐྱེལ་སོ། །མ་རྒྱུད་མཁའ་འགོ་འབུམ་གྱི་
སྤྱིང་ཐུག་གི་དྲངས་མ། །རྒྱུད་ཆེན་རྒྱུ་མཆོས་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་འདི་ག།
གཤེགས་དང་འཕྱོན་འགྱུར་བཞུགས་པ་སྤྱས་བཅས་གྱི་རྒྱལ་བ། །བརྒྱུད་གསུམ་
སྤྱ་མ་རྒྱ་གེ་ཆོས་སྤྱིང་གི་འདུ་ཆོག་ས། །མཁའ་ལས་སྤྱིན་ལྷར་གཡོ་བ་བསྐྱུ་མེད་
གྱི་ཆོས་ཉིད། །ཀུན་གྱང་སྤྱིང་པོ་འདི་ཡི་དམ་ཆོག་ལས་མི་འདའ། །དེ་རིང་
འདི་ན་ཆོག་གསུལ་པ་དོ་རྩེ་ཡི་མཆོད་གོག་ས། །སྤྱང་སྤྱིང་ཡི་ཤེས་ཐེག་ལའི་སྤྱོག་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱམས་པ་ས། །ཀུན་གྱང་ཀུན་སྤྱང་སྐྱུ་མའི་འཇའ་རིས་སྤྱལ་པ་ཏེ། །
བྱང་འཇུག་འོད་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རང་འགྲིགས་སོང་། །དམ་ཅན་ལྷ་

མི་ནུལ་འབྱོར་གྱི་ནང་གི་འདུ་བ། །མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་མཆོན་འཁོར་
 འདས་གྱི་སྣང་ཆ། །ཀུན་ཀྱང་ཀུན་བཟང་དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་གྱི་གྲོང་ནས། །
 རོ་གཅིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་ལ་གནས་སོང་། །རིག་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲུ་མཆོག་ངེས་ཤེས་གྱི་མིག་གིས། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩྱལ་གྱིས་མཐོང་
 བ་ཡི་མོད་ལ། །གང་ཤར་དབྱངས་སུ་བྱང་བ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་སྒྲུས། །ཀུན་
 ལ་སྣང་སྟོང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་ཅིག །ཀུན་ཀྱང་རོ་མཉམ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 ཐོ་ཡི་ཐིག་ལེ། །ཀུན་སྣང་མི་འགགས་དགའ་ཆེན་བདེ་མཆོག་གི་རོལ་མོ། །
 ཀུན་བྱུང་རྟག་པ་དམ་པའི་དགེ་ལེགས་གྱི་སྣང་བས། །ཀུན་རྟུ་ཐུན་སྒྲུ་མཆོག་གས་
 པའི་ཤེས་པ་དེ་རྩྱལ་ཅིག །ཅིས་མཆོག་གསལ་ལའ་འགྲོ་མ་རྒྱ་མཆོའི་སྟོང་གི་དྲངས་མ་འགྲུགས་པའི་
 སྒྲུ་དབྱངས་འདི་གི་དུ་ཆུ། །ཆོས་ལལ་ཀུན་མཁྱེན་དོ་རྩེ་གཟི་བུ་རྩེད་གྱི་བཀའ་ལུང་གིས་ཟིལ་གཞོན་དབྱེས་
 བ་རྩལ་དུ་འབོད་པས་གང་ཤར་བཅས་བཅོས་མེད་པར་ཤར་མར་བྱིས་པ་མཆོ་ལོ། །

༥ ཆགས་པའི་རྒྱལ་མོ་རྗེས་དྲན་གྱི་སྤྱད་བྱངས་དགའ་
བཞིའི་བྱ་མ་དྲ་བ་ཞུགས་སོ། །

ཨེ་མ་དོ། རྣམ་གསུམ་ཕྱོན་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བྱས་ཀྱི། རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་བ་
རྒྱལ་པོ་སྟེང་པ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། གཅིག་པུའི་རོལ་
པར་དེས་པ་རྟེན་ནས་སྟ། ལྟན་སྟེས་མཁའ་འགྲོའི་རང་བཞིན་བཅའ་པའི་
ཚོ། གཞུགས་མིན་སྒྲ་མིན་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དངོས་མིན་དངོས་མེད་
མ་ཡིན་ཅི་ཡང་མིན། མ་སྟེས་མ་འགག་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པར་ཤེས། དེ་
ལྟར་ཡང་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་སྟ། བསམ་པའི་དབང་བཞིན་སྟེ་བའི་ཚོ་འབྱུལ་
ནི། ལྟ་སྟགས་ཏིང་འཛིན་འདུ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པ། སྒྲུ་མ་ཆུ་ལྷའི་ཚུལ་སྟོན་
ངོ་མཚར་གནས། ཁྱད་པར་སྟིང་པ་ཆགས་པས་བསྐྱུས་མཁྱེན་ནས། ཁྱད་
མེད་སྒྲུ་མའི་ཚུལ་འཆང་ཡིད་འོང་གཞུགས། ཁྱོས་བྱེད་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་
ཆགས་མཚོག་མ། སྟིང་པ་གསུམ་ན་མཚུངས་མེད་མཛེས་པར་སྟོན། ཚོས་
དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱུར་ཀུན་བཟང་མོ། དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་རིགས་ལྡའི་
རྣལ་འབྱོར་མ། ཉིར་བཞིའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་མོ་འཁོར་དང་བཅས། ས་སྟེང་ཀུན་
ཏུ་ལས་ཀྱི་ཡུག་རྒྱར་སྤང་། ཆགས་པས་འཆིང་ཞིང་ཆགས་པས་གྲོལ་མཁྱེན་
ནས། ཆགས་པའི་མཚོན་གྱིས་གྲོལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། བདུད་ལ་འབྱུ་

ཞིང་སྤྱིད་ལ་རྗེས་བཏུང་བའི། །བཞད་པ་བརྒྱུད་ལྷན་གསུང་གིས་སྐྱེས་པ་གསུམ་གཡོ། །
 དགེས་ཞལ་བསྐྱེད་བཞད་པའི་རྣམ་འགྲུལ་ལས། །འཇུག་པའི་ཆོས་ཐོང་གི་སར་
 འོད་བཟང་ཅན། །འཇམ་མཉེན་ཐུག་གིས་དྲངས་ནས་ཡངས་པའི་བྲང་། །ཁྱ་
 འབུར་བྱེད་གིས་མཛེས་པ་འགོ་ལ་སྟོབ། །བ་སྒྲུའི་འཁྲི་ཤིང་བསྐྱང་བས་བསྐྱོར་
 བ་ཡི། །འཇམ་མཉེན་བསྐྱེད་མར་པོ་ཟེའུ་འབྱ། །ཆགས་པ་སྐྱུང་ཙུའི་རྒྱལ་དམར་
 འཛག་པ་ཅན། །བདེ་བའི་དཔལ་དུ་མདུན་ནས་ཉེ་བར་འོམས། །སྤྱིང་རྗེའི་
 ཐུགས་ལྷན་སྐྱེས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་སྤྱིན་པ་མི་ཟད་པ། །
 ཀུན་གྱི་སྤུལ་ཕྱིན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི། །སྤྱིན་པ་རབ་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱིས་འགོ་ལ་
 བསྐྱེད། །འདི་ན་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱིད་པར་ནི། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ཐོང་བའི་རྒྱུ། །མི་ལམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་བདག་གིས་ཀྱང་། །དེ་རིང་
 བདེ་ཆེན་དཔལ་མོ་རྗེས་དྲན་ཏེ། །དྲོ་རྗེ་བཙུན་མའི་གསང་བའི་ཚུ་སྤྱེས་མཁའ། །
 རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྷན་བཤོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་དམ་
 པ་དེ་ཁོ་ན། །ཕྱིན་རྒྱལ་ས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལ། །ཆགས་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་ཙུའི་གཅིག་མཛོན་ཕྱོགས་ཏེ། །སྤྱི་དང་སྤྱུགས་ནི་ཡང་དག་རྗེས་དྲན་
 བ། །ཆགས་མེད་ཆགས་པའི་ཚུལ་སྟོན་མཁའ་འགོ་མའི། །རྗེས་ཆགས་དྲོ་
 རྗེའི་དམ་བཅའ་བསྐྱེད་གྲུང་ཙུག་ །ལྷ་དང་སྤྱུགས་ནི་ཐབས་མཁས་བཀོད་པ་
 སྟེ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་གཟུགས་བརྟན་མཛོད་སྤྱི་སོགས། །དྲན་པ་ཡིས་
 ཀྱང་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་འབྱུང་འགྲུལ་བ། །དབང་བཞིའི་འབྱུང་གནས་དྲོ་རྗེ་བཙུན་

མོའི་མཁའ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་ལམོར་མྱད་བྱུང་བ། །ཅེ་གཅིག་ཆགས་
པའི་ཡིད་གྲིས་སྒོམ་བྱེད་བ། །ཐབས་མཁས་ལས་ཀྱང་མྱད་བྱུང་ཐབས་ཡིན་
པས། །བདེ་མཆོག་པོ་ཉའི་ལམ་གྲིས་གྲུབ་པར་མཛོད། །ཆགས་པའི་སེམས་
ལ་ནན་ཏན་མཆོག་ཡོད་ཅིང་། །ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཕྱིན་པ་དྲུའི་ཚལ། །
ཡིད་གྱི་བྱུང་བ་གཞོན་རྒྱས་མངོན་པ་ལྟས་ཏེ། །རུ་ལུ་ཕྱོས་པའི་དབྱངས་གྲིས་
སྒྲུལ་བྱེད་ན། །སྒྲོན་གྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ཉེར་དགོངས་ནས། །མཁའ་ཁྱབ་ཞིང་
གི་ཅ་གསུམ་ལྟ་ཡི་ཚོགས། །དགེས་པའི་གར་དང་བཅས་པས་འདིར་བྱོན་ཏེ།
ལྟན་སྒྲིས་བདེ་བའི་གཟེ་བྱིན་པ་སྒྲིད་དུ་གསོལ། །མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་གྱི་དབུས་
ན་གར་མཛད་པའི། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དེ་ཡི་དམ་ཚིག་ནི། །ཆགས་པ་འདི་ཡིན་
ཆགས་བྲལ་མ་ལགས་པས། །ཆགས་ལྟན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་མཛོད། །
དོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་ཚུ་སྒྲིས་ལས་བྱུང་བ། །རབ་དམར་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་འོད་ཟེར་
གྲིས། །མཁའ་ཁྱབ་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་སྣང་བ་ཀུན། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་
དུ་བཞུ་ཞིང་བསྐྱོད། །བདེ་བའི་སྒྲ་ཡིས་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན། །ཡབ་ཡུམ་
མཉམ་པར་སྒྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བདུད་ཅི་ཆུ་པོས་གཙུག་ནས་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་། །བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པས་བདག་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག །གང་ལ་
རེག་པས་བདེ་ཆེན་ཚུལ་མེད་དུ། །འདྲེན་པའི་དགྲིལ་ལམོར་དེ་ཡང་ལེགས་
བརྟགས་ན། །གང་དུ་མི་གནས་མཁའ་ལྟར་རྣམ་པར་དག །དེས་མཚོན་ཕྱི་
དང་ནང་དང་རང་གི་སེམས། །ཚོས་ཀུན་མི་དམིགས་མི་གནས་མི་འཕྲོ་ལ། །

ཡེ་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་བྱལ་སྒྲུ་མའི་ཚུལ། །མ་སྒྲིས་མ་འགག་མཁའ་ལྟར་
 མཉམ་པ་ཉིད། །གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་། །བདེ་བའི་ལམ་
 གྱིས་བདེ་བར་གྲོལ་མཛད་པ། །རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཏེར། །སྤྱོད་
 བྱིན་མ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ། །གང་ལ་ཉེ་དང་རིང་བ་མ་མཆིས་བཞིན། །
 བཟོད་དཀའ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་པོས་བརྒྱང་བཞིན་དུ། །ལམ་ར་བའི་རྒྱར་རྟུང་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་མྱོང་བ་བདག །བཙེ་ཆེན་ཕྱག་གིས་འབྱུང་པར་མཛད་ནས་སྤྱ། །རྟོག་
 པའི་བརྒྱབས་ཞི་བར་ཅིས་མི་མཛད། །སྒྲུ་འབྲུལ་དྲ་བའི་གཞུགས་ཅན་མཁའ་
 འགོ་མ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཕྱག་དབང་དང་ལྷན། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 འབྱུང་གནས་བདེ་བའི་སྒྲུ། །དེ་རིང་བདག་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པར་མཛོད། །
 གསང་བའི་རྒྱ་སྒྲིས་ཟེའུ་འབྲུའི་རེག་བྱ་ཡིས། །གཞོམ་དཀའ་འཕོ་བའི་བག་
 ཆགས་རྒྱན་བཅད་ནས། །སྒྲུ་ཀྱང་སྒྲུ་ལ་སྒྲེར་དུ་མེད་པ་ཡི། །རང་བྱུང་གཉུག་
 མའི་དེ་ཉིད་མཛོན་གྱུར་མཛོད། །དེ་ནས་བདག་གི་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་
 པའི། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་པས་བཅིངས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གོལ་བ་ཐབས་
 མཁས་ཟབ་མོའི་སྒྲུ་ཐབས་འདི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་བཀོད་
 པར་བགྱི། །དུས་གསུམ་སྐས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །ཆགས་པའི་རྒྱལ་
 མོ་བདག་ལ་རྗེས་ཆགས་མཛོད། །བདེ་ཆེན་དཔལ་མོའི་ཞལ་རས་ཉི་མ་ཡིས། །
 རིང་ནས་ཞུགས་པ་སྤྱིང་གི་ཐུན་པ་སོལ། །མཚོག་ཏུ་འོད་གསལ་བདེ་བའི་དེ་
 ཉིད་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་དང་བྲལ། །གཉིས་མེད་མཉམ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་ཀུན་ཏུ་སྣང་། །སྤྲུགས་
སྦྱེས་ཏེ་གིའི་རེག་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞིང་སྦྱེས་ཏེ་གིའི་འདུ་བ་མཛོན་དུ་ཐོབ། །
ལྷན་སྦྱེས་མཁའ་འགོ་དེ་ཉིད་མཐོང་གྱུར་ནས། །མཁའ་འགོའི་ཚོགས་གྱི་དབང་
ལྷན་ཉིད་གྱུར་ཅིག །འཛིགས་དང་དོགས་པ་མུ་ངན་སྣ་ཚོགས་གྱི། །རྟོག་པའི་
བརྒྱབས་དགག་པར་དཀའ་བ་ཡང་། །གང་དུ་ཉེ་བའི་མོད་ལ་འཛོམས་བྱེད་
པའི། །བདེ་མཚོག་ལོ་ཉིའི་འདུ་བ་འཁེལ་གྱུར་ཅིག །ཆགས་པའི་འདམ་ལས་
ཡེ་ཤེས་བརྒྱའི་ཚལ། །རབ་རྒྱས་གྲུབ་གཉིས་སྤྱང་ཅིའི་དྲི་བཟང་གིས། །སྤིང་
གསུམ་བརྟན་པ་འཕྲོག་བཞིན་དག་ལེགས་གྱི། །དག་འཕྲོན་ཆེན་པོ་སྤྲུམ་
བྱུང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་རྒྱ་འབུག་ལྷ་མོས་༡༥པ་བརྒྱབ་དེ་ལྷན་གྱི་དུ་མི་ལམ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་
རིག་ཁམས་གཞིན་རྒྱ་ཚོས་དབྱིངས་ཤེས་རབ་དཔལ་མེད་གོགས་དང་ལྷན་ཅིག་པས་གྲུ་སྤངས་པ་མྱ་ལོ། །

༥ དྲ་གི་སྒྲིང་བརྒྱལ་གྱི་སྤྱུ་གར་བདེ་ཆེན་དགའ་བ་ འབྲིལ་བ་བཞུགས་སོ། །

ནལ་འབྱོར་མོམ་གར་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་ལྟའི་དར་ཆུལ་གྱི་དང་ནས་གང་སྤྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་ལྟེ་སྤྱུ་
གར་གྱི་ས་མཐའ་འགོ་མཉེས་པར་བྱས་ན་མཆོག་སྤྱོད་མི་དངོས་སུ་བཞིན་བཞིན་འགྲུགས་པའི་ཕྱིར་འདི་
ལྟར་འབད་པར་བྱས། རྟོ། ཉིམ་བརྒྱུ་བའི་གཟི་ལྡན་ཉེ་རུ་ཀམ་། ཡིད་འོང་ལྷ་བ་
སྟོང་གི་མཛེས་འབྲེལ་བ། མཆོག་དགའི་ལྟོ་མོ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། བདེ་
ཆེན་གར་གྱི་ཆོ་གས་དབྱེས་པར་གྱུར། ཁྱིམ་ཏུ་རི་ནི་ས་ར་ཅ་ཉི་ལ་ཨེ་ཨ་ར་
སྒྲི་ཨ་ལ་ལ་རྟེ་། བསྐྱའི་བཞིན་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་མིག། དཀྱུས་རིང་ལྷུ་མ་
བུའི་ཟུར་མིག་པན་ཚུན་དུ། གཟིགས་པའི་བདེ་བ་སྦྱིད་གར་གྱི་འདུ་བ་ལ། །
རབ་དབྱེས་མཐའ་འགོའི་ཆོགས་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཁྱིམ་ཏུ་རི་
བསྐྱའི་ཆལ་ལ་འདུ་བའི་བུང་བ་བཞིན། བདེ་ཆེན་དཔའ་བོ་མཆོག་དང་མཐའ་
འགོའི་ཆོགས། མཐའ་ལ་དང་བའི་འགོས་ཀྱིས་འདིར་གཤེགས་ནས། སྒྲལ་
ལྟན་སྒྲིང་ལ་ཞུགས་ཤིང་གར་མཛོད་ཅིག། ཁྱིམ་ཏུ་རི་མཆོག་དགའ་བས་
ཀྱན་རྟོག་གངས་ཀྱི་རི། བཞུགས་པ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཆོའི་འབྲིལ་བའི་རྒྱལ་ས། བཞན་
པའི་སྤྱོད་དབྱངས་སྤྱོད་ཡི་རོལ་མོ་ཡིས། དཔལ་ལྡན་མཐའ་འགོའི་ཆོགས་རྣམས་
མཉེས་སྤྱུར་ཅིག། ཁྱིམ་ཏུ་རི་རབ་དགའི་དྲི་བསྐྱུང་འབྲུལ་བའི་ལུས་མཆོག་གི།
ལམ་པའི་བརྒྱ་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལས། རིག་པའི་དགའ་བ་སྒྲིང་ལ་བདུང་

ཅིའི་དབྱིད། །འཕྲང་བའི་གར་གྱིས་ལྷག་པར་ཅེན་པར་མཛོད། །རྫི་མ་རྩེ་ ལས་
 རྒྱུད་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བ་སྤྱིད་པའི་དབྱང་། །ཅིག་ཅར་འཛོམས་པའི་ཐབས་མཚོག་
 མེ་བོ་ཆེ། །ཅུ་སྟེན་མཚོག་གི་དབུས་ན་གནས་པ་ཉིད། །སྦྱོར་བའི་བདེའ་ཡིས་
 སྒར་ཁིང་གར་མཛོད་ཅིག །རྫི་མ་རྩེ་ རབ་དཀར་སོ་ཡི་ཀྱུ་མུད་ཐེང་བའི་ཚོགས། །
 ཡིད་འོང་སོར་མེའི་མེ་རྟོག་དོག་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་རབ་ཡངས་རྒྱ་བའི་འཁྲི་
 ཤིང་གི །ལུས་ཀྱི་གནས་སུ་རྣམ་པར་ཅེན་པས་བྲེལ། །རྫི་མ་རྩེ་ མཚུ་སྦྱོར་བ་དྲུ་
 གཞོན་ཅུའི་དབུས་གནས་པ། །འཇམ་མཉེན་ལྷགས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་གསར་བའི་
 བཅུད། །འཕྲང་ཁིང་མྱོས་པའི་གར་གྱིས་སྦྱོད་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་བུང་བའི་
 རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་མཛོད། །རྫི་མ་རྩེ་ རབ་ཡངས་རྒྱ་བའི་བྲང་གིས་པན་ཚུན་
 དུ། །འོ་བྱེད་ལག་གི་འཁྲི་ཤིང་དམ་བཅོང་བཞིན། །བདེ་བའི་ཟིལ་མངར་འཕྲང་
 བའི་ཉ་སྤྱིད་དབྱངས། །གསང་ཆེན་སྒྲགས་ཀྱི་རོལ་མོའི་དབྱེས་བར་བརྒྱུང་། །
 །རྫི་མ་རྩེ་ དཀར་འབྲུབ་ལ་སོགས་ཟུག་རྩའི་མདུད་བཀྲོལ་ནས། །འདམ་སྦྱེས་བཞིན་
 ཏུ་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །བསྐྱའི་རེག་བྱར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེ། །ནལ་
 འབྱོར་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་འཆར་བར་མཛོད། །རྫི་མ་རྩེ་ འཕོ་ཁིང་གཡོ་བ་ཉི་མ་རྒྱ་
 བའི་འགྲོས། །སྒྲ་གཅན་ལམ་དུ་སོན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །དཀར་དམར་
 རྒྱ་བའི་ཐེང་བ་གཡོ་མེད་དུ། །རིན་ཆེན་ཟ་མ་རྟོག་རྩ་ཚུད་པར་མཛོད། །རྫི་མ་རྩེ་
 ཀུན་རྟོག་མུན་པ་ཀུན་ནས་དེངས་པ་ཡི། །སྦྱིབ་བྲལ་སྟོན་གནམ་ལྷ་བུའི་འོད་
 གསལ་ངང་། །མཁྱེན་གདངས་སྦྱུ་མར་ཤར་བ་འོད་ལྷའི་མདངས། །དྲངས་

མའི་དགྲིལ་འཁོར་དབྱིངས་སུ་སྒྲོ་བར་མཛོད། ཁྱིམ་= དེར་ནི་དཔལ་པོའི་ཚོགས་
 བཅས་མཁའ་འགོ་མ། །དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་གསང་བའི་ཚོགས་འཁོར་ལ། །
 དགུམ་མཉམ་དག་བ་ཆེན་པོ་རོལ་ནས་ཀྱང་། །སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱན་ཏུ་སྟོན། ཁྱིམ་= སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་མཉམ། །ལྟན་
 སྒྲུམ་བདེ་ཆེན་རོལ་བས་སྒྲུང་སྤྱིད་ཀྱན། །བདེ་ཆེན་སྒྲུ་མར་གར་བའི་དགུམ་
 མཛོད་སྤྱིན། །རབ་འབྲམས་ལུ་མཐའ་མེད་པ་རང་གར་བའོ། ཁྱིམ་= མི་
 ཤིགས་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་དོ་རྗེའི་སྒྲུར། །ཡོངས་སྒྲིབ་བདེ་ཆེན་དོ་རྗེ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རང་། །སྟོགས་དུས་ཀྱན་བཟང་
 མཉམ་ཉིད་གནས་པའོ། ཁྱིམ་= མི་ཡི་སེང་གོས་སྤྱིད་འདིར་དམན་པའི་རོང་། །
 འདོད་ཡོན་སྤང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་མཛོད་ཀྱང་། །རབ་སྒྲིབ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་
 བ་མ་སྒྲས་སྒྲུ། །ཁ་སྒྲུར་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བཞུགས། ཁྱིམ་= ཐབས་
 ཆེན་འདི་དང་བྲལ་ན་སྤྱིད་པའི་རྒྱན། །མི་གཙོད་སྤྱིད་པར་ཉམས་པའི་འགོ་
 ཚོགས་ལ། །འདོད་སྒྲུ་ཡིད་བཞིན་རྟག་སྟོལ་བདེ་ཆེན་གྱི། །སྤྱིང་རྗེ་སྒྲུ་མའི་
 གར་གྱིས་གར་མཛོད་ཅིག ཁྱིམ་= རབ་འབྲམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་དཔལ་པོ་
 དང་། །མཁའ་འགོའི་ཚོགས་གྱི་གསང་ལམ་དོ་རྗེ་ཡི། །ཐིག་མཚོག་སྤྱིང་པོ་
 འདི་ལ་བདག་འདུད་དེ། །ཅུ་གསུམ་སྤྱང་མའི་ཚོགས་ཀྱང་མཁུན་པར་གསོལ། །
 ཁྱིམ་= ཟབ་གསང་མཁའ་འགོའི་གསང་མཛོད་སྒྲགས་གྱི་ཚོས། །སྤྱོ་མཚོག་
 སྤྱིང་ལ་གསལ་བྱིར་རིག་འཛིན་དང་། །ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་སྤྱང་མའི་སྐབས་

ཀྱན་མཁེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཕྱོན་ས། །དག་མཆོན་གིས་པའི་དབྱངས་བཅས་གར་མཛོད་ཅིག་ རྩི་མ་ཏ་རི་
ནི་ས་ར་ཅ་རྩི་ཡ་ཨེ་ཨ་ར་ལྷི་ཨ་ལ་ལ་རྟོ། ཞེས་པ་འདི་འང་རབ་ཆོས་ལྷག་ས་སྒྲུལ་ལྷ་ཧེ་ཆོས་
ལལ་ལའ་འགྲོའི་ཆོག་ས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་ལམ་པས་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་མངྒལ། ॥

༥ ས་གསུམ་དག་ན་ཡིད་འོང་སྒྲུ་གཅིག་ལ། རྟིང་རྩེའི་གཞོན་ལུ་མ་ནི་
ཁྱོད་ལ་འདུན། །བདེ་བའི་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཐབས་གཞན་གྱིས། །སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ཀྱན་གདོད་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
དོན། རྟིང་ལ་མཛོན་སུམ་ཉིད་དུ་གསལ་བྱེད་པ། །ཐབས་ཀྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་
གནས་རྒྱ་སྒྲེས་ཀྱི། །གོ་སར་རྒྱས་པའི་སྤང་རྩི་འབྱུང་བར་མཛོད། །བདེ་བར་
གསེགས་པའི་ཡུལ་ནི་འདི་ལགས་ཏེ། །བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་
ཅན་གྱིས། །བདེ་ཆེན་གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །བདེ་མཆོག་
རྟག་པའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པར་མཛོད། །དོར་སྒྲུ་འདི་ལྷག་ས་ཡོས་ལྷ་ཧེ་ཆོས་ཀྱི་ལལ་འདོད་
རྒྱལ་སྒྲུབ་དུས་མི་ལམ་པས་བྲིས་པའོ། ॥

༦ བདེ་ཆེན་རྟག་པ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །མཁའ་ཁྲབ་སྒྲུ་འབྱུལ་བུ་བའི་
འཁོར་ལོ་ལ། །བདེ་མཆོག་པདྨའི་གོ་སར་མཛོན་པ་ཡི། །རྩེས་ཆགས་ལྷ་མོའི་
ཆོག་ས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བགྱི། །ལྷ་ཧེ་ཆོས་ཀྱི་ལལ་འདོད། །དགེའོ། ॥

༧ དོན་རྒྱུད་གཙོར་འཛིན་གསང་སྤྲུགས་རྟིང་མ་པ། །ལྷ་བ་མཐོ་སྟེག་སྟོད་

བ་བརྒྱུད་ལ་དགེས། །ཕལ་ཆེར་རིག་འཛིན་སར་བསྟེགས་སྤྱབ་བ་ཐོབ། །སྤྱགས་
 བ་མང་ཞིང་རྒྱས་བ་གཞན་ལས་ཆེ། །མོས་གྲུས་གཙོར་འཛིན་འགོ་མགོན་བཀའ་
 རྒྱུད་བ། །བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུགས་བས་གོ་ཆོད་མང། །སྒྲོམ་སྒྲན་ཆེ་བ་
 ཕལ་ཆེར་གྲུབ་བ་ཐོབ། །རྫིང་མ་བ་དང་འདྲ་མ་འདྲེས་ཀྱང་ཡིན། །མཁས་
 རྩལ་གཙོར་འཛིན་རི་པོ་དགེ་ལྡན་བ། །དབྱུང་སྒྲོམ་ལ་དགའ་ཆོད་པའི་སྤྱུགས་
 ལ་དགེས། །སྤྱོད་པ་མིག་ལྟོས་མཛེས་བས་ཀྱན་ཡིད་འཕྲོག། །འདྲུ་མང་འབྱོར་
 ལྡན་དཔེ་ཆའི་སྤྱང་ཆོལ་མང། །བསྟེན་སྤྱབ་གཙོར་བྱེད་དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱོད་། །
 བརྒྱས་སྒྲོམ་སྤྱོད་པ་གིས་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུགས་བ་མང། །རང་སྤྱོགས་ཆེ་འཛིན་
 རྒྱན་གྱི་སྤྱགས་དམ་བཟང། །སྤྱ་ལ་འགྲན་ཡང་ཀྱན་གྱི་ཆ་གས་ཡོད། །ཞེ་མ་
 བོད་ཡུལ་ཆོས་ལུགས་རྣམ་བ་བཞི། །དོན་གྱི་ཁུངས་གཅིག་མོས་སྤྲང་སོ་སོར་
 གས། །སྤྱ་ལ་ལྷགས་ཀྱང་རྩལ་བཞིན་ཉམས་སྤྱང་ན། །མཁས་དང་གྲུབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་བྱིར། །ཕ་གཅིག་མ་གཅིག་སྤྱུ་ཆ་འཛིན་དུ། །ཕན་ཚུན་
 སྤྱགས་མཐུན་མོས་གྲུས་དག་སྤྲང་སྒྲོམས། །རང་ལུགས་གཙོར་བཟུང་གཞན་
 ལ་གཤེ་བསྤོང། །དེ་ལྟར་མཛད་ན་བསྟན་ཞབས་འདིར་ཡང་ལེགས། །མེས་ལ་
 རྒྱ་གཅིག་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་རྩལ་མེ་ཕམ་བས་བྱིས་བ་མཛྲ་ལོ། །

༡ འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་འདུད། །ཁྱིགས་ཆོད་གནད་གྱི་
 གདམས་བ་བཤད། །ཤེས་བ་མ་བཅོས་རང་སོར་བཞག། །དེ་ཡི་གཤེས་ལ་བབ་
 གྱིས་བཟླ། །འདི་ཡིན་དེ་ཡིན་དམིགས་གནད་གྱི། །རྣམ་བ་གང་ཡང་མེད་བ་

ལ། །བརྗོད་བྲལ་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན། །རང་གདངས་འགགས་པ་མེད་པ་
འདི། །རྒྱལ་མ་གཤིས་ཀྱི་བབ་ཡིན་པས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཆོས་ཉིད་དོན།
རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། །ལྷ་བ་རི་བོ་ཅོག་བཞག་ཡིན། །དེ་
ཡི་བབ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་དུ་མེད་ལ་ཡེངས་བ་མེད། །དགག་སྐྱབ་
རྟོག་དཔྱད་མིག་ལྷག་པར། །རྒྱལ་མ་རང་བབ་ལྷག་པར་བཞག། །བྱུ་ཚྭ་ལ་འཁོང་
བས་མ་བསྐྱད་པའི། །ཆོས་ཉིད་བབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཏེ། །རྒྱལ་འཕྱོར་ནམ་
མཁའི་རྒྱལ་བོར་གནས། །སྒྲོམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཅོག་བཞག་ཡིན། །དེ་ལྟར་བཞག་
ཆོན་དུ་ནི། །སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་ཆོན་གྱི་རྒྱ་བདང་། །ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཅི་གར་ཡང་།
དགག་སྐྱབ་མེད་པར་རང་སར་བོར། །གཤིས་ཀྱི་རང་བབ་མ་བརྗོད་ན། །གང་
གར་ཕན་གཞོད་བྲལ་བར་སྤང་། །བཟང་ངན་སྤང་དོར་ཅིས་གདབ་མེད། །
སྦྱོང་པ་སྤང་བ་ཅོག་བཞག་ཡིན། །གོ་མས་ནས་སྤང་སྤྱིད་ཆོས་ཐམས་ཅད། །
རིག་སྤྱོད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་པོ། །དེ་ཡི་རང་དུ་འཕྱུང་གིས་རྫོགས། །དེ་ནི་ཚུལ་
མེད་ལྷན་གྱིས་བྱལ། །ཚུལ་བས་སྤང་དང་སྤང་བྱ་བད། །འཁོར་འདས་རེ་དང་
དོགས་པ་མེད། །གཞོད་མའི་རང་བཞིན་མཛོད་གྱུར་པ། །འབྲས་བུ་རིག་པ་
ཅོག་བཞག་ཡིན་ཅོག་བཞག་བཞི་ལྷན་མན་དག་འདི། །ཁྱེད་ཆོད་དགོངས་
པ་མཐར་བུག་སྟེ། །གནད་དང་ལྷན་ན་ཡུད་གྱིས་གྲོལ། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་
དང་ལྷན་པའི་མཚོག། །རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོས་ལ་མི་ཐམ་འཇམ་དཔལ་དཔྱིས་པའི་སྤོ་མཚོ་ལས་བྱུང་
བཤོ། །

༥ འཇམ་དབལ་གཞོན་ལུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། སྒྲིབ་ལ་གནས་པ་དེར་བཏུང་
 དེ། རྫོགས་ཆེན་མཐར་ཐུག་མན་ངག་སྒྲེའི། དགོངས་པ་ཐོད་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་བཤད། རིག་པ་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབས། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ་
 བའི་སྒྲུད། ལུས་གནད་བཞུགས་སྒྲུངས་གསུམ་ལྟན་པས། རྒྱུད་གནད་དལ་
 ཐུའམ་ནས་འདོན། ལུལ་གནད་ནམ་མཁའ་རྒྱུན་བྱལ་ལ། རྫོགས་གནད་ལྷོག་
 སེའུ་ཐུར་གྱིས་བཏྲ། གནད་བཞི་བཅུན་པས་དེ་མ་ཐག སྒྲུ་གསུམ་ལྟན་གྲུབ་
 རིག་པའི་གདངས། མཐིང་དབྱིངས་བྱལ་ཆེན་འོད་ལྷ་ལྟན། རྒྱུ་སྒྲོར་ཐིག་
 ལེ་ལྷ་བྱུང་ཅན། རིག་གདངས་ལུག་རྒྱུད་ཤེལ་ཐེང་ལྟར། རྒྱུད་བའི་གནད་
 དང་མ་བྱལ་ན། དབྱིངས་གྱི་རུ་བར་ལུག་རྒྱུད་ཚུད། ཁེམས་གནད་ཐིགས་
 ཆོད་ཅོག་བཞག་དང་། འོད་གསལ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་པའི། ཤེས་རབ་
 རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་དེས། སྒྲུ་གསུམ་རང་གི་རྫོགས་པར་ལུས། དང་པོ་ཉི་ལྷ་
 མར་མེ་ལ། རྟེན་བྱས་རྟེན་མེད་རང་ཤར་ནས། ཡིད་དཔྱོད་ཤེས་ཉམས་མི་
 དགོས་པར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོད་ཟེན་ཅིང་། བར་གི་རིག་པ་སྒྲུ་རུ་
 སྒྲིབ། གདོས་བཅས་ཟང་ཐལ་ནང་དབྱིངས་སྒྲུ། མཐར་ཐུག་དོན་གྱིས་ངས་
 རྒྱས་འགྲུབ། ཀུན་རྟོག་གཞོན་པ་རྒྱུད་བཅས་ལ། ཕྱིས་གདབ་མེད་པར་གྱི་
 བར་བོར། མི་འགྲུལ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅས་ཏེ། རྫོད་པ་གསུམ་གྱི་ཆོད་གྱིས་
 བཟུང་། རྟགས་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་འབྱུང་། ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་གཟེར་ཐེབས་
 མོ། །ཨ་ཇི་ཏས་མོ། ॥

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

༡ རྟོན་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པའི་བརྒྱད་འདེབས་ཁ་སྐོང་ལ། ཅུ་བའི་བྲ་མ་རྣམས་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་རྗེས་སྟེ རྟེན་འབས་རྣམ་གཉིས་ན་ལེན་བ་དང་།
ཟླ་བ་མགོན་པོ་འགོ་ལོ་ཤེས་རབ་གྲགས། །ལྟ་རྗེ་སྟོམ་བ་དཀོན་མཆོག་སྤྱང་
དང་ནི། །སྟོ་སྟོན་གནམ་བཙུགས་མི་ལམ་བ་བསྟུང་དོ་རྗེ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབང་
ལྷག་ནམ་མཁའ་འོད་ཟེར་དང་། །ལྟ་རྗེ་འོ་འབུམ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་།
ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ཆོས་སྤྱོད་འོད་ཟེར་དང་། །ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་བ་
ཡེ་ཤེས་དང་། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ། །ཐུགས་ལས་རྣམ་
རྒྱལ་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། །ཀུན་དགའ་སྟོ་གོས་དཀོན་མཆོག་བཟང་
པོ་དང་། །ནམ་མཁའ་ཆོས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་དང་། །རལ་རྩ་བྱ་བྱ་
ཀུན་དགའ་གོལ་མཆོག་དང་། །ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོ་རྗེ་བརྩོན་སྟོལ་མགོན་
འབས། །ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་སྟོ་གོས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །དག་དབང་ཕྱིན་ལས་
ཀུན་བཟང་དབང་པོ་དང་། །ཆོད་བང་ནོར་བུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱུང་གནས། །
ཆོད་བང་ཀུན་བྱབ་དབང་རྒྱལ་དོ་རྗེ་དང་། །གཙུག་ལག་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱལ་དབང་
བཙུབ་ཞེ་བ། །འདྲན་མཆོག་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པའི་
རྟོན་ལུགས་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། མི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལགས་ནས་དོལ་པོའི་མཆོན་འགྲེལ་གསན་
པའི་བརྒྱད་ཡིག་དང་ཆ་འདྲ་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཅི་དགོས་བརྒྱད་འདེབས་བརྩོན་ལ་བརྒྱད་འདེབས་སྤྱུག་
ཅིག མཁྲ་ལྷ། དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ། ॥

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རིན་པོ་ཆེས་དོ་གྲུབ་སྒྲུལ་སྒྲུ་
འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མར་ཞལ་གདམས་
བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲོ་བསང་རལ་གྲིས་བདུད་བཞིའི་སྒྲིང་འདལ་བ། །ཤར་གུམ་མེ་དོག་གཞོན་
ཅུའི་ལང་ཚོ་ཅན། །དྲན་པས་བདེ་སྟེར་མཁྱེན་རབ་བཀག་གི་ལྟ་ས། །འདི་ན་སྐལ་
བ་ཅན་ལ་མགོན་མཛོད་ཅིག །རང་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྒྲོ་
བ་གང་མཆིས་འོན་ཀྱང་ལ་སྒྲུན་པོས། །གང་དྲན་བྱ་ལ་ཆོག་ཏུ་འབྱེན་པ་བཞིན། །
བཙུང་བས་བརྗོད་ལ་དུས་སུ་རྟོགས་པར་མཛོད། །བརྒྱད་པའི་བཀའ་སྒྲོལ་ལྟ་
ཡི་ཚུ་བའི་རོགས། །སྐལ་བས་ཐེན་ལ་དེ་རུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོགས། །གཡོན་ཅན་
ཆོག་གི་བསྟོད་ལམ་མི་འགྲིམ་པར། །རང་གནས་རང་སོ་བརྒྱུད་ལ་ཁེངས་པ་
སྒྱུར་ས། །ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་ན། །སྒྲུང་བར་དཀའ་ཞིང་
རང་རྒྱུད་རང་མཐོང་ཆེ། །ནམ་ཞིག་འབྲས་མེད་རང་གཞན་བྱེ་ཐང་འབྱམ། །
སྟོང་འུད་ཆེ་ཡང་བསྟན་མའི་གདོང་ལ་གསལ། །མེ་འབར་བ་དེ་རྒྱུད་གིས་མ་
བསྟོད་ན། །སོ་ལྷར་གེགས་གྲོལ་བརྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་འཛིན། །སྒྲོ་ཆོགས་
རྟོག་པ་ཐོང་ལ་རིག་འཛིན་གྱི། །རྗེས་ཞུགས་སུ་ཏེའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་ཁོངས། །
རང་དང་གཞན་གྲིས་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་གྱི། །སྒྲོ་གྲོས་ངལ་བ་བསྟེན་

པ་ཀུན་ཐོང་ལ། གྲོང་མེའི་མན་ངག་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྒྲོམ་ས། །དེ་ནས་གོགས་
གྲོལ་ཡིད་བདེའི་ཉི་མ་འཆར། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐིན་ལས་སྒྲུང་བ་འབར། །
ཡིན་ཐག་ཆོད་པ་སེམས་ཀྱི་གསང་ན་ཡོད། །གོ་བས་སྒྲར་རྟོགས་མན་ངག་
མིག་གིས་ལྟོས། །སྤུལ་མི་བརྟེན་རང་དབང་ཉར་ཆོད་བྱ། །རྟེ་ཡི་རྒྱལ་པོས་
བདེ་བར་བསྐྱལ་ལ་བརྟེན། །དང་པོ་གྲགས་ལུང་རྒྱུད་གིས་བརྟེན་སེམས་ཤིང་། །
ཡིན་མིན་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྟོགས་ཅན་ལ། །སེམས་ཀྱིས་མ་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་
སྦྱོང་ཡུལ་ཆོལ། །འདི་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཕྱོགས་འབྱལ་ན། །འབར་
འབར་འདྲ་ཡང་ཤིང་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ། །སྒྲོ་ཆེན་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་མི་འཕེལ་
ཞིང་། །ཤེས་རབ་འཁྱིབ་ཅིང་འོད་ཟེར་ཆེར་མི་འབྱེན། །ཟླ་བ་དག་ཀྱང་སྒྲར་
ཆུང་བཞིན་དུ་འབུམ། །འདི་ཀུན་སྒྲུབ་པས་ཀུན་རྟོག་དགྲུགས་ལས་བྱུང་། །ཁྱུན་
པོའི་ཡིད་དང་སྒྲུབ་པའི་རང་རྩལ་གྱིས། །དཔེ་རྣམས་རྒྱུད་དོར་དཔེ་མེད་སེམས་
ལ་བཟླ། །ཁོ་ཐག་ནང་ནས་ཆོད་པའི་དུས་ཅམ་ན། །རྩོལ་མེད་མཁའ་ལ་ཐ་
སྟད་འཇའ་མེས་བརྒྱ། །མ་འདྲེས་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་དེ་ནས་འོང་། །འཇམ་དཔལ་
རྟོག་པས་བཟུང་ན་རྟོག་ཅིང་འབྱུགས། །རྟོག་མེད་རང་དུ་ཉལ་ན་འཇམ་དཔལ་
མཇལ། །དན་མི་སྒྲུའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་གཟུང་མེ་རན། །མི་སྒྲུ་མཛོད་དང་སྒྲུབ་པའི་
སྒོ་བརྒྱུ་འབྱེད། །སྒྲུབ་མང་ན་མི་ཁད་ཁང་བུར་འབུམ། །རང་ལུགས་མ་བསྐྱབ་
གཞན་ལུགས་མི་དགག་ལ། །ལུགས་མེད་ལུགས་རྩི་རྟན་པོའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་
གྱིས། །རེ་ཞིག་ལྷག་པར་ཞོག་དང་དེ་ནས་གསལ། །མ་བཅོས་ལྷག་པ་གྲེན་

པའི་རང་གཏམ་ལྟར། །བདུད་པའི་ཚིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཉམས་རྟེན་ན། །ཡིན་
 མིན་ངེས་ངེས་འདྲ་པའི་སྟོང་བཤད་བརྟ། །ཡེ་ཤེས་རྩོན་པར་འཆར་པའི་སྒོ་
 མོ་ཆེ། །ནུབ་གྱིས་འགགས་པར་འཕྱིག་ཀྱང་ཚུད་ནས་མཆི། །སྤུལ་མ་འཆད་
 དམ་ཚིག་ས་མ་ཡེ། །རིག་འཛིན་བརྟུད་པའི་རྩོམ་སྤྱུ་སྤྱེས་པའི་སྤྲུལ། །ཡེ་ཤེས་
 སྟོང་པའི་མཛོད་དང་ལྷན་ན་ཡང་། །རྣམ་ཤེས་ལས་རྒྱུད་བཞོན་པའི་ཕྱོགས་
 བརྒྱུད་ན། །ནང་འཐབ་འཆོ་བ་དུ་མས་མཐར་གྱིས་ཀྱང་། །མི་འགྲུབ་སྐྱོ་བ་ལ་
 བདུད་གྱི་ཕོ་ཉམ་དགྱ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་བདེ་པའི་དོད་རྟེན་ན། །ཕྱོགས་ལས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་ལྟ་ཡིད་བང་། །རང་སྤྱིད་བལྟ་པའི་མིག་སྟོང་བཤག་གིས་
 བརྟ། །དེ་ཆོ་འཆད་ཚུད་ཚུམ་དང་བསྟན་འགྲོའི་དོན། །འབད་མེད་རང་གིས་
 བསྐྱབ་ལ་དགའ་བ་མེད། །རྩི་བཅུན་དུ་རེ་མ་དང་གྱི་ལ་ཡ། །དུས་སྤུ་བར་
 ཆད་གོགས་འཕྲང་སྒྲོལ་ལ་བརྟེན། །དབང་ཆེན་རྟ་སྐྱད་བཞད་པས་གཞན་སྤེ་
 འདུལ། །འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་བཅུད་སྤུར་སྤུགས་ལ་བརྟེན། །ངེས་པར་སི་
 ཏཱ་ཆུྱ་ཀ་བསྟན་འཆོལ། །རེ་འབྲས་མཐར་ཕྱིན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །
 གཞན་གང་ལ་འང་མི་བསྟན་པར་ལྟ། །མཛུ་ལོ། །

༡༡། །བསྐྱས་ཚན་ཅོད་རིགས་སྤྱ་བའི་
སྒོ་འབྲེད་བཞུགས་སོ། །

དམར་སེར་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་ལང་ཆོ་ཅན། །ཤེས་རབ་རལ་གྱིས་བདུད་དང་
མོངས་མུན་འདལ། །དན་བས་རིགས་ལམ་སྤྱ་བ་སེང་གའི་སྤྱ། །སྒོག་བའི་
དབལ་སྒྱུ་ལ་ལྟ་མཆོག་དེ་ལ་འདུད། །ཡང་དག་ངེས་པའི་ཆོག་གི་སྒོན་མ་ལ། །
བརྟེན་ནས་རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་དོན། །ལྟ་བའི་སྒོ་ལྟན་ནམས་ལ་
ངག་གི་དབལ། །མ་ནོར་འབྲེད་བའི་གདམས་བ་བསྟན་བར་བྱ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་མ་ནོར་བར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་
གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་ལ། །དེ་གསུམ་ཡང་ངེས་པའི་ཆོག་གི་ལམ་
ལ་བརྟེན་བའི་བྱིར། །སྤྱ་བ་ངག་གི་དོན་ལ་མཁས་ན་དམ་བཅའ་བ་དང་སྟན་
འབྲེན་བའི་གནས་སྤྱ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་བར་འགྱུར་བས་ན། །དེ་དག་གི་གནད་
ཅི་རིགས་བསྐྱས་ཏེ་དགོད་པ་ལ། །དང་པོ་བྱབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སོགས། །དངོས་
པོ་འགག་པ་འགག་པ་མིན། །དངོས་པོ་མ་འགག་འགག་པ་ཡིན། །ཞེས་བརྗོད་
ཆོད་དངོས་པོ་འགག་པ་དངོས་པོ་མིན་པས་དེ་འགག་པ་མེད་ལ། །དངོས་པོ་མ་
འགག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས། །དེ་འགག་ཅིས་བརྗོད་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་
ལ། །དེ་འགག་པ་འགག་པ་མིན། །མ་འགག་པ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་

བཤང་མེད་དེ། འགག་པ་འགག་པ་མིན་ན་འགག་པའི་སྒྲུབ་པ་གཞུང་བྱ་མིན་
ཞིང་། འགག་པ་མཆོན་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་དེ། འགག་པ་དེ་མིན་ན་འགག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་འགག་པ་དངོས་པོ་འགག་པ་མིན། དངོས་པོ་
མ་འགག་པ་དངོས་པོ་འགག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །

༩ དངོས་པོ་བུམ་སྒྱི་ཡིན་པ། བུམ་སྒྱི་དངོས་པོ་མིན་སྐྱེས་པ། དངོས་པོ་
ཤེས་བྱ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་མིན་པ་འདྲ་ལ། ཏྲག་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཡང་།
ཤེས་བྱ་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་བྱ་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་སྒྱི་བུམ་སྒྱི་མིན་ན། བུམ་སྒྱི་འཛིན་སྒྲོ་འཇུག་པའི་
ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་སྒྱི་བུམ་སྒྱི་མིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྒྱི་མིན་པར་བུམ་
སྒྱི་འཛིན་སྒྲོ་འཇུག་གོ་སྟེ་མ་ན། བུམ་སྒྱི་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་སྒྱི་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བུམ་སྒྱི་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་སྐྱོད་དོན་གསུམ་འདྲ་ཡང་།
ཆོས་ཅན། ཐལ། ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་དོན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །བུམ་
སྒྱི་མ་ཡིན་པ་ཁོ་རང་བུམ་སྒྱི་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་བུམ་སྒྱི་མིན་
པར་ཁས་སྤང་ངོ་། །མིན་ན། བུམ་སྒྱི་མིན་པ་མིན་ན། དེ་བུམ་སྒྱི་མིན་པ་མིན་
པས་དགག་གཉིས་རྣལ་མ་གོ་བས་བུམ་སྒྱི་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། བུམ་
སྒྱི་བུམ་སྒྱི་ཡིན་སྐྱེས་ཞེས་དབྱུང་། གོང་དུ་ཡིན་པར་ཁས་སྤང་དང་འགལ་
དེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་སྒྱི་མིན་པ་སྟེ། བུམ་སྒྱི་ཡིན་མིན་གཉིས། གཉིས་ཀར་ཁས་
ལེན་དགོས་སོ། །འདི་ངེས། ཡང་བུམ་སྒྱི་དེ་བུམ་སྒྱི་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལས་

མ་ལོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སུམ་སྤྱི་སུམ་སྤྱི་མིན་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ལྟར། སུམ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་དེ་
ལོག་གམ་མ་ལོག། ལོག་ན་སུམ་སྤྱི་མིན་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །རྟག་དངོས་གཉིས་
ཀ་མིན་པ་སུམ་སྤྱི་ཡིན། རྟགས་འགྲིགས། ཀ་སུམ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འཕམ་ཡིན་
པ་མི་སྤྲོད་ལ། ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན། སུམ་པའི་སྤྱི་ཡིན་རྟགས་འགྲིགས་སོགས་
དབྱེད། ཡིན་པ་མི་སྤྲོད་པ་ཡིན་པར་སྤྲོད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱི་
ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཡིན་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་གཉིས་ཀ་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་དེ་མི་སྤྲོད་དོ། སྤྲོད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཡིན་སྤྲོད་མི་སྤྲོད།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་སུམ་སོགས་ལྟ་བུ་གཉིས་
གཉིས་པ་ཀ་སུམ་གཉིས་མིན་ལྟ་བུ། ཀ་སུམ་གཉིས་དེ་ཡིན་སྤྲོད་ཀྱང་ཡིན། མིན་
པ་སྤྲོད་ཀྱང་ཡིན་པས་གསུམ། ཡང་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་མུར་འགྱུར་དོ། །དེ་
འདྲའི་རྣམ་པ་ཞག་འཆད་པས་ཅི་བྱ། ཀ་སུམ་གཉིས་མིན། སྤྱི་བྱེ་གཉིས་ཀ་
ཡིན། སྤྱི་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཀ་གསེར་སུམ་མིན་པའི་སྤྱི་ཡིན། རྟགས་འགྲིགས་
གོ། །བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན། རྟགས་འགྲིགས་ཀ་སུམ་གཉིས་མིན་
ཤེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་མི་སྤྲོད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། མིན་ན་རང་མིན་ལྟོག་
ཆོས་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀ་སུམ་གཉིས་མིན་དུ་མ་ཤེས་ན། རང་མིན་
དང་མི་སྤྲོད་པར་ཡང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དངོས་

འགལ་བར་ན་མུང་གསུམ་མེད་པར་རྣམ་ཀྱུན་ཁས་ལེན་དགོས་གྱི། ཚིག་གི་
 བརྗོད་ཚུལ་བསམ་སྟེ་བརྗོད་ན་མུང་གསུམ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་
 བ་རྣམ་མཁའ་སོགས། མིན་པ་བུམ་སོགས། གཉིས་ཡིན་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྟག་
 པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་རྟག་དངོས་གཉིས་ཀ་རྟག་མིན་གྱི་རྟག་པར་
 ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། རྟག་པ་མིན་པ་དང་མི་རྟག་དོན་གཅིག་སྟེ། རྟག་པ་
 མིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱལ། མི་རྟག་པ་མིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱལ་བ་
 དུས་ཀྱུན་ཁས་ལེན་ལ། མི་ལེན་ན་དངོས་འགལ་བར་ན་མུང་གསུམ་ཡོད་པར་
 འགྱུར། དེ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། དངོས་པོ་མིན་པའི་མི་རྟག་པ་གཞན་མེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན། མི་རྟག་
 པ་ཡིན་པ་སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། རྟག་པ་མིན་
 པ་རྟག་པ་མིན་ལ། རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་
 བྱལ་གྱང་། རྟག་པ་མིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། རྟག་པ་མིན་པ་
 འདྲིལ་བེར་ན། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གི་རྣམ་བཞག་འདིར་སྦྱར་ན། རྟག་པ་
 མིན་ཡང་ལོག་པའང་མིན། རྟག་པའང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་
 མ་ཡིན་པ་འདྲིལ་གོ། །དེ་ལྟར་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའང་ཡིན། མ་ལོག་
 པའང་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བཀྲ་ཤིས། བུམ་པའི་སྦྱི་མིན་དེ། བུམ་སྦྱི་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ལོག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་

འགལ་བར་ན་མུང་མུམ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་འགལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
ཁས་བླངས་བར་འགྱུར་རོ། ལྷིང་པོ་འདི་ཡིན། འདི་གལ་ཆེ། བཀྲ་ཤིས།

༥ ལྷང་བརྟག་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྟོད་ཀུན། །བརྗོད་ཕྱིར་བརྗོད་ཚུལ་
ཐ་སྟོད་ནུམ་མང་ཡང་། །ལེགས་པར་བརྟག་ན་དོན་སྤྱི་དོན་རང་མཚན། །སོ་
སོའི་འཇུག་ཡུལ་གོ་བའི་དབང་གིས་ཡིན། །ཆོག་དང་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཤན་
ཕྱེད་ན། །རྒྱབ་དང་སུན་འབྱེན་སྒྲུ་ལ་མི་མོངས་ཤིང་། །ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་
དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཡི། །ཀནས་ནུམས་ཀུན་ལ་མཁམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །
བུམ་པའི་སྤྱི་དང་གསེར་བུམ་གྱི་སྤྱི་ལ། །སྤྱི་ཕྱེད་རྟགས་འགྲིག་མི་འགྲིག་དབྱེད། །
འགྲིག་ན་སྤྱི་མིན་ན་ཁས་ལེན་འགལ་འོང་མི་འོང་དབྱེད། །ཤེས་བྱ་དང་འགལ་
འབྲེལ་སྤྱི་སྐྱེས་བརྟགས་ཡོད་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འདི་དག་འདུས་
མ་བྱས་ཡིན་དགོས་ན། །འདུས་མ་བྱས། བཞི་གང་དུ་འདུ་ཟེར་ན། བརྟག་
མིན་འགོག་པར་འདུ་སྟེ་བརྟགས་ཡོད་རྟག་པར་བཞག་པ་དེ་དག་ཆོས་མིན་ཡང་
རྟེན་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའམ་རྗེས་ཡོད་མིན་པས། དེ་དག་
རྗེས་གྱིང་པོས་སྤྱེ་འགག་གམ། །རྗེས་ཡོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཁེགས་པ་ཡིན་
ནམ་སྟམ། བུམ་པ་བུམ་སྤྱི་མིན་སྐྱེས། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་བྱེད་པར་སྦྱར་
ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་ཅམ་མིན་ལ་བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན། མི་རྟག་པ་
ཡིན། བུམ་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་སྐྱེས། རོ་བོ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དུ་
མ་ཡོད་པར་སྦྱར་དགོས་ལ། བུམ་པ་བུམ་སྤྱི་མིན་སྐྱེས་སྦྱས་བརྗོད་པ་ཐམས་

ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་བུམ་པ་བུམ་སྒྱིམ་མིན་པ་སྟོན་ཟེར་དགོས། བུམ་སྒྱིམ་པ་མིན་
 སྟོན་བསྐྱེད་ཏེ་དབྱེད། མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བུམ་པ་དངོས་པོ་འད-
 ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡིན་པ་གཅིག་བརྗོད་མི་མིན་དོ། །དེས་ན་ཆོག་ལ་རི་མིན་པ་
 ལྟར་བུམ་པ་བུམ་སྒྱིམ་མིན་པ་སྒྱིམ་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ལྷོག་པ་མི་འགྲིག་སྟེ། མ་ཡིན་པར་འགྲིག་སྟེ།
 མོད་དེ་ནི་ཆོག་ཅམ་སྟེ། རི་རྩ་མ་ཡིན་པ། མ་ཡིན་པ་རི་རྩ་ཡིན་ཡང་། ཆོག་
 ཅམ་སྟེ་དོན་ལ་རི་རྩ་མོད་པས་རི་རྩ་ཡོད་པ་མི་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་བུམ་
 རྒྱུ་མིན་སྟོན་དབྱེད། བུམ་རྒྱུ་མིན་པ་བུམ་སྒྱིམ་པ་འགྲིག་སྟེ། དེ་སྟོན་དབྱེད་
 དགོས། །རི་རྩ་ཆོག་པའི་མིང་བརྗོད་པ་ཅམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད། དེ་མོད་ན་ཡོད་
 པ་མི་མིན་པ་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཉིས་ཡིན་སྟོན་སྒྲུབ་རོ། །
 རི་རྩ་མོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས། །དོན་ཡང་ཡོད། དངོས་འགག་འགག་
 མིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་དགོས། དོན་དང་ཐ་སྙད་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དབྱེད་དོ། །དངོས་
 པོ་ཡིན་ན་སྒྱེས་ཟེན་ཡིན་ཏེ། །དེ་མིན་པ་དངོས་པོ་མིན། དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་
 ཡོད་པ། མ་འགག་པ། རྒྱས་སྟེ་ཡོད་པ་སྟོན་ཡིན་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཐ་
 སྙད་ལ། དངོས་པོ་མ་སྒྱེས་པ། སྒྱེས་པ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད། དངོས་པོ་འགག་
 པ་མ་འགག་པ། དངོས་པོའི་རྒྱས་ཡོད་པ། དངོས་པོའི་རྒྱས་མེད་པ། ཡང་
 སྒྱེས་པའི་དངོས་པོ། མ་སྒྱེས་པའི་དངོས་པོ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ། མེད་པའི་
 དངོས་པོ། འགག་པའི་དངོས་པོ། མ་འགག་པའི་དངོས་པོ། རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་

ལྷ་ན་དངོས་པོ་སྤྱིར་བཟུང་སྟེ་བྱེ་བྲག་དམིགས་མ་བྱེ་བར་བརྗོད་པ་དང་། བྱེ་
 བྲག་དམིགས་སུ་བཟུང་ན་སུམ་པ་འདི་དངོས་པོ་ཡིན། འདས་པའི་སུམ་པར་
 དམིགས་ཏེ་སུམ་པ་འགགས་སོ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །མི་ལ་སྟེ་བ་ཡོད་དམ་མེད་
 ཟེར་ན། ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་ཏེ། མི་ལ་སྟེ་བ་སྤྱིད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་ཀུན་ཡོད་
 ཅེས་བྱ། མི་ཡིན་ན་སྟེ་བ་ཡོད་པས་མ་བྱུབ། མི་སྤྱིད་པ་ནི་མེད་པར་ཁས་སྤྱང་
 སྟེ། དེ་བོད་ལ་རྩ་དང་། རུས་སྤྲལ་ལ་སྟེ། མོ་གཤམ་ལ་བྱ་བཞིན་ནོ། །སངས་
 རྒྱས་ལ་འདུ་ཡོད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་པ་ཡུལ་མོ་གཤམ་སུའི་གྲོང་ཁྱེར་
 འདྲ་ཟེར་ནས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར། ཞེས་དྲི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དགག་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སུམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དམིགས་མ་དམིགས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷ་ར་འདོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གང་ཡིན་དམིགས་པ་ཡིན་ན། སུམ་པ་དོན་དམ་
 བར་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་མ་
 དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། དམིགས་ན་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བ་མེད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དུ་འཛོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དོན་དཔྱད་ཆོད་མས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
 དམིགས་ན། སུམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་མི་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེན་གྲུབ་བཞིན། ཡང་བདེན་
 གྲུབ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་བདེན་མེད་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དཔྱད་

གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་དཔྱོད་གྱིས་བདེན་མེད་ཡིན་པར་རྟེན་
 པའམ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལོག་ན་རང་བཞིན་དུ་མཛོན་པའང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། མཛོན་ན་རོན་དཔྱོད་
 གྱིས། དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དམིགས་
 ན་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་དགོས་ཀྱི།
 དམིགས་པའང་མ་ཡིན། མི་དམིགས་པའང་མིན་ན། དགག་པ་གཉིས་གྱིས་
 རྣལ་མ་གོ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་
 པའི་ཚད་མས། ལུས་པ་ཡོད་པར་དམིགས་ན། ལུས་པ་ཡོད་པར་ཡོངས་གཙོ་
 དུ་གྲུབ་པས། ལུས་མེད་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས། དེ་བཞིན་ལུས་པ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་ན། མ་ཡིན་པ་ཁེགས། དགག་པ་བཞི་པོ་ལའང་། ལུས་མེད་གྲུབ་ན། ལུས་
 ཡོད་ཁེགས་སོགས་ཡིན་པས། བདེན་མེད་རོན་དཔྱོད་གྱིས་དམིགས་ན་རོན་
 དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འང་འགྱུར་ཏེ། རོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་རོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་གཅིག་ན་
 བྱུང་བརྗོད་ཅིག་ཡང་སྒྱུར། རོན་ཀྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་ན་ཡོད།
 མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་དུ་བྲིས་ནས། དེ་ལྟ་ན། རོན་དཔྱོད་
 ཚད་མས་རྟེན་རོན་བདེན་མེད་ཡིན་དགོས་ན། བདེན་མེད་རོན་དམ་པར་ཡོད་
 པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། བདེན་མེད་ལའང་བདེན་གྲུབ་རོན་
 དཔྱོད་གྱིས་ཁེགས་ཀྱི། བདེན་མེད་མི་འགོག་ ལུས་པ་ལའང་བདེན་གྲུབ་རོན་

དཔྱོད་ཀྱིས་འགོག་གི་སུམ་པ་མི་འགོག་དེ་ལྟ་ན། བདེན་གྲུབ་ལའང་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཅེས་རིགས་ཏེ། སུམ་པ་དང་བདེན་མེད། སུམ་པ་དང་བདེན་མེད་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སུམ་པ་དང་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སུམ་པ་སུམ་པ་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། མེ་རྟ་ལྷ་བ་བཅུ་ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་མཚར་དུན།

༥ དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་དགག་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་སུམ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མི་ལེགས་པ་མིན་ལ། ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ལེགས་པར་འགྱུར། མིན་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། མ་ལེགས་པར་དོན་དམ་པར་མེད་ན་དོན་དཔྱོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མས་དམིགས་པའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ལས་ལེན་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་དུ་འཛོག་བྱེད་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་སུམ་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དབྱུང་ཡུལ་མིན་ཟེར་ན། དེ་དེས་ལེགས་པ་མིན། མ་ལེགས་པ་མིན་ཟེར་རམ། ཅིའི་བྱིར་དབྱུང་ཡུལ་མིན། རི་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་བརྟགས་པའི་ཆོས་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་རུང་བའི་བྱིར། མི་རུང་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་དབྱུང་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སུམ་པ་ལས་ཡན་གར་བའི་བདེན་གྲུབ་མེད་དབྱུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྩ་ས་ཡོད་སུམ་པ་དབྱུང་ཡུལ་མིན་པ་ཡ་མཚན་ཆེའོ། །བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་

བ་བཀག་པ་ཡིན་ན་སྒྲོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ནས་ཀུན་མི་སྤྱིད་དེ། བ་ལང་
ལ། ཏྲ་མེད་ཀྱང་སྒྲོང་རྟེན་འབྱུང་བུང་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱུང་ལ་རི་མོ་བྲིས་
པའི་བིར་དང་གཞི་ད་ལྟ་བུའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱད་ནས་བྲི་དགོས་ཀྱི། ད་ལྟ་དང་
མ་འོངས་འཕྱད་མི་སྤྱིད། ཕྱད་པའི་ཆོ་ཕྱད་པའི་དུས་དེར་རི་མོ་དེ་ཉིད་དོད་
དགོས་ཀྱི། མ་དོད་ན་བིར་དང་གཞི་བྲེན་ནས་ག་ལ་དོད། དེས་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྩ་མ་རྒྱ་བྲི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྩ་བྲི་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་པ་
མེད། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ནམ་ཕྱད་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེར་
རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གཉིས་ཀ་རྩ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་ཁྱུང་པར་ཅན་དུ་དུས་
རྩ་བྲི་མེད་པར་ཕྱད་དུས་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་
བའི་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་། ཆོན་རྩ་བུ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན།
དེ་ཕན་ཆད་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་རྒྱུས་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐྱད་ཅན་དུ་འགྱུར།
སྐྱད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་རེ་བ་ལས་མེད་ཀྱང་། རྒྱུན་ལ་བསམ་ནས་རྩ་
བུ་མ་རྩ་ཆོན་མེད། ད་ཆོན་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ལྟན་མཆུངས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུས་པ་
ཀུན་ཏུ་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྩ་བྲི་མེད། དེ་ལ་ཐོ་བུ་དང་ཆོགས་པ་
གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་
རང་རང་གི་རྩ་བུ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱད་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཁྱུང་པར་
དུས་དེ་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུར་བྱུང་སྟེ། གཅིག་མེད་ན་
གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱུང་པར་གྱིས་སོ། །མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་

རྒྱུན་གསུམ་རྒྱ་ཡིན་པ་ཚོགས་དགོས་ཀྱང་། ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་ཤེས་
པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྒྲེ། ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མི་གཏོང་ན། འདས་འོངས་
ལ་གཏོང་བྱས་མེད་དོ། །མེས་ལ་གི་རེག་བྱ་དེ་དང་ལུས་སྤང་པའི་དུས་དེ་ཉིད་
དུ་མ་སྒྲེན། འགག་ནས་རེག་བྱ་ཉིད་མེད་པ་ཅི་ཞིག་ཚོར། དེས་ན་སྤང་བའི་
ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་ལ། མཛོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་
པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་
དགོས་པས། ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི། འདས་འོངས་ལ་འཛིན་དུ་མེད་
དེ་རང་མཚན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་པ་འང་མ་བཟླ་ག་
པའི་ཐོར་མི་འཐད་པ་མེད་མོད། ཡུལ་ནི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེས་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་པ་མེད་ན་ཡུལ་མིན་ལ། ཡོད་ན་ཤེས་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་གར་
བ་ལས་འོས་མེད་པས་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འཐད་དམ་སྟུམ། མེ་ལུག་
ལྷ་བ་བདུན་ཚེས་བཙོ་ལྟ་ལོ། །དགོ། །

ཤེས་པ་རྒྱུན་པའི་སྟེ། མིག་ཤེས་སྟོན་པའི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྒྲེ་བ་ལ། ད་ལྟ་བའི་
མེའོག་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དམིགས་རྒྱུན། ད་ལྟ་བའི་མིག་དབང་བདག་རྒྱུན། ད་
ལྟ་བའི་ཤེས་པའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། དེ་གསུམ་ཚོགས་པ་
རྒྱ་རྒྱུན་པའི་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ད་བང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པའི་དུས་དེ་
ཉིད་དུ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲེ་སྟེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། དེས་
ན་རྣམ་པའི་ལག་ན་ཡུལ་ད་ལྟ་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་ཡུལ་ཐུག་སྤང་དུ་འཛིན་མི་

མིང་པས་སོ། །གཞུགས་ད་ལྟ་བུ། མེ་ལོང་ད་ལྟ་བུ་ཚོགས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་
 དུ་གཞུགས་བརྟན་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ནི་མེད་
 རོ། །དེ་ཡང་གྲོག་གི་གཞུགས་བརྟན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བཞིན། གྲོག་ཡོད་ཆོ་
 གཞུགས་བརྟན་སྒྲུབ་རུང་གི་འགག་ནས་ག་ལ་ཡོད། རིགས་འདྲའི་རྒྱས་
 རྒྱན་རྣམས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་འབྲས་ལུ་
 ཡིན་ཏེ་དུས་མཉམ་མི་མི། དངོས་པོ་གང་དག་ལྟ་བུ་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་
 རྒྱུ་ཅན་དུ་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་ལ། དེ་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་
 ལུ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་རུང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་
 མེད་སྒྲུབ་ན། ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱུར་བའི་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་གལ་ཆེ་འདྲ། ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མེད་དེ། ཐོ་བའི་རྒྱན་
 གྱི་སྒྲུབ་ཅིག་ཙམ་བྱམ་པར་མི་ལྟོས། བྱམ་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་ཅིག་ཐོ་བར་མི་ལྟོས་
 པར་ཡོད། ཚོན་དང་རས་གཞི་དེ་འདྲ་ཡང་བྱམ་པ་རིམ་ཅན་དང་། རས་ཚོན་
 ཅན་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅན་ལན་ཚུན་སྒྲུབ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱུར་བའི་སྒྲུབ་ཅིག་
 མའི་དུས་དེ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་སྤང་བའི་དུས་དེར་འབྱུང་སྟེ། བྱམ་པ་ལག་པས་
 བཟུང་བའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འཁར་གཞིང་ད་ལྟ་བུས། རྒྱུ་ད་ལྟ་བུ་
 བརྟེན་སོགས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་རྒྱུ་གསུམ་ཚོགས་པ་རྒྱུ་བྱས་
 བས་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་ལུ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་པར་བཤད་

པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་འཕམ་ཕྱད་པའི་རྒྱན་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ལོགས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དངོས་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་ལ་གོ་དགོས་
སྟུང་། རྣང་ལུན་དང་ཆ་གང་ཕྱད་པའང་དེ་འདྲའོ་སྟུང་། ཕྱད་དང་རྣམ་མེད་
འགག་པ་སྟེ། རྒྱན་ཅིག་གསུམ་པར་དོན་འགལ་ལྟོག་གསུངས། འགལ་
ཞིག་ཏུ་རྣམ་ཚོགས་པའི་ཆ་དང་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དུས་མཐའི་
རྒྱན་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཕྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགལ་བ་རྒྱན་
ཅིག་དུ་མ་ལྟ་བུ་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། རྣང་ལུན་གཉིས་དང་པོ་ཕྱད་དུས་རྣང་ལུན་
གཉིས་མཉམ་དུ་མཐོང་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད། ཅམ་ལང་པའི་དུས་ཀྱི་ཁང་ནང་
ལྟར་རྣང་བ་སྒྱུ་འོད་དེ་བ་ཡང་ཡོད་ན་ལུན་བ་ཕྱ་བ་ཇི་བཞིན་མི་མཐོང་བ་ཡོད་
པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣང་རྒྱལ་ཉུང་ལ་ལུན་རྒྱལ་མང་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་
དང་། རིམ་བཤད་དང་བའང་རྣང་རྒྱལ་རེ་མང་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་
འདྲ། སྟོ་འགལ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཕྱད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་མི་གནས་གསུང་། དེ་ཡང་
བདག་མེད་ལས་ཆེ་སྟུང་པ་ཐོགས་སྟོ་རེ་གསལ་ལོག་གེས་རེ་ཆུང་རེ་མེད་དང་
འགལ་བ་དེ་དག་རང་རང་དོས་སྐལ་གྱི་འགལ་ལྷ་འགོག་རུས་ཀྱི་རང་ལས་ཆེ་
བ་མིན་ནོ། །ཡང་དག་དབྱེད་ན་ཕྱད་པ་མི་སྲིད་ལ་མ་ཕྱད་པར་འགོག་པའང་
མི་སྲིད་ཡོད། འགལ་ལྷས་འགལ་ལྷ་ཞིགས་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་དེ་སྟེ་འགག་
ལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱད་ནས་འགོག་ཀྱང་ཕྱད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་གཅིག་
སྟེ་གཅིག་འགག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །འོན་མེད་དང་གང་རེག་རྣང་ལུན་གཉིས་

གཡོང་ནས་ཕྱད་དགོས་དེའི་ཆོ་གཅིག་ཤོས་མ་འགག་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགག་
 བ་ཆ་མཉམ། ས་བོན་འགག་བ་དང་ལྷ་ལྷ་སྒྲེབ་དབྱེད་ན་དུས་མི་མཉམ་གྱང་།
 དེའི་མཚམས་ཟིན་མི་རྣམ་ཏེ། ཡང་དག་པར་འགག་ནས་སྒྲེབ་འཕང་མིན་ཏེ།
 འགག་ནས་སྒྲེབ་ལེན་དོ། །དེས་ན་དོན་དམ་རིག་པས་དབྱེད་བཟོད་མེད་
 གྱང་། སྒྲེབ་འགག་གི་ཐ་སྙད་གཞོད་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལ། སྒྲེབ་མིན་བ་ལ་དུས་
 མཉམ་ཟེར་རམ། དེ་ལྟ་ན་ས་སྒྲུག་ལའང་མཚུངས་པས། དངོས་པོ་མི་འགལ་
 བ་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་དུས་མི་མཉམ་པར་རྒྱན་རིམ་སྒྲེབ་ཅུང་། འགལ་བ་ལ་དངོས་
 རྒྱ་ཚང་བའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཕྱད་མཉམ་ཆོག་ས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་
 བས། དངོས་སུ་ཕྱད་དུས་གཉིས་ཀ་འགག་བ་མེ་ཆུ་སྟོབས་མཉམ་ལྟ་བུའམ།
 སྟོབས་ལྡན་གྱིས་གཅིག་ཤོས་གསོད་པ་ཁས་ལེན་ནམ། ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དགོས།
 ཏ་ཏ། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པ། མིན་པ། གཉིས་ཡིན། གཉིས་མིན་
 གང་ཡང་ཁས་སྒྲུབ་མི་ཅུང་སྟེ། སྒྲུབ་པོ་འདོད་ན། བཟུང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་
 པོ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པར་དུང་དཀར་པོ་དཀར་པོ་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པ་དང་། དེ་གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་མིན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དུང་གི་ཁ་དོག་
 ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུབ་མི་ཅུང་བར་ཐལ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས། འདོད་ན་དམ་བཅའ་ལ་མཛོན་སྐྱེད་ཆོད་མས་བསལ་བ་
 འཇུག་གོ། ཁོ་ན་སྒྲུབ་དང་པོ་ཁས་སྒྲུབ་ན། བད་རག་དཀར་པོ་ཡིན་པ། གཉིས་
 པར་དུང་དཀར་པོ་མིན་པར་ཐལ་ནའང་། དུང་དཀར་པོར་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་

པ་འདི། ཁ་དོག་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ས། ཁ་དོག་ཡིན་ཚད་ཀྱི་དོན་བསྒྲིམ་པ་འི་
ཕྱིར་གོ་ལ། དུང་གི་ཁ་དོག་སྒྲིམ་ཆེ་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་དུང་གི་ཁ་དོག་དམིགས་
ཀྱིས་འཛིན་པ། རྟག་བྱུང་ཚིག་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དངོས་འགལ་དུ་
མི་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས། ཁ་དོག་ཡིན་ན་མདོག་རུང་ཡིན། ཁ་དོག་ཡིན།
གཟུགས་ཡིན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡིན་སོགས་ཁས་
ལེན། དཀར་པོ་ཡིན་མིན་གང་ཡང་མིན་པའི་ཁ་དོག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གང་
རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་སྤང་སུམ་མེད་
པ་ས། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཁས་མ་སྤང་ན། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཁ་
དོག་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་རྣམས་སྤྱི་ལ། རང་ལྷོག་ནས་
བསམ་ན་ཁ་དོག་མིན། ཁ་དོག་གི་ལྷོག་པ་ཡིན་པ་ས། དེ་ལྟར་ན་ཁ་དོག་ཁ་
དོག་མིན། མདོག་རུང་མིན། མི་རྟག་པ་མིན་སོགས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་དགོས། དེས་
ན་དེ་ལ་འང་སྤྱི་ལའི་ཁས་ལེན་ཚུལ་འགལ་བ་འོང་། དམ་བཅའི་འགོ་ཚུལ་འདིས་
ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་མི་རྟག་ཟུ་བཞེ་ཁས་མི་ལེན། མི་ཡིན་ན། རོ་མོ་མ་ཁེང་
གང་རུང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རིགས་འགྲེ་སྟེ། སྤྱི་བརྗོད་ཀྱང་།
སྤྱི་རྒྱུད་བརྗོད་བྱ་མིན་ལ། བྱེ་བྲག་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་མི་སྤྱོད་པ་སོགས་
སྤྱི་རང་འདྲེས་པའི་གོ་ཚུལ་གཏད་སོ་མེད་པར་གར་བབ་གྱི་ཁས་ལེན་ཡིན། དེ་
བཞིན་ཡིན་ལོག་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤན་བྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱོ་

བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་གཅིག་གིས་གཞལ་ནས་རིགས་འགོ་ཁ་འཕང་བྱའོ། །བསྐྱེས་
 ཚན་སྒྲོལ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་
 ཐལ། ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕེན། འདོད་ན། ཚོས་དྲུང་
 དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཚོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་དཀར་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདིའི་སྐྱབས་སྤྱ། སྤྱར་ཁ་དོག་ཡིན་ན་དཀར་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
 པར་ཁས་སྤང་བ་རྟགས་སྤྱ་བཀོད་ནས། ཚོས་དྲུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་ཚོས་
 ཅན་དུ་བྱས་ཆེ་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མས་བྱུབ་ཀྱང་། འདོད་ལན་མི་ཐེབ་སྟེ། དྲུང་
 དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་མིན་པར་བསྟོན་འདིར་དུ་མེད་པས་འཁོར་གསུམ་
 སོགས་ཏེ། དམ་བཅའ་སྤྱ་བྱི་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཁས་སྤང་
 དང་པོའི་སྐྱབས་སྤྱ། ཁ་དོག་ཡིན་པ་ཅམ་ལས་བྱེ་བྲག་གི་དམིགས་མ་བཟུང་།
 བྱི་མའི་སྐྱབས་སྤྱ་དྲུང་དཀར་པོའི་ཁ་དོག་དམིགས་སྤྱ་བཟུང་བས་འདིའི་ཁྱབ་
 པ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱར་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱིར་སྟེག་ འདིའི་
 ཁ་དོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་དྲུང་གི་ཁ་དོག་ལ་གོ་བས། བཀོད་ཚེད་ལ་འགལ་
 ཏེ་ཆོག་མཚུངས་ཀྱང་སོང་ཚེད་གྱི་ཁས་ལེན་མི་འགལ་ཏེ། ཁ་དོག་ཡིན་ཞེས་
 པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དོན་དུ་སོང་། ཁ་ཅིག་གིས། དྲུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་
 ཡིན་པར་ཁས་སྤང་རུང་སྟེ། ཁ་དོག་ཡིན་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྤང་ཡང་།
 མིན་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤང་བའི་བྱིར། འདིར་དཀར་པོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་

རུང་ཟེར་བ་གྱི་ན་སྟེ། རུང་གི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་
གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་རྟག་
མི་རྟག་སོགས་དེའི་རིགས་འགྲེས་ཏེ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་རུང་པར་འགྱུར་རོ། །
དེས་ན་སོང་བཀོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་འགོ་ལུགས་འདི་དག་སྒྲིམ་བུའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་
དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་མིན་ཡང་། ཆོག་བརྗོད་པ་རང་གི་བབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་ན། སོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟེན་ཅན་གང་རུང་ཡིན་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། གང་རུང་རུང་ཟེར་ན་གསུམ་ཀར་ཁས་སྤང་རུང་
བཤོ་བའི་ཆོག་སྒྲིམ་ཅན་སྤང་རོ། །ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་དམིགས་བསལ་བ་དེའི་
ཁ་དོག་ཅི་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ་ཁ་དོག་མཐའ་
དག་ཆང་ནའང་བྱེ་བྲག་ལས་མི་འདའ་ལོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་
པོ་གང་རུང་ཡིན་ཡང་། རེ་རེ་མིན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཡིན་
ཡང་རེ་རེ་མིན་སོགས་འགྲེ། ཀེས་མཐོ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཀ་བ་མིན། བུམ་
བ་མིན་ཟེར། འོན་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ཁས་ལོངས། དེ་གཉིས་ཀ་བ་ཡང་མིན།
བུམ་བ་ཡང་མིན་པའང་ཁས་ལེན་ཡང་། མི་ཡིན་ན་སོ་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན།
སོ་ཡིན་པར་མ་ནིང་གང་རུང་ཞེས་པའི་དམིགས་མ་བསལ་བས། མདུན་
ཀྱི་དམ་བཅའ་བཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཕོར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་རྟེ་
རེར་ཁས་ལེན་རུང་། སྤྱིའི་སྐབས་སུ་རེ་རེར་ཁས་སྤང་ན་གཞན་ཁེགས་པར་
འགྱུར། སོ་མོ་མ་ནིང་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་མེད་ཅེས་ཁས་སྤང་དགོས། གཞུགས་

ཁམས་ལྟ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་པོ་མ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་པའི་མིང་ལས་ཐོ་མོ་སོགས་
 དབྱེ་བ་མེད་པས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟེ་ཐོར་བ་གང་ངམ། མ་ཞིང་མིན་སོགས་སོ། ། འོ་ན་
 མི་ཆོས་ཅན། ཐོ་མོ་མ་ཞིང་གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དེ་གང་དུ་འདྲ་ཁས་ལེན་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཐོར་ཁས་མི་ལེན། མོར་མ་ཞིང་དུ་
 ཁས་བྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐོ་མོ་མ་ཞིང་
 དམིགས་མ་ཕྱེ་བར་མི་ཡིན་ཆོད་བརྒྱུད་པས་རེ་རེར་ཁས་མི་ལེན་ཡང་། མིའི་
 རྟེན་གྱི་རང་མཆོད་ནི་དེ་གསུམ་གང་དུ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་
 དང་། གསུམ་ཀ་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསུམ་པོ་དམིགས་མི་ཕྱེ་བར་
 བསྐྱེད་པ་ནས་འཛིན་པའི་ཆོད་འདྲའི་མི་ཞེས་པའི་མིང་དོན་དེ་མི་ཡི་རྣམས་སྤྱི་
 ཡིན་པས། མི་རྣམས་སྤྱི་ལ་དེ་མི་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པར་དེ་གསུམ་
 མིན་པའི་མི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་སྐྱེམ་ན། མི་མི་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་
 སུ་སྒྲུབ་ཤེས་དོན་གོའི་འགྲོ་བ་ལ་བསམ་ནས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་།
 མི་རྣམས་སྤྱི་མ་ལ་བསམ་ན་མི་ཡི་སྒྲུབ་དོན་ཅུང་ཡིན་ལ། མི་མིན་བཅད་པའི་མི་
 ཡི་ལྟག་པའམ་གཞན་སེལ་ནི་དངོས་མེད་ཉག་པ་སྤྱི་མཆོད་ཡིན་པས། མི་ནི་
 དེ་གསུམ་ལས་ལོག་སྟེ་དངོས་སོ། ། མི་ཉག་པ། རང་མཆོད་ཡིན་ལ། མི་ཡི་
 ལྟག་པ། མི་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། མིའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མིན་པའི་མི་དེ་
 ཡུལ་གང་ན་ཡོད། དུས་ནས་བྱུང་བཟོད་ཅིང་། ཡུལ་དུས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་
 ན་མི་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ན་ཁྱེད་སྒྲུབ་མྱོང་ངམ་སོགས་

བརྗོད། དགོ་ལྷན་པ་དང་མིན་ཟེར་བ་ལ་འད་དེ་བརྗོད་ཅིང་། དེས་ན་སྒྲིམ་བརྗོད་
བྱ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དོན་ཙམ་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བརྗོད་གྱི།
རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་མོད། མིང་དོན་བརྗོད་ཆེ་སྟེ་མཚན་རྒྱུང་
པ་ལ་མི་འཛིན་པར་སྟེ་རང་འབྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྟངས་བྱེད་དགོས་པ་གཞུང་
སྟེ་འགོ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་བར་སྒྲིམ་ན། ཁས་ལེན་གང་ཡང་
མི་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཙམ་བཅས་ཤེས་ལྷན་མིན་གསུམ་གང་ཡང་མིན་ཡང་།
དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དེ་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ལ་བསམ་པ་ཡིན།
དངོས་པོའི་སྒྲ་དོན་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསམ་ན་དངོས་པོ་རྟག་ཅེས་སམ།
དངོས་ན་པོ་དངོས་མེད་དང་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་
སྒྲིམ་ཁས་ལེན་རུང་། དངོས་པོའི་སྟེ་མཚན་རྟག་རང་མཚན་མི་རྟག་ཅེས་བྱུང་
ཕྱོ། སྟེ་རྟེན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལ། རི་བོང་རུ་མེད་པར་འདོད་
མི་རུང་སྟེ། རི་བོང་རུའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་རི་རུ་མིན་པས་རི་རུའི་
རང་མཚན་མེད་ཅེས་འདོད་གྱི། སྒྲ་དོན་ལ་དབྱུང་བས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། དངོས་
པོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ལ་མིང་
བཏགས་ནས་དབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཀ་ལུམ་སྐྱེས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་
ལྟ་ཅི་སྟོས། གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟན། བདག་བྱེད་པ་བོ་རི་རུ་སྐྱེས་ཀྱང་
སྒྲ་དོན་ཙམ་གྱི་དམིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་མེད་པར་དབྱུང་བ་ཡིན་པས་
སྒྲ་དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་ན་སྟེ་སྐྱེས་སྐྱེས་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་

ཡོད་དགོས་ཏེ་མི་དེ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གསུམ་མིན་པའི་མི་ཙམ་པོ་
 མི་མ་ཡིན་ཏེ། མིའི་སྒྲོལ་བྱེད་གྱི་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་
 མིན་པའི་མིའི་འགོ་བ་མེད་ཀྱང་། མི་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་རེ་རེར་ཁས་ལེན་མིན་
 ཕྱིར་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་ཞེས་སོ། །དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་མེད་ན།
 དེ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་རེ་གསལ། མི་ཙམ་དང་མི་རྒྱས་སྤྱི་མ་དག་ན་མི་
 མིན་ཏེ་མི་ཡི་སྒྲོལ་བྱེད་ན་མ་མི་ཡི་མིང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོ་ཡང་
 ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་མི་རྟག་སོགས། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་རིགས་
 འདྲ་བས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་སྒྲུའོ། །ཉིས་མགོ་ལ། ཀ་སྤུམ་གཉིས། ཀ་བ་
 མིན། སྤུམ་བ་མིན་པར་རྣམ་ཀྱན་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན། ཀ་སྤུམ་གཉིས་
 ཀ་སྤུམ་གཉིས་མིན་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་གོ་ཚུལ་དང་པོ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་ཁས་སྤང་ན། ཀ་བ་ཀ་བ་ཡིན་སྤུམ་བ་སྤུམ་བ་ཡིན་པའི་ཀ་སྤུམ་གཉིས་
 ཀ་སྤུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ན། ཉི་མ་ཉི་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་དགོས། ཟླ་བ་ཟླ་བ་= སྐར་མ་སྐར་མ་ཡིན་ལ། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཉི་ཟླ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་གསུམ་དེ་གསུམ་ཡིན་དགོས། དེ་མིན་ན། ཟློད་གཅིག་
 ལ། ཟློད་གཅིག་ལ། ཟློད་གཅིག་ལ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས། ཟློད་གཉིས་
 ཀ་ཟློད་གཉིས་ཀ། ཟློད་གསུམ་ཀ་ཟློད་གསུམ་ཀ་ཡིན་སོགས་འགྲེ། ཟློད་གཉིས་
 ཟློད་གཉིས་མིན་ན། ཟློད་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། ཟློད་གཉིས་ཟློད་གཉིས་
 མིན་ན་ཟློད་གཉིས་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཉི་ཟླ་སྐར་མ་གསུམ་

ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ། ཀ་ལུམ་གཉིས་དེ་འདྲ། དེས་ན་ཀ་ལུམ་གཉིས་
དེ་གཉིས་མིན་ཟེར་དུས་གོ་ལུགས་སོ་སོ་དབྱེད། ཁས་ལེན་དེའི་ཚུལ་ལྟར་ན།
འགོ་བ་རིགས་དུག་ནམ་གོལ་གྱི་ལམ་ལུ་སོགས་གཅིག་ཡིན་པར་མི་སྲིད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཁས་ལེན་སྒྲུ་མ་ལྟར་ན་མི་དཔུལ་བའང་ཡིན། ལྟ་སོགས་
གཞན་བཞིའང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། བསམ་ཚུལ་གྱིས་མི་འགལ།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན། བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཞོད་དོ། །དེས་ན་བསམ་པའི་
བྱེད་ཐུ་སྟེ་བཞིན་དོ། །རིགས་དུག་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད། རིགས་དུག་
རིགས་དུག་རང་རང་ཡིན་པར་སྲིད། ཏེ་ ལུམ་སྟེ་ལུམ་སྟེ་མིན་ཞེས་པ་ལ། ལུམ་
སྟེ་དངོས་པོ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་ན་མི་འཐད། ལུམ་སྟེ་ཞེས་པའི་ཆོག་
གི་ནམ་བཙད་དམ་སྒྲ་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་དྲགས་སྒྲ་འགྲིགས་ཀྱང་།
བསྐྱུས་ཆོན་རང་གི་ཁས་ལེན་འགའ་དང་འགལ་ཚུལ་བཞིན་དོ། །དེ་འདྲ་ཀུན་
ཏུ་སྟེ། ནམ་ཀུན་སྒྲ་དོན་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་མི་འཛིན་ཏེ་ཞེན་པའི་བཞིན་བྱ་གཙོ་
བོར་བྱེད་པ་འཛིག་དེན་དང་བསྐྱེད་བཅོས་སྟེ་འཛིན་པ་ལུགས་བཟུང་། དངོས་ཀྱི་བཞིན་
བྱ་སྟེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ཤན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། སྟེ་དབང་
རང་ལུགས་མི་བྱ། སྟེ་བ་འབའ་ཞིག་ལའང་། དུས་གསུམ་བྱེ་སྟེ། སྟེ་ཁ་མ།
སྟེ་བཞིན་པ། སྟེ་ས་མ་ཐག་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱར་ཡོད་པ་འགག་སོགས་ལ་
སྟུང་། སྒྲ་ལོགས་སྟུང་བ་ཞེས་ཞེ་འདོད་དོན་གྱིས་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒྲ་དེ་ཅིག་ལ་
བསམ་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན། མིན་ན་ལུམ་པའི་སྒྲ་ལོགས་སྟུང་བའི་

རྟོ་ལོག་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལུས་མིན་ལས་
 ལོག་པའང་། ལུས་པ་མིན་ཆོད་ལོག་པར་གོ་བ་ཡིན། གཞན་དུ་ལུས་མིན་གྱི་
 རྒྱ་འཇུག་ལུས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསམ་ན། རྟོ་རིལ་ལས་ལོག་པ་སྟེ་སོགས་ཀྱང་
 ལུས་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་རུང་ངོ་། །འགལ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་
 ཐད་དུ་ཡིན་ཆོད་ལ་འགལ་བར་བསམ་ན། ས་སྐྱུག་ཀྱང་འགལ། རྟོག་པ་ཐ་
 དད་ཀྱང་འགལ་བས། འགལ་བ་མིན་པ་མེད་པ་སོགས་དཔུང། དེ་ལྟ་ན་གཞི་
 གྲུབ་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འགལ་བས། ཁྱེད་རང་ལྟོག་ནས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཐུར་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་མི་འགལ་
 ཞིང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་སྐྱབས་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་
 འབྲེལ་བ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་སྐྱབས་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་གོ་རྒྱ་
 ཅི་ཡོད། འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡོད་པར་མི་སྲིད་པ་རི་བོང་ལ་རྩ་དང་མོ་གཤམ་
 ལ་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་བྱུང། གལ་ཏེ་འདི་མི་སྲིད་པ་རི་བོང་ལ་རྩ་
 དང་མོ་གཤམ་ལ་སྤྱོད་པ་སྲིད་པ་ཡིན། ཡོད་པར་སྲིད་པའང་སྲིད་པ་ཡིན།
 མེད་པར་སྲིད་པའང་སྲིད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡོད་པར་སྲིད་པ་ཡོད་པར་སྲིད་པ་
 ཡིན། མེད་པར་སྲིད་པ་མེད་པར་སྲིད་པ་ཡིན། མེད་པར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའང་
 ཡོད་པར་སྲིད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་བསྐྱེད་ཀྱའི་ལུགས་ལ་རིགས་སོ། །མདུན་
 འདིར་ཡོད་པ་ཡོད་ལ་ཆོས་ཤན་འབྲེད་མི་དགོས། མེད་པ་མེད་ལ་ཤན་ཡོད་
 དེ། མེད་པ་མེད་ན་ལྟ་འཁོར་འདིར་ཡོད་པར་ཐལ། མེད་པ་མེད་པའི་ཐུར།

མེད་པ་ཡོད་ན་འང་དེར་ཐལ། དེས་ན་མེད་པར་མེད་ཅེས་མདུན་འདིར་སྒྲིའི་
མེད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྟན་དུ་བྱ་བ་ལ་བཤད། མེད་པ་ཡོད་པ་སྟ་ཡུལ་
མེད་པའི་ཐ་སྟན་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། ཡོད་པ་མེད་ཟེར་ན། མདུན་འདིར་
ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འཕེན། མདུན་འདིར་ཡོད་པ་གཅིག་མེད་པར་
ཐལ། འདོད་ན་མདུན་འདིར་ནམ་མཁའ་འཕེལ་གྱི་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །རི་
རྩ་ཡོད་པ་མེད་པར་བཤད་སྟམ་ན་འང་རུང་སྟེ། རི་རྩ་ཡོད་པ་མེད་ཀྱང་མེད་གོ་
ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ཐོང་ལ་རྩ་མེད་པས་མེད་གོ་ཆོད་པ་བཞིན། དེས་ན་མདུན་
འདིར་ཡོད་པ་ཡོད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མདུན་འདིར་
ཤེས་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་མི་སྤྲིད་ལ། གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡོད་པའི་གོ་
ཆོད་དོ། །རི་རྩ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་མིན། མདུན་འདིར་ནམ་མཁའ་མེད་པ་མི་
སྤྲིད་པ་སོགས་སོ། །ཁང་པ་འདི་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ནམ་ཡང་བརྟོད་མི་རིགས་
སྟམ་ན། དངོས་པོ་གཞན་མེད་པ་ལ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་
དམིགས་སུ་བསལ་ཏེ་མ་བཟུང་བར་སྦྱིར་བརྟོད་པ་རྣམས་ལ་གཞི་དང་སྦྱར་
བའི་གོ་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདྲ་ལོ། ། མེ་ལུག་ལྷ་གཉིས་
ཆོས་༡༧དགེ་བར། སྒྲན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱང་འཕུང་། ཅུ་ཀུན་དང་མགོན། ལུས་
ཀུན་བརྒྱལ་སྟམ་དང་གི་སྟམ་ངང་རྟོག་མང་དུན་པ་ཡི་གེར་བྲིས་པ། ད་ནི་རེ་
ཞིག་ངལ་བསོ། དགེ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་སྐབས། རྩ་སྟོན་རྣམས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན།
ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་མིན་དུ་ངེས་ཀྱང་། བདག་སྟོན་ཅམ་གྱི་སྦྱི་སོགས་རང་རང་གི་

རོ་བོ་རྩལ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བྱིར་ལྟོས་
 འཛོགས་གིས་བྱུང་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་རང་གི་བྱེ་བྲག་ནུས་ལ་སྦྱི་ཡིན། རང་
 གི་སྦྱི་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཡིན། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་སྦྱི་
 བྱེ་བྲག་འགལ་ཀྱང་། སྦྱིར་མི་འགལ་། དེས་ན། སྦྱི་སྦྱི་མིན། སྦྱི་མིན་སྦྱི་མིན་
 ཞེས་ཀྱང་ལ་འདྲ་སྟེ། སྦྱི་སྦྱི་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་བྱིར་། སྦྱི་མིན་སྦྱི་
 མིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱང་དེའི་བྱེ་བྲག་མིན་དགོས་འདྲ་དབྱེད། ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་
 སྦྱིའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ན། ལུས་པའི་སྦྱི་ལུས་སྦྱི་མིན་སྟོན་གསལ་གང་གི་སྦྱིར་སྦྱར་ཡང་
 རུང་ངོ་། །ཤེས་བྱ་སྟོན་གསལ་ལ་བསམ་ན། སྦྱི་སྦྱི་མིན་མི་འགྲིག་ས། སྦྱི་ཙམ་གྱི་
 རང་ལྟོག་ལ་བསམ་ན་འདྲ་། སྦྱི་སྦྱི་མིན་ན་སྦྱི་མེད་པར་འགྱུར་མོད། སྦྱི་སྦྱི་
 ཡིན་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དགོས་པའི་ཁས་ལེན་དང་སྦྱར་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ་སྦྱོར་དགེ། དེས་ཆོག་གི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན། ལུས་
 པའི་སྦྱི་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་བྱ་སྟོན་གསལ་ལ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་
 ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པའི་གནད་ཀྱིས་མིང་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་ནས། ལུས་
 པ་དང་སྦྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་མི་འགྲིག་ས། སྦྱི་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ། དེ་མ་
 གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ལ་སྟེག་རུང་བས། ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་སྟོན་གསལ། དེའི་
 བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། ལུས་པ་དང་སྦྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་གཞི་ཀྱང་ལ་འགྲོ།
 ལུས་པ་འདྲ་ལུས་མིན་ལས་ལོག་པའི་ལུས་ལྟོག་ནི་བཏགས་ཡོད་ལྟོག་ཆོས་ཡིན་
 མོད་ཀྱི། ལུས་པ་བཏགས་ཡོད་མིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་ལྟོག་པ་དེ་ལྟར་དབྱེད།

ནམ་མཁའ་སོགས་བདག་སྟོན་ཡོད་ཡོད་པ་དང་། བདག་སྟོན་ཀྱང་མིན་ཏེ། མིང་ཀྱང་
བདག་སྟོན་ཡོད་ཡོད་ན་བདག་སྟོན་དོན་མེད་ཁྱད་དུ་བྱུང་། དགོ། ཀ་བའང་ཡིན་བུམ་
བའང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོག་བརྟུན་
ཚུལ་ལ་སྲིད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
པས། རི་རྩ་ཡོད་པ་དང་བརྟུན་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་
མིན། ཁྱོད་མིན་པ་ཁྱོད་ཡིན་པ་སོགས་མིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་པར་ཚུན་
འགལ་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་
ལེན་པ་གང་ཡང་མི་རུང་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ལ། མཐར་ཁས་ལེན་གང་སོ་
མེད་པའི་འཆལ་གང་སྒྲིན་པའི་དག་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །གང་དེན་དེན་ཁས་
སྲུང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་འགལ་བ་མིན་པར་འགྱུར་
རོ། །རྩམ་སྒྱི་ཉིས་མགོ་བཅད་ནས་ཞེས་སྒྱུར་སྟམ་ན། བུམ་སྒྱི་བུམ་སྒྱི་མིན་
པ་སོགས་ལའང་རྩམ་སྒྱི་ཉིས་མགོ་བཅད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁོ་རང་མི་འགྲུབ་
པོ། །ཉིས་མགོ་བཅད་ན་རང་གི་ལྟོག་ཆོས་ག་ལ་འགྲུབ། རྩམ་སྒྱི་བཅད་ན།
བུམ་སྒྱི་བུམ་སྒྱི་མིན་པ་ག་ལ་འགྲུབ། རྩམ་སྒྱི་འབའ་ཞིག་བཟུང་ན་བུམ་སྒྱི་
མིན་པ་བུམ་སྒྱིར་ག་ལ་འགྲུབ། ཞེན་པས་བརྟུན་བྱ་རང་མཆོན་བྱེ་བྲག་པ་
བཟུང་ན་མིན་སྒྱིར་ག་ལ་འགྲུབ། ཞེན་པས་བརྟུན་བྱ་སྒྱིར་བཟུང་ན་འགྲུབ་ཆད་

གྱི་དེ་ལྷ་མ་ཐུམ་སྒྱི་རྒྱུ་བཟུང་ནས་དེ་བཅད་པའི་སྒྲུབ་པ་གིས་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྷ་ན་དངོས་པོའི་སྒྲུབ་དོན་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བས། དངོས་པོ་ཀ་བའི་དངོས་
 པོར་མི་འགྱུར་ལ་དངོས་པོ་མིན་པ་ཀ་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཀ་བའི་དངོས་
 པོ་དེ་དངོས་པོའི་དོན་སྒྱི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མིན་
 པའི་དངོས་པོའི་སྒྲུབ་དོན་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་པོ་མིན་ནོ། །དངོས་པོ་དངོས་
 པོ་མིན་པར་བརྟུན་ན་མིང་གིས་བརྟུན་ཆོད་རང་རང་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ལ།
 དངོས་པོའི་བརྟུན་དོན་གཤམ་བྱ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དངོས་པོ་
 མིན། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ན་བྱེ་བྲག་གྲང་
 དངོས་པོ་མིན། ཀ་བ་འང་མིན། ཅན་དན་ཀ་བ་འང་དངོས་པོ་མིན་སྐྱེས་མཐར་
 རང་མཚན་ཉག་གཅིག་ལ་མ་ཐུག་བར་དུ་མི་འགྱུར། རང་མཚན་འབའ་ཞེས་
 སྒྲུབ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་དོན་གོ་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་
 དངོས་པོ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་པ་ཀྱན་གྱི་སྒྱི་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཐུམ་སྒྱི་སྒྱི་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་འགྲོ། ཐུམ་སྒྱི་ལ་དོན་སྒྱི་རིགས་སྒྱི་ཚོགས་སྒྱི་
 གསུམ་ཡོད་པའི། ཐུམ་པའི་སྒྱི་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་བརྟུན་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད།
 རིགས་སྒྱིའི་དོན་སྒྱི་འབའ་ཞེས་བཟུང་ནས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་བ་ལ་དབྱེད། ཀ་ཐུམ་
 གཉིས་འགལ་བའང་མི་འགལ་བའང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་འགལ་ལ་
 ལྷོག་པ་མི་འགལ་བའི་བྱིར། ཀ་ཐུམ་གཉིས་ཡིན་བརྟུན་པའི་ལྷོག་པ་མི་འགལ་
 བའི་བྱིར། ལྷ་ཐུམ་སོ། །རང་ལུགས་ཀ་ཐུམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འགལ་བར་མ་

ཟད། ལྷོག་པ་འང་འགལ་ཏེ་ཀ་བའི་སྒྲིམ་ཀ་མིན་གཅོད་ལ། ཀ་མིན་གྱི་སྒྲིམ་
ཀ་བ་གཅོད་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །ཆོག་བརྗོད་
པ་ཙམ་ལ་སྤྱིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ལྷོག་པ་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་
ལྟ་བུར་བརྟན་པའི་སྒྲིམ་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་པ་རི་བོང་རྩ་བརྗོད་པའི་སྒྲིམ་བཞིན་ནོ། །
དོན་ཀ་ཁུམ་རང་ལྷོག་འགལ་བའི་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིམ་
ནམ་བཅད་ཙམ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བ་གསལ་བ་མེད་དེ། རི་
རྩ་དང་རྟག་བདག་སྒྲིམ་རྟག་པ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲའི་སྒྲིམ་ལ་བརྗོད་
བྱའི་རང་མཆོན་མེད་ཀྱང་། སྒྲིམ་ཀྱིས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕང་བའི་དོན་སྒྱིལ་
བདགས་པས་རང་མཆོན་ཡོད་པ་ལྟར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེན་ཡུལ་རང་
མཆོན་ཡོད་པ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྱིམ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིམ་
བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་ཀྱང་རང་མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བརྗོད་
བྱ་མིན་སོགས་འབྱེད་དེ། སྒྲིམ་དོན་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་མིན་པ་མེད་
དེ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་འང་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་སོགས་འགྲེ། རང་
མཆོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་རྩའི་རང་མཆོན་
དང་། ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཤེས་བྱའི་རང་མཆོན་བཞིན་ནོ། །སྒྱིར་ཡིན་པ་མི་
སྤྱིད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཀ་ཁུམ་ཡིན་པ་སོགས་ཡོད་པར་འགྱུར། མེད་
ནའང་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་
ལ། ཀ་ཁུམ་སོགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་པ་ལའང་

དེ་བཞིན་ནོ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་མེད་པ་ཡིན། ཡོད་ན་གོང་
 བཞིན། མེད་པ་ཡིན་ན་གོང་བཞིན། དེ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ཆོག་གི་ལམ་ནས་
 ཁས་ལེན་མི་རྒྱས་པ་རྟོ་རྟོ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་
 པ་མི་སྲིད་པ་ཡོད་ན་གོང་བཞིན། མེད་ན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་མེད་ན་དགག་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བས་ཡིན་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དགག་གཉིས་
 རྣལ་གོ་མིན་ཏེ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་མེད་པར་བརྟེན་དོ་
 ཟེར་ན། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲོ་དོན་ལ་འང་མེད་པས་ཤེས་
 བྱ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་བ་འགལ་ལོ། །རྟེ་རྟེ། མེད་ཟེར་ན་གོང་བཞིན་དང་། ཀ་
 ལུམ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱར་ཁས་བླང་བ་འགལ་ལོ། །དེ་དང་
 ཆ་འདྲ་བ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མི་སྲིད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རི་རུ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མི་སྲིད་པ་རི་རུ་དང་། ཀ་ལུམ་གྱི་ཡིན་པ་སྟགས་
 ཡིན་པས། བྱིད་ཀྱིས་མི་སྲིད་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླང་བའི་ཕྱིར། མེད་ཟེར་
 བྱུང་། རི་རུ་སྟགས་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མི་སྲིད་པ་རི་རུ་
 སྟགས་ཡིན་ལ། མི་སྲིད་པ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 དགག་པའི་ཆོག་ཅན་གྱི་མཐར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་འདི་
 འདྲར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱིས་རྣམ་པར་མ་བཅད་ན་ཆོག་ཁོ་ནས་དཀའ་ལོ། །རྟེ་
 རྟེ་རྟེ། མི་སྲིད་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ནམ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་སྟགས། དེའི་རིགས་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལྟར་དབྱེད་དོ། །མི་སྲིད་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་མི་སྲིད་

བ་མ་ཡིན། ཡང་ན། མི་སྲིད་པ་མི་སྲིད་མ་ཡིན། མི་སྲིད་པ་འདྲ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། མི་སྲིད་པ་སྲིད་པ་ཡིན། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་
 སྲིད་པ་ཡིན། སྲིད་པ་སྲིད་པ་ཡིན། སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་སྲིད་པ་ཡིན་སོགས།
 དོན་ལ་བསམ་ནས་ཁས་སྐྱེད་གང་དྲན་དྲན་རུང་བ་ཆོག་གིས་བྱ་བྱས་ཅི་བྱ། ཏ་
 ཏ། ཡང་རི་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཏྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 སོགས། བདག་ཆོས་ཅན། ཏྟག་པ་= བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་རྩེ་ཆོས་ཅན།
 མེད་པར་ཐལ། གཏམ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྱ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་བྱུང་བ་ལས་
 ཏྟགས་མ་བྱུང་བའི་ལན་མི་ཐེབ། རི་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། དགག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་འདྲ་དེ་འདྲ་སོགས་དབྱུང། རི་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྩོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྱ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་བྱུང་བ་ལས་
 ཏྟགས་མ་བྱུང་བ་ལན་ཐེབ། རི་རྩེ་ཆོས་ཅན། རི་རྩེ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་རྩེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རི་རྩེ་རི་རྩེ་ཡིན་པ་མེད་དེ། འདི་རྒྱའི་རྣམ་བཙད་ཅམ་ལ་དོན་རང་
 མཆོད་མེད་པས། རི་རྩེ་རི་རྩེ་ཡིན་ན་རི་རྩེ་རྩེ་ཡོད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་བཙད་
 ལ་རི་རྩེ་རི་རྩེ་ཡིན་ན། རི་བོང་རྩེ་མེད་རི་བོང་རྩེ་མེད་ཡིན་པར་མཆོངས་སོ། །
 གཉིས་དང་གཉིས་མིན་སོགས་འདྲའོ་སྟམ་དབྱུང། རི་རྩེ་རྒྱ་དོན་རི་རྩེ་རྒྱ་
 དོན་ཡིན་པའི་ལྷོག་པར་བསམ་ན་དེ་འདྲ། རི་རྩེ་རི་རྩེ་ཡིན། རི་རྩེ་ཡིན་པ་རི་
 རྩེ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་རང་མིན་ལྷོག་ཆོས་སུ་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་རི་རྩེ་ཏྟག་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་རྣམས་ལ། ཏྟག་མི་ཏྟག་ཡིན་མིན་མེད་

འདྲ་ཡང་། མེད་ན་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པར་འཕྱར་ན་དེ་མི་འཐད་དོ། །
 ཡང་རྒྱས་བཏགས་གང་རུང་གི་སྒྲོལ་བྱེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཤེས་
 བྱ་རྣམས་རང་རང་ཡིན་དགོས་ཏེ། མིན་ན། མེད་པ་རི་རྒྱ་དང་། ཀ་བུ་
 གཉིས་ཡིན་སོགས་བཞེད། མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་
 ཡིན། ཏྲག་པ་ཏྲག་པ་མིན་སོགས་དབྱེད། ལུས་སྦྱིད་བྱེད་དོ། །ལུས་པ་ལུས་
 པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱི་ཡིན། ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ལུས་པའི་
 སྦྱི་ཡིན། ལུས་སྦྱི་ལུས་པའི་སྦྱི་མིན། ལུས་སྦྱི་ལུས་སྦྱི་ཡིན། གཞན་ཡང་དོན་
 གྲུ་། ལུས་པའི་སྦྱི་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་མིན་པའི་མིང་གང་ཡང་རུང་པ་བརྗོད་
 བ་ན། དེ་ལུས་སྦྱི་མིན་ལ། དེ་མིན་ལུས་སྦྱི་ཏྲགས་སྣ་འགྲིགས་ཏེ། རྩོམ་ལུས་
 སྦྱི་མིན། རྩོམ་ལུས་པའི་ལུས་སྦྱི་ཡིན་པ་འདྲག་ན། དེ་རང་མིན་ལྟོག་ཆོས་ག་
 ལ་ཡིན། ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལུས་སྦྱི་མིན། ལུས་པ་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་མིན། ལུས་
 པའི་བྱེ་བྲག་མིན་པ་ལུས་སྦྱི་མིན་ཏེ། ལུས་པ་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་མིན་པ་མིན་
 སོགས་དབྱེད། ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་གསེར་ལུས་ཀྱི་སྦྱི་ཡིན། གསེར་ལུས་ལུས་
 པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན། ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ་གསེར་ལུས་མིན་པ་ཟངས་ལུས་
 སོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་པའི་སྦྱི་ལུས་པའི་སྦྱི་མིན། ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་
 ལུས་པའི་སྦྱི་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གསེར་ལུས་དེ་ལུས་པའི་བྱེ་
 བྲག་ཡིན་སོགས་འགྲིགས། དེའི་ཆོག་ལྟར་ན་ལུས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་ལུས་
 སྦྱི་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་པར་ཐལ། འདོད་ན། གསེར་ལུས་ཆོས་ཅན། ལུས་པའི་སྦྱི་

ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྦྱི་ཡི་
རྟགས་སྔ་ཚེག་དང་དོན་གྱི་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འགྲིགས་པས་སོ། ། སྤུལ་པའི་
སྦྱི་ཡིན་ན་སྤུལ་སྦྱི་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
སྤུལ་སྦྱི་མིན་པར་ཐལ། སྤུལ་སྦྱི་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྟགས་སྔ་
ཚེག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་འགྲིགས་པའི་བྱིར། སྤུལ་སྦྱི་སྤུལ་སྦྱི་མིན་པ་དང་།
སྤུལ་པའི་བྱེ་བྲག་སྤུལ་སྦྱི་ཡིན་པའི་བྱབ་མཐའ་འཆའ་མི་རུས་ཏེ། སྤུལ་པའི་
བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་སྤུལ་སྦྱི་ཡིན་པའི་བྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གསེར་
སྤུལ་ཆོས་ཅན། སྤུལ་སྦྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤུལ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་བྱིར།
འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཟངས་སྤུལ་གྱི་སྦྱི་མ་ཡིན་པས་སོ། ། དེས་ན་ཚེག་པ་རྫོང་པ་
ཅམ་གྱིས་ཡིན་མིན་ལྟར་སྤྲོད་འདིས་བྱབ་མཐའ་མི་ཆོད་པས་ཁས་སྤྲོད་གོ་མི་
ཆོད་ལ། སྤུལ་སྦྱི་ཞེས་པ་དངོས་པོ་སོགས་ལ་བརྒྱུད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤུལ་
པའི་སྦྱི་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་རུས། སྤུལ་སྦྱི་མིན་པ་སྤུལ་སྦྱི་མིན་པའི་
བྱབ་མཐའ་འཆའ་རུས་ཏེ། སྤུལ་སྦྱི་མིན་པ་དོ་དེལ་སོགས་པ་ཞིན་ནོ། ། ཁྱོད་
ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སྤུལ་སྦྱི་ཡིན་ན་སྤུལ་སྦྱི་མིན་པའི་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་རུས་
ཏེ། དོ་དེལ་ཆོས་ཅན། སྤུལ་སྦྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤུལ་སྦྱི་མིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཞེས་འགོད། ཀ་སྤུལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་མིན་པའི་བྱབ་མཐའ་མི་ཆོད་
དེ། ཀ་སྤུལ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མིན་པ་སོགས་གོང་འདྲ། ཀ་སྤུལ་གཉིས་
མིན་ན་ཀ་སྤུལ་གཉིས་མིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། ཀ་སྤུལ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཀ་

བུམ་བཞིན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་བེམས་པོར་ཁས་ལེན་པས་དེ་མེད་
 བ་མི་རུང་ངོ་། །བདག་གི་ལུགས་ལྟར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་གཉིས་
 མིན་ཡང་། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་བུམ་གཉིས་མིན་ན། ཀ་
 བུམ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་རི་བོང་རྩ་དང་འདྲ་བས། ཡོད་པ་དང་བེམས་
 པོ་དང་མི་རྟག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་བྱོད་ལ་དམ་བཅའ་
 གཏད་སོ་མེད་པའི་ཆོག་ཙམ་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། ཤེས་བྱ་
 མིན་པའང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་
 མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་
 པར་ཡང་ག་ལ་འགྱུར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བས་
 འགལ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་མེད་
 པར་འགྱུར་ངོ་། །ཁྱུར་ན། ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གང་བློན་བློན་དུ་ཁས་སྤང་རུང་
 བར་འགྱུར་ངོ་། །གཞལ་བྱ་རྟག་པ་སོགས་ཀུན་ལ་དེས་འགྲོ། དོན་ལ་ཤེས་
 བྱ་མིན་པ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་
 མིན་པ་མི་འགོག་ན། ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲུ་དངོས་འགལ་མིན་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་
 སྲིད་ན། ཀ་བ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་གཞིག་ཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འགལ་བ་སོགས་
 མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་བུམ་སྟེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་རུང་བར་
 འགྱུར་ངོ་། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱ་མིན་མོད། ཤེས་

བྱ་མིན་པར་གཅོད་པའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། རི་རྩ་ཤེས་བྱ་མིན་པའང་།
རི་རྩའི་སྒྲ་དོན་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རི་རྩ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཆོག་གི་
ཤན་མ་ཐུང་པའོ། རྟག་པ་རྟག་པ། རྟག་མིན་རྟག་པའང་། རྟག་པ་མིན་ཆོད་
མ་བཟུང་ན་དེ་འདྲ་མང་། དོན་གྱི་རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་མིན་ཏེ། རྟག་པ་མིན་
པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་འགལ་ཡིན་པ་གཞུང་སྤྱིའི་
ལུགས་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །
རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩ་སྒྲི་ལ་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དོན་གྱི་རྟག་པ་མིན་པ་
མིན་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དབང་བཅོན་ཏེ། འཇིག་
རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ལུགས་འདི་ཡིན་ལ། ཁྱོད་གྱིས་
ཆོག་རིས་ཅམ་གྱི་དམ་བཅའ་འདི་མི་བརྟན་སྟེ། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་
པར་བྱབ་མཐའ་བཅད་མི་འོས་ཏེ། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྟག་པ་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། བྱབ་པ་ཁས་འདོད་མི་རུས་སོ། །
ཤེས་བྱ་མིན་པ། རི་རྩ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་སོགས་འཕང་། རི་རྩ་མེད་པ་དང་སྒྲ་རྟག་
པ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་གྱི། དེ་རང་ཉིད་ཤེས་བྱ་མིན་ནོ། །དོན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་བྱབ་མཐའ་འཆད་རུས་ཏེ་གོང་བཞིན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཡིན་ན་ཤེས་
པ་ཡིན་པས་བྱབ། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་
མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་
བྱ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། ཤེས་

བྱ་མིན་པ་རི་བོང་རྩ་ཉིད་ཤེས་བྱར་སོང་བ་མིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་
 ཤེས་བྱར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲའོ། །ཤེས་བྱ་མིན་
 པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་དོན་གྱི་གཞི་འདྲིན་དགོས་ཏེ་ཤེས་བྱ་
 མིན་པའི་དོན། གང་ལ་བརྟེན་དེ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བསམས་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲུས་
 ཚེ་རི་རྩ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་གོ་ཡི། ཤེས་བྱ་མིན་པ་རི་བོང་རྩ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་
 ག་ལ་གོ་སྟེ། བྱེད་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་བཅད་དེའི་
 དོན་ལྟར་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་དངོས་འགའ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
 ན་རི་རྩ་ཤེས་བྱར་ཁས་བླངས་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡག་པོ་འདུག་ བྱེད་ལ།
 རི་རྩ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་བ་འཕང་ན། མ་བྱུང་པའི་ལན་འདེབས་པའི་དོན་བདག་གི་
 རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་ནམ། ཉ་ཉ། སྦྱིའི་དབྱེ་བ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་
 ཡིན་པ། བྱེད་པ་པའི་སྦྱི་ཡིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་གཞི་
 གྲུབ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟ་བུ། བྱེད་པ་ཏུ་དབྱེན། གཞི་
 འགའ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱི་ཡིན་པ། ཀ་བའི་ཡིན་ལ་བུམ་པའི་
 མིན་པ། བུམ་པའི་ཡིན་ལ་ཀ་བའི་མིན་པ། གཉིས་ཀའི་སྦྱི་ཡིན་ཡང་སྦྱིར་སྦྱི་
 ཡིན་པ་བཞི། དང་པོ་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཀ་བའི་བྱེད་པ་གཞལ་བྱ་འདེགས་
 ཀྱིས་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པས་ཀ་བའི་ཡིན་ལ་བུམ་པའི་མིན་པ་སོགས་བརྗོད་
 ལུ་ཀྱི་དུ་མ། གསུམ་པ་བུམ་པའི་བྱེད་པ་སོགས་དང་ཀ་བ་མིན་པ་སོགས་

སོ། །བཞི་པ་རྟག་པ་སོགས་སོ། །ཚེས་དབྱིངས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཤེས་བྱ་
མེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་མེད་དེ། གཉིས་ཚེས་མེད་
ནཔའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེས་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་སྦྱིན། དོན་དམ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཤེས་
བྱའི་བྱེ་བྲག་རྟག་གདགས་ནཔར་། ཚེས་དབྱིངས་རང་གི་དོ་བོ་ཚེས་གང་གི་བྱེ་
བྲག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྦྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གི་སྦྱི་མིན་ཏེ་
དེའི་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །དེས་ན། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
འདོད། འོན་ཆེས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤང་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཚོར་
པའི་དེ་ཉིད་སོགས་སྤྱུ་འབྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་རྟུ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དེ་དག་
གི་ཚེས་ཉིད་ཐ་དད་རྟུ་མེད་དེ། འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སོགས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཚེས་དབྱིངས་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུ་བྱེ་བའི་དོན་དམ་རྟུ་འཛོག་
ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ཐ་དད་རྟུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེར་
མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་རྟུ་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་
དེའི་དབང་རྟུ་བྱས་ན། ཚེས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སོ་སོ་རང་རིག་གི་
ཡུལ་ལས། ཐ་སྙད་རྟུ་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
ཚེས་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ། ཚེས་མིན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའོ། །
འོན་ཆེས་དབྱིངས་ཡང་དག་མཐའ་སོགས་སྤྱུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་
ཐལ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བྲལ་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་
ཡུལ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བདགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚེས་དབྱིངས་སོགས་ཀྱི་དོ་བོར་དམིགས་

བཞི་གང་ཡང་མེད་དོ། རྩོམ་ཚད། ལུས་སྒྱུ་དེ་ལུས་སྒྱུ་མིན་ཟེར་ན། དངོས་
 པོ་ལུས་པའི་སྒྱུ་མིན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་། ལུས་སྒྱུ་དངོས་པོ་མིན་སྒྲུབ་པ་དེ་
 ཡིན་ཡང་། ལུས་སྒྱུ་དངོས་པོ་མིན་དོན་ལུས་སྒྱུ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
 གཞན་སེལ་ལམ་ལྟོག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་དོན་ཐམས་
 ཅད་དེ་དང་འདྲ་མོད། ལུས་སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མིན་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་སྒྲུབ་ཡོད་མོད། དེ་ཆོག་གི་འདོག་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་པས། དེས་དོན་གྱི་
 ལུས་སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་མིན་པའི་གོ་བ་འགོག་མི་ལུས་ཏེ། མི་དེ་སྒྲུབ་དོན་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
 མི་རྣམས་སྒྱུ་མ་ཡིན་ཡང་། མི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དེས། དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་ཆད་
 བརྗོད་གྱི། མི་མིན་རྣམས་སྒྱུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རྣམས་ཀྱན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མི་ཡིན་
 བ་གང་ཟག་མིན་པ་དང་། མི་མི་ཡིན་སྟེགས་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། མི་མིན་
 བ། མི་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་ཅན་མི་གོ་པས། མི་ཡིན་
 བ་ཏྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཏ་ཏ།
 དངོས་པོ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་དང་། དངོས་མེད་རི་རྩ་ལྟ་བུའི་མིང་གང་ཡིན་
 རུང་མིང་ཡིན་ཆད་ལ་སྒྲུབ་དོན་ཙམ་ལས་རང་མཚན་དངོས་བརྗོད་མི་སྤྱིད་ཀྱང་།
 དབྱེད་ན། མིང་གི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་དོན་ཡིན་མོད། མིང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་
 དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་མི་གོ་སྟེ། ཞེན་པས་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ལ་གོ་པས་
 བརྗོད་འབྱོར་པ་ཡིན་པས། ལུས་སྒྱུ་འད་དངོས་པོ་སྟེགས་ལ་གོ་བུང་སྟེ། སྒྲུབ་དོན་
 རྒྱུད་པ་ལ་མི་གོ་འོ། །རི་རྩའི་མིང་ལ་སྒྲུབ་དོན་ཙམ་ལས་རང་མཚན་མེད་མོད།

འོན་ཀྱང་རི་རྩའི་རང་མཚན་མེད་པའི་དབང་གིས་རི་རྩ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
སྐྱོད་ན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་རྩ་མིན་ནོ། །རི་རྩ་ནི་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩའི་
ནུམ་པར་འཛིན་དགོས་ཀྱི། དེ་མི་འཛིན་ན་རི་རྩའི་ནུམ་པ་མི་འཆར་ལ། མ་
ཤར་ན་མེད་པར་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ལྟ་ལྟོར་པའི་ནུམ་
པར་འཛིན་གྱི། སྐྱོད་ན་ཅམ་ལ་ལྟོ་ལྟོར་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་མེ་ཆ་བར་འཛིན།
མེ་ཡི་མིང་ལ་ཆ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་མེ་བརྗོད་ཆེ་ཁ་འཆིག་པར་ཐལ་ལོ། །
སྐྱོད་ན་ལ་ཆ་བ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱིར་
བུམ་པ་སོགས་སྐྱའི་ནུམ་བཅད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དོན་སོ་སོར་སྟོན་
པ་དང་། བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་ཡང་། བུམ་པ་བུམ་སྦྱི་མིན། བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་
མིན། བུམ་པའི་རྒྱ་མིན། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་མིན་སོགས་སྐྱ་བུམ་པ་ལས་ལྟག་
ཆད་ལ་རང་རང་གི་གོ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཞེས་ལྟོ་ལྟོར་བ། བུམ་སྦྱི་ཞེས་དེའི་
སྦྱི་ལ་གོ་བས། སྐྱ་ཅམ་གྱིས་གོ་བྱ་ཐ་དད་དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་དབང་དུ་བུམ་སྦྱི་
བུམ་པ་མིན་སོགས་འགྲེ། བུམ་སྦྱི་ཡིན་ཞེས་གོ་དགོས་ཏེ། སྐྱོད་ན་ཐམས་
ཅད་རང་རང་མིན་པ་དེས་མི་གོ། །བུམ་པ་འང་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདྲ། བུམ་སྦྱི་
མིན་པ་བུམ་སྦྱི་མིན་ཏེ། བུམ་པ་མིན་པ་བུམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་
མིན་པ་ཞེས་པའི་མིན་པའི་སྐྱས་བུམ་པ་མིན་ཆད་གོ། །ཁ་དོག་གི་སྐྱོད་ན་སྟོན་
པོ་མིན། དཀར་པོ་མིན་སོགས་འདྲ། སྟོན་པོ་དང་ཁ་དོག་སྐྱོད་ན་ཐ་དད་གོ་
རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་པོ་ཁ་དོག་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཏེ། སྟོན་པོའི་སྐྱས་ཁ་དོག་

བརྗོད་བྱ་མི་སྤྱོད་བཅི། སྤྱོད་པོ་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱ་
 སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཡོད། སྤྱོད་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྤྱི་ཀྱན་མིན་པར་འདོད་དགོས་
 ཀྱང་། སྤྱོད་པོ་རང་ལྡོག་ནས་མིན། ཡིན་ན་སྤྱོད་པོ་དང་མི་རྟག་ལྡོག་པ་ཐད་ད་
 མེད་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་སྟབས་ཀྱིས་མི་གོའོ། །སྤྱོད་པོ་དེ་རས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པོ་མིན་སོགས་འགྲོ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན། སྤྱོད་པོ་དེ་ཁ་དོག་དང་། གཟུགས་
 དང་། དམས་པོ་དང་། དངོས་པོ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དྲུག་གི་
 ཡིན་པ་མིན། སྤྱོད་པོ་དེ་རས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་སོགས་རང་གི་བྱེ་བྲག་མིན་སོགས་
 ཀྱན་ལ་འགྲོ། རང་གི་སྤྱི་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང་ཁ་དོག་མིན་སོགས་
 མིན། དབྱིབས་དང་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་དང་། དངོས་མེད་རྟག་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་
 དྲུག་གི་མིན་པ་སོགས་འགྲོ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པོའི་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་རང་མིན་མིན་
 རུང་མེད་དེ། ཁ་དོག་གྲང་མིན་ཏེ། ཁ་དོག་དང་སྤྱོད་པོའི་ལྡོག་པ་ཐད་དུ་
 ཡོད་རྗེས་ཐད་མེད། མདུན་འདིར་ཡོད་པའི་ལྟས་བྱིན་ལ། རང་གི་བྱེ་བྲག་
 མེད་པར་འདོད། ལྟས་བྱིན་དུ་མ་ཡོད་ན། རྒྱ་གར་གྱི་ལྟས་བྱིན་སོགས་དབྱེ་
 རུང་མོད། ཚོགས་བརྗོད་ཡིན་པས། ལྟས་བྱིན་གྱི་རིགས་མེད་དོ་སོགས་དབྱུང་
 བྱམ་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་ན་དངོས་པོ་སོགས་མི་འཛོག་པར་བྱམ་སྤྱི་འཛོག་ཟེར་རམ།
 བྱམ་སྤྱི་མིན་པ་འཛོག་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱམ་པ་ཞོག་ཟེར་ན། བྱམ་པ་འཛོག་དགོས་
 པའི་བྱམ་པའི་མཚན་གཞི་བཟུང་ནས་གསེར་བྱམ་སོགས་ཀྱིས་འཛོག་པར་
 འགྱུར། རྟག་པ་ཞེས་ཟེར་ན། རྟག་པ་མིན་པ་འཛོག་གམ་དཔྱོད། བྱམ་པའི་

སྤྱི་འདི་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན་ཡང་ཡིན་ལ། མིན་ཡང་མིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དང་
པོ། ལུས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་མིན་ན། ལུས་པའི་མིན་པ་འང་ལུས་སྤྱི་མིན་པར་འགྱུར།
ལུས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་མིན་པར་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ལུས་སྤྱི་མིན་པ་ལུས་
སྤྱི་ཡིན་པར་སོང་པས་ལུས་སྤྱི་ཡིན་གོ་ཚད་ན། ལུས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་ཡིན་པར་ཁས་
སྤངས་སོ། །ལུས་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་ལུས་སྤྱི་ཡིན་པ་འང་ལུས་སྤྱི་མིན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དབུད། དཔུས་གྲུའི་ཀ་ལུས་འགལ་འདྲིལ་འདི། ཡན་ཚུན་སྤང་
འགལ་གྱི་གནད་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ཡིན་པ་དང་ལུས་མིན་འགལ་ལ། ཀ་
པ་ལུས་མིན་གྱི་བྱུང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་འོང་པ་ཡིན་པ་ལ་
འགལ་བར་བརྟེན་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། ཐོགས་
འདིན་ལུས་པ་མེད་དེ་ཀ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་མི་ཞེགས་ཀྱང་། ཡན་ཚུན་སྤང་
འགལ་དངོས་ཡིན་ལ་བརྟུན་འགལ་དངོས་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བརྟུན་འགལ་
འདྲའོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་སྤྱུག་གཉིས་ཀྱང་འགལ། འགལ་འབྲེལ་གཉིས་ཡིན་དུ་
ཁས་ལེན་དགོས་སམ། ཆནས་ལན་གཉིས་སུ་བཞག་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ནམ་མེད་
ལའང་དེ་འདྲ། དངོས་པོ་དང་ལུས་པ་ལ་དབུད་ན་ཀ་ལུས་མི་འགལ་གྱི། ཀ་
པ་ཡིན་པ་དང་ལུས་པ་ཡིན་པ་འགལ་ཟེར་རམ་ཞིབ་ཏུ་དབུད། སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ནམ་
མིན། ཡིན་ན་ལུས་སྤྱི་འང་ལུས་སྤྱི་སོགས་ཡིན། མིན་ན། སྤྱི་མིན་སྤྱི་ཡིན་སོགས་
རྒྱ་མཚོན་ཅི་སོགས་དབུད། ལུས་སྤྱི་ལ་བསམ་ནས་ཁྱོད་ཁྱོད་མིན། ཁྱོད་མིན་
ཁྱོད་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་ན་སྤྱི་ཡིན་སྤྱི་མིན། སྤྱི་མིན་པའི་ཆནས་ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན་

ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཡིན་དུ་ཁས་ལེན་རུང་། དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
 སྒྱི་སྒྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྒྱི་དེ་སྒྱི་མིན། ཤིང་སྒྱི་ཀ་སྒྱི་བུམ་སྒྱི་སྟགས་དེའི་བྱེ་བྲག་
 ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྱི་མིན་སྒྱི་མིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་བྱེ་བྲག་རྟགས་འགྲིགས་ཏེ་ཤིང་
 སྒྱི་སྒྱི་མིན་པ་མིན་པས་སོ། །ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བརྒྱུད་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་
 མང་། མིན་པ་ཉུང་སྟེ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་འང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་
 ཆོས་མེད་དོ། །ལྟ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་གཅིག་བརྒྱུད་ན། དེ་ཡིན་པ་བརྒྱུད་ལ་ལྟ་སྤྱིན་
 མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་དུ་འདུ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་མིན་
 པ་གཉིས་འདི་ན་གཞི་མཐུན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་མིན་པ་ཞེས་རྟག་པ་འང་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུབ་སོ། །ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་ཡང་དེ་འདྲ། དེ་ལྟ་ན་
 དངོས་འགལ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། ཁྱོད་ཁྱོད་མིན། ཁྱོད་ཡིན་ཁྱོད་ཡིན་ཡོད་ན་དེ་འདྲ། བུམ་སྒྱི་མིན་
 པ་བུམ་སྒྱི་ཡིན་དེ་འདྲ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེད་དོ། །གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་མིན།
 ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཡིན་མེད་པས་མ་ཁྱུབ་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་བྱིར་སྟགས་
 དབྱེད། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་མིན་པ་མིན་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟག་མིན་
 རྟག་མིན་མིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་
 རིགས་ཀྱི་རྟག་མིན་ཞེས་པས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད། དེས་ན་རྟག་མིན་རང་མིན་
 ལྟོག་ཆོས་བུམ་སྒྱི་ལྟར། དག་ལྟ་ན་པ་གང་ཟག་ཡིན། གང་ཟག་དག་ལྟ་ན་པ་

མིན་སྟགས། བྱེ་བྲག་སྤྱི་ཡིན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་མིན་པར་ཁས་ལེན། ཤེས་བྱའི་བྱེ་
བྲག་སྤྱི་པ་ཡིན། སྤྱི་པ་འི་བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱ་མིན་ཟེར་ན། གསེར་སྤྱི་ཆོས་
ཅན། ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་པ་འི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། བརྗོད། ཡིན་
ཟེར་ན། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་པ་འི་བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱ་ཡིན་
པ་འི་ཕྱིར། བརྗོད། དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཤེས་བྱ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་འཛོག་
ཚུལ་བརྗོད་ནས་ཆོག་འདི་བརྗོད་པ་འི་སྒྲུབ་སྟེ་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། གཞན་དུ་སྤྱི་
པ་འི་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་བརྗོད་ན་དེ་ལྟར་ཏེ།
འདིར་ཆོག་མ་བྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ངག་སྟེ། དེར་སང་གི་ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་
འདྲ་ལས་ཆོག་གི་སྒྲུབ་པ་ཆོད་རྒྱུ་མེད་ཚུལ་བཤད་སྟགས་དབྱུང། མེ་བྱ་བླ་བཅུ་
ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དྲན་དག། ཡང་སྤྱི་པ་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན། ཤེས་བྱ་
སྤྱི་པ་འི་བྱེ་བྲག་མིན་སྟགས་གང་འགྲིགས་དང་། སངས་ཁམས་ལེན་དང་བསྟན་
ཏེ་བརྗོད་འདོད་གཙོ་བོ་མེ་བྱེད་པར། རྒྱ་རྒྱུད་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་རང་ལུགས་
ཁས་ལེན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ཚུལ་དབྱུང། དག། བྱི་ཆུན་རྒྱུ་བོའི་རྒྱུད་ན་
སྟེ་ཐམས་པ་ཕྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ་ཡོད་གསུངས་པ་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཆ་བ་
བྱམས་པ་མེད། དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱི་ཆུན་རྒྱུ་བོའི་རྒྱུད་ན་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པ་འི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་འགོག་ཁུས་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་
ཅམ་བྱམས་པས་དགོངས་རྟོགས་ལ། ལས་སྒྲུབ་པ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྒྱུ་བ་
བྱེད་པ་གང་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུད་མི་རྟོགས་ཏེ། ཆོད་མས་པས་ལ་བྱིར་དེ་ལ་རྒྱུ་བ་བྱེད་སྟེ་

འདྲིལ་མཛོན་སྐྱེས་ཚན་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་སྒྲུབ་བ་དེ་
 མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཡང་གཤེགས་སྒྲིང་ཡོད་གསུངས་ཚུལ་ཅུ་བ་ནས་མགོ་བའི་
 རྒྱན་པོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་གཞུང་དེས་སྐྱེས་གཅིག་དང་ས་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་ཚན་
 མས་བསལ་ཕྱིར། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལུང་
 གིས་དང་དོན་དུ་སྒྲུབ་ཅིད་གོས། རིགས་བསལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱི་རྒྱ་
 མཁུན་ལྷན་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་འདིས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུབ་པ་གོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 རྒྱངས་པའི་རྟགས་རེད། དེ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཞུང་མཛོན་སྐྱེས་ལ་བསྟོན་འདིར་
 བ་ཅམ་ལ་སྐྱེས་ཡིད་ཆེས། ཆོས་ཅན། རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ན་ཆོས་ཉིད་གཤེགས་སྒྲིང་
 གི་གང་བལ་བར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུང་སྟེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་གསུངས་པ་དོན་ཡོད་ཀྱི།
 མཛོན་གྱུར་དུ་བཞེད་ན་དཔེ་དགུས་ཚུལ་དུ་མི་སྟོན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བལ་བའི་
 བྱང་ཆུབ་བཞིན། མཛོན་དུ་མ་གྱུར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྟོབས་བཅུ་ལྷན་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། དཔུལ་མོའི་ཁྱིམ་འོག་བཅམ་བཅམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་
 འོག་ན་གཏེར་ཡོད་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་དཔུལ་མོ་ཆོས་ཅན། ལྷག་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱིམ་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ལུས་པ་མིན་པ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས། ལུས་པ་མིན་ཚད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཀྱང་སྟོན། ལུས་
 པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན། དངོས་པོ་མི་གཅོད་པས་ལུས་པ་མིན་
 པའི་བཅམས་ཤེས་ལྷན་མིན་གསུམ་བཟུང་། ལུས་པ་མིན་པའི་བཅམས་པོ་ཞེས་

པ་བརྗོད་ན། ལུས་པ་མིན་པའི་ཤེམས་པོ་འབའ་ཞིག་བཟུང་། ལུས་པ་མིན་པའི་
ཀ་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གས་པ་ཟ་བ་ཡོད་
ན་བརྗོད་དེ། གཙོ་བོ་མིན་པའི་སྒྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །ཀ་ལུས་
གཉིས་ལས་ལུས་པ་མིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཀ་པ་ཁོ་ན་གོ་ དེ་ལྟར་ཆོག་གི་ནུམ་
བཅད་གྱི་དོན་སྟོན་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལུས་པ་ཡིན་པ་ལུས་པ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ། ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཤེམས་པོ་སོགས་བརྗོད་རིགས། ལུས་
པ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྲིད་སོགས་སོ། །སྤྱིར་སྒྲ་ཡི་ལྟོག་པ་འཕམ་ནུམ་བཅད་
ནས། ལུས་པ་ལུས་སྤྱི་མིན་པ་དང་། ལུས་སྤྱི་མིན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དབང་
ཆེ་བར་མ་བྱས་ཏེ། སྒྲ་དོན་གྱི་འཇུག་པ་དབང་ཆེ་བར་བྱས་པའི་ལུས་མིན་ལུས་
སྤྱི་ཡིན་པ་དོན་སོ་སོ་བ་བསྒྲུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལས་ལེན་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཉིས་
ཀ་སྒྲ་དོན་ལ་གོ་ན། ལུས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་ཡིན། དེ་མིན་ལུས་སྤྱི་མིན། གཉིས་ཀ་དོན་
ལ་གོ་ན། ལུས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་མིན། དེ་མིན་ལུས་སྤྱི་མིན་པས་འདི་ལེགས་སོ། །
སྤྱིར་རང་མཚན་ལ་གོ་ དེ་མིན་སྒྲ་དོན་ལ་གོ་ན། ལུས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་ཡིན། ལུས་
སྤྱི་མིན་པ་ལུས་སྤྱི་མིན་སོགས་དབྱུད། ལུས་པ་ཞེས་པ་མིང་ཡིན་ལ། ལུས་
པའི་སྤྱི་སོགས་མིང་གཉིས་སྒྱུར་ན་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བས་གོ་བྱ་གཅིག་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མིང་གི་གཞན་སེལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་ན་མི་དེ་སྤྱིས་པ་སོགས་
བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མིན་ཡང་། མི་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་
ན་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མིན་པའི་མི་མེད་དེ། མིའི་མཚན་གཞི་བཞག་ན་མིའི་བྱེ་

བྲག་ཅིག་འདྲིལ་གོ། མི་ཙམ་མི་འདྲིལ་པ་བཞིན་ནོ། མཚན་གཞི་མ་བཟུང་
 བར་མཚོན་བྱ་མིང་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མཚན་གཞི་བཟུང་ན་
 རྒྱུས་པ་དེ་མི་ཡིན་སྟགས་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མི་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་
 མི་འགལ་ལོ། ཁོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་བའི་མིང་བརྟོན་པའི་
 སྐབས་དང་། སྒྱུར་བའི་ཆོག་བརྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁོ་ཚུལ་ཏེ། མི་ཞེས་དང་།
 རྒྱུས་པ་མི་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། མི་མ་སྒྲོས་ཀྱང་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་མི་ཡིན་པར་དོན་
 གྲིས་གོ་ཞིང་། མི་ཡིན་ན་རྒྱུས་པ་ཡིན་པར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། ཤེས་བྱ་ཡིན་
 བ་རྟག་དངོས་སམ། དངོས་དངོས་མེད་རེ་རེ་མིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་
 དགོས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྟོག་སྟེ། རྟག་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན། མི་རྟག་པར་
 ཁས་མ་སྤང་ན། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེན། སྒྱུན་མེད་དེ། རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པའང་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྟག་
 མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་
 ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། ཤེས་བྱ་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པར། ཤེས་བྱའི་
 མཚན་ཉིད་སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་རུང་ཡིན། མཚན་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ན། མཚན་
 ཉིད་སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་རུང་མིན་པ་མིན་དགོས་པའི། སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་
 བ་སྒྲོས་རི་ལྟར་ཤེས་ཞེས་དྲི། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བར་ཤེས་ཞེན། སྒྲོས་
 ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཐ་སྙད་
 ཤེས་ཀྱི། དོན་བྱར་རུང་མིན་པ་བྱར་རུང་དུ་སོང་བ་མིན་ནོ། ཤེས་བྱ་དང་གང་

ཟག་རྩམ་སྒྲིམ་ཤེས་བྱ་དང་གང་ཟག་གི་མིང་ཡིན་གྱི་དོན་མིན། མིང་གི་དོན་
ནས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་ཡིན། མི་མི་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤང་དགོས་ཀྱང་། དེ་མི་མཚན་
ཉིད་པར་ཁས་སྤང་བ་མེད་དེ། མི་བཏགས་པར་རམ། མིང་རམ། རྩམ་སྒྲིམ་
མི་མིན་པས་སོ། །སྒྲམ་དབུང་།

༡ སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེས་མཚན་ལེན་སྒོར། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། གསར་
སྐྱེ་ཡིན་པས་ཀྱང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གསར་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཀྱང་། གདོད་
ནས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཅ་མཁའ་ལོགས་སྐྱེ་ལྡན་མིན་པ་ནི། གདོད་
ནས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མི་ཏྲག་པ་དང་གསར་སྐྱེས་ཡིན་པས་
ཀྱང་པས་སོ། །དེའི་དོན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟོན་མེད་གསར་སྐྱེ་ལམ། སྟོ་
བར་དུ་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་གསར་སྐྱེ་ཡོད་མེད་ཅོད་དོ་སྒྲམ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་
ན་སྟོན་མེད་གསར་སྐྱེ་ལམ་སྟོ་བར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་། སྟོན་ཡོད་སྐྱེ་བ་
དང་། སྟོ་བར་མིན་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་རྒྱུན་སྟོན་
མེད་གསར་སྐྱེ་ལ་བཤད་དོ་བསམ་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་
ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་གསར་སྐྱེ་མིན་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་གདོད་
ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ་གཞུག་སེམས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་
ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུན་མེད་དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། བཅ་མཁའ་
སྤང་ཡོད་ཅིང་སྤྲིས་ཀྱང་ཡོད་པས་རྒྱུན་ཡོད་སྒྲམ་ན། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་གྱི་
སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་ལ། སྤང་དང་ད་ལྟའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུན་གཤམ་ཡོད། ཅེས་

བྱུང་། ཉ་ཉ་ རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ། །ཆགས་སོགས་
 དེས་མེད་ཐལ་བར་འབྱུང་། །གསུངས། ས་སོགས་འབྱུང་བ་སེམས་རྒྱུ་ཡིན་པར་
 །ཁས་ལེན་པ་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ལུགས་ལ་འཇུག་གི་གདོད་མའི་འོད་གསལ་གྱི་
 དང་ལས་འབྱུལ་སེམས་སྒྲོ་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། འོད་གསལ་བའི་
 སེམས་སྒྲོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་སྒོན་སོང་མེད་པ་མིན་ལ།
 འབྱུལ་བ་མ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས། ལྷན་སྦྲེས་དང་ཀུན་
 བཏགས་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུལ་ཏེ་ད་བདག་དུ་བཟུང་བ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཐོག་མ་ཡིན་པས། དེ་ཕན་ཆད་དེ་ཡི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ལྷན་པ་རེ་བརྟན་སྟེ་
 མོང་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་དུ་སྦྲེ་བ་ལེན་པ།
 རི་སྲིད་འབྱུལ་སེམས་ལྡོག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྦྲེས་པ་
 དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ཡོད་ལ། མཐར་སེམས་ལྡོག་སྟེ་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་སྟེ་
 ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཅོན་པ་གཏན་སྲིད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱུལ་བ་དེ་ནམ་བྱུང་ཞེས་
 འབྱུལ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་དང་ཡུན་གྱི་ཐོག་མ་འདི་ཞེས་བཟུང་མི་རུས་ཏེ། ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱས་
 སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་བྱུང་བར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་
 མོ། །སྒྲོན་ནས་སྒྲོ་བྱུང་བ་མིན་ན་ཕྱིས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དེ། རྣམ་མཁའ་
 མེད་ན་སྒྲིན་དང་བཅས་པ། རྣམ་མཁའ་ཡོད་ན་སྒྲིན་ཡོད་པས་བྱུང་ན། ཕྱིས་
 ཀྱང་སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་མཁའ་རྣམ་ཡང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་

སྤྱིན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གྲོ་བྱར་སྤྱེས་པ་ཡིན་ལ། རམ་མཁའ་ནི་མ་སྤྱེས་པ་ལོ། །
ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་ཙམ་ནས་སྤྱིན་ལྟན་སྤྱེས་ཡིན་ན། རམ་མཁའ་སྤྱིན་དང་
བྲལ་བ་མི་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལྟར། སྤྱིན་
བྱུང་དུས་ཀྱི་ཆོད་བཟུང་ནས་ཐོག་མ་འདི་ཞེས་མི་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་
ནམ་མཁའ་དེ་བྱིངས་སུ་འཛིག་རྟེན་མ་ཆགས་གོང་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པ་ལ། རྒྱུད་བྱུང་ནས་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ནས་དེ་དུས་སྤྱིན་སོགས་ཡོད་པའི་ཆོ་
ནམ་མཁའ་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིབ་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་འབའ་
ཞིག་གི་དང་དུ་བྱུར་ཆོ་སྤྱིན་དང་བྲལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡེ་ཐོག་འོད་
གསལ་གྱི་དང་ལ་འབྱུལ་པའི་སེམས་ཅན་མ་བྱུང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ཆགས་
གོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞིའི་འོད་གསལ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟར་གྲོ་བྱར་བའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །
འཛིག་རྟེན་ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། སེམས་ཟད་ནས་འབྲས་
བུའི་འོད་གསལ་ལྟ་བུ་ལོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་
སེམས་ཟད་ནས་གྲོལ་རྟེ། ཡང་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་
ཕྱིས་སྤྱར་ཡང་འབྱུལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་རྟེ། འཛིག་རྟེན་སྤྱུ་མ་སྤྱར་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱེས་ཟིན་འགག་ཟིན་སྤྱར་སྤྱེ་བ་མེད་དེ། སྤྱར་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་སྤྱར་སྤྱེ་བའོ། །གྲོལ་ཟིན་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་ནས་ཡེ་གེས་
སུ་བྱུར་བ་ན། འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་རྒྱུར་མི་ལྷོག་པ་རྫོགས་ཆེན་རྒྱུད་སྤེར་གསུངས་

བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གདོད་མའི་མགོན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་རེ་རེ་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་དང་རྒྱས་མཉམ་རེ་རེ་ཡོད་ཟེར་ན། རེ་རེ་ཡོད་
 གྲང་སྒར་གྱི་གདོད་མའི་མགོན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་
 ཡིན་ཡང་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཡིན་ཏེ་འབྲུལ་མ་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ།
 ཆོས་སྒྲུའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཁྱད་པར་མེད་གྲང་། སྒོན་གྱི་ཐུགས་
 རྩོམ་གས། སངས་རྒྱས་གཅིག་མིན་མང་པོ་འདྲ་མིན། ཞེས་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་
 བ་འབྲུལ་པ་སྒོ་བྱུང་བྱུང་ན་འགོ་བ་འབྲུང་གི་མ་བྱུང་ན་གོ་ལ་བའང་མེད་པས་
 སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ་སྟེ། གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
 སེམས་ཅན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་ཐེབ་རེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་
 མ་ཡིན་པ་བཞིན། གདོད་མགོན་དུ་མཉམ་གཅིག་གང་ཡིན་ཞེན། གཅིག་ཡིན་
 ཏེ་གཞི་ལས་གཞི་སྤྱང་གར་ཙམ་ནས་ང་བདག་དུ་མ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཐ་
 དད་ཀྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ནི་དུ་མ་སྟེ་ང་བདག་དུ་བབྱུང་བས་རྒྱུད་
 དུ་མར་འགྱུར་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་སྤྱེ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་དོ་ཟེར་ན། གཅིག་
 སྤྱེ་ཞིག་ལས་མི་འབྲུལ་པའི་རེས་པ་མེད་དེ། དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ལས་གཡོ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུད་གཡོས་པས་དབྱུངས་ཀྱི་གར་བྱུང་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་འབྲུལ་ཅུང་
 སྟེ། རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བྱུང་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གདོད་མགོན་དུ་མཉམ་
 སྟེན་དམ་སྟམ་ན། སྟེན་གྲང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ལ། འོ་ན་གྲང་མི་སྟེན་དེ། ང་བདག་
 དུ་མ་བབྱུང་བ་དེ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་གིས་

བསྐྱོད་ཀྱང་ཆུ་བྱར་འབྱུང་བ་དེ་ཆུའི་རང་བཞིན་ལས་གཡོ་མ་རུས་པ་བཞིན་ནོ།།
 ༩༡། འོན་ཟླར་གྱི་གདོད་མའི་མགོན་པོ་སོགས་དུ་མར་འབྱུང་རོ་ཞེན། ཐ་
 ལྷན་དུ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟླར་གྱི་སངས་རྒྱས། ༥༡། མ་འོངས་པའི་དེ་བཞིན་ནོ།།
 གདོད་མགོན་ལ་གཞི་སྤང་གང་ཤར་ཡང་གོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླར་གྱི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་བཞིན་ནོ། ཆོས་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱུ་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་སྤྱིའི་གདོད་མགོན་དེའི་ཐོག་མ་གང་ཞེན། སྤོས་མི་ཟིན་པའི་ཐོག་མ་ཁས་
 མི་ལེན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཐོག་མ་བཞིན་ནོ། ཁེམས་ཅན་སྤྱིའི་ཐོག་མའི་མཐའ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། བྱོགས་དུས་ཀྱི་ཚད་ནམ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་ཁས་སྤང་བར་
 བྱུང་། །དེ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ །འཛིག་རྟེན་འདི་ཆགས་ནས་བཟུང་
 རྟེན་བྱུང་ན་ཀུན་ལས་ཟླ་བར་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིད་ལ། ཀུན་གྱི་བྱིས་སངས་
 རྒྱས་སྤྱིད་པ་བཞིན། ཁེམས་ཅན་འབྱུལ་བ་དང་མ་འབྱུལ་བའི་གདོད་མགོན་
 སྤྱིད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། འབྱུལ་མ་འབྱུལ་སངས་རྒྱས་ཁེམས་ཅན་གཉིས་
 སྤྱིད་པ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་སྤྱས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཏུ་མེད། དེ་གཉིས་ཟླ་བྱིའང་སྤྱས་གཞག་
 མི་རུས། གདོད་མགོན་མེད་ན་ཁེམས་ཅན་ཟླ། སངས་རྒྱས་བྱི་དགོས་ཏེ། འབྱུལ་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་མ་འབྱུལ་བའི་ཁེམས་ཅན་མི་སྤྱིད་དོ། །འཛིག་རྟེན་
 ཆགས་དུས་མཁའ་ལས་རྒྱུད་གཡོས་ནས་རྒྱུད་གཅིག་སྤྱས་མཐུས་སྐྱོད་རྣམས་
 ཆགས་རུས་ཀྱི། ས་སོགས་སྐྱོན་སོང་གི་རིགས་འདྲའི་རྩལ་རྒྱུར་མི་དགོས་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས། དགོས་པ་གཅེར་བུ་པའི་ལུགས་ཡིན། ཁེམས་ཅན་

འབྲུལ་བའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་ལས་རྒྱུད་གཡོས་པ་གཅིག་
 ལུས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དབང་བསྐྱུན་ལུས་ཀྱི་དབང་སོགས་བེམས་པོ་རིགས་
 འདྲའི་རྒྱ་སྒོན་སོང་མི་དགོས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ས་སོགས་འབྱུང་གི་ས་སོགས་
 ཀྱི་མཐུས་སེམས་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་འང་སེམས་ཅན་གྱི་
 ང་བདག་ཏུ་འཛིན་བའི་མཐུས་སེམས་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་
 སྒྲ་ཚོགས་ལས་ལས་སྒྲེས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་
 རྟེན་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྒྲོག་གི་རྒྱུད་གཡོས་པས་སེམས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་
 པས། རྒྱུད་ཀྱི་ཆུང་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

༥ བཀྲ་ཤིས་ཁས་ལྷན་སྒྲོར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་རྩ་མ་ཆད་པར་
 ཁས་ལེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་རྩ་ཆད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་མི་ལུས་སོ། །ལྟས་བྱིན་ཚེས་ཅན།
 དགོ་རྩ་མ་ཆད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་རྩ་མ་ཆད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱུང་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་རྩ་མ་ཆད་ཀྱང་
 ལྟས་བྱིན་གྱི་དགོ་རྩ་རེ་ཞིག་ཆད་པ་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བདེ་མི་
 སྦྱིད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་ཚེས་ཅན།
 བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁྱབ་པ་གོང་བཞིན། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས་
རབ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་སླུན་པོ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་
བྱུང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་སླུན་པའི་ཐ་སྟང་
གདགས་བྱར་གྱུར་པ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་། སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་སླུན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་སྤྱིད་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱིག་གཉིས་ལས་
དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དང་
མཚུངས་པའི་སྤྱིག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་ཕྱོགས་པ་དང་ནག་ཕྱོགས་
པ་གཉིས་ལས་དཀར་ཕྱོགས་པ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལྟ་དང་
དྲང་སྟོང་སོགས་དང་སྟོབས་མཉམ་པའི་ནག་ཕྱོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤྱིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
བྱ་དང་། གཞལ་བྱ་མིན་པར་དོན་གཅིག་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་
མིན་དང་ཆ་གང་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རུས་ལ། མི་འགལ་
བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་འདྲ་མ་ཡོད་སྟམ་ན། སྤྱིར་མི་འགལ་བར་
འདོད་དོ། །མེད་ལྷོ་འཆོས་པ་ལ་གློ་བུར་བྲན་པ། བསྐྱུས་ཚན་ལ་མ་ཁས་འཇུག་
གི་ཡིད་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྟང་ལས་འཕྲོས་ནས། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཁྱབ་ངག་

ཏུ་བརྟེན་པའི་དོན་ཤེས་ཕྱིར་ཁ་དོག་གི་བྱ་བ་མཐའ་སོགས། རྒྱ་འབྲས། རྩེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་རྣམ་དཔྱེགས་ལ་ཕྱིར། ལུང་ཁམས་སྒྲིབ་མཆོད་སོགས་མཆོད་ཉིད་བྱ་བ་མཐའ། འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བ། རྒྱ་ཕྱེ་སོགས་གོ་དོན་ལྟར་བརྟེན། ལྷན་སེལ་འགལ་འབྲེལ་བ། རྒྱ་རིགས་ཏྲགས་རིགས་སོགས། ཆོག་གི་ཤུན་འབྱེད་ཕྱིར་འཕྲོས་དོན་སྒྲུབ་སོགས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་བསམ་གཞུང་ཕྱི་མ་ལ། བྱ་བ་མཐའ་འགོད་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱ་བ་བསྒྲོལ་བརྟེན། ཐལ་བ་འགོད་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཐག་བསྐྱེད་འཛིན་སོགས་ཏྲགས་འཕྲོས་ལྟག་ཆོད་རིགས། དགག་བཞག་གི་ཆོད་གཞི་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱལ་ཐུན་ལྟ་བུ། རྒྱ་འབྲས། རྒྱ་འབར་སྒྲུབ་གཞི་སོགས་མདུན་གཞིར་ཡོད་མེད་གང་སྒྲུ། ཆོད་གཞི་ལ་དོན་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་མ་སོགས་དབྱུང། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ། ཁོ་ནའི་སྒྲུ། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་རང་འབར་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐམས་སོགས་གཉིས་ཀ་མདུན་ཀྱི་བུམ་སོགས་བྱེད་བྱ་འབར་ཞིག་རི་རྒྱ་གཉིས་མིན་ནོ། །དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་བྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་སོགས། རི་རྒྱ་གཞལ་བྱའི་བྱེད་བྱ་མེད་པར་གཞལ་བྱ་ཡིན་སོགས་འཕྲོས་དོན། ཆོག་ཤུན་ཐམས་ཅད་བྱེད་ནས། དང་པོ་བྱེད་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་སོགས་མིང་གི་འཕྲུག་པ། ཆོས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་བཞི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མདུན་གཞིར་ཡོད་མེད། བུམ་པ་མི་རྒྱག་ཡིན་མིན། ཀ་བ་རྣམ་གཅོད་ཡིན་མིན་སོགས་ལས་

ལེན་འགོ་ཚུལ། འདི་དག་བརྗོད་འདོད་ལ་རག་ལས་ཚུལ་སོགས་གསལ་ཤན་
ཕྱེན་ས། རྣམས་སྤྱི་བརྗོད་འབྱེད་སོགས་དྲངས། རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་
འཕྲོས་པ་སོགས་བསྐྱེད་ཆོད་སྤྱི་མཐོང་འགོ་སྤྱད་ཀྱང་། ཆོ་གཅིག་ཆོ་ག་གི་ནགས་
ཆོལ་དུ་འབྱམས་ནས་མཐར་མ་ཕྱིན་ན་དོན་འབྲས་མེད་ཚུལ་གྱི་གནད་བཤད།
ལྟག་ཆོད་རིགས་ཀྱི་ཤན་དབྱེ། སྤྱི་ཐུན་མི་སྤྱི་སོགས། རྟགས་སམ་བསྐྱབ་
བྱར་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོན་འདེབས་ཚུལ་ཤན་དབྱེ། ཐལ་འཁྱར་ལན་སྒྲོ་བཞི་གསུངས་
ཀྱང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་རུང་ཚུལ། དངོས་སྒྲོ་བས་ཀྱི་ལམ་ནས་རྩོད་པ་དྲང་པོ་ལ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཆོ་ག་གི་ལམ་ནས་སྤྱིར་ལན་འདེབས་ལུགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་
ཚུལ། གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གོ་དགོས་མོད་ཀྱང་། མདོར་བསྟན། དོན་ཕྱོགས་ལ་
སྒྲོན་ཡོད་དམ། ཆོས་བསྐྱབ་བྱར་དང་རྟགས་ལ་སྒྲོན་ཡོད་པའམ། རྩབ་པ་
སོགས་གང་ལ་ཤན་གོར་བ་དེ་ནས་བཅད་དེ་ལན་འདེབས་ཚུལ་གཤམ་པ་དགོས་
སོགས་སྒྱུར། དགོའོ། །

མདོར་ན་ཐལ་ངག་ལ་འདོད། ཅིའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ལྱབ་པ་མེད་པའི་
ལན་བཞི་ཁོ་ནས་གང་བ་པ་སྤྱིར་ངེས་ཀྱང་། དེ་འབའ་ཞིག་བཏབ་ན་ལན་མི་
ཐེབ་པ་འོང་ཆོད་ཆོག་ཤན་མ་ཕྱེས་པར་རྩོད་པ་འབྱུང་བར་ངེས་པས། རང་ཡང་
ཆོག་དེ་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ལ་གནས་ན་ལན་མི་ཐེབ་པའོ། །རང་གི་ཤན་ཕྱེས་
ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལན་མི་ཐེབ་པའི་
སྒྲོན་དུས་སྤྱི་གཤམ་པར་བྱས་ན་ལན་བཏབ་ན་ལན་མི་ཐེབ་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །དངོས་

སྒྲོལ་སྒྲིམ་གཞི་དང་པ་ལ་ནི་ལན་མེད་མོད། དེས་ན་འདྲོད། ཚིག་གིས་གཞི་དང་པ་ལ་ནི་ཚིག་གིས་འབྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །མཐ་མདུན་ལོ། །

༥ ཀ་ལུ་མ་གཉིས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། མིག་ལྟ་གཉིས་ནས་བསྒྲེ་སྟེ། དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ཡིན་མིན་སྲིད་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤངས་ན། བྱུང་འགྲིག་ཏུ། མདུན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་མོག་ཤམ་གྱི་བྱ་མོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་མི་སྲིད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན་དམ་བཅའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབང་པོ་ལྷ་ཀ་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ཡིན་མི་སྲིད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། བྱོད་ལ་མེད་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་ནས་འཕེན་སྐྱེས་ཀྱང་ངོ་། །དབང་པོ་ལྷ་ཀ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཟེར་ན། དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། མིག་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱིར་འདྲོད་ན་བྱོད་གཞི་གྲུབ་ན་བྱོད་བྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཡིན་ནམ་བྱུང་པར་ཐལ་སྐྱེས་ས། དེ་ལྷ་ངོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན་འང་མིག་མིག་དང་ངོ་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་སྐྱེས་སའཕེན། དེ་ལྷ་པན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་པས་མི་སྲིད་ན། མིག་ལྟ་པན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན་མིག་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱིར། པན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་པན་ཚུན་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱིས་མིག་གཉིས་མདོར་རལ་སྐྱེས་ས། འདི་གཅོད་འཚམས་སོ། །བྱོད་གཞི་གྲུབ་ན་བྱོད་ཐ་དད་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ན། ལུ་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཀ་པ་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ན་ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་ན་སོགས། རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ལྷ་པ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱོད་དང་ཐ་དད་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་
ཁྱད་ཡོད་ཟེར་ན། ལུས་པ་རྟག་ལ། ལུས་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ལྷ་པ་
ཅེས་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་
ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷ་པ་ན་ཤེས་བྱ་རྟག་པར་ཁས་སྤྲུང་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་བྱ་ལུས་པ་མིན་ལ། ལུས་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ཟེར་ན། ལུས་
པ་ཟངས་ལུས་མིན་ལ་ཟངས་ལུས་ལུས་པ་ཡིན་པས་ན་ལུས་སྤྱི་རྟག་པར་ཐལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མདོར་རལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། མདོར་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་པ་ཡོད་དེ། མདོར་ཤེས་བྱ་
ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་མེད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་
ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་རལ་དེ་བརྗོད་
པའི་སྐྱོད་དང་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། མདོར་ཐལ། ཆད་མས་
མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩར་མཐོང་གི་དེ་དམིགས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཟངས་ལུས་སོགས་རེ་རེ་ནས་ལུས་པ་མིན་པ་གང་ཞིག་བྱེད་བྱས་
མིན་པའི་ལུས་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཟངས་ལུས་སོགས་
གྲང་མཐར་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་རྟོག་བཏང་ནས། རྟག་པ་མི་རྟག་ མི་རྟག་རྟག་
པ། མདོས་མེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་ཐལ་ལོ། །གཟུགས་སྤྲང་
མེད་པར་ཐལ། དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆད་མས་མ་དམིགས་

བར་ཐལ། རྩོམ་སྤྱི་གཞུགས་སུ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་གཞུགས་སུ་ཡིན་
 བ་གང་ཞིག་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚུར་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེས་མ་ཁྱུང་
 རྟེ། ཀ་བ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན་གཞུགས་སུ་མིན་པར་
 ཐལ། གཞུགས་སུ་ཞེས་སྒྱིད་དང་། རང་མཚན་བསྐྱེད་ན། ཤེས་བྱ་དང་ཀ་བ་ལང་
 ཅིས་མི་བསྐྱེད། འདི་པའི་དངོས་པོའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ཏགས་བསྐྱེད། སེལ་
 བ་རྒྱུད་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་རང་ལྟོག་ལ་བརྒྱུད་བ་རེད་ཀྱང་། སེལ་བ་ལ་ལང་
 སྣང་བ་ཏགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དངོས་པོ་ལ་ལང་སྣང་བ་ཏགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་
 ཅན། ཤེས་བྱ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་གཉིས།
 སྣང་བ་ཏགས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྟོག་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་ཡུལ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བྱི་མ་ཆད་མའི་
 དགོངས་པ་སྟེ་ལེགས། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ལས། དངོས་མེད་ཡོད་པ་
 མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཤེས་མི་སྤྱེད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་
 དོན་རང་མཚན་གྱི་སྟེང་ནས་སྤྱེད་དགོས་ཀྱི། དེའི་སྒྲིབ་དོན་ལ་བསམ་ན་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་
 བར་ཐལ། ལུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱུང་ཁྱུང་བ་ལས་སྤངས་སོ། །སྒྱེས་
 པ་སྤྱད་མེད་གཉིས་ཀ་སྒྱེས་པ་ཡིན་དང་སྤྱད་མེད་ཡིན་ཟེར་བ་སྒྱོན་ཅན་ལ། མིན་
 རྩོམ་སྤྱི་གཞུགས་སྒྱོན་མེད་པས་ན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་དོན་ལ་མི་གོ་བ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་
 གང་ཟག་མིན་ཟེར་ན་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་སྒྲིབ་པར་གོ་ན། དེ་

གཉིས་གང་ཟག་ག་ལ་ཡིན། དེ་གཉིས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་གོ་ན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་ཚོག་གིས་མི་བྱེད་དེ་དོན་གྱིས་བཅད་པའོ། །དེ་བཞིན་ལྟ་ལྟོས་བ་དང་། གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཀ་བུམ་གཉིས་ཡིན། མདོར་ཐལ། བུམ་པས་གཏུང་མ་འདེགས་པ་སྲིད་པའི་བྱིར་སོགས། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱིས་མ་བཅད་ན་ཚོག་གིས་དཀའ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཚོག་བཞིན་སྒྲིབ་མེད་དམ་སྲིད་དོ། །ཤེས་བྱ་མིན་ན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ་དངོས་མེད་དེ་དེ་མིན་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་མདོར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་མིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་སོགས་ཤེས་བྱ་མིན་པ་མདོར་ཐལ། དེ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་བྱིར་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །

༥ འདིའི་གོ་བ་ལ། རྩས་ལྟོག་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལས། རྩས་མིང་ཀུན་དེའི་སེལ་རྒྱུང་ལ་མི་འཇུག་པར་ལྟོག་ལྟོན་ལ་འཇུག་ ལྟོག་མིང་ཀུན་ལྟོག་ལྟོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ལྟོག་རྒྱུང་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་དགོ་བའི་བདུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཡིན་ཡང་། སྤྱིས་བྱའི་དོན་གྱིས་རྣམ་བཅད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མིག་ཁོན་ས་ཐ་སྙད་མི་བྱུང་པས་གང་འདོད་བྱར་ཡོད་ལ་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་གལ་ཆེ་ཆེ།

༥ གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་སྒྲོས་བྱས་འདི་ཚོག་ནས་ལུགས་ཡིན་ན།

ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོག་ལ་གྱི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་
 རྒྱ་ཁྱིམ་ཡོད་མེད་དཔུང་བས། ཡོད་ན་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་།
 མེད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུབ་མེད་
 བྱེ་མེད་སྐད་ཅིག་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ཀུན་གྲུང་རྟག་པ་དེར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་ཀ་བུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡིན་མིན་སྟགས་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། རྟག་མི་རྟག་གི་ཆོས་ཉིད་གྲུང་དེ་བཞིན་རྟག་མི་རྟག་དུ་ཐལ་
 ཏེ། རི་ལྟར་ལྟོག་པ་ལམ་སྒྲིལ་དཔུང་བ་དང་འབྲ་བར་ཀུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོས་
 བྱས་གྱི་སྒྲོང་བ་དེ་ནི་སྒྲིའི་བཞིན་ཡིན་པའི་དཔུང་བ་ཞིག་གི་དགོས། རང་ལྟགས་
 ཆོས་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། བུམ་སྟགས་སྒྲུབ་དང་། མ་སྒྲུའི་
 དུས་དང་། འཇིག་པ་འང་མེད། དེ་མེད་པའི་མེད་ཆ་དེ་ཡང་མེད་དེ་རང་བཞིན་
 བརྗོད་བལ་དུ་བཞུགས། ཀ་བུམ་ཡང་དེ་འདྲ་སྟེ་སྒྲོས་བྱས་གྱི་ངོས་ནས་ཆོས་
 ཅན་དུ་མ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མ་འང་ཡོད་མོད་གྱི་གཞི་ཆོས་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་སྟེང་ན་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མ་བྱུང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་
 གྲུང་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་དེ་སྒྲོས་བལ་དུས་ཀུན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཅན་མེད་པར་ཐལ་ཞེན་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་བུམ་པ་གཏན་ནས་སྒྲུབ་མཐུང་
 བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཅི་སྟེན་བུམ་པ་མེད་པར་བུམ་པའི་སྒྲིའི་བཞིན་ཡོད་དམ་
 དཔུང་མེད་དམ་དཔུང་དོ། །གཞན་ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 མ་བྱེན་ཁས་སྐྱེད་དཀའ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་གྲུང་གཟུགས་གཏན་ནས་ཁས་

མི་ལེན་པ་འང་མིན། སྤྱི་དོན་གྱི་གཞུགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་སྟེ་དོན་ཀྱང་
གནས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ཆོལ་ཁས་མི་ལེན། སྤང་ཚུལ་ལ་བུམ་པ་སྤྱི་དོན་མེད་ན་ཁས་
ལེན་དུ་དགོའོ། དེ་བཞིན་དབུ་མས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་རྗེས་སྐོབ་ཤིང་འབྱེད།
མེད་པ་གནས་ཚུལ་དབང་བྱས་གོ་དགོས། སྤྲུགས་ལམ་དུ་འང་སེམས་ཅན་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་འང་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་སྤྱར་མི་དགོས་སྤང་
ཚུལ་ལ་རང་བཞིན་མ་སྤྱར་ན་ཁས་ལེན་མི་བདེ། སངས་རྒྱས་དཔུལ་བར་སྒྱེ་
བར་ཐལ་ཞེན། ཅིའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་
སྟོང་དཔུལ་བ་སོགས་འཕེན། སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་བ་དེ་ལ་འགལ་བྱུང་དུ་གོ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་གོ་བ་ལེགས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་དོས་ན་དཔུལ་བར་སོང་བ་མེད་དེ། བདེན་སྟོང་གི་དབང་
དུ་ནི་དཔུལ་བར་སོང་བ་མི་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཟན་ཟན་སེམས་ཅན་ཟ་བར་
སེམས་ཅན་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ཡང་འགལ་བྱུང་སོང་སྟེ། སེམས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟན་ཟ་བ་དངོས་མེད་དེ། སེམས་དེར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། སེམས་འདི་
ནི་དོན་དུ་ན་ཟན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་ན་
ང་དཔུལ་བར་འགོ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་སྒྱེ་བ་མེད་པར་
ཐལ་ཞེན། ཅིའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་བྱུང་། གནས་ཚུལ་
ལ་འདོད་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལ་མི་འདོད་དོ། །གནས་སྤང་ལ་རྣམ་ཀུན་མི་མཐུན་
པ་སྤྱུ་ལ་འང་ཡོད་པས་ན་མགོ་བསྐྱེའོ། །ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་ན་དོན་དམ་

བདེན་པ་འཕྲེན། དོན་དམ་ཡོད་པ་མིན་ཟེར་ན། ཡིན་པར་ཐལ་བདེན་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ན་བྱུང་། གཅིག་ཤོས་ལ་དོན་དམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན།
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་འོང་སྟེ། གཉིས་ཀ་བྱུང་པའི་
 འཛིན་མཚམས་ལ་གཏུག་དགོས་ཀྱི། དོན་དུ་གཅིག་ནི་བར་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡོད་པར་བཞག། གཅིག་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པར་བཞག་པའོ། །ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་འགལ་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ་ཟེར་ན་དེས་འགྲོའོ། །དགེའོ། །

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

༥ དག་པོ་དམིགས་བསལ་སྒྲུབ་ལ། མར་ཁུ་བྱས་དང་སྦྱར་བའི་སྒྲུབ། ཤར་ཁུ་བྱས་ཤིང་ལ། དག་བགལ་ས་དགུག་བརྟེན་དག་ཏུ་བྱ། བསྐྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཅི་རིགས་རྗེས། ཅུ་སྒྲུབ་ས་ལ་ནི་ཨོ་ལྷ་ལྷོ། སྦྱར་བས་འདི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ། རྩྭ་ དམ་ཉམས་དག་བགལ་ས་བསྐྱལ་བ་ལས་བྱུང་བའི། བྱི་ནང་ཉེར་སྦྱོད་སྦྱོར་རག་གཏོར་མ་སོགས། དག་པོའི་མཆོད་རྗེས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བྱུང་བ། བདེ་སྦྱང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱུར། ། རྩྭ་ ཞེས་མེས་རྩྭ་ ཨོ་ལས་འཛིགས་རུང་དག་པོའི་གཞལ་ཡས་སུ། ཤི་བཟད་བསྐྱལ་བའི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་དཔུང་། རྩྭ་ལས་དག་པོའི་མེ་ལྷ་གཏུམ་རྩམ་འབར། སྦྱོར་དངས་བརྟེན་ས་ལ་དགེས་པའི་མཆོད་བ་འབུམ། མར་ཁུ་ ཨོ་ཨལ་ལྷོ་ཡེ་དག་བགལ་ས་ཆེ་ཤོ་ལྷ་ར་ཡ་སོགས་འོག་གི་ཤམ་སྦྱར། རྒྱུ་རྗེས་བྱུང་སྒྲུབ་ཤེས་དཔུང་། འདོད་གསོལ་བྱ། མེ་ལྷ་འབར་བའི་རྩམ་བར་གྱུར་བ་ཡི། གཏུག་རྩུབ་དམར་ནག་འབྱེལ་བའི་གྲོང་ཡངས་སུ། དཔལ་ཆེན་བྲག་འཐུང་ཁོ་རྒྱལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། རབ་འབར་ཁོས་འབྱུག་རྩམ་པའི་རྩལ་དུ་བཞུགས། ། དམ་ཉམས་དག་བགལ་ས་བསྐྱལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དམ་རྩལ་བདུད་ཅི་འབར་བའི་མཆོད་བ་འདི། འཛམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ཞལ་དུ་བསྟུབ། མཛོན་སྦྱོད་དག་པོའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བར་མཛོད། ཨོ་ལུགས་ཡ་རུབ་ལུག་ཤག་ཀ་དུན་ དག་བགལ་ས་ཆེ་ཤོ་ལྷ་ར་ཡ་རྩྭ་ལྷོ་ རྩྭ་ལ་རྩྭ་ལྷོ་ ཞེས་བས་མར་ཁུ་དང་སྒྲུབ་རྩམ་ལུམ་ལ། ལས་རྗེས་ཤོད་གི་ཞི་སོགས་སྐབས་དང་འབྲེལ། བསྐྱུང་དབྱེ་སོགས་ལ་རང་རང་གི་རྩལ་དང་དམིགས་བསལ་འདུས་བྱས་ལ། དམ་རྩལ་བདུད་ཅི་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། དག་

བའི་མེ་དབུང་ཆེན་པོའི་དབུས། །རབ་དཀར་བརྒྱ་རྒྱ་བའི་གདན་སྟེང་ན། །མེ་
ལྷ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། །ལྷ་ཡི་དྲང་སྟོང་གཞིན་རྩེའི་ཆ་བྱང་
མཛེས། །ཕྱག་གཉིས་བབྱང་བྱང་དང་ནི་གྲུ་རྒྱེ་བསྒྲམས། །ཞབས་གཉིས་དོ་
རྩེའི་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ། །ཤིན་རུ་ཞི་ཞིང་དང་བའི་རྩྱལ་གྱིས་བཞུགས། །
བདག་མདུན་ཐུགས་ཀའི་འོད་གྱིས་ཤར་སྟོན་ན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་སྦྱར་དྲངས་
ས་ལྷ་ཇོ་ གྱེ་ རྩྱུར་གཤེགས་རྩྱུར་གཤེགས་འབྱུང་པོ་ཆེ། །མེ་ལྷ་འི་རྩྱལ་པོ་དྲང་
སྟོང་མཚོག་ །བསྐྱེད་སྒྲུགས་མཚོན་པ་བཞེས་སྟེད་དུ། །འབར་བའི་གནས་
འདིར་གཤེགས་སྦྱ་གསོལ། །ཨོྭ་ཨྭ་ལྷི་དེ་བ་ཨྭ་ཀཱཱ་ཡ་ཇོ་ ཞེས་བས་སྦྱར་དྲངས།
ཨོྭ་བརྩ་ས་མ་ཡ་སྟོ། གྱིས་གཉིས་སྦྱ་མེད་པར་སྦྱར། ཨོྭ་ཨྭ་ལྷི་དེ་བ་ཨྭ་སྟོ་སྟོགས་གྱིས་མཚོན།
ཨོྭ་ཨྭ་ལྷི་དེ་བ་ན་མོན་མ་མི་ ཞེས་བས་འདུད། མེ་ལྷ་ཞི་ཞིང་དང་བའི་ཞལ། །རྩ་
ལས་འོད་ཟེར་སྦྱ་གུ་ཡིས། །མར་ཁུའི་བཅུད་དྲངས་གསོལ་བས་དགྲེས། །ཅི་
བཅོལ་ཐོན་ལས་སྦྱབ་པར་བསམ། ཨོྭ་ཨྭ་ཡེ་སྦྱ་རྩྱ་ ཞེས་བའི་སྦྱགས་གྱིས་མར་ཁུལ་
ཞིང་ དཔལ་ལྷན་མེ་ལྷ་འི་རྩྱལ་པོ་ཡིས། །སྐྱེད་སྒྲུག་མཚོན་པ་འདི་བཞེས་ལ། །
ཞིང་དཀྱིལ་བའི་ཐོན་ལས་ཀྱལ། །ཐོགས་མེད་སྦྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །
ཞེས་འདོད་དོན་བཅོལ། ཡམ་ཤིང་ ཨོྭ་བོ་རྩྱ་བྱི་ལ་སྦྱ་རྩྱ། ཞེས་བས་སྦྱལ་ཞིང་ དཔལ་ལྷན་
མེ་ལྷ་འི་སྟོགས་འདོད་གསོལ་སྦྱར། ཞིབ་འཇིགས་རྩལ་གཞན་ཀྱང་ལ། ཨོྭ་ཨྭ་ཡེ་ཨྭ་དྲི་བྱ་དྲི་བྱ་
ཨྭ་བི་ཤ་ཨྭ་བི་ཤ་མ་རྩྱ་བྱི་ཡེ་རྩྱ་ཀྱུ་བ་རྩྱ་ཡ་ཆེ་གེ་མེད་ནད་སྟོགས་གང་འདོད་ཤུགས་
ཀྱུ་རྩྱ་སྦྱ་རྩྱ་ ཞེས་ཅི་དེགས་སྦྱལ་ཞིང་འདོད་གསོལ་བྱ། དེ་ནས་མེད་ཀྱང་དཀར་པོ་ཐབ་རྩྱ་དོར་ལ། ཅན་

མོ། དཔལ་ལྷན་མེ་ལྷ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་
 མེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྒྲིག་རྩལ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་ཞལ་
 ཏུ་བསྟུབ་པ་དང་བདག་གམ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེག་མེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་
 བའི་ཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱས་ལ། ཨྱོ་བརྩ་རྩ་ལ་རྟེ།
 ཞེས་བརྩོད་ཅིང་མང་ཁུ་ཐིག་ལ་གཅིག་ཐབ་ཏུ་སྒྲུག་པས། མེ་ལྷ་འབར་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་
 ཡི། །ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི། །མེ་ལྷེ་དཀར་གསལ་འབར་
 ཞིང་འབྱེད་པའི་གྲོང་། །འོད་གསལ་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། །སྤང་སྤྱང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ལྷ་ཚོགས་
 ཀུན། །དོ་རྩེ་རིགས་གྱི་ཡུམ་ཆེན་ལྷ་མ་གྱི། །སྒྲུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་དང་ཆ་
 ལྷགས་རྣམས། །སྒྲིགས་གང་འདོད་ཁ་བརྒྱར་བྱ། །མ་འདྲེས་ཡོངས་རྩོགས་ཆུ་ལྷའི་
 རྒྱལ་དུ་གསལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་དབང་བསྐྱར་ཡོངས་སུ་རྩོགས། །གནས་གསུམ་
 འབྲུག་སུམ་ཡི་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་སྒྱུན་དངས་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 བརྟེན། །ལྷགས་སྒྱའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཅ་སྒྲིགས་གསུམ་མཐ་བདུན་གྱི་ཤམ་དུ། བརྩ་ས་ལྷ་རྩེ་
 བས་སྒྱུན་དངས། །རྩེ་རྩེ་བའི་རྩེ་ ས་བརྟེན། །ཕྱིན་དགས་འཚོང་ཚོགས་བཅད་དམ་སྒྲིག་ཅི་རིགས་
 བས་སུལ་ལ། །མི་རྟོག་དོ་རྩེ་མས་བརྟེན། །ལྷ་རྣམས་ཞི་ཞིང་དང་བའི་ཉམས་གྱིས་ནི། །འོད་
 ཟེར་དཀར་པོས་སྤང་སྤྱང་གྱུན་བྱེད་པས། །ཁྱིད་ཞིའི་རྒྱད་པ་ཞི་བར་མཛད་
 པའི་གྲོང་། །མཁའ་ཁྱབ་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན། །ཉིལ་གྱི་
 གོང་བུ་བཞིན་དུ་མཛོན་བཞུགས་ཏེ། །རབ་དཀར་ལྷ་བ་ལ་གནས་བསྐྱབ་བྱ་

ལ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཀུན་གྱིས་དགོངས་པ་མཛད། །ཡུམ་རྣམས་འིན་
 ཚེན་ལུས་པའི་བདུད་ཅིས་བགྲ། །སེམས་དཔའ་སེམས་མས་བགྲ་གིས་མེདྲོག་
 འཐོར། །ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་གྱིས་བགོགས་ཀུན་ཞི་བར་མཛད། །ཀུན་གྲང་ཞི་བ་
 ཚེན་པོའི་ཐིན་ལས་གྱིས། །བགྲ་གིས་དགོ་ལེགས་སྡུལ་པའི་རྣམ་པར་བཞུགས། །
 རུང་བྱང་འཛུམ་པར་ལྷགས་སྟེང་རྩྱུ་ལས། །འོད་གྱི་སྒྲུགས་བདུད་ཅི་གསོལ་
 བར་གྱུར། །ཚོ་བཟོ་ས་དུ་རྒྱ། །ཚོ་ལྷན་ཡེ་སྒྲ་དུ། །ཞེས་བས་མར་ཁུ་ལ། །ཡམ་གིང་རྩ་
 རྒྱགས་ལ་བོདྲི་རྒྱར་བས་ལུལ་སོ་སོའི་མཐར། །ཚོ། དཔལ་ལྷན་དོདྲེ་སེམས་དཔའི་ལྟ་ཚོགས་
 གྱིས། །བགྲ་གིས་མཚོག་གི་མཚོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །རབ་འབྱམས་ཞི་བའི་
 ཐིན་ལས་མ་ལུས་པ། །ཐོགས་མེད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །
 །ཞེས་འདོད་གསོལ་སྒྱུར། དེ་ནས་ཞི་བའི་སྟེག་རྣམས་ཀུན་ཅི་རྒྱགས་དང་ཞི་གམ་རྒྱར་བས་ལུལ་ལ་སྐྱབས་སྐྱབས་
 རུ་འདོད་གསོལ་སྒྱུར། །མཐར་མཚོད་བསྟོད་ཡིག་བརྒྱའི་རྩེས། །མདུན་གྱི་ལྟ་གཞུང་ཡས་པར་
 དར་བཅས་པ་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པས་རང་ངམ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐིམ། །མེ་
 ལྟ་སྒར་བཞིན་སྒྲ་ཡོངས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར། །མེ་ལྟ་ཞི་ཞིང་སྟགས་སྟེག་
 རྣམས་སྒར་བཞིན་ལུལ། །མཐར་མཚོད་ཅིང་བསྟོད་ལ་ཡིག་བརྒྱས་བཞགས། །ཚོ་བཟོ་མུ་ ཡེ་གེས་
 པ་གསལ་གསལ་དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། །ཞེས་བསྟོད་ཅིང་བསམ་ལ་ལས་མཛུག་
 གཞུང་བཞིན་བྱེད། །འདི་ནི་མི་མཐུན་པར་ཆད་ཀུན་ཞིན་ས། །ཤིན་ཏུ་བགྲ་གིས་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྟེ། །རྒྱང་
 རྟེན་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་བཡིན། །དགོ་བས་འགོ་ཀུན་རྣམས་ཤོལ་མཚོག་ཐོབ་ཤོག །ཅིས་བའང་རྒྱབ་
 །ཁང་བདུད་ལས་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་དུ་རབ་ཚེས་དགའ་བརྒྱུག་ཡོད་མཚུངས་འཛུགས་པའི་ལ་འཛུགས་དཔལ་དཔེས་
 བས་བྱིས་པ་མཚོག་ཏུ་བགྲ་གིས་སོ། །

༥ ཆེ་མཆོག་གི་རྒྱལ་པའི་སྒྲིག་སྒྲུག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། ཐལ་ཁུང་མེར་པོ་གྲུ་བཞི་བྱུག་དང་
 བ་སྒྲིག་སྒྲུག་ཆོད་ལྡན་ལ་འབྲས་ལྡན་མེ་རྟོག་མེར་པོའི་ཆོམ་བུ་བཞོད། རྒྱུ་རྒྱུ་མེར་ཁུང་མེར་པོ་དང་། འོ་
 མ་ཅན་དང་འོ་འབྲས་ལྡན་པའི་ཤིང་གི་ཡམ་ཤིང་། ཆོ་རྒྱལ་པར་དྲུག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པར་འབྲས། འོངས་
 རྒྱུད་རྒྱལ་པར་ཟས་མཆོག་སྒྲིག་སྒྲུག་པའི་སྒྲིག་རྒྱུ་འོས་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་མེ་རྟོག་མེར་པོ་སྒྲིག་སྒྲུག་
 གང་འཕྱོར་དང་། བྱིན་དགེ་མཆོད་པ་བཤམས་བསང་སྦྱང་བྱ། ཨོྃ་ཨུཾ་ཧྱཱཾ་རྩྱཾ་ ཞེས་བཞུགས་པས།
 ཨོྃ། རྒྱུ་རྒྱལ་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། རྒྱུ་པའི་དམ་རྒྱལ་
 གཏེར་བུམ་བདུད་ཅི་སྒྲིག་སྒྲུག། རྒྱལ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲུག་པའི་རིག་པོ་ཆེ། །
 ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་འབྲུག་བྱ་བའི་རོལ་མོར་གྱུར་ཅེ། ཞེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། འཕྱོར་ལྡན་གྱི་ལས་
 བསམས་མེ་ཤེས་སྒྲིག་སྒྲུག་མེ་སྦྱང་ལ། ཨོྃ་རྩྱཾ་རྩྱཾ་ལྷུ་རྩྱཾ་ ཞེས་བཞོད། ཧྱཱཾ་ ཞེས་རྒྱུད་གཡལ་
 གྱིས་གཡལ། ཨོྃ་བཟླ་ཨུ་མྱི་ཏ་རྩྱཾ་པུ། གྱིས་ཐབ་བསང་། ཨོྃ་སམ་པའི་བྱུ་རྩྱཾ་ཨུཾ་ ཞེས་པས་
 རྒྱུངས་ལ། རྩྱཾ་པའི་རང་ལས་རྩྱཾ་ཡིག་ཡོངས་གྱུར་པ། །མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྒྱོགས་
 གྲུ་བཞི་རྒྱལ་པའི་ཐབ། །ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་ནང་། །རྩྱཾ་
 ལས་འབར་བའི་མེ་དཔུང་ཆེན་པོའི་དབུས། །གསེར་མདོག་པདྨ་ལྷ་པའི་གདན་
 རྩྱཾ་ན། །མེ་ལྷ་མེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ། །ལྷ་ཡི་དྲང་སྤྱོད་གཞིན་
 རྩྱཾ་ཆུང་མཛེས། །ནོར་བུའི་ཐེང་བ་དང་ནི་གྲུ་རྩྱཾ་བསྐྱམས། །རིག་ཆེན་ཁྱི་
 ལ་བཟང་པོའི་འདུག་རྩྱཾ་སྦྱངས་གྱིས། །ཤིན་ཏུ་དབྱེས་ཤིང་ཆོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བཞུགས། །བདག་མདུན་ཐུགས་ཀའི་འོད་གྱིས་ཤར་ལྷོ་ནས། །ཡེ་ཤེས་མེ་
 ལྷ་རྒྱུན་དྲངས་སྦྱང་ལྷུ་རྩྱཾ་ གྱིཾ་ ཚུར་གསེགས་ཚུར་གསེགས་འབྱུང་པོ་ཆེ། །མེ་

ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤང་མཚོག། བློག་བློག་མཚོན་པ་བཞེས་སྤང་དུ། འབར་
བའི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞི་ཨྱ་ལྷུ་དེ་བ་ལྷ་ཀཱ་ལ་ཇེ། ཞེས་བས་
སྤང་དམ། ཞི་བརྩ་ས་མ་ལ་སྤྱི། ཞེས་བརྩོད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ། ཞི་ཨྱ་ལྷུ་དེ་
བ་ཨྱ་ལྷུ་སྤྱི་གསུམ་ཉིན་མེད་པ་ལུལ། ཞི་ཨྱ་ལྷུ་དེ་བ་ན་མོ་ན་མ་མི། ཞེས་བས་བྱག་བྱ།
མི་ལྷའི་རྒྱལ་ཤིང་ཚོམ་པའི་ཞལ། རི་ལས་རིན་ཆེན་སུ་གུ་ཡིས། མར་ཁུས་
བརྩུད་དངས་གསོལ་བས་མཉེས། ཅི་བཅོལ་ཐིན་ལས་སྤྱབ་པར་བསམ། །
ཞི་ཨྱ་ལྷུ་ཡེ་སྤྱ་དུ། ཞེས་པའི་སྤྱགས་ཀྱིས་མར་ཁུལ་ཞིང་། དཔལ་ལྷན་མི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
ཡིས། བཤེག་བློག་མཚོན་པ་འདི་བཞེས་ལ། མཛད་བྱུང་རྒྱལ་པའི་ཐིན་ལས་
ཀུན། ཐོགས་མེད་གྱུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་འདོད་དོན་གསོལ། ཡམ་ཤིང་།
ཞི་བོ་རྩི་བྱི་ཡེ་སྤྱ་དུ། ཞེས་བས་འཁུལ་ཞིང་། དཔལ་ལྷན་མི་ལྷའི་སྤྱགས་འདོད་གསོལ་
སྤྱ། རྒྱལ་པའི་སྤེག་རྩལ་དངོས་གཞིལ། ཞི་ཨྱ་ལྷུ་ཡེ་ལྷ་དྲི་བྱ་དྲི་བྱ་ལྷ་བི་ག་ལྷ་བི་ག་མ་
དྲི་བྱེ་ཡེ་དྲི་བྱ་ཀཱ་བ་དྲི་བ་ལ། ཆེ་མོ་མེ་ཆོ་སྤྱགས་གང་འདོད་པ་དཔྱི་ཀཱ་རུ་ཞི། ཞེས་བས་
ཅི་འདོད་ཁུལ་ཞིང་འདོད་གསོལ་སྤར་ལྷར་བྱ། དེ་ནས་མེ་དོག་སེར་པོ་ཐབ་ཏུ་དོར་ལ། ཅ་མོ། དཔལ་
ལྷན་མི་ལྷ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་མེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མེར་བྱིན་བྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྤེག་རྩལ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་ཞལ་དུ་བསྐྱབས་
པ་དང་། བདག་དང་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་འདི་དག་གི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་
ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱལ་པའི་ཐིན་ལས་ལུན་སུ་མཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། ཞེས་བས་ལ། ཞི་བརྩ་རྩ་ལ་རྩི། ཞེས་བརྩོད་ཅིང་མར་ཁུ་ཐིགས་གཅིག་ཐབ་ཏུ་བློགས་

པམ། མེ་ལྷ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་ཡི། བམས་ཅད་མཉམ་བཞིན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་གྱི། མེ་ལྷ་སེར་གསལ་འབར་ཞིང་འབྱེལ་བའི་གྲོང་། འདྲོད་དགུ་ལྷན་
 གྲུབ་རིན་ཆེན་པོ་བྱང་དུ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། དཔལ་
 ཆེན་ཆེ་མཆོག་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཆོགས་རྣམས། །ཡང་ན། དཔལ་ལྷན་ནོར་གྱི་དབང་ལྷག་རྣམ་
 ལ། །སྒྲུ་མདོག་ལྷག་མཆོན་རྒྱན་དང་ཆ་ལྷགས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་གང་འདྲོད་ཁ་རྒྱུར་ཤེས་པར་བྱ། མ་
 འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ལྷའི་ཚུལ་དུ་གསལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་དབང་མཆོག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས། །གནས་གསུམ་འབྲུག་སུམ་ཡི་གཏེ་འོད་ཟེར་གྱིས། དབྱིངས་
 བས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུན་དྲངས་གཉིས་མེད་གྱུར། ཅུ་གསུམ་གྱི་མཐར་བཟང་སྐྱེ་ལྷ་ཇོ་ བདགས་
 བགས་མཐུ་མཐུ་གྱིས་སྒྲུན་དྲངས། ཇོ་ཏྲུ་པོ་ཏྲུ་ གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞིན། མཆོང་བསྟོད་བྱ། ལྷ་
 རྣམས་དགུས་ཤིང་ཆོམ་པའི་ཉམས་གྱིས་ནི། འོད་ཟེར་སེར་པོས་སྒྲིང་སྒྲིང་
 གྱུན་ཁྲུབ་པས། སྒྲིང་ཞིའི་ལེགས་ཆོགས་རྒྱལ་པོར་མཇོད་པའི་གྲོང་། །མཁའ་
 ཁྲུབ་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་
 བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །ཡིད་བཞིན་འདྲོད་རྒྱར་འཆར་བའི་ཆར་ཆེན་པོས། །གསེར་
 མདོག་ལྷ་བལ་གནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །ལུན་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་སྤེལ་བའི་རྣམ་
 པར་བཞུགས། དགུས་ཤིང་བཞད་པའི་ལྷགས་སྟེང་རྩ་སེར་ལས། འོད་གྱི་
 སྒྲུ་གྱུས་བདུད་ཅི་གསོལ་བར་གྱུར། །ཨོ་བཟླ་གྲོ་རྩ་མ་རྒྱ་ཕྱི་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་
 ཨོ་ཨལ་ཡེ་སྐྱ་རྒྱ། །ཞེས་པས་མར་ཁུ་ལྷལ། ཡམ་ཤིང་ཅུ་གསུམ་ལ་བཞེས་རྒྱར་བས་ལྷལ། སོ་སའི་མཐར།
 ཨོ། དཔལ་ཆེན་ཆེ་མཆོག་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཆོགས་གྱིས། །སྒྲིང་སྒྲིང་བདེ་ཆེན་བདུད་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཅིའི་མཚོན་པ་བཞེས། མྱོད་བྱུང་རྒྱས་པའི་ཐིན་ལས་མ་ལུས་པ། །ཕུན་ཚོགས་
ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་འདོད་གསོལ་སྒྱུར། རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆས་
ཀུན་ཅུ་ཐུགས་དང་གང་འདོད་རྒྱས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཤམ་བུ་སྒྱུར་བས་ཕུལ་ལ་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་འདོད་གསོལ་
སྒྱུར། མཐར་མཚོན་བརྟོད་ཡིག་བརྒྱའི་རྗེས་སྟ། མདུན་གྱི་ལྷ་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་བཅས་
པ་འོད་ཟེར་སེར་པོས་རྒྱམ་པས་རང་རམ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐིམ། མེ་ལྷ་སྒྲར་བཞིན་སྒྲུ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱམ་པར་གྱུར་པ་ལ། མེ་ལྷ་དགུམ་ཤིང་སོགས་སྟེན་རྫས་རྣམས་སྒྲར་
བཞིན་ཐུལ། མཐར་མཚོན་ཅིང་བརྟོད་པས་ཡིག་བརྒྱས་བཤགས། ཨོྲཱ་པཊྭ་མུཾ ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་
དམ་ཚིག་པ་རང་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ལས་འཇུག་གཞུང་ལྷར་གྱུབ་པོ། །གཞན་ཡང་རང་གང་
འདོད་པའི་ལྷ་གཙོ་རྒྱུང་རམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གསལ་འདེབས་གོང་གི་ཚིག་རིས་དང་ཐུགས་སྒྱུར་ཚུལ་
རྒྱས་བརྒྱས་གང་འོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྤིང་དང་ཞི་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཀུན། །གོང་ནས་གོང་དུ་
འཁེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཐབས། །རྒྱུད་སྤེའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་སྟེ། །དགེ་བས་དོན་ཀུན་ཡིད་བཞིན་
འབྱོར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པའང་རབ་ཆེས་ཆུ་འབྲུག་མཆོག་ཉེར་བཞིར་འཇམ་དཔལ་དགུམ་པའི་རྫོང་རྗེས་
སྒྲུབ་ཁང་བདུད་ལས་རྣམས་རྒྱལ་གྱིར་དུ་སྒྱུར་པ་འདིས་འགོ་ཀུན་དཔལ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག
མཛད་ལོ། །

1 9 3

གྱིས་ཤར་ལྟོ་ནས། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ས་ལྷ་ཇོ་ གྱི་ རྒྱུར་གཤེགས་
 རྒྱུར་གཤེགས་འབྱུང་པོ་ཆེ། །མེ་ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྤྱོད་མཆོག་ །བསྐྱེད་སྤྱུག་
 མཆོད་པ་བཞེས་སྤྱད་དུ། །འབར་བའི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །
 ཚེ་ཡུལ་དེ་བ་ཨྲ་ཀཱ་ཡ་ཇོ་ ཞེས་བས་སྤྱན་དྲངས། ཚེ་བརྩ་ས་མ་ཡ་སྟྲི། གྱིས་གཉིས་སུ་
 མེད་པར་སྤྱད། ཚེ་ཡུལ་དེ་བ་ཨྲ་རྒྱུ་སྐྱེས་གསུམ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཆོད་དང་། མ་རྒྱ་བཅུ་སྐྱེས་གསུམ་ཆོད་
 འབུལ། ཚེ་ཡུལ་དེ་བ་ཀ་མོ་ཀ་མེ་ ཞེས་བས་འདྲུད་ཅིང་བསྟོད། མེ་ལྷ་ཆམ་ཀ་ཤིང་འཇུ་
 བའི་ཞལ། །རྩེ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱུ་གུ་ཡིས། །མར་ཁུའི་བཅུད་དྲངས་གསོལ་བས་
 དབྱེས། །ཅི་བཙོལ་ཕྱིན་ལས་སྤྱབ་པར་བསམ། །ཚེ་ཡུལ་ཡེ་སྤྱ་རྒྱ། ཞེས་པའི་
 རྒྱལ་སྤྱི་མར་ཁུ་ལེ་ཞིང་། དཔལ་ལྷན་མེ་ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྤྱེད་སྤྱུག་མཆོད་
 པ་འདི་བཞེས་ལ། །རབ་འབྱམས་དབང་གི་ཕྱིན་ལས་ཀུན། །ཐོགས་མེད་གྲུབ་
 བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་འདོད་དོན་བཙོལ། ཡམ་ཤིང་ཚེ་བོ་རྟེ་བྱིས་ཡེ་སྤྱ་རྒྱ། ཞེས་
 བས་སྤྱལ་ཞིང་། དཔལ་ལྷན་མེ་ལྷ་འི་སྐྱེས་འདོད་གསོལ་སྤྱད། དབང་གི་སྤྱེད་སྤྱུག་ཀུན་ལ། ཚེ་
 ཡུལ་ཡེ་ཨྲ་དྲི་བྱ་དྲི་བྱ་ཨྲ་བེ་ཤ་ཨྲ་བེ་ཤ་མ་རྒྱ་ཡེ་རྒྱ་ཀུན་བ་རྒྱ་ལ་ཆེག་མོ་མེས་
 སྤྱ་ལོ་ཀ་མ་ཤི་ཀུ་རུ་རྟེ་ ཞེས་ཅི་རིགས་སྤྱལ་ཞིང་འདོད་གསོལ་བྱ། དེ་ནས་མེ་རྟོག་དམར་པོ་
 ཐབ་རྒྱུད་ལ། ཀ་མོ། དཔལ་ལྷན་མེ་ལྷ་འི་ག་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱོད་གྱིས་ལས་ཐམས་
 ཅད་བྱེད་པས་མེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱེད་སྤྱུག་ཐམས་
 ཅད་ལྷ་འི་ཞལ་དུ་བསྤྱབ་པ་དང་། རབ་འབྱམས་དབང་གི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་
 ཅད་རི་ལྷར་བསམ་པ་བཞེན་དུ་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་

མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱས་ལ། ལྷོ་བཟོ་རྩེ་ལ་རིམ་ །ཞེས་བཟོ་དེ་ཅིང་མར་ཁུ་ཐིག་གཅིག་
 ཐབ་ཏུ་སྒྲུག་ས་པས། མེ་ལྷ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་ཡི། སོ་སོ་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི། མེ་ལྷ་དམར་གསལ་འབར་ཞིང་འབྱེལ་བའི་གྲོང་། །བདེ་ཆེན་
 འབར་བ་དབང་གི་ལོ་བྱང་དུ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །བདེ་
 མཆོག་བདུ་དབང་གི་ལྷ་ཆོག་གས་ཀྱི། །མ་འདྲེས་ཡོངས་ཤོག་ས་ཆུ་ལྷའི་ཆུ་ལ་
 དུ་གསལ། །གནས་གསུམ་འབྲུག་སུམ་ཡི་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་
 སྒྲུབ་དངས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟོམ། །ལྷག་ས་ལྷའི་ལྷག་ཆུ་བཅས་ལ་ཅུ་ལྷག་གཞན་
 ལ་ལྷ་ལྷག་ལ་བརྒྱར་བས་འབྱས་སོ། །གསུམ་མམ་བདུན་གྱི་མཐར། བཟོ་ས་ལྷ་རྩེ་ །ཞེས་པས་སྒྲུབ་
 དངས། རྩེ་རྩྱུ་བའི་རྟོག་བསྟོམ། །ཕྱི་ནང་གསང་མཆོད་རྣམས་ཆོག་ས་བཅད་དམ་ལྷག་ས་ཅི་ཡིག་པས་ལུལ་
 ལ། རྩེ་ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་སྒྲིག་ས་བཟོད་བ་བྲ། ལྷ་རྣམས་དགེས་ཤིང་ཆགས་
 པའི་ཉམས་གྱིས་ནི། །འོད་དམར་ལྷག་ས་ཀྱས་སྒྲུང་སྤྱིད་ཀུན་བྱུང་བས། །བདེ་
 སྟོང་བད་དུ་བཞུ་ཞིང་དྲངས་མའི་བཅུད། །དབང་མེད་འཕྲོག་པར་མཛད་པའི་
 རྣམ་པར་བཞུགས། །ཅུང་ཟད་འཇུག་པའི་ལྷག་ས་སྟེང་རྩྱུ་ཡིག་ལས། །འོད་
 གྱི་སྒྲུ་གས་བདུད་ཅི་གསོལ་བར་གྱུར། །རྩེ་བཟོ་གྲོ་རྩྱ་ཡ་གྱི་བ་རུ་ལུ་རུ་ལྷོ་
 ལྷེ་ །ལྷ་ལྷེ་ལྷ་ལྷ་རྩེ་ །ཞེས་པས་མར་ཁུ་ལ། ལམ་ཤིང་ནི་ལྷག་ས་ལ་བོ་རྩྱུ་རབས་ལུལ།
 སོ་སོའི་མཐར། རྩེ་ བདེ་ཆེན་བདུ་དབང་གི་ལྷ་ཆོག་གས་ཀྱིས། །བདེ་སྟོང་དབང་གི་
 མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །རབ་འབྱམས་དབང་གི་ཐིག་ལས་མ་ལུས་པ། །ཐིག་ས་
 མེད་ཡིད་བཞིན་གྱུང་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་འདོད་གསོལ་སྒྲུར། །དེ་ནས་དབང་གི་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཤམ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཞེག་ཇམ་ཐམས་ཅད། ཚི་རྩི་རྩི་བསྐྱ་དྲ་གི་དྲ་མ་ཤི་ཀུ་རྩི་རྩི་སྐོས་ཀྱིས་ཐུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འདོད་
གསོལ་སྦྱར། མཐར་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ལ་ཡིག་བརྒྱབ་སྒྲ། མདུན་གྱི་ལྷ་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་
བཅས་པ་འོད་དུ་དམར་ལྷེམ་གྱིས་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ། མེ་ལྷ་སྤར་བཞིན་སྦྱ་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར། མེ་ལྷ་ཆགས་ཤིང་སྐོས་ཞེག་ཇམ་སྤར་བཞིན་
ཐུལ། མཐར་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ལ་ཡིག་བརྒྱས་བཤགས། ཚི་བརྩ་མུ་ ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་
དམ་ཆོག་པ་རང་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ལ་ལས་འཇུག་གཞུང་བཞིན་བྱའོ།
འདི་ནི་ལ་ཁོར་འདས་ཀྱི་དྲ་ས་བརྩུད་རྣམས། །ཁབ་ལེན་དོ་ཡིས་ལྷགས་བཞིན་དབང་མེད་དུ། །འཕྲུགས་
པ་རིགས་སྤགས་དོ་རྩི་ལྷགས་སྒྱ་ཡི། ཆོག་མདུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སམ་ལྷ། གཞན་ལ་མི་སྤེལ་རང་
གི་འདོད་དོན་སྦྱབས། །དམ་ལྷན་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་ན་བཀའ་རྒྱ་ཡིས། །བདེ་བ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་
སྤེལ། །དེས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་གསང་སྟེ་སྦྱང། གླི། འདི་རབ་ཆོས་རྒྱ་ལུག་སྒྲ་༡ཆོས་༡ཤམ་འ་༡སྒྲར་
༡ཤམ་འ་པོའི་འགྲུབ་སྦྱོར་ལ་མི་ཤམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བསམ་འགྲུབ་ཀེའུ་ཆོད་དུ་དབལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་
བསྟོན་མཆོམས་ཀྱི་གྲང་ཐུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱིས་པ་མཆོག་ཏུ་དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པ་ལགས་སོ། །

༥ ཡ་ལྷན་ཀའི་སྒྲིག་སྒྲིག་དྲག་པོའི་མེ་ཆེན་
རང་འབར་བཞུགས་སོ། །

དུས་རྒྱུ་བའི་ཆ་ཡ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལྟ་བུ་གི་ལྷན་གི་སྒྲིག་བས་མཆོན་པར་མེ་ཏོག་ནག་པོའི་ཆོས་ལུ་
བཀོད་ཡ་དྲག་པོའི་ཐུང་ཤིང་བཅིགས། རེ་རྒྱུ་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱག་དང་བསྐྱེས་པའི་མར་ལུ། ཆོར་
མ་སྐོས་ཀྱི་ཡམ་ཤིང་། དུས་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ས་སྤྱོད་ཐུང་ལུངས་ཀར་ནག་སྒྲིལ་ཤིང་ཤིང་ཕྱི་ལྷན་སྐོས་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་རྒྱུ་བའི་དྲག་བཞུགས་ཀྱི་ལིང་ག་མིང་ཡིག་ལྷན་པའོ། དམར་གཏོར་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སྐོས་ས་
བཞུགས། རང་ག་ཤིན་རྒྱུ་ཤིན་ཀྱི་བདག་བསྐྱོད་ལ་གནས་པས། རྒྱས་རྒྱམས་ལ་དྲག་བཞུགས་དཔྱད་བཞུགས་
དྲག་པོ་བཟང་། ཨེ་ལྷན་པ་ཡ་རྒྱུ་བས་སྐྱུ་ཤིག་ཀ་དུན་༥ དྲག་བཞུགས་བྱུང་མ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱེས་ཤིང་ཤིག་ག་ལྷན་པ་ལུང་དང་བཅས་པ་ལྷ་ཀླུ་ཡ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཞེས་བཞུགས། དྲག་བཞུགས་ཀྱི་སྒྲིང་ནང་དུ་ཤིང་རང་གི་ལས་རན་བས་མ་སྐྱོར་རན་
པའི་རོ་ཤི་གནམ་ལྷན་པ་ཀྱི་ཅ་ཀྱི་ཕྱི་བས་བསྐྱུད་པ་རྫོང་པའི་དབལ་དང་ལྷན་པ་
ག་ཡོན་དུ་ལའོར་བས་ག་ལྷན་པ་ལུང་དམར་ཆེལ་གྱིས་ག་ལུ་བས། འཕྱུང་བཟང་
རྒྱམ་ཤིག་ཀྱི་དངས་མ་རྒྱམས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་རྒྱས་སྐྱེལ་གྱི་སྐྱོག་ཡིག་ལ་ཐེམ་
པས་བདག་ཉིད་ག་ཟི་བཟིང་དང་ལྷན་པར་ཐུང་། ཨེ་ལྷན་པ་ཡ་རྒྱུ་བས་སྐྱུ་
ཤིག་ཀ་དུན་༥ དྲག་བཞུགས་བྱུང་མའི་སྒྲིང་ལ་ལྷ་ར་ཡ་རྒྱུ་༥ ཅེས་བསྐྱེལ། རིན་ས་
མཆོད་རྒྱས་ཐུན་གྱིས་བསྐྱེལ་བཟི། རྒྱ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་དམ་ཉམས་དྲག་བཞུགས་བསྐྱེལ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་ དྲག་པོའི་མཆོད་རྒྱས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །ཤི་ཤིག་སྐྱུ་

འབྲུག་པ་འདི་རོ་ལ་མོ་ནི། །རབ་འབྲུམ་མ་ན་མ་མ་འདི་ཁམས་ཀྱི་ན་གང་བར་
གྱུར། །ཤན་པ་གདོ་ལ་བ་ཐིག་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ནས་མེ་སྒར་ལ། རྩྭ་ཀླུ་རྩ་ལ་རིམ་ཞེས་བརྟེན། རྩྭ་
ཞེས་བརྟེན་ལ་རྩུང་གཡལ་བ་ཀྱིས་མེ་སྒར། རྩྭ་ལ་མུན་གྱི་དྲུ་ལྟེན་ ཅེས་པས་ཐབ་བསང་། རྩྭ་
སྒར་བེ་བུ་ཆེ་ལྷན་ ཞེས་པས་སྒྱུངས་ལ། རྩྭ་དང་པའི་དང་ལས་རྩྭ་ལྷིག་ཡོངས་གྱུར་བ། །
མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་དྲག་པོ་མེ་ཡི་ཐབ། །ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་འདིགས་
སྒྱུ་རྩུང་བའི་ནང་། །རྩྭ་ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ་དབྱུང་འབར་བའི་དབྱུང་། །པད་
ཉིད་གྲ་བག་གས་བསྐྱལ་བའི་ཁྱི་སྤྱོད་ན། །མེ་ལྷ་དྲང་སྤྱོད་ཁྱོས་པ་སྒྱུ་མདོག་
ནག །དུར་ཁྱོད་ཆས་ཅན་ར་སྒྲིས་གདན་ལ་བཞུགས། །ཐུག་གཡས་གི་ཀྱག་
གཡོན་པས་ལྷགས་ཀྱུ་བསྐྱམས། །འཇའ་འོད་མེ་དང་དྲག་གི་ན་སུན་འབྲུལ། །
ཁྱོས་ཤིང་རྩམ་པའི་རྩལ་གྱིས་བཞུགས་པར་གྱུར། །པདག་མདུན་ཐུགས་ཀའི་
འོད་ཀྱིས་ཤར་ལྟོནས། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་སྒྱུར་དངས་ས་མུ་རིམ་ གྱིམ་ རྩྭ་གཤེགས་
རྩྭ་གཤེགས་འབྱུང་པོ་ཆེ། །མེ་ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྤྱོད་མཆོག་ །ཐེག་ལྷག་མཆོད་
པ་བཞེས་སྤྱད་དུ། །འབར་བའི་གནས་འདིར་གཤེགས་སྒྱུ་གསོལ། །ཞོ་ཨུ་གྱི་
དྲི་ཁྱི་གྲོ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལ་ཀུ་ཡ་རིམ་ ཞེས་སྒྱུར་དངས། ཞོ་བརྩྭ་ས་མུ་ཡ་སྤྱིམ་གཤེགས་སྒྱུ་
མེད་པར་གྱུར། ཞོ་ཨུ་གྱི་གྲོ་རྩྭ་ཨུ་རྩྭ་སྤྱིམ་གཤེགས་མཆོད་པས་མཆོད། ཞོ་ཨུ་གྱི་གྲོ་རྩྭ་
མོན་མ་མིམ་ ཞེས་པས་ཐུག་འཆོལ། མེ་ལྷ་ཁྱོས་ཤིང་རྩམ་པ་ཡི། །རྩྭ་ལས་འོད་
ཟེར་སྒྱུ་གྱུ་ཡིས། །མར་སྒྱུ་འི་བཅུད་དངས་གསོལ་བས་དགུས། །ཅི་བཅོལ་ཐིན་
ལས་སྒྱུ་བ་པར་བསམ། །ཞོ་ཨུ་གྱི་ཡེ་གྲོ་རྩྭ་རྩྭ་ལྟེན་ ཅེས་པས་མར་སྒྱུ་འབྲུལ་ཞིང་མཐར།

མེ་ལྷ་དང་སྒྲོང་ཁྲིམ་པ་ཡིས། །སློག་སྒྲིག་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ལ། །མདོན་
 སྒྱུད་དྲག་པོའི་ཐིན་ལས་ཀྱུན། །ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུ་བ་པར་མཛོད། །ཅིས་འདོད་
 དོན་གསོལ། །ཡམ་ཤིང་གོང་ཐུགས་ལ། །ཨྱོ་བ་རྩི་བྲི་ཀླ་ཡ་སྒྲ་རྒྱ། །ཞེས་བས་འབུལ། །འདོད་གསོལ་
 རྒྱུར། དྲག་པོའི་རྒྱས་དངོས་རྣམས་ཨྱོ་ཞུ་ཡེ་གོ་རྩ་ལྷ་དྲི་བྱ་དྲི་བྱ་ལྷ་བེ་ཤ་ལྷ་བེ་ཤ་མ་རྒྱ་
 སྒྲི་ཡེ་རྩ་བྱ་ཀ་བྱ་བ་རྩ་ལ་དག་བཞེགས་ཐམས་ཅད་ལྷ་ར་ཡ་རྩྱུ་པར། །ཅེས་ཅི་
 རིགས་སུལ་འདོད་དོན་གསོལ། །དེ་ནས་མེ་རྩོག་ནག་པོ་ཐབ་རྩ་འཐོར་ལ། །ན་མོ། །དཔལ་ལྷན་མེ་
 ལྷ་དང་སྒྲོང་ཁྲིམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱིད་ཀྱིས་དམོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་
 མེ་ཉིད་འབར་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནས་སློག་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ལྷ་འི་ཞལ་དུ་སྒྲོབ་པ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་གི་ཡིད་ལ་གང་བརྒྱག་
 པ་དང་དམོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་དག་བཞེགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་བསྐྱག་པ་མདོན་
 སྒྱུད་དྲག་པོའི་ཐིན་ལས་མཐར་བྱིན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བས་ལ། །ཨྱོ་བ་རྩྱ་
 རྩྱ་ལ་རྩྱེ། །ཞེས་བཛོད་མར་ཁུ་ཐིག་གཅིག་ཐབ་རྩ་རྒྱག་པས། །མེ་ལྷ་འབར་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་
 པ་ཡི། །འཛོམས་མཛོད་བྱ་བ་གྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མེ་ལྷེ་དམར་ནག་འབར་
 ཞིང་འབྱེལ་བའི་གྲོང་། །ཆོས་དབྱིངས་དྲག་པོ་ཨེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སུ། །རྒྱལ་
 ཀྱུན་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩོ་ཁྲིམ་པའི་སྒྲ། །ཁྲི་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྩོ་གཤེད་ཀྱི་
 ལྷ། །མ་འབྲེས་ཡོངས་རྩོགས་རྩྱའི་རྩྱལ་དུ་གསལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་དབང་
 བསྐྱར་ཡོངས་སུ་རྩོགས། །གནས་གསུམ་འབྲུག་གསུམ་ཡི་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
 ཡེ་ཤེས་རྒྱན་དངས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྱེམ། །རྩྱུགས་ལ། །བརྩྱ་སྒྲ་རྩྱེ། །གདགས་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

པས་སྐྱེད་དངས། རིམ་རྒྱུ་བྱ་དོན་པ་ཉིམ། ཡ་མུན་ཀ་ལ་ཕྱིན་དགས་དཔེ་མཆོད་པ་བདག་ས་པས་
མཆོད། གཏུམ་ཆེན་རབ་འབར་མས་བསྟོད། ལྷ་རྒྱལ་ས་ཁྲོས་ཤིང་རྩམ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་
ནི། །མཐིང་ནག་དྲག་པའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུང། །སྒྲ་ཆོག་ས་ཁྲོ་པའི་
སྒྲིན་དང་མཆོན་ཆར་གྱིས། །གང་ལ་དམིགས་པའི་དག་བགེགས་བསྐྱུ་བྱེད་
པ། །མདོན་སྟོད་དྲག་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པར་བཞུགས། །ཁྲོས་ཤིང་གདངས་
པའི་ལྷགས་སྟེང་རྩ་ནག་པོའི། །འོད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུས་བདུད་ཅི་གསོལ་པར་གྱུར། །
ཞེ་ཕྱགས་ཡ་རླབས་ཕྱག་ཤག་ཀ་དུན། །ཞི་ཞུ་ཡེ་གོ་རྩ་རྩྱུ་པའ་ཅེས་པས་མར་
ཁུལ། ཡམ་ཤིང་སྒྲགས་ལ་བོདྷ་རྩུར་བས་ཁུལ་ལ་སོ་སོའི་མཐར། རྩྱུ། ཡེ་ཤེས་གྲོང་ཡངས་
འབྱེལ་པའི་ཐབ་བྱེད་དུ། །འཇམ་དཔལ་ག་ཤིན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོགས་ལ། །
དམ་ཉམས་དག་བགེགས་བསྐྱུལ་པའི་བྱེད་པོ་དང། །དམ་རྩམ་བདུད་ཅི་འབར་
པའི་མཆོད་པ་འབུམ། །འིག་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། །
བསམ་སྦྱོར་དན་པ་དག་བགེགས་བྱེད་མའི་རིགས། །གང་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་
ཁུང་ཐལ་པར་ལྷོག། །མདོན་སྟོད་དྲག་པའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་པར་མཛོད། །དག་
པོའི་སྒྲིག་རྩམ་ཀུན། ཞེ་ཕྱགས་འབྱུང་དང་དག་བགེགས་ཞེ་ཕྱ་ཀ་ལྷ་ར་ཡ་རྩྱུ་པའ་
རྩྱུ་ལ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལུས་སྐྱབས་འདོད་གསོལ་སྐྱུར། མཐར་མཆོད་བསྟོད། ཡིག་བརྒྱུད་རྩེས།
བརྩ་མུ། ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐྱུ་ཤེས། དམ་ཆོག་པ་འབར་པའི་མེད་དག་ཉིས་མེད་
དུ་གྱུར་པའི་དབུས་སྐྱུ་མེ་ལྷ་སྐྱུར་ལྷ་ར་གསལ་པར་བསྐྱེད་ལ། མར་ཁུལ་མ་ཤིང་སྒྲིག་རྩམ་སྐྱུར་ལུས་འབུམ།
མཐར་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ལ་ཡིག་བརྒྱས་པ་ཤེས། བརྩ་མུས་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེས། དམ་ཆོག་པ་མི་དམིགས་
པར་བསམ། ལས་འབྱུག་གཞུང་ལྷ་ར་བསྐྱེད། །འདི་ནི་གང་ལ་དམིགས་པའི་དག་དང་བགེགས། །རྩོ་རྩོ་

དུངས་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུག་སྒྲུག་ མེ།

མེའི་སྒྲུག་པ་ཞིན་བརྒྱུག་པའི། །མཛོད་སྒྲོང་དག་པོའི་སྒྲུག་སྒྲུག་དཔལ་པ་སྟེ། །རྒྱུད་དང་མན་དག་དགོངས་
པ་བཞིན་དུ་སྒྲུག་། །སྐམ་ལྷ། འདི་ནི་རབ་ཆོས་རྒྱལ་བ་གིང་རྟའི་ཡོདེ་སྐམ་ག་རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་བཟང་
པོ་དང་པོར་རྒྱལ་ཁང་བརྒྱ་བའི་ཕྱན་དུ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་སྒྲུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ མཛྲ་ལྷ། ॥

༥ དུངས་ལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུག་སྒྲུག་ཡེ་ ཤེས་སྒྲུང་བ་མ་འཕ་བྱལ་བ་ལྷགས་སོ། །

མཆོག་གི་ཐབས་ཁུང་རྒྱུ་པོ་བརྒྱ་རྒྱུས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དོ་རྗེའི་ཐོང་བས་བསྐྱོར་བ་ལ་མེ་རྟོག་སྟོན་པོ་སྐོག་སྒྱི་
ཆོས་ལུགས་། དེར་བྱིན་དག་མཆོད་པ་དང་། སྒྲུག་རྒྱུ་བཟང་པོའི་ཡམ་གིང་། བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བསྐྱེས་
པའི་མཛུ་ལ། ཤ་ལ་བདུད་ཅི་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོད་རྒྱས་སྒྲུ་ཆོགས་གྱི་རིལ་ལུབ་ཤེས་པ་ལ། ཨོ་
ཨྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་གྱིས་བརྒྱབས་པ་། རྟོ། རྩ་རྣམས་བའི་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་
འཕྱུལ། །མཆོག་གི་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ། །ཀྱན་རྟུ་བཟང་པོའི་མཆོད་
སྒྲིབ་རབ་འབྱམས་གྱིས། །ལྷ་མེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་གང་བར་གྱུར། །
ཞེས་བསམ་པ། གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གམ་སྒྲགས་བཙུན་བཟང་པོ་སྐོག་སྒྱི་ལག་ན་མེསྒྲུར་ལ། ཨོ་བཟླ་
རྩྱུ་ལ་རྩྱུ། ཞེས་བརྟོད། རྩྱུ། ཞེས་རྒྱུད་གཡལ་གྱིས་སྒྲུར། ཨོ་བཟླ་ཨ་མྱི་རྟེ་རྩྱུ་ལྟེ། ཅམ་
པས་ཐབས་པས། ཨོ་སྐུ་བའི་ཕྱོད་ཨོ་ ཞེས་སྒྲུང་། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་
གྱུར་ལས། །བརྒྱའི་དབྱིབས་འདྲ་མཆོན་རྟོགས་མཆོག་གི་ཐབས། །ཡངས་གིང་
རྒྱ་ཆེ་གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་ནང་། །རི་ལས་འབར་བའི་མེ་དཔུང་ཆེན་པོའི་

དབུས། རབ་དཀར་པ་ལྟ་བུ་པའི་གདན་སྟེང་ན། མེ་ལྷ་དཀར་པོ་ཞལ་གཙུག་
 ལྷག་གཉིས་པ། ལྷ་པོ་པའི་དྲང་སྟོང་གཞོན་ནུའི་ཆ་བྱང་མཛེས། ལྷག་གཡས་
 མཚོག་སྒྲིབ་གཡོན་པས་གྲུ་རྩེ་བསྐྱམས། ཞབས་གཉིས་དོ་རྩེའི་སྒྲིལ་མོ་གྲང་
 བཅས་ཏེ། ཚོས་ཀྱན་མཉམ་པར་གཟིགས་པའི་རྩྱལ་གྱིས་བཞུགས། རབ་ག་
 མདུན་ལྷགས་ཀའི་འོད་གྱིས་ཤར་སྟོན་ན། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་སྒྲུབ་དྲངས་སུ་ཇོ་
 གྱི་རྩེ་རྩེ་གཤེགས་རྩེ་གཤེགས་འབྱུང་པོ་ཆེ། མེ་ལྷ་འི་རྩྱལ་པོ་དྲང་སྟོང་
 མཚོག་ གྲུག་མཚོང་པ་བཞེས་སྤྲད་དུ། འབར་བའི་གནས་འདྲིར་གཤེགས་
 ལྷ་གསོལ། ཞེ་ཞུ་འི་དེ་བཞུ་གཞུ་ཡ་ཇོ་ ཞེས་པས་སྒྲུབ་དྲངས། བཟླ་སུ་མེ་ལྷ་སྒྲིབ་
 གཉིས་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ། ཞེ་ཞུ་འི་དེ་བཞུ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཤིང་མཉམ་པ་སྒྲུབ་
 ལྷ་མཉམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྷ་ཇོ་ ཞེས་མཚོང། ཞེ་ཞུ་འི་དེ་བཞུ་སྒྲིབ་མཉམ་པ་ ཞེས་པས་སྒྲུབ་
 མེ་ལྷ་དཀྲུག་ཤིང་དྲངས་བའི་ཞལ། རོ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲུབ་ལྷུ་ཡིས། མར་ཁུའི་
 བཅུད་དྲངས་གསོལ་བས་དཀྲུག། ཅི་བཅོལ་སྒྲིབ་ལས་སྒྲུབ་པར་བསམ། ཞེ་ཞུ་
 ཞེ་ཞུ་ཞེ་ཞུ་རྩེ་ ཞེས་པས་མར་སྒྲུབ་ལྷུ་ཞེས། དཔལ་ལྷན་མེ་ལྷ་འི་རྩྱལ་པོ་ཡིས། ཞེ་
 གྲུག་མཚོང་པ་འདྲི་བཞེས་ལ། བདེ་ཆེན་མཚོག་གི་སྒྲིབ་ལས་ཀྱན། ཞེ་
 གྲུག་མཉམ་པ་ལྷ་པོ་པའི་མཛེང་དུ་གསོལ། ཞེས་འདྲི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདམས། ཡམ་ཤིང་
 ཞེ་བཞི་བྱིས་ལ་སྒྲུབ། ཞེས་པས་སྒྲུབ་ཞེས། བོད་གི་འདྲི་གསོལ་སྒྲུབ། གྲུག་མཉམ་པ་
 ཞེ་ཞུ་ཞེ་ཞུ་དྲི་དྲི་ཞུ་བའི་ཤིང་ལྷ་པོ་པའི་མཉམ་པ་ལྷ་པོ་པའི་མཉམ་པ་
 མཉམ་པ་ལྷ་པོ་པའི་མཉམ་པ་ ཞེས་ཅི་ཤེས་སྒྲུབ་ཞེས་འདྲི་གསོལ་བ། དེ་ནས་མཉམ་པ་ལྷ་པོ་པའི་མཉམ་པ་

ན་མོ། དཔལ་ལྷན་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་མེ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྒྲིག་རྫས་ཐམས་ཅད་ལྟའི་ཞལ་
 དུ་སྟོབ་པ་དང་ནལ་འབྱོར་པ་བདག་གིས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུར་དུ་རྫོགས་ནས་
 མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱས་ལ། ཇི་བཟོ་
 རྒྱ་ན་རྩ་ལ་རོ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་མར་ཁུ་ཐིགས་གཅིག་ཐབ་ཏུ་སྒྲུགས་པས། མེ་ལྟ་འབར་པའི་
 རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི། །མེ་ལྟ་སྒྲུ་ལྟ་འབར་
 ཞིང་འབྱུལ་པའི་གྲོང་། །འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་འབར་པའི་ཕོ་བྲང་དུ། །གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་བྱག་རྒྱའི་རྒྱུར་རྣམ་པ། །བྱགས་མཆོག་ཡང་དག་གྲུབ་པའི་ལྟ་ཆོགས་
 རྣམས། །མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྩལ་དུ་གསལ། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་དབང་
 བསྐྱར་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས། །གནས་གསུམ་འབྲུག་སུམ་ཡི་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
 ཡེ་ཤེས་རྒྱན་དངས་གཉིས་སྒྲུ་མེད་པར་གྱུར། །ཇི་རུ་ལུ་རུ་ལྟོ་ལྟོ། །བཟོ་
 ས་ལྟ་རིམ་ བདུན་ནམ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་དང། རིམ་རྒྱུ་པོ་རྟོས་བརྟིས། ཇི་ལྟོ་རྟོ་རུ་གསལ་པ་རི་
 ས་ར་ལྟ་རྒྱུ་རྟོས་གོང་ལྟར་མཆོད། །ཡང་དག་གྲུབ་པ་གཅིག་ལུ་ནི། །སངས་རྒྱས་བདེ་
 ཆེན་ཀུན་འདུས་པ། །མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་བདེ། །བྱག་འཆལ་ཉེ་རུ་
 ཀ་དཔལ་ལའོ། །ཞེས་པས་བརྟོད། །ལྟ་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །
 ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་རྣམ་སྒྲིང་ཀུན་བྱབ་པས། །སྟོན་བཅུད་རྣམ་དག་མཉམ་པའི་
 དབྱིངས་ཉིད་དུ། །ཡོངས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཐིན་ལས་མཛད་པར་བཞུགས། །དབྱེས་
 མཉམ་རོལ་པའི་ལྷགས་སྟེང་རི་ཡིག་ལས། །འོད་གྱི་སྒྲུ་གྲུས་བདུད་ཅི་གསོལ་

གུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་གཞུང་འབུམ།

བར་གྱུར། ཁྱི་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྱུ་རྩྱུ། ཁྱི་ལ་ལྷ་ཡེ་སྒྲ་རྩྱུ་ ཞེས་པ་སྐུ་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ཡམ་
 བེང་ཅུ་ལྷ་གསལ་པོ་རྩྱུ་རུ་ལྷ་ལྷ་ མོ་མོ་ལྷ་ལྷ་ རྩྱུ་ སྐུ་གསལ་མཆོག་ཡང་དག་གྱུ་བ་པའི་
 ལྷ་ཆོག་ས་གྱིས། ལྷ་ར་མིང་རྣམ་དག་བདུང་ཅི་ལོ་མཆོང་བ་བཞེས། ལ་དང་
 ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ར་རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷ་གསལ་ནས། ལམ་ར་སྐུ་མཆོག་གི་དངོས་གྱུ་བ་ཐོབ་པར་
 མཛོང། ཅེས་པ་དོད་གསོལ་གྱུར། རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ མ་རྩྱུ་ལ་རྩྱུ་བ་མི་རྩྱུ་རྩྱུ་
 ཞེས་ཤམ་པ་དག་ས་པ་ས་ཤི་མང་ལུལ་ལ་སྐུ་བས་ལྷ་པོ་དོད་གསོལ་གྱུར། མཐར་མཆོང་བ་རྩྱུ་དམིག་བརྒྱུ་ལོ་རྩྱུ་
 མདུན་གྱི་ལྷ་ག་ཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་འོད་ཟེར་མཐིང་གའི་རྣམ་པར་སྤྱིང་
 གི་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིག་ས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། མེ་ལྷ་རྩྱུ་ར་བཞིན་གསལ་ལ། མེ་
 ལྷ་དཀྱུས་ཤིང་མོག་ས་མེག་རྩྱུ་ར་ལྷ་ར་ལྷ་ལྷ་ མཐར་མཆོང་བ་རྩྱུ་དམིག་བརྒྱུ་དང། བཟོ་ལྷ་མེ་ཤེས་པ་
 ག་ཤིག་ས་དམ་ཆོག་པ་རང་ལ་ཐིམ་པས་ག་ཞུང་བརྒྱུ་ལོ། འདི་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་མཛོན་རྩྱུ་གསལ་ལེ། ལང་
 དག་གྱུ་བ་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྱུ་བ་ཐོབ། ཉེ་ལྷིང་རྒྱུ་དང་ལྷ་དག་གི་དགོངས་པ་བཞིན། བརྩེ་བས་པས་འགོ་
 གྲུབ་མངས་རྒྱ་སྤྱིང་ཐོབ་ཤོག ཅེས་པ་འཕང་རབ་ཆེས་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྩྱུ་ལ་ས་པའི་དཀར་ལྷ་གསལ་གྱི་
 བཟང་པོ་དང་པོར་རྒྱུ་བ་ཁང་བསྐྱུ་བ་དེ་ལྷ་དུ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་རྩྱུ་ར་མཆོག་ཏུ་གྱུ་བ་པར་གྱུར་ཅིག་
 སྐྱེ་ལོ། །

[illegible]

དོ་ཐོ་གཞོན་རྒྱུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་དོན་ཀྱན་གྱུ་བ་པ། མེ།

མཆོག་གི་རོལ་བ་ལས། གང་སྒྲུང་འདོད་ཡོན་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལོ་ཆེ། ལས་
ཀྱན་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་ཐུག་མཆོད་སྒྲིན་གྱིས། རབ་འབྱམས་ནམ་མཁའི་ཐམས་
ཀྱན་གང་བར་གྱུར། ཞེས་བསམ་ལ། རུས་ལྷན་ནམ་གཞོན་རྒྱུ་ལོ་མིང་བཀྲ་ལེགས་པའམ་ཡིད་
དང་མཐུན་པས་མེས་པ། ཞི་བའྲ་སྐྱེ་བྱེད་ཨ་མོ་སྒྲ་རྩ་ལ་རྩ་ཞེས་བཞོད། རྩ་ཞེས་རྒྱུད་གཡབ་
ཀྱིས་སྐྱར། ཞི་བའྲ་ཨ་མི་ཏེ་རྩ་པར་ཞེས་བསམ་བསང་། ཞི་སྐྱེ་རྩ་བུ་ལྟེ་ལྟེ་
ཞེས་སྐྱར། རྩ་བའི་རང་ལས་རྩ་ཡིག་ཡོངས་གྱུར་པ། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་ཐོག་ས་
ལས་ཀྱན་གྱུ་བ་པའི་ཐབ། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་ནང་།
རྩ་ལས་འབར་བའི་མེད་དུང་ཆེན་པོའི་དབུས། མེ་ལྟ་ལྷང་གྲ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ། ཞི་མ་ཁྲོ་ཚུལ་ལྟ་ཡི་ཆ་བྱད་མཛེས། ཕྱག་གཡས་མཆོག་སྒྲིན་
གཡོན་པས་བགང་བྱེད་བསྐྱམས། ཞབས་གཉིས་བྱེད་སྒྲིལ་སྒྲ་ཆོག་ས་འོད་
ཟེར་འཕྲོ། ཞི་ཆགས་ཁྲོ་བོའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་གྱུར། བདག་མདུན་
ཐུགས་ཀའི་འོད་ཀྱིས་ཤར་སྒྲོན་ས། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་སྒྱུར་དངས་ས་ལྟ་རྩེ་ གྱི་
རྩར་གཤེགས་རྩར་གཤེགས་འབྱུང་བོ་ཆེ། མེ་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དྲང་སྤྱང་མཆོག །
སྒྲིག་སྒྲིག་མཆོད་བ་བཞེས་སྤྱད་དུ། འབར་བའི་གནས་འདྲིར་གཤེགས་སྒྲ་
གསོལ། ཞི་ཨ་མྱི་དེ་བ་ཨ་ཀརྒྱ་ཡ་རྩེ་ ཞེས་བསྐྱུན་དངས། བའྲ་ས་མ་ཡ་སྒྲི། ཀྱིས་
གཉིས་སྒྲ་མེད་པར་གྱུར། ཞི་ཨ་མྱི་དེ་བ་ཨ་རྩི་སྒྲ་གནས་ཤིང་མ་དུ་བཅུ་ཨ་མི་ཏ་རྩ་
བ་ལི་རྩ་མ་དུ་སྒྲ་ཤ་དུ་རྩེ་ ཞེས་མཆོད། ཞི་ཨ་མྱི་དེ་བ་ན་མོན་མ་མི་ ཞེས་བསྐྱུག་
ཅ། མེ་ལྟ་དཀྱིས་ཤིང་བཞད་པའི་ཞལ། རྩ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་གྲ་ཡིས། མར་

[illegible]

དེ་རྗེ་གཞོན་ལུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐོག་སྒྲིག་དོན་ཀྱན་གྱུ་བ་པ། ཡོ།

བརྩ་ས་ལྷ་རྩེ་བདུན་ནམ་གསུམ་གྱིས་སྒྱུན་དང་ས། རྩེ་རྩྱུ་པོ་རྩེ་ས་བཞིམ། རྩེ་བརྩ་ཀྱུ་མ་
ར་ས་བ་འི་ལ་ར་ཨ་རྩྱུ་སྒྲིག་ས་ཤོད་ལྷ་ར་མཆོད། རྩྱེ་བསྐྱལ་བ་མེ་ལྷ་ར་སྒྲིག་ས་ཤིས་བཞིན།
ལྷ་རྩམས་དགུས་བཞད་འོལ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་ནི། །སྒྲ་ཆོག་ས་འོད་ཟེར་བྱ་བ་
འབྱུགས་པ་ཡིས། །ཞི་སྒྲིག་ས་རབ་འབྱུམས་ཕྱིན་ལས་མ་ལུས་པ། །ཐོག་ས་
མེད་གྲུབ་པར་མཛད་པའི་རྩམ་པར་བཞུགས། །དགུས་བཞད་ཞལ་གྱི་ལྷ་གས་
སྒྲེར་རྩྱུ་ཡིག་ལས། །འོད་གྱི་སྒྲུ་ཀྱུས་བདུད་ཅི་གསོལ་བས་དགུས། །རྩེ་བརྩ་
ཀྱུ་ལི་ཀྱུ་ལ་ཡ་རྩྱུ་པར་ཨ་རྩྱུ་ཡེ་སྒྲུ་རྒྱ། །ཞེས་བས་མར་ཁུ་ལུ། །མམ་ཤིང་ཅ་སྒྲིག་ས་
དང་ཤོད་རྩྱུ་རབས་འབྱུ། །སྒྲ་འོད་མཐར། རྩྱེ་ཐིན་ལས་རྩེ་རྩུ་པའི་ལྷ་ཆོག་ས་
ཀྱིས། །ཀྱན་བཟང་སྒྲུ་འབྱུལ་བྱ་བའི་མཆོད་བ་བཞེས། །རབ་འབྱུམས་ཐིན་
ལས་སྒྲ་ཆོག་ས་གང་འོད་པ། །ཐོག་ས་མེད་ཡིད་བཞིན་འབྱུབ་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་འོད་གསོལ་སྒྲུ། །ཐོག་རྩམ་རྩམས་ཅ་སྒྲིག་ས་དང་། །ཤིན་པུ་ཤིན་པ་ཤིན་པ་
ཡ་སྒྲ་ཀྱུ་ཨ་མོ་སྒྲ་སྒྲིན་པ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་གིས་འབྱུ། །རྩམས་སྒྲུ་འོད་གསོལ་སྒྲུ། །མཐར་
མཆོད་བཞིན་ཡིག་བཞུའི་རྩེ། །མདུན་གྱི་ལྷ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་འོད་ཟེར་
སྒྲ་ཆོག་ས་པའི་རྩམ་པས་རང་ལ་ཐིམ། །མེ་ལྷ་སྒྲུ་བཞིན་གསལ། །མེ་ལྷ་དགུས་ཤིང་སྒྲིག་ས་
ཐོག་རྩམ་སྒྲུ་ལྷ་ར་འབྱུ། །མཐར་མཆོད་བཞིན་ཡིག་བཞུའི་རྩེ། །བརྩ་ས་ཡེ་ཤེས་བ་གཤེགས། །དམ་
ཆོག་པ་རང་ལ་བཞིམས་ཏེ་ལས་གཞུགས་བཞུའི། །འདི་ནི་རྩེ་ལྷ་ར་འོད་པའི་ཐིན་ལས་ཀྱན། །ཐོག་ས་མེད་
འབྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་སྒྲེ། །རྒྱུད་དང་མན་རྩམ་སྒྲུ་དཔོན་ས་བཞིན། །བཞེད་པས་འཕྱོ་
ཀྱན་ལས་རབ་འབྱུབ་གྲུར་ཅིག། །རབ་ཆོས་གསེར་འབྱུར་མེ་བྱའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་ཁང་
འཆི་མེད་མཆོག་གྲུབ་གྲིང་དུ་འཇམ་དབལ་རྩེ་རྩུ་བ་དགེ་ལེགས་སྒྲུ་རྩུར་ཅིག། །མཛུ་ལོ། །

གུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་གཞུང་འབུམ།

༥ ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཅིང་བཞུགས་སོ། ཇི་ཇི་ལས་དང་མཐུན་པའི་བྱང་ཤིང་བཅུགས་༥
མར་དང་སྒྲིབ་ཆུས་གང་ཅུང་བཤམས། ཇི་ཇི་ར་པ་ཅ་ན་རྩི་ཅེ་མོ་རྩུ་ཏུ་ཡུ་ཡ། ཇི་ཡེ་
རྩུ་མོགས་སྤྱ་ན། རྩུ་རྩུ་མས་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བྱང་པག་བསམ་ཤིང་། བྱུ་བ་
པའི་དམ་ཆུས་གཏེར་བུམ་བདུད་ཅི་མོགས། རབ་འབྱམས་ལས་ཀུན་འབྱུ་བ་
པའི་རིན་པོ་ཆེ། ཡེ་ཤེས་སྤྱ་འབྱུ་བ་པའི་རོལ་མོར་གྱུར། རི་ཞེས་མེས་རྩུ་མྱོ་
ལས་རིན་ཆེན་གཞལ་མེད་ཉམས་དགའ་བར། བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རྩུ་མ་བྱང་ཤིང་
བཅུགས་པ་རྩ། འབར་པའི་མེད་བུས་རི་ལས་མེ་ཡི་ལྷ། གསལ་ཞིང་བསྐྱེམ་
ལ་དགུས་པའི་མཆོད་པ་འབྱུ་ལ། མར་ལ། ཇི་ཇི་ཡེ་སྤྱ་ན། སྒྲིབ་ཆུས་དག་གུང་
སྒྲིབ་ཤེས་འབྱུ་ལ། གང་ཡིན་ལས་ཀྱི་འདོད་གསོལ་བ། མེ་ལྷ་འབར་པའི་རྩུ་མ་པར་གྱུར་པ་
ཡི། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་འདོད་རབ་གསལ་པའི་དབྱུས། བད་ལྷའི་སྤྱིང་ན་འཇམ་
པའི་རྩི་རྩི། དམར་མེར་རལ་པོད་མདའ་གཞུ་འཛིན་ཅིང་འབྱིང་། དར་
དང་མེ་ཏོག་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། ཞབས་གཉིས་རྩི་ལ་ཡེ་ཤེས་འདོད་
ཟེར་འབར། ཟླ་མེད་བདུད་ཅིའི་བཅུད་བྲངས་གསོལ་བས་མཉེས། དེས་
བྱུ་བ་ཐོགས་མེད་དཔལ་གྱི་སྒྲིབ་ཆུས་ཀུ། དག་མཉམ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་
འབྱུ་ལ་གྱིས་བཞེས། བདག་ལ་བུགས་རྩེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། མར་
ཁུ་རྩུ་མས་ཡེ་སྤྱིང་དབྱུས། སྒྲིབ་ཆུས་ཡར་པ་ཅས་ལུ། རྒྱབས་སུ་དབྱངས་གསལ་ཏེན་སྤྱིང་གཤམས། རྒྱུ་
འདོད་གསོལ་གང་རིགས་བྱ། མཐར་ནི་མཆོད་བསྟོད་ཡིག་བརྒྱབ་སྒྲ། ལྷ་ཉིད་རང་ཐིམ་མེ་ལྷ་
གསལ། ཞལ་སྤྱིམ་སྒྲིབ་ཆུས་ལུ་ནས་སྤྱ། ཡེ་ཤེས་པག་ཤེགས་དམ་ཆོག་པ། རང་བསྐྱེམ་དགེ་བསོ་
ཤིས་བརྩོད་བྱའོ། ཞིས་བའང་རང་ཆོས་ཤིང་ཐག་སྒྲ། ༡༠ ཆོས་ ༡༠ ལ་རྩིས་སྤྱེལ་བ་མཛུ་ལོ། །

༄༅། །བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྲེ་རབ་གསལ་འཆི་མེད་
སྒྲན་མཆོག་གྲུབ་པ་བཞུགས་སོ། །

ཨྱི་སྒྲེ། འཆི་མེད་མཆོག་གྲུབ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་པ། སྤྱིད་གསུམ་དུག་
སེལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲན་གྱི་མཆོག་། སྒྲུང་སྤྱིད་བདུད་ཅི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི། །དཀྱིལ་
འཁོར་མཆོག་ལ་གྲུས་པས་བྱས་འཆོལ་ཡོ། །འདིར་སྒྲ་འབྲུང་གྱི་ཆོས་སྒྲེ་ཆེན་
པོ་བདུད་ཅི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ལས་སྒྲོལ་ཙུ་བརྒྱད་སྟོང་སྒྲུར་སྒྲན་ཆེན་པོའི་
སྒྲོལ་པའི་ལག་ལེན་རྒྱས་བརྒྱས་དང་སྒྲོལ་བ་སྒྲེ་ཆོག་སྒྲུབ་གཞུང་དང་མན་དག་
རྣམས་ནས་འབྲུང་བའི་དོན་སྟོགས་གཅིག་གསལ་པོར་དགོད་པ་ལ། བདུད་
ཅི་སྒྲན་གྱི་ཙུ་བ་ནི་རང་བྱུང་ལུས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལྷགས་སྒྲུབ་སྒྲེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མ་ཡབ་
ཡུམ་སོགས་མཆོན་ལྷན་གྱི་དྲི་ཆེན་ནི་དབུས་སྒྲུབ་གོང་པའི་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་
དྲི་ཆེན་དེའི་འཕྲོད་ཀྱི་རྣམ་གངས་སྒྲུ་ཙུ་བ་བརྒྱད་གསུང་སྟེ། སྒྲས་པ་ནང་གི་
བཞི་ནི། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲུ་མའི་དྲི་ཆེན། དང་སྟོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པའི་
བདེན་པར་གནས་པའི་དྲི་ཆེན་རྣམ་ནི་དངོས་སམ་མ་རྟེན་ན་དོ་དྲིག་ནག་པོས་
རུང་། ཡང་ན་ཡུམ་མཆོན་ལྷན་མའི་དྲི་ཆེན། འབྲས་བུ་ལྷ་བསྐྱལ་བའི་དྲི་
ཆེན། གཅིག་སྒྲུབ་པས་གི་དྲི་ཆེན་བཞི་པོ། །མདོན་པ་ཐུའི་བཞི་ནི། ཀྲུ་ཀྲུ་

ཅའི་དྲི་ཆེན་གྱི་དྲུག་ཐུབ། རང་གི་བམ་གྱི་དྲི་ཆེན་གྱིས་རྟོག་པ་འདོམས། བྱ་
ཐུག་རོན་གྱི་དྲི་ཆེན་གྱིས་དབང་པོ་གསལ། ཉའི་དྲི་ཆེན་གྱིས་མིག་ནོ་བ་སྟེ་
བཞི་འོ། །གཞན་ཡང་། ཐོ་བ། སྤུལ་མང་ཐོ་སྤུལ། རྩི་ཤ་གོད་པ། རྒྱ་མ།
གཉི་མ་སྟེ་ནང་ཁྲོལ་དྲུག་དང་། ཡང་མྱིད་པ་དཀར་ཀག་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱང་དེའི་
རྣམ་གྲངས་སུ་བཅི་འོ། །ཤར་དུ་སྤྱོད་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཁྲུགས་པ་འམ་
གཞོན་ལུ་མཚན་ལྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲོད་ཀྱི་ཅ་བ་བརྒྱད་གསུང་པ་ལས།
ནང་གི་བཞི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོ་བྱང་གོ་རོ་ཅ་ན། སྤང་བ། རྒྱ་ལམ་གཞུང་བ།
གཤེགས་ཤུལ་དོ་རྩེའི་ཤ་རི་ར་མའང་རྒྱ་བ། བཞུགས་ས་ཤེ་ར་ལིག་བསམ་སེལ་ཡིན་
ནམ་སྟམ་དང་བཞི། སྤྱིའི་མངོན་པ་བཞི་ནི། མིག་གི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་
སེམས་ཀྱི་མཐར་དབྱུང་བ་མིན་ཡང་དཀར་པོ། རུས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟོ། ཅ་རྒྱུས་ཀྱི་
མཐར་ཕྱིན་པ་སེན་མོ། འག་རྒྱ་སེར་དབུགས་ཀྱི་འང་མཐར་ཕྱིན་པ་བ་སྤྱད་དང་
སྤྱོད། །འདི་དག་མཚན་ལྟན་བམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན།
བྱང་སེམས་དངོས་དང་། བམ་གྱི་གོ་རོ་ཅ་ན། མི་འོ། རྟོ་འོ། འབྲི་འོ། བྱི་འོ་
བཅས་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དོ། །སྟོའི་རྟོག་རྟོག་ཤེ་ཆེན་ཏེ། དེའི་ཅ་བ་བརྒྱད་
ནི། བྱིས་པ་ཞག་གཅིག་སོས་ནས་ཤི་བ། རྒྱེས་བུ་རབ་རྒྱེ་བདུན་མཚན་ལྟན།
རྒྱེས་བུ་སྟོ་བུར་ཤི་བ། འབྲས་བུ་ལྷ་བསྐལ་བ་བཞིའི་ཤའམ། ཡང་རྣམ་གྲངས་
སྤྱད་དག་གི་ཕྱིན་པ་གཉིས་ལག་ངར་གཉིས་ཀྱི་ཤ་བཞི་ནི་མངོན་པ་སྤྱིའི་བཞི་འོ། །
ནང་ནི་རྟ་བྱི་བ་སྤྱང་སྤྱང་ཆེན་བཞིའི་ཤ་སྟེ། ཡང་ན། རྟིང་ལྟེ་མཁལ་མ་གཞུང་

བ་བཞི་ཡང་དོ། རྒྱལ་ཏུ་ཡུམ་མམ་དོ་རྗེས་མདའ་མ་ཐོག་པའི་བུད་མེད་མཚན་
ལྟ་བུ་གི་རྟ་བཞག་ དེའི་ཙ་བ་བརྒྱད་ནི། བད་གི་བཞི། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་བསྒྲུལ་
པའི་སྒྲིང་ཁྲག་ཅི་ཏུ་རྟ། ཡབ་གི་སྒྲ་གཡོན་ནས་བྱུང་བ་ན་སའི་རྟ། རོ་རྗེས་
མདའ་མ་ཐོག་པའི་རྟ་བཞག་པ་སུ་ལ་རྟ། ཡུམ་མཚན་ལྟ་བུ་གི་བསྒྲུལ་རྟ་
བཞིའོ། བྱིའི་བཞི་ནི། ཡོང་ཙ། ཨ་ལོ། ཅི་རྒྱུད། སྒོག་ཅའི་བད་གི་ཁྲག་
བཞིའོ། བྱུང་གི་ཁྲོགས་སུ་བྲམ་མ་དང་དགེ་སྒོར་སྒྲགས་པ་ལོ་བརྒྱད་གང་རུང་
ངམ་གསུམ་ཀའི་དི་རྒྱ་བཞག་སྟེ། དེའི་ཙ་བ་བརྒྱད་ནི། སྒྲས་པ་བད་གི་བཞི།
བྲམ་དག་པའི་དི་རྒྱ། ཡུམ་མཚན་ལྟ་བུ་གི་དི་རྒྱ། རྒྱ་ལྟ་བུ་བསྒྲུལ་པའི་བམ་གི་
མཁེས་པ། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་བསྒྲུལ་པའི་དི་རྒྱའོ། བྱིའི་བཞི་ནི། བྲག་ཁྱེན་དོའི་
རྒྱ། ཅོང་ཞི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ། ཁ་བ་གངས་ཀྱི་རྒྱ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བཞིའོ། དེ་ལྟར་
ཙ་བ་བརྒྱད་ལ་འཕྲོད་དང་སྒྲོབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྱུར་ནས་སྒོར་ཁྲག་སོགས་སུ་འང་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་གཙོ་བོ་སྒོས་ན། སྒྲན་ལ་དབར་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ། མིག་ན་སྒྲ་
ཕྱེ་ཅི་ཏུ་ལ། དེའི་སྒོན་པོ། དབྱུགས་རྒྱལ་གྲོ་བ། ཁྲག་མཚན་པ། དྲོད་གན་
གན་མེན། སྒྲེ་པའི་རྒྱ་མཚན་མ། ཁྲག་རྒྱ་མཚན་པ་ལྟའོ། སྒྲན་གི་རྒྱལ་པོ་ཨ་
རུར། གསེར་འདྲ། ཏ་ས་དེ་བ། ཨ་འབྲས། བྱ་གི་ལ། དེའི་སྒོན་པོ། བོང་
དགར། ལི་ག་རུར། ཀ་ཀོ་ལ། སྤྱད་ག་སེ་འབྲུ་ལྟའོ། དྲི་ཡི་རྒྱལ་པོ། རྩ་ཏི་
པ་ལ། ག་བུར། སྒྲ་ཅི། ཅན་ན། ལི་གི་ལྟའོ། དེའི་སྒོན་པོ། ལྷ་ག་གེ་སར།
གིང་ལྷ། སྒྲག་སྒྲེལ། སྒྲ་རྩ་དྲ། སྤྱ་སྒྲུར་ལྟའོ། སྒོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱ་སྒོས།

དུ་ཅུ་ག་ ལྷ་ཅི། ཅན་ན། སྒྲོན་གྱི་ལོ་མ་ལྟ། དེའི་སྒྲོན་པོ། བྲག་སྒྲོན། སྤང་
སྒྲོན། གཡའ་སྒྲོན། ས་སྒྲོན། བ་ལུའི་ལོ་མ་ལྟའོ། །ཚུ་ལྟ། ས་ལས་བྱས་པའི་
བུའི་ཚུ། སྒྲ་ཚུ། བྲག་ལས་བྱས་པའི་ལྟ་ལྟ་བྲག་ཚུ། རྒྱ་ལས་བྱས་པའི་ལན་ཚུ།
རྒྱ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཚུ། ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཤིང་ཚུ་ལྟའོ། །འབྲུ་ལྟ་ནི། བས།
དིལ། རུ་ཆོ། འབས། ཁྲོའོ། །རིན་ཆེན་ལྟ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྟ་གས་
གཡའོ། །རྒྱ་ལྟ། ཅོང་ཞི་གྲུབ་པའི་རྒྱ། བྲག་ལྟ་བྲག་གི་རྒྱ། དག་པ་གངས་
གྱི་རྒྱ། མས་འཛག་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ། འདམ་བུ་ནགས་གྱི་ཟར་རྒྱ་སྟེ་ནགས་གསེབ་
ནས་བྱུང་པའི་རྒྱའོ། །མངར་ལྟ། ཀར། ལུ་རམ། སྤང་ཅི། རྒྱུན་འབུམ། ཤིང་
མངར་རོ། །ཞོ་ལྟ། སྟིང་ཞོ་ཤ མཐལ་ཞོ། ལྷ་ཤོར་ཞོ་ཤ མཆོན་པ་ཞོ་ཤ མཆོར་
པ་ཞོ་ཤ ལབ་ལྟ། རྒྱ་དྲགས་ཕྱིན་པའི་ལབ། བོད་ལབ། མོན་ལབ། བྱང་ལབ།
རྒྱ་ལབ་ལྟའོ། །དེ་ཡང་དབུས་གྱི་བརྒྱར་རྩ་བ་ལྟ་ལས་དྲི་ཆེན་འཕྲོད་བཅས་
བཞག་ དེའི་སྒྲོབ་རྒྱ། དབང་པོ་ལྟ་ལས་ཅི་རྒྱ། སྒོན་ལྟ་ལས་སྒྲོ་བ། སྒྲོན་ལས་
ཨ་རུར། སྒོན་ལས་ལི་ག་རུར། དྲི་ལས་རྒྱ་དྲི། སྒོན་རྒྱ་གཤེས་ར། སྒོན་ལས་
རྒྱ་སྒོན། སྒོན་པོ་བྲག་སྒོན། འབྲུ་རུ་ཅོ། རིན་ཆེན་གསེར། རྒྱ་ལས་བྲག་རྒྱ།
མངར་ལས་ལུ་རམ། ཞོ་ཤ་ལས་སྟིང་ཞོ་ཤ ཚུ་ལས་ར་ཚུ། ལབ་ལྟ་ལས་དྲགས་
ཕྱིན་སྤྱི་འདོན་ཆར་ཆོད་པའི་ལབ་བཞག། གཞན་ཡང་། ཨ་ག་རུང་གར་པོ། དུ་ཅུ་ག་པོ། ལྷ་
ཅི། རྒྱ་ལྟའི་ཅི་རྒྱ། སྒྲོ་བ། ལྷ་འཆོན་ཤ རྒྱ་ལྟའི་མིག་ རྒྱ་བཡིག་ལུ་མིག་ ལུག་མིག་གྲང་གསུང་འབུམ་ དེ་
བཞིན། ཤར་གྱི་བརྒྱར་བྱང་སེམས་འཕྲོད་བཅས་བཞག་ དེའི་སྒྲོབ་རྒྱ་ཤོར་ལྟར་

དབང་པོ་སྒྲིག་པ་ལ་རེ་རེ་བྲང་བ། མིག་མཆིན་བ། གསེར་འབྲ། བོད་དཀར།
ག་ལུང་ཤེས། ཤིང་མུ་བལ་ལུང་ཀར་པོ། གཡའ་སྒྲོལ། འབྲས་དཔུལ། འདམ་
ལུ་ཀར། ཅོང་ཞི། སྤྱུ་ཤོར་ཞོ་ཤ ལན་མུ། ལོ་མ་སྒྲོལ། བོད་ལཔས་སོ། །
གཏུང་ཤིང་མ། ཉེ་མ། རྩལ་ད། ཐལ་དོར་སྒྲིག་སོ། །ཕྱོ་ཡི་བརྒྱར། ཅུ་བ་ཤ་ཆེན་བཞག་
ལ། དེའི་སྒྲོབ་ཏུ། སྒྲོབ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ཤིང་འབྲས་ལུ་མཆིར་བ། ཉམ་དེ་བ། ཀ་ཀོ་ལ།
མང་ག་ལུར། སྤྱུ་ཅི། ཉམ་འད་། སྤྱུ་སྒྲོལ། ཕྱེ་པོག་དཀར་པོ། ལུག་ཆོས། ས་སྒྲོས་
འབྲ། གཡུ། གཡའ་དང་ལུང་པ་སྒྲིག་སྤྱད། ཉི་ལ། འདམ་ལུ་ནགས་ཀྱི་ཆུ་
འབྲུམ། མཁལ་ལོ། ཅོ་ཉུ་ཀྱུ་ཤོར་སྒྲོབ་ཞེས་འདོན་ཆར་ཡོད། སྤྱུ་མུ། མོན་ལཔ་རྣམས་
བཞག་ །གཞན་ཡང་ཤ་ཆེན་ཀྱི་འཕྲོད་ཏུ། འབྲས་ལུ་ལྷའི་ཤས་གཞི་བཟུང་
ལ། རྩལ་ནས་ཀྱི་ཤ་སྒྲོང་། ལགས་ན་གཞན་པའི་ཤ་སྒྲོང་། ས་ལ་གཞན་པའི་
ཤ མཁལ་ལ་ལྷའི་པའི་ཤ་སྒྲོང་ཞེས་པ་ལྟར་ཤ་སྒྲོལ་སྒྲིག་སྤྱད་དེ། ལུབ་ཀྱི་
བརྒྱར་རྩལ་བཞག་ལ། དེའི་སྒྲོབ་ཏུ། ཕྱེ། ཉམ་སྤྱད། ཤན་ཤན་ཆེན་ལ། ཉམ་
དེ་བ། ལ་འབྲས། ལུང་ག་ ཅོན་དན། སྤྱུ་ཤོ་འདོན་ཆར། གཞུ་ལྟུ། སྤྱུ་ཅི། སྤྱུང་
སྒྲོས། ལས། སྤྱུང་ཅི། ཟངས། ཅེ་སྒྲོས། རྩལ་ཆོད་ལྷུ་ཆུ། མཉམས་ ལྷུ་ལྷུ་
བལ་མུ། མཆིན་ཞོ། ལུ་ཤ། རྩལ་བ་རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོད་ཏུ་རྩལ་
ཉེར་ལྷུ་སྒྲེ། དེ་ལ་སྒྲོག་མ་བཅད་པའི་རྩལ་ཉི་ལ། སྒྲོག་ཆལ་ས་ལས་ལུང་བ་ལྷུ་
ལས། དང་པོ་ས་ཡི་རྩལ་ལྷུ་ནི། བཅག་ ཡི་ཁྱི། ལྷུང་མོས། མཆོལ། རྩེ་དག་
དམར་པོའོ། །ཅའི་རྩལ་ལྷུ་ནི། རམ་ལ། ཕྱེ་རྩལ་ལ། འབྲི་མོག་ ལུར་ལུམ།

[illegible]

ཅི་དྲ་དང་ལེང་ལོང་དུ་ གླི་མྱི་ཅུ་དྲ་ར་ས་ཡེ། ག་ཁུར་ཁུ་ཏིག་ལན་ཚ་རྣམས་མེ
 འདི་དག་ཅུ་བ་བརྒྱད་དང་སྒྲུབ་མེ། ཞེས་བྲི་མ་ལའི་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་བ་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་། གཞན་ཡང་རྩི་བྱ་བྲི་ཁྲ། ལྷོན་པའི་ཤིང་། ཅ་ཏའི་ཤིང་། གལ་པའི་ཤིང་།
 ཀ་ཤོ་ཀ་རྣམས་སོ། །བདུད་ཅི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཨ་རུ་ར་ནི་རྣམ་
 པ་བདུན། རྣམ་པར་རྒྱལ་དང་གསུམ་གྱིས་སྒྲེལ། གསོད་བྱེད་དང་ནི་བདུད་
 ཅི་དང་། འཇིགས་བྱེད་དང་ནི་འཕེལ་བྱེད་དང་། སྒྲིམ་བྱེད་དང་ནི་བདུན་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་རིགས་བདུན་པོ་སྒྲུབ་རྒྱུད་ལྟར་བརྟགས་པ་དང་། དཔག་ལྷན།
 གསེར་ལྷན། དངུལ་ལྷན། གཡུ་ལྷན། ཟངས་ལྷན། ལྷགས་ལྷན་ལྟ་བུ་སོ་སོ་ཀྱང་
 རིགས་ལྟར་མཆོད། རྩི་བྲག་སེར་གྱི་ཤིང་། ལྷར་བུ། ར་མོ་ཤག་ ཉེ་ཤིང་།
 ལྷག་མིག་ ར་སྒྲིན་པ། ལ་ལྷག་དམར་པོ། བསྐྱར་དོ་རྩེ། ཕྱི་ཆོལ་ག་ དབང་
 ལག་ བ་སྒྲ། བྲེག་ ལྷ་ཤོར། དུང་། མགོན་བུ། འབྲུག་རུས། སེམས་ཅན་སྒྲ་
 ཆོགས་པའི་རུས་པ། རྒྱ་མཆོད་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་མོལ་བུ་དབྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། འབྲས་ཁང་། གོ་ཁང་། ཏིལ་དཀར་ནག་དང་ཟེར་གསུམ་གྱི་ཁང་། སྒྲུང་
 ཁང་། བས་ཁང་སོགས་ཁང་སྒྲ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། དབུས་སྒྲ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། ཤ་ཆེན་གྱི་འཁོར་དུ་
 སྒྲུབ་ལ་ཨ་རུ་ཤིང་མངར་སོགས་མ་དོག་སེར་ཤས་ཅན་རྣམས་དང་། རིན་པོ་
 ཆོལ་ས་གསེར་དངུལ་སྒྲུར་ལེན་སོགས་སེར་པོ་སྒོག་ཆགས་དམར་སེར་གྱི་ཤ་
 རྒྱག་ ཤིང་ཐོག་སོགས་སེར་པོའི་རིགས་རྣམས་དང་། རོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་

ཅེས་པ་ཉི་ཤུ་སྟོགས་ཁ་བའི་རིགས་བསགས། ཤར་དུ་དོ་རྗེའི་རིགས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་འཁོར་དུ། ག་བུར་རིང་སྟེལ། དེའི་སྐྱོབ་ཐར་དོ་སྟོགས། ཅུག་ང་ཙན་དན་
དཀར་པོ། རུང་མུ་ཉིག་དཀར་པོ། འབྲས་སྟོགས་འབྲུ་དཀར་ཀར་དཀར་གསུམ་
དཀར་པོའི་རིགས་དང་། རོ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཨ་ཁུ་སྟོགས་སྒྲ་བ་རྣམས་
བསགས། ལྟར་རིན་ཆེན་རིགས་སམ་སའི་འཁོར་དུ། ཞོ་ཤ་གསུམ་སྟོགས་
དང་མདོག་སྒྲ་བའི་རིགས། ལྟར་བུ་སྐྱུ་ཁུ་སྟོགས་རོ་སྐྱུར་ཆད་བསགས། ལུ་བ་
བདྲའི་རིགས་རྟའི་འཁོར་དུ། རྟག་སྒྲ་ལི་ཤི་ཙན་དན་དམར་པོ་སྐྱུ་ཁུ་ སི་སྐྱུ་
ར། བྱེ་ཁུ་སྟོགས་དམར་པོའི་རིགས་དང་། ལུ་རམ་སྟོགས་རོ་མངར་བ་དང་ལན་
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས། བྱང་ལས་ཀྱི་རིགས་དྲི་རྒྱའི་འཁོར་དུ། བྲག་ཁྱུན་
ཙང་ཞི་སྟོགས་རྒྱའི་འཕྲོད་དང་། གཡུ་མར་གད་སྟོགས་སྒྲན་དང་རིན་ཆེན་
སྟོགས་མདོག་ལྟང་གྲ། རོ་ཆ་བ་མི་ཡིང་སྟོགས་དང་། གཞན་ཡང་རོ་འདྲེས་
བ་སྒྲ་ཆོགས་བཞག་གསུང་། དེ་ལྟར་རོ་དུག་དང་སྒྲན་སྒྲ་སྒྲོང་དང་། མེ་ཏོག་
སྒྲ་ཆོགས་རྩ་བར་གཏོགས་བ་རྣམས་གང་རྟེན་བསགས་བར་བྱ་སྟེ་རྩེ་རྩེ་སྟེ་གཙུག་ཅེ་
པོའོ། །གཞན་ཡང་དོ་རྗེའི་རིགས་གཙུག་པོར་སྐྱབ་ན་བྱང་སེམས་དབུས་སུ་བཞག་
ཤ་ཆེན་ཤར་དུ་བཞག་བ་སྟོགས་རིགས་ལྟར་འགྲོའོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་གྲངས་
སྟུག་ཅེ་པོ་ལྟ། དྲི་ཆེན། དྲི་རྒྱ། བྱང་སེམས། རྟའ། ཤ་ཆེན་གྱི་དང་མ་ལྟོ། །
སྒྲིང་པོ་ལྟའམ་གཙང་མའི་དབང་པོ་ལྟོ། །མིག་རྩ་སྒྲ་ལྟ་སྒྲིང་ལྟོ། །འབྲས་
བུ་ལྟ། རུང་འགོ་མིག་རྩ། ལྷུམ། མིག་སྒྲེལ་སྟོགས། ལེབ། མིག་པ་ཁ་སྐྱང། དབྲག།

པ་དོན་འཛིན་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་སུ་ལྡེའི་ཅིཏྲར་བཞེད་ཅེས་དང་།
ཡང་ན་འབྲས་སུ་ལྡེའི་ཐོད་པ་སྟེ། མི་སྤྱང་ཆེན། ཏྲམ་པོང་ལ། མ་བྱའམ་ཤང་
ཤང་། ཀུ་ཀུ་ལྡ་ཤང་རུང་ཁ་ཁ་དོག་གི་ཐོད་པར་བཤད་ཅེས་དང་། སྤྱིར་རྒྱ་ལྡང་འབྲས་སུ་ལྡ་
ཞེས་མི་ཏྲ་སྤྱང་ཁྱིལ་ལྡ་ལྡ་ལྡེའི་རྒྱ་དེ་ལ་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། འོག་དང་། རོ་རུས་དང་རོ་
པོའི་ཡོན་ཏྲར་ཤང་རུང་གི་སྒྲ་ནས་སྟེ་ཆོན་བྱེ་ལ་བརྒྱ་སོ་སོར་བྱོགས་མཚམས་
སུ་བཀོད་ཏེ་རིགས་བརྒྱ་དང་རིགས་ལྡ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །
དེ་ལ་སྒྲན་འདི་དག་བཞག་པའི་སྒྲོད་ནི་གཙོ་བོར་ཀ་པ་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུག་སྒྲུམ་
ལྷན་གྲུབ་དོ་ཨེ་ཀ་པ་ལ་མེད་པའི་ཐོད་པ་ཡང་ཟེལ། ལ་ཞེས་པ་མཚོན་ལྷན་གྲུབ་མེད་ཆོངས་
སྒྲུབ་ཅན་དུ་ག་ཆེན་སོགས་བཞག། དེའི་ནང་ལོག་ཏུ། མི་འབྱུར་ལྷན་གྲུབ་དོ་
ཨེ་ཀ་པ་ལ། ཞེས་པ་རུས་སྒྲུལ་ཐོད་པ་སྟེ་མ་འབྱོར་ན་རུས་སྒྲུལ་འོག་པས་རུང་།
དེའི་ནང་དུ་གི་ལྷོ་གིས་རྟེ་བྱིས་སོ། །འོག་པ་ཆེན་ཐོད་པའི་ཞབས་སུ་བཞག་
པས་ཆོག་གོ། མི་འབྱུར་སྒྲུག་སྒྲུམ་རུང་། མ་བྱེགས་དོ་ཨེ་ཀ་པ་ལ། ཞེས་པ་དཀར་
རྒྱམ་གྲུབ་མེད་ཤར་དུ་བཞག། ཡིད་བཞིན་གཏེར་ལྷན་ཞེས་གསེར་མདོག་སྒྲུལ་
མང་འབྱར་བཞི་པ། དཔག་བསམ་ཤིང་ལོ་སོགས་ཀྱི་རི་མོ་ཅན་ལྟ་རུ་བཞག།
ཁམས་གསུམ་དབང་སྒྲུད་ཅེས་རྒྱ་གམ་ཤོད་སུ་གཉིས་གཉིས་གསུམ་པ། པའམ།
དམར་མདངས་ཆགས་པ་བསྐྱེའི་རི་མོ་ཅན་རུབ་དུ་བཀོད། ཆོ་འབྱུལ་ཏྲགས་
འབྱིན་དོ་ཨེ་ཀ་པ་ལ་ཞེས་པ། དབྱིབས་གྲུག་སྒྲུམ་གྱི་ཐོ་ལྡང་གི་མདངས་ཆགས་པ། རྣམ་
ཅན་གཤོང་སུ་གསུམ་པ། དོ་ཨེ་རྒྱ་གམ་སོགས་ཀྱི་མཚན་པ་བྱང་དུ་བཀོད།

ཐོད་པ་འདི་དག་མདོག་དབྱིབས་ཡི་མོ་མ་འཚོལ་བ་ཚད་ལྡན་བྱུང་ན་རེ། དེ་མིན་ཅི་རིགས་ཚད་པ་ལ་རྩིས་
 འཛིན་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་བཞག་པའི་སྒྲོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། དབུས་
 སུ་རུས་སྒྲུབ་ཁོག་བཞོང་བཤད་ལྟར་དང་། ཤར་སྒྲོར་སེང་གའི་ཐོད་པ། མ་
 ལོན་ན་ཚབ་བྱིད་ཀར་ཐོད་པ། ལྟོ་རུབ་བྱུང་ཆེན་གྱི་ཐོད་པ། མ་རྟེན་ན་ཡུལ་
 བྱུང་གི་ཐོད་པས་ཚབ་རུང་། རུབ་བྱུང་སྐྱུག་གི་ཐོད་པ། བྱུང་ཤར་མི་ཆེན་ལྟ་ཆེན་
 ཀྱི་ བྱུང་གི་ཐོད་ལྟ་ཚད་ཀྱང་ལོ། །པ། འདི་བཞིར་མི་ཤིག་མཛོད་ལྡན་སོགས་ཀྱི་
 ཀ་བླ་ལའི་མིང་འདོགས་མཛད་དོ། །ཡང་ཤར་གྱི་བྱུང་ཆད་ལ་ལྟུག་ཐུན་མ་སྟེ་
 བ་མིང་མང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྲིང་གི་ཐོད་པ། ལྟོ་རུབ་ཀྱི་བྱུང་ཆད་ལ་བྱུང་ཐུ་མ་ཟག་
 པ་སྟེ་སྤྲིང་མི་ཟག་པའི་ཐོད་པ། རུབ་བྱུང་སྐྱོ་མ་ལབ་པ་ཞེས་དོ་རྗེས་མདའ་མ་
 སོག་པའི་ཐོད་པ། བྱུང་གི་བྱུང་ཆད་ལ་དབང་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བ་མིང་དབང་ཆེན་
 ཁ་དྲག་ཡོད་པའི་ཐོད་པ་བཞག་ སྒྲོ་བཞིར་ཤར་དུ་བརྒྱ་ལྟ་གཤ། ལྟོར་སོགས་
 ཁ། རུབ་རྒྱུ་པོ། བྱུང་བྱུང་བཞི་སྟེ་སྤྲིང་བཞིའི་དབྱིབས་ཅན་བཞོད། དེ་ལྟར་
 ཐོད་པ་རྣམས་ཚད་བཤོ། ཐོད་པ་གྲངས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་གཤ། ལྟར་ཡང་ལྟ་ནས་
 བདུན་གྱི་བར་ཅམ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད། གཞན་ཡང་དབྱིབས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། འཁོར་ལོ་དང་དོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན། རྩིས་རྣམས་སོ་སོའི་
 རྩིགས་སུ་བསགས། མདོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། མོང་བཤད་ལྟར་རེ། ཡང་
 བདུས་དཀར། ཤར་སྒྲོ། ལྟོ་སེར། རུབ་དམར། བྱུང་ལྡང་གྲུབ་སགས། ཡང་
 རྩ་བའི་རིགས་དབུས། ཡལ་ག་ཤར། ལོ་མ་སྟོ། མེདོག་རུབ། འབྲས་སུ་བྱུང་

ལྷ་ཅུང་དང་། གཞན་ཡང་ཤར་དུ་མི་རྟ་བྱི་བ་དམར་འབྲི་བྱ་ལྷར་མ་སོགས་གྱི་
འོ་མ་དང་། ཤིང་སྐྱ་རྩའི་འོ་མ་སོགས་དང་ཤེལ་གྱི་སྒྲོན་དུ་བཞག་ ལྷོར་ལྷགས་
ཐོར་དུ་འབྱུ་ལྷ་རིན་ཆེན་སོགས་འབྱུ་ཡི་རིགས་ཐམས་ཅད་བཞག་ ལུབ་རྩ་
མཆོང་ཐོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བཞག་ བྱང་དུ་གསེར་ཐོར་དུ་མཁྱིས་པ་
སྒྲ་ཆོགས་དང་། དྲི་རྒྱ་སྒྲ་ཆོགས་བཀོད། ཡང་། བན་ས་ཞེས་པ་སྟག་སང་དོམ་
དྲིད་བྱི་སོགས་སྟེར་ཆགས་མཆེ་བ་ཅན་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་དབུས་སུ་བཞག་ ཨ་
རུ་ཞེས་སྤྲང་པོ་ཆེ་དང་བ་ཡང་དང་གནག་དང་ལུག་སོགས་མྱིག་པ་ཁ་དབྱག་
ཅན་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་ཤར་དུ་བསགས། མྱིག་ལེབ་ཨ་འབས་ཞེས། མི་དང་
ཤར་ཤར་སྤེལ་འབྲི་བ་མི་ཆོད་སོགས་རྒྱང་ལེབ་གདོང་ཅན་གྱི་ཤ་རྣམས་ལྷོར་
བཀོད། ཀུན་འབྱུམ་ཞེས་པ་རྟ་པོར་རྒྱང་སོགས་མྱིག་ལྷུམ་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་
ལུབ་རྩ་བཀོད། བ་ལི་ཀེར་ཞེས་མ་བྱ་བྱ་ཆོད་ཅེལ་ལེ་བྲ་སྤྲུག་ཁྱུང་སོགས་འདབ་
ཆགས་སྟེར་ཅན་རིགས་གྱི་ཤ་ཐམས་ཅད་བྱང་དུ་བསགས། དེ་ཡང་ཨ་རུ་དང་
ཀུན་འབྱུམ་སོགས་གྱི་མིང་གི་བརྒྱུ་འདེད་ག་ཤ་ལྷའི་བརྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་རང་
བདུད་རྩི་རྒྱུད་ན་གསལ་བ་བཞིན་བཀོད་ལ། གཞན་དུ་འབྲམ་མིན་བཞེད་རྩུལ་
ཡོད་དེ། ཀུན་འབྱུམ་སྤྲང་པོ་ཆེའི། ཨ་རུ་རའམ་ཨ་ག་རུ་རྟ་ཤ་གི་ལེ་གི་རྒྱལ་
བྱི་སོགས་ཤ་ ཨ་ལྷ་མི་སོགས་ཤ་ བ་ལེ་བ་ཡང་གི་ཤ་ལ་བརྗོད་པ་སོགས་དང་།
ཕྱོགས་སུ་འགོད་རྩུལ་ཡང་འབྲམ་མིན་ཡོད་དེ་མི་འགལ་ཡང་འདིར་ནི་འདི་བཞིན་
བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྲུག་ན་ཉལ་བ་སྟོང་། དེ་བཞིན་ཁྱུང་འཛུལ། མཁའ་ལ་

རྒྱུ་ལ། ཤ་ཟུག་མཆུ་མོ་མོག་སོགས། ཀྲུམ། འདབ་ཆགས་པ་འདྲ་སོགས། མཆུ་ལེབ།
 མཆུ་ཕྱི་སོགས། སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐུ་སོགས་ཀྱི་ཤ་འདབ་སྒྲོང་དམ་གང་ལོན་བསགས་ཏེ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཤ་སྒྲུབ་སྒྲོང་ཐུ་མའི་བར་དུ་ཅི་འབྱོར་བསགས་ཀྱང་ལེགས་པ་ཤེས་
 དགོས་ལ། ཅིས་ཀྱང་མང་པོ་དེ་ཙམ་མ་འབྱོར་ན་ཆད་སྒྲོན་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ཤ་ལྷའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་དོན་འདུས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོང་བཤད་ལྟར་མ་
 འབྱོར་ན། སྒྲུའི་ཐུགས་དམ་སྒྲོང་ཕྱིར་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཤ་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། ཅིས་
 ཀྱང་མ་འབྱོར་ན་གཡག་ཞོལ་པོའི་འབྲས་བུ་དགོས། དེ་བཞིན་གསུང་གི་དམ་
 སྒྲོང་མ་ཕྱའི་ཤ་མེད་ན་པ་སྤང་གི་ཤ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་སྒྲོང་མེད་པའི་ཤ་མ་རྒྱེད་
 བ་བྱིད་ཀར་པོའི་ཤ་ཡོན་ཏན་དམ་སྒྲོང་གི་ལིང་གི་ཤ་མེད་ན་རྟ་སྒོན་པོའི་ཤ་
 ཐུན་ལས་དམ་སྒྲོང་ཤང་ཤང་གི་ཤ་མེད་ན་པ་སྤང་གི་ཤ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས།
 གཞན་ཡང་ཉེ་བའི་རིགས། བུམ་ཟེལ་ཆད་པ་སྒྲེལ། རྩེ་རིགས་ལ་མ་ཆེལ་པ།
 དམངས་ལ་སྐལ་པ། ས་ལ་གནས་པ་མི། གནས་ལ་གནས་པ་ཤང་ཤང་། ས་
 འོག་བྱིབ། བགས་ལ་གནས་པ་གྲུ་པ། རྒྱུར་གནས་ཉ་སྒྲུམ་གྱི་ཤ་སོགས་ལགས་
 ཆེ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འཛོམ་ན་སོ་བཞོན་སྒྲུབ་ཤོ་སོགས་འབྱུང་བཤགས། ཤིང་
 ཐོག་གི་རིགས། སྒྲུབ་གྱི་རིགས། ཤ་སྒྲུབ་ཐུག་སྒྲུའི་རིགས། སྒྲིང་སྒྲུབ་ཆོགས།
 བང་བྲོལ་དབང་པོ་གྲུད་མཁྱིས་སོགས་སྒྲུབ་ཆོགས། རྒྱ་སྒྲུའི་རིགས་དང་ཆད་སྒྲུབ་
 ཆོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲོ་བ་མེད་པས་རྒྱུས་

པར་འབུམ་སྤྲུག་ཡངས་པའི་བརྩུང་ཅེས་བྱ་ཞིང་། སྤྱིར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཀུན་
ཅི་ཚོགས་སུ་བསམས་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་སྤིང་ཡོན་ས་བརྩུང་ཅིར་གནས་པས་
དུག་ལྷ་ཉིད་སྤྲུག་དུ་འགྱུར་བ་ལགས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱང་བསྦྱར་གྱི་ལུས་པ་ཐོབ་ན་མི་རུང་བའི་རྩལ་གང་
ཡང་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་བརྩུང་ཅི་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་སྤྲུག་སྤྱབ་
ཆོད་མིགས་བསལ་ཏེ་གསུངས་པ། དེ་ཡང་ཤ་ལ་མི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་ཐུ་བྱུང་
མཐོལ་བའི་ཤ་མི་འཚལ་ཞེས་གསུངས། འདི་དྲི་ར་ཞིང་རྩལ་གང་དུ་ཡང་མི་
འགོ་བ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་ཁྲག་སྤེལ་ནང་དཔེ་ཁྲག་མཛོད་ཁྲག་ཡུགས་
ཁྲག་སོགས་དང་དེ་དག་གི་ཤ་སྤྲུ་སོགས་མི་གཏོང་དོ། །དེ་བཞིན་དྲི་ཡི་སྤྱང་
གྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་ལ་མི་དགོས་པ་མེད་ན་ཡང་། ཅི་བོ་ཆེ་སྟེ་ཤིང་ཀུན་
མི་དགོས། སྟོས་ལ་མི་དགོས་པ་མེད་ན་ཡང་སྤྱི་ཅི་མི་འཚལ་ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་གཉིས་སྤྲུག་སྤྱིར་དུ་བསྟེ་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་
སྤྱི་ཅི་ལོང་གི་སྒྲིབས་སུ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
འདི་དག་མང་ན་འདི་དག་གི་དྲིས་སྤྲུག་གཞན་གྱི་དྲི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
གསུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ཐང་ལ་སྟེ་ནས་དྲི་ལྟོག་ན་འགལ་བ་མེད་གསུངས། ཅི་
ལ་མི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་དུག་གི་མེ་ཏོག་མི་དགོས་གསུངས་པ་དེར་མ་ཟད།
དུག་རིགས་དང་། ཐར་ལུ་སོགས་བཤལ་སྤྲུག་མང་ན་མི་ལེགས་པས་བཀག་
བ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོག་པ་ཤིང་ཀུན་བྱུང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་ཅ་སྤྱི་བ། ཅ་ཁུ་བྱུག་

ཀྱུས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་བྱས་པ་ལ། ལྷང་མིད་ཀྱི་སྒྲན་དགོས་ཆད་ཡོད་པར་མོས་
པ་བྱའོ། །ཤལ་ཏེ་གོང་ལྟར་ཀྱུས་པར་བྱེ་བ་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ལག་ལེན་འབྱིང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཅུ་བ་བརྟུན་ཅི་ལྟ་ལ་གཞི་བྱས་ནས། དྲི་ཆེན་སྒྲོབ་དུ།
རྩ་ཏི་ཨ་རུ་སྐྱུག་སྒྲེལ། ཨ་ག་སྤ། དུ་རུ་སྒྲེལ། བྱང་སེམས་སྒྲོབ་དུ། ཅུག་ད།
ག་ལུར། ལཱ་རི་རམ། གངས་ཐིག ཐར་རྩོད་ལ། ལ་ཆེན་སྒྲོབ་དུ། ལྷིང་ཞོ་མ་ལལ་
ཞོ་སྒྲུ་གོར་ཞོ་ལ་ག་གོ་ལ་ཅི་ཏྲ་ག་ལ། ར་ལྟའི་སྒྲོབ་དུ། ཅན་དན་དམར་པོ། ལི་
ཤི་ཤི་སྒྲུ་རུར། ལྷར་ལ། རམ་ལུ་ལ། དྲི་ཆུའི་སྒྲོབ་དུ། ཅོང་ཞི། བྲག་ཁྱུན། ལི་
ག་དུར། ལུར་ལུམ། ལྷང་དཀར་སོགས་ཀྱི་ཐང་ཆུ་སྒྲེན་དགོ་ཅུ་བ་བརྟུན་ལས་
འཕྲོས་སོ། །ཕྱིའི་ཅུ་བ་བརྟུན་ནི། ཅན་དན་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་ཆོང་སྒྲེ། ཅུ་བ་
ལུ་ལ་པ་ཏི། ལྷང་པོ་ཅན་དན་དཀར་སྐྱུག་པོ་འང་ཟེར། པོ། ཡལ་ག་སྐྱབ་འང་ཟེར།
ལི་ཤི་ལོ་མ་ཡལ་ག་འང་ཟེར། གཞུ་ལྟ་ད། ལུན་པ་ཤིང་ཆ། མེ་ཏོག་ལུར་ལུམ།
འབྲས་ལུ་རྩ་ཏི། ལྷིང་པོ་ག་ལུར་ནམས་སྐྱབ་ཤད་པས་དེ་བརྟུན་ཅུ་བར་བརྟུང་
ལ། ཡན་ལག་སྒྲོང་ནི། ཨ་རུ་རིགས་ལྟ་ག་ལུར་རིགས་གསུམ་གི་ཤི་བ་རུར་
འབྲས་སྐྱབ་སྐྱུམ་གི་སར་གསུམ། ལུ་ལུལ་དཀར་ནག་གིས་མཆོན་ཀྱུ་བལ་ནས་
ལྷང་བའི་ཅི་སྒྲན་རིགས་དང་། ཨ་གར་རིགས་བཞི་སོགས་ཤིང་སྒྲན། ཆོས་
བཅོད་ཁྱུ་མཐན་བསེ་ཡབ་སྐྱར་ལུ་མོན་ལུ་ལ་སོགས་དང་ལུག་བའི་བར་སྒྲན་
དུ་གཏོགས་པའི་རིགས་དང་། པོད་དུ་སྒྲེ་བའི་རུ་རྟ་དབང་ལག་ཅུ་བ་ལྟ་སོགས་
ཅུ་བའི་རིགས། ལྷག་ཆོར་ཐོང་ཆོར་སོགས་སྒྲོང་པོ་དང་ལུན་པའི་རིགས། ཏྲག་

དུ་ཡིགས་གསུམ་ལྟུང་ལ་སྔོན་དཀར་སོགས་མེད་པ་གི་ཡིགས། གོ་མ་གོ་སྔོན་
 སོགས་འབྲས་ལ། ཉང་ཀྱ་སྔོ་ལོ་སོགས་ལོ་མ། རྒྱ་འབྲུམ་སྟང་ཁ་ཁམ་ལ།
 སོགས་ཤིང་སོག་གི་ཡིགས། བྲག་ལུན་ཡིགས་ལྟ་མཐུང་ཅེ་སྒྲལ་རྒྱབ་མཆོལ་
 ཆེན་སོགས་དོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་དུག་ཡིགས་དང་བཤལ་སྒྲུགས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་མིན་པའི་ཅ་སྔོ་ས་དོའི་སྒྲུབ་སོགས་ཆོང་སྒྱུར་དགོས་ལ་ཚུ་སྟེ་གཞུང་དུ་
 གསུངས་ཀྱང་རོ་སོགས་ལ་གཞོད་ཅིང་མཆུར་ཡིགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ་གཞོད་པ་
 དང་། ཤིང་ཀྱན་དང་བཤལ་ཆགས་ཀྱི་ཤས་མཆོན་ནས་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ལ་གཞོད་
 པའི་སྒྱུར་ཀྱ་རྒྱམས་ཀྱང་མི་བཏང་བར་སྦྱང་། གཞན་ཡང་གཞུང་ལས་དཀར་
 གསུམ་མངར་གསུམ་ལྟ་ཆོན་ལ། སབ་ལ། ཚུ་ལ། རོ་མ་ལ། བམ་
 གཅོང་མའི་དོན་སྔོན་ཤུགས་ལྷགས་སྒྲ་སེལ་རྒྱུ་དཀྱུང་རྒྱམས་ཆོང་བ་དང་།
 ཤིང་དང་སྒྲེུ་ཕུ་སོགས་གཞོད་ཅན། རྒྱ་བྱ་ཆོད་སོགས་གཞོག་ཅན། སེང་གོ་
 རྟག་གཟིག་སོགས་གཅན་གཟན། སྒྲ་ཆེན་བསེ་གཡག་སོགས་མིག་པ་ཁ་
 དབྲག་རྟ་རྒྱུང་བོང་དེལ་སོགས་མིག་རྒྱུམ། ཉ་སྒྲམ་སོགས་རྒྱུར་གནས། ཁྱི་
 བ་སོགས་ས་འཕྱུལ་རྒྱམས་ཀྱི་ཤུགས་སྟེང་སྟེ། དུང་མཁོན་ལྟ་འབྲུག་རུས་
 སོགས་རུས་བ་སྟེ་ཆོགས། བལ་ལྷག་རྒྱུད་མ་འབྱེན་པའི་ཕྱེ་སོགས་ཕྱེ་སྟེ། འབྲུ་
 ཡིགས་ཆོགས་ཆོད་ཀྱི་ཕྱེ་མ་སོགས་རེ་རེ་ལ་འད་སྟོང་སྟོང་སྒྱུར་ནས་སྒྲང་སྒྲང་
 མེད་པར་རི་ལྟར་ཆོགས་བ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་ལྟ་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་
 ཁྱིན་ཆོད་རུས་བ་དགོན་བས་མོས་སྒྲུབ་ཅན་ཀྱི་སྒྲུབས་འདིར། ཅི་སྒྲུབ་རྒྱམས་

ལག་ཁྱིལ་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་ཅད་མི་མང་བའི་སྒྲེ་ཆོད་ཅམ་དང་། ལུ་ཆོན་ལྷ། དཀར་
མངར་གིང་ཐོག་འབྱུང་། སངོའི་སྒྲིབ་སོགས་ཀུན་ལ་འོས་གིང་འཕད་བཞུགས་
གཙང་དག་ཏུ་སྦྱར། གཞན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་པར་མཛད་པའི་ཕྱག་སྒྲོལ་
ཉིད་གཉིས་རྟོག་ཞུགས་པ་རང་ལེགས་གིང་ཐེ་ཆོམ་ཆེ་བའི་སྒོ་ངོར་སྒྲིབ་མི་སྦྱང་
བའི་ཕྱིར་ལེགས་གིང་། ཕྱིས་སུ་བྱིན་རྟེན་རྟེན་ཆོད་བསྐྱེས་ནས་རྟེན་འདུས་བྱ་
བ་དེ་འདྲའང་མི་བྱ་བར་གསར་མའི་བདུད་རྩི་རིལ་ཁུ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་
བ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ཕྱི་རྒྱ་གཙང་འོ་མས་སྒྲོལ་བ་ལ། གཏེར་བྱོན་ཆོལ་མེད་གྱི་བད་
འབྱུང་རྗེ་འབངས་སོགས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་དང་། སེལ་མེད་གྱི་
རིག་འཛིན་གོང་མས་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་ཆད་གི་ཉིང་ཁུས་སྤང་བའི་ཁུ་
བ་བསྐྱེས་ནས་འཇུག། གུར་གུམ་ཅན་དན་དམར་པོའི་ཕྱི་མ་སོགས་གང་འཕྱོར་
གྱིས་སེར་པོ་འཇུག་དམར་སྒྱུག་དུ་ཁ་བསྐྱར་ལ་བཀོད། ཕྱི་མ་བཀའ་དགོངས་
གྱི་སྒྲིབ་སྒྱུབ་ལྟར་སྒྱུབ་ན་ལེགས། མ་འདྲའན་དེ་སོགས་གྱི་བདག་བསྐྱེད་སྒོན་
འགོ་བདུད་རྩི་བྱིན་རྒྱུབས་གྱི་དམིགས་གནད་རྩི་གཅིག་གསལ་བས་སྒྲགས་
འབུམ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་སྒྱུབ་བྱེད་སྐྱབས་གྱི་ཡང་གཏའ་
དང་། བདུད་རྩི་སྒྲིབ་མཆོད་ནམ་དགོས་དུས་སུ། སྒྲིབ་ཐོད་མཆོན་ལུང་དུ་མ་
གསུམ་སོགས་གྱི་ནང་དུ་ཆད་ལེགས་སམ་རྒྱ་གཙང་མར་སྦྱར་ནང་བཏབ། སྒྱུབ་
ཆེན་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོགས་བརྒྱད་དག་པའི་བརྟུང་དར་བརྒྱད་ལྟེབ་བཟ།
ཁམས་དཀར་དམར་དག་པའི་བརྟུང་། ཟངས་དང་གཤའ་ཆོའི་འདྲེས་པ་འཁར་

བའི་མེ་ལོང་གིས་དག་པ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དག་གསུངས། ཡང་
 བཀའ་གཏེར་གྱི་གཞུང་ལག་ལ་ཞིག་ལས། བྱིའི་ཕ་བ་བརྒྱད་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་ལ། བྱི་གི་ཕ་བ་བརྒྱད་ནི་མཆོག་ཆེན་མི་ལ་ཆང་སྟེ། སྤྱིད་པ་ཆགས་པ་
 ལྟེ་བ། སྤོང་པོ་ལུང་པོ་བྱིངས་ཀྱི་ཤ་རུས། ཡལ་ཀ་རྒྱུད་ལག་བཞི། ལོ་མ་སོ་
 སེན་སྒྲུབ་དང་བསྟུ། མེ་ཏོག་དབང་པོ་ལ། འབྲས་སུ་བྱང་ཁོལ་ལ། སྤོང་པོ་རྒྱུད་
 དང་རྒྱུད་པ་ཆོལ་དང་ལྟ་བ། རྒྱུན་པ་བཀས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གསང་བའི་ཕ་
 བ་བརྒྱད་ནི་ཡཔ་གྱི་རྒྱ་བཞི་དང་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཡཔ་གྱི་རྒྱ་བཞི་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བཅུགས་གནས་རྒྱུད་པ། གཞུང་ལམ་
 བརྒྱུདས་པ། བསྟེ་གནས་སྤྱིམ་པ། གཤེགས་ཤུལ་དོ་རྩེའི་རྒྱ་བ་སྟེ་བཞི་ལོ། །
 ཡུམ་གྱི་རྒྱ་བཞི་ནི། རྟའི་པོ་བྱང་མཆོན་མ། བསོག་པའི་གནས་རྒྱ་གཤི་ལུག
 ལེན་པའི་གནས་རྒྱ་གཤི་ལ་སྟོ། རྒྱུན་ལམ་ལྟེ་གསུམ་སྟེ། བྱ་ལྟེ། ཡང་ལྟེ། བྱ་
 ལྟེའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕ་བརྒྱད་གྱི་རྒྱམ་གྲངས་འཆད་ཚུལ་དུ་མར་སྒྲུབ་ཡང་
 དོན་ལ་ནང་ལུས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟེ་ལྟེ་དོ་པོ་དང་རྟེན་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། དེའི་
 སྒྲུབ་ཀྱི་བྱིའི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་བཅས་ཚུལ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གནད་མི་འགལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྒྲུབ་བསྟུས་པ་ཅམ་བསྟུབ་པར་འདོད་ན། གསང་བདག་
 དེགས་འདུལ་གྱི་བདུད་ཅི་རིལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་སྟེ། དྲི་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 ཆེན། དྲི་རྒྱའི་སྒྲུབ། ཤ་ཆེན་གྱི་ཤིང་ཀྱུན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱག་དང་། རྟའི་
 རྒྱུར་གྱུམ་དང་། གཞི་ནི་དྲི་ཆེན་གྱི་གཞི་ཀར། དྲི་རྒྱའི་མར། སྤྱི་སའི་བྱ་རམ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་འོ་མ། རྟའི་སྤང་ཅི་དང་། གཞན་ཡང་དྲི་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
ཏུ་གྲང་ཆེན་གྱི་ཤ་སོགས་ཤ་ལྟ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩ་བ་བདུད་ཅི་ལྟ་ཞོ་རེ་
ཅོམ་སོགས་དེ་སྟེད་བྱས་ལ། སྒྲིབ་བམ་གྲོགས་དེའི་ཉིས་འགྱུར། གཞི་དེའི་
ཡང་ཉིས་འགྱུར་བྱ་བར་གསུངས་པས་མཚོན་ནས། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱང་
སེམས་དཀར་པོའི་སྒྲིབ། ཅོང་ཞིག་ངས་ཐིག་རྩ་གང་ཀ་ར། དམར་པོའི་བྲག་
ཁུན་སྒྲིབ་ར་བྱ་བམ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གསུང་བ་དེ་ལ་གང་འབྱོར་གྱིས་གཞི་
བཟུང་། སྒྲན་སྒྲ་བཟང་པོ་དང་ཤ་སྒྲ་གཅོང་མ་ཆོགས་ཆོད་ཅོམ་ལའང་སྒྲིབ་
ཆོག་སྟེ། བདུད་ཅིའི་རྩ་བ་བཟུད་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་མ་འབྱོར་ཡང་
སྤར་གྱི་ཕབ་རྒྱན་གྱིས་གོ་ཆོད་པར་བྱས་ན། གཅོང་མ་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟེ་ཆོང་
དང་། སྒྲན་གྱི་གཅོ་བོ་རྣམས་དང་ཤ་སྒྲ་གཅོང་མས་ལུང་སྟེད་ལ། སྒྲིབ་ཚུལ་
ཡང་བཀའ་བཟུད་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསུང་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་གྲུབ་ན་མཚོག་
དང་། དེ་མིན་ཆོག་འབྲིང་པོ་དང་བསྐྱས་པ་གང་འོས་གྱིས་སྒྲིབ་རུང་ལ། ཤིན་
ཏུ་བསྐྱས་ན་གོང་གི་དེགས་འདུལ་གྱི་རིལ་ལུ་སྒྲིའི་འཕྲོས་སུ། སྒྲིབ་རྒྱས་རྣམས་
ཨོྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལ་བདུད་ཅི་ལྟ་འེ་རང་བཞིན་ཏུ་བསམ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དགྱིལ་
འཁོར་བའི་ལྟ་རྣམས་གྱིས་བདུད་ཅིའི་ཆར་བབ་པ་བསྐྱེམས་པའི་དམིགས་པ།
ཨོྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་ལྟ་ཞེས་འབྲུ་ལྟ་བུ་བཞེད། །ཡི་དམ་གྱི་སྤྲུགས་ཤམ་ཏུ་འབྲུ་ལྟ་
བདགས་ཏེ་བསྐྱས་པ་གང་རུང་གིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་བྱུང་ན་རིལ་ལུ་བྱས་ཏེ་
ཐོས་པས་རིགས་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་འེ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། ཆོ་ཉི་ལྷ་དང་མཉམ་པ་

སོགས་ལན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པས་མཆོད་ཏེ། ལག་ལེན་རྒྱས་བསྐྱུས་
ཅི་འོས་སྒྲུབས་ཕྱིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནམས་དེ་ལྟར་འཁྱོར་བ་
ལེགས་པར་བསགས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁིང་རྒྱན་དཀྱའ་པ་སོགས་སྒྲུབ་
ཆེན་ཐོན་འགྲོའི་ཆོས་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། ཡི་དམ་གྱི་ལས་གཞུང་
བསྐྱུང་ལ། སྒྲུབ་ནམས་ལ་སྒྲུབ་ཁྱུས་ཐོན་དུ་འགྲོ་བས། ཅུ་ལྟགས་བརྒྱ་བཞིན་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་སྒྲུབ་ཤོད་བཤད་བཞིན་ཕྱོགས་མཆོམས་སྒྲུབ་ཤོད། སོ་
སོའི་རིགས་ཀྱི་མདོག་ཅན་དར་གྱིས་ཁ་དག་བ། ཐོན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཕབ་རྒྱན་
རྣམས་ཀྱང་དབུས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དུ་བཞག། ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཤིས་དབང་ལག་གྱུ་
མཆོད་ལུ་བ། ལི་ག་དུར་སོགས་སྒྲུབ་དང་། དེ་བཟང་དེ་སྡེ་དཔལ་ཐོད་པའི་
བར་མཆོམས་བཅད་ས། དར་རམ་ཆོན་སྒྲུབ་ལུས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་
རྒྱ་གམ་དུ་བཅིངས་པས་སྒྲེལ། ཐོད་པ་དབུས་མའི་སྡེ་དུ་དམུ་ཐག་དར་ཕྱོགས་
བཞིར་གཞུངས་ཐག་དྲངས། སྒྲུབ་ཁང་ལ་མཐིང་དམར་དཀར་པའི་ཡོལ་བ་
གསུམ་གྱིས། དལ་གྱི་སྡེ་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུང་ཆངས་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་སོགས་ཀྱི་
གཞུགས་གྱིས་བ་བཤོད། མེ་ལོང་བཅུ་ལ་མཆོལ་གྱིས་ཁོ་བཅུའི་རྒྱགས་གྱིས་
བ་དང་། ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲོང་གི་གཞུགས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཤོད་
པའི་གཞུགས་དར་དབྱངས་ཅན་ལུ། མཐར་མདའ་བཞི་སོགས་སྒྲུབ་ཆེན་
གྱི་རྒྱས་དང་མཆོད་པ་བཤམས་ལ། དང་པོ་ཁོལ་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མདུན་གྱི་སྒྲུབ་
རྣམས་རིགས་བརྒྱར་གསལ་བ་དང་། འབྲུ་ལུ་ལས་རིགས་སྒྲུབ་གསལ་ལ།

ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་དབབ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་
བྱིན་བཅུད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱི་མོངས་ལྷ་སྦྱོར་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ། རིགས་བརྒྱའི་ཐོབ་པམ། རིགས་བརྒྱ་ཡང་རིགས་
ལྷར་འདྲུབ་ས་དེའི་སྒྲགས་ཀྱིས་ཞག་གསུམ་ལ་ཐུན་དུག་ཤེས་བཞི་བྱས་ནས་
རྒྱབ་པམ། གྲང་དུས་མཆོན་མའི་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པར་བྱ། དེ་ནས་སྒྲན་ཐོད་
དབུས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་བསྐྱེད་ལ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གིས་བརྒྱབ། ཁོལ་རྒྱབ་
ཀྱི་སྒྲུབ་ས་སུ་རྟགས་བྱུང་ནས། མཐར་བུད་ཅིའི་ཆེ་བརྫོད་བཅས་སྒྲན་ནམས་
ཡུམ་གྱིས་བྲང་སྟེ། ཁོལ་རྒྱབ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བྲང་ལ། དེ་མ་ཐག་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ། དོན་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞབས་གཉིས་ཅེ་སྦྱང་བའི་བར་དུ་
དོག་ཞོར་བཞག་ལ་གཏུན་བསྐྱེད་སྟེ་བཏགས་པས་གཏུན་གཞོར་ཡུམ་མཐར་
ཡབ་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་བཏགས་པའི་འཕྲོ་འདྲུས་འཕགས་པ་མཆོད་འགྲོ་བའི་སྦྱིབ་པ་
རྒྱུར་འཁོར་འདས་ཀྱི་དང་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་བྱ། བཏགས་ཟིན་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྒྲོ་ཕྱོགས་སུ་ཡུམ་གྱིས་དར་ཆག་བཟེད་ཡབ་ཀྱིས་སྒྲུག་སྟེ་
བཅག་པས་ནམ་རྟོག་ཀུན་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱུར་བར་ཆད་ཀུན་དལ་དུ་
འདྲུབ་འདྲུབ་ཤིང་མེད་པར་ཁྱོ་བོས་མཆོས་བཅད་པར་བསམ། བཅག་ཟིན་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རུབ་ཏུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲན་སྒྲོད་མཐར་གཞོད་
སོགས་གཡམ་མེད་པར། ཆད་དང་འོ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་མའི་ཆུ་བཅས་བསྐྱེད་
ལ་སོ་སོའི་སྒྲགས་དང་བཅས་ཏེ་ཐབ་རྒྱན་ཡང་བཏབ་ལ་དོན་རྒྱལ་དཀྱིལ་ནས་

གྲིས་སྒྲོལ་ལ་འདྲེས་དེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བར་བྱས་ལ། སྐྱ་སྒྲུབ་འོ་ཆད་ཆདས་པར་བཅང་
ལོ་ཅོམ་བྱ་ཞིང་བདུད་ཅི་སྐྱོན་པར་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་དྲི་བཟང་གི་ཕྱེ་
མས་མདངས་བརྒྱུད། དབང་ལག་གི་ཕྱེ་ཡང་བཏབ་སྟེ་སྒྲུབ་ཡང་འདྲེས་པར་
སྒྲོལ་བར་བྱའོ། དེ་ནས་དགྲིལ་ལ་ཁོར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སྒྲུབ། ཉམ་ལྷ་ཆ་གངས་
དང་བརྒྱན་པའི་ལབ་ཅི་ལོན་ཅོམ་སྒྲུག་ལ་ཡབ་ཀྱི་བྱུག་གི་དོ་རྗེས་དཀྲུག་པར་
བྱ། ཅི་ཅོམ་འཁོལ་བར་བརྟག་ཕྱིར་དྲིལ་བྱས་གཞལ་ནས་གངས་དེས་པར་
བྱ། སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དར་དམར་པོའི་ཁྱུག་མར་སྒྲུག་སྟེ། ཐོད་པ་ཁ་སྒྱུར་བར་
དུ་བརྟུག་དར་གྲིས་དག་པ། བ་སྒྲུབ་ཏའི་ཐོད་པ་དངོས་སམ་བཅོས་མ་རྒྱ་གམ་
དུ་བཅིང་བའི་སྟེང་གི་མདུད་ཁར་རྒྱ་གམ་གྱི་མཚན་མས་རྒྱས་གད་པ། ལུ་ལུལ་
མོགས་བདུག་ལ་བགེགས་བརྒྱད། སྒྲུབ་ནམས་བཏེགས་ཏེ་དར་གྱི་ཕྱི་བས་དོ་
རྗེའི་འགྲོས་གར་དར་ལོལ་མོ་བཅས་ཏེ་དགྲིལ་ལ་ཁོར་ལ་བསྒྲོར་བ་གཅིག་བྱས་
ཏེ་གར་ནས་དལ་བྱས་དགྲིལ་ལ་ཁོར་དཔུས་སྒྲུབ་སྟེའི་ཁར་རིན་པོ་ཆའི་གཞིང་
བར་བལ་བུའི་ཕུར་མ་ལྷན་ཅན་ནམ། འབྲུ་ལྷན་ཅན་ནང་། རུས་སྒྲུལ་ཁོག་
པར་ཕྱི་གྲིས་པའི་ཁར་བཞག། དར་སྒྲུབ་འོ་བཟང་གསོལ། གཡས་སྒྲུབ་དོ་རྗེ་
དང་། གཡོན་དུ་དྲིལ་བུ་བཅིང་། སྟེང་དུ་དབྱ་བརྒྱན་བསྒྲོམ། སྒྲུབ་གྱི་སྟེང་དུ་
གཟུངས་ཐག་གི་དོ་རྗེ་བཞག་ལ། དེ་ལས་སྔད་བུ་ཕྱིར་དྲངས། སྟེང་དུ་དཔུ་
ཐག་བྲལ། འོག་ཏུ་དོད་འབབ་མར་མེ་བཅས་མཐོང་རྒྱུད་ལྟར་བཞག་གོ། དེ་
ནས་གཞུང་གི་སྒྲུབ་པ་རྩུལ་བཞིན་བྱ་ཞིང་། མདུན་གྱི་སྒྲུབ་ལ་བཀའ་བརྒྱད་

ཁོ་མཁར་གྱི་སྤྱོད་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བདུད་ཅི་དབབ་པའི་དམིགས་བསྐྱེས་བྱ་སྟེ་མེ་
རླུང་གི་དབུས་སུ་བདུད་ཅི་དུགས་ལྡ་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལོ་སོགས་འབྱུ་
ལུས་མཚན་པའི་སྤྱོགས་བརྒྱད་ཁོ་བརྩུ། དེ་སྟེང་ཏྲ་མ་གྱིན་ཡུམ་བཞི་ཅན་ཏྲ་གྱི་
ཏྲ་བརྒྱད་སྟོར། དེ་སྟེང་ཁྱག་འཐུང་བཞི། དེ་སྟེང་བརྩ་ཏེ་རུ་ཀ། དེའི་དབུ་སྟེང་
གནམ་ཞལ་མ། དེའི་ཕྱག་གཉིས་ཞབས་མནན་པའི་ཆེ་མཆོག་གི་དོ་རྩེ་དང་
གནམ་ཞལ་མའི་སྒྲུབ་དབུས་མ་སྤྱོད་བ། ཆེ་མཆོག་གི་ཞལ་དབུས་མའི་ལྷགས་
སྟེང་ས་རུ་ཏེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དཀར་གསལ་ཚོན་གང་བའི་ཕྱགས་ཀར་དོ་རྩེའི་
སྟེ་བར་ཨ་ལ་སྤགས་འབྱུ་དབུས་བསྟོར་བ། རང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀའི་
ཨ་ལ་ཡང་སྤགས་འབྱུ་དབུས་བསྟོར་བར་བསམ། བདུད་ཅིའི་རླུང་དཀྱིལ་
གྱིས་བསྐྱེལ་བས་མེ་སྤར་བས་བདུད་ཅི་ཤོལ་དོས་ནས་ཟེར་རྒྱངས་འབྱུ་ལྡའི་
འོད་གྱིས་སྟེང་གི་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་ཀུན་བསྐྱེལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྤྱོད་
བའི་འོད་གྱིས་ལ་ཁོར་འདས་ཀྱི་དྲུངས་བརྩུད་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྤྱོད་མཚམས་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བབ་བདུད་ཅིར་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་
དང་། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོགས་བརྩུའི་སྤྱོད་བརྩུད་བསྐྱེས་ཏེ་ཆར་
ལྷུང་བབ་བར་བསམ་ལ། ལོ་ལྷ་རྩྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་མི་ཏྲ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཐལ་པ་སྤགས་
འབྱུ་དབུ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །མཐར་ལྷ་ཀུན་འོད་ཞུ་བདུད་ཅིར་ཐིམ་བར་བསམ།
སྤགས་འོད་འབྱུག་སྤྱུ་མ་ཅིས་པ་འདྲག་ཞུང་ལྷུང་། མཆོག་། སྤྱོགས་བཞི་དབུས་ལྡའི་གཟུངས་
ཐག་རྣམས་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཐེབས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ལག་

འབྲེལ་ཚད་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་འགོ་བ་དང་། མཐོང་ཐོས་མྱོང་རིག་གོལ་བ་
བཞི་ལྟ་གྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། བདུད་ཅི་བམ་བརྒྱད་ལས། ཆོ་
དང་སྒོངས་དང་ཡིད་རྩེ་འོང་། །བགལ་སྒྲུབ་ལྷན་ཞི་བ་ལ་སོགས་ཏེ། བད་
དང་བྲལ་ནས་ཅི་འདོད་པའི། ཡོན་ཏན་རྩ་བརྒྱད་འདི་ཡིས་འཐོབ། ཅིས་
དང་། འཇམ་དཔལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལྷ་རབ་སྟེད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ལུས་སྤྲུལ་བས་
ནི། བདུད་ཅི་ཆེན་པོ་འདི་ལུས་ལ་བཅངས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། འཇམ་
དཔལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས། བདུད་
ཅི་འདི་ལུས་ཀྱི་མགུལ་དུ་བཏགས་པ་འབུམ་གྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། འཇམ་
དཔལ་བསྐལ་བ་གསུལ་གྱི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱི་པོས་
བཀྱར་ཞིང་ཐུག་བྱ་བའི་དོན་ནི། བདུད་ཅི་ཆེན་པོ་འདི་སྦྱི་པོ་ལ་བཀྱར་བའི་
ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀྱར་བ་ཡིན་ནོ། འཇམ་དཔལ་བསྐལ་
བ་སྟོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བསམ་ནི། བདུད་ཅི་ཆེན་པོ་འདི་ལན་
གཅིག་གི་འགོ་བའི་དོན་བྱས་པས་དཔལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ཡང་
ཐར་བའི་ལམ་དུ་འབྲེན་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བདུད་ཅི་ཡེ་ཤེས་གསང་
བའི་འཁོར་ལོ་ལས། དེ་ལྟར་ཅི་བདེ་རྩོམ་ན་ནི། ཆོ་ཡི་རིག་འཛིན་ཐོབ་
པར་ངེས། ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་ལུས་ཐོབ་ནས། ཤི་རབ་ཁོང་སངས་ལས་བྱས་ཏེ།
།དགའ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་བུ་མོ་སྦྱོང་། །ཆགས་པ་བདེ་བའི་ཉམས་མྱོང་ནས། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ས་ལ་གནས། །ས་གནས་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་འགྲུང་ན། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་
 པའི་ས་ཐོབ་སྟེ། །བདུད་ཅི་འདི་རྒྱལ་པོར་དེར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་དང་། བཅ་
 བརྒྱད་ལས། བདུད་ཅི་འདི་དག་སྒྲུབ་འབྲུང་བ། །རི་ལྟར་ལྟ་རྣམས་འཆི་མེད་
 ལྟར། །ཁྲུ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །མེ་
 རྟོག་ལ་ནི་རྒྱ་བ་བཞིན། །ལོ་ནི་ལྟ་བརྒྱ་བར་དག་ཏུ། །བཙུངས་མདོག་ནི་
 གཞོན་ཅུ་འདྲ། །ནད་མེད་ཏྲག་ཏུ་དར་ལ་འབབ། །སྟོབས་ཀྱང་གྲུང་པོ་ཆེ་དང་
 འདྲ། །མཛོན་ཤེས་ལྟ་དང་ལྟར་པར་འགྲུང། །ཞེས་དང་། བདུད་ཅི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཐུན་མོང་རིག་འཛིན་ལུས་ཀྱི་ནད་རྣམས་འཛོམས། །ལུས་
 ཁམས་བདུད་ཅི་བཙུད་འབྲུང་ལུང་པོའི་ནད། །སངས་རྒྱས་རང་ཞལ་མཐོང་
 བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས། །འཁོར་འདས་དོན་སྟོན་སྒྲུ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །ཅིས་
 དང་། ཡོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། བདེ་གསེགས་མ་ལུས་མཆོད་པའི་རྣམས་
 སྤྲུལ་ཡི་དམ་སྦྱུད་པའི་ཕྱི་ མཁའ་འགོ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་ཁྲག་ཡིན་ རྩོས་པས་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་མི་ལང་ སངས་རྒྱས་སྒྲུ་ལའི་ཡོན་ཏན་འཕྱོང་ བྱི་ལྟར་ལུས་
 ཀྱི་གདོན་བགས་མཆོམས་ བད་ལྟར་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འདག་ དམ་ཆོག་
 ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་ གསང་བ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ ཉན་
 ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ རྩོས་ན་ས་བཙུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ ཐེག་ཆེན་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོར་འགྲུང་ སྤྲུལ་མཆོད་ན་བྱིན་བསྐྱབ་འཇུག་ ཡི་དམ་
 མཆོད་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ བདེ་གསེགས་མཆོད་ན་ཐུགས་རྗེ་འབྱུང་ མཁའ་

འགོ་མཆོད་ན་ལུང་ཡང་སྟོན་ཅུལ་འབྱོར་པ་འཕམ་སྤྱུལ་ཞོས་ཀྱང་། བྱི་ཡི་ནད་
གདོན་སྤྲིག་སྒྲིབ་བྱང་། བད་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཉིང་འཛིན་གསལ་ལ་། གསང་བ་
རང་རིག་ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་ཅུམ་ས་དང་ལྷག་ཆད་མ་ལུས་སྒོང་། འཆང་བས་
དུས་མིན་འཆི་བ་སྒྲོག་ཅུ། གདུག་པའི་དུག་ཀྱང་འཛིལ་བར་རུས་ཅུ། བྱུགས་པས་
ནད་གདོན་མ་ལུས་སེལ་། བསྐྱེད་ན་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་ཅུ། འདི་
ཉིད་བསྐྱབ་པའི་གནས་དེ་ཡང་། དུར་བྱོད་བསེལ་བའི་ཆོལ་དང་མཆུངས་ཅུ།
དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཅུ། ས་སྤྱོགས་བྱིན་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་
ཆར་ཆུ་འབེབས་ཤིང་ལོ་སྤྱུགས་ལེགས་ཅུ། གང་བསྐྱབ་ས་ཡི་གནས་དེ་རུ་སྤྱ་
བསྐྱད་མི་རྣམས་ཉིང་འཛིན་འཆར་། བམ་ཞིག་ཆེ་ཡི་དུས་བྱས་ནས་ཅུ། ཕོ་མོ་
བཟང་རན་མེད་པ་རུ་རིག་འཛིན་དམ་པའི་ས་ལ་གནས་ཅུ། དེ་སྤྱིར་མཆོག་གི་
དམ་རྒྱས་སོ་། ཞེས་སོགས་ཀྱུ་ཆེར་འབྱུང་བ་དེའི་སྤྱིར་གསང་སྤྱགས་ཟབ་མོའི་
ཐབས་ཀྱི་ནང་ན་འདར་ཐབས་བྱུད་པར་ཅན། ཆོམ་བུ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཆེན་མོ་
དང་འབེལ་བར་བདུད་ཅི་སྤྱན་གྱི་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐན་ཡོན་དང་བསྐྱགས་
པའི་བྱུད་པར་མཆུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྐལ་བཟང་གེས་རབ་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ཅིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ན། འདི་སྤྱིར་ལེགས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཆེན་
པོ་འབྱུང་བར་ངེས་པའོ། ཞེས་པའང་གཞུང་དང་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་
བསྐྱེད་ཏེ་མི་ཐམ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྟོ་རྒྱུས་རབ་ཆོས་ལྷགས་སྤྱང་གོ་
བཞིན་སྒྲིབ་པའི་དམར་སྤྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བྱི་སིང་ཏར་གྲགས་པའི་གཙུག་

ལག་ཁང་དུ་ཅ་བའི་ཚོམ་ཐོ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱེས་ཡང་གསང་བར་བྱས་པ་འདིས་
 གྲང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་པོ་འབྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་
 ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར་ཅིག ཡིག་ཆ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག མདོ་ལོ། །

༥ ཞར་བྱང་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་སྐྱེས་ཐབས་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་ཆ་ལག་
 སྐྱེས་པ་མིག་འབྱེད་ལས་གསུང་པ་གོ་སྐྱེར་གྱིས་པ། བས་བཟང་འབྲས་སྟེ་
 ཞིབ་མོ་འོ་མས་སྐྱེས་པའི་ཟན་ཟོས་ལ་སྒྲོམ་ན་ཆུ་གཙང་བདུང་། ཟས་གཞན་
 གང་ཡང་སྤང་ལ་དྲི་ཆེན་ཐོ་རངས་སམ་སྒྲ་གོ་བདུང་། དེའི་ཅ་ཅི་དངོས་སྤང་
 ལ། བར་གྱི་ཆ་དེ་རྟོན་སེར་དུས་སུ་རྟོ་ལེབ་སྟེང་དུ་ཤིང་ཐས་གཏུབ་སྟེ་བཀམ་ལ། མ་རུལ་
 མ་སུམ་པར་བསྐྱམ་བ་དང་། མུད་སྟོ་བསང་མ་དང་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས། སྦྱིས་
 དར་མ་སྟིང་ཅུལ་ཅན་གཞུལ་དུ་གྱིར་བསང་བའི་པལ་ཆེན་གྱི་དང་མ་གྲང་པོ། ཤ་
 ཆེན། བུད་མེད་དར་མ་སྟོ་བསང་མ་ཆགས་པ་སྦྱིས་པའི་ལྷ་མཆོན། སྦྱིས་པ་
 ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་དྲི་ཆུ་འདུས་པའི་ཁར་སྟེ་བདུད་ཅི་ལྟ་ལས། བྱང་སེམས་
 དང་དྲི་ཆེན་ཐུར་མ་ཤེ། གྲང་བ་ཐུར་མ་གཉིས། དྲི་ཆུའི་ཁར་ཐུར་མ་གཉིས་
 བཅས་ཅ་བ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་སྦྱོབ་དུ། ཉེ་གིང་ཨ་རུ་གཟེ་མ་ར་མོ་གཤག་
 གིས་བཅུད་ཀྱིས་ལེན། མཆོ་མ་ཁན་པ་བ་སྐྱེ་བུག་འབྲུ་སོགས་དགུ་བ་མི་སྐྱམ་
 པའི་ཆོ་ལོ་རྫས། ཅོང་ཞི་བུག་ཁྱེན་གྱི་ནས་ས། དེ་ནམས་ཆ་མཉམ་བདུད་ཅི་

ལྟ་དང་སྒྱུར། མར་གྱིས་འཕོལ་ཙམ་བདག་སྐྱོན་སྒྱུ་བ་དང་བཅས་
པའི་སྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྱི་མངར་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་བདེ་། ཆང་གི་
ས་རྒྱན་བྱ། རིལ་བུ་སྐྱོན་འཕོས་ཙམ་དུ་དྲིལ། རྒྱུན་སེར་དུས་སོགས་གྲིབ་སྒྲུམ་
བྱ། ཐོད་བཟང་ནང་སྒྲུག་དར་སྒྲུལ་ཁ་བཅད་ཐོད་པའི་ནང་དུ་རིགས་ལྟ་ཡལ་
ཡུམ་བསྐྱེད་པ་བདུད་ཅི་བྱིན་རྒྱབས་ལྟར་དགུག་བསྐྱེད་མཚོད། སྒྱུར་མཚམས་
ནས་བྱང་སེམས་སྤྲིག་ལྟར་བབ་པས་ཐོད་པ་གང་བར་བསམ། ཇོ་རྩྱུ་རྩྱུ་
རྩྱུ་ལྷུ་ ཇོ་ལྷུ་རྩྱུ་སྐྱེ་བ་རྩྱུ་ལྷུ་ལྷི་ཏ་རྩྱུ་རྩྱུ་པུ་ ཞེས་ཉི་མ་གསུམ་མམ་ལྟམ་
བདུན་དུ་བསྒྲུལ། མཚན་མ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཐོད་པ་གྲིང་ལྟ་བདུད་ཅི་
རིལ་བུས་བཀང་། དྲི་ལྟ་གསེར་དང་སྒྱུར་བས་དར་དམར་ལ་བྱུག་མཚན་ལྟ་
དང་ཡིག་འབྲུ་ལྟ་བྱ། དེས་ཁ་བཅད་ལ་དྲིལ། དལ་བུས་མཚྲིར་བཞག་ལ་
བསྐྱེན་སྒྱུབ་བྱ། ཉགས་བྱུང་ནས་དངོས་གྲུབ་གནས་གསུམ་དུ་བྱུང་། ཁེབ་
གྱིས་རིལ་བུ་དྲིལ་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་བཟུང་། བན་ཡོན་གྲུབ་བཞི་ཡིན་གསུམ་
དང་། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཆོས་ཅན་དོ་ཤོས། ལུས་པ་མཐུས། དྲིན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཞི་དང་།

༥ དྲི་ཆེན་གྱིས་དུག་ནད་སེལ། དྲི་རྩུས་གཤམ་པ། རྟུགས་གྲང་བ། ཤ་
ཆེན་གྱིས་མཛྛོ་ནད། བྱང་སེམས་གྱིས་ཚད་ནད་སེལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནད་ལྟ་ཞི། དྲི་
ཆེན་ཐོས་པས་ལོར་དང་ལྟན། ཤ་ཆེན་གྱིས་མཐུ་ཆེ། རྟུགས་འགྲོ་བའི་ཡིད་དུ་
འོང་། དྲི་རྩུས་སྐྱད་སྒྲུབ་མདངས་དང་ལྟན། བྱང་སེམས་གྱིས་བཀྲག་མདངས་

གསལ་ཁིང་ལེགས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ་ལྟ་འགྲུབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཆོ་རིང་། དྲི་ཆེན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན། རྟམ་ཁ་དོག་ལེགས། དྲི་ཆུས་ཆོངས་
 དབྱངས་ཐོབ་ ཤ་ཆེན་གྱིས་མཐུ་ཆེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ་ལྟ་ཡིན་
 བོ། །དྲི་ཆེན་རྣམ་སྟངས་། བྱང་སེམས་མི་བརྟོད་པ། ཤ་ཆེན་རིན་འབྱུང་། རྟམ་
 སྟངས་མཐའ། དྲི་ཆུ་དོན་གྲུབ་སྟེ་རིགས་ལྟ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་
 རང་བྱུང་དུག་ལྟ་ཡིན། ལམ་ལེ་ཤེས་ལྟ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རིགས་ལྟར་སངས་
 རྒྱུ། སྦྱོབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། བྲག་ཁྱེན་ལུས་གཞོན་རྟམ་འཕེལ། སྤྲོན་མཆོག་
 ཨ་རུས་དུག་ནད་སེལ། ར་མོ་ཤག་གིས་སྦྱོལ་མ་རྒྱུད་གི་རིག་འཛིན་ཐོབ། ཉེ་
 ཤིང་གིས་ལུས་ཀྱི་ནད་སེལ་ཁིང་སྦྱེ་འཆི་བུལ་བའི་ཆོ་འགྲུབ། མར་དང་འོ་མས་
 ལུས་མི་ཆས། སྦྱང་ཅིས་བཀྲག་མདངས་མི་འགྱིབ། ལུ་རམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཙྰ་
 མི་སྒྲམ་སྟེ་ཤི་བ་རོ་དང་འབྲ་བ་ཡང་སོས། ཐབས་འདིས་འཁོར་བའི་ལམ་ནས་
 བསྐྱང་སྟེ་དུག་འདི་ནད་ལས་ཐར། ཅི་བསམ་འགྲུབ། བདུད་བགེགས་ལོག་
 འདྲོན་མི་ཡོང་། ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་ཞལ་མཐོང་། མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། སྦྱེ་
 ཤི་མེད་པ་དོ་རྗེའི་སྒྱུས། །ཕྱི་མ་མཁའ་ལ་སྦྱོད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་མཆོན་ནས་གསར་རྟོང་གི་དམ་པ་སོ་སོའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན། བདུད་ཅི་
 རིལ་བུ་དང་སྦྱེ་བདུན་རིལ་བུ་ཆོ་ཡི་རིལ་བུ་སོགས་སྦྱབ་པའི་སྒྲོན་ནས་འགྲོ་བའི་
 དོན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་ཉམས་སུ་སྤང་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་པའང་མི་ཕམ་པས་སོ། །མདྲ་ལོ། །

༥ གསང་བའི་དམ་ཇུས་བདུད་ཅི་ཆེན་པོའི་གུ་ལྷའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྒྱུད་
ལས། གཞེན་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་གིས། རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་འགྱུར། །
སྤང་བའི་གཡི་དམ་ཆོག་གིས། མངོན་ཤེས་ལྷ་དག་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། ཁ་
སྤང་གཡི་དམ་ཆོག་གིས། རྡོ་རྗེ་འགྲུགས་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཏྲ་ག་དག་
གི་དམ་ཆོག་གིས། མི་སྣང་བཡི་བདག་པོར་འགྱུར། བྲི་ག་དག་གི་དམ་
ཆོག་གིས། མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

༣༣། །ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མང་འཇམ་དབལ་གྱི་རྗེས་སུ་གནང་
བའི་བསྟན་བཅོས་མཁྱེད་ལ་ལྟ་བུ་དང་།
རལ་གྱི་ལྟ་བུ་གསལ་སོ།།

མཆོག་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསེས་ཀྱི་ལ་ཁུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱུ་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ་སྒྲིལ་ཡི་གསལ་བ་ལོ།

༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ཡི་གསང་བ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་ཚུལ་མཆོག་གྲུབ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་
བཞགས། རྩམ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལས་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་
མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ཅན་ཁྱེད་ལ་འདུད། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། །སྐྱུ་ནི་ལོངས་སྐྱུ་ལ་རང་བཞིན་ལ། །ཚད་དབག་
དཀའ་བ་སྐྱུ་བཞི་མོགས། །ཡང་དག་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །སྤང་ཚུལ་མི་
རྟག་ཚུལ་ཡིན་པས། །ཅི་འདི་ཐད་དཔེན་ཅན་མིན། །ཡིན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྐྱུ། །རུལ་ཆ་རྩམ་གྱི་འགྲུར་བ་ཅན། །དོ་རྩེ་སྐྱུ་རུ་ནི་ལྷ་ར་རུང་། །སྤང་
ཞིང་བསྐྱུ་བ་ཉིད་དང་ཡང་། །ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་མི་སྤང་ཞིང་། །མཉམ་པ་
ཉིད་རུ་མི་འགྲུར་བས། །གཉིས་རྩམ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་དངས། །སྤང་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི། །རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་གློ་ངོ་ལ། །
སྐྱུ་ཡི་གཞུགས་སོགས་ནི་ལྷ་ར་མཐོང་། །ཅི་འདི་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོ་ལ། །འཇིག་

རྟེན་མཐུན་འཇུག་རོལ་མོ་ཡིས། །རྟག་དང་མི་རྟག་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་། །དོན་ལ་
གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད། །སྒྲུ་ཐུགས་ཟུང་དུ་འཇུག་
པ་སྟེ། །བྱོགས་དང་དུས་ཀུན་མཉམ་ཉིད་པས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་
སུ་མེད། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དབྱེར་མེད་པར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མགའོས་
པས། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་མཐར་ཐུག་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ། །
དབྱིངས་ཡེ་དབྱེར་མེད་དག་པའི་སྒྲུ། །མཐར་ཐུག་གི་གང་བལ་བའོ། །དེས་
ན་རྟེན་འཁོར་དང་རྒྱུད་སྒྲོ་སྟོན་དངས། །གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དེ། །འདི་སྒྲུབ་རིགས་
པ་ཆོས་ཐམས་ཅད། །མཉམ་ཉིད་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཉིས། །དབྱེར་མེད་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་སྒྲུབས། །གཞན་དུ་རྡོ་གསལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ། །འདུས་
བྱས་ཆ་དང་འགྱུར་བར་མཐོང་། །འདི་ལ་ཉེས་པ་ཆད་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་
ཐེག་ཆེན་གྱིས་འབྲས་བུ། །ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །ཡིད་དང་གསང་
བ་བསམ་མི་བྱབ། །རྟོགས་ན་དེ་ལྟོག་ཡོན་ཏན་ཐོབ། །དེས་ན་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་ཀྱང་། །སྒྲུང་ཚུལ་ནོར་བུ་རི་བཞིན་དུ། །མཛད་པ་རྟག་ཅིང་བྱབ་པ་
དང་། །སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རོལ་མོ་སྟོན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་
ཡང་། །གཉིས་ཆོས་ཆ་ཡི་དུ་མ་དང་། །རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་འགྱུར་བའི་ཆ། །དོ་
བོ་ཉིད་ལ་ཡོང་མེད་པས། །རྟག་པ་ཉིད་དང་ཆད་མེད་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་
པར་ཡང་དག་གནས། །གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་
སྒྲུར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྒྲེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །

སངས་རྒྱལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །འདྲེན་པ་ལྷན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །ཆོས་
 ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་ལྷན་པར་ཤེས་མི་རུས། །སྤྱི་ཁོང་ལགས་
 བ་འགྱུར་བའི་ཆ། །མེད་པས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །རྟལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་
 བཅས་སྟ། །མེད་པ་དེ་ནི་ཀྱན་བྱུང་ཉིད། །གཡོ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ཆོས་
 བྲལ། །དེ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དོ་བོ་སྤངས་སྤྱོད་རིས་མེད་པ། །ཐ་སྙད་
 ཀྱན་ལས་འདས་པའི་བྱིར། །རྟག་དང་མི་རྟག་བྱུང་མ་བྱུང་། །ལྷན་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་སྟགས་མེད་ཀྱང་། །གནས་ལྷགས་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །གྲུབ་ཅིང་
 གཉིས་སྟ་འབྱེད་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་ན། །མི་རྟག་སྟགས་
 སྟ་བཞག་མེད་ཅིང་། །ཕྱོགས་པ་ཉིད་དུ་ཆད་གྲུབ་ན། །དེ་བྱིར་རྟག་སྟགས་ཞེས་
 སྟ་བཅོད། །བདེ་གཤེགས་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །མཉམ་མེད་གཞལ་མེད་
 རྩལ་གྱིས་སྟ། །དོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷན་གྲུབ་འདོད། །སྤྱི་འདིས་མཐའ་ཡས་དོན་
 བྱེད་ན། །རྟག་ལ་དོན་བྱེད་འགལ་བ་ཡི། །དབང་ཐུག་བཞིན་དུ་འདི་མི་འགྱུར། །
 དབང་ཐུག་གཅིག་བདེན་ཀྱན་གྱི་རྒྱ། །དེ་འདྲ་སྤྱུང་ལ་ཆད་མ་མེད། །འདིར་
 བེ་ཆོས་ཀྱན་དོ་བོ་ཡིན། །སྤྱོད་བྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་གྲུབ་ཅིང་། །མཉམ་པ་ཉིད་
 བེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི། །གཉིས་ཆོས་ཀྱན་བྲལ་བྲི་གང་བྲལ། །བདག་གཉིས་བྲལ་
 བའི་དབྱིངས་དེ་ལ། །བདག་དངོས་དབང་ཐུག་སྟ་ཡིས་དྲངས། །འདི་ཡི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ནི། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ། །འཇམ་དང་ཅིག་ཅར་
 བརྟགས་མེད་དེ། །རི་ལྷར་ལྷ་བའི་དོ་བོ་ལ། །རྒྱ་སྤྱོད་དག་ཏུ་འཆར་རུང་བ། །དོ་

བོ་ཉིད་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་ཚུ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ནི། གཤམ་ཏེ་ཕར་ཡོད་
ན་གཤམ་ཏེ་ཕར་འཆར། འོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་ཀྱང་། ཅིག་ཕར་ཡོད་པ་
མི་སྤྲིད་པས། འིམ་གྱིས་འཆར་བ་ཉིད་དུ་ཤེས། རྟེན་བཞིན་འགོ་བའི་སྣང་བ་
ནི། འཇུག་བཅས་འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། ཅིག་ཕར་སྣང་བ་མི་སྤྲིད་
པས། འིམ་གྱིས་འཇུག་བར་ཡང་དག་ཤེས། འཇུག་མེད་ཉིད་དུ་འཇུག་བ་
ནི། འིམ་དང་ཅིག་ཕར་གཉིས་བྲལ་བའི། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའོ། །
ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གསེགས་པ་ཡི། རྟེན་བཞིན་གསེགས་ཞེས་གང་བརྟེན་པ། འ
འབྲས་བུ་བྲམ་ན་མེད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་ཡི། བརྟན་པ་འདི་
ལས་ཕྱི་རོལ་དུ། བྱུང་བ་རྣམས་ལ་མེད་ཤེས་བྱ། བྱི་དང་ནང་གི་ལྷ་སྟེགས་
ཅན། རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཚུལ་གྱིས་ནི། བདེ་གསེགས་མི་རྟག་སྐྱབ་པར་
བྱེད། སྣང་ཚུལ་དབང་གིས་དེ་ཡང་གྲུབ། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་གནས་ལྷགས་
དང་། རྟེན་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་ཤེས་རབ་གྱིས། རྟག་སྟེགས་ལས་མེན་ཤེས་
པའི་མཚོག། མཁྱེན་པ་སྤྲིབ་མེད་ཡོད་པ་དང་། སྤྲེའགག་མེད་སྟེགས་སྐྱབ་
བྱེད་མཐུས། བྱུང་ཅིང་ལོག་རྟོག་ཆད་པ་ཡིས། རྟེན་སྐྱབ་གྱི་ཅིག་ཕར་དུ། རྟག་བཞིན་བྱེད་སྟེགས་འདི་ལྟར་ཞེས། བསམ་མི་བྱུང་ཡིན་འགལ་མེད་ཅུ། །
ཡང་དག་ཆད་མས་སྐྱབ་བྱས་སོ། རྟེན་སྐྱབ་ཀྱི་རང་ལས་མི་འདའ་ཡང་། རང་
སྣང་སྤྲིབ་པས་སྤྲིབ་རྣམས་ལ། སྟུག་བསྐྱལ་རྣམས་ནི་རང་སྣང་དབང་། རྟེ་
ནི་ཡེ་ཤེས་སྐྱས་བྱས་མིན། ཡེ་ཤེས་སྐྱ་དང་འགོ་བའི། སྣང་བ་བྱུང་དུ་ཆོགས་

བ་ལས། །སྐྱེལ་སྐྱོ་ཆོག་མ་ཉག་པའི། །གཡོ་བའི་རོལ་མོ་མཛད་པར་
 སྒྲུང་། །ཡོན་ཏན་ཉིད་ནི་ཆོད་མེད་ཀྱང་། །ཆམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་དེ། །
 གཞོམ་མེད་གསུང་དང་ཀྱན་མཁུན་ཐུགས། །ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་ཐིན་ལས་
 ཏེ། །གསང་བ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ། །མི་ཟད་པ་དང་མཉམ་ཉིད་དོ། །གཞན་
 རྒྱུ་མས་མི་རྟག་འདོད་པས་ཀྱང་། །ཀྱན་མཁུན་འདོད་ཕྱིར་རི་ལྟ་དང་། །རི་
 སྟེང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པར་ནི། །སྐྱབ་པར་དཀའ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ཀར། །དུ་
 མར་སྒྲུང་ཡང་དུ་མའི་སྟོན། །མེད་དང་འགྱུར་བར་སྒྲུང་ན་ཡང་། །འགྱུར་མིང་
 ཡུལ་ལ་སྟོ་བྱར་དུ། །འཇམ་ཅིང་རོ་བོ་རྩུན་གྲུབ་པ། །འགལ་མེད་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པ་ཡིས། །སྟོ་གོས་ཟབ་ལྡན་མཆོག་གྱུར་པའོ། །ཆོད་མ་རྟག་པ་མིན་སོགས་
 བཞིན། །འདི་ཡང་སྟོ་བྱར་འགྱུར་བཅས་ཀྱི། །དི་མ་ཟད་པའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་ནི། །
 དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཉིད་གྲུབ་པས། །རྟག་པ་རང་བྱུང་ཉིད་ལ་ནི། །སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་དེ་འདིར་ཡོད་པའོ། །བྱབ་རྟག་རྒྱུ་ནི་མི་སྟོད་པས། །རྒྱ་ལས་བྱུང་ཀྱན་
 ཡུལ་དང་དུས། །ཉི་ཆེ་བ་རྟེན་གྱི་བཞིན། །རྒྱ་མེད་ཆོས་ཉིད་རྟག་བྱབ་པའོ། །
 ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། །རོ་བོ་མཉམ་ཉིད་བཞིན་དུ་རྟག་སྒྲུང་
 རྩལ་རྒྱ་འབྲས་ཉི་ཆེར་སྒྲུང་། །སྟོན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་དང་། །ཐ་སྟོད་
 སྟོ་བས་ལས་དེར་བཞག་པའོ། །དེ་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་སྒྲུང་བའང་། །རིག་
 བྱེད་རྟག་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། །རྩུན་གྲུབ་མཐུད་སེམས་ཅན་སྟོ། །ཆོག་ས་
 བས་སྒྲུང་བའི་གཡོ་རྩལ་གྱིས། །མ་བྱས་ཉིད་ཕྱིར་རང་བྱུང་བའོ། །གཉིས་

ཆོས་མེད་ལ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དོན་ལ་མེད། །ཐ་སྙད་གྱིས་
ནི་གནས་ཚུལ་དུ། ཏྲག་པར་གྲུབ་ཕྱིར་དེ་སྟོབས་ལྡན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སུ་
མེད་པ་ཡི། སྟོང་དང་སྣང་བ་བྱུང་འདུག་གི། སྣང་ལས་ཀུན་འབྱུང་ཡོན་ཏན་
ཆེ། །གོ་མ་འགགས་པར་ལྟན་གྲུབ་པ། །ཡོན་ས་རང་བྱུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །
སྣང་ཆེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་བྱེད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ལས། །གདགས་པ་
མེད་པར་མི་སྲིད་པས། སྣང་ཆ་རིས་སུ་འབྱེད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་མིན་
ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་སྒྲིབས། ཏྲག་ཆད་སྒྲིབ་སེལ་བར་
བྱེད། །གཉིས་སུ་འབྱེད་ཆེ་རྟེན་འབྲེལ་དུ། ཀུན་སྣང་ན་ཡང་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་
རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་པར། ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང་ཏུ་གནས། །དེ་
གཉིས་གཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །གཅིག་གྲུབ་པར་ནི་ཤེས་པར། །བདེ་གསེགས་
གསང་བའི་ཡུལ་ལ་ཞུགས། །འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ཏྲག་པ་དང་། །དེ་ཕྱིར་
གཞི་མ་ལྟན་གྲུབ་ཅིས། རྒྱུ་མཐོང་སྒོ་ལ་འཛིགས་པ་ཡི། །མཐར་ཐུག་སྟེར་
ལ་འདི་འདྲ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཆེས་ཟབ་ཅིང་། །བརྗིད་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པས། །སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ནི། །རི་བཞིན་རྟོགས་པ་དཀའ་
བར་གསུངས། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ། རྒྱུ་བཞིན་བཞུགས་
པའི་རྣམ་དགྲོད་དང་། །ཟབ་མོའི་ཐབས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། །དེ་དག་སྒྲུར་ཏུ་
སངས་རྒྱས་འཕྱུར། རྒྱུ་ལ་འདི་རྟོགས་ན་ཤེས་བྱ་ཡི། །ནང་ན་མཚོག་ཏུ་སྒྲུར་
གཞན་མེད། །ཐོས་པས་ཡིད་ཆེས་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། །ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་ཐོབ་

པར་འགྲུམ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་མཆོག་མངས་སྒྲིལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མི་སྒྲུབ་པའི་
ཚུལ། །པར་རྫོང་ལ་དགོ་བ་གང་པས་གས་པས། །འགོ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་ཐོབ་
ཤོག། ཅིས་མི་ལས་པས་སྒྲུ་ཀུན་ཀྱང་ལྷན་པར་བྱོ། ॥

[illegible][illegible][illegible]

ན། །མཚན་མའི་ཚོས་སུ་མི་དམིགས་གིང། །རང་བཞིན་ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་
 ལས། །གདོད་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས། །ཡི་གེ་གཅིག་སྒྲགས་གང་ཡང་
 མེད། །ཡི་གེ་མང་པོ་གཞན་ཡང་མེད། །ཡི་གེ་འགགས་པ་རྣམས་མིན་ལ། །
 གཏན་ནས་དེ་ནི་མེད་པ་མིན། །ཚོས་ཉིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། །ཚོས་ཅན་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། །རྣམ་པའི་མཐུལ་གྱི་གྲུབ་པ་དང་། །ཁྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ལས། །སྤོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མཚོག་ཐུན་དངོས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི། །འབད་པ་མེད་པར་སྟེར་བ་ལ། །རི་ལྟར་བསམ་འཕེལ་
 རོར་བུ་ལས། །དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་འགག་མེད་དང་། །མེ་ནི་ཤུགས་གྱི་
 འབར་བ་ན། །བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པ་རི་བཞིན་དུ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དངོས་
 གྲུབ་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་བདེ་གསེགས་སྒྲས་དང་བཅས། །རིག་སྒྲགས་གྱིས་ནི་
 བསྐྱུལ་བ་ན། །མི་ཡི་མིང་ནས་བོས་པ་བཞིན། །ལྟ་རྣམས་མདོན་པར་འབྱུང་
 བར་འབྱུར། །སྒྲགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྟ་དེ་ནི། །སྒྲགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་སྤྲང་བའི་
 ཕྱིར། །ལྟ་དང་སྒྲགས་གཉིས་ཐད་དལ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དབྱེར་མེད། །
 ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་དབང་ཤིམ་བཞིན། །ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་ནས། །བསམ་
 ཡས་སྐྱེ་འཕུལ་བུ་བའི་བར། །ལྟ་དང་སྒྲགས་གྱི་ཤིམ་པ་ལ། །ཡང་དག་ཉིང་
 འཛིན་བརྟན་ཐོབ་ཅིང་། །འོད་སྟོགས་སྤང་བ་ཤིམ་འཕེལ་ནས། །སྤྲ་མོའི་གྲུབ་
 པ་བརྒྱད་ལ་སྟོགས། །གནས་སྐབས་ཕྱིན་ལས་ཀུན་འབྱུང་ཅིང་། །མཐར་
 ཐུག་ལས་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་ཀུན། །ཚོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་མཐར། །རྒྱབ་པས་

བརྟན་གཡོའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱི། །བརྟོན་མེད་བརྟོན་པ་ཆེན་པོར་ཤར། །དོ་རྩེ་
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་སྒྲ། །གཞོམ་མེད་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ནི། །གཏུལ་བྱའི་
ཁམས་དབང་མཐུན་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་། །དེ་རུ་ལྷགས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི། །བརྟོན་པའི་དགོ་
ཚོགས་མཐའ་གྲས་པས། །ཀྱུན་མཁྱེན་གསུང་ནི་འགྲུབ་པར་ཤོག །

༥ ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ཡུཊྲལ་ནི། ཐོག་མེད་ནས་མཁྱེན་གདངས་ཡོད། བརྟེ་བ་ཡོད། སྒྲིབ་པ་
བྲལ་ན་ཆོད་མེད་སོགས། གཞི་ཡེ་ཤེས་རང་ལྡན་ལམ་སྟོབས་ལྡན། འབྲས་བུ་མི་ལྷོག་ཚུལ་རྟག་བྱུང་ལྟར་
གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སོགས་སྟགས་ཀྱི་གསལ་བའོ། །

༥ ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ཡུཊྲལ་བཞུགས།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་བོ་ཆེ། །འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱེད། །གཟི་བརྟེན་
ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །གཏོད་ནས་
རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ། །སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་དབྱེར་མེད། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །དོ་བོ་རང་བཞིན་སྟགས་རྩེ་སྟེ། །
གཞིར་གནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྡན། །ཀ་དག་གཏིང་གསལ་མཆོན་མ་
བྲལ། །ནང་གསལ་གཞོན་རུ་བུམ་སྒྲུར་བཞུགས། །རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྡང་བྲལ་
བ་ལ། །མཁྱེན་ཆ་མ་འགགས་དབྱིངས་སྟུགས་ལ། །བརྟེ་བའི་རང་གདང་
འགགས་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་གཞི་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །རང་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་

པོ་ནི། །རྒྱལ་བཞི་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་། །འོད་གསལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་
ནི། །ཆ་མེད་ཀུན་འགོ་བྱུང་པའི་བདག་ །རྒྱལ་མེད་རྒྱལ་བྱལ་དམ་པའི་བདག་།
ཡེ་ཤེས་སྒྲ་སྟེ་རང་བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་གནས་
ཀྱང་མ་རིག་པས། །བསྐྱད་པའི་ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་ཀུན། །མ་དག་འབྱུལ་
པའི་འཁོར་ལོར་འབྱུན། །དག་པ་ཉན་རང་བྱང་འཕགས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་
དག་མ་ཐོབ་བར། །འདིའི་རང་བཞིན་མཐར་གཏྱགས་པ། །ཡོངས་སུ་ཤོགས་
པར་རྟོགས་མི་རུས། །སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་གཏན་སྤངས་ཆོ། །གཞི་ཡི་
གནས་ལུགས་ཤོགས་པར་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་དྲི་མ་སྤང་པའི་ཐབས། །ལམ་ལ་
འབད་པས་གོམས་པར་བྱ། །དེ་ལའང་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གཉིས། །ཐུན་མོང་
གངས་མེད་ཆོགས་བསགས་ལས། །འབྲས་བུ་གཞན་ནས་ཆོལ་བ་དང་། །ཐུན་
མིན་སྤགས་གྱི་ལམ་ལའང་། །རྣལ་འབྱོར་བྱི་བས་བདེན་གཉིས་ལ། །སྤང་
དོར་བལྟ་བའི་ལམ་གྱིས་བགོད། །ནང་པ་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་ཡི། །བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཆེའི། །ས་ལམ་རིམ་པ་ཀུན་བགོད་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་
འབྱོར་ཤོགས་པ་ཆེ། །མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་མན་ངག་གི། །གཞི་འབྲས་ལྟན་
གྱུ་བ་ཆེན་པོ་དེ། །རྟོགས་ལྡན་སྤང་མའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱི། །སློབ་པ་རིག་པ་རོ་
སློབ་ཅིང་། །མི་གཡོ་སུམ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །རིག་པ་གདག་ངང་དུ་བཞག།
པོག་འབྱེན་གསང་བ་ཆེན་པོའི་ལམ། །སྦྱོན་མ་བཞི་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །གནད་
གསུམ་འོད་གསལ་འཁོར་ལོར་བལྟ། །ལམ་གྱི་སྤང་བའི་རྩལ་ཤོགས་ཏེ། །

འབྲུལ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཟད་སེལ་སྒྲིལ། །འཇའ་ལུས་འཕོ་ཆེན་ཆོ་འདིར་རྟེན། །
 རང་གནས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །ལམ་འདིར་འོག་མའི་ལམ་གྲུན་རྫོགས། །
 ཡེ་ཤེས་རིག་པ་དང་འགལ་བའི། །མ་རིག་གཉེན་པོར་འདི་ཉིད་ཆེ། །ལམ་
 གཞན་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་བྱས་གྲང་། །འདི་དང་དངོས་འགལ་མི་འགྱུར་བས། །
 སྒྲིབ་གཉིས་དུང་ནས་འཛོམས་མི་ལུས། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ནི། །མི་ཕྱེད་
 མི་ཆོད་མི་ཤིགས་པའི། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྟན་པས་ན། །སྒོ་བྱར་ཉོན་
 མོངས་གང་གིས་གྲང་། །འདི་ལ་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་བྱུང་འོད་གསལ་
 གཤིས་ལྷགས་ལ། །དྲི་མས་ནམ་ཡང་གོས་པ་མེད། །རང་བཞིན་དག་པ་ཉིད་
 ཡིན་དང་། །དྲི་མ་སྒོ་བྱར་འབྲལ་དུང་ཕྱིར། །གནས་ཚུལ་དོན་དང་མཐུན་
 བས་ན། །ལམ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ལམ་དེས་སྒྲིབ་པ་བསལ་བ་ན། །
 ཆད་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །མཁའ་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར། །ལུས་
 པའི་མཐུ་སྟོབས་བསམ་མི་བྱུང་། །ཕྱིན་ལས་རྟག་བྱུང་ལྟར་གྲུབ་ཏུ། །འབད་
 པ་མེད་པར་བར་གིས་འབྱུང་། །ཤེས་བྱ་སྒྲོས་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་
 ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྒྲུ་ཞེས་བྱར་བརྟེན། །དེ་ཉིད་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །དག་དང་མ་དག་
 གཤུལ་བྱ་ལ། །འོངས་སྟོད་རྫོགས་དང་སྒྲུལ་པ་ཡི། །མཛད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་
 སྒྲ་ཆོགས་སྟོན། །དེ་ཡང་གདོད་མའི་གཞི་ཡི་ཁམས། །རི་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས་
 པ་ལས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་བས། །གཏན་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའོ། །ཟབ་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཞི་སྒྲོལ་པ་ཀུན་བྲལ་བའི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཁེམས་ཅན་ཀུན་
གྱི་རྟེན་གྱི་ཏེ། རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་གསང་འབྲུལ་པར་ཤོག། བདུད་ཅི་གྱུབ་པའི་
ལྷུང་ལ། ལྷ་དཔྱད་བདུད་ཅི། ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་གསུང་བའི་ཙུ་བ་རྩེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་
དོ། །

༥ རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ལྷུང་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་རང་བྱུང་
ཡེ་ཤེས་སུ་མཉམ་ཡང་གདང་མ་འགགས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གར་བ་ནི། ཕྱི་ནང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྟེན་
འབྲེལ། ཏུས་འཁོར་ལས། ཁབ་ལེན་ལས་ནི་ལྷགས་སུ་གཤོལ་གས། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ཡིད་ཆེས་དེས།
རྒྱ་རྒྱུན་འཆོགས་པའི་ལྷག་གི་བྱ་ལ་དུར་འབྱུང་བ་སོགས་དོགས་པ་ཆོད་དེས། འདི་ཕྱིན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
གསུང། རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ལྷུང་པ་ལྷགས། ལྷ་དང་བཞེད་པོ་གསལ་པ་ཆེ། བྲགས་
ཆེན་སྟན་བྲགས་ཆེན་པོ་སྟེ། སྟེ་མེད་ཆོས་དེ་སྣ་ཆོགས་སྟེན། སྟེ་འབྲུལ་བྱ་
བཞུད་ལ་འདུད། ཕྱི་ནང་འཁོར་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་གཤིས། རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་
ལས་འདས་གིང་། རྟོང་སྐད་དང་དངོས་མེད་སྟེ་འགགས་སོགས། གཉིས་ཆོས་
སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བྲལ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེར་མཉམ་ཡང་། རྟེན་ཅིང་གྱི་
རང་གདང་མ་འགགས་པས། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྤྱིད་པ་དང་། རྣམ་པར་
བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྟེ་མའི་སྣང་བ་ལས། རང་དབང་
ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མིན། རྟོང་སྐད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཁབ་ལེན་དོ་ཡི་
སྟེར་བ་ལས། ལྷགས་ཀྱི་བྱུང་མ་གཤོལ་བ་བཞིན། འདོད་པས་འདི་ནི་འབྱུང་
བ་མིན། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་རིས་ཀྱན། ཆ་མེད་རྩལ་ལས་ཆ་བཅས་

[illegible]

སེལ་ཤོག །

༥ རལ་གྱི་ལྷ་ལས། བཅའ་ཤར་འབྱེད་ཐེཾམ་དྲུ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི། ཉོན་ལྷ་མ་པར་ངེས་པ་
ཤེས་རབ་རལ་གྱི། བདུད་ཀྱི་རྒྱ་ཐབས་འཛོམ་པ་མཁྱེན་པའི་རལ་གྱི་གཉིས་ལོགས་སུ་ཡོད་དོ། །

༥ ཀུན་རྟོག་འཆིང་བ་གཅོད་པ་སྤྲགས་ཀྱི་རལ་གྱི་བཞུགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲག་
བསྐལ་གཅོད། །སྤྲགས་མཚོག་སྤྲགས་བདག་རིགས་པའི་རྒྱལ། །སངས་
རྒྱས་ཀུན་བདག་སྤྱི་ཡི་མཚོག། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་ཐུག་འཚལ་འདུད། །དངོས་
པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ལྷན་སྦྲེས་བདེ་བ་ཆེར་རྟོགས་ན། །འཆིང་བ་ཀུན་
ཀྱང་གྲོལ་བའི་ལམ། །རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སྤྲགས་ལྷུ་རྩལ་རྩལ་། །ཡང་དག་མཐའ་
ཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །རི་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་མ་རིག་པའི། །འཛིན་པའི་དབང་གིས་
ཉོན་མོངས་དང་། །ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་སྤྱིད་པར་སྤྲང་། །འཁོར་བའི་བདེ་
སྤྲག་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །མི་བརྟན་སྒྲིབ་ཅིག་གཡོ་བ་དང་། །སྤྲག་བསྐལ་དངོས་
དང་དེ་ཡི་རྒྱུར། །བྱུང་པའི་སྤྱིད་པ་སྤྲག་བསྐལ་འདམ། །གང་དེ་རང་སེམས་
འབྱུལ་བ་ལས། །བྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ཉིད་དང་ནི། །དེ་ཡི་གཉོན་པོའི་ལམ་
ལས་ནི། །སྤྱིད་ཞེས་སྟོན་ཡོན་འབྱུང་ཤེས་ནས། །བྱུང་དོར་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་
པ་ནི། །རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། །རང་སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བའི།
སྤྱིད་པ་མི་ལམ་མེ་ལྟ་བུ། །སྤྲག་བསྐལ་ཉིད་རྒྱ་མཐོང་བ་ལས། །འཛིགས་
པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཞེ་མཐར་འགྲོ། །ཡང་དག་དོན་ལ་སྤྱིད་མེད་ཀྱང་། །རྟེན་འབྱུང་
བསྐྱེད་རྒྱལ་ཤེས་ནས། །ཀུན་རྟོག་འཁོར་འདས་གཉིས་འཛིན་ཅན། །བྱུང་

དོར་ཚུལ་གྱིས་དཀའ་བ་སྒྲོན། །རྟུག་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡི། །མ་བྱ་ལ་ནི་བཙུང་
 ཏུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ། །གོང་མ་གོང་མའི་སྒོ་བྱང་
 ཀྱི། །ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། །མཐར་སྤྲུག་འབྲས་སྤེལ་ཐེག་ཅེ་ཡི། །
 ཡང་དག་དོན་མཐོང་སྒོ་བརྟགས་ན། །ཉོན་མོངས་ཉིད་དང་འཁོར་བ་ཞེས། །
 གང་སྣང་འདི་དང་མུང་འདས་ལ། །བྱང་བར་རྩལ་ཙམ་མ་མཆིས་ཏེ། །མ་
 འགག་སྣང་བ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཡུམ། །གཉིས་
 མེད་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དངོས་བཞག་
 དགོས། ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོ་ན། །ཆོས་ཀུན་ཡེ་ནས་མུང་ན་འདས། །གལ་
 ཏེ་ཉོན་མོངས་ཉིད་གྲུབ་ན། །སྤང་དང་བསྦྱར་བ་ཡོངས་མི་རུས། །མ་གྲུབ་དེ་
 བྱིར་ཉོན་མོངས་ནི། །སྒྱུ་འདྲ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། །དེས་དོན་གནས་ཚུལ་
 ཟབ་མོ་ལ། །ཉོན་མོངས་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་རྣམ་གྲོལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། །སྤང་སྤྱིད་གདོད་ནས་བདེ་ཆེན་པོ། །འདུས་བྱས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 པ་ཡི། །བདེ་བ་གང་དེ་མི་རྟག་ལ། །འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི། །རྣམ་ཀུན་
 རྟག་པ་ནམ་མཁའ་འདྲ། །རྟག་དང་བྱུང་དང་རང་བཞིན་མེད། །ཐམས་ཅད་
 ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་པས། །བདེ་བ་ཆེ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྗོད། །དེ་ལ་འཁོར་
 འདས་སྤང་དོར་སྟོགས། །གཉིས་ཆོས་ཀུན་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་མདོ་
 སྤྲུགས་ལྟ་བུ་ཡི། །ཟབ་པའི་གནད་ལས་སྤྲུགས་གྲུབ་པའི། །ཚུལ་འདི་མདོན་
 ཏུ་གྱུར་བ་ལས། །སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །གསུམ་སེལ་མཐའ་

ཡས་གྲོལ་གསུམ་ཐོབ། ཚིག་ཀུན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི། གསང་སྤྲུགས་
ཇི་བཞིན་མངོན་གྱུར་བར། རྒྱ་འབྲས་རྣམ་བཞག་ལས་གྲོལ་གྱིར། འཁོར་
འདས་མཉམ་ཉིད་འུབ་ཚུབ་པས། འདེད་དང་སྤྲིག་པའང་དེ་ལ་མེད། རང་
བཞིན་འཆིང་གྲོལ་ལས་འདས་སོ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲུང་བཡི། འདག་
དང་མ་དག་ཚིག་ཀུན་གྱི། རྣམ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མ་དམིགས་གིང། ཐམས་ཅད་
ཡེ་ནས་དག་པའོ། ཐེག་བརྒྱད་སྒྲོ་ཡི་རིམ་པ་ཡི། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་
ལ་སོགས་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་སྟེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་ནང་པ་སྒྲ་ན་
མེད། སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ། ཐབས་ཤེས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡི། འ
དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་ཚིག་སྒྲུ་བུ། གཏན་ལ་འབེབས་དང་བསྐྱོམ་པ་ཡི། འ
ལམ་དང་རང་རང་འབྲས་བུའི་ཚིགས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཡེ་
ཤེས་སྤྱི་གཞུགས་རྫོགས་པ་ཆེའི། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཚིག་སྒྲུར་རྫོགས། ཐམས་
ཅད་འདིར་འདུས་འདིར་གཞོལ་ཞིང་། འདི་ནི་ཐེག་ཀུན་ཅེ་རྒྱལ་ཆེ། ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། བདེ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་དངོས། འདི་གྲུབ་
སྟེན་གསུམ་འགྲོ་བ་རྣམས། སྤྲུག་བསྐྱལ་མཆོ་ལས་རབ་སྒྲོལ་ཞིང་། བདེ་
བཞེན་པོའི་མཆོག་འགྲུབ་ཅིང་། སྤོན་ལས་མཛད་པ་རྒྱན་ཆད་མེད། མཁའ་
ལྷར་བྱུང་ཅིང་ནོར་བུ་དང་། ལྷ་ཉིད་པག་བསམ་གིང་བཞིན་དུ། འབད་མེད་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། སྤྲུགས་གྱི་རལ་གྱིའི་མཆོན་ནོར་པོས། སྤྲུག་བསྐྱལ་
བདེ་བཞེན་པོར་གཙོད། ཚིག་ཀུན་སྤྲུགས་གྱི་དེ་ཁོ་ནའི། རང་བཞིན་མངོན་

དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །

། བྱ་ཚུལ་ཀུན་དུ་གཅོད་པ་ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི་བཞུགས། དུས་གསུམ་དུས་མེད་
 རྟོགས་པ་པོ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཚུལ་འཆང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྟན་
 གྱིས་བྱུང་། འཇམ་དཔལ་ཡང་དག་དཔལ་ལ་འདུད། དངོས་ཀྱན་ལྟན་
 རྣམས་བདེ་བ་ཆེ། བཅོལ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། གང་ནས་བཅོལ་གྱང་
 མི་རྟོན་དེ། རང་སེམས་གཏུག་མའི་བབ་གྱིས་མཐོང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ནི། རང་གི་གནད་གྱིས་མ་ཤར་ན། ཇི་སྟེད་བརྗོད་པའི་ཁ་བརྒྱད་
 གྱང་། རལ་བ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནར་ཟད། སེམས་གྱི་གསང་འདི་ཡེ་གནས་
 གྱང་། སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལམ་ལ་རག། མ་བཅོས་རང་གིས་གནས་པ་ལ། རང་སེམས་
 བཞག་ཅིང་རང་བབ་བལྟ། རང་བཞིན་སྒྲུབ་གྱང་མ་བྱས་པར། ཡེ་
 བས་གཟུང་འཛིན་མཐའ་ལས་འདས། དམིགས་གཏད་འཆིང་བ་ཀུན་བྲལ་
 བའི། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་རྟོན་ན། ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་པར་ནི། རྣང་
 སྤྲོད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན། འོད་གསལ་རྫོགས་ཆེན་གྱུ་མཐར་རྟོགས། རྩ་
 ཚུལ་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་བྲལ་ཏེ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་བཅུལ། ད་
 ལྟ་འབྲས་སུའི་བཅོན་ས་ཟིན། སྤྲོ་བདེ་ལྟན་ཡངས་ཨ་ལ་ལ། བལྟར་མེད་
 མཐའ་བྲལ་ཡངས་པ་ཆེ། སྤྲོ་མེད་རང་བབ་གཏུག་མའི་གྲོང་། གཟུང་
 གཏད་མེད་པའི་ཤུགས་འབྱུང་རྩལ། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཀུན་གྱི་གཞི། །

འཁོར་དང་མུང་འདས་ས་དང་ལམ། ཇི་སྟེད་གྲུབ་མཐའི་ཞེ་འདོད་ཀུན། ཁྲོས་
བྱས་ཆོན་གྱི་རི་མོ་རྣམས། ཉག་གཅིག་མཁའ་ལ་ཡོང་ཡེ་མེད། ཇི་སྟེད་རྟོག་
དང་ཇི་སྟེད་བརྟོད། ཁག་ལྟར་སྤང་ཡང་ཀུན་གྱི་མཐའ། ཉག་གཅིག་གྲོང་
དུ་འབྱུང་བ་པར། དེས་ན་གདོད་མའི་གྲུབ་མཐར་སྟོགས། ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི་
འབར་བ་ཡི། ལྟ་བུ་སྟོང་པོ་རྩད་ནས་གཅོད། མཁྱེན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་སྤང་
བ་ཡི། སྤྱིད་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་ཤོག །

༥ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སྒྲོ་ཡི་རལ་གྱི་བཞུགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོམས་
ཐབས་ཐབ། ཆོས་ཀུན་རང་ངོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྤང་ཆུ་ལ་གཉིས་ཆོས་ཅན་དོར་བཞེན་གཉིས་
དོན་ལ་དབྱེར་མེད་གནས་ཚུལ། དེ་ཡིད་དཔྱད་དུ་མ་སོང་བར་རང་རིག་གི་སྟེང་ཐར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། དེ་
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཀྱི་སྟེང་པོ་དེ་ངོས་དོན། འཇམ་དཔལ་གཞིན་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཚུལ་
སྟགས་སྒྲོས་ཀུན་ཞེས་རྒྱབས། སྤང་ཅམ་བསྟོན་དུ་མེད་མཐོང་བ། དེ་ཆོར་སྤང་
ཅམ་དུ་ནི། ཁྲོ་ལྟ་སུ་ཞིག་རྟོགས་མི་འགྱུར། སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་མི་ལམ་སྤྲུ་འདྲའི་
སེམས། བརྟག་ན་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར། ཀུན་སྤང་ཆུ་ལྷའི་ངང་ཆུ་ལ་
ཅན། ཁགས་ལ་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་ཤེས། སྟགས་སྟེང་གི་གཏེར་འཕྱོན་པའི་མན་ངག་
སྒྲོམ་པ་སྟེང་རལ་གྱི་ཡེ། འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅ་སྟོན་བཞི་སྟགས་སྤྱར་ལ། །

༦ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སྒྲོ་ཡི་རལ་གྱི་བཞུགས། རོ་རྩེ་སྒྲོ་གྲོས་དོན་
བཞིན་རིག་ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཀུན་རྟོགས་ཤིང་། བྱུག་ཀྱང་བཞི་ཡི་དོན་སྟོན་
པ་༥ མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཆེན་བྱོད་ལ་འདུད། ཇི་ལྟར་སྤང་གྲགས་ཆོས་རྣམས་

ཀུན། །མ་བརྟགས་ཉམས་དགར་སྒྲུང་ཙམ་པ། །ཐ་སྒྲུང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། །དབྱེད་ན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ། །གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། །
 ཚོད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བ་ཡི། །བདེན་གཉིས་མ་འདྲེས་སོ་སོར་འཛོག་ །མཐར་
 ཐུག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དེ། །ཆོས་ཀུན་རང་དོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །སྒྲུང་
 ཙམ་བསྟོན་དུ་མེད་མཐོང་པ། །དོ་བོ་བྱུང་འཇུག་རྟོག་མཐའ་བྲལ། །རང་བཞིན་
 ཉིད་དུ་ཡིན་ས་གནས། །དེ་ཆོ་རང་སྒྲུང་ཙམ་དུ་ནི། །སྟོ་ལུན་སུ་ཞིག་རྟོགས་
 མི་འགྱུར། །སྒྲ་ཆོགས་མི་ལམ་སྒྲུ་འདྲའི་སེམས། །བརྟགས་ན་རང་བཞིན་མ་
 གྲུབ་པར། །ཀུན་སྒྲུང་ཚུ་སྒྲའི་རང་ཚུལ་ཅན། །གསལ་སྒྲོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པར་
 ཤེས། །དེ་ནི་ཡིད་དབྱེད་ཙམ་མིན་པར། །རང་རིག་སྟེང་དུ་གཏན་པབས་ན། །
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡི་ཤེས་སྒྲ། །ཆོས་ཀྱི་སྟིང་པོ་གཏུག་མའི་སེམས། །དེས་
 དོན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་ཉིད། །རྟོག་བྲལ་རིག་པས་མངོན་སུམ་མཐོང་། །
 རི་བཞིན་པ་ཡི་གནས་ལུགས་ལ། །སྟོ་ཡི་མ་བཅོས་རང་བབས་འཛོག་ །ཡང་
 དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྟོ་རྟོ་ཡི་
 གོ་འབྱུ་བཞི་པོ། །རང་བཞིན་བཞི་སྒྲུང་སྟོན་མ་བཞི། །ཐུག་རྒྱ་བཞི་པོའི་དེ་
 ཉིད་དང་། །སྒྲུར་བའི་ལམ་གྱི་ཐབས་བཞི་སྒྲུབས། །ཨ་ནི་མ་སྟེས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ། །
 སྟེ་མེད་དབྱིངས་ལས་སྟེ་བའི་དབྱིངས། །རང་བཞིན་གསལ་བ་འཇའ་འོད་
 །ཁང་། །དབྱིངས་ནི་རྣམ་དག་སྟོན་མ་དང་། །ར་ནི་རྣལ་དང་བྲལ་བའི་སྟོ། །ཡི་
 ཤེས་སྒྲུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད། །འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་པ། །འཆར་

སྒོ་རྒྱུང་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མ། །པ་ནི་དོན་དམ་སྤང་བའི་སྒོ། །སྤང་དང་རིག་པ་
གཉིས་མེད་པ། །འོད་གསལ་སྒྲོས་པ་བྲལ་བ་ནི། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་
མའོ། །ཅ་ནི་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་བ་མེད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་རིགས་ལྡེ་ཡི། །ཆོམ་
ལུང་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི། །ཐིག་ལེ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོན་མ་སྟེ། །ཀ་ནི་མིང་དང་བྲལ་
བའི་སྒོ། །སྒྲོན་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཡིད་དཔྱོད་མཚན་མའི་ཆོས་ལས་
འདས། །མིང་འདོགས་བྲལ་བར་ལ་བསྐྱེད། །རྩི་མི་བློ་གྲོས་སྤང་བའི་སྒོ། །
གཞིར་གནས་སྐྱུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ལམ་དུས་མཛོན་སུམ་སྤང་བའི་
ཕྱིར། །ཐིག་རིམ་དགུ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས། །མཐར་ཐུག་རང་འབྲས་ལ་
སྒྱུར་ཆེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་
དབྱིངས་སྐྱེ་ཐིམ། །དམིགས་པ་མེད་བར་རབ་ཏུ་ནི། །ཕྱིར་གསལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི། །སྒྲིན་ཆེན་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལས། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྟིན་གནས་ཀྱི་
བར། །འགོ་སྒྲོལ་དབང་འཕྱོར་རྟག་བྱུང་འབྱུང་། །དགེ་འདིས་མཐའ་ཡས་
འགོ་བ་རྣམས། །རང་གནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར། །མ་འབད་བཞིན་
དུ་མཛོན་གྱུར་ཏེ། །བྱམ་ཅིག་སྐྱུ་གསུམ་གྲོལ་བར་ཤོག །རི་ལྗར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་
དབྱངས་སྒྲུའི་བརྟན་བཅོས་དགོས་པ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་དོན་གནད་ལྡན་པའི་རལ་གྱི་ལྗ་དང་།
ཁྲ་ལྡུམ་ལྗ་པོ་རྣམས་ལས་ཇེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ལུ་ཆེད་གནད་ཟིན་དང་། །མ་གྲུབ་པ་རྩ་ཐོ་བཀོད་པ་
རྣམས་ཇེ་སྒྲུ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་ཇོགས་མཚོན་པར་དམིགས་ནས། །སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཆེན་
པོ་གཙོས་མཁན་རྣམས་ལྡན་གྱི་ལྗན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མཛད་དེ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་རྫོངས་སར་
བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རྩེའི་གཟིམ་ཁང་བཀྲ་ཤིས་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་དགའ་ཚལ་དུ་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་མི་ཤམ་ཆོས་རྗེའི་ཐུགས་དགོངས་ཤོགས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་སྒྲོན་གྱི་དང་ཁྱད་པར་རྒྱལ་དབང་པདྨ་ལས་
ཤོལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཤིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་བྱུར་ཅིག་ སྐབས་
མཛད་པོ། ॥

༡༡། །ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་བཤམ་སློ་གྲོས་ སྤང་བ་རྣམ་སྟེར་བཞུགས།

ན་མོ་གུ་རུ་པདྨ་མཛུ་གྱི་བཟོ་རྒྱུ་ཡ། ཞི་སྒྲིལ་སྟེ། མད་བྱུང་བཅེ་མཆོག་གསེར་
གྱི་སྟིང་པོའི་སྟེན། མཁུན་བཟང་རིགས་ལམ་འབུམ་གྱི་སློག་ཐེང་ཅན། །འཆད་
ཅོད་ཅོམ་པའི་སྟན་འབྱུར་འབྱུག་སྐྱས་མཛེས། །ཐན་བདེ་ཞོར་བུའི་ཆར་འཛིན་
དེ་ལ་འདུད། །གཞུང་མང་མེ་ཏོག་བཞད་པའི་ཆལ་ཀུན་ཏུ། །རྣམ་དཔྱོད་བྱང་
བ་འབྱུ་བའི་སྐལ་བཟང་ལ། །སློ་གྲོས་ལང་ཆོ་ངོམས་པའི་རྣམ་འབྱུར་འགའ། །
ལེགས་བཤད་སྤང་ཅིའི་ཟོལ་གྱིས་འདིན་བཞག། །རི་ལྟར་སངས་པའི་ངོ་རོལ། །
རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་ལ་གཟན། །དེ་བཞིན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བཟོད་ན། །ཉན་
ཐོས་རྣམས་ནི་སྒྲག་ཅིང་སྟོད། །འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིང་ཅིས་མི་བདེན། །དེ་བཞིན་
ཐེག་མཆོག་ཨ་ཏིའི་ཆོས། །འོག་མའི་ཁུར་དུ་མི་བཟོད་ཀྱང་། །ཅི་ཕྱིར་ཐེག་
ཆེན་མི་བདེན་མིན། །གང་དུ་ཆོས་སུ་ཅི་སྤང་བ། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་
པ་ཡི། །ལྟན་གྱུ་བ་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་
ལས། །ནམ་ཡང་གཞན་དུ་མི་རྟོད་དོ། །སྒྲག་ཀུན་ལམ་གྱི་བདེན་བ་རྣམས། །

འདི་དོན་མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་ཏེ། །མཐོང་ན་གང་ལས་མི་འདའ་བ། །དེ་ནི་
གྲུབ་མཐའི་སྟིང་ནོར་འདོད། །རི་ལྟར་འབྱུལ་དང་མ་འབྱུལ་བའི། །གནས་
སྐབས་སློ་ཡི་གཞལ་བའི་དོན། །གང་གཟུང་ཞེན་བྱི་མ་སྟེ། །འབྱུལ་བ་ཟད་
བར་སྤང་སྟེ་གྲུབ། །གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་དག །དེས་པར་གྲུབ་པ་
ཞིག་ན་ནི། །སྤྲུའི་གསངས་རྒྱས་འབྲུབ་པར་འབྱུང། །མ་གྲུབ་དབྱིངས་དེ་ཡེ་
སངས་རྒྱས། །

༥ རི་ལྟར་འཐོར་རྒྱུད་གཡོ་བ་ཡིས། །སྟོན་མེ་ཆུང་ཅུག་སོད་བྱེད་ཀྱང་། །
ནགས་ལ་མེ་ཆེན་མཆེད་པ་ན། །མེ་སྟོབས་སྤར་བའི་གྲོགས་སྤྱུ་འབྱུང། །དེ་
བཞིན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གྱིས། །སྟོ་ཆུང་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ། །ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོ་འབར་བ་ན། །དེ་ཉིད་གྲོགས་སྤྱུ་འཆར་བ་ཡིན། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་
སྒྲིབ་ཅེས་པ། །སྟོ་ལ་ལྟོས་གྱི་དོན་ལ་མིན། །དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ་ལ། །སྒྲིབ་
བར་རྣམ་པ་དེ་སྤྲུའི་ག །འབྱུལ་སྤང་གཞོམ་པ་དོན་དམ་དེ། །དོན་དམ་སྤྲུས་
ཀྱང་མི་ཤིགས་བས། །དེ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ། །ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་དེ་གྲུབ་
མཐའ། །ཐ་སྟངས་སྤྲུག་ཀུན་གྱི་འདི་ཀུན་མི་སྤང་བས། །ཀུན་རྫོབ་འབྱུལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་
ཅུད་ནས་འཛིག་ཅེན། །ཁྱོད་ས་སོགས་ཉོན་མོངས་བརྟེན་གྱིས་དང། །རེ་ཞིག་
ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ཡང་སྟིང། །རི་ལྟར་འཐོར་བ་འབྲུབ་ཅེན། །རབ་རིབ་སྤང་བའི་
མིག་སྟོན་བཞིན། །འབྱུལ་བས་བྱས་ན་དེ་སེལ་བའི། །གཉེན་མཆོག་ད་རུང་
མི་བསྟེན་ནམ། །འབྱུལ་ཞེས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ནི། །གང་ནི་དོན་དམ་རྒྱ་ཡོད་

ན། །དེ་དག་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ལས། །གཞན་པས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་མིན། །
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་འབང་ཞིག་ན། །གང་གིས་བཅིང་སྟེ་འཁོར་ཞེན། །ཐམས་
 ཅད་སྟོང་ཉིད་འབང་ཞིག་ཀྱང་། །གང་གིས་བཅིང་སྟེ་འཁོར་ཞེས་སོམས། །གང་
 ཆོ་གྲུ་ལ་ཞུགས་པ་ན། །ཅི་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་རི་འགལ་མཐོང་། །དེ་རྒྱ་རང་
 ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཡ་ཤེས་སོམ་ན་དེ་མི་སྤང་། །དེ་བཞིན་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་
 ལ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་མོད། །བསྐྱོད་པར་སྤང་བ་རང་གི་བློས། །
 མཁའ་ལ་མདུད་པ་བོར་བ་ཡིན། །

༥ ། སྒྲོས་བྲལ་གིན་ཏུ་རི་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །མི་ཟད་བྱུང་ཆུབ་ཡོན་
 ཏན་མཆོག་གི་གནས། །ཀ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །མཐར་ཐུག་
 སྟོང་པོའི་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས། །མཁའ་ལྷ་རྟག་ཁྱབ་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་དེ་ནི། །
 གཙང་བདེ་བདག་གི་དམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །མི་སྟོང་ཡོད་པ་ཁོ་འདྲི་ཕྱགས་
 ལྷུང་མིན། །སྟོང་ཞིང་དག་པའི་གཞིམ་དུ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་རིང་པོའི་དུས་
 བཅའ། །ཡང་ན་ད་ལྟ་ཉིད་ཀྱང་རུང་། །ནམ་ཞིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན། །དེ་ཆོ་
 ཡང་དག་ཇོགས་སངས་རྒྱས། །གལ་ཏེ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། །ཆོད་མེད་བསོད་
 བམས་སྤང་བོ་དེ། །དུས་གསུམ་སྐད་ཅིག་ཆ་སྟོད་ཀྱི། །བསྐྱལ་པར་བསྐྱུན་ཀྱང་
 གལ་ལྟར། །གངས་མེད་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། །ལམ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་
 དོན་དུ་མིན། །གལ་ཏེ་ཡུན་རིང་འབད་དགོས་ན། །ཞགས་ལམ་གྱིས། །ཆོ་གཅིག་
 གིས་འགྲུབ་རྒྱལ་དེས་ཅི། །དེ་ཡན་འབྲས་སྤང་བཅོམ། །མཁའ་ཁྱབ་མཁའ་ཡི་དོ་

རྗེ་དེ། །གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་བདེ་གསེགས་སྟིང་། །རང་གི་དོ་བོ་རྒྱ་རྒྱེན་
བྲལ། །ལྷན་གྲུབ་འདུས་མ་བྲས་ཉིད་དོ། །བདེ་གསེགས་སྟིང་པོ་རྒྱལ་མིན་
ཡང་། །ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་དེར་འགྱུར་ན། །བཅོས་མ་འདུས་བྲས་རྒྱལ་བ་
དེ། །མི་རྟག་རྒྱུན་ཆད་ཅིས་མ་ཡིན། །དེག་ཞིལ། །རི་ལྟར་བྱ་ལ་གསོགས་པ་ནི། །
རྒྱུད་མེད་མཁའ་ལ་བགྱོད་མི་རུས། །དེ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་བྲལ་བའི་ལམ། །
ཡང་དག་མིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །དེ་སྤྲད་མེད་དགག་སྟོང་རྒྱུད་ཅམ། །
སྟིང་རྗེའི་ལམ་དང་མ་འབྲེལ་བར། །དེ་གཉིས་རེ་རེས་བྱང་རྒྱུབ་མཚོག། །ཐོབ་
བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མེད། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་
ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། །དེ་ཐོབ་ལམ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། །མེད་
ན་མི་མཐོང་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །སྟོང་ཆེན་ལྷ་བདག་བདེ་བའི་ཤོ་གྱི་རྒྱལ། །སྟིང་རྗེའི་
དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས། །ཐིག་ལེ་སྟོང་དྲུག་འདུས་པའི་ཨེ་གྲོང་དུ། །
ལྷགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མཛོན་བྱེད་གསུངས། །དེས་ན་སྟོང་དང་ཡེ་ཤེས་
གཉིས། །རྒྱུད་དུ་ལྷགས་པའི་ལམ་ཁྱད་གྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོར་རྒྱ་ཉིད་ལས། །
ཡེ་ཤེས་ཉིད་བསྐྱབས་འབྲས་བྱར་བཤད། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་འབྲེལ་དེའང་། །
ཐབས་ཤེས་རི་ལྟར་ཉིད་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཉིད། །འགྲུབ་པའི་
ལམ་ལ་ཁྱད་ལྷགས་པས། །ཐབས་ཤེས་རང་བཞིན་རང་གིས་གྱུང་། །འདུ་
འབྲེལ་མེད་པའི་འབྲས་བྲལ། །ལམ་བྱེད་ཨ་ཉི་ལོ་ག་ལས། །ལྷག་པའི་ཐིག་
པ་མི་རྟོན་དེ། །ཁང་བྱིར་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་མཐར་

ཐུག་བསམ་ན། །དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་ཡོད་པ། །ཤུའི་རིང་ལུགས་ལ་ནི་
མེད། །དེ་ལས་དེ་འབྲས་སངས་རྒྱས་པས། །གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་མིན་ཞེ་
ན། །འདི་ནི་སོར་རྟོགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཤན་འབྱེད་ཡིན་གྱིས་ལ་སྒྲོ་མིན། །
གལ་ཏེ་ཤན་འབྱེད་སྐབས་སུ་ཡང་། །མིང་ཙམ་སྒྲོས་པས་དེར་འགྱུར་ན། །དུ་
མའི་གཞུང་དུ་དངོས་པོ་རྒྱུ་ས། །སྒྲོས་པས་སྒྲོང་ཉིད་དངོས་འགྱུར་རམ། །རྒྱལ་
ཉིད་ཡིན་ཡང་ལམ་དེ་དག །མ་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྤང་སྟེ། །རི་ལྟར་སྒྲོང་བ་རྟག་
གནས་ཀྱང་། །ལམ་མ་ཞུགས་ལ་རི་ལྟར་སྤང་། །ཐབས་ཤེས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་
པ་ཡི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ། །ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
ཀྱང་། །མཆོན་མའི་གཟུགས་ལྟར་མི་གསལ་ཞེས། །གསུངས་ཕྱིར་རྟོག་གའི་
ཡལ་མིན་ཡང་། །ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་ལམ་བྱེད་ཀྱིས། །དབྱེར་མེད་སྐས་
སུ་གྲུབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་བྲ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། །ཡེ་ཤེས་ལམ་བྱེད་མི་རུས་ན། །
སྒྲོང་ཉིད་གཙོ་བོར་འཇགས་རྒྱུད་ལ། །ཡོད་དེར་འཇུག་པའི་ཐབས་མེད་དམ། །
སྐགས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་དགོས་པ་ཅི། །འོན་ལམ་གྱིས་ཅི་བྱ་ན། །གཤིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་མཐོང་ཕྱིར། །རི་ལྟར་གཟུགས་ནི་འགྱུར་མིན་ཡང་། །མིག་སྒྲོན་སེལ་བའི་
སྐབ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་སྒྲོན་ལྟ་བུ་འདིར། །འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅི་
ན། །ཐ་སྤྲད་ཤན་འབྱེད་སྐབས་སུ་ནི། །དེ་ལྟར་བུ་སྟེ་འཁོར་འདས་ནི། །རིག་
དང་མ་རིག་བྱེད་ཅེས་གསུངས། །འོན་ཀྱང་དོན་དམ་ལྟ་བུའི་གཞིར། །མིག་
སྒྲོན་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པའང་། །ཡང་དག་མ་གྲུབ་དབྱིངས་ཉིད་དོ། །ཞེ་མ་སྒྲོན་

མཆོག་ཀྱལ་པོ་དེས། །སློང་ན་བསྐྱོག་པའི་ཐེག་རིམ་ནི། །སྐྱེས་ཀྱི་གདང་ལུ་
ལྟ་ལུང་བསྟན། །མཐར་ཐྱིན་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་ཀྱལ་བའི་དབྱིངས། །བྱངས་མེད་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྟེན་གྱུར་བ། །ནམ་
ཞིག་བདག་གིས་མངོན་དུ་བྱ་སྟམ་དུ། །ལམ་མཆོག་མཐར་ཐུག་གྱུར་ལ་སྟེད་
བ་འཕེལ། །ཤན་འབྱེད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས། །དངོས་ཀུན་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་ལུར་ལ་སྟོོ་བའི། །ལྟ་དང་ཁས་ལེན་བསྐྱེས་ནས་སྟོངས་རྣམས་
ལ། །ཤུལ་བཞིན་གོ་བཤེར་བཤད་པའི་དགོ་བ་ཡིས། །ལྟ་མཆོག་ཀྱལ་པོར་
བསྟན་པའི་སྟོོ་གྲོས་ལས། །མི་ཟད་སྟོོ་བས་བ་སེང་གའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །ལྟ་
དམན་རི་དུགས་བྱེ་བ་ཟེལ་གཞོན་ཞིང་། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟུན་བཟང་འབྱེད་
གྱུར་ཅིག། །ཅིས་བའང་སྟོོང་ན་ཐམ་ཆེསྟོང་ལ་ཁྱགས་ཡིད་ལ་འཕྲིག་གཞུང་བའི་ཆོགས་རེ་ལྟར་དོ་ཞེས་
མ་ཉི་བུ་ལ་འམ་མི་ཐམ་སྟོོ་གྲོས་དྲི་མེད་དུ་འཕོད་པའི་གྱིན་བས་རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ལྷགས་རྟུལ། །མཆོས་ཤམ་
ལ་བྱིས་བ་མཛྲ་ལོ། །

ན་ཡང་། རྟེན་ལུ་མ་ལ་རག་ཅིང་། བདེན་དེའང་ཁོ་ལས་འདའ་བ་མེད། །

༥ གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་མི་གནོད་ཚུལ་འོག་མའི་སྒོ་གོས་ན་འཕར་བས། མ་
ཚོད་སྒྲོས་པ་འདིས་བཅད་ཅིང་། རྟེན་འོག་ཏུ་ཡོངས་ཤོགས་ན། རྟེན་
བརྟེན་འདིར་རྟོལ་བཞད་གད་གནས། །

༥ རྩལ་སྒྲུབ་ལྷན་ཁྲུབ་ཕྱིན་དགལ་བཤམ་དུ་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་ཚོས། རྒྱུབ་ཕྱིན་
སེམས་ཅན་འབྲུལ་པའི་སྒོ། ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཚད་མ་མེད། རྟེན་སེལ་གཉེན་
པོ་ལས་བདེན་ནི། ཐེག་པའི་རིམ་པ་དགུ་རུ་བཞག རྒྱུབ་ཕྱིན་ཡིན་པར་ཚོས་
ཉིད་རིགས་པ་ནི། གང་གིས་གཞོམ་དུ་མེད་པ་དང་། འབྲས་དངོས་བྱ་བ་ཕྱིན་
རིགས་དང་། རྒྱ་སེམས་ལ་དག་དང་མ་དག་ཅིས་འཛིན་པ། སེམས་གྱི་འབྲས་
ལུང་རང་རིག་གཞན། རྟེན་གཉིས་མགོ་མཉམ་ལྷོས་བསག་གིས་ཀ་ཡོད་དེ་ཤེ་ན། །
ཡང་དག་པའི་དབང་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད། འབྲུལ་དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་
དམ་ཡིན། །

༥ ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ ཏུ་གུ་སྒྲེ་མེད་ཚོས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། གཏུ་ཚོགས་འཁོར་བཞོགས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་
དང་འདྲ། རྟེན་ཁྲུབ་མེད་པོ། མདོན་སྒྲུབ་གྱིས་མི་གནོད་ཚུལ་གྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་མཚན་མར་
འཛིན་པ་དག འཛིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སྒྱུད། །

༥ དཔེས་རྒྱུབ་པ། རི་ལྟར་སྒྲུ་མང་ཚོགས་པའི་ཐག་པ་ཞིག རྒྱལ་དང་ཐག་
པ་དམ་བཅར་གྲུར་དེ་ལ། མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་དེ་དེ་དང་དེ། འབྲུབ་

པའི་དམ་བཅའ་ཐུན་མོང་རིག་པའི་ཐིག་། མི་ལྟུང་དཔང་པོ། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་ཁྱོད་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་དངོས་པོའི་རྩལ་མཚུངས་དེར་དམ་བཅའ། །
 སྤར་ཉམས་ཐུན་མོང་གི་རྩོད་པའི་གཞི་དེ་རི་ལྟར་རྟེན། ཡང་ན་ད་རུང་སྤྱལ་འཛིན་
 བདེན་ནམ་ཅི། རི་ལྟར་བྲེ་ཏའི་གོང་ན་མཐུན་སྤང་བའི། རྩལ་ནག་ཏུ་མཐོང་
 ལ་འགའ་ཞིག་གིས། མི་རྒྱམས་རྩུར་མཐོང་རྩུར་བསྐྱོས་ཐོབ་པ་ཡི། ཉགས་ཀྱིས་
 རྩུར་ཡང་མི་འགལ་བར་གྲུབ་པས་སྤང། རྩག་འཛིན་བསྐྱོག་པ་ལྟར། འབྲུལ་བའི་
 བསྐྱད་པའི་མ་དག་སྤང་བ་ཡང་། མ་འབྲུལ་སྒོ་ཡི་དབང་བྱས་གྲུབ་མཐའ་
 འདིར། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བཅས་པ། འབྲུལ་བའི་མདོན་སྤྱུ་
 སྒོ་ཡིས་རི་ལྟར་བརྩི། འོན་ཀྱང་སྤང་རྩལ་ཐ་དད་པ། མེད་པར་སྤྱུ་བ་མ་ཡིན་
 གྱི། གང་ཞིག་འབྲུལ་བ་སེལ་གྱུར་པའི། འབྲུལ་མེད་དེ་དག་གྲུབ་མཐར་
 ཟུངས། འབྲུལ་བཅས་གྲུབ་མཐར་མི་བཟུང་བ་སྤྱིའི་ལྷགས་ལ། གལ་ཏེ་སངས་མ་རྒྱས་དང་
 རྒྱས་ན་ཡང་། ལ་བསྐྱབ་པ་དོ་ཐོ་ཉིད་ལས་མ་འདས་བས། དོ་ཐོ་ཉིད་དེ་སངས་
 རྒྱས་ན། དེ་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་སྤྱེ་ཞིག་དོ་ཐོ་ལས་འདས་ཡོད་དམ་ཅི། །
 ཡེ་རྫོགས་སྒྲོང་ལས་འདའ་མི་སྟེན། མ་དག་པ་ཡིས་དག་པ་ལ། མ་ཁྱབ་
 དག་པས་མ་དག་པ། དོ་ཐོ་ཉིད་དུ་བྱིན་སྒྲོབ་པས། དག་པ་ལས་ལོག་པས་མ་དག་
 རང་མཚན་གང་དུ་གྲུབ། དག་དང་མ་དག་གཉིས་འཛིན་སྒོ། ཁྱོས་ཏེ་ཐ་
 སྤང་གུན་དུ་བཏགས། དེ་ཡུལ་རྟོག་བྱེད་བཅས་པ་ནི། རང་བཞིན་དག་པ་
 ལས་མི་འདལ། གང་དུ་སྤྱོད་པར་སྤྱུབ་པ་དེ། ཁོས་ཉིད་ལས་ནི་འདའ་མི་

མིད། ཀྱང་དུ་མི་སྣང་ཅི་བསྐྱབས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ཉིད་ལས་འདའ་མི་མིད། །
ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་། །དངོས་དོན་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རིག་
པས་ཡུལ་ཡིན་དབྱིངས་ཀྱི་འཕྱུལ། །དབྱིངས་དེ་སྤྱི་ཀྱང་མི་དམིགས་པས། །
ཐམས་ཅད་མདོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །མི་དམིགས་སྒྱུ་ལྱིས་དམིགས་པ་མེད་པར་
དབྱིངས་དེ་བསྐྱོམ་ན། །དབྱིངས་དེ་དམིགས་བྱ་མིན་པར་དམིགས། །བསམ་མིན་
ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས། །དམིགས་ན་དེ་དེའི་མཚན་མར་འཆིང་། །བྱིས་
སྤྱོས་ཡུལ་མིན་རང་གསལ་བ། །དམིགས་ན་འད་དམིགས་པ་མིན་གྱུར་ཅིང་། །
མ་དམིགས་དམིགས་པ་ཉིད་གྱུར་བས། །ཀུན་ཤོང་དངོས་པོ་གང་དང་མི་འགལ་
བ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་གནས་མེད་པར་རང་སྣང་། །བདེན་པ་དབྱེར་
མེད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་། །མ་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་
འགྱུར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་འདྲ་སྣང་འདྲ་མཉམ་ཉིད་གྲོང་། །དག་དང་མ་
དག་སྣང་ངོ་ཅོག །ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་མཉམ་པས་ན། ཆོས་ཉིད་ཐོབ་མེད་དུ་
ནའང་། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ལས་གཞན་ནམ། །དེ་ལས་གོ་ལས་མདོར་བསྟན་ནི་ཡོད་པ་
དགག་གཞིར་བྱས་ནས་སྟ། །མེད་པ་དོན་དམ་ཉིད་སྐྱབ་དང་། ཆོས་ལས་
དོན་དམ་གཞན་འདོད་པ། །ངེས་དོན་འདི་ལས་ཤིན་ཏུ་གོ་ལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
འདྲ་འདི་ལས་ལེན་བྱལ་སྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཞི་བར་ཞེན་པ་ནི། །ཉི་ཆེ་བ་ཡི་ལྷ་བ་ལ། །ཡོད་
པས་དེ་སྤྱོས་ཡོངས་ཆོད་པས། །འདི་ཞེས་ལས་ལེན་མེད་པ་སྣང་བ་ཡིན། །དངོས་
ཆོས་གང་ཡང་མ་སྤངས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་གང་གིས་མི་འཆིངས་པའི། །རྒྱ་ཆད་

རྟོགས་ལྟར་བྱལ་བ་ཡིས། རི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་གཏིང་མི་དཔོག། གཞན་གྱི་ལ་
 དགས་པ་དངོས་དང་དངོས་མེད་རབ་ཞི་བའི། བཤམ་འདྲ་དེ་ལ་ཐུག་གཏུག་ན། །
 དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཆོས་མེད་ལ། །འཁོར་འདས་མེད་དམ་ཐོས་པ་ཁོར་ཅི་ལས་
 བྱུང་། བཤམ་ལ་ཆོས་ཅན་སྤང་བ་ཀྱང་། ཡངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་བྱུང་བ། །
 དེ་ཡང་ཆོས་མིན་སྐྱེ་འདྲ་ན། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་མ་སྒྲེར་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་བྱུང་
 མཐའི་ཐོས་པས་མ་བསྐྱེལ་འཛིན་ཏེ། །འདི་ཤེས་པས་ཡམིང་བར་འདི་ཡི་ལམ་སྟེགས་ཉིད་
 དྲ་ཤེས་པས་ན། །རེ་ཞིག་གཏད་སོར་དམིགས་པ་རྣམས། གཏད་མེད་ཉིད་
 དང་མ་སྤང་བས། །རང་རང་གི་བྱུང་མཐའ་བདེན་པའི་སྒྲོ་ཡི་རལ་གསོའི་ལྟར་བོབ། །
 ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་ཀ་མི་འཇུག་པའི་གཅིག་བདེན་སྤང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །
 གང་མཐར་ལྟར་བར་བྱུང་བ་མེད། །ཀྱན་ཡིན་གང་ཡང་མིན་པ་ལས། །བརྒྱལ་
 ཏེ་སྐྱེ་བ་མོ་གཤམ་ལ། རི་ལྟར་དགག་དང་སྐྱེ་བ་བརྣམས། །མེ་ལ་ཤིང་བཞིན་
 འདིའི་གྲོགས་སུ། །མི་འགྱུར་ཆོས་ཤིག་ཡོད་མིན་ན། །ཀྲོལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་
 བརྒྱལ་ནས་གཞན་རྟེན་དམ། །ཤེས་བྱ་མིན་ན་ནི་འདིར་ཀྲོལ་བས་སྐྱེ་བ་པའི་རྟགས་བྱུང་ལ། །
 འོ་ན་ཤེས་བྱ་མེད་ཟེར་ན། །ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང་བའི་གྲོང་། །ཤེས་རབ་དབང་པོས་
 མངོན་སུམ་ཆོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚུལ་ཡང་མིན། །ཀྱན་བྱུང་མཁའ་ལས་
 བརྒྱལ་བ་ཡི། །ཤེས་བྱ་ཞིག་གོ་མངོན་སུམ་ནི། །དེ་ཡང་ཁྱོད་ལས་མི་འདའ་
 བས། །བྱུང་མཐའ་གཞན་དང་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་བའི་བྱུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་
 རྟེན་པས་ རྟོ་རྟེ་གང་། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆེ། །ཞེ་མའོ་ངོ་མཚར་ཆོས་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཀྱི་གཤིས། །འབྲས་བུ་དཔལ་ལྷན་དྲི་མེད་སྒོ་མངའ་ནམ་ཀུན་མཁྱེན་ནས་ཇི་
སྟེད་བྱིས་པའི་བར་གྱི་ཡང་། །རིག་ཚོགས་ཀྱིས་བྱུང་གིས་བྱའི་གནས་ལ་རང་
བྱུང་གཤིས་འབར་ཐུག་མེད་སྤངས་རབ་ནི། །དེ་ནི་རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་ལ་སེམས་
དཔའི་ཚུལ་གྱུར་རང་བྱུང་ཡེ་གིས་དེ་ཁོ་ན། །འཇམ་དཔལ་ལྷོན་པོ་དོ་རྩེ་མེ་འདིས་
ཇི་སྟེད་ལྟ་ངན་མ་རིག་ཚང་ཚོང་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད། །མདྲ་ལོ། །

༣༡། མཁའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དད་པའི་གདུང་
དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ།

ཨེ་མ་རྟོ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཡུམ་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། སྐྱེད་བྱངས་རྒྱ་མཆོའི་མངའ་
བདག་དབྱངས་ཅན་མ། སྤྱགས་རྗེས་འགོ་ཀུན་སྒྲོལ་མཛད་རྗེ་བཙུན་མ། །
ཐོད་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་མཁའ་འགོ་མ། ། རིག་འཛིན་བསྐྱེད་སྤྱགས་འཛིན་
དབྱེས་ཡུམ་མ། ཐོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་མཅིག་མ། གསང་
སྤྱགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་མ། མཁའ་བཙུན་ལ་མཆོག་གི་བདག་
ཉིད་མ། ། འཆི་མེད་ཆོ་མཆོག་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་མ། ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་
རྗོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ། སྦྱིང་རྗེས་གང་འདུལ་སྐྱར་སྦྱོན་ཐབས་མཁས་
མ། གཤམ་པན་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་མ། བྱིན་ལས་མུ་མཐར་
ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་མ། ཐོས་ན་སྤྱགས་རྗེ་མུར་པའི་རྗེ་བཙུན་མ། སྐྱབ་ན་
བྱིན་སྐབས་ཆེ་བའི་མཁའ་འགོ་མ། སྤྱགས་རྗེས་མ་ལྟར་གཟིགས་པའི་བྲིན་
ཆེན་མ། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་བདག་གི་མགོན་གཅིག་མ། ཡེ་ཤེས་
མཆོ་རྒྱལ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མཁའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མོ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་

བ་འདེབས། །སྤྱལ་བའི་དབང་མོ་བྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐིང་འོད་
འབར་མ་བྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀྱུ་རུའི་གཟུངས་གཅིག་བྱེད་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །བརྒྱད་འཛིན་ཡུམ་གཅིག་བྱེད་ལ་། ཟབ་གཏེར་མཛོད་འཛིན་
བྱེད་ལ་། བྱིན་རྒྱབས་ལྷུང་འཇུག་བྱེད་ལ་། དགོས་འདོད་དཔལ་མོ་བྱེད་
ལ་། འགོ་བའི་རེ་སྐྱོང་བྱེད་ལ་། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱེད་ལ་། རྩམས་རྗེ་
བསྐྱེད་བྱེད་ལ་། གདམ་གྱི་སྤྱབས་ལྷུང་བྱེད་ལ་། འཕྲལ་གྱི་གདུང་སེལ་
བྱེད་ལ་། འགོ་བའི་འདྲེན་མཚོག་བྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱོད་ནི་སྤྱུ་མ་
ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ལྟ། ཁྱོད་ནི་མ་ལའ་འགོ་ཁྱོད་ནི་ཆོས་སྦྱོང་སྟེ། །སྐྱལ་བར་བདག་
གི་སྤྱབས་གཅིག་རྗེ་བཙུན་མ། ཁྱོད་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །
གདུང་བས་བུ་རྒྱུང་མ་ལ་འཕོད་བ་བཞིན། །སྟིགས་མའི་རྒྱུད་པ་སྤྲོ་ཆོག་གས་གྱིས་
མནར་བའི། །ཀྱུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་རྗེས་སུ་འཇུག་བ་བདག །རེ་ས་སྤྱབས་གནས་
ཁྱོད་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཁྱོད་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐར་སོན་ཏེ། །མྱོང་
བྱུང་ཆོག་གས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱས་ཤིང་། །གཞན་དོན་ཁུར་བྱེད་མཁྱེན་
བཙུ་ལུས་པའི་སྟོབས། །སྤྱལ་བཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་མཉམ་བཞིན་དུ། །
བདག་ཅག་པོད་འབངས་ཤིན་ཏུ་སྐྱལ་དམན་རྣམས། །དུས་གྱི་རྒྱུད་པས་ལྷག་
པར་གཅོས་བ་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དབུགས་འབྱིན་མི་མཛད་ན། །དོ་
རྗེའི་དམ་བཅའ་བདེན་ཆོག་བསྟེལ་ལམ་ཅི། །དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་
མཆིས་གྱི་བར། །ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྦྱོང་ཁྱོད་ལ་ཆོགས་སུ་འབུལ། །སྤྱོད་

མཁའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཨོ།

བྲང་གསུམ་ཨ་མ་ཁྱེད་ལ་གཏད། ཁྱིའ་ནས་གདུང་བའི་ཡུས་སོ་རྩེ་བཙུན་མ།^{༡༩} དད་པ་ཅན་ལ་ཐུགས་རྩེས་མི་བསྐྱུ་བའི། མཁྱེན་བཙེ་ནུས་མངའ་ཁྱོད་གྱི་
བདེན་ཆོག་བཞིན། ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་ཀྱང་འབྲས་མེད་ཡིད་ཆད་པ། རྒྱལ་
དམན་བདག་ལ་ལྷག་པར་ཐུགས་བཙེར་མཛོད།^{༢༠} བདག་ནི་ལས་ངན་ཉོན་
མོངས་བྱ་རྒྱབས་འབྲུགས། ཁད་གདོན་བར་ཆད་འཆོ་བའི་སྐྱབས་སུ་འཐུམ། རྒྱབས་མཆོག་ཁྱེད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་སེམས་བྱས་ཀྱང་། ཐུགས་རྩེས་དབྱགས་དབྱུང་
ཅུང་ཟད་མེད་དམ་སྟུམ།^{༢༡} དབང་ལྷན་ཐུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཁྱེད་ནུམས་
ལ། ཁྱེད་བྱུང་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་མངའ་ཡང་། གྱེ་མ་ང་དང་ང་འདྲའི་
ལས་ངན་ནུམས། ཐུགས་རྩེས་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཅན་གྱི་དམ།^{༢༢} རྩོན་
ཆོ་གངས་ཅན་ཐུན་པའི་སྐྱག་རུམ་འདིར། གྲུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་ཁྱེད་སྐུ་དངོས་སུ་
བཞུགས། རྒྱལ་བཟང་གཏུལ་བྱའི་ཆོགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། གསང་
སྐྱགས་ཟབ་མོའི་ཉམས་རྟོགས་ཉི་ལྟར་གསལ།^{༢༣} དེ་ནི་དེ་ཀྱན་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་
དུ་སོང་། རྩེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་རྩེས་སུ་ཆེར་མོས་ཏེ། ཕྱེ་གཅིག་བྱས་པ་གཙོ་
བར་འདོད་ན་ཡང་། སྟིགས་མའི་རང་མདངས་མི་དང་མི་མེན་ཆོགས།^{༢༤} བཀའ་
དྲིན་ཁྱེད་དུ་གསོད་པས་ས་འདི་ཡང་། ཁག་ཕྱོགས་སྟོབས་ཆེན་མཆོན་དབུལ་
མོངས་མང་། བོད་འབངས་སེམས་ཅན་གྱེ་མ་སྟིང་རེ་རྩེ། ཁྱེད་རྩེས་འཇུག་
བ་ནུམས་གྱི་ཚུལ་འདི་གཟིགས།^{༢༥} རྩེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་པདྨ་འོད་ན་བཞུགས། ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བས་ལས་ངན་འདི་ན་འཁོད། གཏུང་ཐུགས་དྲག་པོས་གསོལ་

བ་བད་བ་ན་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པས་བསྐྱབ་མེད་མོད་གྱི།^{༡༠} །ལས་ངན་
 རང་གི་ཉེས་པས་རང་བསྐྱབས་ནས། །སྒོམ་པ་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བསྟགས་པ་
 བཞིན། །ཡིད་ལ་དབྱུགས་དབྱུང་ཅུང་ཟད་མ་ཐོབ་ན། །ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་
 པ་འཇུག་ཅེས་ངེ་ལྟར་འཆོལ།^{༡༡} །འདི་ན་གདུང་པའི་ཆོག་མེད་གང་ཤར་དུ། །བྱིས་
 པའི་དུ་རྒྱབས་བཞིན་དུ་སྒྲུས་པ་ལ། །རྗེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་ཐུགས་རྗེས་ཆེར་
 དགོངས་ཏེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རེ་བ་བསྐྱང་དུ་གསོལ།^{༡༢} །རྗེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་ཁྱེད་
 ལ་མོས་པ་ལ། །སྐལ་བ་དམན་པའི་གང་ཟག་མ་མཆིས་ཤིང་། །བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞེས་པའི། །ཞལ་བཞེས་གང་ལགས་དུས་འདིར་
 མངོན་པར་མངོད།^{༡༣} །བསྐྱེད་རྫོགས་པ་སྟེན་སྒྲུབ་ཕྱིན་ལས་རིམ་པ་ཡི། །གྲུ་
 རུའི་གསུང་བཞིན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཅི་གཅིག་བཀའ་འདྲིན་དུན་པའི་ཐོད་
 འབངས་རྣམས། །ཆོ་རིང་ནད་མེད་ཅི་བསམ་ཡིད་བཞིན་དུ།^{༡༤} །འགྲུབ་པའི་
 བདེན་ཆོག་བསྐྱབ་མེད་མོད་གྱི། །དེང་སང་གྲུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་འདྲིན་ལ། །
 གུས་པ་ཉིར་འཛོག་ཐོད་འབངས་ཐལ་ཆེ་བ། །ལྷག་པར་སྐལ་བ་རྒྱུད་སྟམ་གདུང་
 རྒྱགས་འཕེལ།^{༡༥} །འདི་ན་སྟིགས་མའི་ཉེས་པ་ཆེར་བདོ་བས། །གངས་ཅན་
 མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་མི་དུན་པར། །བྱས་པ་ལོག་པར་གཞོ་བའི་སྒྱེ་བོ་མང་། །
 བརྟན་ཞབས་སྒྲུ་གྲོས་སྤྱད་དུ་ཉེ་བ་ན།^{༡༦} །དུས་གྱིས་མནར་བས་སྒྱེ་བོ་བདག་
 འདྲ་བ། །ཁུང་གསལ་ཙམ་ཞིག་ཁྱེད་ལ་དད་མོས་གྱང་། །རང་གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཉོན་མོངས་རྒྱབས་གྱིས་དབྱུགས། །ཅི་བྱ་མེད་པར་རྒྱུད་པའི་སྐལ་བ་མེད།^{༡༧} །

དེ་ཆོད་པ་ལ་རི་བོ་དེ་འོད་གླིང་ན། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་མཆོངས་མེད་སྒྲུལ་
 པའི་སྒྲ། །བདག་ཅག་པོད་འབངས་བསམ་ཡོད་ཀྱི་སྒྲུབས། །རྩེ་བཙུན་
 ཡབ་ཡུམ་བཞུགས་སྐྱམ་རྩེས་དྲན་ནས།^༡ །མལ་གྱི་ནང་དུ་ཚུགས་པའི་ཐབས་
 མེད་ཅིང་། །དཔགས་ཀྱང་ཁར་འཆང་མཆི་མའི་ཆར་རྒྱན་འབབ། །ཉིན་མཆོན་
 ཁོར་ཡུག་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་དབ་ཀྱང་། །ཐུགས་རྩེས་དཔགས་དཔྱད་ཅུང་ཟད་
 མི་ཚུ་ལ་ན།^༢ །གངས་མེད་བསྐྱལ་པའི་ཐོན་ནས་གཞན་དོན་དུ། །སྐབས་ཆེན་
 ཆོག་སྐུ་གཉིས་རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །མཐུན་པས་རྒྱས་པ་མཆོངས་མེད་བརྟེན་
 བཞིན་དུ། །ང་དང་ང་འདྲ་སྤྱད་བསྐྱལ་གདུང་ཤུགས་ཅན།^༣ །སྤྱིང་རྩེའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་བ་མིན་ནམ་ཅི། །ཁྱེད་ལ་མ་མཁུན་བ་ནི་ཡོངས་མི་སྤྱི། །གསོལ་བ་
 བཏབ་ཆེ་གདུལ་བུའི་ཡུལ་རྒྱེན་གྱིས། །ཐིན་ལས་མི་འཇུག་བ་ནི་མི་སྤྱི་ན།^༤ །
 ཅི་ལགས་བདག་གི་རེ་བ་འབྲས་མེད་སོང་། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསོལ་ཡང་
 ཐུགས་རྩེའི་ཤུགས། །མེད་ན་སྐྱལ་དམན་བདག་ཅག་སྤུལ་རེ། །སྒྲུབས་བུལ་
 ཡོད་ཆད་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྤྱི་ཞིག་^༥ །འོན་ཏེ་གྱུར་ངན་རང་ཉེས་ལན་མོད་གྱི།
 །ང་དང་ང་འདྲ་ལས་ངན་གཞན་མཆིས་ན། །དེ་ཀྱི་ཁྱེད་ལ་སྒྲུབས་སྤྱི་སོང་པའི་
 ཆོ། །འདི་བཞིན་ཡི་ཆད་གྱུར་ན་གྱི་མ་སྐྱམ།^༦ །ཁུ་ཅུ་ཁྱེད་རྩེས་འཇུག་དང་
 ཁྱེད་གསུང་ལ། །མོས་རྣམས་སྐྱལ་བ་གཞན་ལས་བཟང་གྱུར་ན། །དམན་པ་
 བདག་གཅིག་རྒྱུད་ཀྱང་བཟོད་ལགས་ཏེ། །ཐུགས་རྩེའི་མཛོད་རྟགས་མཐོང་
 བ་སྤྱི་སྤྱོ།^༧ །ཀླུ་བ་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །ཁྱེད་ཉིད་ཀླུ་

བ་ཀུན་ལས་ཕྱིན་མྱུར་ཞིང་། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷག་པར་སྟིགས་དུས་སུ། །
པོད་འབངས་དད་པ་ཅན་རྣམས་སྟོབ་ཅེས་གསུངས། ༥༥ །དེ་རྗེའི་བདེན་ཆོག་
འདི་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་འཇུག་གསོལ་བ་འདེབས་ལ་འབྱུང་རིགས་པས། །
དེད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྗེས་འབྲངས་རྣམས། །གཞན་ལས་མདོན་མཐོའི་
སྐལ་བར་སྟོར་མཛོད་ཅིག་༥༦ །ཁྱིད་པ་ལས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་འབྲུལ་མོ་ཆེ། །རང་
སྣང་མི་ལམ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ལ། །རེ་ཞིག་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ཆེན་མ་མདོན་
ཡང་། །ནམ་ཞིག་བསྐྱེད་ཕྱིན་རྒྱུ་ལས་ཅིས་མི་མདོན། ༥༧ །དེས་ན་བདག་ནི་
སྟོད་དམ་སྟག་གུང་རུང་། །མཐོ་ལམ་དམའ་ལམ་གྱི་ཅེ་མནར་མེད་བར། །ཆོ་
རབས་འཁོར་བ་གང་དང་གང་སྟེས་གུང་། །རྗེ་བཙུན་ཡབ་ཡུམ་ཐུགས་རྗེས་
རྗེས་འཛིན་ཤོག་༥༨ །སྟོད་དང་སྟེ་བ་ཀུན་ཏུ་བད་འབྱུང་དང་། །མཚོ་རྒྱལ་ཡབ་
ཡུམ་སྟོང་གི་ལྷ་ར་བཏོན་ནས། །ནམ་རྟོག་སྤྱོད་ཆོག་ས་ཐེ་ཆོམ་ལོག་པའི་སེམས། །
སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟེ་བར་མ་གུར་ཅིག་༥༩ །མཚོག་ཏུ་རང་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་
པ་ཡིས། །སྤྲོ་མ་ཡབ་ཡུམ་བཀའ་བཞིན་རྗེས་སུ་སྐྱབ། །དད་དད་དག་སྣང་
ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་འཁེལ། །སྤྲོ་མའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་བར་ཤོག་༦༠ །
སྤྲོ་མའི་བཀའ་དང་ཆོས་སྤྱིར་དཀའ་སྟུང་ལ། །མནར་མེད་མེད་པུང་དྲག་པོར་
འཇུག་པ་ལའང་། །པདྨའི་མཚོ་རུང་བ་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཁྱམ་མེད་དགའ་བའི་
སྟོང་སྟོབས་རྟེན་པར་ཤོག་༦༡ །རང་དོན་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རྒྱུད་ཐུངས་ཏེ། །ཆོས་
དང་གཞན་པོར་སྤྱིར་ནི་རང་གི་སྟོན། །སྤྲོ་བ་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་གཏོང་བ་ལ། །

མཁའ་འགྲོའི་རྒྱལ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཨོ།

དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་རྩུང་ཟེད་པར་ཤོག། ལྷ་ད་མིད་རྣམ་པར་དག་པའི་
སྒྲིད་ཡུལ་ལ། ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་ཅི་བདེར་རོལ་གྱུར་ནས། སྒྲིགས་མའི་
རྒྱད་པ་ཀུན་ཀྱང་གྲོགས་སུ་ཤར། ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་ཤོག།
སྒོན་གྱི་ཆེ་རབས་རྣམས་སུ་བླ་མ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་སྒྲིད་ལ་མ་
གུས་སོགས། འདི་ཕྱི་འཁྱིལ་པར་གྱུར་པ་གང་ལགས་པ། ཇེ་རིང་ཉིད་ནས་
ལྷག་མེད་བྱང་གྱུར་ཅིག། སྒྲུབ་ཆད་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་བའི་མཐར་ཐུག་བར།
བླ་མའི་བཀའ་དང་རྩོམ་ཐེག་པ་ལས། རི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་མ་
ལུས་པ། མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་བའི་ཉམས་སུ་ལེན་གྱུར་ཅིག། ཇེ་ཆེ་ཕྱི་དང་ནང་གི་
རྒྱུན་གྱི་ཆོགས། བོགས་སུ་གྱུར་པ་གང་དང་ཅི་མཆིས་ཀྱང་། མེ་ལ་ཤིང་
བཞིན་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཤར། ཅིས་ཀྱང་གཡོ་མེད་དོན་གཉིས་གྲུབ་གྱུར་
ཅིག། རང་དང་གཞན་དོན་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན། ཡིད་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་
ཀྱན་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དོན་གཉིས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ།
གོང་ནས་གོང་འཕེལ་མཐར་ཐྱིན་ལྷན་གྲུབ་ཤོག། བསམ་བ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ས་བོན་ལ། ལེགས་སྒྲོན་དྲོད་བཅས་ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཐུའི། ཁར་
བཟང་གིས་བརྒྱན་ཕན་བདེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། གཤམ་དུ་ཟུང་བའི་དཔག་བསམ་
སྒོན་ཤིང་ཆེ། སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་བསེལ་ལྷན་འཛིན་མའི་གཞིར། རབ་
བྱུང་ཏྲུག་ཏུ་གཡོ་མེད་ཅུ་བ་བརྟན། སྒྲི་རྒྱའི་གསོས་སུ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་གྱུར་
ནས། འདྲའི་བསྟན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པར་ཤོག། ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

འགག་མེད་འཕེལ། །བསྟན་དང་འགོ་བའི་དོན་ཆེན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །རང་
དང་འབྲེལ་ཐོགས་ནམས་དང་ལྟོས་བཅས་ཀྱི། །བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་
ཤོག། །སྤྱ་རུ་ཡབ་ཡུམ་རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ནམ་ཐར་ཀྱུ་མཆོའི་
རྗེས་སུ་བདག་ཁྱེད་ཀྱི། །མཁའ་ཁྱབ་འགོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་མཉམ་པའི། །
ཀུན་རྒྱུ་བཟང་བོའི་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། །བདག་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་
ས་ཕྱོགས་སུ། །མི་ཤིས་ཀྱང་པ་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །བདེ་སྤྱོད་བཀྲ་ཤིས་
དགེ་མཚན་ལྟ་དང་དཔལ། །ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་གྱུར་ཅིག། །
ཅེས་པའང་སུམ་བུ་བཞི་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལ་ཁམས་འདུས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ལྷན་ཅིག །དད་པའི་གདུང་
ཤུགས་ཀྱིས་སྤེལ་སྤྱོད་ལ་ཅི་ཡང་མ་དབྱེད་པར་གདུང་དབྱངས་སྒྲིས་པ་སྒྲུར་དགེ་ལེགས་མི་ཟད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་
ཅིག །མཛྲ་ལོ།

༄༅། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་གསལ་
འདེབས་བཞགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མ་རྩུ་བྱི་ཡེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོན་རབ་གཅིག་བསྐྱུས་པ། །འཇམ་
མགོན་གཞོན་ནུའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་འཕྱུལ་གར། །རུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་གཟུགས་
སུ་རྣམ་རོལ་བ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དང་
པོར་མཐའ་ཡས་ཐོས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུང་། །བར་དུ་དེ་དོན་མ་ལུས་རྒྱུང་
དང་བཞེས། །ཐ་མར་གནས་ལུགས་དགོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུར། །དཔལ་ལྷན་
ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་བ་སྦྱི་དང་བསྟན་བ་
ཡི། །སྦྱིང་པོར་རྒྱུར་བ་འོད་གསལ་སྦྱིང་པོའི་ལམ། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་བྱ་
ཡིས་མ་བཞིན་དུན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་
འདྲེན་རྒྱལ་བ་སྐྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། །བྱུང་བར་དུ་ཡང་མཉམ་མེད་ཤུགས་
རྒྱལ། །མཚན་ཅམ་དུན་པས་མོས་གུས་འཆི་མ་འཕྱུགས། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ལྷ་མེད་སྟོན་བ་དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱུང་། །མཁས་
མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་དྲི་མེད་དང་། །མཁན་སྟོབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེས་
སུ་དུན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ཆོན་ཆོད་
སྤྱ་ཡང་ཐབས་གང་གིས། །འདྲེན་མཆོག་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་གཞོ་བུ། །རྒྱལ་

བསྟན་ཅིན་ཆེན་སྤེལ་བར་ཡི་དམ་བཅས། །དཔལ་ལྡན་མེད་ལས་སྤངས་
བའི་ལས་འཕྲོ་བཟང་པོ་ཡིས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་དོན། །
བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྒྲགས་ཁོང་དུ་ཆུད། །དཔལ་ལྡན་ཁྱད་པར་སྤྲས་བཅས་
རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ། །སྤྲུལ་ས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ་ངེས་ཤེས་ནས། །
མི་འབྲལ་སྤྱིང་གི་ཐིག་ལེར་རྟག་དུ་བསྒྲོམ། །དཔལ་ལྡན་སྤྱ་མའི་དེ་ཆོ་ཟབ་
མོ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡི། །ཕྱིན་པ་རིག་གནས་ཀུན་གྱི་གནད་གསང་ལ། །
སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཟབ་པར་བྱུང། །དཔལ་ལྡན་མེད་པའི་དམ་ཆོས་སྤྱི་
དང་བྱད་པར་དུ། །ཟབ་མོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ལ། །ཡིད་ཆེས་
ངེས་པ་སྤྱིང་གི་གཏོང་ནས་འབྱུངས། །དཔལ་ལྡན་ཆེད་དུ་བཅས་པ་མིན་
ཡང་སྤྱག་བསྤེལ་གྱི། །རྒྱ་མཆོར་གཡེང་བ་སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །ནམ་ཡང་
མི་གཏོང་སྒྲམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་རྒྱས། །དཔལ་ལྡན་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟག་པའི་ལྟ་
ཡི་མཐུས། །ན་ཆོད་སྤྱ་ཡང་གནས་ལྟ་རིག་པའི་གཞུང་། །བསྒྲིམ་མི་དགོས་
པར་ཅེད་མོའི་ཁར་ལས་ཤེས། །དཔལ་ལྡན་འཕགས་བོད་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་
བརྟམ་སྤྱོད་གཞུང་། །ལུས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཆོར་ཆུད། །དབྱུངས་གསལ་
དག་གི་རྟོན་འབྲེལ་གནད་ཀྱང་རྟོགས། །དཔལ་ལྡན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་
གསོ་བ་རིག་པ་ཡི། །གཞུང་དང་ལག་ལེན་མཐའ་དག་མཐོར་རྟོགས། །འཆོ་
བྱེད་གཞོན་ལུ་གཉིས་པར་ཡོངས་སུ་གསལ། །དཔལ་ལྡན་སྤྱ་ཆོགས་བཟོ་
གནས་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཆོལ། །སྤྱོ་མཆོག་ངང་མོ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱིས་རོལ། །

ལེགས་བཤད་སྒྲ་དབྱངས་སྟོང་གི་ཉམས་ཀྱིས་མངོས། །དཔལ་ལྷན་= ཟུང་
 བར་ཚུར་མཐོང་ཚད་མའི་རིག་པ་ལ། །འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་སློ་གྲོས་སློ་ཆེན་བྱས། །
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་མཐུན་རབ་སྟིང་ལ་ཤར། །དཔལ་ལྷན་= སློ་ལྷན་མཁུ་
 བར་བྱེད་པའི་སྟན་པག་གི་ །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་བླ་བ་ཁ་ནས་གཡོ། །
 དབྱངས་ཅན་མགིན་པར་ཆགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན། །དཔལ་ལྷན་= སྐར་
 ཅག་རྩིས་རིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པའི་འཛིང་། །ཆ་ཅམ་ལུས་པ་མེད་པར་སློ་ཡིས་
 མཐོང་། །ཟབ་མའི་མན་པག་གནད་ལ་རང་བྱུང་ཚུད། །དཔལ་ལྷན་= ཐེག་
 མཆོག་སློས་བྲལ་ལྟ་བུའི་གནད་སྟོན་པ། །རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་ལ་སོགས་
 མདོ་ཡི་དོན། །འཆང་ལ་མི་ལུས་ཟབ་མའི་སློ་གྲོས་རྒྱས། །དཔལ་ལྷན་= གྲུ་
 རྒྱུ་བ་རིག་པའི་ཆོག་སྐད་རྒྱ་བའི་གཞུང་། །སློས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ལ། །དབྱིས་བྱིན་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་ལྷག་པར་རྒྱས། །དཔལ་ལྷན་= རྒྱ་
 ཆུ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་སྟོན་པའི། །མདོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་
 འགེལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །ཐུ་ཁེང་ཐ་བའི་གནད་ཀྱང་མཐོར་རྟོགས། །དཔལ་
 ལྷན་= ཤེར་བྱིན་སྤྲུལ་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གཞུང་། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
 རྟོགས་དཀའི་གནས་རྣམས་ལ། །འཁྲུལ་བྲལ་མཐུན་པའི་སློ་གྲོས་ཟུང་དུ་
 འཕགས། །དཔལ་ལྷན་= བྱམས་ཆོས་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་ཐོགས་མེད་མཆེད། །
 ལྷན་དེ་ཐ་ལ་སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི། །མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་
 སློ་གྲོས་རྒྱས། །དཔལ་ལྷན་= བསྟན་ཅ་འདུལ་བའི་སྟོན་ཅིན་པོ་ཆེ། །དགོངས་

འགྲེལ་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ། །མཐ་དཔྱད་སློབ་གྲོས་གཙང་
མའི་སློབས་པ་རྒྱས། །དཔལ་ལྷན་= །མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་དང་། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་གང་མཐོང་ལ། །རིང་
དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་གནད་ཀྱང་རིག །དཔལ་ལྷན་= །ཕྱི་ནང་རིག་གནས་
ཀུན་གྱི་ཟབ་མེད་གནད། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་ལེགས་ཉིད་དུ་རྟོགས། །
མཁྱེན་རབ་ཐེ་ཚོམ་སྦྱབས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །དཔལ་ལྷན་= །རི་ལྷ་རི་ལྷར་
ཟབ་མེད་གནད་ཡོད་པ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་སློབ་གྲོས་སློབས་པ་ཡིས། །དེས་ཤེས་
ཤིན་ཏུ་འདྲིན་པ་ཉིད་ཀྱང་པ། །དཔལ་ལྷན་སླ་མའི་= །དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བའི་
བརྟན་པ་མཐའ་དག་ཀུན། །ཡན་ཚུན་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་ཤེས་པ་ཡི། །སློ་
གྲོས་དེ་མེད་ཡིད་གཉིས་སྒྲག་དང་བྲལ། །དཔལ་ལྷན་སླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །

༥ དམ་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་འགྲོགས་པ་ཡིས། །སྤང་བས་ཐུན་བཞིན་
ཆེད་དུ་མ་བསྐྱིམ་པར། །ཀུན་ཉོན་ལ་ཁོར་བའི་བག་ཆགས་ངང་གིས་འགག།
དཔལ་ལྷན་= །མེ་རྟག་ཆལ་ལ་བུང་བ་རི་བཞིན་དུ། །མི་ལྷག་ཡིད་ཀྱིས་བསོད་
ནམས་གནས་ལ་དད། །རྟག་ཏུ་མཆོད་དང་སྦྱིན་པའི་ལས་ལ་བརྩོན། །དཔལ་
ལྷན་= །གཙང་ཤིང་གྲུ་ལོམ་མཐོང་དགའི་མཆོད་ཆོགས་རྣམས། །མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རོལ་མོ་སྟེལ། །འཇམ་པའི་དྲོ་རྩེ་གསལ་བཅས་རྒྱལ་ལ་
མཆོད། །དཔལ་ལྷན་= །བསོད་ནམས་མཆོད་སྦྱིན་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་ནས། །

ཐུབ་བསྟན་དྲི་མེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །བསྟན་པའི་སྤྱི་པོ་རྒྱས་པའི་སྟོན་
ལམ་བུས། །དཔལ་ལྡན་ལུས་ཀྱི་ཕུག་འཛེལ་བཀྲུང་སྤྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། །
དག་གིས་བསྐྱས་བརྗོད་ཡིད་ཀྱིས་གཏད་སོ་ཀུན། །སྤྱབས་མཆོག་འཇམ་པའི་
དོ་རྩེ་ཁོ་ནར་མོས། །དཔལ་ལྡན་ཐུབ་པ་མཆོག་གི་རྩེས་སུ་རབ་བྱུང་ནས། །
ཁས་སྤང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅུང་ཟད་ཟོལ་མེད་ཀྱི། །དག་པའི་སྤྱན་གྱིས་མཐོང་བ་
སྤྱི་དནས་བསྐྱར། །དཔལ་ལྡན་ཕྱི་ནང་འདུ་ཤེས་ཁུང་པོ་ལྟ་ཡི་ཆོགས། །སྤྱང་
ཅིག་མི་སྟོད་གཡོ་བའི་དང་ཚུལ་དུ། །ཐག་ཆོད་སེམས་ཀྱིས་སྤང་ཞེན་སྟོད་
པོར་གྱུར། །དཔལ་ལྡན་སྤྱི་མ་མི་ལམ་ཚུ་སྤྱིའི་ཚུལ་མཆུངས་པའི། །སྤང་
ཞིང་སྤྱི་དང་ཆོས་ལ་ལེགས་བརྟགས་ནས། །སྤྱི་མའི་སྟོ་སྟོང་ཉིན་དང་མཆོན་
དུ་བུས། །དཔལ་ལྡན་སྐུ་མའི་སྤང་ཆོད་སྤྱི་མར་ཐོལ་བའི་སྟོ་གོས་དང་། །
སྤྱི་འདྲ་སྤྱི་དང་ཁམས་ལ་སྤྱི་རྩེ་བ། །ཕན་ཚུན་འགན་པ་བཞིན་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར། །དཔལ་ལྡན་རང་བྱུང་གཞིར་གནས་གཞུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །
ངེས་ཤེས་མཆོག་དུ་བརྟན་བ་རྟེན་གྱུར་བས། །དབང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་
རྒྱད་ལ་ཐེབ། །དཔལ་ལྡན་སྤྱི་གས་དུས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་གཅིག་ལ། །
འཇམ་དཔལ་དབང་པོའི་བསྐྱེད་ལྷོ་ལོ་མོ་ཡིས། །སྤང་སྤྱི་གཞིར་བཞེང་
ཕུག་རྒྱའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱིལ། །དཔལ་ལྡན་སྐུ་མའི་ཞབས་ལ་གསལ་བ་འདེབས། །
འདི་ཡན་རྩེ་སྐུ་མའི་དྲི་གསུང་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཏྲ་རང་བྱུང་ཕུགས་ཀྱི་དཔལ་བེའུ་
རུ། །འཇམ་དཔལ་བདེ་བའི་དོ་རྩེ་ཐིག་ལེ་ཆེ། །མི་འགྱུར་རྟག་པ་དམ་པའི་

སྒྲིག་ཏུ་ལུགས། འདལ་ལྡན་སྒྲིམ་མེད་ཁབ་སེལ་གསེལ་བ་འདེབས། སྒྲིག་སྒྲུབ་
 ལྟན་ཡུལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་གདངས། འདེབས་འཇམ་ཅུ་ཡི་ལམ་བརྒྱད་
 སྒྲོན་མར་ཐོན། འདེབས་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་ལ་བརྟེན་བཞུགས། འདལ་ལྡན་
 འོད་གསལ་སྒྲིང་ཁིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར། ཤེས་རབ་རིག་པ་རང་བྱུང་
 སྒྲིང་སྒྲིབ་ཁིང་། འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྟའི་ཆོས་བྱུང་ལོངས་སྟོང་པ། འདལ་
 ལྡན་དོར་བཟླས་རྒྱུད་སྒྲགས་སེམས་དབེན་ཟབ་མོ་དང་། སྒྲིམ་འོད་སྒྲིང་
 འོད་གསལ་བྱུང་འཇུག་བརྟེན། སོར་བསམ་སྒྲིག་འཛིན་རྟེན་ཏིང་མཐར་
 ཕྱིན་པ། འདལ་ལྡན་སྟིང་གའི་ཤ་ཐིག་ཟབ་མོའི་རིམ་པ་དང་། མེ་རྒྱུད་
 སྒྲིང་བས་བདེ་ཆེན་ཅུ་པའི་རྒྱན། ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་དགའ་བཞིའི་འགྲོས་
 མཐར་ཐོན། འདལ་ལྡན་རང་ལུས་བཞོད་པ་གདན་གསུམ་ཆོང་བར་རྫོགས།
 རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཅེ་མོར་གསེགས། འཁོར་ལོ་ཆོགས་ཆེན་ས་
 མཆོག་མཛོན་བརྟེན་པ། འདལ་ལྡན་ཆོས་ཅན་སྒྲིང་བ་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་
 སུ་ཟུང་། ཁང་དབྱིངས་ཀ་དག་གཞོན་ཅུའི་བུམ་སྒྲིའི་སྒྲུབས། འབྲས་བུའི་
 རྒྱལ་པོ་ཆོའདིར་མཛོན་སྒྲུབ་བརྟེན། འདལ་ལྡན་མཛོན་དགའ་ལ་སོགས་
 དག་དང་མ་དག་ཁིང་། སྒྲུལ་པའི་རྣམ་ཐོལ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཡི། མཛོད་
 པ་ཐིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མི་མངའ་བ། འདལ་ལྡན་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་མཁའ་
 རབ་གཅིག་བསྐྱས་པ། སྒྲིམ་བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་དྲོ་རྟེན། སྒྲིབ་ཀྱན་
 ཏུ་འབྲལ་མེད་རྟེན་བཟུང་ནས། ཐིག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟོང་པར་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

ཤོག། ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་མ་འགྱུར་དོ་རྗེ་ཐེག་། འབད་དང་སྐྱབ་པས་ཉིན་མོར་
བྱེད་ཅུས་པའི། ཟབ་རྒྱས་སྒོ་གོས་སྒོ་བས་པའི་གཏེར་མཛོད་བརྗོད། ཐོགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག། ཅིས་པའང་རྗེ་ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་རིན་པོ་
རིམ་དང་། གཞན་ཚོགས་རིམ། དེ་མཐར་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་བསྐྱངས་དགོས་སྤྱི་ཙམ་
གནད་བཞིན་བྱེད་ནས་ཁ་འགོངས་གྱིས་ཤིག་ཅིས་མཁན་ཆེན་པཀ་འདྲིན་ཅན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་
གསུང་བསྒྲུལ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གོས་པས་སྒོ་དཔལ་ཆོག་ཁ་ཤས་བསྟན་པ་ཉེས་འགལ་མཆིས་
ན་བཤགས་ཤིང་དགོ་བས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མས་རྗེས་སྤྱོད་འཛོལ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་ མཛུ་ལོ། །

༡༢། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད་གསལ་བྱེད་
བེ་རྒྱུའི་མེ་ལོང་བཞུགས།

ན་མོ་མཆོད་སྤྱི་ཀྱལ་ཅན་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཐུག་
བཅུ་གཉིས་པ་ལས། སོ་སོར་སྤྱད་པ་རྣམ་པ་བཅུ། རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་དབང་པོར་
འགྱུར། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་མི་བསྐྱོད་པ། སྒོག་དང་རྩོལ་བ་རལ་གྱི་ཅན།
ཞེས་སོགས་དང་། སོ་སོར་སྤྱད་པ་ལུལ་དང་ནི། ལུལ་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་
རྣམས། ལུས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའོ། ཤེས་རབ་རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་དང་།
དགའ་བ་མི་གཡོ་བ་དེ་བ་དང་། འསམ་གཏན་སེམས་ནི་རྩ་གཅིག་པའོ། སྒོག་

དང་ཚེ་ལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལམ། །མི་འབྲུགས་བ་རྒྱུར་བ་ནི། །དབུ་མར་སྒོག་
ནི་འཇུག་པའོ། །ཐིག་ལེ་རུ་ནི་སྒོག་འཇུག་ཅིང་། །གཉིས་ཀ་འགྲོ་དང་འོང་བ་
དག །གཟུང་བ་ཡིད་ནི་ཅེ་གཅིག་པ། །གཏུམ་མོའི་མེ་ནི་སྣང་བ་གང་། །ལུས་
ལ་ངེས་པར་གསལ་གྱུར་པ། །ནམ་མཁའ་དེ་ནི་རྗེས་བྲན་འགྱུར། །ཤེས་རབ་
ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ལྟན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་བདེ་དབང་གིས། །ཡེ་ཤེས་
སྒྱུ་ནི་ཉིང་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། །བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ལས། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་ལུས་
ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པའོ། །བསམ་
གཏན་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་རྟོག་དང་དཔྱོད་བ་དགའ་དང་གཡོ་མེད་བདེ་བ་ཅེ་
གཅིག་སེམས་པའོ། །སྒོག་གི་ཚེ་ལ་བ་དག་ཀྱང་ལམ་ནི་གཉིས་པོ་བསྐྱེལ་ཞིང་
དབུ་མར་སྒོག་ནི་ཞུགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཐིག་ལེར་སྒོག་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་
ཤིང་གཉིས་ཀའི་བགྲོད་བ་བཅོམ་སྟེ་ཅེ་གཅིག་སེམས་པ་འཛིན་པའོ། །གཏུམ་
མོའི་སྣང་བར་གང་ཞིག་གྱུར་པ་ངེས་པར་ལུས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རྗེས་
སྤྱད་པར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འགྱུར་མེད་བདེ་
བའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སོར་སྤྱད་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་བཅུ་འདྲེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་མི་འཇུག་པར་
བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་སྟོང་གཟུགས་སུ་
ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་གཞན་
པ་ལྷ་ལྷན་ནོ། །སྒོག་ཚེ་ལ་ནི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའོ། །སྒོག་མི་ཤིགས་པའི་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ཚོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༩༡

ཐིག་ལེར་འཇུག་ཅིང་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་འདོན་པ། གཏུམ་མོའི་འབར་སྤང་གསལ་
ཁིང་ལྷ་བདེ་འདྲན་པ་རྗེས་དྲན། འཕོ་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེའི་བྱ་བ་འགགས་ཤིང་
ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་ལྟན་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་པ་ཉིང་དེ་འདོན་
ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ། སྒྲགས་རྒྱུད་རྣམས་
ལས་གཏུག་མ་མི་ཤིགས་པའི་སྒྲོག་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ། དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་བཞི་
ཡི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་པ་
ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འདའ་བ་ཡིན་ནའང་། སྒྲོ་བུར་བའི་ལས་རྒྱུད་
དང་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་
གྲུབ་བཞིན་སྒྲུམ་དང་སྒྲིམ་ལས་ལྟར་གར་བས་རང་གནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་
མཐོང་ཁིང་འབྲུལ་བར་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འབྱུན་པ་སྟེ། ཐབས་ཟབ་མོས་འབྲུལ་
སྤང་དབྱིངས་སུ་བསྒྲིམ་ཁིང་། རང་དང་ལྟན་སྒྲིམ་རྣམ་དག་འོད་གསལ་ཆེན་
པོ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་དོ་རྗེ་ཐིག་པ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་
པ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
པའི་ཚོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་བསྐོས་པ་ལ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་
དུག་སྟེ། གཞི་འདོན་པ་སོར་བསམ་གཉིས་སྒྲུད་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། རྒྱུད་འཆིང་
བསྐྱོག་འདོན་གཉིས་གསུང་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། བདེ་སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་རྗེས་དྲན་
ཐུགས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། འཕོ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ཉིང་དེ་འདོན་ཡེ་ཤེས་

དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
པར་རྩྱལ་གཅིག་གོ། །ཡང་རྗེས་ཏིང་གཉིས་ཀ་ཕྱགས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བསྐྱུས་ན་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོག་བར་མཐར་དགེ་གསུམ་མོ། །དེ་
དག་གི་དང་པོ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྒྲུང་སྟོང་ག་ཟུགས་མཐོང་
བར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་གྱི་
དང་པོ་ཐོག་མར་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་རྒྱུད་ལྷ་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་
ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ག་ཟུགས་སོགས་ལྷ་ལ་འཇུག་ཅིང་གཡོ་བའི་འཕོ་བ་དེ་དག་ལུས་
ལ་མི་འཇུག་པར། བསྐྱེད་པས་ན་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་དབེན་
ཤིང་བདེ་བར་སྟོན་བདེ་བར་འཁོད་དེ་སྒྲུབས་སེམས་དོར་སེམས་སྒྲོམ་བསྐྱུས་
མཚུལ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་སྟེས་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམས་མདོར་བསྐྱུས་
བྱས་ནས། མི་གཡོ་གསུམ་ལྷན་ཞེས་ལུས་གྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱ་བྱེད། དག་གི་སྒྲུབ་
བརྗོད། ཡིད་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་ནི། དེ་གསུམ་གཡོ་བམེད་པར་གནས་པའམ་
དབེན་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་ལོངས་སྟོང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་ཤུགས་གྱིས་རྒྱུད་སེམས་འཕོ་བ་དངོས་སུ་མ་ཞིགས་ཀྱང་རང་
སོར་ལྟོས་མེད་དུ་འཛོག་པ་འགྲུབ་པས་འཕོ་བའི་ལོངས་སྟོང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
པ་དང་བཅས་པའི་ལྟོས་མེད་བཞི་ལྟན་དུ་ཡང་བརྗོད་དོ། །དབེན་གསུམ་འདི་
སྟོན་འགོ་ཡིན་པས་ཞག་གཉིས་གསུམ་འདི་ག་རང་བསྐྱོམས་ཀྱང་ལེགས། དེ་
ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་མི་གཡོ་གསུམ་ལྷན་དང་མ་བྱལ་བའི་སྒྲོགས་སོར་བསྐྱེད་སོགས་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྫོ་རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

ཉམས་སྒྱུ་ལེན་པར་བྱའོ། །སོར་སྤྱད་གྱི་དངོས་གཞིའི་དུས་སྒྱུ། ཐོག་མར་མུན་
ཁང་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་འཕོལ་ཆུང་སྟེང་། ལུས་གནད་རྒྱུ་པ་དོ་རྫེའི་སྒྱུ་ལ་
ཀྱུང་བྱ་ཞིང་། འོག་ཆགས་དམ་པོ་རྒྱུ་པ་བས་བྱུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་འཆིང་། སྒྲལ་
ཆོགས་དང་ལྷག་པ་དྲང་པོར་བསྐྱང་། སྟིང་ག་ནས་ལྟེ་བའི་བར་གྱི་རྩ་དྲང་བས་
སྒྲོག་རྒྱུང་འཆིང་། དེ་ལྟར་དྲང་པོར་མ་བྱས་ན་མདུན་དུ་རྒྱར་ན་སྟིང་དབུས་གྱི་
ནང་གི་མདུན་རྒྱུང་དང་འཕྲད་པས་གེས་པ་རྟོལ་ལེ་བ་བྱུང་། གཡས་སྒྱུ་ཡོན་
མེ་དང་འཕྲད་པས་འཆུབ་ཡོང་བ། གཡོན་དུ་ཡོན་རྒྱུང་འཕྲད་ཉོག་གི་བ། རྒྱུ་
དུ་ཡོན་ས་དང་འཕྲད་པས་བྱིང་ཞིང་སྒྲ་འཐས་གྱི་ཉམས་འབྱུང་། སྒྲོག་མས་
ཨོལ་མདུད་ནོན་ཅམ་གྱི་མགིན་པ་དགུགས་དེས་གྲོན་རྒྱུའི་རྒྱུང་འཆིང་། ལུས་
གནད་སྒྲ་མ་དེ་རྣམས་གྱི་བྱགས་ལས་གསུས་པ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་མཉམ་
གནས་གྱི་རྒྱུང་འཆིང་། སོ་དང་མཆུ་རང་སར་བཞག། ཕྱེ་རྩེ་ཡ་རྒྱལ་ལ་སྒྱུར།
མགིན་པ་སོ་དང་ཕྱེ་མཆུའི་ལུས་གནད་འདི་དག་གིས་རྣ་བ་དང་ཕྱེའི་རྒྱུང་འཆིང་
ལ། སྒྱུར་བ་དེ་རྣམས་དང་རྒྱུང་ཁ་ནས་དལ་བྱུར་བཏང་བས་སྒྲའི་རྒྱུང་འཆིང་།
ལག་གཉིས་མཐེ་བོས་སྒྲོན་ལག་གི་རྩ་བ་མཐོན་པའི་བྱེན་ས་སོར་མེ་རྣམས་གྱིས་
བསྐྱོམ་པའི་ཁུ་རྒྱུར་གཉིས་བསྐྱོམ་རྩ་བར་བྱུང་མཐོན་དུ་བཞག། གིམ་ལྟོད་རན་
པར་བྱ་ཞིང་ལག་རར་བསྐྱང་། དེས་ལུས་དབང་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་དང་ལུས་གནད་
ཐམས་ཅད་སྐྱོམ་པས་བྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུང་འཆིང་། ཡང་ན་ལག་གཉིས་མཉམ་
བཞག་བྱས་ཀྱང་རུང་། མིག་གི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ལྷ་སྤངས་

ཞེས་སྒྲིན་མཆོམས་ནས་སོར་བཅུ་དྲུག་གཞལ་བའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་
ཞིང་དེ་ལས་མི་གཡོ་བར་བྱ་སྟེ། མིག་འབྲས་ཏུ་ཅང་གདངས་པ་དང་། བཅུམ་
བ་མིན་པར་རང་བབ་ཏུ་མིག་འབྲས་གྱེན་ཏུ་བསྒྲོག་པར་བྱའོ། །ལྟ་སྟངས་དེས་
མིག་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་འཆིང་། དེ་ལྟར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བཅུ་འཆིང་
བས་ལུས་གནད་དམ་བྱེད་བཅིང་འདི་གལ་ཆེའོ། །གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་
བ་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་འཆིང་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་གོགས་སུ་
ལུས་གནད་འདི་དག་གལ་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ལུས་ན་བར་བསྐྱོམས་ནས་ཡུན་
རིང་གོམས་ན་ན་བར་འབྱུང་ཡང་། རྟོས་བསྐྱུན་ན་དེ་མ་ཐག་ན་བ་སོགས་དང་
འདྲ་བར་ལུས་དང་རྩ་རྒྱང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
སྐྱུར་ཞིང་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔེན་གསུམ་དང་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་
པའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་རྩ་གཡོ་མེད་ཏུ་འཆིང་། རྒྱང་མི་གཡོ་བར་འབྱུང་། སེམས་
ཀྱི་གནད་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ། ཡར་ནམ་མཁའ་དང་ནང་སེམས་སུ་མི་རྟོག་
ཆེད་དུ་འང་མ་བསྐྱིམ་མ་སྟོང་པར་རང་བབས་སུ་བྱལ་ལེ་ཁྲིས་སེ་བཞག། དེ་
ལ་གནས་ན་ལེགས། མི་གནས་པར་རྟོག་པ་འོག་འབྲམས་འཕྲོན་ཞེ་བཅུད་
དྲག་པོས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀྱིས་བཅུད་དེ་རྩུང་ཟད་བསྐྱིམ་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་བྱར་མེད་དུ་བཞག། ཤུགས་མི་ཆེ་བའི་འོག་འབྱུ་པ་ཉི་བཟུང་ན་དེའི་རྗེས་
མི་མཐུད་པར་རྩིས་མེད་དུ་བོར་ནས་རང་བབས་པར་སྟོང་དེ་བཞག། མིག་གཏད་
སའི་ནམ་མཁའི་སྐར་པ་ནག་དིང་པ་འཆེམ་མེ་ཆེ་རེ་གཏད་ནས། ཡིད་མིག་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྫོ་རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

རྒྱུད་གསུམ་དེར་ཐིམ་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་
ཡོངས་པར་ཞག་གཅིག་གིས་ཚད་དཔྱད་ནས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་
ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ནུས་ན་སྟོང་གཟུགས་འཆར་བས། རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་གཅིག་
ཅིག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་རྟགས་སྒྲུང་མཐོང་བས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལུས་གནད་སེམས་གནད། མཚན་མོའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་ཁྱད་མེད་ལ། སྤྱིན་དང་དུ་བ་སེར་བུ་མེད་པའི་དུས་སུ་ཉི་མ་
ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཏེ་ཉི་འོད་ཀྱིས་མིག་ལ་མི་ཐོག་པར། སྤྱིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
སྟོ་སང་དེ་བ་དེར་སེམས་གསལ་ལ་རིག་འདེས་པའམ་དབྱེར་མེད་ལྟ་བུར་བཞག་
ནས་རྟོག་པའི་འཛིན་པ་སྤངས་ཏེ་འབད་པར་བྱའོ། །ལས་དང་པོ་བས་བསྒྲོམ་
པ་ལ་ནམ་རྟོག་གཡོ་བ་ཁེགས་པ་མི་འབྱུང་རྟེ། གཡོ་ཐོབ་སོགས་ཉམས་ལྷ་
བགད་བསྒྲོམ་སྤྱི་ལ་འོང་ངོ་། །ཐབས་འདིས་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་པ་བསྒྲོམ་པས་
གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགགས་ནས། སྟོང་གཟུགས་རྟགས་བརྩུ་རིམ་བཞིན་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེས་རྒྱུད་ལས། ནམ་མཁའ་ཀྱུན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་
དང་མིག་ནི་མི་འཇུག་རྫོ་རྫེའི་ལམ་དུ་རབ་རྩ་ལུགས་པ་ཡིས། སྟོང་པ་ལས་ནི་
དུ་བ་སྤྱིག་རྒྱ་རབ་གསལ་འདི་མ་མེད་པའི་མཁའ་སྒྲུང་ཉིད་ལས་མར་མེ་དང་།
འབར་བ་དང་ནི་ལྷ་བ་ཉི་མ་རྫོ་རྫེ་རྣམས་དང་མཆོག་གི་ཆ་དང་ཐིག་ལེ་མཐོང་
བར་འགྱུར། དེ་ཡི་དཔྱད་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྱལ་
བ་དུ་མ་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྤྱ། ནམ་མཁའ་ཆུ་འཛིན་བྲལ་བ་དག་ནི་

ནལ་འཕྱོར་བ་ཡི་བསྐྱད་པའི་མིག་གིས་བལྟ་བུ་སྟེ། རེ་ཁྱ་ནག་པོ་དྲི་མེད་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བ་དུས་ཀྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
གཟུགས་ནི་རྩ་ལ་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གོས་པ་མེད་པར་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཏེ། རྣམ་
པ་ཀུན་ལྡན་རང་སེམས་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དག་གོ་སེམས་ནི་གཞན་
པ་མིན་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏྲགས་བཅུ་པོ་གང་ཞེན་མཚན་མོ་
སྣང་མེད་ཚུན་པའི་ནལ་འཕྱོར་གྱི་ཏྲགས་བཞི། ཉིན་མོ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའི་
ནལ་འཕྱོར་གྱི་ཏྲགས་དུག་སྟེ་བཅུར་རྣམས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ཤེས་
རབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་འཆར་བ་ལྟ་ལས།
ས་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པ་ལས་དུ་བ་ལྟ་བུའི་ཏྲགས་སྣང་འབྱུང་། འདི་ལ་སྟོན་
རིང་སོགས་གྱི་དུ་བ་ལྟ་བུར་ལྷུར་ལྷུར་འཕྲོ་བ་དང་། རྩོ་ལྷུར་ལྷུར་བ་དང་། དུ་
ག་དངས་ཆགས་པ་ལྟར་མེ་རེ་བ་དང་། ཆར་སྤྱིན་གསར་བ། སྒྲུགས་པ་འཐེབ་
པ་ལྟ་བུ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཁ་དོག་ཀྱང་སྒྱུ་ཐལ་ལེ་བའམ། རྩོ་བ་དང་། སེར་
དམར་ནག་ལྷང་ཁ་དོ་སོགས་སྣ་ཆོགས། ཁ་དོག་གཅིག་པའམ། གཉིས་ལྡན་
གསུམ་ལྡན། བཞི་ལྡན་ལྟ་བུ་སོགས་སྣ་ཆོགས་པ། ཆད་དང་དབྱིབས་དང་
ཆེ་རྒྱུད་སོགས་མ་དེས་བ། བརྟན་པ་དང་གཡོ་བ། སྤྱང་འོག་སོགས་སུ་རྒྱ་རྒྱལ་
ཡང་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། བད་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་རིགས་ནས་དུ་བའི་ཏྲགས་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེའི་ཆོང་ག་
ཉམས་ཀྱང་རྒྱུད་ཐོན་དགའ་བ་ལུས་ཉམས་ཉི་བ་སྣམ་བྱེད་བ་དང་། སྤྱིང་ཁ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

སོགས་མནན་བཅོར་ལྟ་བུ་སོགས་སྣ་ཚོགས་དང་། སེམས་ཉམས་བྱིང་ལྷགས་
གས་ཆེ། མི་ལམ་དུ་འདྲ་བ་རྒྱུད་ས་པ་འཛུབ་མ་སྒྲུག་པ་སོགས་དང་། སའི་
འོག་ཏུ་མནན་པ། ས་ལྷག་དང་ཁང་སྟོང་དུ་ཉལ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་འབྱུང་ངོ་། །
རྒྱ་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པའི་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སོས་ཀའི་ཐང་
ལ་སྒྲིག་རྒྱ་མཐོང་བ་ལྟར་མེར་མེར་བྲིག་བྲིག་གིག་གིག་པ་དང་། རྒྱ་བོ་ལྟར་
རྒྱག་པ་དང་། ཆར་ཟིམ་རྒྱུད་བསྐྱོད་ལྟར་རྩིབ་རྩིབ་པ་སོགས་མདོག་དབྱིབས་
རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་བརྟན་གཡོ་སོགས་མ་དེས་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་། ལུས་བསིལ་ཡང་
བདེ་འཇམ་མཉེན་པ་དང་། དབུགས་བསིལ་སྟོད། སེམས་ཉམས་གནས།
བདེ་མི་བདེ་རེས་མོས། མི་ཉམས་སུ་རྒྱ་བོ་ཆར་དང་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །
མི་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པས་མཁའ་སྒྲུང་སྟེ་སྒྲིབ་བུ་མེ་བྱིར་ལྟ་བུ་འོད་ལྷམོ་དམར་
ཅིག་ཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུ་ཡལ་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་ཞིང་འཇུབ། ཏྲག་ཡར་
གྱིས་འགོ་བ་སོགས་འབྱུང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འབྱུང་། ལུས་ཉམས་
ཆོད་དང་རྣལ་འབྱུང་བ། བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུང་བ། དག་ཉམས་དབུགས་ཆ་
ལ་བྱུང་། སེམས་ཉམས་གསལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་རྒྱབ་ལ་རྒྱ། མི་ལམ་མེ་འབར་བ་
སོགས་མེའི་སྒྲུང་བ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པས་མར་
མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོད་ཆད་འབྱིང་ཅམ་དུ་གསལ་ཞིང་། འབར་བ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་གིང་གཡོ་བ་མེད་པ། འདར་རྩིལ་ལེ་བ་འབྱུང་། དེ་ཡང་འབྲང་
དུ་བསྒྲིགས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཆེར་འབར་བ་དང་། གཅིག་རྩིང་ལ་གཅིག་འབྱུང་

བ་སོགས་མདོག་དབྱིབས་ཆོད་སོགས་མ་དེས་བ་གོང་བཞིན་ནོ། །འདིའི་ཆོ་
ལུས་ཉམས་ཡང་ཞིང་གཡོ། དག་ཉམས་དབུགས་འཇམ་ལ་དལ། དབུགས་
ཕྱིན་རྒྱུ་བ་འགག་བ་ལྟར་མི་ཆོར་བ་སྟམ་བྱེད། སེམས་ཉམས་ཡལ་ཡལ་བ་
དང་བརྟེན་དེས་ཆེ་བ་གཏད་མེད་ཆོ་ལང་དེ་བ་འབྱུང་། མི་ཉམས་རྒྱུང་འཁྱུ་བ་
དང་། བྱ་སོགས་ལྷིང་བ། ཏྲ་སོགས་ཐོག་ཆགས་རྒྱག་པའི་རྣམ་བ་ལྟ་བུ་གཡོ་
བ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟགས་བཞི་དང་། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡང་
ཐུན་མོང་དུ་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་དུངས་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ཡང་འདི་ནི་
རྟགས་རྣམས་འཆར་བའི་གཞི་ཡིན་པས་རྟགས་བཅུ་ལས་འོགས་སུ་མ་བབས་
ངོ་། །དེ་ལ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའི་སྣང་བ་ནི། སྐར་ཁུང་གི་བྲག་པ་ལྟ་བུ་དང་
མཐོངས་ཀ་དང་། ཆགས་སེ་དང་། དུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བར་གསེང་ལྟ་བུའི་
རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་། མཐར་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེས་ཏེ་སྟོང་སང་གི་
ཆ་རྒྱུ་ཡངས་རྒྱུ་ཡངས་སུ་གྱུར་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་དབུས་མེད་བ་སྣང་བ་
འཆར་ངོ་། །དེར་ཡང་ཁདོག་སོགས་མ་དེས་སྒྲ་ཆོགས་ཅིར་ཡང་འབྱུང་བ་གོང་
དང་འདྲ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་རྟགས་སྣང་ཡིན་ན་གང་ཡང་མི་སྤྱིབ་ཅིང་དུངས་
བ་ཞིག་ཏུ་འོང་ངོ་། །དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་བབས་ཆུ་ལ་གོང་ལྟར་
ལ། སྤྱིན་མེད་མཁའ་སྣང་ནི་རྟགས་ཅན་གཤམ་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྟོང་བ་ཉིད་
དུ་བཞག་ཀྱང་། གཡས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རྒྱུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་རྒྱུད་
གཞན་དུ་རྟགས་ལྟར་བབས་པའང་ཡོད། གཡ་ཏེ་འདི་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྒྲ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྫོགས་རིམ་རྫོང་རྫོང་རྣམས་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡།

གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ལྷ་དཔུ་མར་འདུས་པའི་རྟགས་བརྩུར་བྱས་ན།
ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མི་རྟགས་ཐིག་ལེ་ནི། རྟགས་ཅན་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱས་ཏེ་
དེར་མི་བགྲང་བར་དོན་གྱིས་ཤེས་ལ། བམ་མཁའི་རྟགས་མི་བགྲང་བར་ཐིག་
ལེ་དང་རྟགས་བརྩུར་བྱས་ན། རྟགས་བརྩུ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་
སྒྲུང་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུང་བ་མདོག་སྒྲོན་པོ་ལམ་ལྷུང་གསལ་ཆེ་བ། རེ་སྒྲུབ་ག་
པོ་སྒྲུ་ཡི་ཆད་ཅམ་སྒྲུ་བའི་རྒྱུ་མ་སྒྲོར་ཅན་གྱི་ནང་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
གཞུགས་བརྟན་སྒྲ་ཆོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྒྲ་གཉིས་མཐོང་
བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྟགས་ཅན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་
དག་བྱ་དུག་ཆོན་གྱི་སྒྲུབས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡེ་ནས་དང་ཡང་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་
མ་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་དང་། དག་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་
དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོང་བ་མཁའ་སྒྲུང་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཐིག་ལེའི་སྒྲུང་བ་འདི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ། མཐིང་དབྱིངས་དང་
ཐིག་ལེ་སྒྲོང་སྒྲོན་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས། རྟགས་བརྩུ་པོ་འདི་
ལམ་དུས་སུ་རྒྱ་བརྩུ་དཔུ་མར་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྒྲུང་མདོན་
སྒྲུ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་མ་བཅུའི་རོ་བོ་ཡིན་
ནོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གཞུགས་མའི་སེམས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྒྲུས་པ་དང་། དེའི་གོ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ལས་དག་པ་ལྟ་བུ་འདས་
པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ཞིང་། བསྒྲོན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་གཞུང་

འདྲིན་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་མ་དག་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་
རང་གནས་ཚེས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་མ་དག་པའི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱམ་ནས་
འགག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་རྒྱུར་ལམ་འདིས་ནི་སྒྲོས་རྗེས་སུ་དཔག་པའམ་
བཅོས་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་ལྟན་སྒྲིས་འོད་གསལ་གྱི་དྲགས་སྣང་མངོན་སུམ་
ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་ཤིང་ཡིན་ལ་ལམ་འདི་ལྟ་བུས་འཕོ་མེད་དོ་རྗེ་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཚོའི་འདིར་འགྲུབ་བྱས་པའི་བདེ་ཞིང་རྒྱུར་བའི་ལམ་མཚོག་
མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པ་ལས་སྒྲིན་མེད་མཁའ་
རྣམ་འདིའམ། ཐབས་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་འདུས་པས་འོག་དུ་འཁྱེད་
འགྲུར་མཚོག་གི་ཆའི་དྲགས་ཀྱང་རྒྱ་བས་འདིར་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །འཁྱེད་
འགྲུར་གྱི་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུ་དང་གོང་བཤད་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་
པ་ཡིན་པས་ཁམས་ལྟའི་རྒྱུད་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བས་འདིར་ཐབས་ཤིགས་
ལྟ་བུས་གྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུར་ལྟའི་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་ཡུམ་ལྟ་གཡས་ཕྱོགས་གྱི་
རྒྱུད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ཁམས་ལྟའི་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་གོ་དགོས་གྱི། སྒྱིར་སྣ་བྲག་གཡས་
རྒྱ་ཐབས་དང་། གཞོན་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་དང་མི་འདྲའོ། །ཐབས་གྱི་ཕྱོགས་
གྱི་གཞོན་ནས་བསྐྱེད་ཤིང་གྱིས་འཆར་བའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་
པ་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པས་མེར་བོ་འབར་བའི་རྣམ་པ་འབྱུང་སྟེ་
སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཐབ་ཀའི་མེ་ལྟ་བུ་
དང་། བགས་མེས་ཚོག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་། མེ་ལྟེ་གཡས་གཞོན་དུ་རྒྱ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

ཞིང་འབར་བ་སྟགས་འབྱུང་སྟེ། དེར་སེར་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཁ་དོག་
མ་དེས་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བ་སྟགས་གོང་དང་འདྲ་བྱུང་བར་ཕྱན་ཁང་དུ་དམར་
པོ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྒྲིན་མེད་བའི་མཁའ་ལ་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བར་འཆར་ཞེས་
བྲམ་མ་གོང་མ་འགས་གསུངས། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་དེས་པར་འདུག་
ཅིང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་ན། ཁ་དོག་རི་ལྟར་བྱུང་བུང་སེར་
པོ་འབར་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བསྟ། མེ་རླུང་དབུ་མར་འདུས་པས་དཀར་པོ་
འབར་བ་ནི་རྒྱ་བའི་རྣམ་པ་ལྟར་དཀར་ལམ་ལམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུད་ལས་
རྒྱ་བ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལ། འོད་དཀར་པོ་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྒྲོ་སྐར་
དང་། མཐོངས་ཀ་ནས་རྒྱ་ཟེར་ཤར་བ་དང་། ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལའི་བར་
གྱི་རྒྱ་བའི་གཞུགས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་
པོས་བྱུང་བ་སྟགས་མདོར་ན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་
པ་འབྱུང་སྟེ། སྐར་མ་དང་འཕོ་བ་དང་ལྷགས་སྒྲོག་ལྟར་འབྲེལ་བ་དང་། ལྷ་
ལོང་བ་སྟགས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱ་རླུང་དབུ་མར་འདུས་པས་དམར་པོ་འབར་བ་
ནི་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་དཀྱིལ་མ་མཐོང་ཡང་། རི་རྩེ་ཁང་བ་ལ་
སྟགས་པའི་མཐིལ་དུ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོ་སྐར་དང་མཐོངས་དཀར་
ནས་ཉི་འོད་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱན་ཁང་ནང་དུ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་གསལ་བ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མ་དེས་པ་
དང་། འོད་གསལ་འཆེར་མི་བཟོད་པ་དང་། དམར་སྒྲོ་རེ་བ་འོད་མེད་པ་དང་།

དགྲིལ་ལའོར་ལྷང་གྲུ་དང་ལྷང་སེར་སོགས་འབྱུང་། ས་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་
པས་ནག་པོ་འབར་བ་དོ་རྩེ་སྟེ་རྒྱ་གཙན་གྱི་ཉམས་སམ་རྣམ་པ་ཅན་ནི། རིན་
པོ་ཆེ་ནག་པོ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་མོའི་སྤྱིན་དང་
སྤྱག་པ་བཞིན་ནག་ལིང་ལིང་བ་དང་། བག་བུན་བུན་པ་དང་། བག་སྒོར་སྒོར་
བ་དང་། བག་རིལ་རིལ་བ་སོགས་ཆེ་ཆུང་མང་ཉུང་དབྱིབས་མ་དེས་བ་སྒྲ་ཚོགས།
དྲངས་ཤིང་སྤྱིབ་པ་མེད་པ། མདོར་ན་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་ཁ་དོག་དང་
རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་ཞིང་ལྟོ་འགྲོའི་དབྱིབས་དང་ཁོ་ཞལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱང་
བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་པས་འདིར་འབྱུང་ཞེས་བྲུ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་གསུངས། ལུས་
གྱི་སྟེང་གི་སྤྱོགས་ན་གནས་པའི་རྣམ་མཁའི་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུས་པས་མཚོག་
གི་ཆ་སྟེ། སྤྱོག་འོད་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི། དང་པོ་སྤྱོག་ལྟར་འོད་བྱག་བྱག་
པ་དང་། དེ་ནས་འོད་ཆེས་བས་བྱབ་པ་སྒྲ་མ་ལས་ཡུན་རིང་བ་དང་། མཐར་
གོམས་ནས་འོད་ཆེས་མེ་བ་ཞིག་གིས་བྱབ་པའི་རང་ནས། འོད་ཕྱ་མོ་མང་པོ་
གཡོ་ཞིང་འབྱག་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལྟ་བོ་དེ་རྣམས་ཐབས་གྱི་སྤྱོགས་འབྱུང་
བ་ལྟ་འདུས་པ་ཡིན་པས་སྤང་བོ་ལྟའི་རྒྱུད་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་རྒྱུད་འདུས་པ་ལས་ཐིག་ལའི་རྣམ་པ་འབྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་སྤྱོན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཡང་གཙིག་ཏུ་མ་དེས། དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་མ་དེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་
དུག་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། གཉིས་ལྡན་ནས་དུག་ལྡན་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཐིག་
ལེ་རྒྱུ་པོའི་ནང་སྟོང་པ། ཐིག་ལེ་རང་འདྲ་བས་གང་བ་དང་། ཁ་དོག་མི་འདྲ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྩི་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

བ་སྣ་ཚོགས་པས་གང་བ་དང་། དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་མ་དེས་སྣ་ཚོགས་པར་
འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཉིན་རྒྱུ་ལ་དུག་ལ་གསུམ་ཆེར་མཐུན་པར། ལུས་ཉམས་འཇམ་
ཞིང་བདེ་བ། ལུས་ཡོད་དུ་མི་ཚོར་བ། དག་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་མི་མངོན་པ་ཅམ་དང་།
སེམས་ཉམས་གསལ་སྤྲོད་རྟོག་མེད་དུ་སིང་དེར་གནས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྐབས་
འདིར་གཡང་ཟ་བ་སྣམ་བྱེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། གང་ཡང་མེད་སྣམ་པ་
འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་གོང་མ་ཁ་ཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་དུ་སོགས་རྒྱགས་བཅུ་ལོ་
སོའི་མིང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་འཆར་ཞིང་ལུས་ཉམས་སོགས་ཐམས་ཅད་
ཆང་བ་གོ་རིམ་དེས་ཅན་འབྱུང་བ་དེས་པའི་རྒྱགས་དང་། རྩོགས་མཐུན་གྱི་
སྣང་བ་གཞན་འཆར་བ་ལམ་དེས་པའི་རྒྱགས་ཞེས་བ་སྣང་མཛད། མ་དེས་
པའི་རྒྱགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྣང་དབུ་མར་ཚུད་པས། དེར་བཀའ་བྱིམ་སོགས་
ས་ཡི་རྩོགས་གྱི་སྣང་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུད་ལས་མཚོ་དང་འབབ་ཆུ་སོགས་དང་། མེ་
རྒྱུད་ལས་མེ་འབབ་བ་སོགས་དང་། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལས་འཚུབ་མ་བཟེར་བ་སོགས་
དང་། མཁའ་རྒྱུད་ལ། བམ་མཁའ་དང་། བར་སྣང་ཐུག་སྤྲོད་སོགས་སྐབས་
སྤྲོད་པའི་རིགས་དང་། རས་ཡུག་སྤོན་པོ་བརྒྱུད་བ་འདྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་
འབྱུང་། གཞན་ཡང་སྣང་གསོག་ལ་ཉི་ཟེར་སོགས་པ་འདྲ་བ་སོགས་དང་། འཇའ་
འོད་ཐུ་ལོ་དང་། རྒྱ་བྱམ་བྱམ་པ་སོགས་འབར་བ་དང་། རྒྱ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་
རིགས་པར་བསྐྱུ་བ་དང་། གསེར་མིག་ལྟ་བུ་དང་། རྩི་ལྡང་སོགས་ཉི་མར་
བསྐྱུ་བ་དང་། སྒྲིང་རྩིང་གི་གྲིབ་མ་འདྲ་བ་དང་། སྤང་བུ་ནག་པོ་སོགས་སྐྱེ་

གཙན་དང་། རོག་མདའ་འམ་མེ་མདའ་འཕང་བ་འདྲ་བ་སོགས་ཁ་དོག་མ་
ངེས་པ་ཕྱ་མོ་རྒྱག་པ་གྲོག་དང་། ཁ་རྒྱངས་ལྟ་བུ་དང་། མགལ་མེ་བསྐྱོར་བ་
ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ལྗིང་བ་འདྲ་བ་སོགས་ཐིག་ལའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་སྒྲ་
མ་དག་གསུངས། རྒྱ་གར་མཁས་གྲུབ་འགས་ཞལ་རྒྱུན་ལ། རྟགས་སྣང་ཐམས་
ཅད་རྟགས་བརྩའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། རྟོང་ག་རྒྱགས་ལུལ་ལྗོངས་སོགས་མཐོང་
བ་ལུང་ཙམ་མི་གཡོ་ལ། དེ་ནས་ཡང་སྒྲིན་ལྟར་ཡལ་འགོན་དུ་རྟགས་རགས་
པ་དེའི་ཆ་ཤས་རགས་པ་ནས་གཡོ་ཞིང་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པ་དུ་རྟགས་དེངས། ཆ་
ཤས་ཕྱ་མོ་ནས་གཡོན་སྒྲིག་རྒྱུ་འཛིག་བྱེད་པ་དུ་རྟགས་འདྲེ་ཞིང་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་
ན་མེ་བྱེད་རྟགས། འོད་བཙས་མི་གཡོན་མར་མེའི་རྟགས། དེ་རྣམས་གཅིག་
གི་གཅིག་བསྒྲིབ་པ་ལ། སུན་ཚུན་མི་སྒྲིབ་དྲངས་གསལ་ནམ་མཁའི་རྟགས།
དེ་བཞིས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེ་གསུངས་ཞེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མགོན་གསུངས།
ཉམས་གཞན་ཡང་རྒྱུད་གི་ལུས་ངག་སྦྱི་ལ་བསྒྲུད་མི་འདོད་པ། སེམས་བརྟན་
པ། རྒྱ་རྒྱུད་གིས་འཇམ་མཉེན་གྱི་ད་རྒྱུད་སོགས་དང་། མེ་རྒྱུད་གི་འཕྲོ་གྲོད་
བཀྲེས་སྒྲོམ་སོགས་དང་། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གིས། རྒྱུད་གིས་བྱེད་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་
འགོ་སྒྲུམ་བྱེད་པ། ལུས་འབར་པ། སེམས་གསལ་སྒྲོང་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་
དང་། མཁའ་རྒྱུད་གིས་ལུས་མེད་སྒྲུམ་བྱེད་པ། སེམས་ཉམས་ཅི་ལ་འང་ཐོགས་
རིག་མེད་པར་རྒྱུང་སངས་པར་སྒྲུམ་པ་སོགས་འབྱུང་། གཉིད་དུས་སྒྲུབ་
མོའི་འོད་གསལ་གཉིད་དུ་གསལ་སྒྲོང་གི་ཉམས་སྒྲོང་བྱུང་བ་དང་། རེས་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྩོམ་རྩལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

ཐམས་ཅད་གསལ་ལྟམ་མེན་མ་ལངས་པ་ལྟ་བུ་འོད་གྱིས་བྱུང་བ། རིག་པ་
དྲངས་གསལ། ཐམས་དྲངས་པའི་ངང་གཉིད་དུ་མ་སོང་བ་འདྲ་ལ་སང་རྒྱལ་ཡོད་
པ་སང་མ་ཐག་ཐུན་ཁང་དུ་སྟོང་ག་ཟུགས་གྱིས་བྱུང་བ། གཞོམ་མེད་གྱི་སྒྲིལ་
མཐུན་ཆོར་བའང་ཡོད། གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་ས་ལ་བྱིང་བ་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དང་།
འོད་ཟུག་ཟུག་པ་ན་བར་གཅིར་རོང་གིས་འོང་འོད་གསལ་ངོས་མ་ཟིན་གོང་དུ་
གཉིད་མི་བདེ་བ་དང་། འདྲེ་གཞོན་འདྲ་བ། ལུས་སྦྱིད་པ་འོང་ཡང་རྒྱུར་དུ་
ཟིན་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ནས་གསལ་སྟོང་དང་རིམ་པས་བདེ་བ་འཆར་རོ། །
མ་ངེས་པའི་རྟགས་འདི་རིགས་སོར་སྤྱད་ནས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་བར་
ནམ་ཡང་ངེས་མེད་དུ་འཆར་རོ། །ཁྱད་པར་རྩོམ་འབྲེལ་ས་ཁྱེད་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ཉམས། དང་པོར་སེམས་མི་རྟོག་པར་བྱུང་བྱེད་གནས་ཤིང་རྟགས་
སྤྱང་ཅི་རིགས་མཐོང་བ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། སེམས་མི་རྟོག་པ་རང་བྱུགས་སུ་
གནས་པའི་ངང་ནས། ལུས་ཉམས་འཕར་འདར་གཡོ་བ་དྲག་པོ། ཐོ་གར་
མཆོང་རྒྱག་དང་། དག་སྒྲིལ་གོད་དང་སྒྲིལ་ལེན་སྒྲགས་ཆོགས་ཀྱི་ཅོ་འདོན་པ་
སྒྲགས་དང་། ཐོག་མར་གསལ་ལ་སྟོང་དྲང་ཅམ་ལས་འབྱུང་ལ། བྱིས་བདེ་
ཉམས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་། དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་རྟོག་མེད་ངང་ནས་
དེད་ག་བྱེད་འདོད་མེད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་དག་འསྦྱོལ་འཆོག་རྒྱག་འདོད་
སྒྲགས་འདོད་བྱིར་འདོད་སོ་དྲུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བབ་པ་དག་ཡོད་ལ།
ཉམས་གང་ཤར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྒྱུངས་པས་སྦྱོན་ལས་གྲོལ་བས་ཡོན་ཏན་གོང་།

འཕེལ་དུ་འགྱུར། རྟགས་འདི་ནམས་སོར་སྤྱད་ནས་ཚོམ་སྟེ་གོང་མ་ནམས་སུ་
ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་འགྱུར། མདོར་ན་རྟགས་ཀྱི་ནམ་པ་ལ་ཆོད་བཟུང་མེད་
པའི་སྤང་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་འོད་གསལ་རྟགས་བཅུ་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་མ་
གཏོགས་པ་མེད་དོ། །དང་པོར་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་
དང་མིག་མི་འབྲང་བར་སེམས་ནམ་མཁའ་གང་བལྟ་ས་དེར་ཅེ་གཅིག་གཏད་
བ་གལ་ཆེ། གོམས་པའི་ཆོད་ནི། དུས་ཀྱི་ཚ་སྟེ་དབུ་མ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་རེ་ཁ་
ནག་པོ་ཤིན་དུ་ཐ་བ་སྒྲ་ཡི་ཆོད་ཅམ་མཐོང་བའི་བར་དུ་འོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་
པ་ནི། མདོན་སུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་དོན་དང་རྟགས་མཐོང་བར་
གྱུར་བ་ཡིན་པས་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་སུམ་བཞི་ཆར་
གྱིས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། སོར་སྤྱད་གྱིས་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་འདི་དབང་མདོན་
གཙུག་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གཡི་སྒྱུན་དུ་གཏོགས་པའི་མིག་གིས་སྟོང་གཟུགས་
ཐ་ཐབ་པ་ལྟར་མཐོང་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་
ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ལྟན་སྟེས་སུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་པ་ཉིད། ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་
ཟབ་མེའི་ལམ་བསྐྱོམ་པས་མདོན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་བས་
བསྐྱས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །སོར་སྤྱད་འདིས་དག་བྱ་ཡེ་ཁམས་དུག་ཆོན་
སྟོང་། དག་བྱེད་སོར་སྤྱད་རྟགས་བཅུ། འདི་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་གནས་
སྐབས་སུ་སྒྲ་གས་ཀྱི་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་འབྲས་སངས་རྒྱས་དུས་
རྗེ་རྗེས་སེམས་དཔའ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དུག་ཆོན་གཅིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྩི་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

རང་འབྲམས་འབྲུང་བའོ། རྟགས་འདི་མཐོང་ནས་ལམ་མཐར་མ་བྱིན་པར་
ཤིན་ཡང་། ཆེ་བྱི་མར་སྤྲུགས་ཀྱི་རིག་འདིན་དུ་སྦྱེས་ནས་མཐར་འབྲས་ཐོབ་
ངེས་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །སོར་སྤྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། མི་གཡོ་སྤྱུལ་ལྷན་
རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་མར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །ངེས་
ཆོག་བྱ་ཏུ་ཉར་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་དབང་ལྷ་ཡུལ་ལྷའི་འབྲེལ་བ་གཅོད་ཅིང་རྣམ་
ཤེས་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་བསྐྱུས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སྤྱུལ་འཕྲུག་
ཅིང་། ལེན་པའི་དོན་ཅན་ལོ། །འདི་ལས་བྱི་མ་ལྷ་པོའི་གཞི་དང་སྤང་འགྲམ་
ལྷ་ལྷའི་ན་པས་རྟགས་ཆད་དུ་བྱིན་ངེས་འབྱོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ནི། ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་གཟུགས་གསལ་བའི་ཕྱིར་
མཆན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཉིན་མཆན་གཉིས་ཀར་
བསྒྲམ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་གསལ་ན་བྱེད་མེད་དོ། །ལུས་དག་སེམས་གསུམ་གྱི་
གནད་སྤྲུལ་དང་འབྲེལ་ཡང་། དམིགས་པ་སྟོང་གཟུགས་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་གཏད་
ནས་སེམས་གནས་པ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་མི་
ཆོག་ སྟོང་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བརྟན་ཆ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདི་བསྒྲམ་
པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྟོང་གཟུགས་སྟོགས་སུ་འཕྱོ་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་པར་
ལྷ་སྟངས་དང་རིག་པ་དང་པོའི་གཏད་ས་དེར་ཁོ་ནར་གཏད་ཅིང་། སྟོང་གཟུགས་
ལ་དབྱུད་ར་སོགས་རྣམ་རྟོག་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕྲུག་པར་མཐོང་བ་དེ་དང་
མི་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་ཅུམ་གནད་དོ། །ཅིས་ཀྱང་སེམས་འཕྱོ་ན་སྟོང་གཟུགས་

ལ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅད་དེ་སྟོང་གཞུགས་ཆ་སྤྱོད་མེད་
དབུས་སུ་སེམས་ཞུགས་ནས་ཐིམ་པ་ལྟར་གཏད། དེ་ལྟར་རྒྱན་བསྐྱེད་ས་བས་
སྟོང་གཞུགས་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་མ་མེད་པར་རང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲང་ཅམ་
དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཅི་རིགས་མངོན་སུམ་ཉམས་
སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་གི་ཆ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འབྲལ་བའི་
མཐའ་ལྟར་གཡོ་མེད་དྲངས་པའི་སེམས་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་འབྱུང་སྟེ། གང་
ཞིག་སྟོང་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་རགས་པ་མཐོང་བའི་རྟོག་པ། དེའི་བྱེད་བྱུང་འབྱེད་
པའི་དབྱེད་པ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཤིན་སྤྲངས་ཀྱིས་སམ་དཔེན་པ་ལས་
སྤྱིས་པའི་སྟོན་མེད་ཀྱི་དགའ་བས་ཡིད་དགའ་བ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བའི་བདེ་
བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་ལྷ་
ལྟན་འབྱུང་ངོ་། །འདི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྷ་དང་མིང་གཅིག་
ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལྷ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མི་དགོས་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ནི་འདོད་ཉོན་སྤང་ཟེན་པའི་
ཡན་ལག་ལྷ་ཡིན་པས། འདིར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་
ལའང་ཡན་ལག་ལྷ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྟོང་གཞུགས་ལ་དམིགས་རྟེན་
བྱས་ནས་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྐྱབ་ཅིང་། སྤྲང་ཡང་ཤིན་སྤྲང་གི་བདེ་
བ་ས་ཟེན་པའི་ཞི་གནས་སྟོན་མེད་གྲུབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་
གཞི་ཡིན་པས་དེས་གོ་ཚད་ལ་ཆེར་གོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་དང་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྫོགས་རིམ་རྫོ་རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

བརྟན་ཆ་མཚུངས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྲུབ་ན་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སོ། །སྐབས་འདིར་
ཡན་ལག་ལྷ་བགའ་ཚུལ་ལ། ཅུ་གཅིག་སེམས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོར་
བྱས་ནས། ཤེས་རབ་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་ལྷ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། འོད་
གསལ་རྟགས་བརྩལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་གཏོང་བ་ཤེས་རབ། རྟོག་པ་ཞེས་སྟོང་
གཟུགས་དེའི་མཚན་ཉིད་རང་སེམས་ཅམ་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། རྟགས་
སྟངས་དེ་ཉིད་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་མཚན་གང་དུ་འང་མི་གནས་
པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དཔྱད་པ། བྱི་རོལ་ཏུ་སྤར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་པའི་རྟགས་
རྣམས་མཐོང་བས་དགའ་བ། བར་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་མི་གཡོ་བ་བདེ་
བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྒྲུང་གི་བདེ་བ་འང་
དེའི་ཡན་ཡོན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ། དེ་ནས་རིམ་གྱི་རྟོག་པ་
དང་གཉིས་ལྡན་དཔྱད་པ་དང་སྒྲུལ་ལྡན། དགའ་བ་དང་བཞི་ལྡན། བདེ་བ་
དང་ལྷ་ལྡན་དུ་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་པོ་ཚོགས་པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
རྫོགས་པར་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྲིད་ཡིག་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སོགས་སུ་གསུངས།
གང་ལྟར་ཡང་དོན་འདྲ་སྟེ་རྟགས་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གི་ཉིང་
འཛིན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོར་བསམ་གྱི་རྟགས་སྟངས་ཚད་དུ་བྱིན་པ་ན། འོད་
གསལ་གྱི་རྟགས་སྟངས་སྤར་ལས་ཚད་མེད་པ་འཕེལ་ཞིང་། དབུ་མའི་རྩ་ལ་རི་
མོ་ནག་པོ་སྒྲ་ཡི་ཚད་ལྟར་སྤར་བའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་སྤར་མའི་དཀྱིལ་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་དང་། གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་སྤྱང་བ་རབ་

འབུམས་དང་། གཞོམ་མེད་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེདྱི་རོ་རེག་བྱའི་དོ་རྗེའི་སྒྲུང་བརྟན་
མཐའ་ཡས་པ་འཆར་ཞིང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་དག་འོད་འཕྲོ་བ། ཆ་ཕྱ་བ།
འཆོར་བ། འདར་བ། གཞིག་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་ལྷ་ལྟན་དུ་མཐོང་ཞིང་།
དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་རང་སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་
ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཅིང་། རྒྱུང་སེམས་
ལ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཐུས་སྒྲུང་
བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་བྱུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་ནི་ལྟའི་
མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་ཤེས་ལྷ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་།
གཞན་ཡང་སོར་སྟེད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་གསལ་ལ་རྒྱུ་ཆེ་བ་བརྟན་པ་དང་།
རྟགས་བརྩའི་ཐ་མ་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་རྟགས་གཞན་དགུ་ཅི་རིགས་འཆར་བ་དང་།
རྟགས་བརྩ་ཆར་ཆང་བའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཞེས་འདོགས་པ་དང་། ཐིག་
ལེ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དམར་སེར་སོགས་ཁ་དོག་གཉིས་འདྲེས་
ཀྱི་རྣམ་པ་དྲུངས་ཤིང་གསལ་བའི་དབུས་སུ། དང་པོ་དབུ་ཕྱག་སོགས་ནས་
མཐར་ལྟ་སྒྲུ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འཆར་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱིན་ཏུ་བརྟན་པ་
མཐར་ཕྱིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སྒྲུའི་གཞུགས་དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་པ་ཐིག་ལའི་
དབུས། དུས་ངེས་པ་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་ངེས་པ་མཆོན་དཔེ་
ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ངེས་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། གང་ཟག་ལ་
འཆར་ཚུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར། སལ་ཆེར་དང་པོར་རགས་པ་དང་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༩༡

ཅུང་མི་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་ཁྲིམ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་སྤར་
གྱི་ཏྲགས་སྤང་རགས་པ་དེ་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་བས་ཐུ་མོར་སོང་ནས་ཏྲགས་
སྤང་ཡལ་ཏེ་སྐྱོམ་སྤྱོར་བ་སྲིད་པ་ལ་རྗེས་བྱན་དུ་བཤད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཕུག་ཀྱའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་བུམ་ཅན་བསྐྱེད་ཏེ་མི་གཡོ་སྐྱུམ་ལྟན་བསྐྱོམ་བས་ཏྲགས་སྤང་
སྤར་ཡང་འཆར་བ་དང་། སྤར་རྒྱུན་ཏྲགས་སྤང་ཅུང་ཟད་རེ་མ་བྱུང་ན། བསམ་
གཏན་སྒྲིགས་ཆོག་བཞིན་བསྐྱོམ་བས་སོར་རྒྱད་པ་འོང་ངོ་། ཐིག་ལའི་སྤང་
བ་ལ་དབུས་སུ་སེམས་གཏད་ན་ཐ་བར་འགྱུར་ཁྲིམ་། མཐའ་ལ་གཏད་ན་ཆེ་
བར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱོད་གཞུགས་གཞན་ལའང་འདྲ། རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་མ་
ཐོབ་བར་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་གཞུགས་ཀྱི་གསལ་
ཆ་དང་། སྐྱོས་བྲལ་དབྱེར་མེད་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་གོམས་བས་སེམས་
གནས་ན་སྤྱོད་གཞུགས་གནས་གཡོ་ན་གཡོ། སེམས་ལེགས་པར་གནས་དུས་
མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་མཛོན་གྱུར་འགགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ཡིན། དེའི་ཆེ་སེམས་གང་གཏད་དེར་སྤྱོད་གཞུགས་ཅི་
རིགས་འཆར་ཁྲིམ་། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་བར་བཞག་པ་ན་དེ་ནང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་མཐོང་བ་སོགས་གོང་བཤད་བཞིན་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེས་
ཆོག་ནི་རྒྱ་ན་ཞེས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཅན་
ནོ། །བསམ་གཏན་འདིས་རྣམ་ཤེས་སོགས་མ་ཁའ་ཁམས་དག་མི་བསྐྱོད་
པ་སོགས་ལྟ་མ་ཁའ་ཁམས་དུག་ཆན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པོ། །སོར་བསམ་

སྐབས་སུ་སློག་ཆོག་ནི། བྱེད་བཅེངས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་
ལྟའི་རྒྱུར། བཅེངས་པ་གཉིས་ནི་སློག་ཕུར་གཉིས་བཅེང་བའོ། །དེའི་ཐབས་
ནི། ཉིན་མཚན་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ། མིག་གཉིས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེན་
མིན་པའི་ཕྱ་མོ་གཅིག་ལ་དྲག་ཏུ་བསྒྲིམ། ལྟེ་ཕྱག་ཏུ་བསྒྲོག་ མཚུ་དང་སྒྲ་དང་
ན་བ་གསུམ་གཅུད་བཞིན་ཁོ་བོའི་གདོང་དུ་བྱ། ལུས་ཉ་བཞི་བསྒྲིམ་ཁིང་རྒྱང་
སོར་བསྒྲུམ། ཁ་རྒྱུར་དང་སྒྲིལ་གྱུང་དམ་དུ་བྱ། དཔུང་བ་དྲག་ཏུ་བརྒྱུང་བས་
དབང་པོ་ལྟའི་རྒྱུར་འཆིང་། ལྟོ་བསྒྲལ་ཆོག་སལ་གཅེར་བ་དང་། ཕྱིན་འཕེལ་
ཀ་བསྒྱེད་པ་རེས་མོས་བྱ། དེ་ཡང་རེས་མོས་སྤྱར་པོ་མིན་པར་རྒྱ་ཆོད་རེ་ཙམ་
སྒྲིལ་དགོས་སོ། །དེས་སློག་ཕུར་གཉིས་འཆིང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་བྱས་པས་
སོར་སྤྱད་བསྒྲོམ་ཡང་ཉམས་ཉོག་སལ་སྒྲིལ་བ་རྣམས་སྒྲིཙུང་ཟད་སྒྲིལ་བ་རྣམས་
གསོ། སྒྱུད་མ་བྱུང་བ་ལ་བོགས་འདོན་པ་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མ་ནས་འདི་བསྒྲོམ་
ན་ཆོག་ས་ཆེ། གོགས་ལྟང་བོགས་རྒྱུང་བས། བོག་ས་འདོན་མ་དགོས་ན་རང་
བཞིན་བསྒྲོམས་པར་མི་བྱ། གཞན་ཡང་བོགས་འདོན་ཅི་རིགས་གཞན་ལས་
ཤེས་པར་བྱ། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་བར་ཅན་སྒྲིལ་བ་ཙུ་བ་ཟང་
བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་སློག་རྩིས་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲོམས་གྱུར། རྒྱུད་དཔུ་མར་
རྒྱུད་ནས་གོགས་མེད་དུ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོག་སལ་བ་སྒྲིལ་དང་། ལུས་ཅན་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་འབྱོར་བ་གཙུག་གཏོར་དུ་རྒྱུད་སེམས་བསྐྱངས་པས་རྟོ་རྟེ་བསྐྱངས་
བའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའང་ཡོད་རྒྱུད་དཔུ་མར་འདུས་པ་ཙམ་དང་།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

དོ་རྫེ་བསྐྱངས་པའི་ཉམས་སྦྱོགས་མཐུན་འགའ་ཞིག་ལས་རིམ་བཞིན་སྒོལ་སྤྱད་
གྱིས་འཕོ་བའི་གོགས་དང་འཛམ་གོགས་སུ་གྱུར་བའང་མིན། ཅུ་འབྲིང་བ་
མན་ཆད་ལ་སོར་བསམ་ཁོ་ནས་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར། སོར་བསམ་གྱི་
རྗེས་སུ་སྒོལ་ཅོལ་བསྐྱོམ་ན་ཉེ་བར་དོད་སྟེ། སློན་མཚམས་སུ་བདེ་བྱགས།
སྤྱི་པོ་བཟུང་འབྲིག་གཡའ་སོགས་གཏུམ་མོ་རྩུང་བྱེད་འབར་རྟགས་འབྱུང་། མེ་
སྟོབས་རྩུང་། ཐིག་ལེ་སྟོབས་ཆེན། མགོ་དང་མིག་རྩུམ་མི་བདེ། བྱད་ཤ་འབྱུར།
མངས་ན་མགོ་འཁོར། མེ་སྟོབས་ཆེན་འགའ་ལ་འཛམ་གོགས་འབྱུང་ཉེན་
ཡོད་པ་རྒྱུ་རྫུང་གྱིས་བསལ་དགོས། རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་ཏུ་ཉེ་ཆོ། རྟགས་
སྤྱང་རྣམས་དབར་པོའི་སྒོ་ནས་འཆར་བ་དང་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སོགས་
འབྱུང་། མེ་སྟོབས་ཆེ་བས་སྤྱི་པོའི་ཐིག་ལེ་ཁྱེན་རྒྱུད་རྩུང་བྱེད་མར་མནན་པས་
རྟགས་རྣམས་ཀྱང་མྱི་དང་ནང་ནས་བྱུར་དུ་འགོ་བདེ་ཉམས་འཕེལ། མེ་སྟོབས་
རྩུང་ལ་རྒྱུད་གྱེན་དུ་སོང་བས་སྤྱི་པོའི་ཐིག་ལེ་འབྱགས་པའི་རྟགས་སུ། རྟགས་
སྤྱང་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་བ་དང་། གྱེན་དུ་འགོ་བ་ཤས་ཆེ་ཁམས་ངན་པར་
འབྱུར། རྟགས་སྤྱང་ནམ་མཁའ་མྱིང་བ་དེ་ཉ་ཅང་ཐལ་ན་གཙུག་ཏྱར་གྱི་སྒོ་
སྟལ་ནས་འཕོ་ཉེན་ཡོད་པས་དབབ་པར་བྱ། རྩུང་པར་དོར་བསྐྱུས་དང་འཇམ་
རྒྱུ་གསལ་བས་སྤྱིང་ཆ་མགོན། སློན་མཚམས་སུ་འདུས་ཤིང་གཙུག་པ་དང་
འབྲེལ་བ་སྒྲམ་བྱེད། སེམས་གསལ་སྤྱིང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ། འོད་སྒྲོར་དང་
བཅས་པའི་རྟགས་སྤྱང་རང་གི་ལུས་ལ་ཉེ་བར་འཁོར། གཉིད་རང་སངས་ལ་

སོང་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དང་རྣམ་པ་རྩུང་བྱེད་མཐོང་། མིག་ན་གཙུག་ཏེ་ར་བཤེགས་ས་
སོགས་གོང་བཤད་བཞིན་བྱུང་ན། རྒྱུད་དབུ་མར་རྩུང་བྱེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་བཙུང་
མ་ཐུབ་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། དེ་ལ་འབད་ཚུལ་དྲག་པོར་བསྐྱེམ་ན།
ཟུག་གཟེར་རྣམས་སྤར་བས་ཆེར་འགོ། སྒྲིན་མཚམས་ཡན་ཆད་སྤྲིད་ཅིང་
མེད་པ་སྒྲུམས་བྱེད། དེ་ནས་འོད་སྐྱོར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་
ངོ་། རྒྱུར་འོད་སྐྱོར་དམའ་ས་ནས་ལངས་ཏེ་གུན་དུ་དྲག་པོར་འཁོར་བ་དེ་
ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན། དེ་ཡན་ཆད་ཙམ་ལ་སུམ་ཅན་གྱིས་དབུ་མར་བཙུག་
ནས་འབེབས་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་འཕྲོ་གིགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཤས་ཆེ་གསུངས།
བྱེད་བཙུང་ལོག་པ་འཕམ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ན་རྟགས་སྤར་སངས། ཐོགས་པའི་
འདུ་གེས་ལུབ། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ཕྱོགས་འདྲ་རུང་ཙམ་གྱིས་ཏིང་འཛིན་
སྟེ། འདི་སྐྱབས་དང་པོར་དལ་སུས་འབེབས་མང་དུ་བྱས་ནས། མཐར་འབེབས་
དྲག་པོས་བབ་ན་སྟོག་སྤྲུད་གྱིས་གིགས་སེལ་བར་འགྱུར། དེ་ལས་རྩུང་ཐལ་
ནས་བརྒྱལ་བ་ལྟར་སོང་ན་འབེབས་དྲག་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དབབ་པར་བྱ།
མཐར་འཕར་གཡོ་འདར་སྒྲུགས་སྒྲུ་འཕོག་ལྟ་བུ་ཡིང་དུ་བྱུང་བའི་མཐར་སེལ་
འགོ་ལོ། འཕྲོ་བའི་གིགས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་འདྲ་བས་
ཆོད་བཟུང་ཞིང་བསལ་དགོས་སོ། རྫོང་བསྐྱེས་སྐབས་འཇམ་རྒྱུད་ཐལ་ཡིང་།
རྒྱ་བ་མི་ཆོར། ཤེས་པ་གསལ། མི་ལམ་འཇམ་ཉལ་སོང་། རྫོང་གཟུགས་
གསལ་འཆར་སྤྲ་སེལ་འགོ་ན་ཡོན་ཏན་འཆར་བ་ཡིན། འཇམ་རྒྱུད་དང་རྫོང་།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྫོ་རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

བརྒྱས་ལ་མཉམ་སྦྲེལ་བས་སུ་བྱིར་འགོ་རྗེ་ཐུང་བར་གནས་པ་རེ་རིང་བྱ། འཇམ་
རྟེན་མ་བྱང་བར་ཉ་ཅང་ཤུགས་དྲག་ན་རྒྱ་མ་སྒྲོས་ཡོང་བ་དང་། དལ་བར་མ་
མནན་པར་ཤུགས་དྲག་ན་མགོ་རྗེ་སྟོང་ན་བའང་སྤྱིད། འཇམ་རྟེན་དུས་གྲིབ་
ཀོག་ཀོག་ཟེར། སྤྱི་པོ་ཟ། དབུལ་བར་འབྱར་ཡོང་བ་དང་། སྤྱི་པོར་བུ་ག་
ཟང་ཐལ་ཡོང་བའང་སྤྱིད། དེ་སྟོང་ཅིང་འབབས་དགོས་གོ་མས་ན་མཐོང་སྒྲུང་
ཐམས་ཅད་ལྡང་མེར་འགོ། སྒྲུང་ཐིག་ལེ་ལྡང་གྲུ་པ་མོ་དང་། ཡོན་ཏན་འཆར་
ཚུལ་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཆེས་བཟང་བར་འཆར་རོ། །ལུས་ཚུ་ལུད་པ་ཉམས་
འབྱར་བའི་ཉམས་དང་། མི་ཉམས་རིལ་འབབ་འཛེགས་འཕུར་བ་དང་ཉ་རྒྱལ་
པ་སོགས་འབྱར་། འབྱོར་ས་ན་མི་ལམ་འཇམ། ཟིན་སྒྲུང་ས་སྤེལ་སྒྲུལ་གྱི་རྣམ་
ཐར་སོགས་ཤུགས་ལ་འབྱར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒོ་ག་རྩེ་ལ་ནི། ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་བའི་རྒྱང་རང་དབང་དུ་
འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱང་རོ་རྒྱང་གི་ལམ་གཉིས་སུ་
རྒྱ་བ་བཀག་ནས། རྒྱ་ཏིའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སུ་འགོ་འོང་བྱེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་
འགག་པར་བྱེད་པ་སྒོ་ག་རྩེ་ལ་དང་། དེ་ལྟ་མའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ལུས་གནད་གཞན་སྤར་
དང་འདྲ། ལྟ་སྒྲུང་ས་བགོགས་མཐར་བྱེད་གྱི་ལྟ་བ་བདུད་རྩིའི་ལམ་དུ་སོན་
པ་ཞེས། ཐད་ཀ་ལས་ཚུང་ཟད་གཉན་དུ་སྒྲོགས་པ་སྤྲོན་མཚམས་སུ་ཤིག་གིར་
ལྟ་བ་བདུད་རྩི་འབྱེལ་བའི་ལྟ་སྒྲུང་ས་འདི་སྒོ་ག་རྩེ་ལ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་དམིགས་བསལ་རེ་བྱུང་མ་གཏོགས་སྒྱིར་འདྲ། ཐོག་མར་རྒྱུད་རོ་
ལན་གསུམ་བསལ་ནས། རྩོན་དུ་རྒྱུད་འབྱེན་འདུག་གནས་གསུམ་ཅམ་ལ་
སེམས་གཏད། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དབུས་སུ་རོ་རྒྱུད་དབུ་མའི་ཅུ་གསུམ་
གསལ་བཏབ་ལ། སྒྱིར་འབྱེན་པ་རོ་མ་དང་དབུ་མ་ནས་ཡར་སོང་། ཅན་དུ་
རྒྱུད་པ་རྒྱུད་མ་དང་དབུ་མ་ནས་ཚུར་འོང་། གནས་པ་ཁོང་དུ་དབུ་མར་གནས་
པ་བསམ་པ་ཅི་རིགས་བྱ། དེ་རྗེས་འབྱེན་པ་ལྷུ་ཡིས་སྒྲིག་དང་བཅས་འོད་ཟེར་
ལྷུ་ཡིག་དམར་པོའི་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་པ་ལྷོ་དཀར་པོ། གནས་
པ་རྩྭ་རྩོན་པོའི་རྣམ་པ་གདང་བཅས་དབུ་མ་ཁོ་ན་ནས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་
བྱེད་པར་དམིགས། དོན་དམ་དོར་བཞྌས་འབྱེན་རྒྱུད་པ་གནས་གསུམ་སྟོང་
གཞུགས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དབྱེར་མེད། སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལས་མི་ཡོངས་
པར་བྱ་བའོ། །འདི་སྐབས་རོ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པར་མི་སྒྱུར་བ་འབྱེན་
འདུག་གནས་གསུམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་ལུགས་དུ་མ་ཡོད། མདོར་
ན་དོ་རྗེའི་བཞྌས་པས་ཅུ་ཡི་ལམ་སྒྱུར་བར་བྱས་ནས་བུམ་ཅན་བཟུང་བར་བྱ་
བ་ལ། རྩོན་དུ་འཇམ་རྒྱུད་དགང་གཏོང་གི་སྒྱུར་བས་སྒོག་དབུ་མར་གཞུགས་
པ་དང་། རྒྱུ་བ་རྒྱུད་བུམ་ཅན་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། རྒྱུད་པ་དོར་
སྒྱིལ་ལམ། རྒྱུད་པ་བརྒྱུད་ས་བསྒྲུམ་དུ་འདུག་རྒྱུད་པ་ཡས་ནས་རྒྱུན་ལག་གཡོན་
ཐལ་མོ་མཆན་ཁུང་གཡས་ཀྱི་རུ་མ་བཅས་བསྒྲུམས་པའི་སྟོང་བར་ལྷུ་གཡོན་
པས་མནན། རྒྱུད་རོ་བསལ། གཡས་པའི་མཚུབ་མོས་སྒྲིག་གཡས་པ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡།

བཀག་སྒྲུབ་གཞི་མཉམ་སྦྲུང་བྱས་ཆེ་རིང་བར་རྩལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བར་མཉམ་བ་
ཅུང་ཟད་བསྒྲོམ། མི་སྤྱབ་བར་ཆ་བ་ན། སྒྲུབ་གཞི་མཉམ་སྦྲུང་མཉམ་སྦྲུང་
བས་བཀག་ནས་གདོང་གཞི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཞི་མཉམ་སྦྲུང་བྱས་ཏེ་འབྱུང་།
དེ་འདྲ་བསྒྲུར་ཏེ་ལན་མང་བྱས་པས། གཞི་མཉམ་སྦྲུང་མཉམ་སྦྲུང་འཕོ། འདི་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་འདྲ་བར་གནས་སྒྲུབ་འཛིང་དགོས་སོ། །གཞི་མཉམ་སྦྲུང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
འབྱུང་རྩལ་གོང་མས་བསྒྲོག་སྤྲོ་བྱས་པས་འབྱུང་། འདི་རྩལ་གཙུག་པའི་མན་
དག་གིས་རྩལ་ཡོང་བཅོས་པ་འདྲ་ཡོན་ནོ། །གཞི་མཉམ་སྦྲུང་མཉམ་སྦྲུང་
འགའ་བྱས་ན་མཉམ་སྦྲུང་དེས་པར་འབྱུང་། མཉམ་སྦྲུང་སྒྲུང་ཆེ་བུ་ཅན་ནམ་
དོར་བསྒྲུབ་བྱས་ན་ཆེ་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་།

གཉིས་བ་རྩལ་རྩལ་ཅན་ལ། རྩལ་འདྲ་སྒྲུབ་གཞི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ་བས་ལ།
སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩལ་འཛིན་ཅོམ་བྱ། རྩལ་རྩལ་སྒྲུབ་བར་རྩལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བར་བསྒྲུར་
ཐབས་སྒྲུབ་མཉམ་སྦྲུང་མཉམ་སྦྲུང་འཕོ། དེ་རྗེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཞི་མཉམ་སྦྲུང་
གསུམ་ནས་དངས་ཏེ་འབྱུང་རྩལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བར་མཉམ་བ། མི་སྤྱབ་འདྲ་བ་རྩལ་ཅན་
གསུམ་བྱས་ཏེ་མཉམ་བ། དེས་མི་སྤྱབ་ན་དལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
ཀྱིས་འབྱུང་། དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཅན་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱ། སྒྲུབ་ཅན་བསྒྲོམ་
པ་འདི་སྤྲོ་བར་དམིགས་པ་གཙུག་ཅིང་སྤྲོ་བར་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ། ལས་དང་པོ་
བས་སྤྲོ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅན་བསྒྲོམ་ན་འཕོ་གོགས་ཆེ་བས་མི་བསྒྲོམ་པར་
བཤད་ཀྱང་། རན་ཅོམ་བསྒྲོམ་ཡང་སྤྲོ་བ་མེད་དེ། ལས་དང་པོ་བས་བསྒྲོམ་

ན། ཉེ་བའི་སུམ་ཙན་ཉི་ཤུ་ཙམ་སོང་ནས། སྤིང་གའི་སུམ་ཙན་ལན་གཅིག་
གཉིས་བྱས་ཏེ། ཉེ་བའི་སུམ་ཙན་སྤིང་གར་དངས། སྤྱར་ཡང་ཉེ་བར་ཐབ་
ནས་རྒྱང་གཏོང་། མགིན་དབྱལ་གཙུག་གཏོར་རྣམས་ལ་ཉེ་བའི་སུམ་ཙན་ཡར་
དང་བར་མི་བྱ་ཡང་། དེ་དེར་སུམ་ཙན་འཇམ་པོ་བརྒྱང་ལ། རྒྱང་གཏོང་ཁར་
ཉེ་བར་ཐབ་དགོས་སོ། །སྤྱར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་གསང་བའི་སུམ་ཙན་
ཆར་རེ་བྱ། རྒྱང་འཁྱིམ་དོགས་ན། སྤིང་གའི་སུམ་ཙན་གྱིས་མཐར་འཁྱོད་
གཙུད་ཅིང་ཉ་འདོན་བྱ། མགིན་བའི་མཐར་ཁ་གཙུམ་ནས་མགིན་བའི་རྒྱང་
དངས་ཏེ་འབུད། དབྱལ་བ་དང་གཙུག་གཏོར་གྱི་སུམ་ཙན་མཐར་། ལྷ་བཀག་
ནས་ཐོད་བའི་རྒྱངས་ནས་འབུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱང་
ཕྱིར་འགོ་དུས་ཏྲགས་སྤང་ལ་སེམས་གཏད། འཇུག་དུས་སེམས་དང་ཏྲགས་
སྤང་བསྟེ། གནས་དུས་སེམས་དང་སྟོང་གཟུགས་འདྲེས་པའི་སྟོང་འཛིན་བཤིག་
སྟེ་སྟོང་། ཉེ་བར་གཏད་པའང་བྱ། དེ་ལྟར་སྤྱད་ས་བས་སུམ་ཆེན་གཅིག་གི་
ཡུན་ལ་སེགོལ་གཏོགས་པ་སོ་དུག་ཐ་མ། དོན་གཉིས་འཕྱིང་། བརྒྱད་དང་
བརྒྱད་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གནས་ཡུན་རེ་རིང་བསྟེ་བར་བྱ་ལུས་ནང་དུ་འོད་
གསལ་སྟོང་གཟུགས་ཤར་བ་ལ་སེམས་གཏད། གོམས་ནས་རྩ་གནས་གང་
འདོད་དུ་ཏྲགས་སྤང་འཆར་ཞིང་གསལ་བས། ལུས་ཀྱི་རྩ་གནས་དེ་དང་དེར་
རྒྱང་ཞུགས་པའི་སྟོན་ཡོན་སོགས་རང་གིས་ཤེས་པ་འབྱུང་། འདི་སྐབས་སུ་
བཙན་ཐབས་ཀྱིས་སྟོར་བའི་མགིན་བའི་འཕར་རྩ་གཏོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དང་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

པོར་སྒྲ་བྲག་ནས་སོར་བཅུ་དྲུག་གི་ནམ་མཁའ་སྟོང་ག་ཟུགས་ལ་སེམས་གཏད་
ནས་རེ་ཉེ་རེ་ཉེར་བཏང་སྟེ་སྒྲ་ཡི་ནང་དུ་སྟོང་ག་ཟུགས་ཤར་བར་སེམས་གཏད་
དཔུགས་དང་འགོགས་ཏེ་སྟོང་ག་ཟུགས་ཡལ་ཡོལ་བྱེད་ཀྱང་དེ་རྗེས་མི་འབྱང་
གང་དུ་རང་སོར་བཞག་པ་དེར་བསྟོམ། དེ་བརྟན་པས་སྒྲ་སྟོར་སྟོང་ག་ཟུགས་
རྟག་རྟགས་ལ་བ་འབྱུང་། དེ་ལ་གོམ་པས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མདོག་
དང་དབྱིབས་དང་། ཚད་དང་རྒྱ་བའི་གྲངས་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་ན་བུམ་
ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་ཟླ་བ་དྲུག་བསྟོམ་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། དེ་ཆེ་
རྒྱུ་ལ་བརྟན་ནས་འདུན་པ་བསྐྱར་ཙམ་གྱིས་ཞི་སྟགས་ལས་བརྒྱད་ཐོགས་མེད་
འབྱུང་བོ། སྟོག་རྩོལ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲ་བས་འདིར། སྟོང་ག་ཟུགས་
རགས་ལ་གསལ་བ་དེ་དཔུ་མར་འཇུག་དཀའ་སྟེ་འཆིང་སྟེ། བཞིང་གསལ་
བ་འཇུག་སྟེ་ཆེ་འཆིང་དཀའ། མི་གསལ་ན་འཇུག་འཆིང་གཉིས་ཀ་དཀའ་
ལ་ཐོག་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བུམ་ཅན་བསྟོམ་པས་རྩ་བ་ཟང་བར་གོགས་མེད་པར་
ཡོན་ཏན་སྟེ་མོད་ཀྱང་། བལ་ཆེ་བ་ནི་རྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམས་རེ་ཐོག་མར་
འབྱུང་བས། རྒྱུ་ཅིག་ཆར་འདུན་ལུས་རང་དབང་མེད་པར་འདར། སྟོ་བར་
འོད་སྟེ། ཉམས་རྣམས་ཁ་ཆེན་པ་དང་། དམར་ཐིང་དེ་བའི་རང་ནས་འབྱེལ་
ཞིང་དཔན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་སྟགས་འབྱུང་། རྒྱུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ནས་སྟོང་
ག་ཟུགས་རང་ལ་འཁོར། ལུས་གཏུམ་གྱིང་བསྒྲིལ་བ་དང་འདྲ། རྒྱུ་ཟུབས་
འགོ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་རྒྱུ་ཟང་ཐོམས་པས་བདེ་རྟུག་སྟེལ་མར་འབྱུང་།

དེ་ནས་གོ་མས་ན་མཐར་བཏང་སྟོམས་སུ་འགོ། གོང་བཤད་རྟགས་སྣང་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བའི་སྟེང་དུ་ས་རྒྱུང་འཆིང་ན་ལུས་སྟོད་ཚུགས་བཤུག་སྟེང་མི་འདོད།
རྩུབ་ལ་ལྷེ་ཞིང་སྣང་བ་སེར་སོར་མཐོང་། རྩུའུང་འཆིང་ན་གང་མཉེན་རྩའི་
སྣང་བ་ཤས་ཆེ་ལ་ལར་རྩུ་ལ་གང་དྲོ་གཉིས་ཀ་ཡང་འབྱུང་། མི་འཆིང་ན་དྲོད་
འབར་མའི་སྣང་བ་འབྱུང་། རྩུང་འཆིང་ན་ལུས་ཡངས་ཤིང་འཕར། རྩུང་གི་
སྣང་བ་འབྱུང་། མཁའ་རྩུང་འཆིང་ན་སྟོ་ཡམ་མེ་བ་དང་། བདེ་སིང་དེ་བ་དང་།
ལག་པས་བྱུག་བ་སོགས་ཆེད་དུ་རྟེན་ཆེ་མ་གཏོགས་ལུས་ཡོད་དུ་མི་ཆོར་ཞིང་།
བྱ་གའི་རྟེན་སྟངས་དང་། བར་སྣང་དང་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཆོམས་སྟོང་བར་སོང་
བའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ཉམ་མཁའི་ནང་ཚན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩུང་གི་ཆ་ལ་སྣང་གྲུ་
དང་ཁ་ཆེལ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད། དེ་འདྲ་རེ་རེ་བཞིན་མཐར་ཉུགས་སྣང་ཐམས་
ཅད་ཐིག་ལེ་ལ་འདུས་ནས་དབུས་སུ་ཐིམ་འགོ་བ་མཐོང་ན་གནད་དུ་སོང་བ་
ཡིན། དེ་རྩུང་འབྱུང་བ་ཆ་མཉམ་དུ་ཞུགས་ན་གོགས་མི་འབྱུང་ལ་ཆ་མ་སྟོམས་
ན་རྩུབ་ཉམས་སུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལས་ཐལ་ན་གོགས་སུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་ས་
རྩུང་ཟེན་ན་དེའི་ཆེ་རྩུང་གི་སྟོབས་ཟད་པས། སྟོབས་ཆེད་གཡོ་འགྲུལ་མི་ཤེས་
བ་ལྟ་སྟེང་ས་ལ་བྱིང་བ་དང་། མནན་བ་བྱིང་རྒྱུག་སོགས་འབྱུང་། མེ་ཟེན་
དུས་སའི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ། མེ་ཆར་དུ་བ་སེམས་ཆོག་པའི་སྣང་བ་དང་རྩུལ་
ཆེ་ཞིང་ལུས་གཅིག་དུ་མི་ཚུགས། རྩུང་ཟེན་ན་མེ་ཉམས་པས། ཁོང་འདར། གང་
ཤུམ་བྱེད། གངས་རེ་དང་རྩའི་རྩ་རྩུབས་ཀྱི་གསེབ་དུ་ཡོད་པ་སྟམ་བྱེད། དེན་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༩༡

པ་མི་གསལ་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་འབྱུང་། རླུང་འཕེལ་ན་ཚུ་ཉམས་ཏེ་ལུས་
ཡང་ཤིང་མགོག་ནས། འགོ་སླིང་འདོད། མེམས་བཟུང་ཡང་མི་ཟིན་པ་ཡོད།
ནམ་མཁའ་ཀྱུན་གྱི་གོགས་ཡིན་ཡང་། མཁའ་རླུང་ཁོ་ན་འཕེལ་ན་གཡང་ཟ་
ཁིང་སྟོ་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུང་། དེ་དག་པལ་ཆེར་བྱུང་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཤིང་། ལུས་
ལནད་མཐས་འཕེལ་བར་འདུག་ན་གོགས་སེལ་གྱི་བཅོས། དེ་ལམ་དུ་བསྐྱངས་
ཤིང་བསྐྱངས་བས་གཏུམ་མོའི་འབར་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འབྱུང་། བདེ་ཉམས་
འཕེལ། འདི་སྐབས་དོར་བཞུས་དང་། འཇམ་རླུང་བུམ་ཅན་རིམ་པར་བསྒྲོམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྒྱིར་རྟགས་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་རྩ་ལམ་
བྱང་བ་དང་། དབུ་མའི་སྒྲོར་འདུས་པ་དང་། ལྷ་ཏིར་འཆིང་པའི་རྟགས་ཀྱི་
རིམ་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བུམ་ཅན་གྱིས་སྐྱགས་པ་འདྲ་བའི་ལུས་ཉམས་དང་། ལུས་
ནང་སྟོག་ཆགས་རྒྱགས་པ། དོན་འཆང་བྱེད་པའི་མི་ཉམས་འབྱུང་། ཅ་ཆད་
འབྲིང་པོ་རྣམས་སོས་པས། དགང་བ། འདྲིལ་བ། འདར་སྒྱགས། འཕར་
འཕྲིག་ཟུག་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡོད། ཅ་ཆད་སྒྲོ་མོ་རྣམས་གསོས་པ། ཆ་ཅེག་
ཅེག་སོགས་ཟུག་རྩ་མང་པོ་ལྡང་། འདི་དག་གང་དུ་འབྱུང་མ་ངེས་ཏེ་ཅ་ཆད་
ཅི་རིགས་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་དང་བདེ་ཉམས་
ཤས་ཆེར་འབྱུང་བར་སྐབས་སུ་སྟོག་བྱུང་འདྲེས་པའི་རླུང་གིས་རྩ་ནང་ལ་དབྱིངས་
སུ་ཐིམ་མ་བྱུང་བས་འཕོ་གོགས་ཀྱང་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པའི་རྟགས་གོང་བཤད་
འདྲ། ཡང་འདི་སྐབས་སུ་རྩ་རླུང་ཅུང་ཟད་འབྱུངས་པའི་སྐབས་ཡིན་སེམས་

འཕོ་བ་དང་འབེབས་པ་གཉིས་ཀ་སྒར་ལས་སྒྲོའོ། །ལུམ་པ་ཅན་དབུ་མའི་ནང་
དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་འཆིང་བར་རུས་ན་ནད་མཐའ་དག་འབྱུང་ཁིང་ཆོ་ལ་རྩུང་
ཟད་དབང་། སློག་ཐུར་འདྲེས་པའི་ཆད་ལ། འོག་རྩུང་དྲངས་བས་ཁ་ནང་ཐོན་
ན་ཐུར་སེལ་སློག་ལ་འདྲེས། དྲི་བཟང་ཁ་སྒྲར་རུབས་པ་འོག་སློན་ནས་འཕོན་
ན་སློག་ཐུར་སེལ་ལ་འདྲེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ཅམ་ནང་དུ་འདྲེས་པ་མིན། འོག་
པའི་ནང་དུ་བྱི་ལ་རྒྱ་བའི་སློག་ཐུར་རགས་པ་འདྲེས་པ་སྒོངས་པ་མཆར་སྒྱུད་ཅམ་
ཡིན་གསུངས། བར་རྟགས་ནི་སྟེང་རྩུང་བཟུང་ན་འོག་རྩུང་རང་འཐེམ་འོག་
རྩུང་བཟུང་ན་སྟེང་རྩུང་འཐེམ་པ་ནི་རྩ་ནང་དུ་ཅི་རིགས་འདྲེས་པས་སྒྲ་མ་ལས་
བཟང་། གསང་རྟགས་འབར་སྒྲང་དང་བདེ་དྲོད་དཔོན་སྒྲ་སྒྲིབ་ཆེས་མཆོག་
གི་རྩ་དབུ་མར་སློག་ཐུར་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །སློག་རྩེ་ལ་གྱི་རིམ་པའི་བྱེད་བྱི་
མའི་སྐབས་འདིར་སློག་གཞུགས་པལ་པ་འབྲུབ་སྒྲ་བྱི་ནི་ཅི་རིགས་ཡོད། གཞན་
ཡང་ཐིག་ལེ་བཞིའི་སྒྲང་བ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་འཆར་ཏེ།
ཁྱུ་བ་མཐའ་བཞི། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི། རིགས་བྱེད་བཞི། རྩེ་བ་བཞི།
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྒྲང་བ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་
སྒྲང་བ་དང་། ཆོག་དོན་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་དང་། ལྷ་བསྒྲོམ་སྟོན་གསུམ་
གྱི་ཉམས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་། འགོ་དྲུག་གི་གནས་སྒྲ་ཡོངས་སྟོན་པའི་སྒྲང་
བ། བདེ་སྐྱེག་གི་ཆོར་བ། ཉོན་མོངས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་
སྒྲང་སྟེ། སྟོན་གྱི་མན་ངག་པ་རྣམས་ལ་གནས་སྟོན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ཚོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

མདོར་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་ཚད་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པར་རིས་མེད་དུ་བྱལ་བ་ཡིན་ཡང་གཏུལ་བྱའི་དོར་དེར་སྣང་གི་སྐྱེན་
དང་ལྷན་ཆོ་སྣང་པའི་སྒྲོན་ས་རིམ་ཅན་དུ་སྣང་། སྣང་པའི་སྐྱེན་ནི་ནང་གི་རྩ་
རྒྱུད་ཐིག་ལའི་འཕྲོ་འདུའོ། །སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་སྣང་ཞིང་། སྣ་
ཚོགས་སྣང་བ་དེ་རྣམས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞིར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་ཚོ་བརྟེན་
འབྲེལ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དབྱལ་བར་གནས་པས་སང་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་རགས་
པ་ཐམས་ཅད་དེས་བསྐྱེད་དག་གི་ཐིག་ལེ་མགྱོན་པར་གནས་པ་དེ་སྤྱི་ལམ་བར་
དོ་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བ་བསྐྱེད། ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྣྱོང་གར་གནས་པས་གཉིད་
འབྲུག་བརྒལ་བ་འཆི་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད། བཞི་པའི་ཐིག་ལེ་སྤྱི་
བར་གནས་པས། གཉིས་སྒྱུར་སོགས་ཆགས་པ་དང་། ལུལ་བཟང་ངན་བར་
མ་གསུམ་ལ་མེད་ཅིང་མོངས་པ་རྣམས་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་རྩ་འཁོར་གཞན་ལ་འང་
སྒྱུར་དུ་ཡོད་དེ། ཐིག་ལེ་བཞི་པ་དེ་དྲི་བཅས་སྐབས་སུ་གཞི་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལའི་ཞལ་བཞི། སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་དག་པའི་ལམ་དུས་འཁོར་གྱི་ཞལ་བཞི། སྒྲིབ་
པ་ཀྱན་བྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་དུས་འཁོར་གྱི་ཞལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ལས་
ཞལ་བཞི་ལས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་
གཙོ་བོ་འང་འདི་ཡིན་ནོ། །སློག་ཅོལ་གྱི་ངེས་ཚིག་ནི། ལྷ་ཏ་སློག་སྟེ་རྒྱུད་ཡིན་

ལ། ལྷ་ལ་མ། དེ་འགོག་པའམ། དེ་ལ་ཚུ་ལ་བ་ལ་འཇུག་པའམ་རིགས་བྱེད་
དེ་དེ་ལ་བདག་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཚད་ནི་དབུ་མ་ཁོན་ནས་རྒྱུང་འབབ་པའི་
བར་དུ་ལོ། །དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་བཅད་བུ་མར་གནས་པའི་རྟགས་སྣ་
ཚོགས་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱིས་ལུང་སྟོན་དབང་པོ་དུག་གི་མངོན་
ཤེས་འབྱུང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུག་ལ་ལོངས་སྟོན་འདི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྒྱུད་ཁམས་སོགས་
དག མཐར་ཐུག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཐོབ་པོ། །

བཞི་པ་འཛིན་པ་ནི། རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ནིད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེར་ཐིམ་ནས་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདྲེན་
འགོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟེ་བའི་བུམ་ཅན་བཟུང་། དེ་བཞིན་
འཁོར་ལོ་ལྷ་སོ་སོར་བཟུང་བ་ཟེན་ནས་སྟོག་དབུ་མར་ཐིམ་པར་བསམ་པ་འཛིན་
པ་རྗེས་མཐུན་པའོ། །དངོས་ནི་འཁོར་ལོ་ལྷ་འམ་དུག་ཏུ་བུམ་ཅན་རི་འདོད་
དུ་བཟུང་བས་སྟོག་དབུ་མའི་ཐིག་ལེར་ཞུགས་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་རང་
བཞིན་གྱི་ཞུ་བདེའི་བདེ་དོད་ཁྱེད་པར་ཅན་སྟེ་ཁིང་ཐིག་ལེ་འཇག་མེད་དུ་འཆིངས་
རྒྱས་པས་འཕོ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །འདིའི་ཡུལ་ནི། བདེ་
རྒྱུང་སྟེ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱུང་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་
འཛིན་པས་རྒྱུང་སེམས་རྒྱ་ཉིར་སྤྱི་ཐིག་ལ་ཞུགས་ནས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ལུས་གནད་བཅས་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་མདོག་གྲངས་སོགས་གསལ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ཚོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

བདེ་བ་པའི་དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་བརྩུ་ཐིམ་
བར་བསམ་ལ་བྱམ་ཅན་འདྲིན་པ་དངོས་གཞིའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲིག་བྱུང་
འདྲེས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་ཅུ་ཁ་ཐམས་ཅད་དྲོས།
ཅུ་དང་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་གྲུམ་ལངས་པ་ལྟར་ཁོལ་ཁིང་སང། ཅུ་མདུད་ཐམས་
ཅད་མེས་དྲལ། ཐིག་ལེ་རྣམས་སོ་སོར་འབར་ཁིང་གཡོ། །ཁམས་རྣམས་ཡར་
མར་དུ་འདུ་ཁིང་ལྟེ་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་གང་བ་རྣམས་ཡིན། བདེ་ཆགས་སྒྲེལ་
བྱུང་མེད་བསྟེན་ཀྱང་ཁམས་མི་འཛག་ ལུས་བརྟན། མ་ཚོས་ཀྱང་བཀྲེས་པ་
མེད། རྩོས་ཀྱང་འདུལ། སྒྱུ་འཕུལ་དོ་རྗེ་གསུམ་པོ་ཆེ། ཞེས་བྱ། བྱར་སེལ་
མི་འཛག་ལུས་ཡང་བདེ་བ་རྒྱས། བདེ་བྲལ། འཆི་བ་མེད། ཉོན་མོངས་དང་
རྒྱུད་གི་འགོ་ཡོང་ཟད་པ་འབྱུང་། འདི་ནི་ལམ་འདི་ཉིད་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་
མོད། ཐོམས་པ་རྒྱུད་བཅས་སྒྲོག་ཆོག་ཏུ་འབར་འཛག་གི་ཁུ་བདེ་སྒྲོམ་པའི་
ཚུལ་སྒྲིལ་ལྟར་བྱས་ན་འདུང་། རྟགས་དངོས་ནི། དབུ་མའི་ནང་དུ་སྤྲ་བའི་རེ་
ཁྲ་ནག་པོ་རྒྱ་དའི་རྣམ་པ་ཅན། རྟ་རྩུམ་པོར་བཀྲལ་པ་ལྟ་བུའི་མུ་བྱུད་ཀྱི་ར་
བས་བསྐྱོར་བའི་ཐིག་ལེའི་རྣམ་པ་ཅན། འོད་ཟེར་དབག་མེད་འབར་བ། རེ་
ཁྲ་སྤྲ་མོའི་ནང་ན་རྟགས་བརྩུ་ཀ་ཚོགས་པར་འཆར་ཁིང་སྒྱུ་གཟུགས་སོགས་
དག་མ་དག་གི་སྤང་བ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཉིའི་
ནང་དུ་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་བར་སྤང་གི་དབུས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཏུམ་
མོ་འབར་བའི་མེ་ཡི་ཁ་དོག་ཀྱང་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་། རེ་ཁྲ་ནག་པོ་གཙོ་བོར་

གྲོས་ཀྱི། གཞན་ཡང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པའོ། །དེས་ན་སོར་སྤྱད་སྤྱི་ལ་ཐིག་
 ལའི་དབུས་སྤྱུ་གཟུགས་རེས་འགའ་འཆར་བ་དང་། རིམ་བ་དང་པོ་གསུམ་
 ལ། རྟེན་འགྲུབ་པོ་འདྲ་རུང་འཆར་སྤིང་གྲང་མ་རེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། འཛིན་
 པའི་སྐབས་འདིར་རེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་འདི་སྐབས་སྟོག་གཟུགས་ཁྱད་
 པར་ཅན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཤིན་
 ཏུ་བརྟན་པར་གྱུར་པས། སྤྱིང་གཟུགས་དང་སྟོག་ཐུར་གོང་བུ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་
 འདྲེས་པ་སྟེ། གྲོས་བརྟགས་ལ་མ་གྲོས་པར་ལྟ་སྤྱོད་མཚན་དཔེ་ཅན་གྱི་རྣམ་
 པས་དང་པོ་གཅིག་འཆར་བ་ནས་བརྒྱུ་སྟེ་རེ་མང་འཕེལ། དབྱེབས་མདོག་
 མཚན་མ་མ་རེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་རྟག་ཏུ་འཆར་བའང་ཡོད།
 ཁ་ཅིག་ལ་འབྲལ་འབྲལ་འགྱུར་བར་སྒྲུང་བའང་ཡོད། སྤྱིར་བྱིན་དང་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་འཆར་བ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཏིང་ནང་ཏུ་གར་བ་ནི་མར་མེའི་འོད་ལྟ་བུའོ། །འདིར་
 སྟོག་དབུ་མའི་ཐིག་ལའི་ལན་གཅིག་ཐིམ་པ་ནས་འབྱུང་སྟེ་མཐར་བརྟན་པ་ཐོབ་
 བས་ལས་སྒྲ་ཚོགས་པ་འགྲུབ། སྟོག་རྒྱུང་དབུ་མའི་ཐིག་ལའི་ནང་ཏུ་ཚུད་ནས་
 མཐའ་རྒྱུང་སེམས་སྤྱི་པོའི་རྟོག་ཡི་གེ་ལ་ཟིན་པ་ལ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོག་
 རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། སྟོག་གཟུགས་འདྲེས་པའི་ལྟ་དེ་གང་འདོད་ཀྱི་ལྟ་འི་
 རྣམ་པར་གྲོས་གང་སྤྱིར་བ་དེར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིང་གའི་སྤྱུ་ཅན་ལ་འབད་པས།
 དེ་མ་ཐག་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ཐོགས་མེད་འགྲུབ། དེ་བཞིན་རྩ་འཁོར་དང་གདན་
 འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ས་པོན་དང་ལྟ་སྤྱིའི་མདོག་ཕྱག་མཚན་བཞོན་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

པ་རྣམས་དམིགས་པ་ཁ་བརྒྱར་བས་ལས་ཀྱན་ཐོག་མེད་འབྲུབ། ཟད་པར་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འབྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟེ་བའི་ཐུམ་ཅན་ལས་ས་ཡི་ཟད་
པར་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཏེ་ལྟེ་བའི་ཐུམ་ཅན་ལ་འབད་པས་རྒྱ་བོ་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་
སྟོང་ནས་མི་བྱིར་བར་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པའོ། །དེ་སོགས་བྱིད་ནང་གི་རྟོན་
འབྲེལ་མ་ཁོར་བ་བརྒྱགས་པས་དེ་ལྟར་བསམ་པའི་ལས་ཀྱན་ཐོག་མེད་དུ་
འབྲུབ་པར་འབྱུར་ངོ། །སྐབས་འདིར་གཞོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱང་
འབྱུང་སྟེ་དང་པོར་རྒྱ་ཏིའི་ནང་དུ་སྟོང་པའི་རྒྱ་གཤམ་པ་ཅམ་དང་། དེ་འཕེལ་
ཏེ་འབྲུག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་གཞན་པ་མོ་སྣ་ཚོགས་པས་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
ནས་དུས་ཅིག་ཆར་སྟོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་དང་འབྱུང་བ་སྣ་ཚོགས། གཏམ་
སྣ་ཚོགས། ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་རྒྱ་གཅིག་ལས་བྱུབ་པ་འབྱུང་ངོ། །
ལས་དང་པོ་པས་སྟོག་འདོན་གྱི་རྗེས་མཐུན་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ། མེ་ཤས་ཆེ་
ན། ཉོད་ཆེ། རུལ་འབྱུང་། ཐིག་ལེ་འབབ་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། ལྷུ་རྒྱུང་ལས་
ཐིག་ལེ་འབབ་པ་ཚོར་བ་སོགས་འབྱུང་། དེར་འགའ་ཞིག་ལ་འཛག་གོགས་
དང་རུལ་བས་ལུས་སྟོབས་འཚོར་ན། འདྲོན་འགྲེམས་དང་ལུས་བྱུངས་མི་འཚོར་
པའི་གདམས་ངག་བྱ། རྒྱུད་ཁམས་ལྗང་བས་མགོ་ན་ཞིང་ལུས་གྲངན་ཐིག་
ལེ་འཇུག་བྱུབ་པ་དང་། ལུས་སྟོ་སྒྲམ་པ་དེ་ཉམས་ཡལ་ན་ཐིག་ལེ་རྒྱས་མ་བྱུབ་
པ་ཡིན། འདི་རྣམས་ལ་ཆགས་ལམ་གྱི་བདེ་བ་སྤེལ་བས་སེལ། འདོན་པའི་
སྐབས་འདིར་ཡང་། གཏུམ་མོའི་འབར་སྒྲུང་གིས་ཅ་སྟོ་བྱེས་ནས་སྟོག་སྒྲུང་

ཀྱི་འཕོ་བ་འབྱུང་བའི་གོགས་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་མེམས་
ལ་དབང་ཅི་རིགས་ཐོབ་པས། གོགས་མེལ་གདམས་པ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
སྐབ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སློག་ཚུལ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གོགས་
པལ་ཆེར་ལས་གྲོལ། འཛིན་པའི་བྱེད་སྒྲུ་མ་མཐར་ཕྱིན་ནས། སློམ་གོགས་
ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་དོ། །འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། འཁོར་ལོ་སོ་སོར་བུམ་ཅན་
འཛིན་པ་དང་འདུག་སྟངས་སློག་ཆོག་རྣམས་ཞིབ་པར་ཁྲིད་ཡིག་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེས་ཆོག་ནི། རྒྱ་ར་ཅ་སྟེ་རྒྱུང་འགྲོ་འོང་དང་བལ་བར་དབུ་མའི་ནང་
དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་སྟེ། དབུ་མར་སློག་ཐིམ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་བཅུ་སྟོབས་
བཅུ་རྩེས་མཐུན་པ་ཐོབ། མཐར་འབྲས་ཆོར་སྤང་སོགས་དག་ནས་རིན་ཆེན་
འབྱུང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པའོ། །ལྷ་པ་རྩེས་སྤྱད་པ་ནི། ལམ་སྤྱ་
མའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སམ་ཁུ་བདེ་འབར་བས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་
ཅན་སྟེས་པ་ན། རང་བཞིན་སློམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་བོའི་རྟོག་པའི་བདེ་བ་གནས་
བཞིན་དུངས་པའི་དགའ་བཞིའི་མཐར། རོར་བུའི་རྩེར་འཆིང་ཞིང་གྲེན་དུ་
གཙུག་ཏྲར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོག་པའི་དགའ་བཞི་སྟེ་བ་ཡང་ཡང་མུང་བ་སྟེ། འདིའི་
དམིགས་ཡུལ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུད་ལ་དུན་པར་བྱེད་པའོ། །
ལམ་ལ་གོམས་པ་རྒྱུད་ན་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་ཁུ་བདེ་བ་སྟེད་པའི་དམིགས་པ་
གཞུང་སྤྱི་ལ་གྲགས་པ་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་བསྟེད་རིམ་དུ་གཏོགས་ཀྱང་མོས་སློམ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

གྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། འདིར་ལས་དང་པོ་པས་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་ཞིང་པོགས་འདོན་དུ་ཡང་འདི་རྣམས་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ཡི་
སྐབས་སུ་བདེ་བ་སྤེལ་བའི་རྟེན་དང་པོ་ལག་པའི་ཐུག་རྒྱས་བསྐྱེལ་བའམ་དེ་
ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་རྒྱ་དངོས་ལ་བསྐྱབ། གོམས་ཤུགས་རྒྱུད་ན་འཛིན་འགེམ་
པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྩྭ་ལ་དང་དམིགས་པ་བྱེད་པ་གཞུང་གཞན་འདྲ། དེ་ཡང་
རང་དང་ཡུམ་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་དྲ་བ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་འམ་
དུག་གསལ་དེ་དང་སྟོང་གཟུགས་བསྐྱེ་ཐུབ་ན་རབ། མཁའ་གསང་གྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་སྟོམ་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་སྤྲེས་པས། དཔལ་བའི་འཁོར་ལོ་
སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་ཡས་པ་བ་གྱི་དགའ་བ་དང་གཟུགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཐུམ་
ཅན་བརྒྱད་། མཐར་མོར་སུའི་རྩེར་བཅིངས་པ་གྱིན་དུ་བྲངས་ཏེ་གཙུག་ཏྲར་
གྱི་འཁོར་ལོའི་བར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་དང་གཟུགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཐུམ་ཅན་
འཛིན་ཅིང་མཉམ་པར་བཞག། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་གཟུགས་དང་བསྐྱེ་བ་
ཡོད་ན་རྗེས་དྲན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། མེད་ན་ལམ་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་
འགོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ། མཐར་སྟོང་
གཟུགས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དངོས་སུ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་འཛག་མེད་གྱི་
བདེ་བ་འདྲེན་པ་ནི་རྗེས་དྲན་དངོས་མིན། དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་པ་
འདྲེན་དེ་ས་ལམ་དངོས་སུ་བགོད་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་
པ་དབང་རྣལ་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་རྒྱལ་མ་བརྟེན་པར་དགའ་

བཞི་ཚོགས་པར་འདྲེན་མི་བྱས་པས། དེའི་ཆོ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་གསུམ་གཅིག་དེའི་ཤིས་རྒྱུ་ལ་དུ་བདེ་བ་རྗེས་དྲན་བསྒྲོམ། དབང་པོ་ན་འཕོས་
ཏེ་འཕྲིང་དུ་སྐྱར་ཅིང་། ཐིག་ལེ་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ། ཕྱག་ཆེན་ཁོ་
ནས་བདེ་བ་ཚོགས་པར་འདྲེན་མི་ཐུབ་པའི་དུས་ན། ལས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཆོག་
པས། ཡེ་རྒྱ་དང་ཕྱག་ཆེན་གཅིག་དེའི་དུ་བསྒྲོམ་དབང་ཕྱོག་ཐིག་ལེ་བསྐྱབ་པའི་
སྐྱབས་སུ་ཕྱག་ཆེན་ཁོ་ནས་ཁུ་བདེ་འདྲེན་བརྟུབ་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་བདེ་བ་
དངོས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དེར་ཕྱག་ཆེན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་རྗེས་དྲན་བསྒྲོམ་
པ་ཡིན་པ་ནི་མཉམ་པ་ཞག་གཅི་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་བརྟུལ་ཞུགས་
ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །རྗེས་དྲན་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དྲགས་ནི་དགའ་བཞི་
ཚོགས་པར་འདྲེན་ཐེམ་རེ་ལས་གཏུམ་མོའི་འབར་སྤང་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོ་ཚུལ་
གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་འབྱུང་ལ། ཀྱུན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་
བར་བཅའ་ཀྱང་མི་ལྟོང་བར་ཕྱོར་བྱ་ནས་ཤུགས་དྲག་གིས་དུ་རང་བསྐྱོག་ཏུ་
འགོ་བ་དང་། རང་ལུས་སྟོང་གཞུགས་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱང་ཞིང་། དག་
པ་དང་མ་དག་པའི་མྱིད་གསུམ་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སྟོ་ཞིང་སྤྱད་པར་སྤང་བ་
འབྱུང་དོ། །འདི་སྐྱབས་སུ་སམ་ཏ་དང་གདན་བཞི་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་ནས།
དང་པོ་མར་མེའི་མཆོན་མ་དང་། གཉིས་པ་གྲོག་གམ་མཐའ་སྤང་། གསུམ་
པ་རྟུལ་ཐུན་དཀར་པོ་ལ། དཀར་པོའི་འོད། བཞི་པ་འདོད་པའི་ལྷའི་ལོངས་
སྦྱོང་ཀྱིས་མཆོན་མ། ལུ་པ་ལྷའི་གཞུགས། དུག་པ་གཞུགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༩༡

མཚན་མ། བདུན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་མ། བརྒྱད་པ་བདག་ཉིད་སངས་
ཀུན་སྲུ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་ལ་མཚན་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་འབྱུང་
བར་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་
འདིར་མར་མེའི་མཚན་མ་ནི་སོར་བསམ་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡན་
ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་ཆུང་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞོག་ཚུལ་སྐབས་
ཀྱི་རྟགས་རྣམས་སྟོན་གྱི་མཚན་མ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་མི་བརྟན་པས་
སོ། །འོད་དཀར་པོའི་མཚན་མ་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་དེ་
དེར་ཁྱེ་བདེ་འཛག་མེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱས་པས་ཅ་ནང་ཀུན་ཏུ་ཐིག་ལེ་འགོ་
འོང་མཐོང་བ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འང་ལྷ་འོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
འཆར་བས་སོ། །མཚན་མ་བཞི་བཞི་ནི་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་འདིར་འབྱུང་སྟེ།
འདོད་པའི་ལྟའི་ལོངས་སྟོན་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་མིའི་
འདོད་ཡོན་ཐ་མལ་བ་མིན་པ་སྟོང་པའི་གཞུགས་སྒྱུ་དྲི་རོ་རེག་བྱུང་འཆར་ཞིང་།
དེ་ལས་འཇུག་ཤེས་དུག་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟའི་གཞུགས་
ཀྱི་མཚན་མ་ནི། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་འོད་ལུས་སྲུ་ཡོད་པ་བཞིན།
རང་ཉིད་སྟོང་གཞུགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྱུ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་ཏེ། འོད་ཟེར་དཔག་མེད་
འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་
ཡས་པ་སྟོན་ཞིང་སྒྱུར་བ་དང་། འདོད་སྟོར་གྱི་བདེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་
གཞུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞུགས་མེད་ཀྱི་

མཆོན་མ་ནི། གཏུམ་མོ་འབར་བའི་རྩལ་པ་རྫོགས་པས་ཁུ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་
སྒྲིལ་ཏེ་ཅ་སྟོང་ཐལ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དྲོས་རྩལ་
པ་དང་། རང་གནས་སུ་ཁུ་བ་དང་། སྤྱི་བོར་སྤྱད་རྩལ་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་ཁུ་བྱིང་
དབུ་མར་དྲངས་ནས་བཟུང་གིན་བཟུང་གིན། འཁོར་ལོ་དུག་འགངས་རྩལ་
ཏེ། བརྟན་པ་ཐོབ་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་
དང་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཞག་གཅིག་དབུ་མར་
འཛིན་རྩལ་ན་བརྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབུ་ལ་བར་ཐིག་ལེ་འཛིན་པར་རྩལ་ལ།
ཞག་བཙོ་ལྟར་དབུ་མར་ཁེགས་ན་བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མགྲིན་པར་འཛིན་
རྩལ། ཟླ་གཅིག་ཁེགས་ན་བསང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོང་གར་འཛིན་རྩལ། ཟླ་བ་
དུག་ཏུ་ཁེགས་ན་བཞེག་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟེ་བར་འཛིན་རྩལ་པར་དོ་རྩིང་འབྲེལ་
ལས་གསུངས། ལོ་གཅིག་ཁེགས་ན་གསང་བར་འཛིན་རྩལ། ཏུག་ཏུ་ཁེགས་
ན་ནོར་བུར་འཛིན་རྩལ་ཞེས་མན་ལུང་གུ་རུ་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་དོ་རྩིང་
ནོར་བུར་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་གཟུགས་མེད་པ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་
དེར་ཐིག་ལེ་བཟུང་རྩལ་ཞེས་པ། གནས་སྐབས་རེས་འགའ་ཅམ་དུ་དེར་བཟུང་
བ་ལ་མི་བྱ་སྟེ་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་དང་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གནས་དེ་དང་
དེར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡང་མི་ཉམས་ཤིང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་གྱུར་
པ། ཁུ་བདེ་འཛིན་མེད་མཐར་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །ཁུ་བདེ་འཛིན་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྫོ་རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཆོ། ཚུལ་མེད་དུ་བཞག་ཀྱང་ནོར་བུ་ལས་བྱང་སེམས་མི་
འཛག་པར་མ་བྱེད་གྱི། ཆེད་དུ་གཏད་ནས་ཐིར་པའ་ཀྱང་འཛག་ཏུ་མི་བརྟུབ་
པ་ལ་བྱེར་རོ། །འཁོར་ལོ་འོག་མ་འོག་མར་པའ་པའི་སྐབས་སུའང་། གོང་མ་
གོང་མ་གང་བ་དེ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
འཕེལ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་འོག་མ་འོག་མར་གསོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་གོང་
མ་གོང་མའི་རོ་བརྩུད་དང་། དད་དང་རྒྱས་པའི་ཆ་ཤས་ཡོད་པས་གོང་མའི་
ཐིག་ལེ་འོག་མར་སོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འོག་མར་བབ་དུས་
གོང་མ་དང་། ཡར་བསྐྱོག་ཆོ་འོག་མ་སྟོང་པ་སོང་བ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་
འདིའི་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་དང་།
ལས་དང་པོ་པའི་དབབ་བསྐྱོག་གི་རིམ་པ་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད། ཞག་
གྲངས་སོགས་འདི་ཙམ་ཁེགས་ཞེས་གོང་བཤད་དེ་རྣམས་མཉམ་བཞག་ཐུན་
གཅིག་ལ་དེ་ཙམ་གནས་རྒྱས་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚུ་འཁོར་གོང་
འོག་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁྱུ་བདེ་འཛག་
མེད་ལྷན་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། གཏུམ་མོ་འབར་བ་བརྟན་པ་དང་། གནས་དེ་
དང་དེར་ཐིག་ལེའི་གང་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཏུམ་མོ་འབར་བ་གསོས་
ནས། སྟིང་གའི་ནང་མ་ཞེས། རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་སྟིང་གར་གནས་པ་དེ་གསོ་
བས་ཐིག་ལེ་ཚུལ་མེད་དུ་ཁེགས་པ་མི་འབྱུང་། གཏུམ་མོ་གསོ་བའི་རྒྱུ་ནི་རོ་
རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཁེགས་ན་གཏུམ་མོ་བརྟན། དེའི་སྟིང་གའི་ནང་བརྟན།

དེ་གཉིས་མ་གཡོས་པས་ཐིག་ལེ་ཚུལ་མེད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་བས་
གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ནི་ཐུམ་པ་གང་བ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཉམས་ནི། ལུ་བདེ་དེས་རང་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་དེ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་སྐྱམ་བྱེད་ཅིང་། གནས་ལུགས་དེ་གིན་
ཏུ་གསལ་པོར་མཆོན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་བརྒྱད་པ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་
འགྱུར་བའི་ཉམས་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་
འཇུག་གི་ཆ་ཤས་ཐོབ་པས། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱི་
པོར་འདུས། ལྷ་ཏི་ལ་དུས་མེ་འབར། བྱང་སེམས་བབ་པ་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་བཅིངས།
དབུ་མ་དྲང་མའི་ཐིག་ལེ་གང་བས་ལུས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་གང་། ཐིག་ལེའི་ཆ་ཤས་
རྒྱལ་ཐུན་གྱི་ཆད་ཅམ་ལས་ཀྱང་རྟགས་སྒྲིང་མཐའ་ཡས་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར།
ལའོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དཔག་མེད་ཅིག་ཆར་སྒྲིང་བ་རྒྱན་
མི་འཆད་པར་འབྱུང་། དེ་རེ་རེས་ཀྱང་ལུ་བདེ་དང་ལུ་བདེ་མ་ཡིན་པའི་དགའ་
བདེར་བྱད་པར་ཅན་རེ་འགྲུབ་མོད་ཀྱང་། བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དབུ་
མར་གནས་པ་གཏུམ་མོའི་རང་བཞིན་ལས་གྱུབ་པའི་རྟགས་བརྩའི་ལྷ་སྐྱེ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཏེ། གཏུམ་མོའི་མེ་དང་རྟགས་བརྩ་དང་། རྫོག་
ཐུར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རྒྱུད་ནི་དབུ་མར་རྣམས་གཅིག་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་
དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོའོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་གཏུམ་མོ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

འབར་བ་བརྩམས་ཆུང་ལ་འཛིན་པ་ནས་རྗེས་དྲན་ལ་མཆོམས་སྦྱོར་ཚུལ། རྗེས་
དྲན་གྱི་མགོ་ཐེབ་པ་ཙམ་ནས་སྟོང་ག་ཟུགས་ཐུག་གྱུ་ཆེན་མོ་འདོད་པའི་ལྟ་དེ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་ཞུ་བ་དེ་རྫོགས་པར་འདྲན་སྐབ་མི་སྐབ་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། སྟོང་
ག་ཟུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་འཕེལ་སྐབ་མི་སྐབ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱོད་
སྐབ་མི་སྐབ། དགའ་བ་བཞི་དང་བརྩམས་ཆུང་གི་རབ་དབྱེ་འདོད་པའི་གནས་
སྐབས་བརྩམས་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དྲུང་མ་བརྩུར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བཞུ་བཞུལ་བྱེད་པ་ཡེ་
ཤེས་དག་བྱེད་དང་། སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཤིང་ཤིང་གི་ལུས་དག་པ། ལས་
རྒྱུང་འགགས་པས་ངག་དག་པ། བྱང་སེམས་དག་པས་སེམས་སྦྱོས་བྲལ་རྟོག་
མེད་ཀྱི་རིག་པ་རི་ལྟ་བ་དང་། རི་སྟེན་པ་ཤེས་ཚུལ། ས་བརྩམས་ཀྱི་ཡིན་
ཏན་བཤད་པ་སོགས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་འི་ལམ་འདིར་འབད་
ན་དེང་སང་གི་གང་ཟག་རྣམས་ལས་འབྱུང་རུང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ཉམས་
དང་། མཐོང་ཉམས་མྱི་ཉམས་ཉེ་རྟགས་ལྟར་གྲགས་པ་ཉེར་མཐོ་ཆེ་རིགས་
བརྟན་པ་འདིས་མཆོམ་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོབ་
དཔོན་ཉམས་སྦྱོང་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་འདི་
རྣམས་རྟགས་སྤང་གི་ལམ་ཁྲིད་ཡིན་པས་རྟགས་ཆད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཁོང་སྟོང་
ག་ཟུགས་ལ་གཅེས་སྦྱས་དང་ཕྱིས་པོ་ཆེར་བྱེད་དགོས། སྟོང་ག་ཟུགས་མཐོང་
བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རོ་སྦྱོད་ཚུལ་དང་། ལམ་དུ་བསྐྱེལ་ཚུལ། ཐོགས་

འདོན་ཚུལ་མ་ཁོར་བ་བྱེད་དགོས་སོ། །གང་དག་འོད་གསལ་གྱི་རང་སྣང་
མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྟོང་གཟུགས་ལྟུང་སྣང་གི་ཉམས་ཙམ་དུ་སེམས་པ་
ནི་རྒྱུད་སྟེའི་ཟབ་གནད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ཡིད་
བཞིན་ཁོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལག་རྟུ་འོང་བ་རྒྱུད་མི་ཟོས་པ་བྱུལ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་
སྟོལ་མའི་མགོན་པོས་གདམས་པར་མཛད་དོ། །ཨ་རུ་སྤྱི་ཏའི་ཞེས་པའི་ངེས་
ཆོག་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡང་ཡང་རྗེས་སུ་དན་ཅིང་རྩོལ་བའི་
དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སྟེ། སྤར་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བདེ་ལས་ལྟག་
པའི་འཛིན་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་བྱིར་དུལ། །རང་རིག་པས་བདེ་བ་
སྟེང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འདི་པའི་དུས་སུ་རྩ་ནང་ཀྱུན་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེས་གང་བས་རྒྱུད་ཁམས་འཕྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་དག་ནས། འཕྲོ་
མེད་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་ཤེས་པར་དབང་། མངོན་ཤེས་རྒྱུ་འབྱུང་
སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྤར་བས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ། བྱིན་ང་
ཐམས་ཅད་དུ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་གནས་མ་གྱུར་གྱིང་
སེམས་རྣའི་སྦྱར་དངོས་སུ་གྱུར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་མངོན་
སུམ་མཐོང་ནས་ངེས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ། མཐར་ཐུག་འདུ་ཤེས་དང་རྒྱ་
ཁམས་དག་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པའོ། །དུག་པ་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ནི། ལམ་སྤར་མར་གོམས་པའི་ལག་རྗེས་གྱུབ་འབྲས་སྟེ། མས་བརྟན་
ཀྱི་དག་འ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེས་པའི་སྟོང་ས་ཀྱིས་གསང་བའི་འཁོར་ལོར་རྒྱ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྫོང་རྫོང་རྣམས་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༽

ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱུང་སེམས་འགགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་
པོ་ཐོབ་པ་ནས་བརྩམ་སྟེ། མཐར་གཙུག་ཏིང་གྱི་འཁོར་ལོར་སློག་ཐིམ་སྟེ་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་རྒྱུབ་
བ་ཡིན་ལ། དུས་སྐྱོར་རེ་རེའི་རྒྱུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འགགས་པས་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་ས་བརྩལ་གཉིས་རིམ་བར་ཐོབ། རྒྱ་བརྩུབ་དག་པར་འགྱུར། མཐར་
དཀར་ཆའི་ཐིག་ལེ་སྒྱི་བོ་དང་རྩལ་དམར་ཆུ་ལྷོ་ལྷོ་བར་བརྟན་པས་མི་གནས་
པའི་མུང་འདས་ཐོབ། ཡོན་ཏན་རྫོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་
གྱིས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །འདིའི་ཡུལ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་
ཆེན་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ས་མ་རྒྱུ་ཞེས་ཅེ་
གཅིག་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དམིགས་བཅས་སྟོང་གཟུགས་དང་།
དམིགས་མེད་བདེ་ཆེན་རོ་མཉམ་པ་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པ་ཐོབ་པའོ།
དེའི་དབང་གིས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོལ་བར་
འཆར་ཞིང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྒྱུ་བཞི་འགྲུབ། འདིའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཕྱག་
ཆེན་ཁོ་ནར་བརྟན་པའི་རྗེས་དྲན་དང་ལལ་ཆེར་འདྲ་ལ། སློག་ཆོག་ཏུ་ལས་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བཤད་མི་འགྱུར་བ་དེ་དང་
རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་ལྟན་སྟེས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་
རང་གི་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྣམས་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མཐོ། །
དེ་ཡང་དང་པོར་སོར་སྤྱད་གྱིས་རྟགས་སྣང་མཐོང་བའི་རྒྱུང་བརྩུབ་དབྱེད་ལྟགས་

པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རིམ་པས་སློག་རྒྱུ་དཔུ་མར་ཐིམ་པ་དང་། ཉིང་
འཛིན་འདིའི་སྐབས་སུ་ཕྱ་པའི་རྒྱུ་བརྩུ་ཕ་བནས་སྒྲར་མི་སྒྲེ་པའི་ཚུལ་དུ་གཏན་
འགགས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁུ་བདེ་འཛག་མེད་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱོན་བྱས་
ནས། ལས་རྒྱུ་གཅིག་འགགས། ཕ་གསུམ་གྱི་བརྩུ་གཉིས་ཆ་གཅིག་དཔུ་
མར་ཐིམ། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་བཤོད་པ་རེ་རེ་དཔུ་མའི་ནང་དུ་གཡོ་མེད་
དུ་བརྟན་ཞིང་ཕ་རྒྱུ་ཁམས་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་འཕོ་མེད་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་སྟོང་
གཟུགས་སུ་གྱུར་སྟེ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་འགྲུབ།
བརྟན་ཟིན་རྣམས་སྒྲར་གནས་འགྱུར་རྒྱ་མེད་ལ། བརྟན་པར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་
དབབ་བསྒྲེག་གི་ཁུ་བདེས་འཛག་མེད་དུ་བརྟན་པར་བཅིང་བར་བྱེད། ཐམས་
ཅད་གནས་གྱུར་པ་ན་འཕོ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ངོ་བོ་སྒྲེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་བསྒྲོམ་ན་ལོ་གསུམ་
སྟོགས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་
དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དབང་བརྩུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་
པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འགྲུབ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདི་ལ་
འཁོར་ལོ་དུག་ཏུ་རྒྱུང་འགགས་པའི་དབྱེ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ས་བརྩུ་གཉིས་
དང་། རྒྱུ་བརྩུ་འགོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྩུ་ཡི་དབྱེ་བར་བཤད། དེ་ལྟར་
ན་སྒྱུར་བ་དུག་གི་མཐར་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་
ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། གཙུག་ཉིང་ཅེ་མོར་རྒྱུང་སེམས་ཡོངས་སུ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་གནད། ༩༡

འགགས་པ་ནི་ས་དང་བོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་དངོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་
མཐར་འབྲས་གཞུགས་མཛུགས་དང་ས་ཁམས་དག་ནས། རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བོ། །ཁྱིད་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་རིམ་པ་མཚན་མོ་དང་།
ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཞན་ལས་ཆེས་
ཟབ་སྟེགས་དུས་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་རྩོམ་པ་
རྣམས་འབྱོར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་རིམ་པར་བཤད་པ་འདི། རྫོགས་རིམ་
འདིའི་གོ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། ཁྱིད་ཡིག་རྟགས་ཚད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡང་།
འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་དགོས་པའི་གནད་ཚད་པ་ཡིན་ཞིང་གོགས་སེལ་དང་
བོགས་འདོན་གྱི་ཞིབ་ཆ་རྣམས་རོ་ནང་རྩོམ་པ་ལྟོན་ཆེན་པོའི་ཁྱིད་ཡིག་མཐོང་བ་
དོན་ལྡན་དང་གོགས་སེལ་སྟོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྦྱོར་གོགས་སེལ་
ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མའི་མོས་གྲས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། གང་སྤྱང་སྦྱོར་མར་ལམ་དུ་བྱེད་
སྟེ་རྩོམ་པས་མ་བཅིང་བར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུངས་བས་གྲོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་
བོགས་འདོན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ངེས་
རྫོགས་སྦྱོར་པ་བཤད་ནས། སྦྱོར་དུག་ལྟན་ཐོག་གཅིག་མའི་ཉམས་ལེན་
ནི། སྦྱབས་སེམས་རྩོམ་པ་སེམས་སྦྱོར་བ་བླུགས། མཚུལ་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
བསྐྱེད་རིམ་ལྟན་སྦྱོས་ཙམ་ཁྱིད་རྒྱས་བསྐྱེད་གང་ལ་འདྲ་སྟོན་འགོར་བྱ། དངོས་

གཞི་སོར་སྤྱད་ནི་མི་གཡོ་སྤྱུལ་ལྟ་བུ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་གནད་བཅས། འཁོར་སྤྱར་
 གྱིས་ལྟ་སྤྱད་གིས་མཚན་མོ་ཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྤྱད་སྤངས་པས་མཚན་
 ཏྲགས་བཞི། ཉིན་མོ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པས་ཉིན་ཏྲགས་
 སྟག་འབྱུང་། བསམ་གཏམ་ནི་སྤྱོད་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ཏེ་ཤེས་
 རབ་དང་། རྟོག་དབྱེད་དགའ་བདེ་སེམས་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་བསམ་
 གཏམ་སྤྱབ་པས། འོད་སྤྱང་གསལ་ཞིང་འགྲོ་བ་སོགས་ཏྲགས་སྤྱང་སྤར་བས་
 གསལ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་དོ་རྗེའི་བསྐྱུས་པས་རྩ་ལམ་སྤྱད་སྤངས་ནས། སྦྱོར་བ་
 བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་བུམ་ཅན་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྟོག་རྩེལ་བསྐྱོམ་
 པ་སྟེ་དོན་རྒྱ་ཏིའི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ནང་དུ་རྒྱུད་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་
 སྟོག་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱ་ཏིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆེད་དུ། འཁོར་
 ལོ་སོ་སོའི་གནས་རྣམས་སྤྱད་སྤངས་ཅན་བསྐྱུང་བས་གནས་དེ་དང་དེའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་པ་འཛིན་པ། རྒྱ་ཏིའི་ནང་དུ་བུམ་ཅན་བསྐྱུང་སྟེ། རྟེ་བའི་
 གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བས། སྦྱི་བའི་ཉྩ་བས་འབར་འཛག་ལ་བསྐྱབ་པས་
 ལྷ་བདེ་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱད་པ་སྟེ། ཡས་བབ་གྱི་དགའ་བཞི་ངོས་
 བསྐྱུང་ཞིང་སོ་སོའི་གནས་སྤྱད་སྤངས་ཀྱིས་སྤྱོད་གཟུགས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་རྒྱུད་རྟོག་པས་གྱིས་གྱེན་དུ་
 བསྐྱོག་པས་ནོར་བུའི་འཁོར་ལོ་ནས་བཙུག་ཏྱིར་ནམ་མཁའི་བར་དུ། རྩ་རྒྱུད་
 ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གཟུགས་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དབྱེར་མེད་པའི་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་རྩོམ་རྩལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༡༡

འོད་གསལ་འཕོ་མེད་དུ་ཐིམ་བར་བསམ་བ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་མོས་
སློབ་དུ་བྱེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱོར་བའོ། །ཡན་ལག་བྱི་མ་འདི་བཞིར་སྦྱོར་
གཟུགས་དང་བསྐྱེད་པ་རྗེས་མཐུན་ཅམ་འོང་ན་སྦྱོར་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཆ་མཐུན་
ཅམ་དང་། མིན་ན་ཡིད་གྱི་མོས་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་པས་ཀྱང་མོས་སློབ་ཅམ་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་དུག་
འདི་ནི་རྫོགས་རིམ་དངོས་ཡིན་ལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་
དུག་ནི་གཙོ་ཆེར་བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ལས། སོ་སོར་
སྦྱོར་དང་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་དག་གཏོང་དང་གཟུང་བ་དང་། རྗེས་
སྦྱང་དང་ཉིང་འཛིན་ནི། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དུག་ཅིས་བྱ། ཁེས་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་གསུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
རྣམས་གང་ཞེན། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་རྒྱལ་
ཁྲིམས་དག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་འདོད་པས་གཡེང་བ་དང་འགྱོད་པ་མེད་པར་
གནས་ཤིང་རྟག་ཏུ་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐབས་འདིར་སོ་སོར་སྦྱོང་བ་ཡང་། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་སྒོ་
ནས་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ཏེ་སྦྱོང་བ་དང་། དངོས་པོར་
བལྟས་ཏེ་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར། རྟག་ཏུ་
རང་ཉིད་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་སྦྱུང་བས། ཐམས་པའི་དབང་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་བསྐྱམ་པ་དང་། འདོད་པ་བཀག་པའི་གདུང་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་

ལ། རྒྱལ་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་ཉེ་བར་གྱུར་བས། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོད་
དུ་གྱུར་བའི་བྱིན་སོ་སོར་སྤོང་བའོ། །ཞེས་འདོད་བའི་གཡེང་བ་སྤོངས་བས་
སོ་སོར་སྤོད་པའང་ཟེར་ཏེ་བདེ་བར་ལོངས་སྤོད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་
ཡན་ལག་ནི། ལྷ་ཡི་གསང་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་འདོད་
བ་དང་རྟོག་ཏེ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་བ་ལས་སྦྱེས་བ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་
དགའ་བདེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་ཏེ། གསང་གསུམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ། དེ་ལའང་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་པ། དེ་ལས་གསང་
གསུམ་འདྲ་སྤང་གི་རྣམ་པ་འབྱུང་ཞིང་། འདོད་པས་དབེན་བ་སྤྲར་མ་སྤྱོད་བའི་
ཡིད་དགའ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྦྱེ་བས་དགའ་བ། བདེ་བའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྤྱང་
གི་བདེ་བ་སྤྱོད་བ། སེམས་ནི་རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་རྩེ་གཅིག་པའོ། །
དེ་ནས་དབུགས་དགག་ཅིང་བཏང་བ་ནི། དབུགས་རྒྱ་བ་དེའི་གནས་དང་ལམ་
དང་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་འབྱིན་འདུག་སོགས་བྱེད་བ་དང་། རྟོགས་
ཡོད་པར་ལུས་དང་ལྷ་འི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་དམིགས་པའོ། །དེས་རྩེ་ལམ་སྤྱངས་
ནས། འཛིན་པ་ནི་དབུགས་ནང་དུ་འཛིན་ཅིང་བྱིན་མི་གཏོང་བར་བཀག་སྟེ་
བསྐྱེལ་བ་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པས། དབུགས་དང་སེམས་འདུས་ནས་དུ་བ་
སོགས་རྟོགས་ལྷ་མིག་ལམ་དུ་སྤྱང་བ་བྱི་རྟོགས་དང་། བྱང་རྟོགས་སེམས་རེ་
ཞི་རེ་བརྟན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ནས་རྗེས་དྲན་ནི་སྤྱིང་འོག་གི་སྒོ་གང་རུང་ནས་
ལྷ་འི་གསང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ། བ་སྤུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གྲངས་མང་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ༩༡

ཉུང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲངས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གོམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ནི། གོང་མ་ལྟར་རྩལ་སྤྲངས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་ཐོབ་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་གཅོད་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་སོ་
སོར་སྤོང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྱུར། བསམ་གཏན་ལས་
མངོན་པར་ཤེས་པ་འགྲུབ་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ། །ཁྱུང་ཐོབ་ཨོ་ལྷན་པ་ལ་དོ་
རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས་དངོས་སུ་རྩལ་པའི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བསྟོན་སྒྲུབ་ཞེས་པ་སོར་
བསམ་སྟེ། སོག་འཛིན་གསུང་། དཔལ་ཏིང་ཐུགས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་
སྒྲུར་བ་ཡན་ལག་དུག་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་། རྟེན་འོག་པར་གྱི་སྒྲིལ་ཀྱང་སོགས་
ལས་གནད་དང་རྒྱུར་སྒྲུར་དང་། འབྱུང་ལུའི་གདན་དང་ལྟ་སྒྲུ་ཡབ་ཡུམ་པར་
གྱི་དམིགས་པ་དང་། རྟོར་བཞུས་དང་ཁུ་བདེ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟགས་བཅུའི་
སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུད་དབུ་མར་འཛིན་ཁིང་ཐིམ་པར་བྱས་ཏེ་གཏུམ་
མོའི་མེས་སྤྲངས་ཤིང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་ཆེན་གསུམ་རིམ་བཞིན་བརྟེན་
ཏེ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པས། དཔུ་མ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཐོག་མར་དཀར་
ཆ་དང་། དེ་རྗེས་དམར་ཆ་ཟེའི་དེ་རྗེས་སྟིགས་མ་རྣམས་ཀྱང་ཟོས་ཏེ་རིམ་
བས་དངས་མར་འགྱུར་ཁིང་། རྩལ་བྲལ་འཛོ་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ལ།
དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལས་བཞི་སོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བད་སོགས་ཀྱི་གོགས་
བསལ་བའི་གདམས་ངག་མང་པོ་ཟབ་པར་བསྟན་པ་ཡོད་ངོ། །དེ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱུད་སྟེའི་རྫོགས་རིམ་གཅིག་ལའང་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་དང་བསྟན་པའི་

ལམ་གནད་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་དུས་ལོས་གི་རྒྱད་དང་
མན་ངག་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་བ་ཡན་ལག་དུག་གོང་དུ་བཤད་བ་ནམས་ནི་
རྫོགས་རིམ་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་དགོངས་
གནད་གསལ་བྱེད་གི་མན་ངག་བེ་རྒྱུའི་མེ་ལོང་ཞེས་བ་འདི་ནི། རྩེ་བཙུན་
སྒྲོལ་པའི་མགོན་པོའི་སྒྲིབ་དུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་སྒྲིབ་དུག་
གི་དྲགས་ཚད་གི་ཡི་གེ་གཉིས་ལ་གཞི་བྱས་དུས་ཞབས་དང་ག་ལ་ལ་མིའི་སྟན་
བརྒྱད་སོགས་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆ་ནམས་ནས་ཅུང་ཟད་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་མི་པམ་
འགྱུར་མེད་མི་བསྒྱུད་དོ་རྩེས་ཁྱ་འགྱུ་བདེ་མཆོག་པོ་བྱང་དུ་སྒྲེལ་དཔོ་སྒྲུའི་
དམར་ཕྱོགས་རྫོགས་བ་གསུམ་པར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས་གཞན་ལ་པན་
བ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བར་གྱུ་ཅིག ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མཐོའི་གསུང་རབ་མྱེད་དུ་བྱུང་བ་
འདི་ཉིད་ཐུག་བྱིས་ལས་དཔེ་བལྟས་མ་གྲུབ་པར་ཞེ་ཆེན་དུ་སྒྱུབས་རྩེ་བརྒྱ་བེ་
རའི་མཆོད་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་མེ་བྱིན་གཤམ་དུས་གི་འགྱུར་
བས་ཆོས་སྟེ་ཐམས་ཅད་གི་ཉེན་གསུམ་སྒྱུ་འཛོགས་སྐབས་ཉེན་ནམས་ཕྱིར་བྱུང་
པ་ན་མ་ཕྱི་སྒྲིབ་འཛུང་མི་ཉན་པར་ཁོ་བོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དད་དང་
དམ་ཚིག་ནམ་པར་དཀར་པའི་ལེགས་བྱས་གི་ཐུག་བྱིས་ངོ་མ་ངོས་ལག་གནད་
འབྱོར་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱུ་ལ་རང་ཉིད་གི་ཞལ་
བལྟས་ཤིང་། སྒྲིབ་ཤོག་ལུང་ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་ཐུགས་སངས་སྤྱི་མ་བཀྲ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགོངས་གནད། ཞེ།

གིས་དབང་ཐུག་གིས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་དབལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་མདྲ་ལོ། ལྷ་ཉི། །

ཞི་སྒྲ་མི། ཆོ་འདིར་བྱང་འཇུག་སར་སྦྱོར་བའི། རྒྱར་ལམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་
འབྱོར་ནི། རྒྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་ཁྲིད། །འཇམ་དབལ་དགྱེས་པའི་ཞལ་
ལུང་འདི། རྒྱར་དུ་བརྒྱན་པའི་དགོ་ཆོགས་མཐུས། །བདག་གཞན་འབྲེལ་
བཅས་སྒྲིབ་འཛོམས་གིང་། །སྒྲ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །རྗེས་བབྱང་དོན་
གཉིས་བཀྲ་གིས་ཤོག །ཅིས་པའང་རྣམ་དགར་བྱེད་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་བཤོ། །

༄། རྩི ༡ རྩི་ལུ་ཅུ་ལྷུ་ཡ་བེ་རྩི་མི་ག་རྒྱ
ལམ་མི་ཏ་ལྷུ་ཀུ་ལྷུ་ལྷུ་ཡ་བེ་ཏ་ར་ཏི་སྒྲ།

༄། ལྷན་སྒྲའི་མདོ་ཚོག་བསྐྱེས་པ་བདུད་
ཅིའི་བུམ་བཟང་ཞེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆོ་ལྷོ་ཡ། གང་གི་མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་སྤྱིད་འགོ་ཡི། ལྷན་བསྐྱེས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་
སྤངས་ནས། ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་འདྲེན་མཛད་པ། ཤུག་འོ་རྟག་བཅས་བདེ་གཤེགས་བདུན་ལ་
འདུད། བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་བསྐྱར་པའི་མདོ། ཚོགས་ལེགས་མཛད་མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོའི་
གཞུང་། ཁང་ལས་སྤྱིང་པོར་གྱི་ཏེ་འཇུག་བདེའི་བྱིར། ཁས་ལ་བའི་དགའ་གིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བསྐྱེས་ས། །
འདིར་བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ཚོག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས།
རབ་གསོ་སྤྱིང་ལ་གནས་པས་བྱས་དང་གཅོད་སྤྱད་པར་བྱས་ནས་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ཏེ་མེ་རྟག་
དང་སྒོས་བཀྲམ་པའི་སྤྲེགས་བུར་བདེ་གཤེགས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་དང་། སྤྱན་མདོའི་སྤྲེགས་བམ་གྱི་མདུན་
དུ་འཇུ། ཡང་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐིག་བཏབ་ལ་དེར་ལྷ་གནས་སུ་ཚོམ་བུ་འགོད་པ་འཇུ། མཆོད་ལ་ཚོམ་
བུ་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་འོས་སུ་བཀོད་པ་ལྷ་གནས་ཀྱི་གདན་ས་འཛིན་པ་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་མདུན་དུ། མཚོད་པའི་
གཙོ་པོ་མར་མེ་དང་སྤྱ་ཚོགས་པའི་མདོ་གཙན་གྱི་བདན་ཞེད་ལུའི་བར་དང་། རྒྱས་པར་དེ་སྤྲེད་ལྷ་གདན་
དང་མཉམ་པ་སྤྱིང་ཅི་འཕྱོར་བར་བཤམས། གཞན་ཡང་ཉེར་སྤྱོད་རྩལ་མོ་གཏུགས་རྒྱལ་མཚན་ན་བཟང་
ཟིན་ཆེན་བདུན་རྩལ་རྟགས་བསྐྱེད་སྤྲེགས་དངོས་འཕྱོར་གྱི་མཚོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསྐྱོར། བུམ་བུམ་
འདོད་པས་དྲི་བཟང་གིས་བཀའ་བའི་བུམ་བཟང་ལྷན་དང་། རྒྱ་བུམ་གསོལ་པའི་མེ་ལོང་ན་བཟའ། ཚེས་
སྤྱོད་དང་གཞི་བདག་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་དཀར་གཏོར་རྒྱང་སྤྲེགས་འདུ་བྱའོ། བསྐྱེད་དབུས་སུ་སྤྱོན་པ་དང་སྤྱོན་

3 4 5

ཐམས་ཅད་དུ་ཡོང་ཡེ་དབུལ་གྱིས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་བདག་བཞེས་སུ་གསོལ། །
ལན་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་ཅག་གིས་དུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ་ནམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆོད་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་
རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། རང་གི་སེམས་
གདོད་ནས་མ་སྦྱིས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བྱང་བསྐྱེད་དོ། །འདི་ཡན་རྣམ་སྣང་མཛོན་བྱང་གི་ཆོག་
གོ་མཆོད། ལན་གསུམ་བྱས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སློ་ཅི་རུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་སྒྲིང་ཐེ་ཆོན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆོད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་
གྱི་ལྷ་ཆོག་ལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་མཆོད་ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ལན་གསུམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དྲང་སོགས་
ཆོད་མེད་བཞི་སྟོམ་པ་རྣམས་སྟོན་འགྲོའོ། །དེ་ནས་ཆོག་འདི་དངོས་གཞིའི་དང་
པོར་ས་གཞི་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་

བདེན་པ་དང་། །སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །
 ཆོག་མཁན་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་དང་། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་
 བསམ་མི་བྱུང་བའི་མཐུས། །བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན། །རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙུན་གདན་འདྲེས་དགྲིལ་ལམོར་དང་། །མཆོད་པའི་
 ཆོག་མཁན་སྤྱི་བཙུན་བའདི་དག་ཀྱང་། །སྤྱི་བཙུན་རྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་ལམ་ལས་གྲུབ་
 པའི། །བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་བཞིན། །རིན་ཆེན་ས་གཞི་
 མཉམ་ཡངས་བདེ་འཇམ་གསལ། །མེ་ཏོག་གཙུག་བཀྲམ་ཅན་དྲི་བསྐྱེད་
 ལྡང་། །གསེར་དཔུང་མུ་ཏིག་བྱེ་མ་གམ་བུར་བཅུལ། །རིན་ཆེན་པ་གྲུས་མཐའ་
 བསྐྱར་ཡིད་འོང་བའི། །མེ་ཏོག་སྤྱི་བཙུན་སྒྲིབ་ཤིང་རྒྱུ་མཆོས་བརྒྱན། །གསེར་
 གྱི་དྲིལ་བུ་མེ་ཏོག་རྒྱུ་ལྡང་སོགས། །ལུང་ཆོག་མཁན་ཞིང་གི་བཀོད་པས་བརྒྱན་
 གྱུར་ཅིག །ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས་ས། །དབུས་སྤྱི་བཙུན་ཆེན་པོ་ལའང་གཞལ་མེད་
 ཁང་། །དབུས་མེད་འཛིན་རྟེན་འགྲུབ་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། །ཐ་དད་གནས་
 གྱིས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར། །ལེགས་གནས་རྒྱ་ཁྱོན་ཡོངས་སྤྱི་མ་ཆད་ཅིང་། །
 འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་དགེ་རྩ་ལས་བྱུང་བ། །ཀྱན་ནས་བཀོད་འཕགས་རྒྱལ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲུལ། །དབང་རྒྱུར་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། །བྱང་སེམས་ལ་སོགས་འདུས་
 པ་མཐའ་ཡས་པར། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་འགྲོ་ཀྱན་དོན་སེམས་ཤིང་། །བདུན་
 དང་ཉོན་མོངས་གདོན་བྲལ་དྲན་པ་སོགས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་རྣམ་ཐར་

སྒོ་ལྟན་པ། འིན་ཆེན་པ་སྤྱི་རྒྱལ་པོས་བརྟེན་པ་ཡི། གཤམ་མེད་ཁང་མཆོག་
ཆེན་པོ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །ཁང་བཟང་ཕྱིན་རྒྱལ་སོ། །དེ་དབུས་འིན་ཆེན་སངས་ཀྱི་པ་སྤྱི་
གདན། །མཛེས་ཤིང་ཡངས་པར་བདེ་གཤེགས་བརྒྱན་ལ་སོགས། རྒྱལ་བ་
རྒྱལ་སྤྱི་དམ་ཆོས་སྤྱང་པའི་མགོན། །སོ་སོར་འཚམས་པའི་གདན་བཟང་
འབྱུང་གྱུར་ཅིག །གདན་ཁྱིམ་བཟོ་བཤམ། ཕྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་ལྟ་མིའི་ཡོ་བྱད་མཆོག །རྩོལ་
མོ་རྒྱན་ཐེང་ཞལ་བཟུང་ན་བཟང་སོགས། །སྤྱི་བཙུན་རྒྱལ་པོའི་སྒོན་ལམ་
ལས་བྱུང་པའི། ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་གྱིས་མཛེས་གྱུར་ཅིག །མཆོད་པ་
བརྒྱུ་པ་སྤྱི་བཞེས་པོ། །མཆོད་གཟུངས་གསུམ་མམ་བདུན་བརྗོད་ལ་སྤྱི་བཙུང་པའི་སྒོན་ལམ་གྱིས་
སྒོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསུམ་པའི་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་
ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྒྲིན་གྱིས་རི་ལྟར་སྒོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྲུབ་
ཅིང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདན་འཛོམས་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱུ་པ་ཤིང་བཞེས་ཏེ་ཡོངས་སྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་ཅིས། །དེ་ནས་སྤྱི་བཙུན་འཛིན་པ་
ནི། བདག་ཅག་སྒྲིགས་མའི་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ལ། །ཐུགས་རྗེས་ལྷག་པར་
དགོངས་ཏེ་ཞིང་མཆོག་ནས། །བདེ་གཤེགས་བདུན་དང་ཤུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །
རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་དང་བཙུན། །དམ་ཆོས་སྤྱང་མཛད་འཛིན་
རྟེན་སྦྱོང་བ་རྣམས། །མགོན་སྤྱི་བཙུན་དབུང་གཉིན་སྤྱང་ཏུ་སྤྱི་བཙུན་འཛིན་ན། །

ཡངས་པ་ཅན་དུ་བདེ་བར་གསལ་བ་ཡིས། མཛོད་ཆོག་འདི་ཉིད་གསུངས་
 པའི་དུས་བཞིན་དུ། ཉིད་འདིར་མཛོད་ཆོག་སྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་འདིར། །
 རྩུ་འབྲུལ་བྱུགས་རྩེའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་གསལ་བ་ཞུང་། གདན་འཛོམ་མཛད་
 ཅིང་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས། བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 བར་མཛོད། གསལ་བ་བྱོན་སྐྱེ་འབྲི་མེད་པའི་སྐྱེ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་བཞིན་ཡོད་
 པ་ལྟར། དཀར་པོ་འཆར་བའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་སྐྱབས་སྐྱུ་གསལ་བ་
 སྐྱུ་གསོལ། བདེ་བར་གསལ་བ་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཅག་བསོད་
 བློས་སྐྱེལ་བར་ལྡན། བདག་གིས་སྐྱེལ་བའི་མཛོད་ཡོན་འདི། བཞེས་ནས་
 བདག་ལ་དགུས་པར་མཛོད། རྩོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་དག་པས། རྩོད་
 སོགས་འཆིང་བ་མི་མངའ་ཡང་། བདག་ཅག་སྒྲིབ་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ། གཙང་
 མ་ཆབ་ཀྱི་སྐྱེ་བྱས་གསོལ། སྐྱབ་འཇམ་ཡང་བ་ལྟ་ཡི་གོས། མི་སྐྱེད་དོ་རྩེའི་
 སྐྱེ་བཞེས་ལ། མི་སྐྱེད་དད་པས་བདག་འབུལ་ན། བདག་ཀྱང་དོ་རྩེའི་སྐྱེ་བོ་
 བོག། གཙང་དང་གདན་བྲི་ཡངས་པ་ལ། ཐོགས་དང་དོག་པ་མེད་པའི་སྐྱེ། །
 མཉམ་ཉིད་ཚུལ་གྱིས་འདིར་བཞུགས་ལ། བདེ་བར་སྐྱུར་བ་བཞེས་སྐྱུ་གསོལ། །
 དེ་ལྟར་སོ་སོའི་ཞིང་ཁམས་ནས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་གསལ་བ་ཏེ།
 གཞལ་མེད་ཁང་གི་དབུས་སྐྱེ་བའི་ཞི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་བ་
 པ་བརྒྱད་བཞུགས། ཆོས་པོ་ཉི་ཡང་བཞུགས། བར་གྱི་སྐྱེམ་སྐྱེལ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་གྲོང་གཞི་ལས་བྱུང་བ་སོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་

མེད་པའི་ཚོགས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། དེའི་མདུན་དུ་འཇམ་དཔལ་
དང་སྐྱབས་གོལ་དང་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་གསུམ་གདན་འཛོམ་པས་སྟོན་གྱི་ཐུགས་
དམ་བསྐྱལ་ཞིང་ཐིན་ལས་མཛད་པར་བཞུགས། གསུམ་པ་ལ་གཡས་གཡུ་
དུ་ཚངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། གཡོན་གཡུ་དུ་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྟེ་དཔོན་བརྟག་ཉིས་
དང་། སྒོ་བཞིར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་
ཏིང་མ་བཅས་པ་སྐྱབ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱག་སྐོས་མཚོན་པ་འབུམ་
བར་བྱསྟེ། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུ་གཉི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པུ་འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཞབས། །བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོ་
སོགས། །དངོས་བརྒྱད་སྤྱུ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉམ་ཐག་འགོ་རྣམས་
སྒོལ་བའི་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །བདེ་གཤེགས་བདུན་དང་ཐུབ་དབང་དམ་པའི་
ཆོས། །འཇམ་དཔལ་སྐྱབས་གོལ་གསང་བདག་ཚངས་དབང་དང་། །རྒྱལ་
ཆེན་གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེ་གཤེགས་སྐྱམ་བཅས་བཞུགས་
པའི་ཐུགས་དེ་དང་། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སྒོབ་དང་མི་སྒོབ་སྟེ། །སྐྱབས་ཐུགས་
སྐྱེགས་བམ་མཚོན་རྟེན་ལ་སོགས་པ། །ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །མཁའ་བྱུང་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྐྱམ་བཅས་ལ། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དུ་ལྷག་པར་
མོས་པའི་སྒོས། །འགོ་ཀུན་ཞིང་རུལ་གངས་སྟེད་ལུས་སྐྱལ་ནས། །སངས་
རྒྱུ་ཞིང་མཐར་ཏྲག་ཏུ་གྱུས་ཕྱག་འཚལ། །རི་རྩེད་སྤྲུག་སྐོས་ལན་ལག་བདུན་པ་བྲ།
བཅོམ་ལྷན་གདན་འཛོམ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། །ལྟ་བརྒྱ་ཐ་མའི་སེམས་

ཅན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ། །བདེ་གཤེགས་སྐུ་འཕྲུལ་ལྟེན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཛེས་ཀྱིས། །
 བདེན་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་ཡིས། །དུས་མཐར་ཆོས་ལྟར་
 བཅོས་པ་འབྱུང་བར། །སྒྲིབ་ཆོག་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱིས། །
 ལྷ་པོ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་ནད་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཆོ། །སྒྲིབ་པར་འབྱུང་ཞེས་བདེན་
 གསུང་ཆོད་མའི་དོན། །མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། །བདག་ཅག་
 མདོ་སྤེའི་ཆོག་བཅུད་ཀྱིས་ལ། །བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱུ་མཛོད་སྐུ་འཕྲུལ་
 ཅན་གྱིས། །བསྐྱེད་འགྲུའི་ཕན་བདེ་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སྒྲིབ་
 ཅེ་བྱུང་ཏུ་མངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ལ་བྱུག་མཛོད་འབྱུལ་བ་ལོགས་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོན་ལེགས་
 བར་ཡོངས་བསྐྱེད་པ་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །མཛོད་དོ་སྐྱེད་སྐུ་
 སྐུ་མཆོད། །ཞེས་པ་ལན་བདུན་མ་མཐར་བུས་བཅི་རིགས་པར་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 བཛྲོད་ནས། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྐྱེད་སྐྱེད་ལྷན་ཀྱི་ཅན། །སྒྲིབ་ལམ་བརྒྱུད་
 གྱུ་བཞེས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བཛྲོད། །གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ཞིང་གི་དཔལ་
 གྱུར་པ། །མཆོན་ལེགས་ཡོངས་བསྐྱེད་པ་དཔལ་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །མཆོན་
 གྱི་མེདོག་རྒྱས་གིང་དག་པ་ལ། །དེ་བྱུང་བཟང་པོའི་འབྲུ་ཆགས་མཛེས་པའི་
 སྐྱེ། །ཤང་གིས་མཐོང་ཐོས་དྲན་པས་དཔལ་གྱུར་པའི། །མཆོན་ལེགས་ཡོངས་
 བསྐྱེད་པ་དཔལ་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །དང་འདིར་འཕགས་ཆོག་སྤེད་དག་ཐམས་
 ཅད་ལ། །མཛོད་ཡོན་བྱུག་པ་མེདོག་བདུག་སྒྲོས་དང་། །མར་མེ་ཞལ་བསྐྱེད་

སིལ་སྒྲན་རོལ་མོའི་ཚོགས། །གདུགས་དང་མཛེས་པའི་བ་དན་ལ་སོགས་པ། །
དངོས་སུ་རི་ལྟར་འབྱོར་བའི་མཆོད་བ་དང་། །ཁྱོགས་བཅུར་བདག་པོས་ཡོངས་
སུམ་བཟུང་བའི། །ལྟ་མིའི་ཡོ་བྱད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་ཀུན་དང་། །གཟུངས་དང་
རིག་པའི་མཐུ་དང་མོས་སྟོབས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པའི་མཆོད་སྒྲིན་བཟང་པོ་སྦྱོད་
བཡི། །སྒྲོན་ལམ་ལས་བྱུང་རྒྱ་མཆོ་ཐམས་ཅད་པ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་
པའི་སྒྲིན་ཕུང་གིས། །ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྟེ་འབུལ། །
བདག་གིས་ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། །ཉོན་མོངས་དབང་གིས་བགྱི་
འོས་མ་བགྱིས་ཤིང་། །མི་འོས་ལས་བགྱིས་སྤྲིག་ལྟུང་ཅི་བསགས་པ། །གནོད་
ཞིང་འགྱོད་པས་ཡང་དག་བཤགས་པར་བགྱི། །འཕགས་དང་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་
དགེ་བ་ནི། །དུས་གསུམ་བསགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཁྱོགས་བཅུར་
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཆོས་འཁོར་སྤྱོད་མེད་པར་བསྐྱོར་བར་
བསྐྱུལ། །འཛིག་རྟེན་སྒྲིན་མེ་མུ་རན་འདའ་བཞེད་པ། །དེ་ཀུན་མུ་རན་མི་འདའ་
བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །འདིས་མཆོན་དགེ་ཀུན་བདག་གཞན་མ་ལུས་
པས། །སྤྱོད་བྱེད་ལྟར་མཛོན་བྱེད་རྒྱུར་བསྟོའོ། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་སྒྲོན་ལམ་
ཡེ་ཤེས་མཐུ། །བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱགས་པ་རི་བཞིན་དུ། །ལུས་པའི་
ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱས་ཏེ། །མཆོན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཐུག་མཆོད་ལུལ་པའི་
མཐུས། །བཅོམ་ལྷན་མཆོན་ལེགས་ཡོངས་བསྐྱགས་རྒྱལ་བོ་ཡིས། །སྒྲོན་ཆོ་
སྒྲོན་ལམ་རྣམ་བརྒྱད་བདུ་བའི་འབྲས། །དཔག་མེད་མཁྱེན་བཅེ་རུས་མཐུའི་

བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི། །དེང་འདིར་བདག་སོགས་འགོ་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཤོག །
གང་མཚན་ཐོས་པས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་བར། །སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་དང་རིམས་དང་
གཤེད་བྱེད་དང་། །བྱེད་དང་རོ་ལངས་འཛིགས་པས་གཅོས་པ་དང་། །ཞིག་
པ་ཅན་གྱི་གདོན་རྣམས་ཞི་གྱུར་ཅིག །འོན་ལོང་སྤྱོད་པ་ཤ་བཀྲ་ཅན་དང་ནི། །
ནད་ཚབ་ཆེན་པོས་བཅུ་བར་དེ་དག་གྱང་། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དབང་པོ་གྱུན་
ཚངས་ཤིང་། །ནད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་གྱུར། །དུག་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱེད་ཆོས་སྤངས་མཚམས་མེད་སོགས། །མི་དགའི་ལས་གྱིས་བན་སྤང་
འགོ་རྣམས་གྱང་། །ལས་གྱི་སྐྱེད་ཟད་བན་སྤང་རྒྱན་ཆད་དེ། །བྱང་ཆུབ་བར་
དུ་ལྷ་མའི་བདེ་སྤྱོད་ཤོག །གང་དག་ཟས་སྒྲིམ་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །དབུལ་
བར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷན་རྣམས་གྱང་། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་དབྱིག་དང་
གོས་སོགས་གྱི། །ཡོ་བྱང་འདོད་དགྲ་འཕེལ་བས་འཕྱོར་གྱུར་ཅིག །བཅིངས་
དང་བདེག་དང་གོ་རར་གཞུག་པ་དང་། །མཚོན་ཆའི་ཆོག་སྤྱི་ལུས་ལ་གཟེར་
རྣམས་གྱང་། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདེག་དང་འཛིང་སོགས་གྱི། །ལུས་གྱི་གདུང་
བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིག །མགོན་མེད་ལུས་ལ་གདུང་བའི་མེ་འབར་བ། །
སྤྱག་སྤང་དོམ་དེད་སྤྱལ་གྱིས་འཛིགས་པ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱག་སོགས་
བྲམས་ལྷན་ཞིང་། །འཛིགས་མེད་ཞི་བའི་གནས་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག །སེམས་
ཅན་གང་དག་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་། །ཚུད་དང་འགྲེད་དང་འབྲུགས་པས་
སྤྱག་པ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འཐབ་སོགས་མི་འབྱུང་བར། །ཕན་ཚུན་

བུམས་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཡུར་ཅིག །གང་དག་ཅུ་དང་ཅུ་གྲང་རྒྱ་མཚོའི་
ནང་། །སྤིང་དུ་མ་བྱིན་འཛིགས་པས་མནར་བ་ནམས། །བྱང་ཅུབ་བར་དུ་ཅུ་
ཡིས་འཛིགས་པ་ལས། །དབུགས་འབྱིན་བདེ་བར་བརྒྱལ་བ་ཉིད་ཡུར་ཅིག །
འདི་ནས་གི་འཕོས་ཡུར་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཞིང་དེར་བརྟུས་སྐྱེས་གཟུངས་
སོགས་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །མཚན་ལེགས་ཡོངས་བསྐྱགས་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཀུན་
ལས། །བཀའ་ལུང་མོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་ཡུར་ཅིག །བཙུམ་ལྷན་འདས་
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་བ་དང་བདུས་རབ་དུ་བརྒྱན་བ་མཁས་པ་གཟི་བཞིན་སྐྱ་
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ལན་བཏུན་
སོགས་བརྟོན། །སྐྱ་མདོག་སེར་པོ་མཆོག་སྐྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྟོན་ལམ་བརྒྱད་ཡུབ་
ཆོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྟེན། །རིན་ཆེན་ལྷན་པའི་ཞིང་གི་དཔལ་ཡུར་
པ། །རིན་ཆེན་ལྷ་བའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་ལྷ་དང་བདུས་
རབ་བརྒྱན་ཅིང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་མཁྱེན་པ་རྒྱས། །རྒྱ་མཚོ་ལྷ་
ལུང་ཟབ་པའི་གསུང་མངའ་བ། །སྐྱ་དབྱངས་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །དེང་འདིར་འཕགས་ཆོགས་སོགས་གོང་བཞིན་དང་། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་སྟོན་
ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། །བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱགས་པ་རི་བཞིན་དུ། །ཀུས་
པའི་ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱོན་བྱས་ཏེ། །མཚན་ནས་བརྟོན་ཅིང་ཕྱག་མཆོད་ཕུལ་
བའི་མཐུས། །བཙུམ་ལྷན་གཟི་བཞིན་སྐྱ་དབྱངས་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །སྟོན་ཆེ་སྟོན་

ཡམ་རྣམ་བསྐྱད་བདུབ་པའི་འབྲས། །དཔག་མེད་མཁའ་བཙུན་ལྷ་མཐུའི་
ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། །དེད་འདིར་བདག་སོགས་འགོ་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཤོག །
ཞིང་ལས་ཆོང་སོགས་གཡེང་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །དགའི་སེམས་བྲལ་ལོར་
བར་སྐྱལ་བསྐྱལ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཆོགས་ཤིང་། །
བྱང་སེམས་དགའི་འཕེལ་ལོར་བའི་གདུང་བྲལ་ཤོག །སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱེས་
ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་ཀྱིས། །གདུང་རྣམས་སྒྲིབ་ཟད་སྒྲེ་བའི་ཐ་མར་གྱུར། །བྱང་
ཆུབ་བར་དུ་སྒྲེ་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས། །ཐར་ཞིང་ལྷ་ཡི་བདེ་བསྤྱོད་གྱུར་ཅིག །
ཉོན་མོངས་མང་ལུན་བཙའ་བའི་གདུང་སོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་སྒྲོ་
བའི་བུད་མེད་རྣམས། །སྐྱལ་བསྐྱལ་རྒྱུན་ཆད་སྒྲེ་བའི་ཐ་མར་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་
བར་དུ་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཐོབ་ཤོག །འཆི་དང་དབང་དང་དགོན་པས་གཙུག་པ་
རྣམས། །པ་མ་བཤེས་སོགས་ཉེ་དུའི་བྱ་རན་ཀྱིས། །མནར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
སྤྱིར་བའི་བར་དུ་ཡང་། །བྱ་རན་སྐྱལ་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིག །སྒྲ་
ཆོགས་ལས་མཐར་སྤྱོད་ཅིང་ཕུན་བར་རྒྱ། །གདོན་ཀྱིས་གཙུག་རྣམས་བྱང་
ཆུབ་སྤྱིར་བའི་བར། །ཕུན་པ་དང་བྲལ་གདོན་རྣམས་བྱམས་པས་གནས། །
སྒྲ་ཆོགས་མཆོད་དང་རིམ་གྲོར་བརྩོན་གྱུར་ཅིག །དམན་པར་མོས་ཤིང་ཤེས་
རབ་དྲན་པ་ཉམས། །དགའི་སེམས་བྲལ་མཆོག་གསུམ་བཟླེད་རྣམས་གྱུང་། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཉིང་འཛིན་གཟུངས་སོགས་གྱུབ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་དགའི་
ཆོས་སྤྲེལ་གྱུར་ཅིག །ཐེག་པ་དམན་པར་མོས་ཤིང་བླ་མེད་ཀྱི། །ས་ལ་རྒྱུབ་

གྱིས་ཕྱོགས་ནམས་བྱང་ཚུབ་བར། །ཉན་རང་སེམས་བྲལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
ལྷན་ཁིང་། །བྱང་ཚུབ་མཆོག་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གྱུར་ཅིག །ཟད་པའི་བསྐྱལ་
བར་འཇམ་བུའི་གླིང་ཀུན་དྲུ། །འབར་བས་འབྱུགས་ཏེ་སྐྱབས་མེད་སྤྱག་བསྐྱལ་
ནམས། །མྱ་ངན་ཀུན་བྲལ་བསྐལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། །རྒྱལ་བའི་ཞབས་དྲུང་
བརྩས་ཏེ་སྤྱུར་ཅིག །འདི་ནས་གི་འཕོས་གྱུར་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཁིང་དེར་
བརྩས་སྤྱེས་གཟུངས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །སྤྲོད་བྱངས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
རྒྱལ་ཀུན་ལས། །བཀའ་ལུང་ནོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་གྱུར་ཅིག །བཙམ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་གསེར་བཟང་དྲི་མེད་རིན་ཆེན་སྣང་བ་བརྩལ་ཁྱེགས་གྲུབ་པ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །བརྟན་སོགས་བརྟོན། །འཇམ་བུའི་
གསེར་འདྲ་ཆོས་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྟོན་ལམ་བཞི་གྲུབ་ཆོགས་གཉིས་དཔལ་
གྱིས་བརྟེན། །སྟོས་གྱིས་ཡོངས་གང་ཁིང་གི་དཔལ་གྱུར་བ། །གསེར་བཟང་
དྲི་མེད་སྣང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འཇམ་བུ་རྩ་བོའི་གསེར་ལྷ་རྩ་བོ་དེ་བ། །
ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྷག་པའི་གཟི་བརྟེན་འབར། །དྲི་མེད་གསེར་གྱི་མཆོད་སྟོང་
ལྷ་བུའི་སྐྱུ། །གསེར་བཟང་དྲི་མེད་སྣང་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེང་འདིར་འཕགས་
ཆོགས་སོགས་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། །བདེན་པའི་གསུང་
གིས་བསྐྱུགས་པ་རི་བཞིན་དུ། །ཁུས་པའི་ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱས་ཏེ། །
མཆོན་ནས་བརྟོན་ཅིང་ཕྱག་མཆོད་སུལ་བའི་མཐུས། །བཙམ་ལྷན་གསེར་བཟང་

དྲིམ་མེད་སྒྲུབ་པ་ཡིས། རྩོན་ཆོ་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་བཞི་བྱེད་པའི་འབྲས། །དབག་
མེད་མཁུན་བཅེ་རྣམ་མཐུའི་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས། །དེང་འདིར་བདག་སྐྱེས་
འགོ་བས་ལོངས་སྟོང་ཤོག། གང་དག་སྐྱོག་གཅོད་ལས་མང་བགྱིས་པ་ཡིས། །
ཆོ་སྒྲུབ་ནད་མང་མེ་ཆུ་དྲུག་མཆོན་གྱིས། །འཆི་བ་རྣམས་ཀྱང་ལས་སྒྲིབ་དེ་བྱེད་
ནས། །དུས་མིན་འཆི་བུལ་ཆེ་རིང་ནད་མེད་གྱུར། །སྐྱོག་མཁུན་མི་དགའི་ལས་
དང་གཞན་གྱི་རྣམས། །སྐྱོག་པས་དབུལ་པོར་སྒྲིམ་ཏེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་རྣམས། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱེས་པ་ཀུན་བུལ་ཏེ། །དབང་ཕྱུག་སྐྱོན་ཆོག་མ་ཆང་མེད་
ཐོབ་ཤོག། གཞོད་སེམས་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་སྐྱོག་གཅོད་ཅིང་། །འཐབ་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་མེད་བྱང་ཆུབ་བར། །ཕན་ཚུན་པ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གྱིས། །
བུམ་ས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག། །དྲུག་གསུམ་དབང་གིས་བྲིམས་
འཆལ་སྐྱེས་སྟོང་པས། །རན་སོང་འགོ་རྣམས་སྒྲུབ་མེད་བྱང་ཆུབ་བར། །སྒྲིབ་
བྱང་ཉོན་མོངས་རྣམས་བུལ་ཚུལ་བྲིམས་མཆོག། །འཛིན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དང་ཕྱན་གྱུར་ཅིག། །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་གྱུར་ཆོས་ངས་རྒྱས་གྱི། །ཞིང་དེར་
བརྟུན་སྒྲིམ་གཟུངས་སྐྱོག་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་རྣམས། །གསེར་བཟང་དྲིམ་པ་སྐྱོག་ས་
རྒྱལ་ཀུན་ལས། །བཀའ་ལུང་མོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་གྱུར་ཅིག། །བཙམ་
ཕྱོད་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྣམས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མེད་མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། །འདུན་སྐྱོག་པ་རྣམས། །སྐྱེ་མདོག་དམར་སྐྱེ་མཉམ་བཞག་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །

སྒྲོན་ལམ་བཞི་སྒྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྟེན། བྱ་ངན་མེད་པའི་ཁིང་
གི་དཔལ་གྱུར་པ། བྱ་ངན་མེད་མཚོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཕྲིལ་ལོ། བྱ་ངན་
འདས་ཞི་བདེ་པའི་མཚོག་བརྟེན་པ། འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དུང་བ་ཞི་མཛད་
ཅིང་། འགྲོ་བྱུག་མགོན་དང་དཔལ་དུ་གྱུར་བ་ཡི། བྱ་ངན་མེད་མཚོག་དཔལ་
ལ་ཕྱག་འཕྲིལ་ལོ། རྟེན་འདིར་འཕགས་ཚོགས་སྐོས་སྐྱུ་བ་པ་མཚོག་གི་སྒྲོན་
ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཐེ་བཞིན་ཏུ། བྱས་
པའི་ཡིད་གྱིས་རྟེན་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ། མཚན་ནས་བརྟེན་ཅིང་ཕྱག་མཚོད་ལུལ་
བའི་མཐུས། བཅོམ་ལྷན་བྱ་ངན་མེད་མཚོག་རྒྱལ་པོ་ཡིས། སྒྲོན་ཆེ་སྒྲོན་ལམ་
རྣམ་བཞི་བཏབ་པའི་འབྲས། དཔག་མེད་མཁྱེན་བཅེ་བྱས་མཐུའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
གྱིས། རྟེན་འདིར་བདག་སྐོས་སྐོས་འགྲོ་བས་ལོངས་སྟོན་ཤོག བྱ་ངན་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་ས་པ་མང་བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས། །
བྱ་ངན་སྐོས་སྐོས་ཞི་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི། སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་ཆད་ཆེ་ཤིང་ཉིད་
གྱུར་ཅིག སྐྱ་ཚོགས་སྐྱིག་བྱས་མཐུར་མེད་འགྲོ་བ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་འོད་
གྱིས་རེག་བས་སྐྱིག་བྱང་ནས། སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཕས་ཐར་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་བར། །
རྩ་མའི་བདེ་བ་མཚོག་ཏུ་སྟོང་གྱུར་ཅིག གཞན་ལོར་སྐོས་པ་མི་དགའི་ལས་
དབང་གིས། དཔལ་ཁིང་བཀྱིས་སྒྲོམ་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས། བྱང་རྒྱལ་བར་
དུ་ལོངས་སྟོན་ཐུན་ཚོགས་གིང་། རྩ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྷན་གྱུར་ཅིག གཞོད་
སྐྱིན་སྐྱིན་པོ་ག་ཟ་འབྱུང་པོ་ཡིས། གཞུང་གིང་མདངས་སྐོས་སྐྱ་ཚོགས་ནད་

བཅས་ནམས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གདོན་ནམས་བུམ་ས་བྱེད་ཅིང་། །སྒྲིལ་མཛོད་ས་
 བྱེད་ཀྱི་འདམ་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་གྱུར་ཆོ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི། །ཞིང་དེར་བརྟུག་སྒྲིལ་ག་བྱུངས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །མྱ་ངན་མེད་
 མཛོག་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཀྱན་ལས། །བཀའ་ལུང་ནོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་གྱུར་
 ཅིག །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་དག་བཅོམ་བ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་རྒྱུ་མཛོད་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །
 མཛོད་དོ་སྒྲུབ་ས་སུ་མཛོད། །བདུན་སོགས་བརྟུག་ སྒྲིལ་མཛོད་དཀར་དམར་ཆོས་སྟོན་
 ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྟོན་ལམ་བཞི་གྱུ་བཅོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྟུག་ །ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པ། །ཆོས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་རྒྱུ་མཛོད་དབྱངས་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་སྒྲིལ་ཆེན་པོས་ཐོ་ལ་ལོ་ལ་བ་འཛམས། །རྒྱུ་མཛོད་ལྷ་ལུང་
 ཟབ་པའི་ཕྱགས་མངའ་བས། །འགྲོ་བའི་དུག་གསུམ་མ་ལུས་ཞི་མཛད་པ། །
 ཆོས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་རྒྱུ་མཛོད་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དེང་འདིར་འཕགས་
 ཆོགས་སོགས་ རྒྱལ་བ་མཛོག་གི་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། །བདེན་པའི་གསུང་
 གིས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་བ་རི་བཞིན་དུ། །ལུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྫོགས་སུ་བྱན་བུས་ཏེ། །
 མཆོན་ནས་བརྟུག་ཅིང་ཕྱག་མཛོད་ལུས་པའི་མཐུས། །བཅོམ་ལྷན་ཆོས་བསྐྱེད་སྒྲིལ་
 རྒྱུ་མཛོད་དབྱངས་མཛོག་གིས། །སྟོན་ཆོ་སྟོན་ལམ་རྣམ་བཞི་བཟབ་པའི་
 འབྲས། །དཔག་མེད་མཁའ་བཟེ་བཟེ་བུས་མཐུའི་བྱིན་ལྷབས་ཀྱིས། །དེང་འདིར་
 བདག་སོགས་འགྲོ་བས་ལོངས་སྟོན་ཤོག །ལོག་ལྷའི་གནས་སྒྲིལ་མཛོག་གསུམ་

དད་པ་བྲལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤངས་ནམས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཟད་ནས། །བྱང་ཆུབ་
མཚོག་པར་ཡང་དག་ལྟ་བུ་དང་། །མི་ལྷོག་དད་དང་བྱང་སེམས་ལྡན་གྱུར་ཅིག །
ཆོས་མེད་མཐའ་ཁོབ་ཡུལ་སྐྱེས་སྤྲིག་གོགས་རྒྱས། །སྤྲིག་བྱེད་དགེ་ཉམས་ངན་
སོང་གཞིལ་ནམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་སྒྲིབ་བྱང་ནས། །བྱང་
ཆུབ་པར་དུ་བྱང་སེམས་ལྡན་གྱུར་ཅིག །གང་དག་གོས་རྒྱན་སྤང་བ་ལ་སོགས་
དང་། །བྲལ་བའི་དབང་གིས་གདུང་ཁིང་སྤྲིག་བྱེད་ནམས། །བྱང་ཆུབ་པར་དུ་
བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཆང་མེད་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ལན་
ཚུན་འཐབ་ཅིང་མཚོན་སོགས་བསྟུན་པ་ནམས། །འཚོ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་བུམས་
ལྡན་སྒོག་མི་འགག །བྱང་ཆུབ་པར་དུ་རང་གི་རྩ་ཡོངས་སྤྱོད། །དབང་ལྷན་
དག་གིས་ཆོག་ཤེས་ཉིད་གྱུར་ཅིག །འདི་ནས་གི་འཕྲོས་གྱུར་ཆོས་ངས་རྒྱས་
ཀྱི། །ཁིང་དེར་བརྟུས་སྐྱེས་གཞུངས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཆོས་བསྐྱུགས་
རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཀུན་ལས། །བཀའ་ལུང་ནོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་གྱུར་
ཅིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་སྒྲོས་ནམ་པར་རོལ་པ་མངོན་
པར་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷན་འཆའ་ལོ། །མཚོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། །
བདུན་སོགས་བརྗོད། བྱེ་རུའི་མདོག་ཅན་མཚོག་སྐྱེན་ལྷན་རྒྱུ་ཅན། །སྐྱོན་ལམ་བཞི་
གྲུབ་ཆོགས་གཉིས་དབལ་གྱིས་བརྗོད། །རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་ཁིང་གི་དབལ་
གྱུར་པ། །མདོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ལྷན་འཆའ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གོས་གཉིང་

དབག་དཀའ་བའི་ཐུགས། རྒྱུ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོལ་མཛད་ཅིང་། །
 ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མཛོད་སྐྱེས་གཟིགས་པ་པོ། མཛོད་མཁུལ་བོ་དེ་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། རྟེན་འདིར་འཕགས་ཆོགས་སྐྱེས་ཀྱི་ལ་མཆོག་གི་སྒྲོན་ལམ་
 ཡེ་ཤེས་མཐུ། བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་རི་བཞིན་དུ། བྱུས་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་བྱས་ཏེ། མཆོན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཐུག་མཆོད་ཐུལ་བའི་
 མཐུས། བཅོམ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོད་མཛོད་མཁུལ་གྱིས། རྒྱུ་ཆེ་སྒྲོན་ལམ་
 རྒྱུ་བཞི་བྱེད་པའི་འབྲས། དབག་མེད་མཁུལ་བཅེ་རྣམས་མཐུའི་བྱིན་རྒྱལས་
 ཀྱིས། རྟེན་འདིར་བདག་སོགས་འགྲོ་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཤོག ཞིང་ལས་ཆོང་
 དང་འཐབ་ཅོད་མྱིག་བྱེད་རྒྱུས། གང་མཆོན་ཐོས་པས་བསམ་མ་ཐག་ཏུ་
 ཡང་། འཆོགས་ཆས་ཀྱི་འཕྲོར་གཞོད་པའི་སེམས་ཞི་སྟེ། རྟག་ཏུ་དགོ་བའི་
 ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག གང་དག་མི་དགོ་བཅུ་ཡི་ལས་བྱས་ནས། དཔུལ་བར་
 གཞོལ་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་མཆོན། ཐོས་ནས་དགོ་བཅུའི་ལས་ལམ་
 དང་ལྷན་ཞིང་། སྐྱུ་ཡང་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་མ་གྱུར་ཅིག བདེག་སོགས་
 ཆད་པས་གསད་འོས་གཞན་དབང་ཅན། རྒྱུ་བའི་མཆོན་ཐོས་སངས་རྒྱུས་
 འོད་ཀྱིས་རེག བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདེག་སོགས་རྒྱན་ཆད་ནས། སྤྱི་མེད་རང་
 དབང་ཐུན་ཆོགས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག མི་དགོའི་ལས་ཀྱིས་ཆེ་བྱང་འཆི་རྒྱུས་
 ཀྱིས། རྒྱུ་བའི་མཆོན་ཐོས་བདེ་འགྲོའི་གནས་སུ་སྒྲུལ། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་
 ལྷ་མེད་བདེ་སྤྱོད་ཞིང་། མྱིག་བྱང་དུ་སེམས་འཆི་བྱལ་ཆེ་རིང་ཤོག འདི་ནས་

གི་འཕྲོ་སྒྲུབ་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཁིང་དེར་བརྟུག་སྒྲེས་གཟུངས་སོགས་ཡོན་
 ཏན་རྫོགས། མཛོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཀུན་ལས། བཀའ་ལུང་
 རོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཅིག བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱི་སྤྱི་བོ་རྒྱུ་ཡི་འོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། མཚོད་དོ་སྒྲུབས་སུ་མཆོའོ། བདུན་སོགས་བརྟུག་
 སྒྲུ་མདོག་སྟོན་པོ་མཆོག་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། བཅུ་གཉིས་སྟོན་གྲུབ་ཆོགས་གཉིས་
 དཔལ་གྱིས་བརྟུག་། བོ་རྒྱུ་སྟངས་ཁིང་གི་དཔལ་གྱུར་པ། སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་
 དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཐུགས་རྟེན་ཀུན་ལ་སྟོམས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས། །
 མཚན་ཅམ་ཐོས་པས་ངན་འགྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སེལ། འུག་གསུམ་ནད་སེལ་
 སངས་རྒྱས་སྟོན་གྱི་སྤྱི་བོ་རྒྱུ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གང་གི་སྒྲུ་ནི་
 ཡིན་ནི་ལའི་མདོག མཚན་དཔེ་ཉི་མའི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་མཁའ། ཀུན་
 ལ་ཁི་བདེའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་དབྱིངས། བཅོམ་ལྡན་སྟོན་སྤྱི་བོ་ཕྱག་
 འཆའ་ལོ། གང་གི་གསུང་ནི་དྲི་ཟེའི་རྒྱུད་སྟོང་ལྟར། ཆངས་པའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་སྒྲ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་ཡིད། ཀུན་ཏུ་ཆོམ་བྱེད་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་
 གཏེར། བཅོམ་ལྡན་སྟོན་སྤྱི་བོ་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གང་གི་ཐུགས་ནི་
 ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་ངང། དམིགས་མེད་ཐུགས་རྟེན་ཐོས་ཆེད་ཆོས་གཏོས་གིང་། །
 སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་མཛད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི། བཅོམ་ལྡན་སྟོན་སྤྱི་བོ་ཐུགས་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ལོ། དེང་འདིར་འཕགས་ཆོགས་སོགས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་སྟོན་

ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། བྱུས་
 པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱས་ཏེ། མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་བྱུག་མཚོན་སྟེ།
 བའི་མཐུས། བཅོམ་ལྡན་སྒྲིལ་བྱ་བྱེད་འོད་ཀྱིས། རྩོན་ཆེ་སྒྲོན་ལམ་བཅུ་
 གཉིས་བཏབ་པའི་འབྲས། དཔག་མེད་མཁུན་བཅེ་རྩུས་མཐུའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ཀྱིས། དེང་འདིར་བདག་སོགས་འགོ་བས་ལོངས་སྟོང་ཤོག། སྒྲིལ་པའི་རྒྱལ་
 བོ་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་སྒྱུའི། འོད་ཀྱིས་དཔག་མེད་འཛིག་རྟེན་སྒྲིལ་བྱེད་ཅིང་།
 མཚན་དཔེས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་སངས་རྒྱས་སྒྱ། དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་
 ཀྱན་གྱང་འགྱུར་བར་ཤོག། གང་སྒྱུ་དྲི་མེད་བྱེད་ལྟ་བུ། གཟི་བརྗེད་དཔལ་
 འབར་འོད་ཟེར་དུ་བ་ཡིས། རྩུན་པར་རྒྱ་པའི་འགོ་རྒྱན་སྒྲིལ་བྱས་ནས།
 དགའ་མགྱུར་འགོ་ཞིང་དགོ་ལས་བྱེད་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་དཔག་མེད་མཐུས། འཛིག་རྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།
 ལོངས་སྟོང་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་གྱུར་ནས། སྟེ་ཡང་ཅིས་གྱང་བེལ་བ་མེད་
 གྱུར་ཅིག། གང་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པའི་འགོ་བརྒྱལ་ས། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་
 གི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཉན་རང་དམན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་རྣམས་གྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གཟུང་གྱུར་ཅིག། གང་གི་དྲུང་ནས་ཆངས་པར་སྟོང་
 པ་དང་། མཚན་ཐོས་རྣམས་གྱང་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན། རྒྱལ་བྱིས་མི་
 ཉམས་རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་གྱུར་ན། སྟེ་ཡང་ངན་འགོར་འགོ་བར་མ་གྱུར་ཅིག།
 ལུས་ངན་དབང་པོ་མི་ཆང་མདོག་མི་སྟག། རྒྱར་པོ་ག་བྱ་ཞར་ལོང་འོན་པ་

སོགས། །ཡན་ལག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པ་ནད་ཅན་རྣམས། །སྒྲིབ་བྱང་དབང་པོ་
ཡན་ལག་རྫོགས་ལྟར་ཅིག །སྣ་ཚོགས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་ཁིང་སྒྲུབས་མེད་པ། །
དབུལ་བས་འཚོགས་ཆས་དང་བྲལ་སྟུག་བསྐྱེད་རྣམས། །མཚན་ཐོས་ཅམ་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོའི་བར། །ནད་གདོན་ཀུན་བྲལ་སྟོན་ཚོགས་འབྱོར་ལྟར་ཅིག །
གང་དག་ལུང་མེད་སྟོན་གྱིས་ཡིད་དབྱུང་ནས། །སྒྲིག་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་
འདོད་པ་རྣམས། །ལུང་མེད་དངོས་པོ་དག་ལས་སྤྲར་ལོག་ནས། །བྱང་ཆུབ་
བར་དུ་སྒྲིས་པ་ཉིད་ཐོབ་ཤོག །འགོ་ཀུན་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ལས་ཐར་ཏེ། །
སྣ་ཚོགས་ལྟ་བུས་གཟིངས་པར་གྱུར་པ་ཀུན། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་
འགོད་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་ལ་གཞུག་པར་ཤོག །བཅིངས་
བརྟེན་གོ་རར་གཞུག་ཅིང་གསད་ཏོས་པ། །རྒྱལ་པོའི་འཛིགས་པས་གཅོས་
ཞུས་སྟུག་བསྐྱེད་རྣམས། །སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་བསམ་མི་བྱུང་བའི་
མཐུས། །གཞོད་པ་ཀུན་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་གྱུར་ཅིག །བཀྱིས་སྒྲོམ་མེ་འབར་
ཟས་འཚོལ་སྟེག་བྱེད་རྣམས། །འདོག་དྲི་རོར་ལྡན་པའི་ཟས་མཚོག་གིས། །
ཆོམ་བྱས་སྤྲར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོས། །ཤིན་ཏུ་བདེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་
གྱུར་ཅིག །དབུལ་ཁིང་སྒྲིན་མོ་གང་སོགས་གདུང་བ་རྣམས། །གོས་སོགས་
འདོད་དགུས་འགོ་ཀུན་བསམ་རྫོགས་བྱེད། །འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་
ལྡན་ཉོན་མོངས་གྱིས། །མི་བཞི་རྣམ་གྲོལ་བདེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག །འདི་
ནས་ཤི་འཕོས་གྱུར་ཆོས་ངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཁིང་དེར་བརྟུས་སྒྲིས་གཟུངས་སོགས་

ཡོན་ཤོགས། སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཀུན་ལས། བཀའ་ལུང་ནོད་
 ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་གྱུར་ཅིག སྒྲིབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཤོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 སྤུལ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། ལན་བདུན་སོགས་བཤོད།
 གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ས་གཞོན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། རྒྱ་ཕུང་ཕྱགས་མེ་བཙོན་འགྲུས་
 ཆེན་པོའི་མཐུས། མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་དཔལ་གྱུར་པ། འདོན་
 མཆོག་ཤུག་ཏེ་ཏོག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཐབས་མཁས་ཕྱགས་མེས་ཤུག་ཏེ་
 རིགས་འཕུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་བདུན་གྱི་དཔུང་འཛོམས་པ། གསེར་གྱི་
 ལྗོན་པོ་ལྷ་ལུང་བཤོད་པའི་སྤྱུ། ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
 ལོ། སྒྲིབ་མེ་ཆེན་པོས་ཅོད་ལྡན་སྒྲིགས་མའི་ཞིང་། བཟུང་ནས་སྒྲིབ་ལམ་
 ཆེན་པོ་ལྷ་བརྒྱབ་པ། བད་དཀར་ལྷ་ར་བསྐྱེད་མཆོན་ཐོས་སྤྱིར་མི་ལྷོག སྒྲིབ་
 པ་ཕྱགས་མེ་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྟེན་འདིར་འཕགས་ཆོགས་སོགས་
 རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། བདེན་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་
 པ་མེ་བཞིན་དུ། བྱུས་པའི་ཡིད་གྱིས་མེས་སུ་བྱུང་བྱས་ཏེ། མཆོན་ནས་བཤོད་
 ཅིང་ཕྱག་མཆོད་སྤུལ་པའི་མཐུས། སྒྲིབ་པ་མཆོག་དེས་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་ལ་སྒྲིབ་སྤྱད་དུ། བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་
 རྒྱས་པའི་མདོ། བསྒྲུབ་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛེད་ནས་སྤྱུ། དཔལ་
 གྱིས་མཐུལ་ནས་བདེན་པའི་གསུང་ཕྱུང་སྟེ། བདེ་གཤེགས་བདུན་གྱི་མཆོན་

དང་བེཊུཆེའི། གཟུངས་མཚོག་པམ་ཡོན་བསྐྱུགས་པ་མཛད་པ་བཞིན། ཉེང་
འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བྱིད་སྒྱུ་
ཅི་འདྲ་དང་། འཁོར་དང་སྒྱུ་ཚེའི་ཚད་དང་ཞིང་ཁམས་དང་། བྱིད་གྱི་མཚན་
མཚོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། ཉེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག །
བྱིད་ལ་དད་ཅིང་གསོལ་བ་བཟབ་པའི་མཐུས། བདག་སོགས་གང་དུ་གནས་
པའི་ས་ཕྱོགས་སྒྱ། ཉན་གཏོན་དབུལ་ཐོངས་འཐབ་རྩྱུད་ཞི་བ་དང་། ཚོས་
དང་བཀྲ་ཤིས་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཉེན་སེམས་དཀོན་མཚོག་ལ། མ་ཤིག་
ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་མཚོག་ ལྷག་བསྐལ་ནད་སེལ་སྒྲོན་གྱི་ཕུལ། ། དམ་ཚོས་
དཀོན་མཚོག་ཐམས་ཅད་ལ། ལྷག་འཚལ་མཚོད་ཅིང་སྒྱབས་སུ་མཆི། ལན་
བདུན་སོགས་བཟོད། ཀུན་འཕྱུང་ཐུན་པའི་ས་ཐོན་མཐར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་བསྐལ་
ལྷག་རྩེ་རྩ་བ་བྱུང་ནས་འབྱིན། རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་པོལ་བྱིན་ལ་སོགས། །
ཐེག་གསུམ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་འཚལ་ལོ། ལྷོ་བུར་དྲི་མས་དབེན་པ་ཚོས་
གྱི་དབྱིངས། ལྷིབ་གཉིས་ཐུན་པ་སེལ་བ་འཕགས་པའི་ལམ། ཚོས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གསུང་རབ་མཚོག་ ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་
འཚལ་ལོ། ཉེང་འདིར་འཕགས་ཚོགས་སོགས་ ཡང་དག་ཚད་མར་གྱུར་པ་བདེ་
གཤེགས་བཀའ། འགྱུར་བ་མི་མངའ་བདེན་པའི་མཚོག་ཉིད་དུ། ལྷག་པའི་
ཡིད་གྱིས་རྩེས་སུ་བྱུང་བྱས་ཏེ། མཚན་ནས་བཟོད་ཅིང་ལྷག་མཚོད་ཕུལ་པའི་
མཐུས། མཚན་ཐོས་ཙམ་གྱིས་སྒྲོན་སེལ་ཡོན་ཏན་འཕེལ། ཞེས་སོགས་བདེ་

གཤེགས་བཀའ་ལུང་འཇུག་མེད་འབྲས། རྟེན་འདིར་བདག་སོགས་འགྲོ་བས་
 ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། མཁའ་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་འབར་གྱུར་ཅིག རྟེན་ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། བདག་སོགས་དེད་ནས་སྤྱོད་པ་
 རི་སྤྱོད་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་
 བཞེན་འཛིན་གྱུར་ཅིག རྟེན་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་སྐྱབས་གྲོལ་དང་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ལ་
 སོགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། མཆོད་
 དོ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། བདུན་སོགས་བརྟོན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་མཁའ་པའི་
 གཏེར། བདག་ཅག་ཉེས་བརྒྱས་གཟིར་བའི་འགྲོ་བ་ལ། ཟབ་ཡངས་ལམ་
 འདི་མཛོན་དུ་གྱུར་མཛད་པ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
 ལོ། རྩེ་བཙུན་མཁའ་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྩེ་བཙུན་མཁའ་པའི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྩེ་བཙུན་
 རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད། མཆོད་པའི་སྦྱོར་བ་གསལ་བར་སྦྱོན་མཛད་པ། རྩེ་
 འཕགས་པ་སྐྱབས་གྲོལ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་བདེ་
 གཤེགས་བརྒྱད་འཛོམ་ནས། སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བཀའ་བསྒྲིལ་གིང་། རྩེ་
 རང་རང་བདེན་པའི་དགའ་གིས་ཞལ་བཞེས་པ། གསལ་བདག་འཁོར་དང་བཅས་
 ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཟིགས་དང་ཉི་ཟླ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་། སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆེན་པོ་མ་ཐམ་པ་ལ་སོགས། འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་སུ་མཁའ་པའི་ཕྱག་སྦྱོར་དང་། སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་བཙུའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རྟེན་འདིར་འཕགས་

ཚོགས་སོགས་= བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་མཐུ། །བདེན་པའི་
 གསུང་གིས་བསྐྱུགས་པ་རི་བཞིན་དུ། །ཤུམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱས་
 ཏེ། །མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་མཚོད་སྤུལ་པའི་མཐུས། །འཇམ་དཔལ་
 ལ་སོགས་རྒྱལ་སྐས་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱལ་པའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱུལ་ཞིང་
 སྤྱིང་བསྐྱངས་ནས། །ཕན་ཡོན་བསམ་མི་བྱུང་པའི་མདོ་སྡེ་ཉིད། །སྤེལ་ཞིང་
 དེ་འཛིན་སྲུང་སྒྲོབས་བྱིན་བརྒྱབ་པར། །བདེན་པའི་ཞལ་བཞེས་བསྐྱུ་བ་མེད་
 བརྣམས། །དེང་འདིར་མདོ་སྡེའི་ཚོག་བགྱིད་རྣམས་ལ། །བདེན་པ་མཛོན་སྤྱུམ་
 ཉིད་དུ་བསྐྱུལ་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕྱགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱབས་ཆེན་པོའི་མཐུས། །མདོ་
 སྡེའི་ཚོག་རྗོགས་པར་བསྐྱངས་ནས་སྤྱ། །མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་
 མ་ལུས་པ། །འབྲལ་དུ་མཛོན་སྤྱུམ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཡིས། །རེ་བ་ཡོངས་
 སྤྱོད་གསལ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ། ཆོས་རྒྱུང་བརྣམས་ལ། ཆངས་པ་དང་ལྷའི་དབང་
 པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཞོན་སྤྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུང་པའི་ལྷའི་དགེ་བསྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མཚོད་དོ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །ཡན་གསུམ་སོགས་བརྗོད། ཆངས་
 པ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་སྤྱོད་སྒྲུང་བཅུ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་གཙང་རིས་
 མགོན་པོ་སྟེ། །བརྟན་པ་སྲུང་བར་ཞལ་བཞེས་འཕགས་པའི་ཚོགས། །དཀར་
 སྤྱོད་སྒྲུང་བརྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྒྲན་སྤེལ་མཚན་
 ཐོས་པས། །བདེན་མཐོང་མདོ་འདི་སྲུང་བར་དམ་བཅས་པ། །བདུན་འབུམ་

འཁོར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་བཅུ་གཉིས་པོ། །གཞོན་སྒྱུན་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། །དེང་འདྲིར་འཕགས་ཆོག་སྐྱེད་ཆོག་ལ། འཛིན་ཏེན་སྒྲིང་བ་སྡེ་དཔོན་
 བཅས་པས་ཀྱང་། །སྒྲིབ་ཆོས་ཀྱི་འདྲི་སྒྱུན་སྐྱེད་ཆོག་ལ་བཞེས་པ། །ཁྱུ་མཁའ་ཡིད་
 ཀྱིས་རྗེས་སྐྱེད་བྱས་ཏེ། །མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་མཚན་ཕྱེད་པའི་
 མཐུས། །མདོ་སྡེ་འཛིན་ལ་སྐྱེད་ཆོད་སྒྲིབ་པ་དང་། །དགྲ་དང་གཞོན་པ་ནད་
 རིམ་མ་འཐབ་ཅོད་ཞི། །དུས་མིན་འཆི་བྱལ་ལུས་སེམས་བདེ་བྱེད་ཅིང་། །
 འོངས་སྒྲིང་དབང་ཕྱག་ཏོར་དང་འབྲུ་འཕེལ་ལ། །རི་ལྟར་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་
 བསྐྱེད་པོ་ཞེས། །བཅོམ་ལྷན་གདན་འཛོམ་ཆེན་པོའི་སྒྱུན་སྐྱེད་སྐྱེད་པོ་
 ཆོག་མདོངས་གསོལ་མཛད་པ་བཞིན། །རྒྱ་ཆེན་མཚན་སྒྱུན་གཏོར་མ་འདི་
 བཞེས་ལ། །གཏོར་མ་མི་འབྲུལ་བའི་དུས་སྐབས་ཏོར་འབྲུལ་གྱི་ཆོག་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་ཆོག་
 ཏུ། །སྒྲིབ་གྱི་དམ་བཅའ་མ་བསྐྱེད་པའི་དཔོན་པོ་ལས་ནས། །ཞེས་སྐྱེད་བར་བྱལ། །བདག་
 ཅག་མདོ་སྡེའི་ཆོག་བཞུད་རྣམས་ལ། །འགལ་སྒྱུན་ཀྱུན་སོལ་མཐུན་སྒྱུན་ཡིད་
 བཞིན་སྐྱེད་པས། །སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོད་རྒྱས་པ་དང་། །འགྲོ་ཀྱུན་བདེ་
 སྐྱེད་འབྲུང་བའི་ཐོན་ལས་མཛོད། །གཏོར་མ་ཕུལ་ལོ། །སྐྱེད་གཞི་པད་གཏོར་མ་ནི། །འདོད་
 ཡོན་ལྷ་ལྷན་མཚན་སྒྱུན་གཏོར་མ་འདི། །ལྷ་མོ་བརྟན་མ་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་
 སྐྱེད་པས། །གངས་ཅན་སྒྱིད་དང་ཕྱོགས་འདིའི་གནས་བདག་ལ། །འབྲུལ་ལོ་
 གོགས་ཞི་བསམ་དོན་འབྱུང་བར་མཛོད། །ཅེས་བསྐྱེད་པའོ། །རྒྱུན་འདོན་སྐྱེད་པའི་དུས་
 གཏོར་མ་གཉིས་པོ་མ་ཕུལ་ཡང་ཆོག་ཅེས་སྒྲིབ་གྱི་སྐྱེད་པ་དག་གསུངས། །སྐབས་འདིར། །སྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པས་

[illegible]

ཁྱུ་མཐུ་པ་པེ་མཆོད་པ་རྣམས། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འཛིན་ཏེན་གཙོ་ལ་
 འབྲུལ། མཆོག་གི་མཆོད་པ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། མཆོད་གཞུངས་ཚང་གཅིག་
 བཟུ། མཆོན་ལེགས་རིན་ཆེན་གསེར་བཟང་མུ་ངན་མེད། ཆོས་བསྐྱེད་མཛོན་
 མཁེན་སྒྲིབ་སྤྱུ་ལྷུ་ལྷུ། རྒྱ་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིས། བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། སྒྲོན་པ་སྤྱེད་སངས་རྒྱལ་རིན་
 པོ་ཆེ། སྒྲོབ་པ་སྤྱེད་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ། འདྲན་པ་སྤྱེད་དགོ་འདུན་རིན་
 པོ་ཆེ། རྒྱུབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། བསྟོད་
 བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིང་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྟེང་གིས། ལུས་བཏུང་
 པ་ཡི་རྣམ་ཀུན་ཏུ། མཆོག་ཏུ་དད་པས་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། སྒྲོན་ལམ་ནི། དེང་
 འདིར་མདོ་རྩེ་འོ་ཆོག་ཅི་བཞེན་ཏུ། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཕྱག་འཆོལ་མཆོད་
 སོགས་མཐུས། བདེ་གཤེགས་རྣམས་གིས་སྒྲོན་ལམ་གང་བཏབ་དང་། རྒྱལ་
 སྐྱེས་ཆོད་མ་རྣམས་གི་ཞལ་བཞེས་དང་། ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མས་ཐུགས་དམ་གང་
 བཅས་པ། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཐུབ་བསྟན་
 དར་ཞིང་བསྟན་འཛིན་ཞབས་པད་བརྟན། མི་བདག་ཆོས་ལུན་འབངས་རྣམས་
 དགོ་ལ་འཁོལ། འཇོ་ཀུན་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་ལ་མོས། ཉན་གཤོན་
 དབུལ་ཐོངས་འཐབ་རྩྭ་ཆད་དེ། བུམས་པེ་མཐུ་ལུན་ཆོས་དང་བཀྲ་
 ཤིས་རྒྱས། སྒྲིབ་བྱང་ཆོགས་རྒྱུ་ཆེན་མུར་ཐོབ་ཤོག བདེ་གཤེགས་
 སྐྱེས་བཅས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་བསྟོད་དང་། མཛད་པ་སྒྲོན་ལམ་མཁེན་བཅེ་རུས་

པའི་ཚུལ། །སྒྲ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་འབྲུལ་ཇི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་གུང་
འབྲུར་བར་ཤོག །བཟོད་གསོལ་ནི། མ་འབྱོར་བ་དང་ཉམས་པ་དང་། །གང་ཡང་
བདག་མོངས་སྒྲོ་ཡིས་ནི། །བགྱིས་པ་དང་ནི་བགྱིད་བསྐུལ་བ། །དེ་ཀུན་བཟོད་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བག་མེད་སྦྱོད་པ་མ་དག་པས། །མདོ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོག་བཞིན། །མ་ཕྱོགས་འབྲུལ་པ་ཅི་མཆིས་པ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། །གཤེགས་གསོལ་ནི། །བྱིད་གྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛད། །རྗེས་
སྒྱུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུལ། །སངས་རྒྱས་ལུལ་དུ་གཤེགས་ནས་གུང་། །
སྒྲར་ཡང་ཐུགས་རྗེས་འབྱོན་པར་མཛོད། །མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པར་མས་གྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལགས་གྱིས་
སོ་སོའི་ཞིང་ཁམས་སྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུལ་གྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཤེགས་སྒྱུ་གསོལ་
ལོ། །དགོ་བབས་བཞི། འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་ཇི་ལྟར་སྐོག་སྐོག་མཆོག་མཆོག་བཅད་གཉིས་དང་།
དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྒྱུར་དུ་བདག །སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་འབྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་
བགའི་གུང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡིས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐུལ་
སྒྲན་གཤིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྐྱར་བ་རྟེན་དང་
བཀྱར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་བྱུང་སྐྱས་བཅས་
རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །
བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། །རྒྱལ་དག་སྟོན་པའི་གནས་
ཀུན་འབྲུབ་པར་ཤོག །ཤིས་བབས་བཞི། །སྐྱེགས་མའི་འགོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མའི་

འོད། ཆེས་ཆེར་རབ་འབར་བཙམ་ལྟན་བདེ་གཤེགས་བདུན། རྫོན་ལམ་
གསུངས་པ་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་སོགས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་
ཤིས་ཤོག། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ཁོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས། རྣམ་པར་རྫོལ་རུས་
ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི། སྤྱིང་པོ་སྒྲན་གྱི་མདོ་སྤེལ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ། གསུང་མཆོག་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ལྷག་སོལ་གྲུང་རྫོལ་མཛད་པའི་སེམས་དཔའ་
ཆེ། རྟན་ཐོས་ཕྱོགས་རྫོལ་གཞོན་སྤྱི་ཁོའི་སྤེལ་བརྒྱད་སོགས། ཆོས་འདི་ཡུན་རྒྱ་
འཕེལ་ཞིང་གནས་ཕྱེད་པའི། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་
ཤོག། གཞན་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཅི་རིགས་པས་དགེ་ལྡན་སྤྱེད་པོ། རྟེན་པའི་གཤེགས་
གསུང་གིས་ལེགས་བསྐྱེད་པའི། མདོ་སྤེལ་བའི་ཆོག་འདི་ཡང་སྤྱིང་པོ། དཔེ་བའི་བསམ་པས་གསལ་
བར་བྱས་པའི་མཐུས། འགོ་ཀྱན་རྫོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འགྲུབ་ལྟར་ཅིག། ཅེས་མདོ་ཆོག་བདུན་ཅིའི་བུམ་བཟང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་དོན་འདུས་ལ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་མཐོང་ནས་རབ་ཆོས་ལྷགས་ལོས་
ནག་རྒྱའི་ཆོས་ཉེར་ལྟར་མི་ལམ་པས་སྤྱིང་པའི་དགེ་བསམ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བླན་མེད་
བརྟག་ཁྱབ་ལྟན་གྲུབ་རྒྱུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། འདི་ལས་རྒྱུས་པར་འདོད་ན་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོག་བསྐྱེད་
ཡིད་བཞིན་དཔང་རྒྱལ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་ན་བཀ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མདོ་ཆོག་བདུན་ཅིའི་
ཡང་ལྟན་སྤྱིང་པོ་སོགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ལྟར་ཉམས་སྤྱིང་བར་བྱའོ།

༡ འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་དགེ་ཆོགས་རྒྱ་ཟེར་ལྟར། རྣམ་པར་དཀར་པའི་བསོད་ནམས་གང་མཆིས་
པས། བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུང་གསུམ་དཔལ་ཐོབ་ནས། མཐའ་དག་འགོ་ལ་དཔྱགས་དབྱུང་སྤྱིན་
པར་རྫོལ། ཅེས་རྫོན་ཆོག་བཅས་ལུབ་བརྟན་ནས་སྤྱིང་པ་བསྐྱེད་ལྷན་པ་རྩ་ལྟོ།

༥ དང་འདིར་འཕགས་ཆོག་ས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། །མཚོད་ཡོན་བྱགས་
པ་མེད་ཀྱི་བདུག་སྒྲིམ་དང་། །མར་མེ་ཞལ་ཟས་སིལ་སྒྲན་རོལ་མེད་ཆོགས། །
གདུགས་དང་མཛེས་པའི་བ་དན་ལ་སོགས་པ། །དངོས་སུ་རི་ལྟར་འབྱོར་པའི་
མཚོད་པ་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མེད་
ཡོ་བྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་ཀུན་དང་། །གཟུངས་དང་རིག་པའི་མཐུད་པའི་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པའི་མཚོད་སྤྱོད་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ཡི། །སྤྱོད་ལམ་ལས་
བྱུང་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་པ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས། །
ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱོད་འབུམ། །བདག་གིས་ཐོག་མེད་
དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། །ཉོན་མོངས་དབང་གིས་བགྱི་འོས་མ་བགྱིས་ཤིང་། །
མི་འོས་ལས་བགྱིས་སྤྱི་ལྟར་ཅི་བསགས་པ། །གནོད་ཞིང་འགྱུར་པས་ཡང་
དག་བཤགས་པར་བགྱི། །འཕགས་དང་སོ་སོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དག་པའི། །དུས་
གསུམ་བསགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུ་པའི་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ། །ཆོས་འཁོར་སྤྱོད་མེད་པར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འཛིག་རྟེན་
སྤྱོད་མེ་མུ་འཛིན་འདུང་བཞེད་པ། །དེ་ཀུན་སྤྱོད་མེ་འདུང་བཞེད་སྤྱོད་གསལ་
འདེབས། །འདིས་མཚོན་དགོ་ཀུན་བདག་གཞན་མ་ལུས་པས། །སྤྱོད་བྱུང་
རྒྱལ་མེད་བྱུང་རྒྱུ་བསྐྱེད་པོ། །འགྲེམ་བྱུང་དོ།

༥ ས་སྒྲིང་ནི། གྲོ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་སྐྱུ་མདོག་སེར་
 པོ། སྒྲིང་གཡོག་སེར་པོ་ཅན་ནི་བ་སྐྱུན་ཅ་དམར་བ། མེདོག་སྒྲིན་པོའི་ཐོང་
 པའི་ཐོད་ཅན། དུག་གཡས་ཤིང་ཐོག་དང་། གཡོན་པ་ལྡུའི་སྒྲིང་ན་ནོར་བུ་དང་
 བཅས་པ་འཛིན་བ། འོད་ཟེར་ལྡང་ཀྱུ་འཕྲོ་ཞིང་རྩོད་རྩེ་ས་འོག་ལ་སོགས་པའི་
 འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲག་རི་དང་གངས་
 རིས་བསྐོར་བ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་གྲུང་གིས་
 བད་ལྷེ་ལ་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡུའི་དབུ་རྒྱན་ཅན་ནོ། །དེའི་དབྱལ་
 བར་ཇོ། མགོན་པར་ལྷ། རྒྱགས་ཀར་རྒྱ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་པ་བརྩ་
 ས་ལྷ་རོལ་སྐྱུན་དངས། རོལ་རྒྱུ་བྱ་རྩོལ་བསྐྱེམ། ཇོ་གྲི་ཏ་ར་རྩ་སྐྱ་རྒྱ། ལན་བདུན་གྱིས་བརྟན་
 བར་བྱ། རྒྱགས་ནི། ཇོ་སྐྱུ་ལྷ་ནི་སྐྱུ་ལྷ། ཏ་ར་ཅ་ར། མ་རྩ་བྱ་ག། མ་རྩ་ཏ། ལ་
 མོ་སྐྱ་བརྩ་ས་རྩ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་མཚན་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱད་པ་ལས་གསུང་བཡོན་ཏན་སྐྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 གཞུངས་ལན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལན་པ་འདི་ཅི་རྒྱས་བྱ། ཇོ་གྲི་ཏ་ས་གཞུ་གྲོ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་བའང་
 བརྒྱལ། ས་སྒྲིང་མཚན་བརྒྱད་པ་འཁོར་ལོ་བརྒྱུ་པའི་མདོ་བཀྲ་གའི་ས་སྒྲིང་བརྟན་འཁྱོར་བ་རྒྱས། རི་འོད་
 བ་ཐོབ། དབལ་ཡོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ལོ། །

༥ ལྷ་དང་གྲུ་དང་གཞོད་སྐྱིན་མི་ནམས་དང་། རྒྱགས་བརྩའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་མཚན་བརྒྱམས། ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གཙོ་ལ་འབུལ། །
 མཚན་གྱི་མཚན་པ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། ཞེས་པ་ས་སྒྲིང་འཁོར་ལོ་བརྒྱུ་པའི་མདོ་
 ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་ཡི་སྒྲིང་པོས་གསུངས་སོ། །

[illegible]

ནམས་ལེགས་སྒྲུབ་མཛད། །སྐུ་མཁའ་འགྲོ་འདིས་དང་པའི་སྒྲོབས་སྟེང་ཅིང་། །
ས་ཡི་དབང་ལྷུག་བྱེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན། །ས་བརྩུད་དཔལ་འཕེལ་ས་སྟེང་
བདེ་བས་བྱུང། །ས་ནས་སར་བགྱོད་ས་མཆོག་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཅེས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གུངས་སུ་སོན་པ་འདི་ནི་མི་ལམ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པས་མེད་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲུབ་
འཁོར་ལོའི་ཆོས་ ༥༧ པ་གོད་པ་དག་ལེགས་འཕེལ།

༥ བདུ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོ་འགྲུགས་བཞུགས། རྩེ་ བདེ་ཆེན་འབར་བ་དབང་གི་ཕོ་བྲང་
ན། །བདེ་སྟོང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །དབང་མཛད་བདུ་མཁའ་འགྲོ་
རིག་བྱེད་ཅུལ། །གཙོ་འཁོར་སྒྲུལ་པར་བཅས་པའི་བྱགས་དམ་བསྒྲུལ། །རྗེས་
ཆགས་འོད་དམར་ལྷུགས་ཀྱུ་རྟོན་པོ་ཡིས། །འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་བསྒྲུལ་
ཞིང་བསྟོན་བྱས་ཏེ། །བདག་གི་སྤྱོད་ཆོས་མཁས་འབྱུང་བརྟན་པ་དང་། རྩིད་དང་
ནི་བའི་ཆོ་བརྩུད་མ་ལུས་པ། །ཁབ་ལེན་རྩོམ་ལྷུགས་བཞེན་བསྒྲུས་ནས་
ཀྱང་། །དང་མ་སྟོག་གི་རྟོན་ལ་བསྟེན་མཛད་ནས། །མི་ཤིགས་རྩོམ་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་
བཞུགས། །གཞོམ་མེད་མཆོག་གི་ལང་ཆོ་གྲུབ་པར་མཛོད། །རགས་ལུས་མི་
ཤིགས་དྲུངས་མའི་དབྱིད་དུ་སྒྲིབ། །ལས་རྒྱུང་འཕོ་བ་རྒྱ་ཏིའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །
ཀྱུན་རྟོག་ལྷན་པ་འོད་གསལ་དང་དུ་ཡལ། །གཞུག་མ་རྩོམ་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་ལ་དབང་
ཐོབ་མཛོད། །བྲི་གང་འཕོ་འགྲུར་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་བའི། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟོག་
པ་རྒྱུན་གྱི་ཆོ། །སྒྲོབས་སུ་གྲུར་བས་འཆི་བདག་དབང་བཅོམ་ནས། །འཆི་མེད་
རྩོམ་རྩོམ་ཆོས་དབང་གྲུབ་པར་མཛོད། །འོད་གསལ་མཁའ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

གདངས། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་མཁོན་དཔེ་སྒྲུབ་པ་ཅན། །རྟག་པར་རྟན་པ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་
བྲལ་བའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །འགོ་ཁྲུབ་ཚེ་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ཤེས་པ་སྟོང་ལ། །
ཚི་བརྒྱ་རྒྱ་ཀོ་ཀི་རྒྱ་རྒྱ་སྟེ་རྩེ་ བརྒྱ་རྒྱ་ལུ་ཡུ་ཤེ་སྒྲུ་རྒྱ། ཞེས་པའང་མེ་ཤག་ཆུ་སྟོང་
ཟླ་པའི་ཆེས་གཅིག་རྒྱལ་དང་མུར་མུའི་འགྲུབ་སྟོང་དགེ་བར་མི་མཁུ་མ་པར་རྒྱལ་བ་སྤྱི་སྤྱི་པ་དགེ་ལེགས་
སྒྲུབ་ཅིག་མཛད།

༥ འོད་ཟེར་ཅན་མའི་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་གྱི་གཏོར་འབུལ་ཕྱིན་ལས་ཀུན་འབྱུང་བ་བླུགས། རྩི།
 རྒྱལ་ཀུན་ཕྱིན་ལས་ཐོ་ཉ་མོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་བྱུང་བ་ཡི། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
 མཚོ། འོད་ཟེར་ཅན། མཁའ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར། ཡག་གཏོར་
 ཆེན་མོ་རྒྱལ་བ་དང་། ཡང་རྒྱལ་བ་ཀའ་ཉན་མཁའ་འགྲོ་མ། དཀར་མའི་
 ཆོག་ས་ནི་རྩིན་ལྟར་འབྲིགས། ལེར་མའི་ཆོག་ས་ནི་རྩུང་ལྟར་གཏོབས། དམར་
 མའི་ཆོག་ས་ནི་གྲོག་ལྟར་འབྱུ། ལྗང་མའི་ཆོག་ས་ནི་ཆར་ལྟར་འབེབས། རྒྱ་
 བོ་ཅིར་ཡང་འབྱུར་བའི་གཞུགས། གཞུང་ནི་རིག་རྒྱགས་འབྲུག་རྒྱ་རྒྱོག།
 ཐུགས་ནི་བདེ་སྟངས་རྒྱ་ལྷོས། བརྒྱལ་བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱོད་བྱེད་ཅིང་། ལས་
 བཞིའི་ཕྱིན་ལས་ཐོགས་བ་མེད། གཞན་ཡང་གནས་ལུལ་ཁིང་རྒྱོད་བའི།
 དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོག་ས་དང་བཅས། དཔལ་གྱི་ཐོ་ཉ་མི་ཟད་བ། འབུམ་
 ཡག་ཡངས་བ་ཆེན་པོའི་ཆོག་ས། རྩིན་གྱི་ཐུགས་དམ་དམ་ཆོག་བཞིན། རྣམ་
 ཅིག་ཅམ་གྱིས་འདིར་བྱོན་ནས། དམ་རྒྱས་གཏོར་མའི་མཚོད་བ་བཞེས།
 ཐུགས་དམ་བརྒྱང་ཁིང་ཉམས་ཆགས་བྱང་། མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ལྟར་བྱ་

སྒྲུབ་པ། །སྒྲི། དཀར་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཞི་བའི་ལས་མཛོད་ཅིག །མེར་མོའི་ཚོགས་
 ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ལས་མཛོད་ཅིག །དམར་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་གི་ལས་མཛོད་
 ཅིག །ལྗང་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་དྲག་པོའི་ལས་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་འབྱོར་བདག་
 གི་བརྩམ་པའི་ལས་འདི་ལ། །གྲོགས་ལྡན་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་ནས་སྟ། །
 ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་འབྱོན་པ་དང་། །རྟགས་དང་མཚན་མ་ལྟར་དུ་བསྟན་
 བར་མཛོད། །མི་སྣང་བ་དང་བརྩུད་ཀྱིས་ལེན་པ་སོགས། །རབ་འབྲམས་ལས་
 ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞིང་། །བྱད་པར་ཡིད་ལ་བརྟག་པའི་དམིགས་བྱ་འདི། །
 ལྟར་དུ་དགྲུག་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སམ་ཚིག་རྒྱུ་མཐུ་ དབང་དུ་
 བྱེད་པའི་ཞེས་སམ། །ཡེ་ཤེས་དབང་པའི་ །གསལ་སྟོན་དབང་པའི་ །ལྟར་དུ་བསྟན་
 པའི་ །ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ །དབྱེ་པའི་ །གཡོ་མེད་བཅིངས་པའི་ །རིམས་ཀྱིས་
 འཛོན་པའི་ །སྤྲོས་པར་བྱེད་པའི་ །རེས་པར་བྱེད་པའི་ །ཞེས་དང་། །བྱད་པར་
 མཁའ་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ། །ལྟར་དུ་འཕེབ་པའི་ །བྱད་པར་རྒྱལ་མིན་འགྲུབ་
 པའི་རིལ་བུ་འདི། །ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་ །བྱད་པར་བསྟར་བྱ་རྣམས་ལ་ཅེ་སྟུང་
 གིས། །འཆོ་བ་གཏན་ཞི་བའི་སོགས། །བྱད་པར་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་རབ་རྒྱས་
 བ། །ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་དུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་བྱའོ། །ཨ་ཇི་རྟམ་
 སོ། །མཛྲུལ་ལོ།

༥ རབ་འབྲམས་ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོ་ཡི་ །སྤྱིང་པོ་ཀྱན་འདུས་འགྲུག་ལུ་ཐུམ་ཐུམ་
 དེ་ཡང་སྤྱིང་པོ་རྩྱུ་ལ་བྱེལ་ །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ །སྤང་བྱིད་ཐམས་

ཀུན་མཁུན་མི་ཐམ་ཀུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཅད་དོ་རྩེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་རྩྭ་དེ་རི་རི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྩྭ་གི་སྒྲིམ་ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་འདི་ལ་རྩོགས་སྟེང་པོ་རྩྭ་གཅིག་དུག་ཏུ་བསྟངས་དཀར་ལ་དྲངས་
བ་སེར་ལ་སྒྱུམ་དམར་ལ་བདེ་བ་མཐིང་ནག་ཆོེ་དམིགས་ཁ་བསྒྱུར་བས་
ལས་ཀུན་འབྱུང་ས་མ་ཡེ་རྒྱུ་མན་པག་མེསྟེལ་རྒྱ་བདུན་ཆོས་ཉིར་བཞི་ལ་རྟེན་བྱིངས་ལས་
སོ་མདྲ་ལོ།

༥ རྒྱན་རས་གཟིགས་ཡི་གེ་དུག་པའི་བསྟོམ་བརྒྱས་སྟོམ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཉམས་སྟུབ་བར་འདོད་བས།
ཐོག་མར་སྒྱུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞིན་མས་སོང་རྩེས། རྩྭ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
པོ་ཏ་ལ་ཡིད་བུས། །རབ་དཀར་བརྒྱ་རྒྱ་པའི་གདན་སྟེང་དུ། །རང་ཉིད་འཕགས་
བ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲི། །དཀར་གསལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་ཞབས་
གཉིས་པ། །དང་པོའི་ཕྱག་གཉིས་ཕྱགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །འོག་མ་གཉིས་
ཀྱིས་ཤེལ་ཐེང་པད་དཀར་བསྒྱུམས། །དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་ལྷན་སྦྲིལ་གྱུང་
བཞུགས། །སྦྱི་པོར་སྒྲ་མ་འོད་དཔག་མེད་པས་བརྒྱན། །འཕོར་དུ་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་སྦྱིན་ལྟར་གཏིབས། །གནས་གསུམ་ཨོྭ་ཨོྭ་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས། །
ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆོགས་སྒྱུན་དྲངས་གཉིས་མེད་བསྟེལ། །ཐུགས་དབུས་པད་རྒྱའི་
གདན་ལ་ཡི་གེ་རྩྭ་དེ་མཐར་ཐུགས་ཀྱི་ཐེང་བས་བསྟོར་བ་ལས། །འོད་འཕྲོས་
འཕགས་མཆོད་འགྲོ་ཀུན་སྒྲིབ་བ་སྦྱོངས། །ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རི་པོ་ཏ་
ལའི་ཞིང་། །སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲི། །སྒྲ་གསལ་ཐམས་ཅད་
ཡི་གེ་དུག་པའི་གསུངས། །དན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེའི་ཐུགས། །

འཛིན་མེད་བྱུང་བ་དཔལ་གཞུག་མའི་ངང་ནས་བསྐྱུལ། རྩོམ་ཁྱིམ་དུ་སྒྲིལ། ཞེས་ཡི་
 བོད་ཀྱི་འགྲུག་མའི་ཡི་གེ་བདུན་མཁའ་འདོད་བསྐྱུལ་བར་བྱ། སྐབས་སྟེ། རྩོམ་རང་
 གི་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲིལ། རྩོམ་བསྐྱུང་མེད་པས་ནམ་མཁའ་འདྲ། ཅི་
 ཡང་མ་མཐོང་སང་དེ་བ། རྩོམ་སྐྱུང་བ་ཉིད་དུ་གནས། རྩོམ་ཁྱིམ་དུ་སྒྲིལ་
 སྐྱུང་བ་ཟངས་ལ་ངང་ཉིད་ལས། སྐྱུང་བ་མ་འགྲུག་སྒྲུབ་ལེ་བ། རྩོམ་མེད་ཀྱིས་
 བྱུང་འདུས་མ་བྱས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ངོ་མཆར་ཆེ། རྩོམ་ཁྱིམ་དུ་སྒྲིལ་
 རྩོམ་གསལ་བཞིན་སྐྱུང་ལ་སྐྱུང་བཞིན་གསལ། གསལ་སྐྱུང་དབྱེར་མེད་བསམ་
 བརྟུང་བྲལ། སྐྱུང་སྐྱེས་གཞུག་མ་བདེ་ཆེན་འདི། རྩོམ་དོན་སྐྱུང་རས་གཟིགས་
 དབང་ཡིན། རྩོམ་ཁྱིམ་དུ་སྒྲིལ་སྐྱུང་ཞེས་པའི་དོན་བསམ་ལ་བསྐྱུལ། མཐར་དགོང་བསྐྱུང་བྱེད་
 བྱིས་བརྟུང་བར་བྱའོ། འདི་ནི་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་གི་དོན་བཞིན་རྣ་བུ་པེ་རྩི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་པམ་བས་
 བྱིས་བདག་ལོ། མཛུ་ལོ།

༣། །རྩ་འགྲུར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆོས་
རྒྱལ་དགེས་པའི་ཞལ་ཡུང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

རྩ་འགྲུར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆོས་རྒྱལ་དགེས་པའི་ཞལ་ཡུང་ཞེས་བྱ་བ། དེའདུས་ཀྱི་ལམ་ལ་
ཅུག་སྟུང་ལྟའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྟུལ་ནས་བསྟན་པའི་སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཙམ་མོས་པའདབ་སོད་
ནམས་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་རྒྱལ་པའི་སྟུན་གྱི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ནས་སྟེ་བཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་པའི་
ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཟབ་མོའི་ཐེག་པ་དང་འཕྲད་ནས་འདོན་སྟོང་སྟེལ་བས་སྦྱར་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རེག་པར་འགྲུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས། རྒྱལ་བ་ཟངས་ལྷན་གྱིས་དུས་དང་ཁྱད་པར་
ཆོག་མཉམ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ལྟར་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བ་མོ། ཐུགས་བརྩའི་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་སྟུང་དང་བཅས། །ཁྱད་པར་མཉམ་མེད་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། །
རྒྱལ་སྟུང་བརྒྱུད་དང་གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་ཆོག་ས། །མཁྱེན་བརྩའི་བདག་
ཉིད་མཆོག་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ། །སྟོན་དང་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །ཡང་
ཡང་དཀའ་བས་བཅའ་ཞིང་བརྟག་པའི་དོན། །མཆོ་སྦྱིས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་
རྒྱས་གྱུར་ཅིག །མཁན་སྟོབ་ཆོས་རྒྱལ་སྟུལ་པའི་ལོ་པར་དང་། །བཀའ་གཏེར་
རིག་འདོན་བརྒྱུད་པའི་ཡི་དམ་ལྟ། །མ་མགོན་གཟའ་རྡོར་བརྒྱུད་གསུམ་དེགས་
པའི་སྟེ། །རྩ་འགྲུར་ཅུག་སྟུང་ལྟའི་ཆོག་ས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཐུབ་བསྟན་མདོ་
དང་རྟགས་ཀྱི་རྩལ་མཐའ་དག། །གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བརྩེ་བས་བྱང་གྱུར་པ། །

ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བའི་དོ་རྗེའི་དམ་དགོངས་ནས། །མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པེ། རྩུགས་དུས་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ། །རིགས་གསུམ་སེམས་
 དབའ་སྤྱུ་འཕྱལ་རོལ་མོ་ཡིས། །གངས་ཅན་པན་བདེའི་ཉི་མགས་ལ་བར་མཛད། །
 མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བེ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིས་འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས། །བསམས་
 བཞིན་སྤེལ་བའི་སྤྱོད་གར་ཉེར་བཟུང་ནས། །བྲི་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ནོར་བུའི་
 རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེདས། །མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བེ། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གཞུང་ཀུན་རང་
 དབང་གིས། །མནོར་བསྐྱུར་ཁྱེས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིས། །གངས་ལྗོངས་
 རྒྱུང་བའི་སྤྱོ་ཆེན་ཐོག་མར་ཕྱེས། །མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བེ། བསྐྱལ་བཟང་གདུལ་བྱས་
 མདོ་དང་སྤྲུགས་གྱི་ཚུལ། །ཉམས་སུ་ལེན་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པར། །
 བཀའ་དང་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོདས། །མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བེ། བདེན་
 གསུང་བཀའ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །ཟབ་མོའི་ཆོས་གཏེར་ནོར་བུའི་མདོན་
 པར་མཛེས། །མདོ་དང་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་བཟང་བུང་དུ་འབྲེལ། །མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བེ།
 མདོ་བུང་བཟོར་མཁའ་པོའི་སྤྱོད་པ་དང་། །མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་
 ལྟ་བུ་གཉིས། །བུང་འབྲེལ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སྤོལ་ཐུག་རྒྱས་བཏབ། །མཚོ་
 རྒྱུས་རྒྱལ་བེ། ཟབ་མོན་རྒྱུད་སྤྱེ་གསུམ་དགོངས་པའི་བཟུང་། །ཐུན་མིན་མན་
 དག་གསང་བའི་ལམ་མཚོག་ནས། །འཛའ་ལུས་ཆོས་སྤྱིར་གཤེགས་པའི་རོ་
 མཚར་འབར། །མཚོ་སྤྱིས་རྒྱལ་བེ། རབ་འབྱམས་ཞི་ཁྲོའི་བྱུང་བདག་སྤྱུབ་སྤྱེ་
 བརྒྱད། །བཀའ་བབས་རིག་འཛིན་སོ་སོའི་དགོངས་བཟུང་དང་། །ཀུན་འདུས་

བསྐྱེད་བཀའ་འཕྲོལ་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= ཀྱུ་དང་འབྲས་བུ་གསང་
 རྒྱགས་ཐེག་ཆེན་ཆེ། །ཚང་ལ་མ་ནོར་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ལུང་། །རྒྱ་གི་
 ཞལ་གྱི་དྲོད་རྒྱངས་ཐོ་ལེ་བ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= རོ་རྩེ་འཆང་གི་དགོངས་དོན་
 བདུད་ཅིའི་བརྒྱད། །མཁས་གྲུབ་བྱེ་བས་ཞལ་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད། །རྟོག་གི་
 དན་པས་རང་བཟོས་མ་བསྐྱེད་པ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= གསེར་ཁོང་ནོར་བུས་
 སྒྲིམ་པའི་ཡོན་གྱིས་གྱང་། །མི་འགྲུགས་དབྱིངས་གྱི་མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་མཛོད་
 ཆོས། །བརྩེ་བས་རྩེས་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་བཀྲམ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= རོ་
 བོ་ག་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གདངས་
 ཤར་བས། །བྱུན་བསྐྱོམས་སེམས་ལས་འདས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེ། །མཚོ་སྒྲིམ་
 ཀྱུལ་= ཡོད་མེད་ཐོགས་རེར་ཞེན་པའི་དམིགས་གཏད་ཞིག །མཐར་འཛིན་
 ལྷ་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དུངས་ནས་ཐུང་། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་སྐྱང་སྟོང་བྱུང་
 དུ་འཇུག །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= དུས་གསུམ་ཀྱུལ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
 དོན། །ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །རིག་སྟོང་མི་ཤིགས་
 རོ་རྩེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= མང་དུ་ཐོས་པ་ལུང་གི་སྒྲིན་འཕྲིགས་
 ཤིང་། །པ་རོལ་རྒྱོལ་འཛོམས་རིག་པའི་སྒྲོག་ཐེང་འབར། །མན་ངག་གཞན་
 གྱི་བདུད་ཅི་སྟོང་ལ་སེམ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= མད་བྱུང་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་
 ལམ་ནས། །མ་ལུས་ཀྱུལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་
 རོ་རྩེར་རབ་སྒྲུབ་པ། །མཚོ་སྒྲིམ་ཀྱུལ་= ཡང་དག་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་རོ་ཡིས།

ལྟ་དམན་རི་དྲགས་ཚོགས་རྣམས་སྒྲག་མཛད་པ། བེག་མཚོག་སེང་གའི་སྒྲ་
 དབྱངས་སྐད་ལུས་ཁྱབ། མཚོ་སྒྲིབ་རྒྱལ་= རྒྱལ་བརྟན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པའི་གོས་བཟང་ཅིང་། འོད་གསལ་དོ་རྩིང་པོའི་ཏྲག་མཛེས་པ། བྲོགས་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཐོ། མཚོ་སྒྲིབ་རྒྱལ་= བདག་སོགས་
 དེང་ནས་འགྲོ་བ་ཇི་སྤྱད་དུ། བརྟན་དང་བརྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོངས་རྒྱུགས་
 པར། མཁའ་ཁྱབ་ཞིང་དུ་འཛིན་སྒྲིང་སྤྱེལ་བ་ཡིས། མཚོ་སྒྲིབ་རྒྱལ་= མདོར་
 བ་མཁས་བརྟན་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས། རྒྱལ་བརྟན་སྤྱེལ་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཁའ་ཁྱབ་པ། བརྟན་འཛིན་དམ་པས་སྤྱིང་ཡོངས་གང་ནས། མཚོ་སྒྲིབ་
 རྒྱལ་= དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་སྒྲིལ་རབ་བརྟན་ཅིང་། བརྟན་པའི་སྤྱིབ་བདག་
 མངའ་ཐང་དར་བ་ཡི། ཚོས་སྤྱིད་མི་རུབ་ཅོར་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེངས། །
 མཚོ་སྒྲིབ་རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་དཔལ་
 ལྷན་སངས་རྒྱས་བརྟན་སྤྱིའི་མཛོད་མཚོ་འཁྱུངས་རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་ཨ་འགྲུང་རྟིང་མ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་
 བེ་རྒྱལ་བརྟན་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་ཞིང་ཟབ་གནད་ཆེ་བ་དུ་མའི་ཁྱད་ཚོས་དང་། ལྟ་སྒྲིབ་རྣམ་པར་
 དག་པ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་མཚོག་ཡིན་པ་འདི་རོ་ཤེས་ནས། ཅོར་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱི་དོར་བྱས་ཏེ་
 རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱི་མོ་མཚོད་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་སྒྲལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཚིང་ཚིང་ཚོས་གསུམ་
 ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བྲོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བྲོགས་ཁུར་བཞེས་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་པའི་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཚོགས་ཏུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པ་སམ་རྣམ་པར་
 དག་པས་མི་ལམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་གནས་དུས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་གྲུང་བུན་ལ་གང་
 ཤར་བྱིས་པ་དགོ་ལོགས་འཁེལ། །སང་མཛྲ་ལོ། །

༥ སྒོན་ལམ་དེ་རྗེའི་ཆོག་གི་རྒྱ་མདུད་གྱི་
འབྲེལ་བ་བལྟགས་སོ། །

དངོས་པོའི་སྒོས་མཚན་ཀུན་ལས་རབ་ཞི་ཡང་། །འགག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་
རོལ་གར་གྱིས། །མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་ཐན་བདེའི་མཆོག་སྦྱེལ་བ། །བྱབ་བདག་
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་འགོ་འདི་སྒྱུངས། །རྣམ་དགར་དགེ་བའི་དངོས་པོ་
ལྷགས་གྱི་ཁམས། །ཐབས་མཁས་གྲུབ་པའི་བརྩུད་གྱིས་ཟིན་པ་ན། །རྣམ་
གོལ་སྒྱུ་བཞིའི་དབྱིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྒོན་པའི་མཆོག་འདིར་བརྩོན་པ་
དོན་རབ་ལྷན། །དེ་ལ་འདིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་གར་ཞིག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སྒྲིན་ཅིང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་མི་ཟད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་
སྒྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་པར་ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཆིང་སྒོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་
བ་ཡིན་ཞིང་། སྒོན་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ན་ཡང་
རྒྱབས་འདིར་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་སྒོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་འཆད་པ་ལ། བསྡོམས་
བའི་དཔང་པོར་གསོལ་བ། བསྡོམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བ་ལྷན་པ། བསྡོམས་དངོས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་
བ་སྟེ། བརྒྱད་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབུམས་དང་། གཞན་ཡང་

སྒྲུལ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འདུན་པས་དམིགས་
པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཏོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་
གི་མ་འོངས་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤོག་ཅིག་སྒྲུལ་ན། མ་འོངས་པའི་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་
གྱི་ལས་དང་། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ད་ལྟ་ན་ཡོད་པ་མིན་
ཡང་། སྤོའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསམ་པས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
འདོགས་པར་རྒྱས་པ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། གནས་སྐྱབས་གྱི་ལམ་
གྱི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། །བརྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་ཅད་དུ་ག་
གི་ཕྱིར་བསྔོས་ན་གནས་སྐྱབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་མདོན་
མཐོའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ་མིན་ཅིང་། རང་དོན་ཞི་བ་སྤྱོད་གས་གཅིག་པའི་ཆེད་དུ་འང་
མ་ཡིན་ལ། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བསྔོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྔོ་བ། ལམ་དངོས་ལ་བསྔོ་བ། ལམ་གྱི་
བྱེད་ལས། འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོ་བ། ལམ་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ཆོང་བར་བསྔོ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། རིགས་བཟང་སློ་
གསལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་སྤྲ་མ་ལ་གྲུས་ལྡན། འདལ་ལ་
ལྡན་དོན་རྗེའི་ཐེག་ལ་ངེས་གནས་ཤོག། དེང་གི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིང་
བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་ཏེ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་
གི་རིགས་ཡོངས་སུ་སང་པས་ན་རིགས་བཟང་པོ་གསེར་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གསལ་དོན་གསུམ་པའི་སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པའི་ཐོགས་སུ་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་།
ལམ་གྱི་རྩ་བ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྲ་མ་མཆོག་ལ་མི་འགྱུར་པའི་གྲུས་པ་
དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་གཉིས་སམ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བདེ་སྤྱད་ཏུ་
འགྱུབ་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱ་བུ་གཞིག་ཅིང་
གཞོམ་དུ་མེད་པ་ལ་འདེགས་ཤིང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་སྟེ། དེས་དོན་རྗེའི་
ཐེག་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལ། དབང་གིས་སྒྲིན་པ་སོགས་འོག་ནས་
འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་རྒྱགས་ལ་ཞུགས་ཅོམ་གྱི་གཟུགས་
བརྒྱན་ལྟ་བུ་མེད་པར་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་
ངེས་པར་གནས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སྤྱར་གཏུལ་བུ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་ངེས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་
གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གཏན་ལ་

འབེབས་རྒྱས་པའི་ཤེས་པ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་
 སྦྱར་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་ལམ་རྒྱད་ལ་
 སྒྲེ་བའི་གོགས་ང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་མཐུན་ཀྱེན་མོས་པ་སྤུན་སྦྱུང་ཚོགས་པ་སྟེ་
 མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་སྒྲིང་དཔལ་
 ལྡན་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྒྲིའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། རྩེ་བྲག་སོ་སོའི་ཆེད་དུ་
 བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་གིས་སྒྲིན་ཅིང་དམ་ཚིག་སྒྲིམ་པར་ལྡན། རིམ་
 གཉིས་ལམ་ལ་བསྒྲིན་སྒྲུབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །དཀའ་བ་མེད་པར་རིག་འཛིན་
 གོ་འཕང་བགོད། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བདེ་སྒྲག་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་
 པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཞུག་མའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སེམས་
 དང་བཅས་པ་སྒྲུག་སྤང་བྱགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་བསྒྲུབ་གཞིར་གནས་པ་ཉིད་དབང་
 བཞེའི་སྒྲོན་སྒྲིང་སྒྲིང་པར་བྱས་ཤིང་སྒྲུབ་ཞིར་སྒྲིན་རུང་གི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 རྒྱད་ལ་འདོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་རྩེ་བྲག་ལ་ལྷོས་པའི་གོ་
 རྒྱུང་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྩལ་དུ་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེས་པ་ཅི་རིགས་
 འདྲངས་པ་ནི་ལམ་བསྒྲོམ་རུང་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་རུང་གི་རྒྱར་འགྱུར་བས་ན་
 དབང་གིས་སྒྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་
 སྟེ། དབང་གི་སྒྲོག་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པས་རྩལ་བཞིན་དུ་མ་བརྒྱུད་ན་དངོས་

ལྷ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་མི་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
 བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་དམ་ཆོག་སྟེ། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་འདེམ་བར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་སྟོང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྒྲིབ་པར་
 བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ། དེ་ལྟར་དབང་གིས་སྒྲིབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིབ་པར་ལྡན་
 པའི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱེད་ཆོག་ས་ཤིང་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱབ་
 པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དཀའ་བ་མེད་པར་ཤིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལྟར་
 ཏུ་བཤོད་དེ། ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དང་།
 ལྷ་བ་པ་དང་དབང་ལྷག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་
 ལྷ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དཀའ་ཆོག་ས་དང་ཡུན་རིང་ཏུ་འབད་མི་དགོས་པར་བདེ་
 བྱུག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་སྐྱབ་བཞི་དང་སྐྱར་རྩལ་
 ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་ཤིང་དང་སྐྱར་ན་སྟོང་ཆེན་དང་སྟོང་རྩེ་སྐྱུ་མ་བསྐྱེད་པ།
 ལྷག་ཀྱང་ལྷ་རྣམ་ཉེ་བསྐྱེན། སྒྲིབ་པ་ཅན་ནས་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་བསྒྲིབ་པའི་བར་སྐྱབ་པ། ཆོས་ལུ་ཆོག་ས་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤངས་
 པ་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །ཆོག་ས་ཤིང་དང་སྐྱར་ན། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྩལ་ཀྱི་
 སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་གནད་ཤེས་པ་བསྐྱེན་པ། རང་བྱུང་
 ལུས་གནས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་ཞིང་དེ་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཉེ་བསྐྱེན།
 ལྷག་ཀྱང་མོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོན་ས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་
 ཆེན་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་ཀ་དང་སྐྱར་ན་དབང་

བཞིའི་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་དང་བསྐྱེན་སྒྲུབ་བཞི་པོ་རིམ་པར་སྒྲུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུད་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ། ལུང་ན་
རག་དོང་སྒྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ། མན་རག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་
ལེན་ལ་སྒྲོན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི། སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཡིད་ཀྱི་ལ་ལོར་
ལ་སྒྲོན་པ། སྒྲུ་གསལ་གསུང་གི་དྲི་ལ་ལོར་ལ་སྒྲོན་པ། དན་རྟོག་སྒྲུགས་
ཀྱི་དྲི་ལ་ལོར་ལ་སྒྲོན་པ། ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རོལ་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ལོ། །
དང་པོ། ཅིར་སྒྲུང་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་ལོར་ལོ་རྫོགས། ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱིན་
སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅིར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་རང་མཆོན་གྱི་ཞེན་པ་
ལོག་སྟེ། སྒྲུང་སྒྲོད་སྒྲུ་རྟོ་རྟེ་རྫོ་འབྲུལ་བྱ་བ་ཞེས་སྒྲུ་མ་ཉམ་འབྲུལ་ཞིང་མང་
ལ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལས། ཡང་ན་ཅིར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་སྒྲུ་མ་ཉམ་སྒྲུ་མས་རང་
བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་རོ་བོར་འབྲུལ་བ་ལས་ཤར་ཞིང་། དེ་ཉམ་ཉམ་
དང་རྟོག་ཚིགས་དཔྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་མཉམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བཤད་
དེ། གང་ཉམ་ཡང་མདོར་ན་ཅིར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བ་
ཉམ་ལོར་ལོ་ལས་ཚིགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་འབྲུམས་གྲས་པ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ཐམས་
ཅད་སྒྲུ་རྟོ་རྟེ་རོ་བོར་རྫོགས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྲལ་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲུ། ཞེས་སྒྲུ་གསལ་
པ་ཐམས་ཅད་གསལ་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་གི་རོ་བོས་སྒྲོང་བའི་གསལ་སྒྲོང་བྱུང་
འབྱུག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས། བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་གསང་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲུ་

གདངས་ཤར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་འགྲུ་བ་རང་རིག་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འགྲུ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་གསལ་བ་སྟོང་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
རང་རིག་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་འོད་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ཉིད་ཤར་
བའོ། །

བཞི་པ་ནི། བདེ་ཆེན་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་
གྲགས་རྟོག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་
དོན་རྒྱུ་གཅིག་གི་རོལ་པར་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་བདེ་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་པས་ན་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་སྤིང་
ཞི་ཀླན་བྱུང་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཚོས་གང་ཡང་མ་སྦྱངས་དངོས་
པོའི་ཚོས་གང་ལ་འང་མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་
གི་སྒྲིང་དུ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་དང་གསལ་
དུ་འདུ་བ་དང་། སྒྲར་ཡང་འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གདོད་ནས་འདུ་འབྲལ་
མེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་མཐུད་ཀྱི་ཤོག་གཅིག་ཅེས་པའོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་མཐུད་ཀྱི་ཤོག་གཅིག་ཅེས་
ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོ་དང་སྒྲུར་ན་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་

འབྱོར་ལ་བཅོན་པ་དང་། རྒྱ་ལུས་དང་། རྒྱུ་སྐྱུ་གས་མི་གིགས་པའི་བཟླས་
པ་དང་། འོད་གསལ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་གོམས་པ་སྒོའ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དབང་
བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་འབྲས་བུ་སྤང་སྟོང་
དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བའི་གནད་ཡིན་པར་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལའང་། སླིབ་པ་ཡེ་དག་གི་བཤག་པ། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་བ།
རྒྱུད་ཉོན་མོངས་རང་གོལ། འབྲས་བུ་ངན་སོང་དོང་སྐྱགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
ཉམས་ཆགས་རྟོག་སླིབ་མ་སྤངས་གནས་སུ་དག། ཅིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཤིང་ཉམས་པའི་སྒྲིབ་དེ་དག་གཉིན་པོས་མ་
བཅོམ་པར་ལྷགས་ལ་བཅའ་ལྟར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དང་། སྟོད་
བཅུད་རྒྱུད་རྣམས་དེ་བའི་གནས་ཚུལ་དག་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་རུང་
སོགས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་སླིབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཤག་བྱ་ཉམས་ཆགས་
དང་རྟོག་སླིབ་དེ་དག་བཤགས་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུས་བཤགས་ན་བཅོས་ཤིང་བསྐྱར་
བ། སྤངས་ཤིང་ཟད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གདོད་ནས་བདེན་
པར་གྱུབ་པ་མེད་པས་གཉིན་པོ་གཞན་གྱིས་བཅོམ་ཞིང་མ་སྤངས་པར་རང་
བབས་སུ་བཞག་པས་རང་རང་གི་གནས་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཐག་པ་ལ་
རྒྱལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པས་བསྐྱང་། ཞེས་སྟེ་ཡོ་

བྱད་རྩལ་གྱིས་བསྐྱང་བ་སྒྲིབ་གཏོར་རྟུ་མར་མེ་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་།
 བར་མུང་པོ་རྟེན་གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི་ཕྱི་འོ་ཡོ་བྱད་རྩལ་ས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བར་
 གི་ཁུ་རྩལ་རྒྱུད་གསུམ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་སོགས་སུ་
 ཤེས་པ་དང་། གསང་བ་བྱད་ཚུབ་གྱི་སེམས་གསལ་བ་སྟོང་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་
 བ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དང་བུལ་བ། སྒྲིབ་ཀྱི་དག་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་
 སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ཤིང་ཁ་འཕྲི་བ་དེ་རང་སོར་ཚུད་
 བར་བྱ་བ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱང་ན། སྤར་མེད་གསར་བཞག་
 ལྟ་བུ་མ་ཡོན་པར་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་བསྐྱང་བ་
 རྟེ། ཕྱི་སྟོང་དང་བར་ལུས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་བྱད་ཚུབ་གྱི་སེམས་
 སུ་རོ་གཅིག་པས་ན། སྤང་མྱིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་
 བོར་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བསྐྱང་བ་རྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
 ཡེ་ལྷན་དུ་བསྐྱང་བའོ། །ཡང་ན་ཕྱི་འབྱུང་བ་ལྟ། བར་མུང་པོ་ལྟ་གསང་བ་རྣམ་
 ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་རྣམས་ཡུམ་ལྟ་རིགས་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་རོ་བོར་དག་པ་འམ་
 གཏོད་ནས་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་རྟོག་ཆོགས་ལྟ་འི་རང་བཞིན་དུ་
 བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་སྟོང་གཉིས་པོ་འདི་བྱད་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལྟ་ག་
 པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གཤིས་ལ་སྤང་བྱའི་དྲི་མ་སྤངས་པར་
 དག་པ་དང་། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབུལ་

མེད་དུ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱང་བ་ལྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བྱུང་ཆོས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་གནད་དེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།།
བཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཤར་རང་གྲོལ་ཀུན་བཟང་གྲོང་ཡངས་སུ། ཞེས་པ་ལྟེ།
མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་ངོ་འཕྲོད་པ་ན་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་རྒྱབས་བཞིན་
རང་སར་རང་གྲོལ་བས་ཀུན་ནས་དོར་བྱ་མ་དག་རང་མཚན་པའི་ཆོས་མི་རྟོན་
པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པའི་གྲོང་ཡངས་སུ་སྤང་སྤྱོད་ལའོར་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བདལ་བ་ནི་ཉམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །

བཞི་པ་ནི། དན་སོང་དོང་སྒྲུགས་སྤྱི་ཞི་མཉམ་གྱུར་ཅིག ཅིས་དེ་ལྟར་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་ཚོགས་མ་སྤངས་རང་སར་གྲོལ་བས་འབྲས་བུ་དན་སོང་དུ་
འགོ་བའི་ས་པོན་དུངས་ནས་སྤངས་ཏེ། འཁོར་འདས་སྤང་བུང་གི་མཚན་རྟོག་
ཡོངས་སུ་ཟད་པས་དན་སོང་དོང་ནས་སྒྲུགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་པ་དང་ཞི་བའམ་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སུ་རོམ་ཉམ་པར་
བདལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་མན་ངག་རྫོགས་ཆེན་ལའང། ཐེག་ལེ་རང་གནས་གྱི་ལྟ་བུ། བསྐྱང་
དུ་མེད་པའི་དམ་ཚིག་ འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བསྒྲོམ་པ། སྤང་ཐོབ་བྲལ་པའི་
འབྲས་བུ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་སྤྱད་དེ་ཁོང་ལམས་རྫོགས།།

ཞེས་པ་སྟེ། ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་ཟུ་ཟུར་མེད་པར་ཀུན་ནས་ལྷུ་མ་པའི་དོན་ཏེ་ཡེ་
སྟོང་ཆེན་པོར་གངས་ཅུལ་ལྟན་གྱིས་ཟུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་
མཆོ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམ་ཆོག་ཆེན་པོར་སྤངས་སྤང་མཚན་མ་དག་ཅིས་སྤང་སྤྱོད་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་རང་དུ་ལ་
བསྐྱུངས་པས་མེད་པ་ལུས་པ་ལྟན་ཟུབ་གཅིག་པུའི་དམ་ཆོག་སྟེ། ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་པར་ཤེས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་རྒྱུ་མེད་
པ་ཡེ་བསྐྱུང་གི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོར་སྤངས་སྤང་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་བབས་
སྤྱད་གསྟེ། བསྐྱུང་མེད་བསྐྱུང་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅུད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་
ལོར་རྫོགས་པའི་གནད་ལ་མི་འདའ་བ་སྟེ། འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟོང་
པའང་དོན་གྱིས་འདིར་འདུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩབ་བརྒལ་ཆེན་པོ་རེ་དོགས་མཐུད་པ་གྲོལ། ཞེས་སེམས་ཉིད་
སྟོས་བུལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དབྱེར་མེད་པས་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩབ་པར་བརྒལ་བའི་འདའ་
བར་དཀའ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་བཟང་ངན་གྱི་ཞེན་རྟོག་ཟད་དེ། རིས་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་དག་རང་མཚན་པ་འཁོར་བར་
འཆིང་བའི་ཆོས་ཤིག་གསེར་སྤྱི་དུ་རྩོད་པ་ལ་བཞིན་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོག་པར་
ཐག་ཆོད་པས་བཟང་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་དང་། ངན་འདོད་ཀྱི་དོགས་པས་ཀུན་ནས་

དགྲིས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོའི་མདུད་པ་གྲོལ་ཏེ་སོམ་དལ་བརྒྱལ་མ་བག་ཡངས་
སུ་སྒྲོང་བའོ། །

བཞི་བ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་གྲོང་
ན་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པས་
རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་རྫོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོའི་
བཅུགས་ཚུལ་རིམ་བུ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་བས་སྒྲིང་ལ་ཞུགས། །སྐྱེ་འབྱུལ་དུ་
བའི་ལམ་བཟང་སེམས་ལ་རྫོགས། །ཐིན་ལས་རྣམ་བཞི་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིས། །མུ་མཐའ་མེད་པའི་འགོ་བསྐྱོལ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། དཔོངས་བད་
སྟན་བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་འོར་བའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་
བཤད་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིའི་ཕྱིན་རྒྱུ་བས་
སྒྲིང་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་རྫོགས་ཆོས་ལྟའི་ངོ་བོར་དག་པའི་སྐྱེ་འབྱུལ་
དུ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གསང་བའི་གནད་ཟབ་མོ་སེམས་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་
ལུས་པ་མངོན་དུ་རྫོགས་ནས། ཕུན་མོང་དང་མཆོག་གི་ནི་རྒྱས་དབང་དུ་ག་གི་
ཐིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཐིན་ལས་དེ་ཡིས་ནམ་མཁའ་གར་བྱབ་པའི་མུ་དང་མཐའ་མེད་པའི་འགོ་བ་རི་

སྒྲོན་པ་ནམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བྱང་རྩལ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོལ་
བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པ་ལོ། །

བཞི་བ་ལམ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ཆང་བ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། ཞི་ཁྲོ་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོས་
ལུང་སྒྲོན་ཅིང་། མཁའ་འགོ་ནམས་ཀྱིས་སུ་བཞིན་སྒྲོང་བ་དང་། ཆོས་སྒྲོང་
སྒྲུང་མས་བར་ཆད་ཀྱན་བསལ་ནས། ཡིད་ལ་སྒྲོན་པ་མཐའ་དག་འབྲུབ་མཁུ་
ཅིག ཅེས་པ་ཡིད་མ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོས་ས་ལམ་
དང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་རང་གཞན་གྱི་དོན་འབྲུབ་པའི་
ཚུལ་ནམས་ལུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱན་
མི་ཆད་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་དོ། །གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ནམས་
ཀྱིས་སུ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལས་དང་འཛིག་རྟེན་
གྱི་དྲེགས་པ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲུང་མས་བྱང་རྩལ་སྒྲུབ་པའི་
བར་ཆད་ཀྱི་འཆེ་བ་ཀྱན་བསལ་ནས་བྱང་རྩལ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་ཡིད་ལ་རེ་
བའམ་སྒྲོན་པ་མཐའ་དག་སྟེ་མ་ལུས་པ་འབྲུབ་པར་མཁུ་ཅིག་ཅེས་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟེན་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་
པ་དང་། བསྟན་འཛིན་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་དོན་ཀྱན་འབྲུབ། མ་ལུས་སྟེ་
རྒྱའི་འགལ་སྒྲིབ་ཀྱན་ཞི་ཞིང་། ལུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འཕྲོར་
མཁུ་ཅིག ཅེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་ཀྱན་མཁུ་རྒྱལ་
བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ས་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་འགྲོའི་
དབལ་ཡོན་སྤེལ་བའི་བཞེད་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་ཐམས་
ཅད་ཀུན་ནས་གོགས་མེད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མ་ལུས་ཤིང་ལུས་
པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་རྒྱའི་འགལ་སྒྲིམ་དུ་སྦྱར་བ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་རྒྱད་པའི་ཚོགས་ཀུན་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཁྱེའོ། སྤྱི་ཞིའི་དགོ་
ལེགས་གྱི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟོད་པ་མཐའ་དག་ཡིད་ལ་བསམ་
པ་བཞིན་དུ་འཕྱོར་བར་སྦྱར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་དོན་རྟོ་རྟེའི་གསུང་
དབྱངས་ཉིད། །མོས་པའི་དབང་གིས་རྩེ་ཟང་བ་གྲལ་བ་ལས། །མ་རྟོགས་
ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །ཅུ་གསུམ་སྦྱང་མའི་སྒྱུན་སྦྱར་མཐོལ་ཁིང་
བཤགས། །བདག་རྒྱུད་རྣམ་དབྱེད་ལྷུ་གུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །འཇམ་མགོན་
དགེས་པའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །བསྐྱལ་གསུང་བདུད་ཅིའི་ཐིག་ཐུན་
འཐོར་བའི་ཚོ། །ཚུལ་འདི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབས་པ་རྩེ་ཟང་རྟེན། །དེ་ཚེ་རིགས་ལམ་
བྱེ་བའི་ཚུག་ཏེར་ལས། །རྣམ་དབྱེད་མགྱིན་པའི་ལམ་དུ་ཡོངས་འབྱེལ་བ། །
མང་ཐོས་དྲང་སྟོང་དགེས་པའི་ཞལ་གྱི་ལུང་། །དྲི་མེད་བདུད་ཅིའི་སྒྲུང་དང་
འགོགས་པ་ལས། །སྤྱི་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་བཤད་ཆ་ཡོད་ན། །དགོ་བ་དེས་
ནི་མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཀུན། །མྱོད་སྦྱང་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་རབ་ཞུགས་ནས། །
ཐུམས་གཅིག་གཤོང་མའི་གཞི་ལ་གོལ་སྦྱར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

৬৭

401

༥ མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ལམ་སྤངསྒྲོང་རྒྱ་
ཆེའི་རོལ་ཅེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དུས་གསུམ་སྐུ་པཅས་རྒྱལ་བའི་བཤོད་གཅིག་ལམ། སྒྲོང་དང་སྒྲིང་རྩེ་བུང་
དུ་འབྲེལ་བ་ཡི། ཐེག་མཆོག་དབུ་མའི་རྩྭ་ཆེན་ལ་གནས་ནས། རྣམ་གྲོལ་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འཁྱུ་བ་ལྟུང་ཅིག ཡང་དག་རིགས་པས་དྲང་བའི་ངེས་ཤེས་
ཀྱི། རྣམ་ནས་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ། རི་བཞིན་ལེགས་
རྟོགས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ལྟུང་
ཅིག ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། རབ་དྲང་གཉིས་སྟུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟུན། སྤངསྒྲོང་རྩེ་རྩེའི་མཁའ་ལ་གདངས་པ་ཡིས། མཉམ་
ཉིད་ཆོས་སྒྲིའི་དགོངས་པ་མཐོང་བར་ཤོག ཁང་སྤངསྒྲོན་ནས་འབྱུང་བའི་
ཆོས་ཉིད་ལས། འདའ་བ་མེད་ཅིང་བརྟེན་ནས་གང་བྱུང་བས། མཐའ་བཞིའི་
སྒྱུ་བ་ལེགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུའི་ཟབ་གནད་རྟོགས་
པར་ཤོག ཁང་སྒྲིའི་སྒྱུ་བ་མེད་པས་ཆོས་འདི་ཀུན། འཕོག་མེད་སྤངསྒྲོང་
སྤང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཆེན་པོར་ངེས་ཤེས་པས། མཐའ་
བྲལ་ཆོས་གཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་ཀུན་སྤངསྒྲོང་བ་གཏན་
ནས་འཕོག་འཁྱུར་སྒྲིའ། གཅིག་ཀྱང་བདེན་པ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས། །

མཐའ་བྲལ་= ཉེན་འབྱུང་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ། རྒྱེ་སོགས་རང་
 མཆོན་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཞིག །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བས། །
 མཐའ་བྲལ་= དེ་ཕྱིར་རྒྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ནམ་མཁའི་ཡུལ་ཡི་
 དེ་བཞིན་དུ། །གནས་ལུགས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིས། །མཐའ་བྲལ་= དེ་
 སྙད་གཏོད་ནས་རྒྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱེ་སོགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་སྒྲུབ་པའི་
 ཆུ། །ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །མཐའ་བྲལ་= དེ་ཆོ་མཐའ་
 བཞིའི་འཛིན་སྐྱེད་སྒྲུབ་ཀྱང་ཞིག་པའི། །འགྲོ་འོང་གི་གང་བྲལ་པའི་ཆོས་གྱི་
 དབྱིངས། །དགག་རྒྱུབ་ལས་འདས་དོན་གྱི་གཤིས་འཇལ་བས། །མཐའ་བྲལ་=
 གང་སྒྲུབ་གང་དུ་བརྟགས་གྲུབ་མི་འགྱུར་བས། །ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མཉམ་
 པའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས། །རྒྱལ་དང་ནམ་མཁའ་མཆུང་ས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས། །
 མཐའ་བྲལ་= རྒྱུ་འདྲ་སྤྱིད་པའི་ཐམས་ལ་སྤྱིད་ཇེ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 མཆོག་ལྷོག་མེད་རྒྱེ་བའི་སྒྲི། །ཆོད་མེད་རྒྱལ་བའི་སྒྲིད་ཡུལ་མཐོང་བའི་ལམ། །
 མཐའ་བྲལ་= མ་ལུས་སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱང་གྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །འདི་ལས་འདའ་མེད་ཡུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདའ་ཡིན། །མཐའ་
 བྲལ་= མི་གནས་བྱུང་འཇུག་རབ་རྒྱལ་བའི་དབྱིངས། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 པའི་ཆུལ་གྱིས་ནི། །མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་འོད་གསལ་དང་། །
 སྒྲིས་བྲལ་བསྒྲིམ་པའི་ཉིང་འཛིན་འབྱོར་བར་ཤོག །མཆོན་མའི་སྒྲིས་ཀྱང་གཏོད་
 བས་ཉེར་ཞི་བའི། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །སྤྱིབ་གཉིས་

མུན་པ་འཐིབས་པ་རྣམ་པར་འཛོམས། །སྟོན་བྲལ་= སྟོན་ཀུན་ཉི་པར་ཞི་
 པའི་བྱང་འཇུག་དབྱིངས། །དྲི་མེད་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པས། །
 མཉམ་གཞག་སྒྲིབས་པ་བརྟུང་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །སྟོན་བྲལ་= དེ་ཡི་
 རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཁྱིད་ནང་གིས་བསྟུན་པའི་ཆོས་སོཙམ། །
 མི་ལམ་སྒྲུ་མ་ཆུ་ལྷའི་ཚུལ་མཐོང་བའི། །སྟོན་བྲལ་= འཇུག་དུས་སྐབས་བཅས་
 རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་གང་། །ཆད་མེད་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་རང་བཞིན་ལ། །
 སྒྲུ་མའི་རྣམ་ཐར་སྟོབས་ཀྱིས་དྲག་འཇུག་པ། །སྟོན་བྲལ་= གཟུངས་དང་སྟོབས་
 པ་མཛོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི། །ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་ཅོར་ལུའི་གཏེར་ཆེན་གྱི། །
 འབྱུང་གནས་གཅིག་ལུར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་དབྱིངས། །སྟོན་བྲལ་= སྒྲིབ་
 སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སྟོན་ཀུན། །མཉམ་ཉིད་གང་གི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་
 གྱུར་པས། །ཁྱིད་ཞིར་མི་གནས་མཉམ་པའི་ཆོས་སྒྱུར་སྒྲིབ། །སྟོན་བྲལ་= སྒྲིབ་
 གཉིས་འབྲལ་པའི་ས་ཐོན་ཀུན་སྟོང་ཞིང་། །མི་གནས་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་ལུའི་
 འཇུག་སྟོལ། །གང་ལས་གཞན་མེད་སྐབས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཡུལ། །སྟོན་བྲལ་= །
 གདོད་ནས་སྤངས་སྟོང་མཉམ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་གང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྗེ་བཞིན་
 བཞག་པ་ཡིས། །ཆུལ་ཆུ་བཞིན་རོ་མཉམ་དཔུམའི་རང་། །སྟོན་བྲལ་= འཇུག་ས་
 དུས་སྒྲུ་མའི་སྤངས་ཆ་རྗེས་སྟོན་དང་། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་མཉམ་པའི་ཆོས་
 ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་དོ་རྗེ་ལྟ་ལུའི་ཚུལ་གྱིས་སུ། །སྟོན་བྲལ་བསྟོན་པའི་
 སྤངས་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །རྗེ་བཞིན་མཛོར་དེ་བཞིན་ཉིད་

གཤེགས་པས། སྒྲིབ་བྲལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །མི་གནས་འབྲས་བུའི་
 ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཤོག། བྱོགས་དུས་སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་སྤྱང་ཆ་གང་། །རི་
 སྒྲིད་མ་འདྲེས་རྒྱ་མཚོར་གཟེངས་སྐར་བཞིན། །མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་མཉམ་
 པར་ཏྲག་གཟིགས་པ། །མི་གནས་= དངོས་རྣམས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལས་
 གཞན་དུ། །འཇུར་བ་མེད་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་བཞིན་གཤེགས་པ། །འཕོ་འཇུར་
 བྲལ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་དངོས་སུ་སྤྱང་། །མི་གནས་= གྲུག་གཟིགས་བ་སྒྲུའི་ཁོང་
 ལུ་གཅིག་ཉིད་ན། །མ་ལུས་བྱོགས་དུས་ཤེས་བུའི་སྤྱང་ཆ་གྲུག། །མ་འདྲེས་
 རི་བཞིན་སྒྲོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཅན། །མི་གནས་= བ་སྒྲུའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གི་ཡོན་
 ཏན་གྱིས། །རི་སྒྲིད་བྱོགས་དུས་དངོས་པོའི་གྲངས་དང་ཆ། །པ་མཐའ་ཡོངས་
 སུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བཀའ། །མི་གནས་= དབྱིངས་འདི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པས། །འདི་ལྟར་བྱོགས་དུས་འགོ་བའི་སྤྱང་དོ་དང་། །མཐུན་པར་
 འཇུག་པ་གྲུག་བྱུང་སྒྲུ་མའི་འབྲུལ། །མི་གནས་= སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་སྤྱང་སྟོང་
 མཉམ་པའི་དབྱིངས། །རྣམ་གྲོལ་རྒྱལ་བའི་འཕྱོར་བ་མི་ཟད་པའི། །འབྱུང་
 གནས་ཉིད་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་པ་མཐའ་བྲལ། །མི་གནས་= མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་
 གྲུག་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས། །གསུམ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཇུར་བ་ཡོངས་བྲལ་
 བས། །དུས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཏྲག་པའི་སྒྲུ། །མི་གནས་= མཐའ་བྲལ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །གྲུག་ཏུ་རྟོག་པ་གྲུག་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །
 ལྟན་གྲུབ་རེ་སྒྲོང་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་ཚུལ། །མི་གནས་འབྲས་བུའི་= གྲུག་

སྒྲུང་ན་ཡང་ཀུན་ཏུ་རོ་མཉམ་དབྱིངས། །མཐའ་ཡས་ལན་བདེའི་རང་བཞིན་
ཡོན་ཏན་གཏེར། །མ་ལུས་སྒྲེ་རྒྱའི་སྒྲུབས་མཚོག་སྒྲུབ་མེད། །མི་གནས་འབྲས་
ལུའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ཡང་འཆི་མེད་ལྷོན་པ་དགྲིགས་པའི་དགའ་ཚལ།
དོ་རྩེའི་བྲག་རི་བཅེགས་པའི་ཀེའུ་ཚང་། རིན་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཤིང་གི་སྤྱིལ་བུན་སྒྲུག་པའི་ལྷའི་བསྐྱེན་
མཚམས་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རང་མདངས་ཞེས་འབོད་པས་ཤར་མར་
སྤེལ་བ་དག་ལེགས་མཚོག་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ མདྲ་ལོ། །

༥ དཔལ་རིའི་སྒོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་གསང་ལམ་བཞུགས། ཨེ་མ་རྟོ། འཛིགས་རུང་
སྤྱིན་པོའི་གོང་ཁྱེར་དཔལ་གྱི་རི། །སྐྱུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཁིང་ཁམས་བདྲོའོད། །
དམར་ནག་མེད་པུང་འབྲུགས་པ་དྲག་པོའི་ཁིང་། །ནང་ལྷར་དོ་རྩེ་ལུས་གྱི་ཅི་ཏྱའི་
གོང་། །རིག་འཛིན་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་པོ་བྱང་ནས། །རང་རིག་འཇུག་
མེད་བདེ་ཆེན་དོ་རྩེའི་སྐྱ། །ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བའི་བྱུང་བདག་བདྲོ་འབྱུང་། །
རབ་འབྲམས་སྐྱུ་འབྲུལ་དོ་རྩེའི་སྤྱིན་སྤྱོ་བ། །སྐྱུབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཐུགས་
རྩེའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །བདག་གི་སྒྲོ་གསུམ་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ཆོགས་ཀུན། །ཀུན་
བཟང་མཚོད་པའི་སྤྱིན་དུ་བྱེད་ལ་འབུལ། །དབྱེར་མེད་མཉམ་པའི་རང་དུ་
ཐུག་འཆལ་ལོ། །རྩེ་གཅིག་ཀུས་པའི་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། །ཡེ་ཤེས་
དོ་རྩེའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་ཡིས། །འདི་ནས་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་རིགས་བདག་
ཏུ། །བཞུགས་ནས་འབུལ་མེད་རྩེས་བཟུང་བྱིན་རྒྱབས་མཛོད། །བདག་གིས་
དག་ཅི་རི་སྒྲིལ་བསགས་པ་དང་། །རྩེ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་རུའི་ཐུགས་རྩེ་
དང་། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་བདེན་པ་དང་། །རྣམ་དག་སྤྱོན་ལམ་དྲག་

པོའི་འཕེན་གྲུགས་ཀྱིས། ཁམ་ཞིག་ཆོ་འདིའི་སྒྲུང་བ་རྒྱབ་པའི་ཆོ། རང་སྒྲུང་
 དག་པ་ཆེན་པོའི་འོད་ལམ་ལ། རིག་འཛིན་སྤྱོད་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་མདུན་བསྟེ་
 ཞིང་། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲིའི་ལྟ་ཡིས་རྒྱབ་ནས་བརྟེན། གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་
 མཁའ་འགྲོས་མཐའ་བསྐྱར་ཏེ། མེ་ཏོག་ཆར་འབབས་འཇའ་འོད་རྩལ་མོར་
 བཅས། བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ། ལྷ་རུའི་རྒྱུད་དུ་བརྟུས་ཏེ་སྒྲེ་
 བར་ཤོག རབང་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་འབྲུལ་ལས། སྒྲུ་གསུམ་རྒྱལ་
 བའི་ཞིང་གི་བཞོན་པ་ཀྱུན། མ་ཆང་མེད་པ་ཡིད་བཞིན་འདོད་དགུར་འཆར། །
 རྣམ་དག་སྒྲུལ་པའི་ཞིང་དེར་སྒྲེ་བར་ཤོག ཁོ་རྒྱན་རྩེ་དང་གྲས་བཅས་རྒྱལ་
 བ་ཡིས། རྒྱུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད་སྤྱིད་ཞིའི་ཡོན་ཏན་ཀྱུན། མ་ཆང་
 མེད་པ་མཆོག་གི་རྟེན་ཐོབ་ནས། རྩོམ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །
 དེར་ནི་རྟེན་དེ་ཁོ་ནས་ཆོག་ཅིག་ལ། རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་གསང་ལམ་ཡོངས་
 རྩོགས་ནས། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་རྩེས་རྒྱལ་བསྟོན་སྒྲོང་། ལྷ་རུའི་དང་དགོངས་
 སྒྲོད་མཉམ་པར་ཤོག རྒྱས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྲས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
 ཀྱན་ཏུ་བཟང་སོགས་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། རྩོགས་སྒྲིན་སྒྱུང་བའི་རྣམ་
 ཐར་རྒྱ་མཚོ་ཀྱུན། རབདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་ཡོངས་རྩོགས་སྒྲོད་གྱུར་ཅིག །
 ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་སེམས་ཅན་རྩིས་པར། མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ་དང་ཁྲད་
 བར་སྟུག་བསྐྱལ་ཅན། མཁྱེན་བརྩེ་བུས་པ་མཆོག་གིས་རྩེས་འཛིན་ཞིང་། །
 བསྐྱེད་སྤྱིན་ལས་ཏུ་སྒྲེལ་བར་ཤོག མཆོག་གསུམ་རྩ་གསུམ་གྲུགས་རྩེ་

མད་བྱང་དང་། ཚེས་ཉིད་བདེན་པ་ཚེས་ཅན་ཏེན་འབྲེལ་དང་། བདག་གི་
ལྷག་བསམ་དག་པའི་རྣམ་སྟོབས་ཀྱིས། སྟོན་ལམ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་
པར་ཤོག། ཅེས་པའང་རྒྱལ་དབང་བསྐྱེད་བྱ་བྱུང་པ་འཇམ་དཔལ་དགེས་བས་སྒེལ་བ་དགོལ།

༥ མར་མེའི་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བཞུགས། ཚི་ལུ་རྩྱུ་རྩེ་ རྩར་བྲོད་གསང་
བ་མཚོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཆོད་ལྷམ་འདུས་པའི་ཚོགས།
སྤྱེའོད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་དམ་བཅས་ཏེ། བྱང་རྩལ་སྒྲིང་པོར་ཡོངས་སུ་སྟོན་
བཟུང་ན། བདེ་ཆེན་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། རྟག་ཏུ་དགེས་
བཞུགས་ཅུ་གསུམ་སྤང་མའི་ཚོགས། མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་
རྩལ་གཅིག་པའི། ཚེས་ཉིད་བདེན་པའི་ངང་ནས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། སྟོན་
བཅུད་རྣམ་དག་ཡེ་ནས་བདེ་བཅེ། མཉམ་པ་ཉིད་དབྱིངས་མི་འགྱུར་སྟོན་
དང་བྲལ། འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་
སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཤོག། རྟོང་ནས་སྤྱེའོད་སྒྲིང་པོ་ཐོབ་པར་དུ། འཁོར་
པའི་འཕྱལ་སྤང་ཐུན་པས་མི་བརྗེ་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་སྤང་བ་ཏེན་འབྱུང་བ་སྤྱེ་
མེད་ཀྱིས། མི་ལྷོག་འབྲས་བུའི་སྤྱབས་སུ་འཇུག་པར་ཤོག། བོད་ནས་བོད་
དུ་སྤྱོད་བདེ་དང་དེར། ཐིག་མཚོག་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་ནས་ཀྱང་། ཐིག་
ཆེན་གསང་སྤགས་སྟོན་དང་བསྟན་པ་དང་། འབྲལ་མེད་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་
སྟོང་བར་ཤོག། རྟོད་པ་ཆེན་པོས་ཐིག་མཚོག་ལྷག་པར་མོས། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་

བོས་འགོ་ཁམས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཤེས་རབ་ཆེན་བོས་མཐར་ཐུག་ཆོས་མཛོད་
 མཐོང་། །ཐིན་ལས་ཆེན་བོས་དོན་ཀྱན་གྲུབ་གྲུབ་ཅིག། །འདུས་པའི་ཆོག་ས་
 འདི་མི་འབྲལ་ཆོམ་བྱར་འགོག་ས། །ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་བའི་དོན་ལ་མཐུན་པར་
 བརྩོན། །བསྟན་ལ་སྒྲོད་པའི་ཡིད་ཅན་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །དངོས་གྲུབ་འདོད་
 དགའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་པར་ཤོག། །དུག་ལྡེད་དབང་གིས་རིགས་དུག་ཡུལ་
 མཐོང་ཞིང་། །འབྲལ་སྒྲུང་མུན་པས་གལ་ཏེ་གོགས་བྱེད་ན། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་
 བའི་གོ་འབྱེད་སྒྲོན་མེ་འདིས། །རིག་འཛིན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡི་བྱལ་མཆོན་ཅིག།
 །བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མའི་ཆོག་ས་གྱིས་མདུན་ནས་བསུས། །ཡི་དམ་ལྟ་ཆོག་ས་
 རྣམས་གྱིས་རྒྱབ་ནས་བརྟེན། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་ས་གྱིས་ཡོངས་
 བསྐྱོར་ནས། །ས་ལམ་རིམ་པར་གོགས་མེད་བཟོད་གྲུབ་ཅིག། །འཇམ་པའི་
 དཔལ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཡི། །ཀྱན་རུ་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་མུན་པ་བསལ།།
 བརྩེ་བའི་སྒྲུན་རས་འགོ་ཁམས་ཀྱན་གཟིགས་པའི། །བདུ་ཅན་གྱིས་ཡིད་ཅན་
 དབང་དུ་བསྒྱུར། །དཔལ་ལྡན་རྩོད་རྩོད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་
 ཆོག་ས་ཆེན་འཕྲོ་བཡིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཆར་བཅད་ནས།།
 སྒྲུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཤོག། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གྲོང་། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །དྲག་རུ་
 མི་འགྱུར་ལུང་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡི། །བཀའ་ཤིས་སྒྲུང་བ་མཁའ་ཁྲབ་འབར་བར་
 ཤོག། །ཅེས་པའང་ཐམས་ཅད་འདུལ་གྱི་རྒྱ་༡༡ཆོས་ ༥༠ལ་འཇམ་དཔལ་འོད་གསལ་རྩོད་རྩོད་ཡིད་གྱི་མཆོ

ལས་བྱུང་བ་མདྲ་ལོ། །

༥ བདག་ནི་མ་ལའ་བྱབ་འགོ་ཀུན་ལ། བྱི་མའི་མུ་མཐར་ཐུག་གི་བར། །
མི་བདེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་བསལ་ཞིང་། བདེ་དང་ཕན་བ་སྦྱབ་བ་ཡིས། རེ་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད། མ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དང་མ་གྲོལ་དགྲོལ། །
དབུགས་མ་ཕྱིན་བ་དབུགས་དབྱུང་ནས། མི་གནས་མུང་འདས་ལ་འགོད་དོ། །
དེ་ལྟར་ཀུན་བཟང་འཇམ་དཔལ་གྱི། རྗེས་སུ་སློབ་པའི་བསམ་བ་ཡིས། །
ཐྱོགས་དུས་རྒྱལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད། དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཚོགས་ལེགས་སྦྱབ་ཀྱང་། །
འདི་ལྟར་སྒྲིགས་མའི་རྒྱད་པ་བརྒྱ། དུས་གཅིག་སྟོང་ལ་མེ་ལྟར་འབར། གྱེ་
མ་ང་དང་ང་འདྲ་བའི། ལས་ཉོན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལྟག་རྒྱམས་ལ། རིང་ནས་
མགོན་དུ་དམ་བཅས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་སྒྲ་བ་ཉ་གང་བའི། དཔག་མེད་འོད་
ཟེར་ཚོགས་མངའ་ཞིང་། རྒྱད་བྱུང་འོད་ཟེར་རེ་རེས་ཀྱང་། ཐྱོགས་བཅུ་མཐའ་
ཡས་མུ་མེད་པའི། འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་
ལུས་ཞི་བྱེད་ཅིང་། རེ་བ་ཡོངས་སུ་སློང་བ་ཡི། རྣམ་པ་ཆེ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གྱི། །
གཟིགས་པ་དྲི་མེད་དག་བ་ཡི། མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་གསུང་དང་བཅས། དམན་
བ་བདག་ལ་མི་དགོངས་སམ། གྱེ་མ་གྱེ་རྒྱད་བདག་འདྲ་བས། ཁྱེད་ལ་དད་
བས་གསོལ་འདེབས་རྒྱན། ལོ་དང་སྒྲ་བར་མཐུད་ན་ཡང་། དབུགས་དབྱུང་
རྒྱུང་ཟད་མི་སྟོལ་ན། ཁེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་ང་འདྲ་བ། ཀུན་དྲུང་ཁྱེད་ལ་
ཡུད་ཅམ་ཡང་། མི་ཐྱོགས་སྒྲིག་པའི་དབང་སོང་བ། ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་རི་

ལྟར་སྒྲོབ། རྡོ་རྗེའི་ཞལ་བཞེས་བདེན་གསུང་དང་། མཁའ་བཙུན་ལྟུང་པ་བསྐྱེད་མེད་ལ། རྣམ་ཡང་གཞོན་འགྱུར་ག་ལ་སྤྲོད། རེ་འབྲས་རྒྱས་འདིར་མཆིས་བར་མཛོད། །རབ་ཆོས་རྣམ་ཀླུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྟར་བདེ་ལྟར་སྤྲོད་ཀྱིས་བྲིས་བ་དག། །

༥ སེམས་ཅན་བདེ་ལྟར་སྐྱུ་བསྐྱེད་བྲལ། རྟག་ཏུ་བདེ་མཉམ་ལ་གནས་ཤོག །ཆོད་མེད་བཞི་བརྒྱས་པའི་ཆོག་གོ། མི་ཐམ་པས་སོ། །

༥ སྟོབས་བརྩམ་དང་བ་བཙུ་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་བདག །དབང་བརྩམ་ཐར་ཕྱིན་ཀླུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོ་དེས། །ཉམ་ཐག་བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་མཁའ་བར་མཛོད། །ཤིང་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་ལཱོ།

༥ གང་ཆེ་བདག་གིས་གཞན་པར་སེམས་ཀྱིས་སྐྱེ། སྤྲོད་དབྱས་བསྐྱེད་གཞོན་རུ་ཁྱོད་དྲན་ནས། ཡེགས་བཤད་བདུད་ཅིང་སྤྲོད་བྱངས་སྒྲོ་བཤྲིད་ན། །འཇམ་དཔལ་བདག་གི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྒྲུལ་ཅིག །མི་ཐམ་པས་སོ། །

༥ ཐེག་ཆེན་ཆོས་འདོན་སྒྲོན་ལམ་བཞུགས་སོ། རྩོམ་སྒྲི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བདུད་རྣམས་ཐམ་པར་གྱུར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱིས་སོ། །དགོ་འདུན་ཀྱིས་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཐམ་པར་མཛོད། །བདེན་པ་རྒྱལ་གྱུར་རྩུན་པ་པམ་གྱུར་ཅིག །མཆོག་གསུམ་རྩ་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་རུས་མཐུང་ད། རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས། ཐེག་ཆེན་བརྟན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིས། སྒྲོན་ལམ་གང་བཏབ་འདི་ཀྱན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །མ་ལུས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །

ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བྱལ་བའི་ཞིང་རྣམས་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་
ཐུག་ནང་རྒྱུད་གསུམ། །དེ་ཡི་འཇུག་སྒོ་ཐེག་རིམ་ཡན་ལག་བཅས། །མ་ཉམས་
མཁོར་ཡོངས་སྟེ་འཛིན་པར་ཤོག། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་སྣང་བའི་བསམ་པ་ཡིས། །
སྦྱོར་བ་ངན་པ་གང་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །རྩ་སྐྱམ་མེ་བཞིན་བདག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
ནི། །མཛོན་སུམ་རྩ་དྲནས་གཙོད་ཅིང་བརྒྱུ་ལྟར་ཅིག། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་
བསམ་པ་ལོག་པ་ཡིས། །སྟོན་ལམ་ངན་པ་གང་གིས་ཅི་བྱལ་བྱུང་། །རྩུང་
ཟད་མི་འགྲུབ་དེ་དང་དེའི་བསམ་སྦྱོར། །བརྟན་པའི་གྲོགས་སྟེ་བདག་གིས་
བརྒྱར་རུས་ཤོག། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཁྲགས་སྒྲིབ་པ་ཡིས། ཐེག་ཆེན་
ཆོས་ལ་གཤེ་ཞིང་ཡིད་སྣང་བ། །དེ་དག་བདག་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །
རང་དབང་མེད་པར་ཐེག་ཆེན་དགའ་བར་ཤོག། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་དགའ་བ་
དེ་དག་ལ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱབས་སྦྱར་ཞུགས་ནས། །སྟོབས་
པའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་པོ་རང་གོ་ལ་ཏེ། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་བའི་སངས་ལེན་
ལྟར་ཅིག། །འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་བཏུའི་ཕྱིན་རྒྱབས་ལས། ཐེག་ཆེན་འཛིན་
པ་གང་དུ་བྱུང་བ་དེར། །རྒྱུད་པའི་མིང་མེད་བཟླ་གིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི། །སྣང་
བ་ཆེན་པོས་རྟག་པར་བྱལ་བྱུར་ཅིག། ཐེག་མཚོག་འཛིན་ལ་བྱང་རྒྱལ་སྒྲིང་
པོའི་བར། །བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །རྫོ་རྫོ་འཛིན་པ་ཉིད་
དང་དབྱེར་མེད་པས། ཐེག་ཆེན་འཛིན་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པར་ཤོག། ཐེག་
ཆེན་འཛིན་སྦྱོང་སྟེལ་བར་འདོད་པ་རྣམས། །རྩ་གསུམ་དམ་ཅན་སྦྱང་མས་

མདོན་བསྐྱུངས་ནས། ཆོ་རིད་ནད་མེད་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། ཅི་བསམ་
གོགས་མེད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག ཐེག་ཆེན་གཤེད་བ་སྦྱན་རས་གཟིགས་
གྱིས་སྤུལ། ཐེག་ཆེན་དམ་ཆོས་འཇམ་པའི་དབལ་གྱིས་སྤྲེལ། ཐེག་ཆེན་
འདིན་པ་དོན་མེད་འདིན་པས་སྐྱུངས། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་
ཤོག ཐེག་པ་མཆོག་འདིན་དམ་པ་དེ་དག་རྣམས། རྒྱལ་བས་འདིགས་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། མི་སྟན་གྲགས་དང་འཁོར་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་དང་། འདོད་
དོན་བར་ཆད་ཀྱན་དང་ཡོངས་བྲལ་ནས། མ་འབད་བཞིན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་
ཁིང་ཁམས་སྟ། ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐིན་ལས་མངའ་དབང་གིས། གཏུལ་
བར་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་དབང་བྱས་ཏེ། ས་གསུམ་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོས་
བྱབ་པར་ཤོག །འདི་ཡང་སྐྱུང་གི་ལོ་ལ་མི་ཐམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བྱིས་བདག་ལོ།

༥ ཇོ། ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
གི་སློན་ལམ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། བདག་ནི་འདི་ནས་སྤྱི་མེད་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་མ་ཐོབ་པར་གྱི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། མ་ཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་
བདུན་མཆོག་རྟེན་ཐོབ་ཅིང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱལ་ས།
སྤྱི་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟན་པར་ཤོག ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་
ནས་ཀྱང་། མ་ཆགས་སྤོ་དང་འདིགས་མེད་རང་དབང་ཐོབ། གཤམ་ལ་ཕན་
པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་ཁིང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་མཆོའི་སྤྱིད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག།
གང་ན་སྟག་བསྟེན་ལ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པས། མནར་བ་མཐོང་ནས་སྤྱིང་

རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀུན། །རྒྱན་
 གཙོད་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོབས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། །སེམས་ཅན་གནས་སྒྲབས་བདེ་
 དང་ཡོན་ཏན་ཅན། །མཐོང་ན་ཐུག་དོག་མེད་པར་དགའ་སེམས་གྱིས། །ཕན་
 དང་བདེ་བའི་ཐབས་རྒྱུ་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་པས། །ཉེ་རིང་མེད་པར་འགྲོ་ཀུན་སྦྱོང་
 གུར་ཅིག། །བདག་གི་དོན་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་བུལ་ཞིང་། །སེམས་ཅན་དོན་
 ལ་བདག་ལས་ལྷག་ལྷ་བུར། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཡོངས་ཆོགས་ནས། །
 རྒྱབས་ཆེན་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་ཤོག། །གང་ལ་ཉོན་མོངས་དྲག་ལྷན་
 གཏུག་སྦྱོང་ཅན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་དང་འདྲོར་བའི་སེམས། །ཅུང་ཟད་
 མེད་པར་ལྷག་པར་སྦྱིང་བཅེ་བས། །ཕན་དང་བདེ་བ་མཆོག་ལ་སྦྱོང་གུར་ཅིག།
 །བདག་ལ་ཕན་པར་བྱེད་དམ་གཙོད་བ་བྱེད། །མཐོང་ཐོས་དྲན་རྟེན་བཟང་
 རན་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །སྤྲེལ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལས་མི་ལྷོག་པར། །ལྷུང་དུ་
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འགྲུབ་པར་ཤོག། །གང་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་
 ཅིང་། །བརྒྱུག་དགའ་རྣམ་སྒྲིན་ལྷགས་ཀྱས་ཟིན་པ་དག །རང་གི་སྦྱིབ་པས་
 རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས། །འཇུག་པར་དགའ་རྣམས་བདག་གིས་སྦྱོལ་
 བར་ཤོག། །བདག་ནི་ཅི་སྒྲུན་མཆོག་དང་འདྲ་བནི། །མཐོང་ཐོས་ཅམ་གྱིས་
 འགྲོ་ཀུན་ལུས་སེམས་ཀྱི། །ཀུན་ཏུ་འཛིགས་པ་སྤོངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས། །
 ཡོངས་ཡེ་ཞི་ཞིང་གཏན་དུ་བདེ་བར་ཤོག། །བདག་གིས་བལྟས་སམ་སྒྲུས་དང་
 ཆགས་དང་ཁྲོ། །སྤྲོ་ཆོགས་སྦྱོང་ལམ་གང་དང་ཅི་ཡིས་གང་། །འབད་བ་མེད་

པར་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཅིང་། །གདུལ་དཀའ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་འདུལ་
 གུར་ཅིག །སྟིང་ལ་སྒྲོངས་ཆེན་མུན་པས་ཁེབས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ལམ་སྟོར་
 བདུད་ཀྱིས་ཟེན་རྣམས་ཀྱི། །སྟིང་ལ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་རབ་བརྒྱུན་ས། །མུར་
 བ་ཉིད་དུ་བདེ་སྒྲག་གོལ་བར་ཤོག །མདོར་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ཀྱན་
 ཏུ་བཟང་། །སྒྱུར་རས་གཟིགས་སོགས་རྒྱལ་སྒྲས་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོད་པ་
 རྒྱ་མཆོར་བདག་ནི་དབང་ཐོབ་སྟེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་
 བར་ཤོག །དུས་གསུམ་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ས། །བདག་
 ལ་ཞུགས་ནས་ནམ་མཁའི་མཐར་བྱུང་པའི། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ཐྱི་མའི་མུ་མཐའི་
 བར། །ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཅིང་རྣམ་གོལ་མཆོག་སྒྱུར་ཤོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་
 དོན་ཀྱན་ཤེས་ཤིང་། །སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྱར་ཆེན་ཡོངས་སུ་བྱེད། །ཡོན་ཏན་
 ཆེན་པོའི་ལུས་སྟོབས་ཡོངས་རྫོགས་ནས། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ས་མཆོག་འོན་
 བར་ཤོག །འདི་ལྟར་ལེགས་པར་སྒྲོན་པའི་དོན་འདི་དག །མཆོག་གསུམ་
 བདེན་པ་བསྒྲུབ་མེད་པ་དང་། །ལྷག་བསམ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་རུས་པ་
 དང་། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅིས་པའང་ཉེག་ནས་འོད་གསལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་སྒྲོག་ཞོལ་བའི་ཐྱིར་ཁོ་རང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ལྷགས་ཕྱི་སྟོན་༡༡ཆོས་༥༥
 ལ་ནད་མལ་ནས་མི་ཐམ་པས་བྱིས་པ་མཛྲ་ཡི། ॥

༥ བོངས་རྒྱད་འདིགས་པ་ཀྱན་ལས་དབྱགས་དབྱུང་ཞིང་། །འཇམ་དཔལ་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མཆོག་སྟིང་ལ་ཞུགས། །རི་ལྟར་འདོད་པའི་མཆོག་རྣམས་ལྟར་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཙམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

སྒྲུབ་ཞིང་། །འཛིགས་མེད་བདེ་ཆེན་དོ་རྗེའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །ལྷགས་ལག་ལོར་
མེདྲག་དཀར་པོ་འབུམ་མཚོག་སྒྱུན་དོ་རྗེའི་སྒྲགས་རེ་དང་སྒྲགས་ནས། ཞལ་ལ་གཏོར་བ་བཀྲིས་པའི་དུས་
སྒྲུ་མེདྲག་སྒྲོང་པའི་མཚོམས་སྒྲ་དངོས་སྒྲ་འབུལ་ཚོགས། མཚན། འབྱོར་དང་མའི་མཚོད་བ་རེ་དང་། མཉམ་
མེད་མ། མཚོག་སྒྱུན་དོ་རྗེའི་བསྟོད་བ་ཚར་རེ་དང་། ཡེ་རྫུ་འབུམ། འདོད་གསོལ་འདི་ཚར་རེ་བཏོན་ནས་
བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་མི་ཙམ་པས་ལྷགས་ཁྱི་རྒྱ་༡༥ཚེས་༡༧ལ་བྲིས། དུས་རྒྱུན་དང་ལྷགས་ལག་ལོར་མཚུལ་
འབུལ་གྱི་དུས་སྒྲུང་བར་བར་འདོད་གསོལ་འདི་སྒྱུར་བའོ། །

༥ འཇམ་དབལ་མཚོག་སྒྱུན་དོ་རྗེས་རྗེས་སྒྲ་འཛིན་པར་ཤོག །ཅུ་གསུམ་
དམ་ཅན་དགུས་པའི་འོད་སྒྲུང་མཐོང་བར་ཤོག །འཛིགས་མེད་རང་དབང་
བདེ་ཆེན་དོ་རྗེའི་སྒྲོབས་ཐོབ་ཤོག །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ཐོབ་པར་ཤོག །འདི་རྗེས་སྒྲ་བཞད་བརྒྱད་དུས་བཏབ་པོ་དགེ མཚོང་ཆེན་ཟུར་དུ་ལྷག་ནས་
བཏབ་པོ། །མདྲ་ལོ། དགེ་ལེགས་ཆེར་འཕེལ།

༦ བད་རྣམས་གཏན་དུ་ཞི་ཞིང་བདེ་གྱུར་ཅིག །རྩ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་དགུས་
ཤིང་སྒྲོང་གྱུར་ཅིག །ཆོས་རྣམས་དྲག་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་དར་གྱུར་ཅིག །དབལ་
རྣམས་ཡུན་དུ་བཏན་ཅིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ལྷགས་སྒྲུང་རྒྱ་༡༠ཚེས་༢༠ལ་འོ། །མདྲ་ལོ།

༧ གསོ་རིག་བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཞུགས། བ་མོ་གྲུ་ཡུ བྲ་མ་རྣམས་
དང་ཡི་དམ་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ། །ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཙས་ཐུགས་རྗེ་
དང་། །བདག་གི་རྩྭ་ག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུས། །གསོ་བ་རིག་པའི་
བརྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྒྲོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་འཛིན་རྒྱལ་པོས་གྱང་། །གཞོན་

ལུ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ནས། ཁད་ནམས་སེལ་བར་ཐུགས་བསྐྱེད་
 བདེན་པའི་མཐུས། གསོ་བ་རིག་པའི་= ཡུན་རིང་པ་དང་མར་གྱུར་བྱིན་ཅན་
 འགྲོ། མི་བཟད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནད་ཀྱི་འདམ་ཚུད་པ། ཉེ་ལ་ཕན་གདགས་
 བདེ་གཤེགས་མཆོད་པའི་མཆོག གསོ་བ་= རིན་ཆེན་སྒྲིན་མཆོག་སྐྱིན་པའི་
 ལག་བརྒྱུང་ཆོ། རྟོགས་བརྩའི་ཁིང་ནས་སྐྱས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡི། གསེར་
 མདོག་ཐུག་གིས་མེདོག་ཡང་ཡང་འཛོམ། གསོ་བ་= དྲི་མེད་བྱམས་པའི་བདུང་
 ཅིས་རྒྱུད་གཏམས་ཤིང་། ཁད་ནམས་ཀྱན་སེལ་བདུང་ཅིའི་མཆོད་སྐྱིན་གྱིས།
 རིས་མེད་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དྲིན་བཟོ་བ། གསོ་བ་= བཟོད་མེད་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
 རོས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་ནས། རྒྱལ་བའི་སྐྱས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་པར་ཕྱིན་དུག ཉམས་
 ལེན་སྒྲིན་ལ་ཆོངས་པའི་ཐབས་མཁས་ཅན། གསོ་བ་= ཆོ་འདིར་ལྷ་མིའི་གཙུག་
 གིས་མཛོན་པར་འདུད། སྤྱི་མར་བདེ་ཆེན་རྒྱ་གཱིའི་ཆོགས་གྱིས་མཆོད། བདེ་
 བས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ལམ་བཟང་པོ། གསོ་བ་= རྒྱུད་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་
 རོ་གཡུ་ཐོགས་པར། རྟོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་བཅས་པ་དང་། འཇམ་
 དཔལ་དཔའ་ཐོས་མཛོན་སྐྱུམ་ལུང་བསྐྱན་བཞིན། གསོ་བ་= མ་འོངས་རྒྱུད་
 འདི་འཆད་ཉན་དར་བ་དང་། འདི་ཡི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་ཐོས་པ་ཡང་།
 རོན་གཉིས་འབྲུབ་ཅེས་ལུང་བསྐྱན་བདེན་པའི་མཐུས། གསོ་བ་= མགོན་པོ་
 མཆོག་དེས་རྒྱུད་འདི་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་མའི་འགྲོ་ལ་ལྷག་པར་བདག་
 ཉིད་ཀྱི། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་སྐྱོབ་པར་དམ་བཅས་པས། གསོ་བ་= དེ་བཞིན་

ཕྱོགས་བརྩའི་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱལ་བས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་པན་འདོགས་དམ་
པའི་གང་ཟག་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱགས་རྗེས་གཟིགས་པར་དམ་བཅས་པས། །གསོ་
བཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་ཆད་སྟོན་སྟེ་དགུ་སོགས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་
པའི་སྤྱད་མ་ཡིས། །བརྒྱད་འཛིན་སྤྱད་སྟོབ་ཞལ་བཞེས་བདེན་པའི་མཐུས། །
གསོ་བཤེས་གསོ་དབྱེད་མདོ་རྒྱས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་དང་། །ལག་ལེན་མན་ངག་
གནད་དུ་ཐེབས་གྱུར་ཅིང་། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་སོང་བཡི། །འཆོ་
བྱེད་དམ་པས་ས་འདི་ཡོངས་གང་ཤོག །ཀུན་གྱང་སྟོད་ལམ་ནི་ཞིང་སེམས་
གྱང་ནི། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བའི་ཐབས་བཅོན་པས། །རང་གཞན་ཀུན་
གྱང་བྱ་མེད་ནི་བཡི། །གོ་འཕང་མཆོག་ལ་ཐུར་དུ་རྟེན་གྱུར་ཅིག །བདུད་ཅི་
མི་གཡོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱགས་རྗེ་དང་། །བདུད་ཅི་དང་འབྲེལ་པས་པའི་སེམས་ཀྱི་
མཐུས། །བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་གསོ་བ་རྟེན་པའི་གཞུང་། །བདུད་ཅིའི་སྟོན་ཆེན་
བཞེན་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

༥ ། མཚུངས་མེད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡུ་ཐོགས་པ། །ཡང་ཡང་བྲན་ཞིང་
གསོ་བ་རྟེན་པའི་གཞུང་། །ནམ་གཞུག་རྫོགས་པའི་ཆུ་བཞེན་འགྲིབ་མཐོང་
བས། །མི་བཟོད་སྟོང་གི་ཟུག་རྩུ་ཆེས་ཆེར་ལྟངས་། །དེ་ཆོག་གང་བྲན་བཅས་བཅོས་
མེད་པ་ལྟ། །བདེན་ཆོག་སྟོན་ལམ་ཁ་ནས་རང་དོལ་བ། །འདི་བཞེན་སྟོན་པར་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ། །སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
འཆོ་བྱེད་སྟོ་གོས་དྲི་མེད་པས་ཆོས་༥༥ལ་འཕྲལ་བྱས་དག། །རབ་ཆོས་ཤིང་ཕྱི་ཡོང་རྒྱུད་བཞེས་པས་རྫོགས་

གྱི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་ལལ་ཆེ་བའི་མཐོང་བརྒྱད་བཅས་བཅུན་པ་བཅུ་ལྷག་ལྷག་གཅིག་ལ་ཁྲིད་སྐབས་
མཐུག་ཏུ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲོན་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་གདབ་པར་འདོད་ནས་བྱས་སོ། །མདྲ་ལོ། །

། མཁའ་སྐྱོད་སྒྲོན་ལམ་བདེ་བའི་ཐེམ་སྐྱེས་རིག་འཛིན་དབང་བའི་གསང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ།
ཨོ་སྤྲེ། ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡང་འདུན་
བའི་རྩ་ལ་གནས་མཐོང་ནས། །འདུན་པ་དྲག་པོས་འཕངས་པའི་ཐབས་མཁས་
གྱིས། མཁའ་སྐྱོད་སྒྲུལ་བའི་གོང་ཁྱེར་ཉམས་དགའ་བར། །ལུས་འདི་མ་སྤང་
བཞིན་དུ་བགོད་གྱུར་ནས། །ཡུན་རིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུང་བའི་མར་གྱུར་འགོ། །
སྤྲེ་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཚོར་རང་དབང་མེད་འཕུན་བ། །འདི་ཀྱན་སྒྲོལ་བའི་སྒྲིང་
རྩེའི་གོ་བོས་ཉེ། མཁའ་འབྲུད་མིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ལས། མཁའ་
བྱུང་འགོ་ལ་རྩེས་སྤྲེ་བརྩེ་བའི་སེམས། མཁའ་མཉམ་སྦྱར་མར་གར་བའི་རོལ་
པ་ལས། མཁའ་སྐྱོད་རིག་འཛིན་དབང་ལུས་པལ་འཚོ་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་པས་མོ་སོགས།
མོའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། །སྤང་སྒྲིང་ལྟ་སྦྱར་གར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །གསལ་
བརྟན་ཚད་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲིང་དབུས་སྤྲེ། །དྲངས་མའི་རྒྱུད་སྤྲེ་གས་དབྱེར་མེད་
དོ་རྩེའི་སྤྲེ། །མི་ཤིགས་ཡི་གེའི་གཟུགས་སྤྲེ་རྣམ་རོལ་བ། །རྣམ་གཉིས་དངོས་
གྲུབ་འཛོལ་མཐུ་ལྷན་དབྱིད། །བསྐྱེས་ཤིང་དམིགས་པས་ཡང་ཡང་བསྐྱེལ་
བྱས་པས། །གཟི་བྱིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །མ་དག་སྒྲོད་
བཅུད་སྤང་བ་ཀྱན་སྦྱངས་ཤིང་། །རབ་འབྱམས་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་བསྐྱེལ་
ཉེ། །ཐུགས་རྩེའི་བྱིན་ཆེན་དབབ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །དབང་མེད་མཁའ་
སྐྱོད་དགའ་བའི་ཚལ་འདྲན་བའི། །བྱིན་རྒྱལས་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ཆོས་

གྱི་རྗེ། འིགས་བདག་སྤྲ་མ་དགེས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད། བདེ་སྟོང་བདུང་
ཅིས་ཅུ་གནས་ཀུན་གང་སྟེ། འདབ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བའི་བྱེད་ལས་གྱིས། །
བརྒྱད་གསུམ་སྤྲ་མའི་ཐུགས་བརྩུད་སྟིང་ལ་བཀུག། འཁོར་འདས་སྤང་ཞིང་
སྟིང་བའི་ཆོས་སོ་ཅོག། མེད་སྤང་སྦྱུ་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ། མཐོང་ནས་
ཐབས་མཁམས་ལུགས་ཀུན་ཀྱོག་ཡིད། འོད་གསལ་ཞིབའི་ཐིག་ལེར་འདྲན་
བར་ཤོག། རྟོག་པའི་བྱ་བ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཆོ། འདུལ་དམར་གནག་
པའི་སྤང་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་གི། ཐམ་མར་སྦྱིན་མེད་མཁའ་འདྲའི་འོད་གསལ་
དབྱིངས། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མཉམ་བར་འཛིག་བར་ཤོག། རེ་ལས་ཤིན་ཏུ་
སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ལས། འཇའ་ཚོན་སྦྱུ་མ་རྒྱུ་ལྷའི་ཚུལ་ལྟ་བུར། སྤང་སྟོང་
ལྟ་སྦྱར་ཤར་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། སྟོང་བརྩུད་དག་བཞེན་པོར་ཅུལ་སྦྱངས་
ཤིང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་གདིང་ལ། བྱོང་བའི་མཉམ་
གཞག་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་
གང་། སྦྱོས་བྲལ་འཕགས་པའི་བདེན་བམཐོང་བར་ཤོག། རེ་ལྟར་རིམ་གཉིས་
ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བསྐྱལ་བས་གཞིར་གནས་གཉུག་མའི་གཏུམ་
མོ་ཡིས། མ་དག་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་འཕོ་བ་ཀུན། སྦྱངས་པའི་འོད་གསལ་
རྒྱ་ཉིའི་ཡེ་ཤེས་ལས། བཞིན་ལེགས་མཚན་དཔེར་ཤར་བའི་གཟུགས་མཚོག་
གང་། འབྲལ་མེད་ཅེ་དགས་སྟོང་བའི་གོགས་མཚོག་ནི། མཁའ་ལ་སྐར་
མའི་ཚོགས་དབུས་སྤྱོད་བཞིན། མཁའ་སྟོང་དཔའ་བོ་རྒྱ་གིའི་འཁོར་མང་

དབུས། །བདེ་མཁའ་པར་འཇུག་པའི་ཟུར་མིག་གིས། །སྤྱི་ཞིའི་དྲངས་བཅུད་
གཡོ་ཞིང་འགྲུགས་མཛད་མ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱའི་ལྷུ་མ་གཅིག་དགེས་པའི་
ཞལ། །བཞད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བདག་ལ་ཕྱོགས་བཞིན་དུ། །སྤྱི་ཞིག་ཡང་
ས་ཀྱན་ནས་འཇོག་ཕྱེད་པ། །རབ་དམར་ཕྱེ་སུའི་ལྷུ་ག་ཕྱན་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བརྒྱ་
སྟེ་བདག་གི་ལག་པར་དམ་བཅུད་ནས། །མཁའ་ལ་ངང་མོ་རོལ་བའི་འགྱིང་
འགོས་གྱིས། །གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་དཔའ་བོ་ཕྱེ་བ་འབུམ། །བདེ་སྤྱོད་བདུད་
ཅིས་ཕྱོས་པའི་ལྷ་སྒྲུང་གི། །དགེས་པའི་ཕྱོག་ར་འབུམ་གྱིས་མཛོན་མཛེས་པ། །
མཁའ་སྐྱོད་དགའ་བའི་ཚལ་དུ་འཁྱིད་པར་ཤོག། །དེར་ནི་ལྷ་མིག་དག་པས་
ཕྱོགས་བསྐྱའི་ཞིང་། །ལག་མཐིལ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བྱས་ནས། །
བསྟན་པའི་སྤྱང་བ་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྟེལ་བ་དང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྟེལ་ཀྱན་
ནས་ཞི་སྤྱད་དུ། །གྲུབ་མཆོག་འདོད་ཀྱར་འཛོལ་བའི་སྦྱུ་འཕུལ་གྱིས། །བུམ་
བཟང་དཔག་བསམ་ལོར་སུའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །སྤྱི་བ་འདིན་མཛོན་སུམ་ཉིད་
དུ་ཡང་། །མྱ་བྱང་ཕན་པའི་བྱ་བ་བགྱིད་གྱུར་ཅིག། །འགྲོ་ལ་གཟུངས་སྟོབས་
སྟོ་ཡི་མཐུ་བསྐྱེད་དེ། །བསྟན་དང་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་འཕེལ་ཕྱེད་ཅིང་། །ཉིན་
རེ་བཞིན་ཡང་སྟེ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་བརྒྱ། །མཁའ་སྐྱོད་དག་པའི་ཞིང་དུ་འདྲོན་པར་ཤོག།
དེར་ཡང་སྟོ་དང་རྩ་འཕུལ་ལྷག་བསམ་སྟོབས། །ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་
འཕེལ་འགྱུར་ནས། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱི་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་དོན། །རྒྱ་ཆེ་
རྒྱན་མི་ཆད་པར་རྒྱབ་ཕྱེད་ཅིང་། །མཁའ་བྱུང་གསལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དང་

སྒྲུ། །ཡེ་ཤེས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྱུལ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་
ལུས་རྫོགས་བྱེད་པའི། །རྣམ་ཐར་བསམ་མི་བྱལ་ལ་གནས་པར་ཤོག །ལུས་
དང་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་དགེ་བ་བཅས། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་དུ་
ལེགས་དམིགས་ནས། །མཁའ་བྱལ་འགོ་བའི་དོན་བྱིར་སྒྲོན་ལམ་འདི། །འབྲུག་
པའི་སྐད་དུ་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་ལ་འབུལ། །འཕགས་མཆོག་ཀུན་དུ་བཟང་དང་
འཇམ་དཔལ་སོགས། །རྒྱལ་སྒྲས་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་རྒྱལ་རྣམས་དང་།
རྒྱལ་ཀུན་རོ་བོ་བདུད་མཐུ་བྱིན་གྱིས། །རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་དོན་འདི་འབྲུག་གྲུང་
ཅིག །ཅེས་པ་འདི་འདུམ་བཀའ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མའི་ལྟ་སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅུ་གཅིག་དུ་གཞིལ་ཞིང་
ལྟག་བསམ་དང་སྒོ་གོས་བཟང་པོའི་སྟོབས་གྱིས་མཁའ་སྟོང་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བརྒྱ་ནའི་
མིང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་ཞེས་བསྒྲུལ་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་རྟིང་བཅུན་ཡོངས་གྱི་གྲལ་མཐའ་
བརྒྱུ་འཛིན་བདུ་ལ་མོས་པ་མ་དོར་ཅོམ་གྱིས་གནས་པ་བདུ་ཉ་ས་བརྒྱ་ཞེས་འབོད་བསར་བ་ཆོས་ས་ཡོས་
ལྷ་ཀའི་ས་ལྟ་གྲུང་བྱུང་ལ་རྫོང་གསར་བ་གྲུ་གིས་ལྟ་ཅེར་གང་གར་ལྟག་བར་བྱིས་པ་མཛྲ་ལོ། །

༥ ལྷོ་སྒྲི། མཆོག་གསུམ་ཅུ་གསུམ་བདུད་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས། །བདག་
ནི་ཆེ་རིང་བསམ་དོན་ལྟར་གྲུབ་སྟེ། །རིག་སྒྲགས་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་
ཆེན་འབྲུག། །ཡིད་ལ་རེ་བ་མཆོག་དུ་རྫོགས་གྲུང་ཅིག །དུས་མིན་འཆི་དང་
མི་བཟང་པ་ཡིནད། །བྱ་བར་དུག་པོ་ལ་སོགས་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། །རྒྱད་པས་
མནར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་དེ། །མཆོག་དུ་སྒྲལ་བཟང་དཔལ་ལ་སྟོང་གྲུང་
ཅིག །ཆེ་མཆོག་མཐར་བྱིན་འབྱོར་མེད་འཆི་བ་ལས། །མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདིར་
རྟོགས་པའི་གདིང་ཆད་དང་། །ཟབ་མེད་དངོས་གྲུབ་དགའ་སྟོན་མ་ཆུང་བར། །

འགྲོད་བཅས་འཆི་བ་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཤོག། །ཡིད་ལ་རི་ལྟར་བསམ་པའི་
 དོན་རྣམས་དང་། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་སོགས། །
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཞིང་། །འབད་མེད་ལེགས་ཆོགས་
 མཁའ་མཉམ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །རིགས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་བདུ་མི་རྩེ་ལོ། །
 བརྟན་དང་ཕྱིན་ལས་ཕྱོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེལ། །བདུད་དང་ཕས་གྱི་རྒྱོལ་བའི་
 ཕྱོགས་ཀྱན་ལས། །མཆོག་རྒྱ་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག། །སྟེ་བ་
 ཀྱན་རྒྱ་ལུས་སེམས་རྩོད་རྩོད་སྟོབས། །ཐོབ་ནས་གང་ལའང་འཛིགས་མེད་རྣམ་
 པར་རྒྱལ། །མི་ཤིགས་ནམ་མཁའི་རྩོད་རྩོད་ཡེ་ཤེས་གྱི། །རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ཐོབ་
 རྒྱལ་བརྟན་སྟེལ་གྱུར་ཅིག། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་རང་དབང་མཆོག་ཐོབ་སྟེ། །
 ཉོན་མོངས་སྤྱད་བསྡུལ་རྒྱུད་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །དད་དང་སྡིང་རྩོད་ཡེ་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི། །སྟོབས་མཆོག་མཆོངས་པ་མེད་པ་རྟོད་གྱུར་ཅིག། །གང་དུ་སྟེས་
 གྲུང་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། །མཆོག་རྒྱ་འཕགས་པའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་
 ཐོབ། །ཆགས་སྤང་སྟེམས་སོགས་དྲི་མ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ལས་རྒྱུད་སེམས་
 གྱི་དགོཆོས་སྐྱོད་གྱུར་ཅིག། །རིགས་གསུམ་བདུ་མི་ཕྱོགས་གྱི་འོད་ཟེར་མཆོག། །
 ཏྲུ་རྒྱ་སྡིང་ལ་འབྲལ་མེད་ཡོངས་ཤར་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་
 རྣམ་ཐར་ལ། །སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་དེད་ནས་འཇུག་གྱུར་ཅིག། །མཁའ་ཁྲབ་འགྲོ་
 ལ་ཕན་བདེའི་དཔལ་སྦྱིན་ཅིང་། །མཁའ་མཉམ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱི་སྤྲང་བ་
 འབར། །མཁའ་འདྲ་གཡོ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཐོབ་ནས། །མཁའ་ཡི་མུ་དང་

མཉམ་པར་གནས་ལྟར་ཅིག། ཁེད་ལྷ་མོས་འདུག་པར་བྱིས།

[illegible]

འགྱུར་བ་སྒྲིབ་བྱེད་འགོ་བའི་རྒྱན། །མིང་མེད་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་
 ཤོག། འབྱོར་བ་དྲུག་ལྟན་ཞོར་བུའི་གཏེར་ལ་སྒྲིབ། །སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་ལེགས་
 ཆོག་ས་གོང་དུ་འཕེལ། །དོན་གཉིས་ཐུན་ཆོག་ས་ཡེ་ཤེས་འབྱོར་བའི་དབལ། །
 ལྟན་གྲུབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། འགོ་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་མོས་པ་
 རྣམ་བཞིས་སྟུང། །འཁོར་འདས་ལམ་གྱི་དྲངས་བརྟུང་ཐོག་ས་མེད་འགྲུག་ས། །
 མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡི། །རབ་འབྱམས་དབང་གི་ཕྱིན་
 ལས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། བྱི་རུ་འཆེ་ཞིང་གཞོད་པའི་དགྲ་དང་བགེགས། །ནང་
 དུ་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ལམ་འཕོག་པའི་གེགས། །གསང་བ་ལམ་མཆོག་བར་དུ་
 གཙོད་པའི་བདུད། །ཆར་གཙོད་དྲག་པོའི་ཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། འཕོ་
 ཞིང་འགྱུར་བའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་བདག་མཆུངས་མེད་
 ཆོས་གྱི་རྩེ། །ཏག་ཁྱབ་ཕན་བདེ་ལྟན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྒྱུར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 གི་ཕྱིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །

༥ ། ལས་བཞིའི་སྒྲོན་ལམ་ནི། མི་མཐུན་བར་ཆད་གེགས་ཀུན་ཡོངས་སུ་
 ཞི། །འདོད་དགུ་ཐུན་ཆོག་ས་དབལ་འབྱོར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། །གང་བསམ་
 ཡིད་བཞིན་ལྟན་གྲུབ་དབང་གིས་ཐུག། དགྲ་བགེགས་ཆར་གཙོད་སྒྲིགས་ལས་
 རྣམ་རྒྱལ་ཤོག། །ལྷག་ས་ཡོས་རྒྱ་ཆོས་ལོ།

༦ ། དབལ་དང་གྲགས་དང་དབང་ཐུག་དང་། །སྒྲལ་བཟང་འབྱོར་བ་ཐུན་
 ཐུམ་ཆོག་ས། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་ཀུན་ཐོབ་ཅིང་། །དགེ་ལེགས་བཟླ་ཤིས་

འཕེལ་བར་མཛོད། །ཡངན་ཤོག་ཅེས་བཛོད། འདྲེན་སོལ་གཏོར་འབྲམ་མཚུལ་སོགས་ལ་
སྒྲུབ་བརྒྱུས་སོ།

༥ གློ་གོས་ཉི་མ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིན་ལས་གོལ། །བཙེ་བའི་བླ་ཀུས་ས་གསུམ་
ཀྱན་དགར་བྱེད། །མཐུ་སྟོབས་དོ་རྩེས་བདུད་དཔུང་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །འཛིག་
རྟེན་གསུམ་ན་པན་བདེ་བྱེད་པར་ཤོག །མཐེན་བཙེ་རུས་པའི་སྒྲིན་ལས་སོ།

༥ བདག་ནི་སྒྲེ་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་དབང་
དུ་མི་འགོ་ཞིང་། །སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་རྒྱལ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས། །འཛིགས་
མེད་བདེ་ཆེན་དོ་རྩེ་ཐོབ་པར་ཤོག །སྒྲིང་སྟོབས་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱུར་བའི་སྒྲིན་ལས་སོ།

༥ བདག་ནི་སྒྲེ་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །མཚུངས་མེད་ལྷ་ན་སྟུག་པའི་
ལུས་མཆོག་ནི། །ནད་མེད་སྟོབས་ལྷན་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱུ་ཐོབ། །རྒྱལ་ཀྱན་སྒྲུ་ཡི་བྱིན་
རྒྱལས་འཇུག་པར་ཤོག །ལུས་ལྷ་ན་སྟུག་པའི་སྒྲིན་ལས་སོ།

༥ བདག་ནི་སྒྲེ་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དབྱངས་སྒྲན་སྒྲན་ངག་བཛོད་
པ་ལུལ་བྱུང་ཞིང་། །དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རྒྱལ་མོ་མགིན་པར་ཞུགས། །དམ་
ཆོས་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་པར་ཤོག །ངག་དབྱངས་སྒྲན་པའི་སྒྲིན་ལས་སོ།

༥ བདག་ནི་སྒྲེ་བ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྲིད་ཞིའི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཐོབ། །སྒྲིན་མེད་སེམས་ཀྱི་གཞན་པན་དོན་གཉེར་ཞིང་། །རྒྱལ་པའི་
ཆོས་མཛོད་རྒྱ་མཆོའི་འཛིན་པར་ཤོག །ཡིད་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པར་སྒྲིན་པོ།

༥ དགེ་བ་འདི་ཡིས་མཁའ་ཁྱབ་འགོ་ཀྱན་གྱི། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བྱུག་

དུ་ཀུན་བསལ་ནས། །དུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ནད་སེལ་བློན་མེད། །སྤྱོད་པའི་
རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། །སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་རང་གི་གསུང་ཉེར་ལྟ་
འཐུང་ཆོར་བ་ཆོས་ལུགས་ཡོས་རྒྱ་༥ཆོས་༥༧ལོ།

༥ སྤྱོད་པའི་བདག་པོ་དམིགས་སུ་ལ་འདི་དག་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟེན་
བབ་མཚོག་ཐོབ་བདེ་སྤྱིད་སུན་ཚོགས་ལུན། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་རྒྱལ་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་རྫོགས། །བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག།

༦ སྤྱོད་པས་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས། །ནད་གདོན་
བར་ཆད་འཛིགས་པ་ཀུན་ཞི་ནས། །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་། །འཛིགས་མེད་བདེ་ཆེན་རྩོམ་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཤིང་རྒྱལ་རྒྱ་༥ཆོས་༥༧ལོ་ཐེག་
སྤྱོད་ལེ།

༧ ཆོ་མེད་གང་བསམ་འདོད་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །འགལ་སྤྱོད་གང་གིས་
མི་རྒྱུགས་གོགས་སུ་ཤར། །དོན་དང་བསོད་ནམས་འབད་མེད་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ། །
འཇམ་དཔལ་འོད་ཟེར་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་གྲུང་ཅིག། །ཤིང་རྒྱལ་རྒྱ་༥ཆོས་༥༧ལོ་ཐེག་སོ།

༨ ཅོག་བཞག་བཞི་ལྟན་ཐེགས་ཆོད་དགོངས་པ་དང་། །མདོན་སུམ་འོད་
གསལ་ཐོད་རྒྱལ་ཉམས་ལེན་གཉིས། །བྱང་འཇུག་རྩོམ་སྤྱིང་པའི་ལམ་མཚོག་
གིས། །ཆོ་འདིར་གདོད་མའི་གཏན་སྤྱིད་ཐོབ་པར་ཤོག། །རྒྱ་༥ཆོས་༥༧ལོ་ཐེག་སོ།
མདོན་ལེ།

༩ བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་བཅས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། །མཛད་པ་སྤྱོད་

ནལམ་མཁའ་བཙུག་པའི་ཚུལ། །སྤྱི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་འབྲུལ་རི་འདྲ་བ། །
དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འབྲུར་བར་ཤོག། །སྒྲིབ་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་འདུས་སྒྲིབ་རྒྱལ་པོ་
དོན་ཆེ་བས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་དམ་མཛད་པར་བྱ། །རང་འདོད་བའི་ལྟ་ལ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་
ཁྱེད་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སོགས་ཁ་བརྒྱུད་བསམ་ཆོག་གོ། །

༥ ཅུ་བརྒྱུད་སྤྱི་མེད་ཕྱིན་རྒྱལ་སྒྲིབ་ལ་ཞུགས། །ཡི་དམ་ལྟ་ཡིས་རྗེས་
བཟུང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་ལུས་དང་གྲིབ་བཞིན་འགོགས། །
གང་བསམ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅིས་དང་ ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
དགེས་ཞལ་རབ་དོམ་ཞིང་། །ཐེག་མཆོག་ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཛོན་ནི། །
ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀུན་ནས་ཡོངས་བྱུང་པར། །མི་རུས་ལེགས་པར་འཇུགས་
པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅིས་བཤང་མི་ཡམ་པས་སོ། །

༦ འགོ་དོན་བརྟན་པ་མཐར་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །དགོས་འདོད་ལྟར་
གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྦྱིད་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །
ཆོས་སྤྱིད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅིས་བཤང་མི་ཡམ་པས་སོ། །

༧ དུས་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་བའི་བདེན་ཆོག་སྒྲིབ་ལམ་བཞུགས་སོ། །ཇོ་ལྷ་རྩྱུ་རྩེ་ དཀོན་མཆོག་
ཅུ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་། །ལྟ་དང་བྱང་སྤྱོད་དཀར་ཐུགས་སྦྱོང་བའི་
མཐུས། །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ནད་ཐུག་འཐབ་ཅོད་སོགས། །མི་མཐུན་དུས་
ཀྱི་རྒྱུད་བཀུན་ཞིན་ས། །ཆེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས། །དགོ་
བའི་སེམས་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་འཕེལ། །མཐའ་ཡས་འགོ་ཀུན་བྱང་རྒྱུ་ལམ་

ལ་འཇུག། འཛིགས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཐོབ་ཤོག། ཆོས་ཉིད་གདོད་
ནས་ནམ་པར་དག་པ་ལ། སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པ་ཡེ་ནས་མི་མངའ་བའི། བདེན་
དོན་གཟིགས་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི། སྦྱོན་ལམ་མཐུ་བཅོན་ཐུགས་རྩེའི་
སྟོབས་ཆེ་བས། འབྲུལ་སྤྲང་སྟིགས་མའི་རྒྱུད་པ་རབ་ཞིན་ས། བཀྲ་ཤིས་
བདེ་ལེགས་ངོ་མཚར་སྤང་བ་ཡིས། ས་གསུམ་ཀུན་རྒྱུབ་པའི་དགེ་མཚན་
དབལ། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བཞིན་རྒྱ་གསལ་གྱུར་ཅིག། སྤྱི་དྲུ་ ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ནས་
འཁྱོད་དབང་ཐུག་རྟོགས་ལྡན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་རྣམས་དུས་རྒྱུད་ཞི་བའི་སྦྱོན་ལམ་ཞིག་གིས་ཞེས་གསུང་བསྐྱེད་
ལྟར་ལམ་ལམ་འཇུག་དབལ་དུ་བྱེད་པ་སྤྲས་ཆབ་མདོའི་སྤྱུགས་སུ་ཞི་བ་སྤྱི་དཔོ་རྒྱུའི་ཆོས་རྒྱལ་བའི་གྲངས་
ཀྱི་དུས་དགེ་བར་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་བཤད་སྟེ་རྒྱུད་བདག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག དགོཔ།

༥ རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཅུ་ཐོ། ཐོ་རངས། ཆོག་བདུན་ཐོག་དངས། ཅུབ་
ཐོགས་ཞོ་རྒྱུན་དབང་ཆོགས། བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་རྒྱ་
གསོལ། བ་གྱེ་སོགས་རིགས་གསུམ་སྤྲུགས་གསུམ་དེ། སྒྲིཾ་བཞི། སྒྲིཾ་ཞིང་
སྒྲིཾ་བདག་ནི་ཆོགས། སྒྲིཾ་ རིག་འཛིན་ཞོ་རྒྱུན་བསྐྱབ་ཐོད་ཆོགས། བརྩ་གྱུ་རུ་བརྒྱད།
བདག་ནི་སྒྲིཾ་བཅུ་ལྟ་བུ་སེམས་ལེ་ འཛིགས་མེད་ཅེ་ དགེ་བཅུ་ བདེ་ཆེན་
བསྐྱེད་རྒྱལ་བཅུ་ སྒྲིཾ་གཙུག་པད་སྟོང་ཆོགས། སྤྱུབས་སེམས་ཡན་ལག་བདུན་རྩེས།
བདག་ཉིད་དམ་ཆོག་གི་ཆོགས། ཡང་གསང་སྟོན་བརྒྱུད་མ་ལྟར། གསོལ་འདེབས་
གསུམ། དཀར་ལྷེ་མ་གྱིས་གང་བར་གྱུར། ཞོ་གྱུ་རུ་ལྷུ་ལྷུར་སྒྲིཾ་ཆོགས། སྤྲུགས་
བརྒྱུ་ཅུ་བརྒྱད། མཐར་ལུས་ནང་འཆི་མེད་བདུད་ཅིར་ཆོ་ཡི་རྟེན་རྒྱ་བཞུགས་
བར་གྱུར། སྤྲུང་ཡང་། ཀྱི་དུས་གསུམ་སོགས་གསོལ་འདེབས་ཆར་གཅིག་མཐར། ཞེས་

4 3 1

གནས། གསང་ཡུམ་མཆར་བ་སོགས་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་ནམས་དང་། འཆི་མེད་
ཆོ་ལྷའི་དཀྱིལ་ལའོར་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བདེན་བས། རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་གི་
ཆོ་དབང་དུ་ཐུང་ཅིག དབང་དངོས་ཐུབ་ཏུ་སྒྲུབ་མི་ཤིགས་དོ་རྗེ། མི་འཐུར་
གཡུང་དྲུང་། མི་རྒྱབ་རྒྱལ་མཆོན། ཆོ་སྒྲོག་དོ་རྗེའི་བྲག་རི་ལས་སྤྲིང་བརྟན་
པའི་རྒྱལ་བ་མངའ་བཞེས་ནས་འཆི་བ་མེད་པའི་ཆོ་ཡི་དངོས་ཐུབ་ཐོབ་སྟེ་རང་
གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེ་འབྲས་ཡིད་བཞིན་གོང་འཕེལ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཏུ་གསོལ། རྩི་རྩྭ། ལྷ། ཅི་རིགས། ལྷ་དང་ལྷོད་ཐམས་ཅད་ཆོའི་རང་བཞིན་འོད་
དཀར་དམར་དང་འབྲུག་སྐུ་གྱིས་མེ་རེ་རེ་གང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཐིམ།
བདག་དང་ནང་གི་བདུད་ཅི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་
ཉི་ཟླ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་ཅུ་སྟགས་ཉི་ཟླའི་གཙུང་བཙས་པ་དོ་རྗེ་དང་ཉི་ལ་ཐིམ།
གཞོམ་མེད་དོ་རྗེ་ཆེ་ཆུང་སྟོས་ཅི་ལྟོགས་གྱི་ནང་དུ་རྩྭ་གི་ཁོང་སེང་བྲིས་མཆོན་
པར་བསམ་ལ། དོ་རྗེ་ཅི་ལྷའི་བྲག་རྒྱ་སྟོང་གར་འཆང་ཞིང་། བཟོ་བརྒྱུ་ཡ་སོགས།
སྤྲེལ་སྟན་གྱི་ཆོ་གཞུངས་གསུམ་མམ་གཅིག་བཞུ། དེ་ནས་དོ་རྗེ་ཉི་དང་བཙས་
པ་ནམ་མཁའི་ངོ་བོར་ཐུང་། བམ་མཁའ་སྟོང་ཉིད་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་བའི་
རང་དུ་དལ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་གོ། ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་རང་དུ་བཞག་
པས་གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བར་རྒྱས་བཏབ་ལ། སྤྲེལ་ཡང་། ཇོ་འབྲུབ་པར་ཐུར་
ཅིག་སོགས། དག་བ་འདི་ཆོ་དབང་མེད་མགོན་འབྲུབ་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་
སྟོང་པོར་མཆིས་གྱི་བར། །འཆི་བའི་འཇིགས་དང་རྒྱད་པ་མི་ཐུང་ཞིང་། །དོ་

རྗེ་ཆོ་དང་ལང་ཆོ་མཆོག་གྲུབ་ནས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆོན་འགྲུབ་
 བར་ཤོག། ཞི་ཡེ་རྩམ་སྐྱེས། བྲག་ལྷག་མར་ཉི་ཀའི་ འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་དབལ་
 ལ། བདག་སྐྱེས་འགྲོ་ཁྱེད་ནས། རིག་བྱེད་མ། རྣམས་བཅུ་བརྒྱེད། དེ་ནས་
 དབང་བརྒྱེད། ཞི་བཟླ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ ཞི་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ཤི་ཁྱ་རྒྱ་ ཞི་ཁྱ་རྒྱ་
 ལྷ་ལི་སྐྱེས་འདོད་རྒྱལ་རྣམས་རིང་ཆར་གཅིག། ཤོ་ཐེམ་མོ་ཐེམ་དབང་གམ་
 ཅན། ཤོས་ནག་དབང་རྣམས་རིང་མོ། བད་རྒྱལ། འཇམ་དབལ་ཨ་ལི། ཞི་
 རི་ཆི་བསྟན་ཅ་ཉི་ཉ་སྐྱེས་རྩ་མགྱེན་དབང་རྣམས། དབང་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ།
 གཞན་ཡང་ཨེ་ཤི་སྐྱེས་དབང་བརྒྱེད་རྒྱེན་བརྒྱ། རྒྱེན་དབང་གི་གསོལ་
 འདེབས་སྐབས་སུ་བརྗོད། ཞི་ལྷ་རྒྱ། དག་བ་འདི་ཡིས། ཆོ་རིང་ནད་མེད།
 འབད་དང་སྐྱེས། འགྲོ་རྩམས་བསྐྱེད་འདོད་སྐྱེས། རྒྱ་རྒྱ་མཆོག་མེད་རྣམས་
 བདུན་ཅམ་མམ་ཅི་རིགས། ཞི་རྩེ་རྩེ་མ་མེ། ཞི་སྐྱ་ཁྱ་སྐྱེས། ཞི་སྐྱ་གི། བཟླ་
 ཉི་ཉ་སྐྱེས་རྒྱེན་ཅི་རིགས་བརྒྱ། བ་མོ་མཆོག་ཤི་ཡེ་སྐྱེས། རྒྱ་འཕེལ་གཟུངས་
 རིང་། ཞི་སྐྱ་ར་སྐྱ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཞི་ཁྱ་རྒྱ་ཁྱེ། རྩེ་གཅིག་མ་ཅི་རིགས། ཞི་ཅན་
 མི་གཡོ་དཀར་པོ། རྩེ་པི་ཅི་པི་ཅི་སྐྱེས་ཤེས་རབ་འཕེལ་རྣམས། རྒྱེན་སྐྱེས་
 བདག་ཉིད་སྐྱེས་བསྐྱེད་མ། ཅུལ་བྲལ་གནས། ལྷ་ ཆོས་ཁྱེད་འོད་གསལ་
 སྐྱེས། འཇམ་དབལ། དག་བྱེན་རྒྱབས་དབྱངས་གསལ་བཅས་རྗེས་རྣམས་
 འབྱུ་བདུན་ཅི་འགྲུབ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆོགས་མན་སྟོང་ཆོགས་མཆོད་བརྟེན་བྱ།
 སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་མཆོད་དང་། རྒྱ་མའི་མཆོད་ནས་གསོལ་འདེབས།

ལུས་དགོས་དུག་སེལ་གྲོགས་གཞོད་ནི་སྒྲིགས་ཅི་དགོས་ཀྱང་། དེ་ནས་བཅུད་
ལེན་བསྐྱོད་། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇམ་དཔལ་གསལ། རླུང་རོག་སུམ་
བསལ། བཅུད་འོད་ལྡེ་ནུམ་བར་བསྐྱུས་བསྐྱེམ་རླུང་ཁྲག་བཞི། རང་ཉིད་
སྐད་ཅིག་གིས་ལྷ་མ་གཏི་སྐྱར་གྱུར། ཨོྲཱི་ཤི་ཀ་རི་སྒྲིགས། རྒྱགས་ཆར་བཞི་འམ་
བདུན། རྒྱགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་དང་བཅས་བསལ་བདག་གི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དོ་རྩེར་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། གནས་གསུམ་དོ་
རྩེ་གསུམ་དངོས་ཨོྲཱི་དཀར་སྒྲིགས་གསུམ་གསལ། རྒྱལ་ཀུན་ཕྱིན་སྐྱབས་བསྐྱུས་
དམིགས་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་ལྷག་རྒྱ་གནས་གསུམ་བཞག་ཅིང་འབྲུག་སུམ་བརྩོད།
སྐྱར་ཡང་ལྷག་རྒྱ་བཅས། ཨོྲཱི་ཅི་རིགས་བསྐྱེད། ལུས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་ཐ་ལམ་
གྱི་རང་བཞེན་དུ་བསལ། རྣམ་འཛོམས་ཉེ་སྤྱིང་། ལྷོ་བརྩ་བེད་སྐྱ་དུ། ཞེས་
བརྩོད། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱུ་ལྷན་མའི་སྐྱར་གྱུར། སྤྱི་པོར་རྩེ་
དབུས་ཨོྲཱི་ལས་སྤྱིད་ཞིའི་བདུད་ཅི་བབ་ལུས་གང་དམིགས། ཨོྲཱི་རུ་རྒྱ་རུ་སྒྲིགས།
སྐྱབ་མའི་རྒྱགས་ཅི་འབྲུབ། མཐར་རྩེ་བཞི་བཅས་འོད་ཁྱུ་ལུས་གང་བསལ།
དེ་ནས་རླུང་རོ་ལན་གཅིག་སྐྱ་ནས་བསིང་། སྐྱར་ཁ་ནས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཀུན་
བདུད་ཅི་དཀར་པོ་དང་སྐྱུ་ལས་གང་དམིགས། ལུས་ཅན་བཞི་རྒྱན་ལྷན། ཁོམས་
སྐབས་རི་མང་བྱ། སྐྱར་རང་ཉིད་ཀུན་བཟང་ཡབ་ལུས་སྒྲིགས། རྣམ་མཁའ་སྐྱ་
ནས་དང་བའི་ལུས་ཅན་བཞི་བཟུང་། ལུས་མཐར་ལུས་སེམས་སྒྲིགས་ལྟར།
རིག་དོ་བསྐྱུང་འཇམ་དཔལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱགས། ཆོ་མ། ལེའུ་བདུན། གསོལ་

འདེབས། མཆོག་སྤྱིན་དོ་རྩེ་སོགས་གསོལ་འདེབས། དབྱངས་གསལ་རྟེན་
 མྱོང་བཀྲ་ཤིས་བརྒྱད་པ་བཅས། ཐོར་ཐུན་ལོ། །འདི་རྩེས་སྤོན་བསྟོད་སོགས་
 སྐབས་སུ་དགོས་ཤིགས་སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་བཟླས་
 བསྐྱོམ་ནམས་བྱ། དགྲུང་ཐུན་ལ། འཇམ་དཔལ་འཇུག་སྐྱུགས་ཅུང་བཟླས།
 བཏགས་ཤོལ་རྒྱུད་སྟོང་། གང་སྟོལ་། མཐུལ། སྟོན་ལམ། དོན་གྲུབ་ཡུལ་
 ཐུག་ཀྱང་སྐྱུགས་བཅས་བཞི། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་ཆོགས་བཅད་བཅས་ཟུར་
 བསྐྱིག་ལྟར་དོ། །དེ་ནས་ཆོགས་བཅས་གསལ་ནས། ལྷོ་རང་བྱུང་ཤིག་པ་སོགས།
 དཔལ་ཆེན། འཕྱུག་སྐྱུམ་ཆ་ཤས། གྲུ་རྒྱུ་ཅི་ཤིགས། ལྷོ་ཅི་ཤིགས། ལྷོ་ཆོགས་
 གྲུ་ཀྱང་སྤྱི་དེལ་སོགས། སྤྱི་དེལ། བཟླ་བྱ་སྤྱ བཟླ་ཅི་རྩ། ལྷོ་ལི་གྲུ་ལི། དེ་
 བས་ཆེ་མཆོག་སོགས་དཔལ་དགྲུ་སོ་སོའི་སྐྱུགས་གསུམ་ཅི་ཤིགས། བཀའ་
 མྱོད་སྤྱི་དེལ་སོ་ལྷ་ལ། ལྷོ་བཟླས། ཆེ་མཆོག་ཆེ་ཤམ་ཅན་བདུན་སོགས། སྐད་
 ཅིག་གནམ་ཐུགས་དོ་རྩེ་ནི་སོགས་ལྟར། བཟླ་ཡུ་ཅི་ཤིགས། རྒྱལ་འདུལ་
 སོགས་བཏགས་ན་འདིར་ཅི་ལྟོགས་བཟླ། མཐར་འཁོར་འབར་ལོ་སྟེ། ཉན་ག
 ཟུར་བའི་དག་སྐྱུགས་སོགས་བཟླ། ཐུན་བསྟེ། ལྷོ། ལེ་ཉིད་སྟོང་བ་ཆོས་འཕྱུང་
 སོགས་ཀྱིས། ལེ་མིང་ཅི་ཤིགས། ཁོ་རྒྱ། ཡང་བསྟོན་ འཆར་ག་སོགས་གསལ་དེ་
 སྟོར་སྐྱུགས་ཤིགས་ཅི་ལུས་བཟླ། བསྟོན་སྐྱུགས་བཟླ་སོགས་གང་དགོས་སྐབས་
 ལྟ་སྟུར། དེ་ནས་གསོལ་ཁ་རྒྱུན་དང་དུས་སུ་ཅི་དགོས་བཅས་བྱའོ། །དེ་དག་
 བར་ཐུན་གྱི་བཟླབ་བྱའོ། །མོད་ལ་གྲུ་རྒྱུ་སྟེ་རྩེ་ལྷོ། མ་གསུམ་བཞི་བདུན་

སོགས། རང་ཉིད་རྒྱུད་ཅིག་གིས་གོས་དཀར་མོའི་སྐྱུར་གྱུར། ཇོ་ཨ་གའེ་སོགས་
ག་བྱུངས་བསྒྲ། ཆོ་བརྩུད་བསྐྱུ་སོགས་དམིགས་པ་སྐྱུར། གཏུམ་མོ་སྤྱར་ཞིང་
རྒྱུད་ཁྱུག་བཞི་ཉུང་མཐའ་བྱས་པའི་རིེ་འགྲུབ་བྱ། ཉལ་ཁར་དྲ་རེ་དང་འོད་ཟེར་
ཅན་སྤགས་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས། འབྲུམ་མེ་འབར་ལུས་སྐྱུངས་ཅི་རིགས། ལུས་
སྐྱེན་འཆི་བསྐྱུའི་ནལ་འཕྱོར་བསྐྱོམ། སྐྱོན་ལམ་བར། དེ་ནས་གོང་དུས་མེ་འབར་
དམིགས་པ་གསལ་པེས་ལན་བཞི། བདེན་སྟོབས་བཅས་བཟོད། གཉིད་སྤགས་
ཨ་བུ་ཏ་སོགས། གཙུག་གཏོར་འབར་སྤགས། བཀྲ་ཤིས་བརྒྱུད་བཟོད། འོད་
གསལ་བཟུངས། བམ་སད་མ་ཐག་དབྱངས་གསལ་སོགས་ཤེས་རབ་རྩ་འབྱེད་
བྱའོ། །འདི་ཙམ་རྒྱུན་གྱི་ཡི་དམ་ནར་མ་ཡིན་ལ། སྐབས་སྐབས་སྤྱུག་དང་
ཅི་བསྐྱེན་འོས་པའི་དེ་དེར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུས་མིན་འཆི་བསྐྱོག་དང་། གཙུག་
གཏོར་བྱི་མེད་སོགས་དཔེར་བཞོད་གྲོག་པའི་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་
རབ་ཆོས་མཛེས་བྱེད་རྒྱ་ཡོས་སྒྲ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྒྱབ་དུན་ལ་ཐུང་གི་རྩ་ཐོར་བཞོད་པ་གསལ་མོར་བསྐྱེས་
ཉེ་མི་ཐམ་པས་བྱིས་བདག་ལོགས་འཕེལ།

༥ རྩེ་བཙུན་རིག་བྱེད་མ་ལ་བསྟན་པའི་བླ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བཞུགས་སོ།།

དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་པར། ། རྩི་བཅུན་འཕགས་མའི་ཞབས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། རྟུག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོར་བྱིར་བའི་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ། ། བསྐལ་
 བྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ། ། རང་སྣང་དག་པ་རབ་འབྱམས་
 ཞིང་གི་དབུས། ། རོ་མཚར་སྐྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར། ། རང་གི་སྤྱི་
 བོར་འདབ་སྟོང་བསྐྱེད་དབུས། ། རྟུགས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྩི་བཅུན་རིག་བྱེད་
 མ། ། ། དམར་གསལ་དར་དར་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ཅན། ། མི་འདིགས་ཕྱག་རྒྱ་
 མདའ་གཞུགས་ལ་འཛིན། ། རྩི་རྩི་སྤྱི་ལ་གྲང་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་འབར། ། རྩས་
 བཅས་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་རོ་བོར་བཞུགས། ། ཁྱེ་མ་བྲམ་མ་རྩི་བཅུན་མ། །
 བྱེད་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། ཡུམ་གྲུར་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། ། འགྲོ་བ་ཀུན་
 ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལ། ། རྟུག་པར་འདོད་པས་ཐོང་བ་ཡི། ། བསྐྱམ་ཆགས་ཅན་
 ལ་གཉེར་གྲུར་བའི། ། རྩོན་གྱི་དམ་བཅའ་མ་བསྐྱེད་བར། ། རྒྱལ་དམན་ཉམ་
 ཐག་བདག་ཅག་ལ། ། ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གྱིས་གཟིགས་ནས་སྐྱུ། ། བཅོམ་བའི་ཕྱག་
 གིས་དབུགས་དབྱུང་སྟོལ། ། རྒྱར་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ། བདེ་ཆེན་དཔང་
 གི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། ། ཞེས་སྟེང་ཐོང་ཆུང་པའི་གཉིང་ནས་གསེལ་བདད་ལ། ། བྲམ་མ་རྩི་བཅུན་

ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་མཁུན། ཁེས་དང་། ཨོྲ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྷེ་རྩི་རྩྱུ་སྒྲ་། ཁེས་ཅི་རུས་བརྒྱས། ལོངས་
སྦྱོང་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲུང་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབང་གི་མཛུལ་དུ་ཡིད་གྱི་ཡང་ཡང་ལུལ་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་ལ་མཐར། རྩེ་བཙུན་དགེས་པ་ཆེན་པོས་འོད་དུ་བྱ། །རང་གི་སྦྱི་བོ་ནས་
ཞུགས་སྦྱིང་དབུས་ཐིམ། །ལུས་ཀུན་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅི་དམར་པོས་གང་། །
ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་གཞུག་མའི་གཤིས་སུ་ཨྲ། །སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་
མ་རྩེ་བཙུན་མའི་རོ་བོར་བལྟས་ལ་བསྒྲོ་སྦྱོང་བྱ་ཞིང་རྒྱན་གྱི་སྦྱོང་ལམ་བུའོ། །འདིས་ནི་བདེ་ཆེན་དབང་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུངས་འབུམ་སྒྲགས་ཅིག་བརྒྱའོ། །སམ་མཆོས་ལྷགས་ཡོས་དཔོ་
རྒྱའི་ཆོས་འདོད་བའི་གྲངས་ལ་འཇམ་དབལ་དགེས་པས་གང་གར་སྦྱེལ་བ་མདྲ་ལོ། །

༑ བད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོ་འགྲུགས་བཞུགས། རྩི་ བདེ་ཆེན་འབར་བ་དབང་གི་ཕོ་
བབ་ན། །བདེ་སྦྱོང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །དབང་མཛོད་བད་མཁའ་
འགྲོ་རིག་བྱེད་ཅུལ། །གཙོ་འཁོར་སྒྲུལ་པར་བཅས་པའི་ཐུགས་དམ་བསྒྲུལ། །
༡ རྩེས་ཆགས་འོད་དམར་ལྷགས་ཀྱུ་ཕྱོན་པོ་ཡིས། །འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་
བསྒྲུལ་ཞིང་བསྦྱོང་བྱས་ཏེ། །བདག་གི་སྒྲ་ཆོ་ཉམས་འབྱུང་བརྒྱས་པ་དང་། །
སྦྱོང་དང་ཞི་བའི་ཆོ་བཙུང་མ་ལུས་པ། །ཤལ་ལེན་རྟོ་ཡིས་ལྷགས་བཞེན་བསྒྲུས་
ནས་གྱང་། །དང་མ་སྒྲོག་གི་རྟོན་ལ་བསྟིམ་མཛོད་ནས། །མི་ཤིགས་རྟོ་རྩེ་ཆོ་
ཡི་ཀ་བ་ཚུགས། །གཞོམ་མེད་མཆོག་གི་ལང་ཆོ་གྲུབ་པར་མཛོད། །རགས་
ལུས་མི་ཤིག་དྲངས་མའི་དབྱེད་དུ་སྦྱིན། །ལས་རྒྱུང་འཕོ་བ་རྒྱ་ཏིའི་དབྱེདས་སུ་
ཐིམ། །ཀུན་རྟོག་ཐུན་པ་འོད་གསལ་ངང་དུ་ཡལ། །གཞུག་མཛོད་རྩེ་འོ་སྒྲོག་ལ་

དབང་ཐོབ་མཛོད། །བྲི་གང་ལམ་ལུ་ལྟར་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་བའི། །བདེ་བ་ཆེན་
པོ་རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་ཆོ། །སྟོབས་སུ་གྱུར་བས་འཆི་བདག་དཔུང་བཅོམ་ནས། །
འཆི་མེད་དོན་མེད་ཆོད་བད་གྲུབ་བར་མཛོད། །འོད་གསལ་མ་ཁའ་ལ་ལྟན་གྱིས་
གྲུབ་བའི་གདངས། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་མཚན་དཔེ་སྒྲུང་བ་ཅན། །རྟག་བརྟན་
བསྐྱེས་རྒྱུད་བྲལ་བའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །འགོ་ཀུན་ཆོ་མཆོག་འགྲུབ་བའི་ཤིས་
པ་རྩེ་ལ། །ཞི་བཏྲ་རྒྱ་གཞི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལྟེ་རྩི་བརྩ་རྩ་ལྟེ་སྒྲུ་རྒྱ། །ཞེས་པའང་མེས་ག་
རྒྱ་རྩེད་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་རྒྱལ་དང་ཐུང་བའི་འགྲུབ་རྩེད་དག་བའི་བར་མི་ཐམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བྱིས་
པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ བཏྲ་ལོ། ॥

༥ སྒྲུང་སྒྲིང་མ་ལུས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཁོང་། །གདོད་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱས་
པ་འཇམ་པའི་དཔལ། །ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་མེད་པས། །མཉམ་
ཉིད་ངང་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུད། །ཐ་མལ་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་བྲལ་བར་
ཞོག །གསལ་རིག་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འདི་ཀ་ལ། །བསྐྱོམས་ནས་གསལ་བ་
གསར་དུ་འཆོལ་མི་དགོས། །གསལ་ལེ་ཡེ་རེ་བ་འདི་རང་གི་བབས། །གསལ་
བའི་རོ་བོ་བྱིན་གང་དུ་ཡང་། །མ་གྲུབ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བཞིན་མཐའ་
དབུས་བྲལ། །གསལ་ཙམ་དེ་ཉིད་སྟོང་བར་རང་གིས་གནས། །སྟོས་བྱས་
སྟོང་བ་རང་མགོ་མ་བསྐྱོར་ཅིག །རང་སེམས་གསལ་བ་རང་གི་ཉམས་སྟོང་
ལ། །གསལ་བཞིན་མ་སྐྱེས་སྟོང་བར་རང་གིས་སྟོང་། །གསལ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་བཛོད་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད། །གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་རུས་ཏེ་རང་གིས་

རྟོགས། །བརྟགས་ཤིང་བཅོས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་རྟོག་པའི་དྲིས། །མ་བཅོས་
 རྣལ་མར་བཞག་ནས་སོ་ཟིན་ཆོ། །གཞུག་མ་རྒྱལ་པོའི་རང་ཞལ་རང་ལ་མཛོན། །
 ཐེ་ཆོ་མ་དྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆོད་པར་འགྱུར། །ཡེ་ནས་འདི་ལྟར་ཡིན་མོད་ཐོག་མེད་
 བས། །གོ་མས་པ་རྟོག་པའི་རྟོག་མ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །བཞག་ཀྱང་འདི་ཞེས་
 དེས་པ་མི་རྟོན་ལ། །དབྱེད་ཀྱང་རྣལ་མ་མཐོང་བར་དཀའ་བས་ན། །དང་པོ་
 རྟོག་པའི་བརྒྱབས་ཞི་བའི་ཕྱིར། །མ་བསྐྱལ་རྟོག་མ་དྲངས་པའི་ཚུ་ལྟོས་ལ། །
 དཔེ་དེས་རང་སེམས་རང་བབས་ལྟོད་མཁས་པའི། །བཞག་ཐབས་མན་ངག་
 གོ་མས་པ་གནད་དུ་ཆོ། །མ་བཅོས་བཞག་པས་བཅོས་མེད་གཤིས་གྱི་དོན། །
 རང་གིས་གསལ་ན་དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆོ། །སྤང་སྤིང་གདར་ག་དེ་ཉིད་གཅིག་
 ལུས་ཆོད། །བྱ་སྤྱོད་ཆེ་ཐེག་པའི་ཕྱི་མོར་བགྱོད། །བརྫོད་མེད་དེག་པ་མཛོན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། །གསལ་འཛིན་སྟོང་འཛིན་འཛིན་སྤངས་དབྱིངས་སུ་ཡལ། །
 རི་ལྟར་སྤང་ཡང་གཞུག་མའི་རང་དུ་གནས། །དེ་འདྲ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལགས། །སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་པལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྟེན་གང་ཤར་གྱིས་པ་དག་ཞིང་
 བཀྲ་ཤིས། །

༥ ས་གསུམ་དག་ན་ཡིད་འོང་སྒྲུ་གཅིག་ལ། །སྤྱིང་རྗེའི་གཞོན་ལུ་མ་ནི་ཁྱོད་
 ལ་འདུན། །བདེ་བའི་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཐབས་གཞན་གྱིས། །སངས་རྒྱས་
 ཉིད་དུ་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ཀྱི་གདོད་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན། །
 སྤྱིང་ལ་མཛོན་སུམ་ཉིད་དུ་གསལ་བྱེད་པ། །ཐབས་གྱི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་

ཐུ་སྤྲོས་ཀྱི། ཁོ་སར་རྒྱས་པའི་སྤྲོ་ཕྱི་འཕུང་བར་མཛོད། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ཡུལ་ནི་འདི་ལགས་ཏེ། བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན་
གྱིས། བདེ་ཆེན་གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐོང་། བདེ་མཆོག་རྟག་
པའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པར་མཛོད། འོ་ཐུ་འདི་ལྷགས་ཡོས་སྒྲ་༡ འཚོས་༡ ལལ་འདོད་རྒྱལ་
སྤྲོ་བ་ལྷན་མི་ལམ་པས་བྲིས་པའོ། །

༥ དབལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཞུགས་སོ། ། ཨ། མདུན་མཁར་
པ་སྤྲོ་དཀར་སེར་དབུས། རབ་དཀར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་། སྤྲོ་མེད་
ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ། དམར་སེར་རྒྱ་ཡིག་ཁྱེད་མས་མཛོད། འོད་དུ་ཁྱེད་
སྤྲོ་ཕྱི་གིས། དབལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། འཛིགས་མེད་སེང་གའི་
ང་འོ་ཅན། ཚོས་གོས་གསུམ་གསོལ་ཕྱེད་སྤྲོ་ལ་བཞུགས། ཡུག་གཡས་མཁའ་
ལ་སྤྲོ་མཛུབ་གདེངས། གཡོན་པས་གྲོགས་པམ་རྣམ་པར་འཛོན། སྤྲོ་སྤྲོ་
དབུས་དཀར་སེར་པ་སྤྲོ་ལྷན་པས། གཡོན་ལྷན་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་ནི། ཤིན་ཏུ་ནི་
བསྐྱབས་སྤྲོ་གཡས། ལྷན་ལྷན་ཐོན་པོ་གཡོན་ན་བསྐྱབས། ཤེས་རབ་འོད་
ཟེར་ཀྱན་ཏུ་འཕྱོ། སྤྲོ་སྤྲོ་ཀར་སྒྲ་བ་དྲི་མེད་ལ། འབར་བའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཕྱེད་
བཞི། མར་མེ་ལྷ་ཤུའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བ་རྒྱས་པར་བསམ། །
ཚོ་མ་དུ་གྲུ་རྒྱུ་མ་ཉི་བཟླ་ས་ར་ད་ལུ་སྤྲོ་དུ། བདུན་གྱི་ཞགལ་བཙོན་བན། ཟབ་
མའི་ཤེས་རབ་རང་གོལ་ནས། རྒྱལ་གསུང་རང་དབང་གིས་འབྱེད་པའི། ཚད་མའི་སྤྲོ་གོས་འཕེལ་བར་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་རྒྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

འཕྱུར། ལྷན་མཐར་གསོལ་བ་གདབ་བཞི། ཨེ་མ། དཔལ་ལྷན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་
ཟེར་ལས། ཀུན་ཏུ་ཕན་བདེའི་འཛིན་ཏེན་དག་མཛད་པའི། རྒྱུགས་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྗེ་ཏ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པར་གསོལ་བ་
འདེབས། འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་རྩོན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། རྒྱགས་ཀར་དཔལ་གྱི་
བེའུར་རབ་བཞུགས་ནས། གྲི་མེད་རིགས་ལམ་རིག་པའི་མེ་པོ་ཆེ། རྫོངས་
པའི་ཆང་ཆིང་འབྲུག་པོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད། འདི་ན་ཟབ་མའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་ལ། རྫོ་གྲོས་ཇི་བཞིན་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་པས། མགོན་པོ་ཁྱེད་
ལ་གྲས་པས་འཇོལ་འདེབས་ན། བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས། རིག་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་གསལ་སྒྲུ་མའི་ཁམས། ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
དང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ། རྩུ་ལ་རྩུ་བཞག་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིས། འདུག་
ས་འདི་རུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གྱུར། མི་འཕྲོག་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཤེས་
རབ་ནི། གྲི་མེད་སྟོན་ཀའི་རྩལ་བ་ལྟར་དཀར་ཞིང་། གཟུངས་སྟོབས་ཉིང་
འཛིན་བྱེ་བའི་འོད་བཟང་གིས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛུང་མཛེས་པར་བྱེད་གྱུར་
ཅིག །མི་ཐམ་པས་སོ། །

༡ ཟབ་ཁྲིད་གནད་བསྟུན་སྒྲོར་བདུད་
ཅིའི་ཡང་ཁུན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

སྒོན་འགོའི་དག་འདོན་ཐར་ལམ་རབ་གསལ་བཞུགས་སོ། ། སྤྲེལ་མ་མ་བྱེན། ལན་གསུམ། དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀར་ལྷ་དུམ་ལ་ར་འབྲ། རྟེན་ན་དོན་ཆེ་ཡིད་བཞིན་ཅོར་ལས་
ལྷག་འདི་འབྲ་རྟེན་བ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ལ། འོན་ཆེན་གང་གི་འདུན་མ་
མི་སྤྲེལ་བ་ལ། འོན་མེད་རྒྱུད་ཟར་གྱུར་བ་བདག་ཅག་ལ། འདོན་མཆོག་ཀུན་
འདུས་སྤྲེལ་མའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱེད་པར་བྱིན་
གིས་རྫོབས། འཕྲིན་ལྷན་རྒྱུད་ལོ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྒྲོག་བཞིན་
གཡོ། རྟོན་བཅུད་གང་ལ་བསམ་གྱུང་འཛིག་པའི་ཆོས། འཆི་བར་རེས་ཤིང་
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་གྱུང་། རྟག་འཛིན་སེམས་གིས་རང་མགོ་བསྒྲོར་ནས་སྤྲེལ། །
བག་མེད་རང་དུ་གནས་བ་བདག་ཅག་ལ། འདོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་སྤྲེལ་མའི་
ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། མི་རྟག་འཆི་བ་བྲན་པར་བྱིན་གིས་རྫོབས། འཕྲིན་
རྒྱུད་ལོ། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་ཟ། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་
བ་མེད་པའི་ལམ་འདི་ལས། འཕོར་དང་ལྷ་རན་འདས་པའི་ཆོས་སུ་སྤྲུང་། །
རང་བྱས་རང་ལ་སྤྱིན་པར་རེས་ན་ཡང་། རྒྱལ་བཞིན་འཇུག་ལྷོག་མི་རུས་

བདག་ཅག་ལ། །དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་སྤྱི་མའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །
དག་སྒྲིག་སྤང་དོར་བགྱིད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དམིགས་རྒྱུད་གསུམ་པོ། །བཟོད་
བར་དཀའ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་དང་ལྷན། །བདེ་བར་སྤྱང་བས་ཡིད་བསྐྱུས་
འགྱུར་བ་ཅན། །ཟག་བཅས་ཡུང་པོ་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ། །ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བ་མེ་ཡི་འོབས་འདྲ་ཡང་། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཆགས་ལྷན་བདག་
ཅག་ལ། །དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་སྤྱི་མའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །ངེས་འབྱུང་
བསམ་བ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དམིགས་རྒྱུད་བཞི་པོ། །དེ་ནས་ཐུན་མིན་སྒྲོམ་འགྲོའི་
སྐབས་འགྲོ་ནི། མདུན་དུ་དབག་བསམ་གྱིང་ཆེན་ཡལ་ག་ལྟའི། །དབུས་སུ་སྤྱི་མ་
ཨོ་ཀྱན་དོ་རྩེ་འཆང་། །བརྒྱད་པའི་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོས་བསྒྲོར། །མདུན་
དུ་སྟོན་མཆོག་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །གཡས་སུ་ཉེ་སྐྱེས་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་ཆོགས། །རྒྱལ་ཏུ་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་རྣམ་པ་ཅན། །གཡོན་
དུ་མཆོག་བརྒྱད་ཉལ་རང་དགེ་འདུན་དང་། །མཐའ་སྒྲོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱོང་
ཆོགས་རྣམས་ཏེ། །སྒྲོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་སྐབས་ཡལ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །
མ་ཆངས་མེད་བ་ཉིལ་གོང་ལྟར་གསལ་བའི། །མདུན་དུ་རང་དང་མ་སོགས་
སྟོས་བཅས་དང་། །མཁའ་ཁྱབ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་གྲུས་བཏུང་དེ། །དུས་
འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར། །ཡིད་ཆེས་མཆོག་གིས་སྐབས་སུ་
འགྲོ་བར་བསམ། །ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་གང་བཡི། །སྤྱི་དམ་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་

འདུན་ལ། །བདག་དང་འགྲོ་བྱུག་གྲུས་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སྐྱབས་ལུལ་དེ་ལྟ་བུའི་
མདུན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཆོད་མེད་བཞིལ་བློ་སྦྱང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་
སོགས་ཅི་རིགས་བསགས། དོངས་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཏྲ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
སྐྱས་བཅས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །བདག་གྲང་
མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་བསྐྱེད་བྱའི་ཕྱིར། །འཁྲུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །འདི་འབྲས་བསགས། རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱགས་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་ཆུལ་བྱང་པར་གྱི་ཆུལ་དུ།
བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
ཞེས་བཤད་ཅི་རིགས་བརྗོད་དོ། །མརྒྱལ་ལ་ཆོས་བུ་བཀོད་ལ། ཨོྲཱ་ཨུཾ་ཧྲཱི། ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་
ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །རང་སྤང་མ་འགགས་ལོངས་སྐྱུ་རིགས་ལྡེའི་
ཞིང་། །མཁའ་ཁྱབ་རྒྱལ་སྐྱའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྣམས། །ཀུན་བཟང་བདེ་
ཆེན་མཆོད་པའི་སྒྲིབ་དུ་འབུལ། །ཨོྲཱ་རྩྱ་མརྒྱལ་བུ་ཇ་མེ་གླ་ས་མུང་སྒྲ་ར་ཏ་
ས་མ་ཡེ་ཨུཾ་ཧྲཱི། ཞེས་འབུལ། དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ནི། ཨུ། བདག་གི་སྒྱི་
གཙུག་པད་རྒྱའི་གདན་སྟེང་དུ། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་རྒྱ་བའི་མདོག་ །
དོ་རྗེ་དྲིལ་འཛིན་སྟེམས་མ་ཡུམ་དང་འབྱུང་། །ལོངས་སྐྱའི་ཆས་རྫོགས་དོ་རྗེའི་
སྒྱིལ་གྲང་བཞུགས། །ཐུགས་ཀར་རྒྱ་སྟེང་རྩྱུ་ལ་ཡིག་བརྒྱས་བསྐྱོར། །བདུང་
ཅིའི་རྒྱན་བབ་སྟེགས་སྒྲིབ་དག་པར་གྱུར། །སྐྱབས་བཞི་ཆོང་བའི་སྐྱོན་ས་བདུང་ཅི་འཕེབ་
སྦྱང་གི་དམིགས་པ་བཅས་ཡིག་བརྒྱ་བསྐྱེད། ཐུན་མཐར། མཁོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་ཆོངས་

པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །སྒྲ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་
མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་དྲེ་རྡོ་པ་སྟེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །
འགོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་
ལོ་བཤགས་སོ། །སྤྲིག་སྤྲིག་ཉེས་ལྟར་བྱི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བདེ་བས་དྲོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་
ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གནང་བ་བྱིན་ནས་རང་ལ་ཐིམ་བས་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུར་གྱུར་པར་བསམ་ལ་ཡིག་རྒྱལ་བཟ། མཐར་ དགོ་བ་འདི་ཡིས་
སྐུར་དུ་བདག །དྲོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འགྲུབ་གྱུར་ཤོག་པར། །བདག་དང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཀུན་དག་ཅིང། །འདི་ནས་བྱང་
ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར། །དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པར་ཤོག །ཅིས་ཤོགས་སྒྲོན་ལམ་
གདབ་པོ། ॥

༡ ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཨེ་མ་རྟོ། རང་སྣང་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཞིང་ཁམས་
སྟ། །རང་ལུས་དྲོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མར་གསལ་བའི། །སྤྱི་བོར་ཆུ་སྤྲེས་འདབ་
སྒྲིང་ཉི་ལྷའི་སྤྲིང་། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཨོ་ཀུན་དྲོ་རྗེ་འཆང་། །དཀར་
དམར་ཞི་འཇུག་དྲོ་རྗེ་ཐོད་བུམ་བསྐྱམས། །ལོངས་སྤྱིའི་ཆས་རྫོགས་མཆོ་རྒྱལ་
ཡུམ་དང་འབྲིལ། །སྤྱི་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་སྤེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །རྩ་བ་རྒྱུད་

སྒྲུ་མ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་བཅས། ཁྱིལ་གྱི་གང་ལུ་བྱེ་བ་བཞིན་དུ་བཞུགས། །
 ར་ཡབ་སྐྱིད་ནས་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ། ཆར་ལྟར་བབ་པ་བསྒྲོམས་པའི་རྟེན་
 ལ་ཐིམ། །རྩྭ། ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་སྐོག་སྐོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་གསུམ་མམ་བདུན་བརྗོད་པས་
 སྒྱུན་དངས་ལ་བསྐྱེམས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བཞི། རྟོ་རྩལ་སྟེད་ལུས་བདུད་གྲུས་
 བས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤང་བྱིད་གཞིར་བཞེངས་ཀྱན་བཟང་མཆོད་པས་མཆོད། །
 ཆོ་རབས་ནས་བསགས་སྤྱིག་ལྷུང་ཅི་མཆིས་བཤགས། །འཁོར་འདས་དགོ་
 ཆོགས་ཀྱན་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། །འགོ་ཁམས་རི་བྱིད་རྩོམ་རྩོམ་ལྟར་བཞུགས་
 བས། །ཐབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་དུ་གསོལ། །དགོ་ཆོགས་མ་ལུས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །གསོལ་བཀའ་བཀའ། ལུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་དབང་གི་
 ཐོ་བྱང་དུ། །བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་སྟེ། །འཛམ་བུའི་གླིང་
 དུ་འགོ་བའི་དོན་ལ་བྱོན། །རིག་འཛིན་མཁའ་འགོ་མང་པོའི་འཁོར་གྱིས་བསྒྲོར། །
 བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཨོ་རྒྱན་བསྐྱེད་འབྱུང་
 གནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་ལ་དབང་བསྐྱེད་བྱིན་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་གསོལ།
 ཞེས་མེས་གྲུས་གདུང་ཤུགས་དུག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་འོད་ཟེར་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་སྐྱི་བོ་ནས་དབང་
 བསྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་པར་བསམ། །གཞན་ཡང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་དང་ཡི་དམ་གང་ཡང་རུང་བ་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དབེར་མཆོཅན་རྟམ་གྱིན་ལྟ་བུ་ལ་རོ་བོ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་པ་རྟམ་གྱིན་དུ་
 གསལ་བཏབ་ལ། དམར་ནག་གྲུ་གསུམ་དབང་གི་ཆོགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོའི་རྗེས་སྟེ། བདག་
 ལ་དབང་བསྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱི་གསོལ། །ཞེས་སྐྱེར་བའི་ཆོག་བདུན་པོས་གསོལ་
 བ་བཏབ། དེ་བཞེན་གཤིན་རྗེའི་གཤིད་ལ། མཐིང་ནག་ཨོ་ལས་སྐོགས་བགོམ། །ཐུན་མཐར་དབང་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཐམ་ཀྱུ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

བཞིལེན་པའི། སྤྱོད་མའི་གནས་གསུམ་ཡི་གོ་འབྱུག་གསུམ་ལས། འོད་ཟེར་དཀར་
དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་ནས་སྟ། རང་གི་གནས་གསུམ་ཐིམ་པས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས། སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་མ་འཁོར་བཅས་འོད་དྲུ་ལྟ། ཆོངས་པའི་ལམ་ནས་
སྒྲིང་གི་ཐིག་ལེར་ཐིམ། སྤྱོད་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་པ། སེམས་
ཉིད་གཏུག་མཆོས་སྒྲིའི་རང་བཞག་པས། སྒྲིབ་པ་བཞི་དག་དབང་བཞིའི་ཡོ་
ཤེས་ཐོབ། ལམ་བཞི་འབྱོངས་ཤིང་སྒྲིབ་ཞི་མདོན་གྱུར་པའི། བྱིན་རྒྱལས་
དབང་བསྐྱར་མ་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར། ཅིས་བསམ་ལ་བརྟུ་བྱ་བྱུ་ཅི་རིགས་བགྲང་མཐར།
སྒྲིབ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྤྱོད་མ་ལོགས་སྒྲིབ་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། སྒྲིབ་འགྲེའི་དག་འདོན་འདི་
ནི་མི་ཐམ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པས་བསྐྱེདས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ༩༡

༥ ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱལ་སྐུ་ཆར་འབེབས་
བཞུགས་སོ། །

ཞུ་ རང་ལུས་ཐ་མལ་གནས་པའི་མདུན་མཁའ་ལ། ཁོ་རྒྱུན་བྱི་མེད་རྒྱ་ནག་གོ་
ཤའི་མཚོ། གཏིང་ཟབ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔ་རྒྱས་གང་བའི། དབུས་སུ་རིན་
ཆེན་པད་སྒོང་འདབ་རྒྱས་སྟེང་། སྒྲུབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཁོ་རྒྱུན་དོ་རྩེ་འཆང་།
མཚན་དཔེའི་དབལ་འབར་མཚོ་རྒྱལ་ཡུམ་དང་འབྲེལ། བྱུག་གཡས་དོ་རྩེ་
གཡོན་པས་ཐོད་བུམ་བསྐྱམས། དར་དང་རིན་ཆེན་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས།
འོད་ལྗེའི་སྒྲོང་ན་བདེ་ཆེན་གཟི་བྱིན་འབར། །འཕོར་དུ་ཅ་གསུམ་རྒྱ་མཚོ་
སྒྲིན་ལྟར་གཏིབས། བྱིན་རྒྱལ་སྐུ་གསལ་རྩེའི་ཆར་འབེབས་བདག་ལ་གཟིགས།
རྒྱལ་ཀྱན་ངོ་བོ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུར། གཏུང་བྱུགས་དྲག་པོས་དད་བྱུག་
ཏྲག་ཏུ་འཛུལ། ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཆོག་ས། ཀྱན་
བཟང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་དུ་དམིགས་ནས་འབུལ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
སྟེག་ལྟངས་ལུས་བཤགས། སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི། རྒྱབ་
བདག་གཅིག་སྤུ་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལ། སྦྱིང་ནས་ཡི་རང་དད་པས་གསོལ་
འདེབས་ཤིང་། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་འབེབ་པར་བསྐྱུལ། རང་གཞན་
དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཀྱན་བསྟོམ་ནས། འགོ་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་རི་སྟོང་གནས་གྱི་

བར། །མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱི་ཆུ་མ་ཐར་རྗེས་བསྟེགས་ཏེ། །མཁའ་ཁྱབ་འགོ་བ་
འདྲེན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་མཁུན་བཙུང་འགྲེང་ཆེན་
པོ། །དུས་ངན་སྟེགས་མའི་སྐྱབས་གཅིག་རིན་པོ་ཆེ། །ལུ་བདོའི་རྒྱད་པས་
མནར་བཞིན་གསུང་བྱགས་གྱིས། །གསོལ་འདེབས་བྱ་ལ་བཙུང་བས་ལྷུང་དུ་
གཟིགས། །དགོངས་པའི་གྲོང་ནས་བྱགས་རྗེའི་ཕྱལ་ལྷུངས་ལ། །མོས་ལྷན་
བདག་གི་སྟིང་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རྟགས་དང་མཚན་མ་ལྷུང་དུ་བསྟན་པ་
དང་། །མཚོག་དང་བྱན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱས་ལ་ཆོག་བདུན་
གསོལ་འདེབས་ཅི་ལུས་ལྟུང་། །མོས་བྱས་གྱིས་གསོལ་བ་བདེ་བས་སྒྲུབ་ལ་བཟུམ་གྱི་སྟུང་
མཚམས་དང་། །བྱགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཟེར་སྣ་ལུ་བ་ཐག་ལྷར་འཁྱུང་བ་རང་གི་སྟིང་
གར་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། །བརྟུ་རུ་ཅི་རིགས་བརྒྱ་ཐུན་མཐར། །སྒྲ་
མའི་གནས་གསུམ་ཡི་གོ་འབྲུ་གསུམ་ལས། །འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་
གསུམ་བྱུང་ནས་སྟ། །རང་གི་གནས་གསུམ་ཐིམ་པས་སྟོགས་གསུམ་གྱི། །སྒྲིབ་
བྱུང་སྟུ་གསུང་བྱགས་གྱི་དོ་རྗེར་བྱུང་། །མཐར་ནི་སྒྲ་མ་འཁོར་བཅས་འོད་དུ་
ལྷ། །དཀར་དམར་ཐིག་ལེ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ་རྟ། །རང་གི་སྟིང་གར་ཐིམ་པས་
སྒྲ་མའི་བྱགས། །རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྷན་སྟེམས་སྒྲུང་གནས། །ཨ་
ལྷ་ཞེས་བརྗོད་ལ་ཡེ་ནས་བཙོས་བརྒྱུར་སྒྲུང་སྒྲུང་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ཉིད་གདོད་མའི་ཆོས་སྟུ་
ཆེན་པོའི་རང་ཁལ་བཟ། །སྒྲར་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ལ་དགོ་བ་བསྟོ་
ཞིང་ཤིས་པ་བརྗོད་པས་བདེ་ལེགས་སྟུ་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཅས་པའི་གྲོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་
ཡར་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་གྱུ་རུ་བརྒྱའི་བྱན་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་མི་ལམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་ཡིད་གྱི་མཚོ་ལས་བྱུང་བ་དགོལ། །མཛྲ་ལྷ། །

དོ་རྩེའི་ཚོགས་བདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་མཆོད་དཔལ་གྱི་བུམ་བཟང་། ༡༥༡

༥ དོ་རྩེའི་ཚོགས་བདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་མཆོད་
དཔལ་གྱི་བུམ་བཟང་བཞུགས་སོ། །

གཙང་ཚོགས་ཅི་འཕྱོར་བའི་དམ་ཆས་བཤམས་ལ། རྩྭ་ ལྷ་ལས་ཚས་དབྱིངས་དང་མཉམ་
ཀ་བླ་ལར། རྩྭ་ལས་སྒྲིང་མིང་འདོད་ཡོན་ཚོགས་སུ་བཤམས། རྩྭ་གིས་བདེ་
ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བར་བསྐྱར། རྩྭ་ཡིས་ཅུ་གསུམ་ལྟ་ཚོགས་དབྱིས་བ་བསྐྱར། །
རྩྭ་ལྷ་རྩྭ་རྩྭ་ས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱར། ཚོགས་ཁོང་སྐྱོན་འདྲེན་ཁོང་མཆོད་བ་འབྲེལ་བའི། རྩྭ་ རྩྭ་རྩྭ་
ཡུལ་གྱི་རྩལ་བྱང་མཚམས་། བསྐྱར་གེ་སར་སྒྲོང་པོ་ལ་། ཡ་མཚན་མཚོག་གི་
དངོས་གྲུབ་བརྟེས་། བསྐྱར་འབྱུང་གནས་ཁེས་སུ་གྲགས་། འཁོར་དུ་མཁའ་འགོ་
མང་པོས་བསྐྱོར་། བྱིད་ཀྱི་རྩེས་སུ་བདག་སྐྱུབ་གྱིས་། འདོད་ཡོན་ཚོགས་ལ་
སྐྱོན་འདྲེན་ན་། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ་། གནས་མཚོག་
འདི་རུ་བྱིན་པོ་ལ་། ཚོགས་མཆོད་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིར་བསྐྱར་། སྐྱུབ་མཚོག་
བདག་ལ་དབང་བཞི་བསྐྱར་། བཤེགས་དང་འོག་འདྲེན་བར་ཆད་སོལ་། མཚོག་
དང་སྐྱོན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྒྲོལ་། རྩྭ་སྒྲུ་མ་རྩེ་བཙུན་བསྐྱར་ཐོད་ཐོད་རྩལ་། རིག་
འཛིན་མཁའ་འགོའི་ཚོགས་དང་བཅས་བ་ཡི་། ཅུ་གསུམ་ཀྱུན་འདུས་རྒྱལ་
བའི་དབྱིལ་འཁོར་ལ་། མས་གྲུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་།
བདག་གཞན་སྒོ་གསུམ་དགོ་ཚོགས་འོངས་སྐྱོད་བཅས་། སྒྲིང་མིང་འདོད་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

ཡོན་དགེས་དགུ་མ་ཚང་མེད་ཅེས་བཟང་བདེ་ཆེན་ཆོག་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
འབུལ་ཅེས་ཐུགས་བརྩེས་དགེས་བཞེས་ཐུགས་དམ་སྒོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་
འདེབས་སོགས་ཀྱི་རྩིན་པོ་ཆེ་ བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག་རིག་འཛིན་མཁའ་འགྲོའི་
ཆོག་གས་ མོས་ལྷན་བུ་ལ་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་ དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་
ཐམས་ཅད་སྦྱང་དུ་གསོལ་ཅེས་ བྱིན་དགས་པའི་བར་ཆད་དབྱིངས་སུ་སྒྲོལ། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འབུལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཞིང་། །ཆོ་བསྙེད་ཉམས་རྟོགས་ཡར་
ངོའི་རྒྱ་བཞིན་འཁེལ། །བསམ་པ་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
ཞི་ཞུ་རྩྱུ་བརྩ་ཀྱི་རུ་བཏུ་སྒྲིལ་རྩྱུ་ ཞེས་བཤད་གསེར་འཕྱང་གི་ཡོད་དཔོ་རྒྱའི་ཆོས་བརྒྱལ་འཇམ་
དཔལ་དགེས་པའི་ཡིད་གྱི་མཆོ་ལས་སྦྱང་བའི་ནོར་བུ་བསམ་འཁེལ་ཡང་དག་པ་མཛད་ལོ། །

༥ དགའ་རབ་དོ་རྗེའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་ཆར་འཁེབ་བཞུགས། ཞུ། བདག་གི་
སྤྱི་གཙུག་པད་རྒྱའི་གདན་སྟེང་དུ། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྒྲུལ་པའི་
སྒྲུ། །དགའ་རབ་དོ་རྗེ་དཀར་གསལ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཆས། །མཚན་དཔེའི་དཔལ་
འབར་ཆོས་འཆད་ཐུག་རྒྱ་ཅན། །རབ་འབུམས་སྒྲུབས་ཀུན་འདུས་པའི་རོ་
བོར་དམིགས། །སྤྱིང་ནས་གཏུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བཏབ་པས། །ཐུགས་
རྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྫབས་འཕོས་པར་བསམ། །ཡང་ཟབ་སྒྲ་མའི་སྟིང་
པོ་རྟག་ཏུ་བསྒྲང་། །ཞི་ཞུ་མ་རྩུ་ཀྱི་རུ་བཏུ་བརྩ་བརྩ་རྩྱུ་ བྱིན་རྫབས་
ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ། །འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་སྒྲུལ་བ་མཛད་ལོ། །མེ་བྱ་ལྷ་ཉ་ཆོས་
ཉལ་ལོ། །དགེ་

༡ དོ་ཨེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནི། སྒྲུབས་སེམས་ཚད་མེད་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་། ལ། མཁའ་
དགྲིལ་དང་པའི་དབྱིངས་ཉི་ལྟར། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེ། དོ་ཨེ་སེམས་
དཔའ་བླ་པའི་མདོག་ །ཁིལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལབར། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྒྲུའི་ཆ་ལུགས་ཅན། །ཐུག་གཡས་དོ་ཨེ་ཐུགས་ཀར་གཏོང་། །གཡོན་པས་
དེལ་བྱ་དགྲུ་ལ་བརྟེན། །སྒྲེམ་མ་དཀར་མོ་གི་ཐོད་ཅན། །བདེ་སྤོང་མཉམ་
པར་སྦྱར་བས་འབྱུང་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་སྤངས་དབྱལ་བསྒྲོམ། །རྒྱལ་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་རབ་འབྱམས་ཀྱང་། །མ་ལུས་པར་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཐུགས་
དབྱུས་ལྷ་སྟེང་དོ་ཨེའི་དབུས། །རྩྱུ་ལ་ཡི་གེ་དུག་པས་བསྒྲོམ། །སྤང་སྤྱིད་ནམ་
དག་བདེ་བ་ཆེ། དོ་ཨེ་སེམས་དཔའི་རང་ཏུ་སང་། མོ་བརྩ་ས་དུ་རྩྱུ་ ཏུས་གསུམ་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་པོ་དཔལ་ལྡན་དོ་ཨེ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་དུག་པ། མཚན་འདི་གང་གིས་
ཐོས་པ་དེས་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བྱུང་བ་བྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་ཨེ་སེམས་དཔའི་ཁྱིམ་ཁམས་སུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། མདོན་
ཤེས་དང་ལྡན་ཁིང་ལྷག་མཐོང་གི་མིག་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱལ་པའི་སྤྲས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྤྱི་མདོ་
དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་འདི་འབུམ་ཐུག་གཅིག་བརྩོན་ན་རྩ་པའི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ཡང་
ཞིབ་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཐུག་དོར་དུག་པོ་གསུམ་འདུལ་གྱི་རྒྱད་ལས་གསུངས་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་ལས། དོ་ཨེ་
སེམས་དཔའི་མཚན་ཙམ་ཞིག །ལན་གཅིག་ཙམ་ཡང་བརྩོན་ལྷུར་ན། །འདི་ནི་སྤྱང་བཟླ་ཆེན་པོ། །སྤྱང་
ཅིག་དོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་པོ་མཆོག་དང་དབྱེས་དོར་གསང་འདུས་
ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔལ་ཡང་དག་ཉེ་དུ་གསུམ་པ་དོ་ཨེ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱང་དོ་ཨེ་སེམས་དཔའི་ཉིད་ཡིན་
ལ་དོ་ཨེ་སེམས་དཔའི་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་འདི་ལྟར་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དུག་ཏུ་བདག་གཞན་
ནས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པས། ད་ལྟ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུག་དྲན་པ་
ཙམ་གྱིས་ཉམ་ཆགས་སྤིག་སྤྱིབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་མདོར་ན་ཕྱོགས་བརྩུ་ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་ཀྱུ་མཆོད་གསུང་འབུམ།

ཅད་དཔལ་ལྡན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་འདུས་ཤིང་། གསང་སྤྲུགས་དང་རིག་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་
བྱུག་པ་འདི་ལ་འདུས་པས་ལྷ་སྤྲུགས་འདི་དག་གི་ཡན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་གསུངས་སོ། །ཕྱན་
མཐར་མཆོད་བསྟོད་ནི། ཧྲི། དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་གྱིས་ནམ་སྤྱལ་ཏེ། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོ་བྲུ་མེད་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས། །མཁའ་དབྱིངས་ནམ་དག་ཀྱུ་ཆེར་ཡོངས་
བཀོད་དེ། བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཀྱུ་མཆོས་མཆོད། །ཞོ་མ་དྲུ་སྤྱུ་ཁ་
བརྩ་ས་དྲུ་རྩེ་རྩྱུ་པོ་རྩེ་སྤྱུ་ར་ཏ་སྤྱི། ཧྲི། རོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེ། །
རོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན། རོ་རྩེ་དང་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། བྱུག་འཆོལ་
བྱུག་ན་རོ་རྩེ་ལའོ། །ཞེས་བྱས་ལྟར་སྤྲང་ཡོད་གསལ་དང་དུ་བསྟ། སྤྲུང་ཡང་ཟུང་འཇུག་
སྤྱུ་མའི་སྤྲུང་ལང་ལ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྤྲུང་དུ་བདག་ རོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་འབྱུང་
སྤྲུང་ནས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དང་། རོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེ། རོ་རྩེ་
ཀྱུ་ལ་པོ་བདེ་བ་ཆེ། །བཟླ་ཤིས་ཀུན་གྱི་བཟླ་ཤིས་བས། རོན་གྲུབ་བསམ་
པ་གྲུབ་པར་ཤོག། ཅིས་པའང་རབ་ཆོས་ལྷགས་བྱི་བླ་པ་ཆོས་པ་ལ་སྤྱུང་བ་རྒྱུད་དགོན་གྱི་རི་ཁྱོད་དུ་
མི་ཡམ་མི་བསྟོད་རོ་རྩེ་སེམས་པ་འདིས་ལམ་འདི་ལས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབྱུགས་འབྱིན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
གི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དགའ་སྟོན་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ མཛུ་ལོ། །

༥ དབལ་རིང་ཚོམ་པ་རྒྱུ་ཏ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་
ཕྱིན་རྒྱལ་ཆར་འབེབས་པ་ཞུགས།

རང་ལུས་དོ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མར་གསལ་བའི། སྤྱི་པོར་འདབ་སྤྲོད་ཉི་ཟླའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དཔུས། རྒྱལ་ཀྱན་མཁུན་རབ་རོ་བོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
རྣམ་པ་རྒྱུཔས་གནས་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མའི་ཚུལ། རྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་པ་རྒྱུ་ཏ། སྒྲ་པའི་སེཌ་རིང་ཚོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་། རྟུགས་པའི་ཆ་ལུགས་
གསང་གོས་བེར་བྱམས་ཅན། མཐོན་མཐིང་རལ་བ་སེལ་བྱ་སྒྲ་རྒྱུ་པོལ། །
དབྱེས་འཇུག་མཆོན་དཔེ་གཟི་ཕྱིན་ལམ་མེ་བ། ལུག་གཡས་མཆོག་སྤྱིན་
ལུག་རྒྱས་ལྷུང་ལའི། ལྟེ་བར་སྤོ་བསང་རལ་གྲིས་མཆོན་པ་འཛིན། ལུག་
གཡོན་མཉམ་བཞག་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེགས་བམ་བསྐྱམས། འབས་བྱུང་མི་ཕྱིད་དོ་
རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས། ཡེ་ཤེས་འོད་ལྷ་འབར་བའི་སྒྲོང་ན་བཞུགས། གནས་
གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ས་པོན་ལས། འོད་འཕྲོས་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་
འབྱམས་ཀྱན། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་ལྟ། སྤྱིན་དྲངས་དམ་ཡེ་
གཉིས་སྤྲེལ་བར་གྱུར། རིགས་རྣམས་ཀྱན་ཀྱི་བྱུང་བདག་དོ་རྗེ་འཆང་། །
དབལ་མགོན་སྒྲ་མའི་འབས་ལ་ལུག་འཆལ་ལོ། ཐོག་མེད་ནས་བསག་སྤྲེག་
སྤྲོད་ཉེས་ཀྱན་བཞགས། འདོས་འབྱོར་ཡིད་སྤྱུལ་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱུ་མཆོས་མཆོད་།

དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། །འགྲོ་ཁམས་ཀྱི་མཆོར་དོ་རྗེ་ལྟ་
བུའི་སྐྱེས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེལ། །བདག་གིས་
དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། །མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་སློ་ཡིས་ཡོངས་བསྡོམ་
ནས། །མ་ཁའ་བྱུང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱུང་འཇུག་སྟུ། །དཔལ་ལྡན་སྤྱི་མའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་བྱིར་བསྟོ། །འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་གྱི་བར། །དཔལ་
མགོན་སྤྱི་མ་ཁྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་གྱི་བདག་
པོ་ལྟ། །བཞུགས་ནས་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །འཇམ་དཔལ་
མཁྱེན་པའི་ཉི་མ་སྒྲིང་ལ་ཤར། །སྒྲིང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཡིད་གྱི་མཆོ་འཕེལ་
ཞིང་། །མཐུ་སྟོབས་དོ་རྗེ་འཛོན་པས་དབང་བསྐྱུར་ནས། །རིག་འཛོན་གོ་འཕང་
གྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །མདོ་རྒྱུད་སྦྱིད་པ་བྱུང་པར་སྡུ་འགྱུར་གྱི། །རྒྱུད་
ལུང་མན་དག་ཟབ་མེད་དགོངས་པའི་དོན། །ཡིད་ལ་རྩོལ་མེད་དང་གིས་འཆར་
བ་ཡི། །བྱིན་རྒྱུ་བས་དབང་བསྐྱུར་སྟོལ་ཅིག་པརྟེ་ད། །རིགས་གསུམ་དབྱེར་
མེད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྱི་རྗེ། །ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །
བྱིན་རྒྱུ་བས་སྤྱང་བ་མདོན་སུམ་མཐོང་ཞེས་གྲགས། །ཐུགས་དམ་དགོངས་
པས་གཞིགས་ཤིག་རིན་པོ་ཆེ། །དང་སངས་སྒྲིགས་མ་ལྟ་མདོའི་མཐུས་མནར་
བས། །བསྟན་པ་གནས་ཀྱང་རྟོན་པ་བཞི་དང་བྲལ། །བདེ་གཤེགས་དགོངས་
པའི་ཟབ་དོན་རྟེན་དཀའ་བས། །དོན་བརྒྱུད་བྱིན་རྒྱུ་བས་བདག་ལ་འཕོ་བར་
མཛོད། །བདག་ཀྱང་སྟེ་བ་ཀུན་ཏུ་མགོན་ཁྱེད་གྱི། །རྒྱུ་བས་ཆེན་ཐིན་ལས་

སྒྲེལ་བའི་བྲན་གྱུར་ནས། །བསྟན་དང་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ནང་རྒྱུད་གསུམ། །
མཁའ་ཁྱབ་ཁིང་དུ་འཛིན་སྒྲིངས་སྒྲེལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ལ།
སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་སྒྲིང་སྒྲིམ་ཡིག་མཐར། །གསང་སྒྲགས་སྒྲིང་པོས་བསྐྱོར་
བའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་བཅུད། །སྒྲིང་
སྒྲགས་ཐེང་ཐུག་མཚན་ནལ་བ་སྤྱ །ཆར་ལྟར་བབ་བ་སྒྲ་མའི་སྒྲུལ་ཐིམ། །
དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་བབ་པས། །སྒྲུག་སྒྲིང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཐོབ་པར་གྱུར། །ཅེས་དམིགས་བ་དང་མོས་གུས་དྲག་པོས། ཇོ་ལྷ་བཟོ་མ་དུ་གྱུ་བ་རྒྱུ་
རྒྱ་དང་སྤྱུ་མི་རྒྱུ་རྒྱུ་ །ཞེས་དང་སྒྲ་མའི་དམ་སྒྲག་རྒྱལ་ལ། ཇོ་ལྷ་རྒྱུ་བཟོ་མ་དུ་གྱུ་བ་རྒྱུ་
རྒྱ་དང་ལ་ར་བ་ཅན་སྤྱུ་མི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་ །དེ་ལ་འཛིན་ཡོངས་གྱི་སྒྲག་སྒྲགས་ལ། །སྒྲ་མའི་མཚན་
སྒྲགས་བརྒྱུར་བ་འདི། །རྒྱུད་དང་རྒྱུབ་ཆེན་དགོངས་པ་ཡིན། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཐུན་
མཐར་དབང་བཞི་ལེན་ཁིང་ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེས་བའི་དང་རང་གི་སེམས་ཉིད་འཛོ་བཙོས་མེད་བ་གཏུགས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལས་ལྷང་བ་དང་དགོ་བ་བསྐྱེ་སྒྲེ་བ་ཀྱི་གིས་བརྗོད་
ཅིང་། །དུས་རྒྱུན་དུ་འད་སྒྲ་མའི་སྒྲིང་བ་དང་རང་སེམས་འདྲེས་པའི་ཉམས་མྱོང་ལ་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་པོར་
བྱའོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་མཚོག་ཏུ་མོས་པ་ལུང་དང་དེགས་པ་སྒྲ་ཁིང་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མདོ་སྒྲགས་གྱིས་བསྒྲུལ་
དོར། །མཚུངས་མེད་མ་དུ་བརྒྱུ་ཏ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཁས་འཆེ་བ་མི་ཡམ་ནལ་བར་རྒྱལ་བས་རྒྱ་
ཆོས་བཟང་པོ་ལ་བྱིས་བ་དགོཔ། །མདྲ་ལོ། །

༥ མཁན་ཆེན་ཡབ་སྐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་ཆར་བཞུགས་སོ། །

སློ་ལྷན་གང་ཞིག་ཟབ་མོ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་པར་འདོད་པས། སྐུ་བས་སྒྲུ་འགོ་བདད་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་རྩོན་རྒྱུ་བཏང་ནས། ཨེ། རང་ལུས་ཐ་མལ་གནས་པའི་སྤྱི་
གཙུག་ཏུ། འིན་ཆེན་སེང་གི་པདྨ་རྒྱ་གདན་ལ། སྐུ་བས་གནས་ཀྱན་འདུས་
ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །ཤུག་ཏེ་སྐུ་བ་གཅིག་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། །
རབ་བྱུང་ཆ་ལུགས་ཆོས་གོས་པའ་ལྷུས་མདེས། བྱུག་གཡས་ཆོས་འཆད་
གཡོན་པར་སྤྲེགས་བམ་བསྐྱམས། ཐུགས་ཀྱི་སྐུ་མཚོ་ག་པདྨ་འི་རང་ཚུལ་
སོགས། རྒྱལ་བསྐྱེད་འདོན་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་རྣམ་ཐར་ཅན། འཕགས་པོད་
མཁས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེན་བརྟེན། ཀུན་གྱི་ཉིལ་གྱི་གང་གི་འཁྱུ་བཞིན་དུ་
བཞུགས། རབ་འབྱམས་སྤྲེགས་བཅུ་འཁྱེད་ལེ་ཤེས་པ། ཀུན་གྱི་སླ་མའི་
རྣམ་པར་སྐྱེད་བྱངས་ཏེ། ཉིང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཁའ་ལ་མདོན་གསལ་བའི། །
བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་དང་གཉིས་སྒྲུ་མེད་པར་གྱུར། རུལ་སྟེད་ཐུག་གིས་གྲུས་པར་
བཏུད་བྱས་ཏེ། རབ་འབྱམས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་མཚོ་སྤྱིན་འབུལ། ཐོག་
མེད་ནས་བསགས་སྤྲིག་ལྷུང་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། སྐྱེས་འཕགས་དགོ་བ་
ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །
ལྷ་རན་མི་འདུལ་འགོ་བའི་མགོན་དུ་བཞུགས། ཉིང་ཆོགས་བྱང་རྒྱལ་མཚོ་ག་

གི་རྒྱུར་བསྐྱོད། །མཁུན་རབ་དབང་ལྷག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུ་ཉིད། །བཙེ་
བའི་གཏེར་ཆེན་ལྷག་ན་བསྐྱོད་དོས། །མཐུ་སྟོབས་རྣམས་པའི་དབང་ལྷག་དོ་རྩེ་
འཛིན། །རིགས་གསུམ་དབྱེར་མེད་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །མྱ་བྱུང་
ཤིང་ཏྲ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བཟང་པོ། །དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོལ་འབྱེད་
བཤ། །འཕགས་ལུལ་མཁས་རྣམས་གཙུག་གི་རྒྱན་གཅིག་ལུར། །རྒྱལ་མཚན་
ཏོག་ལྟར་འཕགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གདུལ་དཀའ་བོད་ལུལ་མུན་པའི་
སྒྲག་རུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གསལ་མཛད་ཅིང་། །ཡང་
ནས་ཡང་དུ་སྒྲོང་བར་ཞལ་བཞེས་བ། །བཀའ་དྲིན་འགྲན་རྒྱ་བྲལ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། །བསིལ་ལྷན་ར་བས་མཛེས་པའི་ལུལ་འདི་ན། །མགོན་པོ་གང་
ལ་དད་ཅིང་དྲིན་གཞོའི་སེམས། །གནས་པ་སྤྱིད་དུ་རྒྱལ་བསྟན་མི་ཉམས་
ཞེས། །ཡུང་བསྟན་བདེན་ཆོག་བསྒྲགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་
སྒྲ་མཚོག་གཙུག་ཏུ་ལེགས་བསྟོམ་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དགེ་འདུན་འདུ་
བ་འཕེལ། །སྤྱིང་གར་བསྟོམ་ན་ཤེས་རབ་མཚོག་ཐོབ་ཅེས། །བདེན་པའི་
ཞལ་བཞེས་མངའ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟིགས་མའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་
དམས་གྱུར་ནས། །དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཆོ། །སྟོན་པ་མཚོག་
དང་ད་ཉིད་བྱས་གྱིས་དང་། །སྟོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དོ་རྩེའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས། །
དེ་བྱིར་སྒྲ་མེད་མགོན་པོ་བྱེད་ཉིད་ལ། །གདུང་བའི་བྱ་རྒྱུང་མ་ལ་རེ་བ་བཞེན། །
སྟིགས་མས་གཅོས་ཤིང་བསྟན་ཞབས་སྟེས་པ་རྣམས། །ཁུས་པའི་ལུས་ཀྱིས་

གསོལ་བ་འདེབས་ལགས་ན། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཀུན་ཁྱབ་བ་ཡི། །
རྒྱལ་བའི་དམ་ཚིག་འཛིན་པའི་རྣམ་འཁོར་ཅན། །མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་
བདུད་ཅིང་སྤྱིན། །མོས་པའི་ཡིད་གྱི་མཁའ་ལ་སྤང་བར་མཛོད། །ཟབ་དོན་
དབུ་མར་ལྟ་བའི་མིག་བསྐྱད་ཅིང་། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གོས་བཟང་གཙང་
མས་མཛེས། །ཉིང་འཛིན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ། །རྒྱལ་
བའི་བརྟན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཤོག །སྤྱོད་གསུམ་མཁས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ལྟན་པའི། །དག་འདུན་འདུ་བ་ཡར་རོལ་བྱེད་ལེའ། །བཤད་དང་སྒྲུབ་
པ་མཚོག་གི་བརྟན་པ་ནི། །དབྱར་གྱི་ཚུག་ཏེར་ལྟ་བུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་
སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཚིག་མཛོད་མ་
ལུས་འཛིན་པ་དང་། །རྫོགས་སྤྱིན་སྤྱངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ལྷུང་
དུ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་རམ་བུལ་
བར་སྤྱི་བོའི་བླ་མ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རང་ལ་ཐིམ་བས་སྤོག་གསུམ་ཕྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་པར་བསམ་ལ། །ཨོ་མ་དུ་གྲུ་བོ་རྩིས་དུ་ཤི་རྩིང་རྒྱི་ཏ་སྐྱབ་པ་རྩྭ་རྩྭ་
ན་ལི་རྩི་རྩྭ། །ཞེས་ཅི་ལུས་བསྐྱས་མཐར། །སྤྱི་བོའི་བླ་མ་འཁོར་བཅས་འོད་ཀྱི་ལྷ། །རང་ལ་ཐིམ་བས་
རང་མེམས་གདོད་མའི་གཤིས། །སྤྱོད་གསུམ་དང་བུལ་འོད་གསལ་ལགཏུ་མ་ཆེ། །ཁྱེད་འཇུག་དབུ་མའི་དོན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཨྲ་ཨྲ་ །སྤྱར་ཡང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་
པའི་རང་ནས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བརྩོ་ཞིང་སྤོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའང་།
བསྐྱབ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྒྱན་ལེགས་པར་མཛེས་པ་འཕེན་ཁང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་བཀྲ་ཤིས་
པའི་ལྷ་རེག་བཅས་བཀའ་ཡི་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལས། །དཔལ་ལྷན་གྱུ་བ་སྤྱི་ཚིག་གྱུ་ཆེན་པོར་ཤིང་ལུག་

ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བའི་ཡར་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་པ་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་འབྲུལ་སྤྱོད་བཟང་པོའི་སྒྲ་ཆར་འཇམ་དཔལ་
དབྱེས་པའི་དོ་རྩེས་སྒྲེལ་བ་འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟགས་ཀྱི་ནས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག
མཛུལ། ॥

༥ པཎ་ཆེན་སྒྲི་ཏིའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་གཏོར་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས། ཞུ་ རང་
ལུས་དོ་རྩེ་ནལ་འབྱོར་མར་གསལ་བའི། །སྒྲི་བོར་ཚུ་སྒྲེས་ཉི་ལྔའི་གདན་གྱི་
སྤྱོད་། །སྒྲུབས་གནས་ཀྱི་འདུས་པཎ་ཆེན་སྒྲི་ཏིའི་ཞབས། །རབ་བྱུང་ཆ་ལུགས་
པཎ་ལུ་མཉམ་བཞག་ཅན། །ཐུགས་ཀར་སྒྲེ་མེད་དོ་རྩེའི་ཡི་གེས་མཛན། །
གངས་ནས་ཡེ་གེས་རྒྱུད་ལྷའི་འོད་ཟེར་ཅན། །པདྨ་དྲོད་ཕྱིན་རྒྱབས་གཟི་ཕྱིན་
ལམ་མེར་གསལ། །མོས་གྲུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས། །
ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དག་ཆོགས་བཅས། །སྒྲུབས་མཆོག་ཁྱེད་
ལ་གདན་དུ་འབུལ་བཞིན་ན། །བྱང་ཚུབ་བར་དུ་འབུལ་མེད་རྩེས་འཛིན་ཅིང་། །
མཆོག་དང་ཐུན་མོངས་དངོས་གྲུབ་ད་ལྟ་སྤྱོད། །ཅེས་མོས་གྲུས་ཅེ་གཅིག་བས། ཇོ་
ལྷ་རྒྱུ་བཟོ་མ་དུ་གྲུ་བ་སྒྲི་ཏི་རྩྭ་ན་སྒྲ་མི་རྩྭ་རྒྱུ། །རིག་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྒྲོག་སྤྱོད་ལ། །མཛན་
གྱི་ཡི་གེས་བརྟན་པ་ཡིས། །དོ་རྩེའི་ཡི་གེ་དག་འབྲུག་ཤིག་གཉིས། །བརྒྱས་བས་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་དུ་
ཐོབ། །མཐར་སྒྲ་མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་གྱི་མཉམ་བཞག་རིན་པ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཞིང་། །ཐུན་མཛོམས་སྤྱོད་
སྒྲེ་བ་ཀྱི་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོགས་གྱིས་བཟོ་སྒྲོན་ནམ་པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བའང་པཎ་ཆེན་སྒྲི་ཏིའི་སྒྲ་གཞུགས་མཆོད་སྤོང་ཆེན་པོའི་ཉི་ཆར་དང་ལྷན་ཀྱང་དབང་རྒྱལ་ནས་
བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྩེས་བཅས་བསྐྱལ་བའི་དོར། །འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་བར་རྒྱལ་བས་རིང་མོ་ནས་པཎ་ཆེན་
འདི་ཉིད་ལ་མོས་བས། དན་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། ॥

༥ འཕགས་ལུལ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བྱ་མཆོག་ནི། མཁྱེན་བཙུན་ལ་
མཆུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། དྲན་པས་བྱིན་རྒྱལ་ས་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབ་པ། །
སྒྲི་ཏི་རྒྱ་ནའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བཤད་དད་ལྟན་དབང་རྒྱལ་གྱི་རོང་མི་
ཐམ་པས་སྒྲེལ་བ་དགོལ། ॥

༥ ཤིན་རུ་ཟུང་བ་ཡི་གེ་གཅིག་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཞུགས། ཨྱ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་
དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་གྲུར་གྲུམ་མདོག།
ཐུག་གཡས་མཆོག་སྒྱུན་གཡོན་པས་ལྷུང་ལ་བསྐྱམས། དར་དང་རིན་ཆེན་
རྒྱན་རྩོགས་པད་རྒྱའི་སྟེང་། རོ་རྩེའི་སྒྲིལ་གྲུང་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བའི།
ཐུགས་ཀར་རྒྱ་སྟེང་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་གསལ། མྲི། ཞེས་གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་ནི། ཅི་
འགྲུབ་པར་ནི་བརྒྱ་པར་བྱ། འཇིགས་པ་ཀུན་ཞི་ཆོ་བསྟོན་རྒྱས། རྩད་པར་འགྲོ་ཀུན་དབང་དུ་བྱེད། །
བདུད་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྐྱོལ། མཆོག་དང་ཐུན་མོངས་དངོས་གྲུབ་ཀུན། འདི་ཉིད་གཅིག་ཤུས་
འགྲུབ་པར་བྱེད། ཟབ་པོ་གསང་དོ་སྟིང་ལ་ཆོངས། སམ་ཡུལ། ཨྱ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་
དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབྱོར་བའི་མདོག།
ཐུག་གཡས་མཆོག་སྒྱུན་གཡོན་པས་ལྷུང་ལ་བསྐྱམས། དར་དང་རིན་ཆེན་
རྒྱན་རྩོགས་པད་རྒྱའི་སྟེང་། རོ་རྩེའི་སྒྲིལ་གྲུང་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བའི།
ཐུགས་ཀར་རྒྱ་སྟེང་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་གསལ། སྨིད་ཞིའི་གཟུངས་དང་སྟོ་ན་
གོས་སྟོབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད། རང་གི་སྟིང་གའི་ཨ་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ཨྱ། ཞེས་
གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྩ་པ་ཡི་གེའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ། འདི་གྲུབ་ན་ནི་སྔགས་ཀུན་གྲུབ། གསང་

ཐུགས་བསྐྱར་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཆོག་ལ། ཆོ་བ་མེད་གཞུང་སྒྲོབ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོལ་མོ་གསལ། ཁང་འདོད་དོས་གྲུབ་
 མཆོག་སྒྲུབ་ལོ། །སམ་ཡུལ་ ཡང་ན་ཨོ་ཞེས་ང་རྩེ་ཅན་དེ་སྒྲོག་ མཆོག་ ཡང་ན། ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་
 སྟེང་གུན་ཏུ་བཟང་མོ་ནི། །ཤེས་རབ་པར་ཐུན་དཀར་མོ་སྒྲིལ་གྲུང་བཅུག་ས། །
 རྒྱུན་མེད་གཅེར་བུ་མཉམ་བཞག་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་པར་ཡི་གེ་འི་
 རྒྱལ་པོ་བསམ། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ངང་བཞག་ཨ་ཉིད་བསྒྲུབ། །ཟབ་མོ་
 དབུ་མ་ཤེས་རབ་པར་ཐུན་གྱི། །དགོངས་པ་སྒྲིང་ལ་འཆར་བའི་ཐབས་ཡིན་
 རོ། །ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་གིས། །རང་ཉིད་
 འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩུ་འཆར་ཁའི་མདངས། །རལ་གྱི་དང་ནི་ཨུའུ་པོ་ཉི་
 བསྐྱམས། །དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱུན་ཆོག་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཉིད། །དོ་རྩེ་འི་དབྱིལ་
 གྲུང་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བའི། །ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་གསལ། །
 འཁོར་འདས་གུན་བྱེ་ཤེས་རབ་དྲངས་བཅུད་བསྐྱུས། །རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་
 པོན་དག་ལ་བསྟུམ། །ཞྭ། ཞེས་གསང་ཐུགས་སྒྲིང་པོ་ནི། ཅི་མང་བསྒྲུབ་པས་དུས་ཐུང་དུ། །
 ཤེས་རབ་གཉིད་གཤོལ་བར་འཕྱུང། །སམ་ཡུལ་ ཡང་ན། ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་
 ལས་སྐད་གཅིག་གིས། །རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩུར་གསལ་བ་ཡི། །
 ཐུགས་དབུས་པར་སྒྲུབ་ཉིད་དུ་རིན་ཆེན་ཉོག་ །གསེར་མདོག་འོད་སྒྲིལ་ཆས་
 ཅན་མཆོག་སྒྲིན་དང་། །མཉམ་བཞག་ཐུག་རྒྱ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས། །
 དེ་ཡི་ཐུགས་ཀར་གསེར་འཁོར་ཅི་བས་བཞི་དབུས། །ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་གསལ་
 ལ་བསྒྲུབ་པ་བྱ། །ཞྭ། ཞེས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྒྲུབ། །ཐུང་དང་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་ལས། །རི་

ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

ལྷ་འདོད་པ་བརྒྱུ་པ་ལས་འབྱུང་། །ཡང་། ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྒྲིག་པ། འཇམ་དཔལ་
དཀར་པོ་འཇམ་སེང་པོ་གང་དུང་གསལ་། མདོན་རྟོགས་འདོན་ཆ་འདྲ། ལ། ཞེས་གསལ་སྒྲིག་པ་གསལ་བ་
ཆེ། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཅི་འབྱུང་བ་བརྒྱ། ཞི་སྒྲིག་པ་རབ་འབྱུང་པ་ལས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་སྦྱང་དང་
ཞི་དང་དགོལ། གསོ་དང་ཆོ་བསྙེད་དཔང་རྣམས་འབྱུང་། རྒན་དང་བཀྲ་ག་པས་སྦྱར་འབྱུང་བ་ཁྱེད། ས་མ་
ལ། ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་འཇམ་
དཔལ་དཀར་པོ་རྒྱ་བའི་མདོག་ ཞིགས་འདྲལ། ཐུགས་ཀར་རྒྱ་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔལ་ནི། རྣམ་སྤྱང་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱ་ཅན། རེ་ཡི་ཐུགས་ཀར་
རྒྱ་བར་ཡི་གེ་ཨོ། རབ་དཀར་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་འབར་བར་བསམ། ཨོ།
ཞེས་གསལ་སྒྲིག་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲིག་ རིག་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅི་མང་བརྒྱ། འདིས་ནི་ཞི་དང་བཀྲ་གིས་བའི། མཆོག་
སྤྱིན་དོས་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ། ས་མ་ལ། ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་
སྐྱད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དཔང་སྦྱག་རྣམས་མདོག་ ཡིད་འཕྲོག་
ལང་ཆོ་དར་དང་རིན་ཆེན་བརྒྱན། མཆོག་སྤྱིན་དང་ནི་བསྐྱེད་པར་པོ་བསྐྱེད་པས།
པད་རྒྱའི་གདན་ལ་སྤྱོད་སྤྱིལ་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད་པར་
པོའི་ཟེའུ་འབྱུང་དཔུས། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་ལས། མཁའ་
བྱུང་འོད་འཕྲོས་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་ཐུབ་བསྐྱེད། ཨོ། ཞེས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ།
བྱིན་རྒྱབས་དངོས་ཐུབ་སྤྱིན་བཞིན་འདྲ། ས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བྱེད། རི་ལྷ་འདོད་པའི་མཆོག་
ཐོབ་གོ། ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་
སྤྱིན་རས་གཟིགས་དཔང་རྒྱ་བའི་མདོག་ ཐུག་གཡས་མཆོག་སྤྱིན་གཡོན་
པས་པད་དཀར་བསྐྱེད་པས། རང་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་རྫོགས་པད་རྒྱའི་སྤྱིང་།

བྱེད་སྒྲིལ་ཚུལ་བཞགས་བྲགས་ཀར་ལྷ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོའི་འོད་དཀར་
 མཁའ་བྲུབ་འཕྲོས། སྒྲིང་སྒྲིང་ཀུན་སྒྲུངས་ལྷ་ཡི་དོ་བོར་གསལ། ཁྱིེ་ ཡིག་
 གསལ་སྒྲགས་རྒྱལ་པོ་ནི། འཕྲོང་བ་དོད་སྒྲགས་སྒྲིང་པོ་བསྒྲ། མཐོང་ཐོས་དུན་ཤེས་གོལ་བྱེད་ཅིང་། རང་
 གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་བྲུབ་འབྱུང་། ཡང་ན་ཆོག་དེ་བཞིན་ལ། བྲགས་ཀར་ལྷ་བ་ལ། ཅེས་
 པའི་རྗེས་སྟེ། ཆོ་དབག་མེད་བ་དམར་གསལ་འོངས་སྒྲིའི་ཆས། མཉམ་བཞག་
 བྲག་རྒྱས་བདུད་ཅིའི་བུམ་བ་བསྐྱམས། བྲགས་ཀར་ལྷ་སྒྲིང་ཆོ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཁྱིེ་
 འོད་དམར་འབར་བས་འཕོར་འདས་ཆོ་བཅུད་བསྐྱུས། གཞལ་མེད་བདུད་
 ཅིས་ལུས་ནང་གང་བར་བསམ། ཁྱིེ་ཞེས་ཅི་མང་བསྒྲས་བ་ཡིས། རྡོ་རྗེའི་ཆོ་དང་ལང་ཆོ་
 བི། རིང་བོར་མི་ཐོགས་འབྱུབ་པར་བྱེད། ཆོ་སྒྲུབ་ཀུན་གྱི་ཟེང་བ་སྟེ། རང་གི་སྒྲིང་ལ་འཆང་བར་བྱ། །
 ས་མ་ཡུམ། ཨ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་སྒྲིད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་
 རྡོ་རྗེ་འཛིན་བ་ནམ་མཁའི་མདོག་ གཡས་བས་རྡོ་རྗེ་གཡོན་བས་སྟིག་འཇུབ་
 མཛད། རང་དང་རིན་ཆེན་རྒྱུན་རྟོགས་བྱེད་སྒྲིལ་གྱིས། ཡད་ལྷའི་སྒྲིང་བཞགས་
 ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་འབར། བྲགས་དབུས་ཉི་མར་བྲགས་སྟོག་རྩྱུ་མཐིང་གི།
 འོད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལྷ་ར་གསལ་བྱིན་རྒྱབས་བསྐྱུ། ཁྱིེ་ཞེས་སྒྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། །
 ཅི་འབྱུབ་པར་ནི་བསྒྲས་བ་ཡིས། རྟགས་དང་མཆོན་མ་མདོན་ཏུ་འབྱུང་། གང་དང་ཅི་ལ་དམིགས་བ་ཡི།
 དངོས་བྲུབ་དེ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ། ཐོགས་མེད་འབྱུབ་པོ་ས་མ་ཡུམ། ཨ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 དབྱིངས་ལས་སྒྲིད་ཅིག་གིས། རང་ཉིད་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་སྟོ་བསང་མདོག་།
 གཡས་བས་རལ་གྱི་གཡོན་བས་ནོར་བུ་བསྐྱམས། རང་དང་རིན་ཆེན་རྒྱུན་
 རྟོགས་བྱེད་སྒྲིལ་གྱིས། ཡད་ལྷའི་སྒྲིང་བཞགས་བྲགས་ཀུན་རྩི་ཞེས་བྲུབ། །

ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་ཉིད་འབྲུང་ཡོངས་སྒྲིའི་ཆས། །མཚོག་སྤྱིན་མཉམ་བཞག་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱམས། །དེ་ཡི་ཐུགས་དབུས་སྒྲུབ་ཉིད་པོ་ཆེར། །གསང་
 རྒྱགས་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ལས། །འོད་འཕྲོས་སྤྲང་སྤྲིད་ནམ་དག་
 དབལ་གྱི་བཅུད། །རང་གི་སྤྱིང་ཁར་ཐིམ་བས་མཚོག་གྲུབ་གྲུར། ། ལྷོ། ཞེས་
 ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡི། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འདི་བསྐྱམས་བས། །ཡིད་ལ་རེ་བའི་དབལ་ཐམས་ཅད། །ལག་པའི་
 མཐིལ་ན་གནས་དང་མཚུངས། །དབག་བསམ་གིང་དང་བུམ་བཟང་དང། །ནོར་བུ་བཞིན་དུ་འདོད་རྒྱ་
 འབྱུང། །ས་མ་ཡུལ། ཡང་ན་གོང་བཞིན་རང་ཉིད་ཐུགས་ཀར་བྱ། །སྤྱིང་པའི་ཐིག་ལེ་
 སྤྱོན་པོ་ཆ་གོང་དབུས། །འོ། ཡིག་ལེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་བསམ། ། འོ།
 བེ་འབུམ་བསྐྱེད་ཡང་བཞེན་པའི་ལས། །ནམ་མཁའི་བྱེད་པ་ཐདག་ཀུན་ནས་སྤྱད། །ས་མ་ཡུལ། ཡལ། རང་
 བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། །རང་ཉིད་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་གསེར་
 གྱི་མདོག་ །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བུམ་པ་འཛིན། །དར་དང་རིན་ཆེན་
 རྒྱན་རྩྭ་གསལ་པད་སྒྲིའི་སྤྱིང་། །དབག་བསམ་གིང་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་བཞེན་ནས་བཞུགས། །
 སྤྲང་སྤྲིད་འདོད་ཡོན་རོལ་མའི་སྤྱིན་པུང་འཕྲིགས། །ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུའི་དབུས། །དུངས་གསལ་སྤྱིང་པོ་གསེར་མདོག་ས་བོན་ལས། །
 ཅི་འདོད་དཔོན་གྲུབ་ཆར་དུ་འབབ་པར་བསམ། །སྤྱི་ཞེས་གསང་རྒྱགས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད། །
 ཅི་ལ་རེ་ཡང་དེ་དག་ཆོས། །པམོད་ནམས་དབལ་འཕྱོར་རྒྱ་ཆེ་བར། །ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་མཉམ་བཞོབ། །
 ས་མ་ཡུལ། ཡལ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དབྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། །རང་ཉིད་
 རྩོམ་ཉི་མུམ་པ་རྒྱད་མདོག་ །སྤྱོད་འཛུམ་དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྱུས། །
 ཐུག་གཉིས་རལ་གྱི་དང་ནི་རྒྱ་གམ་བསྐྱམས། །ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་ཉིད་རྩོམ་རྩོམ་རྒྱ

གུམ་དབུས། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་སྤྲལ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསལ། །དྲུ་ཞེས་གསང་སྤྲལ་ས་
རྒྱལ་པོ་ནི། ཅི་ཅམ་རྒྱས་པར་བརྒྱས་པ་ཡིས། །འཕར་དང་ཚོད་དང་བདེ་བ་འབར། །བགད་པ་ཙམ་གྱིས་
ལས་ཀྱན་ཕྱིད། །གང་དང་ཅི་ཡི་ལས་རྣམས་ཀྱང། །ཐོགས་པ་མེད་དོ་ས་མ་ཡུམ་ ཡང་ན་རྟོ་ཞེས་བརྒྱ་བ་
དང་། །རྒྱུད་དྱིལ་ལྡང་གུའི་རང་བཞིན་དམིགས། །བརྒྱུད་དང་ཡང་དང་འཕྲོ་བ་སྟོགས། །རྒྱུད་གི་ཕྱིད་
ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ས་མ་ཡུམ་ ཡང་ན། ཐུགས་ཀར་རྒྱ་སྤྱིང་དོན་ཡོད་བྱུང་བ་ནི། །
ལྡང་གྲུ་སྒྲུབ་ས་སྒྲིབ་མཉམ་བཞག་རྒྱ་གུམ་བསྐྱམས། །དེ་ཡི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་
སྤྱིང་རྒྱ་གུམ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་སྤྲལ་ས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསལ། །ཞེས་གསལ་དུ་
ཡིག་བརྒྱབར་བྱ། །ཨྱ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ད་བྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། །
རང་ཉིད་རིག་ཕྱིད་ལྷ་མོ་སྐྱུ་མདོག་དམར། །གཞིན་མཛེས་ཡིད་འཕྲོག་དར་
དང་རིན་ཆེན་བརྒྱན། །ཐུག་གཉིས་ལྷ་རྒྱལ་དམར་པོའི་མདའ་གཞུ་འགོང་། །
ཞབས་གཉིས་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་པད་ཉིའི་སྤྱིང་དུ་འགྱིང། །ཐུགས་དབུས་ཉི་མར་
ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་གསལ། །འོད་དམར་ཀྱན་བྱུང་སྤྱིང་ཞིའི་དྲངས་བཅུད་བསྐྱུས། །
རྟོམ་ ཞེས་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་པ། །བརྒྱ་སྤྱིང་ཞི་འབྲུམ་བརྒྱས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟོན་མཐའ་དག་དབང་དུ་ཕྱིད། །
མེད་ག་དམར་པོར་བསྤྲལ་ས་དག །གང་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་དབང་འགྲུལ། །དེ་བཞིན་གང་འདོད་དམིགས་ལས་
འགྲུབ། །ས་མ་ཡུམ་ ཡང་ན་གྲོ་ཞེས་འབྲུག་ཅིག་བརྒྱ། །འོད་དམར་ལྷགས་ཀྱུར་དམིགས་བྱ་ཀྱན། །རང་
དབང་མེད་པར་གདུང་ཞིང་འདྲ། །འིན་རུ་གསང་དོ་ས་མ་ཡུམ་ ཨྱ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་
ད་བྱིངས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས། །རང་ཉིད་རྟོ་རྟེ་དབུངས་ཅན་རྒྱ་བའི་མདོག།
ཐུག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་རིན་ཆེན་པི་ལྷོ་བསྐྱལ། །དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་
རྟོགས་པད་རྒྱའི་སྤྱིང་། །ཅིག་ཕུའི་རྒྱལ་བཞུགས་ཡིད་འོང་འོད་ཟེར་འབྲུགས། །

ཐུགས་དཔུས་རྒྱ་བ་ལ་གནས་འབྲུག་ཅིག་གསལ། །འཁོར་འདས་དྲངས་བཅུད་
རང་གི་སྒྲིང་གར་བསྐྱེམས། །འྲི། ཞེས་རིག་རྒྱལ་འབྲུག་ཅིག་ག། །བརྒྱུན་བས་སྒོ་གྲོས་མཆུངས་
མེད་དང་། །དག་གི་དབང་རྒྱལ་སྒྲུང་ཐོབ་ལ། །གཞན་ཡང་ཆོད་དང་སྒོ་བས་བས་གས། །སྤྱི་ཞིའི་ཡོན་ཏན་
འི་སྤྱི་འབྲུག་། །ཐམ་ལྷ་། སྐད་ཅིག་རང་ཉིད་པོ་རྒྱུད་ཀྱི། །རྩེ་བཅུན་དབང་ཐུག་དམར་
པོ་ནི། །ཅེ་གསུམ་ཐོད་ཐུག་ཐུག་ན་བསྐྱེམས། །དུར་ཁྱོད་རྒྱན་ཆས་ཡོངས་
སྤྱོད་གས། །སྒྲིང་གར་འོད་དམར་གྲོང་དཀྱིལ་ན། །སྒོ་ག་གི་སྒྲིང་པོ་ཏྲི་དམར་
པོ། །པོ་རྒྱུད་ཡོངས་ཀྱི་སྒོ་ག་ཏུ་དམིགས། །ཏྲི་ཞེས་ཅི་མང་བརྒྱས་བ་ཡིས། །པོ་རྒྱུད་འཁྱུ་
ཞིང་ཕྱིན་ཆེ་འཕེབ། །དངོས་གྲུབ་ཅི་ཡང་འཁྱུ་ཐེ་རྒྱུ། །ཏུགས་མ་ཐུང་ན་ཏྲི་རྩེ་ཞེས། །བརྒྱུན་བ་ཁོ་ནས་
ལས་ཀུན་ཟེང་། སྐད་ཅིག་རང་ཉིད་པོ་རྒྱུད་ཀྱི། །རྩེ་བཅུན་རལ་གཅིག་སྒྲུ་མདོ་ག་
སྒྲུག་ །རལ་བ་གཡེང་ཞིང་གཅེར་མའི་ཚུལ། །མི་ལྷགས་གཡང་གཞི་ལྷེང་
ཐབས་ཀྱོན། །ཐུག་ན་ཞིང་དབྲུག་ཅི་ཏྲ་བསྐྱེམས། །དེ་ཡི་སྒྲིང་ཁར་འོད་ལྷའི་
གྲོང་། །དྲངས་མའི་ཡི་གེ་ཏུག་སྒྲུག་ནག་ །འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་དབྱིག་ཏུ་
བསམ། །མ་ཏུག་རྩེ་ཞེས་བརྒྱས་བ་ཡིས། །མ་མོ་འཁྱུ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ཐེ་རྒྱུ། །ཐོགས་མ་མེད་པར་
ལས་ན་མས་སྒྲུབས། །གིན་ཏུགས་པ་ལ་བརྒྱབ་པར་བྱ། །ལས་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་རྒྱུ་དང་བཅས། །འབྲུག་ཞི་
སྒྲིང་གར་བསམ་ལ་བརྒྱ། །འདི་འདྲའི་མན་དག་ཁྱེད་པར་ཅན། །གཞན་ན་མེད་དོ་གིན་ཏུགས་ད། །ཐམ་
ལྷ་། ཀུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ །ཐམས་སྒྲོན་དབང་པོ་དབང་ཆེན་པདྨ་བཞད་པའི་དོ་རྩེ་སྤྱགས་སྤྱང་རྒྱ་མཆོས་༤༠ལ་ཐུག་
བབ་བཀྲ་གིས་སོ། །འོད་གསལ་དང་ལས་སྐད་ཅིག་འོར་རྒྱན་མ། །དཀར་མོ་རྒྱན་
རྩེ་གས་བཞེད་ཐབས་སུམ་པ་བསྐྱེམས། །ཞེ་བར་འདོད་འབྱུང་བདུད་ཅི་སུམ་
པའི་དཔུས། །བའི་ཡིག་དཀར་པོ་འདུད་ཅི་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །བའི་ཞེས་ཅི་མང་བརྒྱ་

བར་བྱ། །ཟས་སྒོམ་འཕེལ་དང་ལུས་སྒོམ་གསོ། །བསིལ་དང་འཇམ་དང་ཞི་བའི་ལས། །རྒྱལ་ཕྱིད་ལས་
ཀུན་གྱི་བྱ། །སམ་ཡུལ་ འོད་གསལ་དང་ལས་སྒྲིད་ཅིག་གོས་དཀར་མོ། །དམར་
པོ་རྒྱན་རྫོགས་བཏུ་དམར་པོ་བསྐྱམས། །ཕྱིད་སྦྱིལ་རབ་བཞུགས་ཐུགས་ཀར་
ཉི་མའི་དབུས། །བློ་ཡིག་དམར་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་འབར། །བློ་ཞེས་འབྲམ་ཏུ་
བསྐྱམ་བྱས་ན། །བཙོ་བསྐྱེག་མེ་སྐྱེགས་ལས་ཀུན་བསྐྱེག །དབང་དང་བསྐྱམ་དང་གསལ་བསྐྱེག་སྐྱེགས། །
མེ་ཡི་ལས་ཀུན་དེ་ཡིས་བྱ། །སམ་ཡུལ་ ལེ་མེར་ས་སྐྱེགས་ལེ་ལྷས་བྱ་བ། ལེ་ཁྲི་བེར་རྩྭ་ལྷས་སོ། །
དགེ ཏུས་འཁོར་གྱི་འཁོར་འོ་དུག་གི་ནང་དུ་ལྷམ་དུག་སྐྱེགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་ཐབས་སྒྲུར་འཕྲོད། དགེ་ཤོ། །

༑ བཀྲ་ཤིས་གྱི་ཚོ་ག་དཔལ་གྱི་བེལ་བཞུགས་སོ། །ཚོ། ལྷ་དང་སྦྱིད་ནུམ་དག་ཚོས་
དབྱིངས་གཞལ་ཡས་སུ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུའི་སྒྱ། །
ཡིད་འོང་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་ལང་ཚོ་ཅན། །དང་པོའི་ཐུག་གཉིས་རལ་གྱི་ལྷ་
ལ། །ཆེུང་ལྷུང་དོ་རྗེས་མཚན་བཤོ། །ཐ་མའི་ཐུག་གཉིས་ནོར་བུ་བུམ་བཟང་བསྐྱམས། །
དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་རྫོགས་སྦྱིལ་གྱི་བཞུགས། །རབ་མཛེས་བཏུ་སྒྲ་བའི་
གདན་སྟེང་ན། །དཔག་བསམ་གྱི་དཔལ་སྒྱུ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་ནས་བཞུགས། །བཀྲ་
ཤིས་ལྷ་མོ་བརྒྱུད་ལ་སྐྱོགས་པ་ཡི། །རབ་འབྲམས་མཚོན་པའི་སྦྱིན་གྱིས་མཁའ་
དབྱིངས་འགོངས། །དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཐུན་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ཀུ། །ཡིད་
བཞིན་ལེགས་པར་སྦྱོལ་བའི་བདག་ཉིད་ལ། །མ་ལུས་ཕྱོགས་དུས་ཞིང་གི་
རྒྱལ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྐས་བཅས་ཉིལ་གང་ཁོ་ལྷ་བཞུགས་པའི། །མེདོག་
ཆར་འབེབས་ཤིས་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་སྒྲོགས། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྒྲུང་བས་མཁའ་

བྱུང་གསལ། །ཞེ་མ་རྟོ། རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས། །
མཁྱེན་བཅེ་རྣམ་པ་མཚུངས་མེད་དོ་རྗེའི་སྒྲ། །མ་ལུས་འགོ་བའི་གཏན་གྱི་
མགོན་གྱུར་པ། །སྒྱུབས་མཆོག་དམ་པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཁྱེད་
ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེ། །མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་ཁྱེད་གྱི་རང་གྱུར་གྱུར། །
མི་ཤེས་རྒྱུད་པས་མནར་བ་བདག་ཅག་ལ། །དེང་ནས་རྟག་པ་དམ་པའི་མཆོག་
སྟོལ་ཅིག །བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་སྤྲེལ་མེད་པ། །གྲགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་
སྟོན་གྲགས་དགེ་མཚན་ལྷན། །དབུགས་འཕྱིན་ཆེན་པོ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་བ། །
དགའ་ཆེན་པོལ་མོ་ཆེན་པོས་དབུགས་དབྱུང་སྟོལ། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་
ལྷན་པའི་མཆོག་གྱུར་པ། །མཆོག་སྟེན་དོ་རྗེ་བདག་ལ་མཆོག་སྟོལ་ཞིང་། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུས། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་བདག་
ལ་སྟོལ། །འདོད་འབྱུང་ཡིད་བཞིན་ལོར་སུ་ཆེན་པོ་འཁང་། །དཔག་བསམ་
ཤིང་ཆེན་རྒྱས་པ་འགོ་ཀུན་གསོས། །བྱུང་བདག་རིན་ཆེན་ཀུན་མཆོག་དཔུ་
ལ་བསེལ། །བུམ་བཟང་ཆེ་མཆོག་བདག་ལ་དཔལ་གྱུར་ཅིག །དེང་ནས་སྤྲེ་
མེད་བྱང་ཆུབ་མཐོབ་པའི། །ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ལྟེ། །མི་
བདེ་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་ནས། །དཔལ་དང་སྐྱལ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་
བདེ་ལེགས་མཛོད། །ཅེས་པའང་རབ་ཆོས་མེ་སྟེལ་རྒྱ་མཆོས་ཡལ་མི་ཐམ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་
པས་མཛད་ལོ། །

༥ བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གྲུབ་ཅིས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨོ། དབུས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཡི་མཆོག་གྲུབ་པ། །དཔལ་ལྷན་ནམ་
 བར་སྒྲུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཆོ། །རྟག་ཏུ་ཏིང་འཛིན་མི་གཡོ་བྱུག་
 བ་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས། །དེས་ནི་དེང་འདིར་ཁྱོད་ལ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གྲུབ་
 ཅིག །ཧྲི། ཤར་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཡི་མཆོག་གྲུབ་པ། །བཅོམ་ལྷན་
 རོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རོ་རྩེ་བདེ་བའི་མཆོག། །བདུད་བཞི་རབ་ཏུ་འཛོམས་མཛད་
 བྱུག་ན་རོ་རྩེ་བསྐྱམས། །དེས་ནི་དེང་འདིར་ཁྱོད་ལ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་སྟེ།
 ལྷ་ཡི་ཚྭ་གསལ་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་བ་ཤིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དགོས་འདོད་
 གྲུབ་ཀྱི་གནས། །ཡིད་བཞིན་རེ་བསྐྱོད་བས་བྱུག་ན་ཤིན་ཆེན་བསྐྱམས། །དེས་
 བྱི་དེང་འདིར་ཁྱོད་ལ་སྟེ། རུབ་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཡི་མཆོག་གྲུབ་པ། །
 བདེ་གཤེགས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ། །གྲུབ་ནས་མཆོག་ཏུ་
 ཡིད་འོང་བྱུག་ན་བསྐྱམས། །དེས་ནི་དེང་འདིར་ཁྱོད་ལ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་སྟེ།
 རྣམ་ བྱང་གི་ཚྭ་གསལ་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འཕྲིན་ལས་
 དཔལ། །ཐོགས་མེད་བྱ་བ་གྲུབ་མཛད་བྱུག་ན་རལ་གྱི་བསྐྱམས། །དེས་ནི་
 དེང་འདིར་ཁྱོད་ལ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གྲུབ་ཅིག། །

༥ ལྷག་ན་ལྷུའ་བསྐྱམས་པ་ཡིད་འོང་དོན་གྲུབ་པ། །གཞོན་ནུའི་སྐྱེ་ལྷེ་
ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ན་དཔལ་གྱུར་ཐམས་
ཅད་ཀུན་གྱིདཔལ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུས་ཁྱོད་ལ་བརྒྱ་གིས་མཛད་གྱུར་
ཅིག །ལྷག་ན་བསྐྱམས་པ་ས་གསུམ་མགོན་གཅིག་ལ། །འཛིག་དང་
སྐྱལ་བསྐལ་ཀུན་སེལ་ཀུན་ཏུ་བདེ་མཛད་ཅིང་། །སྤྱིང་རྗེའི་ཕྱགས་ལྷན་བསྐྱེ་
རྒྱས་པའི་སྐྱེན་མངའ་བ། །སྐྱེན་རས་གཟིགས་གྱིས་ཁྱོད་ལ་། ལྷག་ན་རྗེ་རྗེ་
བསྐྱམས་པ་བགལས་ཀུན་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །འབར་བའི་མེ་ལྷེ་ཅན་ཏེ་བདུང་
གྱི་ལུལ་ཀུན་སྤྱིག །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་ཀྱུ་ལ་སྤྱིད་པ་ཡོངས་གྱི་མགོན། །
རྗེ་རྗེ་འཛིན་པས་ཁྱོད་ལ་། ལྷག་ན་གྲུ་གིང་བསྐྱམས་པ་བྱམས་པའི་སྐྱེན་ཆེན་
གྱིས། །མཁའ་དབྱིངས་ཀུན་བྱུང་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་རྟག་ཏུ་འབེབས། །དགོ་
བའི་ལོ་རྟག་སྐྱེན་པས་ས་གསུམ་རབ་དགའ་བ། །བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཁྱོད་
ལ་། ལྷག་ན་རལ་གྱི་བསྐྱམས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
ཀུན་དྲི་ཞིམ་འོད་ཟེར་བྱུང་བས་བྱུང། །སྤྱིག་ལྷུང་ལུན་པ་ཀུན་འཛོམས་པན་བདེའི་
སྤྱང་བ་འགྱེད། །ནམ་ཁའི་སྤྱིང་པོས་ཁྱོད་ལ་། ལྷག་ན་ཁོར་བུ་བསྐྱམས་པ་
སྤྱིད་ཞེའི་དཔལ་གྱུར་སྐྱེ། །ལུན་ཆོགས་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཡོན་ཏན་ཀུན་
གྱིས། །མ་ལུས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་སྐྱེལ་མཛད་པ། །ས་ཡི་
སྤྱིང་པོས་ཁྱོད་ལ་། ལྷག་ན་རྒྱ་བ་བསྐྱམས་པ་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་ཞིང་། །
སྤྱིད་པའི་རབ་རིབ་ཀུན་འཛོམས་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་རབ་

སྒྲིབ་ཚེས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ། སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བས་ཁྱོད་ལ་= ལྷག་ན་ཉི་མ་
བསྐྱམས་པ་མ་ཁའ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྒྲུ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་ཚེས་དབྱིངས་
རྒྱས་པར་འགོངས། སངས་རྒྱས་ཚེས་དང་འཕགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་
གྱུར་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ཁྱོད་ལ་བཀྲ་ཤིས་མཛད་གྱུར་ཅིག། ॥

༥ མ་ལུས་ཚེས་ཀུན་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དེ། ཚེས་དབྱིངས་ཇི་སྟེད་རྒྱལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། ཀུན་གྱང་ཁྱོད་ལ་དག་ལེགས་ཆེན་པོ་ཡི། འབར་བསྐྱར་
དགོངས་པས་བཀྲ་ཤིས་མཛད་གྱུར་ཅིག རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཆེན་
མོ་ནི། སྒྲུབ་ལ་སྒོགས་པས་རིན་ཆེན་བུམ་པ་ནས། བདུད་ཅིང་ཐུ་རྒྱུན་གཙུག་
ཏུ་འབེབས་པ་ཡིས། ཁྱོད་ལ་དེང་འདིར་བཀྲ་ཤིས་མཚོག་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་
བའི་སྐུ་པོ་ཕྱོགས་རྣམས་རབ་གྲགས་པ། འཛིགས་མེད་ཞི་བའི་ཐུགས་
ལྷན་དེ་དག་གིས། སྒྲ་ཚོགས་མེ་ཏོག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས། ཁྱོད་ལ་
བཀྲ་ཤིས་དམ་པ་མཚོག་གྱུར་ཅིག རིགས་ཀྱི་སེམས་དཔར་མཚོག་ཏུ་ཡིད་
འོང་བ། བཀྲ་ཤིས་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་དགའ་བའི་གྲུ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་
ཏུ་བྱུང་བར་བསྐྱགས་པ་ཡིས། རྟེན་ཁྱོད་ཐུན་སུ་མཚོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་
ཤོག རུས་མཐའི་མེ་ལྟར་རབ་འབར་ཁྱོ་བོའི་ཚོགས། འཛིགས་པའི་ང་འོ་
དང་བཅས་གར་བྱེད་ཅིང་། འབར་བའི་ལྷ་བས་བགོགས་རྣམས་མཐར་བྱེད་
པས། རྟེན་འདིར་ཁྱོད་ལ་བཀྲ་ཤིས་མཚོག་གྱུར་ཅིག རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་
འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་ཚོགས། ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་བཞིན་གཏིབས་

བྱས་ཏེ། །བཀྲ་ཤིས་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དེང་འདིར་ཁྱོད་
ལ་བཀྲ་ཤིས་སྤེལ་གྱུར་ཅིག །ཡིད་ལ་དེ་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་གྱུར་ཅིང་། །
སྤིད་ཞིའི་དཔལ་ཡོན་ཀུན་ནས་སུན་སུམ་ཚོགས། །དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་པའི་འབྱོར་
པ་མྱད་བྱུང་དེས། །ཁྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་མཚོགས་གྱུར་ཅིག །འགོ་དང་བྱ་བ་
བརྩམ་སོགས་ལ། །ཐོག་མར་དྲན་ན་དོན་གྱུར་ཅིང་། །དུས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཡིས། །དཔལ་ལ་སྤྲོས་སུ་
ཚོགས་པ་ཐོབ། །འཇམ་དཔལ་མཚོགས་སྤྱོད་དོ་རྗེའི་སྤྲེལ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ལས་ཆུ་འབུག་ལྷ་མོས་
ལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་སྤོ་ཡི་མཚོ་ལས་རྗེལ་བ་མདྲ་ལོ། །

༥ རྩོམ་གསལ་བཅུ་དྲུག་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི། །མཁྱེན་བཙེ་བུས་
པ་གཅིག་བསྐྱས་སྤེལ་པའི་སྤྱ། །གངས་ཅན་འགོ་པའི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲང་བ། །
རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་གྲགས་པས་དག་ལེགས་སྟོལ། །མགོན་ཁྱོད་གདོད་ནས་
མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་གྲང་། །སྤིད་པ་དེ་སྤིད་ཡེ་ཤེས་སྤྲགས་རྗེས་འབྱུལ། །
སྣ་ཚོགས་སྤེལ་པའི་རོལ་པ་ཡང་སྟོན་པས། །འགོ་ཀུན་སྟོབ་པའི་ཁུལ་ཆེན་
བསྐྱམས་ལ་འདུད། །གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ། །བཤད་
དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་མཛད་པའི། །ཕྱིན་ལས་ཉིན་བྱེད་འཛམ་གླིང་
ཡོངས་ལ་བྱབ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །གང་གིས་
ཁྱོད་ལ་གྱུས་ཤིང་གསོལ་འདེབས་ན། །བསྐྱེད་སྤྲགས་རྗེས་གཟིགས་པ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས། །སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་བདག་ཅག་རྗེས་འཇུག་ནམས། །
མགོན་པོ་ཁྱོད་ལས་རེ་སྟོས་སྤེལ་འཆའ། །དེ་བྱིར་སྤྱིང་ནས་གྱུས་པས་གསོལ་
འདེབས་ན། །སྟོན་གྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་མ་བསྟེལ་བར། །བསྟན་འཛིན་འཕེལ་

ཞིང་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་ཡི། །འདོད་དོན་ལྟོན་གྱིས་འབྲུག་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
བསྐྱེད་པར་བྱས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཞི་བ་དང་། །སྒྲོད་བཅུད་དཔལ་དང་ཡོན་ཏན་གོང་
དུ་འཕེལ། །ཆོས་དང་སྤྱིད་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །གནས་འདིར་འདུ་
ཞིང་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་
མཐིལ། །ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཁྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་
དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། །བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
རི་ལྷོང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རེ་འབྲས་རྣམས། །ཡིད་བཞིན་འདོད་དུ་གུར་
སྒྲིན་པའི་དགའ་ལེགས་ཀྱིས། །ས་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཡི། །
ངོ་མཚར་སྤང་བ་ཆེན་པོའི་བྱུང་ཁྱུང་ཅིག །ཅིས་པའང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལོར་མཐིལ་རྒྱུན་མངའ་
སྟན་གྲགས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་དཔོན་འཁོར་བཅས་བཀས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །ཆོག་སྒྲུབ་ཅན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་
གྲངས་ལྟན་འདི་མི་ལམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བཀའ་བརྒྱུད་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིད་དུ་བྱིས་པ་དགའ་ལེགས་
འཕེལ། །

༥ ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་རྩེ། །རྟེན་འཕེལ་གནད་
ལ་དབང་ཐོབ་འབྱིག་པ། །རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱིད་མཐའི་བར། །
བཤད་བསྐྱེད་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པའང་མི་ལམ་བསམས། །

༦ བ་མོ་མཆོག་གི་ཡེ། །མདོ་སྒྲགས་ཐེག་པའི་རྟོགས་བྱའི་གནད། །ཆོས་
དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཐུག །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ། །དངོས་པོར་
ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་གནད། །ལྟ་བུ་སྒྲོས་བྲལ་དབུ་མ་དང་། །སྒྲགས་ལམ་ལྟན་
སྒྲིས་པ་དེ་ཆེན་གྱི། །གནད་ལ་གོ་མས་པས་སྒྲོས་བྲལ་གཤམ། །སྒྲོ་འདས་རང་

བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཆར། །དེ་ལ་གོམས་པ་བརྟན་གྱུར་ན། །འཁོར་འདས་ཆོས་
ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད། །ཆོས་སྐྱུ་ཐིག་ལེ་ཉག་ཅིག་དོན། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་
མེད་འཆར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱང་
དོར་མེད། །མཉམ་ཉིད་གདེང་དུ་གྱུར་པ་ན། །རྟོགས་པ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་ཞེས་
བྱ། །རྟོགས་པ་ཚད་དུ་འཁྱོལ་བའི་ཆོ། །འཁོར་དང་ཐུང་ན་འདས་པ་དང་། །
བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་དང་གཞན། །ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གྲོལ་བ་ན། །
འཛིགས་མེད་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་ཀྱུལ་ཡིན། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་ཀྱུལ་བ་
གང་། །རིག་འཛིན་དཔའ་པོ་ཀྱུལ་བའི་གྲས། །ས་རྣམས་སྦྱོང་ཞིང་འགོ་བ་
འདུལ། །འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱུད་པའི་མན་
རག་གིས། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་རྟོགས་བྱས་ལ། །མཆོག་ཏུ་གོམས་པ་བརྟན་པ་
ཡིས། །ཀྱུལ་བ་རིག་འཛིན་གྱུ་བ་མཐར་སྟོགས། །དེ་རྒྱུད་གདམས་པ་རྒྱལ་
བཟང་གི །འགོ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་གྱུར་ནས། །ཡང་དག་ལམ་མཐོང་རིག་
འཛིན་གྱི། །དགོངས་པའི་བཅོན་ས་ཟེན་གྱུར་ཅིག །ལྷགས་ཅི་རྒྱ་བ་བརྟན་ཉིས་པའི་
ཆོས་ཉིད་དུག་ལ་ཞེ་འཛོེང་བཀྲ་གིས་ཆོས་སྤྱིར་དུ་མི་ཐམ་པས་བྲལ་གྲིས་པ། །སྐྱེལ། ॥

༥ མ་འགྱུར་རྟེན་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་དོགས་
སེལ་བཞུགས་སོ། །

འདི་ན་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ། དཔལ་སྒོམ་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ངན་འདི་
ནས་མི་སྣང་ནས། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ན། །བརྟན་པའི་རྟེན་པོ་དམ་
པ་ཞིག །ལྟ་གནས་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་སྟེ། །འཛམ་གླིང་ཤར་ལྟོའི་ཕྱོགས་
མཚམས་ན། །དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་རི་བོ་ན། །ཐུགས་རྗེ་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་ཇ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ཐུག་ན་དོ་རྗེས་སྣང་བར་བྱེད། །མི་ལས་
སྐལ་ལྷན་དམ་པ་ཞིག །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཏུ་གྲུབ་གྱུར་པས། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་
མོས་པ་བྱོས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་བས་ཤུག་ཐུབ་བྱང་ན་
འདས་ནས་ལོ་ནི་ཤུ་ན། །ཤར་ལྟོའི་ཕྱོགས་ཟླ་རྩེ་གྱི་ཡུལ་ཨ་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བར།
རྒྱལ་པོ་ཇ་ཞེས་བྱ་འམ་ཡིན་ཕྱུ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་པའི་སྟེང་དུ། །གསེར་གྱི་
སྒྲིགས་བམ་ལ། །བེལ་རྒྱ་ལྷན་མས་བྱིས་པའི་པོ་ཉི་དབག་ཏུ་མེད་པ་བབས་སོ། །
དེ་རྒྱལ་པོས་བལྟས་ནས་ཤེས་ནས་སྐྱབ་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཟེར། །ཁ་ཅིག་གིས་
མ་ཤེས་པར་ཀླ་ཀླ་རི་ལ་དྲིས། །དེས་དོར་སེམས་ཞལ་མཐོང་གི་ལེའུ་ཤེས། །དེ་
སྐྱབ་དོར་སེམས་ཞལ་མཐོང་ནས་རྒྱུད་ཀློན་ཤེས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གྲུབ་
ཟེར། །དེ་ལས་འཕེལ་ཞེས་གངས་ཡང་ཡོད། །དེ་མི་འཐད་དེ་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱི་མཆོན། ཀྱལ་པོ་ཇ་ལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་
དགག་པར་མི་རྣམས་སོ། །སྤྱོད་པ་མ་བཟུངས་པས་ཤེས་ན། གསང་སྤྱོད་པས་
རང་ཉིད་ལེན་པ་ནི། །ལུས་ཅན་དཔུལ་པར་འབའ་ཞིག་རྒྱ། །ཞེས་པ་དང་།
འགལ་ལོ། །སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། གཞན་
ཨོ་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་ཤར་ལྟོ་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་
བས་ན་དེ་དོར། དེ་སོགས་རྒྱུད་སྤྱི་དེ་བུ་བསོགས་མི་འཐད་ཅིང་གཞན་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱ་ཟེར། དེས་ན་སྤྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལྟར་དོན་ནི། །ལྟ་
གནས་གསུམ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། དེ་ཤར་ལྟོ་གྲོང་ཁྱེར། བ་
ཏི་ཀི་ཉི་ཞེས་པར། ཀྱལ་པོ་ཅན་པ་ཏི་སྤེན་ཞེས་རབ་གསལ་སྒྲ་བར། ཕྱག་
རྟོག་སྤྱུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་ཆོས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཨོ་ཀྱན་
ཏུ་བཀའ་བསྐྱུ་བའི་དོན་མ་ཡིན་གསུངས།

༥ རང་འདོད་ལ། གསང་བའི་སྤྱོད་པར་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་
ལས། གསང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཤེས་པ་མ་འོངས་ན་སུ་འབྱུང་ཞེས་ཞུས་པའི་
རུབ་སྤྱོད་པས་ཨོ་ཀྱན་ན། དཔལ་དོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ། ཨིན་ལྷ་ཏིས་ཤེས་
ཤིང་བཤད་ཅིང་རྒྱས་པར་ལུང་བསྟན། ཨིན་ལྷ་ཏི་དེ། ས་བཅའི་དབང་ལྷག་
ཡིན་པར་གསུངས། གསང་སྤྱོད་པས་བཀའ་བསྐྱུའི་གནས་ཨོ་ཀྱན་ཡིན་པར་
བཤད། ཀྱལ་པོ་དེ་ཕྱག་རྟོག་ཡིན་པར་བཤད། བཅོམ་ལྷན་བཞུགས་ཏུས་
བསྐྱུས་ཞེས་སོ། །ཀྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གྲུབ། ཡུལ་སྤོང་མཆོར་སོང་། ཕྱག་

ན་དོ་རྗེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་སྒྲིགས་བམ་ལ་བཞུགས་ཤིས། གྲུ་ཆུ་མས་
ལ་གཏད་ཅིས་ཤིས་འདུག། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲིབ་བར་བརྟུན་ནས་
བརྟུན་ཟེར་བ་ནི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཏེ། ས་ཐོབ་ལ་བརྟུ་བ་ལས་རྒྱ་འབྲུལ་
མེད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མས་གྲུ་སྒྲིབ་དོ་མི་ཤེས་པས་དཔེ་གཉིས་མི་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར།

༥ དེ་ལ་དེའི་བཞེད་པའང་། རྒྱུད་གྱི་བསྐྱུ་བ་པོ་ནི། སྟོན་པ་ཉིད་འཁོར་
གྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པས་བསྐྱུ་མི་རུས་པར་བཤད་འདུག།
དེ་ལྟར་ན་ཨིན་ལྷ་ཏི་ནི་གསང་བདག་ཡིན་པས། སྒྲིགས་བམ་མ་དགོངས་པ་
དང་། གསང་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་སོགས་གདུལ་བྱ་དངས་པའི་དོན་
ཙམ་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་གསང་སྒྲགས་རང་ཉིད་ལེན་པ་དང་ཅི་སྟེ་འགལ།
རྒྱུད་ཆུ་མས་གསེར་ལ་བཞུགས་ཤིས་པ་ནི་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་འདོད་ན། སྐལ་
ལྷན་ལ་མི་འབབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་
བྱ་མེད་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་པོར་གྱུར་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡིན་འདྲ་གིན་ཏུ་ཡ་མཚན་
ཆེ། ཅད་དང་ཇ་རང་གིས་ནོར་བ་རེད། ཨིན་ལྷ་ཏི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགོད་
པར་སྒྲིབ་དགག། གྲུ་སྒྲིབ་གྱིས་བརྟུ་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་གསང་སྒྲགས་མཁའ་
འགྲོའི་གཅིས་སྒྲིབ་ཆེ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་། དངོས་སུ་བརྟུ་བ་གལ་
ཡིན། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་གཞན་དོར་མཛད་པ་སྟོན་པ་ལ། གསང་
སྒྲགས་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། བརྟུ་བ་དངོས་སུ་བཟུང་ནས་བསྐྱུར་བ་རང་

གིས་བཏབ་ཀྱི་ངེད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མ་བཏབ་པོ། རྒྱལ་ཁུངས་ཀྱིས་འོད་སྤྲང་
རྩོགས་བྱེད་ལས། བསམ་གཞུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་འོད་པ་བཞིན། ས་བརྩའི་
སེམས་དཔའ་བསམ་གཞུགས་མི་ཤེས་ག་ལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་དེ་ལྟར་བརྟན་
པར་འདོད་ན། འདི་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན། ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་བསམ་གཞུགས་
ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ལ་འཇུག་ལྡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལས་ཆོའོ། ༡༩༡། ཞེས་མི་ཐམ་
པས་སོ། །མདྲ་ལོ། །

༥ ཀུན་མཁྱེན་སྤྲེལ་མ་མི་ཐམ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པས་པའི་གཏེར་
བརྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་སྤོ་གྲོས་སྤྲང་སྤྲེར་ཞེས་བྱ་བ།
རྩི་ རང་སེམས་ཀ་དག་མཐའ་དབུས་བྲལ་བས་འཇམ། ལྟུན་གྲུབ་འགག་
མེད་ཀུན་ཏུ་གསལ་བས་དཔལ། རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་ཡོག་ནས་བ། །
སྤོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་
དང་ལས་རྒྱུད་གིས། དུམ་བུར་བཅིང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲང་ངོར་ལ། ཆོད་མེད་ཡོན་
ཏན་ཉེ་བར་མི་སྤྲང་ཡང་། རོན་ལ་བཅིང་གྲོལ་མཁའ་ཡི་མདུད་པ་བཞིན། །
སྤྱིབ་བྲལ་ཡོ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་སྤྲང་བཞི། རྟག་ཏུ་བྱི་གང་བྲལ་བར་བཞུགས་པའི་
འོད། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྟོན་མེ་གསལ་བའི་རྩལ། ཞལ་ར་པ་ཅོན་རྩི་འི་
གསང་སྤྲུགས་མེས། ཁྲོ་བུར་སྤྱིབ་པའི་བུད་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་ཆོགས། རི་ལྟ་
རི་སྟེང་རྣམ་པར་ཐོས་གྱུར་བ། རྟེན་ལྟར་ལྟར་གདོད་མའི་རིག་དབྱིངས་ཀྱི།
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བར་སྤྲང་བས་མཛེས། མཐའ་དག་སྤྱིབ་པའི་ཆོགས་

དང་རབ་བྲལ་ཆོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱུང་མཆོད་རབ་ཡེ་ཤེས་འོད། །འཕྲོ་
འཕྱུར་དང་བྲལ་ཕྱོགས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད། །རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་
ཉིད་དུ་གསལ། །དེ་ཕྱིར་དོན་དམ་ལྟ་སྟགས་དབྱེར་མེད་ལ། །མོས་པས་མི་
འཛིགས་སྒྲོབས་པའི་སྒྲོ་མཆོག་གི། །རྒྱ་དང་རོ་བོ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །
གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་འཕར་འབྱེད་འདི་མཆོར། །གང་ཞིག་ཆོག་དང་དོན་
གྱི་གནས་ནམས་ཀྱི། །ནམ་ཡང་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཅིག་དྲན་པའི་
གཏེར་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡིས་ནི། །བསྐྱེད་བས་མི་འཛིགས་སྒྲོ་མཆོག་གྲུབ་པར་
གྱུར། །སྤྱི་དང་རང་གི་མཆོར་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། །ཆོས་ཀྱི་མ་ཙོར་ནམ་
པར་འབྱེད་པ་ཡི། །མི་འཕྲོག་སྒྲོ་གོས་གཏེར་དང་ལྡན་གྱི་པས། །ཆོངས་པས་
མི་འཛིགས་སྒྲོ་མཆོག་གྲུབ་པར་གྱུར། །དེ་མཐུས་རྒྱལ་བས་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་
གྱི། །དོན་གྱི་ནམ་པ་ལེགས་པར་ཁོང་ཚུད་པ། །རྟོགས་པའི་གཏེར་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་པ་ཡི། །འབྲུལ་བས་མི་འཛིགས་སྒྲོ་མཆོག་གྲུབ་པར་གྱུར། །དྲན་
དང་སྒྲོ་གོས་རྟོགས་པ་དེ་ཡིས་མཐུས། །ཐོས་པ་ཀྱི་འཛིན་ཚུད་མི་བྱ་བ་ཡི། །
མི་བརྟེན་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་ལྡན་གྱི་ནས། །བརྒྱུད་པས་མི་འཛིགས་སྒྲོ་
མཆོག་གྲུབ་པར་གྱུར། །གཟུངས་རྟོགས་སྒྲོ་གོས་མཐུ་ལས་ལེགས་བཤད་གྱི། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནས་ཆོས་ཕྱེད་པ། །མི་འཛིགས་སྒྲོབས་པའི་
གཏེར་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཁུམ་པའི་འཛིགས་ལ་སྒྲོ་མཆོག་གྲུབ་པར་གྱུར། །
གཟུངས་སྒྲོབས་སྒྲོ་ཡིས་རྩལ་བཞིན་སྒྲུབ་དང་། །ཆོས་མེད་ཆོངས་གཅོད་དམ་

ཆོས་ཡོངས་སྤྱད་བས། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ལམ་ན་
འཛིགས་བྲལ་སློ་མཆོག་གྲུབ་པར་གྱུར། །རྩལ་དེས་མཚུངས་མེད་དཀོན་མཆོག་
ནམ་གསུམ་གྱི། །རིགས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པ་ཡི་སྒོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་
ཀྱི་གཏེར་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ལམ་དམན་འཛིགས་བྲལ་སློ་མཆོག་གྲུབ་པར་
གྱུར། །ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་སྒྲེ་བའི་གནས་ལུགས་དོན། །སྒྲེ་མེད་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་མཆོག་ཐོབ་པའི། །ཟབ་མོ་སྤྱད་པའི་གཏེར་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཉམས་
པ་འཛིགས་བྲལ་སློ་མཆོག་གྲུབ་པར་གྱུར། །འདི་ལྟར་རིག་སྟོང་དབྱིངས་ནས་
གཏེར་ཆེན་བརྒྱད། །སྤྲས་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྤྲགས་ཀྱི་ཐབས་མཆོག་ལ། །མཁས་
པར་གྱུར་གང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཡི། །ཐུགས་ནས་ལེགས་འབྱུངས་རྒྱལ་
བས་དབང་བསྐྱར་ཆོག་ས། །ཞེ་མ་གངས་མེད་བསྐྱལ་བའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །
རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱས་རབ་སྒྲིན་སློ་མཆོག་ལས། །ཟབ་མོའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་
ཀྱི་ཁ་བྱང་གང། །འཛོན་པར་རུས་པ་གཞན་དུ་མ་དམིགས་སོ། །སློ་ལྡན་གང་
གི་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་མཛོད། །མཁའ་
ལྟར་ཡངས་པའི་སྒོ་མོ་འདིར་ལྷགས་ཞེས། །ལྗེ་འུ་མིག་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་
གཏད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའང་ལྷགས་སྤྱལ་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆོས་དགྲུ་ལ་མི་ཐམ་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་
འཕེལ། མདྲ་ཡི། །

༥ རྒྱལ་བ་སྟན་སྟོངས་འདིར་འདྲེན་པ་མེས་དཔོན་གསུམ། །བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་མཛད་མཁན་སློབ་ཆོས། །བསྟན་པ་ཡུན་དུ་སྦྱིང་བ་བསྟན་

འཛིན་ཚུགས། །འདི་རྣམས་ཐོད་ལ་བཀའ་འདྲིན་འགྲན་ལྷ་བྲལ། ༡ །གངས་
 ལྗོངས་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་འབྲེད་སྤྱོད་ཀྱི། །མདོ་རྒྱུད་བརྟན་པའི་སྤྱད་བྱེད་སྤྱོད་ཚུགས་
 ཞེད། །བརྩ་བྲག་རིགས་ལམ་གསལ་བྱེད་མཁས་དབང་ཚུགས། །འདི་དག་
 ཐོད་ལྷལ་ཚུགས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན། ༢ །དེ་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་བཅས་པ་ཡི། །
 ཤིང་རྩེ་ལམ་སྤྱོད་ལྷུང་བ་ཡི་བྱེད། །དེ་ཡི་ཕ་ལག་རིས་བྲལ་དམ་བས་
 སྤྱེལ། །དེང་སང་བར་དུ་བརྟན་པའི་མངའ་ཐང་རྒྱས། ༣ །དེ་ལྟ་ནས་འདྲུ་ཞོས་
 འགྲང་བ་ཡི། །ཐུ་གུའི་ཚུགས་ཀྱིས་མ་ལ་འབྲུབ་ལྟར། །སློ་ཞན་བྱས་པ་མི་
 གཞོ་འགའ་ཞིག་གིས། །རང་ཆེ་འབྲིན་ཞིང་བརྟན་རྟིང་དམན་པར་འཛིན། །
 གྱེ་མ་རྟོ། ཀྱུལ་བརྟན་རྒྱ་གཏེར་ཟབ་མའི་གྲོང་བསྐལ་ནས། །མདོ་དང་རྒྱུད་
 སྤྱོད་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི། །འགྲན་ལྷ་མེད་པའི་མཁས་གྲུབ་མཚུགས་རྣམས་ཀྱི། །
 དྲིན་ལས་སྤྱོད་ལྷུང་བ་ལ་མཆིས་མོད་ཀྱི། །སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་ཟབ་གནད་མ་
 ཡིག་པའི། །སློ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་ན་རྟིང་མའི་ཚུགས། །ལལ་དང་མི་འདྲ་
 སྤྱོད་ཚུགས་མང་པའི་བྱེད། །ཡང་དག་ཡིན་མིན་སོམ་ཉིད་གཟེབ་དུ་རྒྱུད། །རྒྱ་
 ཆའི་ཚུགས་མཛོད་རྟོགས་ཤིང་ཟབ་མའི་གནད། །ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སློ་ལྟ་འགས་
 བརྟན་ན། །ཆོས་སློ་གངས་མང་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི། །ཟབ་གནད་སྟོན་ཕྱིར་
 ཀྱན་གྱི་ཕེ་མོར་མཐོང་། །ལེགས་པར་བསམ་ན་སྤྱོད་དུས་ཉིད་ཀྱི། །བརྟན་
 འཛིན་རྣམས་ནི་བཀའ་འདྲིན་འགྲན་བྲལ་ཞིང་། །བརྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་བསེལ་ལྟ་
 ལྗོངས་སུ་བྱལ། །བརྟན་ཞུས་ཀྱན་གྱང་དེ་ཡི་དྲིན་ལ་བརྟེན། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱོད་

སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་ཆོས། །སྤྱི་འཇུག་ཡིན་ཡང་འདི་ལ་ཚུང་བ་མེད། །ཆེས་ཟབ་དོ་
 རྩེ་ཐོག་བ་ནང་རྒྱད་གསུམ། །འཕགས་ཡུལ་པལ་ལ་འང་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་
 མོད། །རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་པཎ་གྲུབ་གྱི། །དྲིན་ལས་བོད་ལྗོངས་
 སྐལ་བར་བཞག་ནའང་། །ཟབ་གནད་མི་ཤེས་ཕྱོགས་འདི་མིག་ཅན་གྱིས། །
 འདི་དག་རྙིང་མའི་ཆོས་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་གྱི། །གཞི་བྱས་ཐུག་དོག་ཆོག་པར་བདུང་
 གྱིས་བསྒྲགས། །ཁོར་ལུའི་གཏེར་ཆེན་རྙིང་མའི་སྒྲིབ་སྐལ་གྱུར། །དོ་རྩེ་ཐོག་
 པའི་དགོངས་དོན་ཆེས་ཟབ་པའི། །དགོངས་པ་དམར་འབྱེན་མན་དག་སྙིང་
 པོའི་གཞུང་། །འདི་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་སྐལ་བས་མ་འཆུན་པའི། །སྤྲུགས་འཛིན་
 རྣམས་ལ་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་གྱུར། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་མཐོང་བའི་ཤེས་
 རབ་ཅན། །ཡོད་ན་གསར་རྒྱད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐའ། །རི་བཞིན་རེས་
 པ་འདི་ལ་དག་ལས་ཀྱང་། །རྒྱད་ལས་རྒྱད་ཀྱི་མན་དག་ལྟ་བུ་ཡིན། །འདི་དག་
 སོ་སྤྱེས་མཁས་པའི་སྒྲོ་གོས་གྱིས། །དབྱུང་བས་གསར་དུ་རྙིང་པའི་བརྟན་
 བཅོས་དང་། །རྟོག་གཏེར་རང་བཟོས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་རྒྱད། །གཞན་དུ་སྤྲུགས་པ་འདིར་ནི་མཛོན་བརྟན་ཕྱིར། །རྙིང་
 དཀའི་ཆོས་མཆོག་འདི་རྣམས་ལེགས་བབྱུང་ན། །ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བ་ཡིན་མོད་གྱི། །རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་འདི་དང་མཚུངས་གཞན་མེད། །ལེགས་
 ལེགས་འགྲིགས་འགྲིགས་འདྲ་བའི་ཁས་ལེན་འགའ། །རྟོགས་སྤྱི་ཡིན་ཡིན་
 འདྲ་ཡང་ཐུག་བརྟག་ན། །བྱིས་པ་མཁུ་བར་བྱེད་པའི་དང་རྩལ་ལས། །འིང་

ཁུར་མི་བཟོད་བྱེ་མའི་ཆད་བྱ་འདྲ། །མཐར་ཐུག་དཔྱིད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་
 བ་ཡི། །ཟབ་དོན་དོ་རྗེའི་གསང་བཤད་འདི་དག་ལ། །དེས་པ་སྒྲེས་ན་ནམ་
 མཁའ་ཇི་སྤྲིད་དུ། །ལ་རོལ་གྲོལ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱོད་མི་རུས། །མྱ་འགྱུར་
 ཆོས་མཛོད་ནོར་བུའི་གྲིང་སྒྲེས་ཀྱང་། །ནོར་སྐལ་ཆད་འགའ་གཞན་ཟེར་འཆིང་
 བྱ་ལེན། །རང་གི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བྱེད་པ། །ལྟ་སྐལ་ཆད་བས་འབྱུང་པོ་
 བསྐྱབ་དང་མཚུངས། །སྐལ་བ་མཆོག་གྱུར་དེས་པའི་སྒོ་ལྟན་ནམས། །ཀྱན་
 རྟོག་འཕེལ་པའི་སྒྲ་མང་མི་ཆོལ་ཞིང་། །བརྒྱད་པའི་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་བརྟུང་
 མཆོག་ལ། །རང་རྒྱས་ཇི་བཞིན་སྤྱོད་པས་དེམས་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བཟོད་
 བ་འདི་ལ་གཞན་དག་གིས། །རང་ཞེན་རང་བསྐྱོད་ཆེ་བ་ཡིན་སྟམ་ན། །རྟོན་
 བ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱིས། །ལྟ་བའི་གནད་དང་ཉམས་ལེན་མན་ངག་
 གཞུང་། །ཆོས་ཀྱི་ཆིང་དང་བསྐྱེམ་མེད་རིགས་པའི་ལམ། །ཐམས་ཅད་རིང་མོ་
 ཞིག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱིས་དང་། །དེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཐུན་པ་དུངས་པ་ཡི། །དེས་ཤེས་
 ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཆར། །དེ་ལྟར་མཐོང་ན་སྟིགས་མ་ལྟ་བུའི་དུས། །
 བརྟན་ཞབས་སྒྲེས་པ་ཆོས་སྒྲུའི་ཁུར་འཛིན་བདག །ནམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཆ་སྤྲ་ཞིང་། །ལས་ཉོན་སྟུག་བསྐྱེལ་བརྒྱ་ཡིས་མཛར་མོད་ཀྱི། །བརྟན་
 བ་འདི་ལ་གྲུས་པ་ཅེ་གཅིག་པས། །ནམ་ནམ་ཞོར་ཞོར་ཅི་རྒྱས་འབད་བ་ཡིས། །
 མྱ་འགྱུར་བརྟན་ལ་ཇི་ཕན་བཟོད་པར་བྱས། །དེ་དག་པ་ཡི་ཁ་ཐོར་གཙང་ཞེན་
 ལྟར། །ཞེན་པས་མ་ཡིན་དེས་པ་སྒྲེས་ལས་ཡིན། །གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་གཞན་

ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིས། །སུན་འབྱེན་མ་ཡིན་ཐེག་དོན་གསལ་བྱིང་ཡིན། །དེ་ལྟར་
རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་རྒྱལ་བ་འདི་གསལ། །དངོས་བྱོན་སྤྲུལ་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་
ལ། །འགྲུལ་དྲིན་བྱས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དང་། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ལ་
གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིང་། །ཆལ་ཆོལ་སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་ཆེ་རབས་བརྒྱུད། །རོ་
འཛིན་རལ་གྲིས་འཐག་པའི་ལས་ངན་ཁུར། །མི་ལེན་ཆོས་མཆོག་སྒྲུབ་པ་དཔྲལ་
ལྷགས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་སྒྲུབ་སྒྲོ་བ་སྐྱེས། །འོན་ཀྱང་བདག་འདྲ་སོ་སྐྱེས་
དམན་པ་ཡི། །སྐྱེ་ཡི་རྣམས་པས་ཟབ་དོན་མ་རྟོགས་ནས། །ཅུང་ཟད་ཉེས་པར་
བཤད་པ་མཆིས་མིད་ན། །ཅུ་གསུམ་ལྟ་དང་སྤྱད་མའི་ཆོགས་ལ་བཤགས། །
དད་པའི་སེམས་དང་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་མཐུས། །མ་ཞོར་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་ཆ་གང་མཆིས། །དེ་ཡི་དགོ་བས་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་ཀྱན། །ཟབ་དོན་དོ་རྗེའི་
གསུངས་ལ་དད་སྤྱར་ཅིག །མ་འོངས་སྤྲུལ་འགྱུར་བསྟན་ཞབས་སྐྱེས་རྣམས་
ཀྱང་། །བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལྟན་བྱས་རང་ལྟགས་ཀྱི། །ལས་ལེན་རྣམས་ལས་
ཅུང་ཟད་མི་འདའ་བར། །དད་ཅིང་སྒྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་བྱས་ན། །དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་ཅིང་། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཐེག་མཆོག་
ཆོས་ཀྱི་འཕྱོར། །སྒྲུབ་རབ་ཡངས་པ་དཔྲལ་ལྷགས་ཐོབ་ནས། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་
མཛོད་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་མེད་རྒྱུ་ཆོས་ལ་རྗེ་མིང་པས་སོ། །འདི་ནི་བདག་
གཞན་གྱིས་བ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱོན་ནས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཆོས་སྤྱན་རླབས་ལྷན་
ཞིང་། །ཐེག་མཆོག་སེཾྱེའི་ར་རྟེ་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུད་སྒྲོགས་པས་སྒྲུབ་པར་བའི་མ་སྐྱེས་ཀུན་ཏུ་
བག་འཁུམས་པར་མཛད་པ། །འཇགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤིས་སྒྲུ་ཐུགས་དབུས་ཀྱི་པདྨར་སེམ་པས་

བདེ་བར་གསེགས་པའི་རིང་ལུགས་མཆོག་གི་གསལ་བྱེད་གྱི་སྟོན་པའི་གསལ་བ་རྒྱལ་མཆོད་གོས་ཅན་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ་སོང་བ། རྩེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོད་གསུང་གི་ཟེག་མ་བཀྲ་
གིས། མདྲ་ལོ། ॥

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འབྲར་
བགོམས་ཀྱང་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་ཁྱབ་སློ་འདོན་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་སློ་བྲོས། ཆོས་དབྱིངས་ཉིམ།
གཙོ་སྒྲིག་པ། གང་བསམ་སྟུན་གྲུབ། སྟོན་ལམ་རྒྱལ་མཆོ།
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉིམ། ཤོང་འདུས།
ཁུངས་པ། ཨ་སྒྲོ་མོར་བྲ། ཆོས་གསལ།
ཡིག་སྒྲིག་པ། གཞེར་སྟེ་བཟང་པོ།
ཞིབ་འཕེབས་པ། འཛིགས་མེད་དོ་རྩེ།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཀོད་པ། ཡིག་སྒྲིག་ཆོ་རུང་།

༥ རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་པའི་སྒྲིག་ཐུག་མེ་ཡམ་རྩེ། ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ།

ཁྱད་པར་བླ་མེད་མ་འགྱུར་བརྟན་བདག་པོར། མཉམ་མེད་མེ་ཡམ་རྒྱམ་ཆོར་གྲུ་ས་བས་འདུད།

སྒྲིག་ས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མཐོན་གཅིག་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཇལ་གསུང་མེ་ཡམ་མཐོན་པོའི་མཚན་ཐོས་ཀྱིས།

དགེ་ས་སྒྲོས་སྒྱུན་ཆབ་བསིལ་བཞིན་ཡང་ཡང་བརྟག་ས། རྒྱལ་ལུང་སྒྲེ་པོའི་ཆོག་ས་སྒྲེ་ལེགས་སྒྲེ་ས་སྒྲེ་ལ།

དཔར་བརྟན་བཀྲིས་པའི་རྣམ་དག་ར་དགོ་བདད། འདི་ཆོན་རྒྱས་གསུམ་པ་སྟག་པའི་དགོ་ཆོག་ས་ཀྱིས།

མཐའ་ཡས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྒྲིབ་ས་གཉིས་སྒྱུར་བྱང་ཆོག་ས་གཉིས་ཡོངས་རྩོག་ས་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེད་ཀྱི་རང་ལ་ལོག་པའི་ལྷ་རྒྱལ། རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱམ་ཆོར་ཁྱབ་བདག

བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བའི་ཇལ་ས་རྩོལ་སྒྲི་པོར་བྱངས་ཏེ། ལྷ་ག་བསམ་བློ་མ་དག་ར་

པོ་རྒྱུད་ལ་བཅངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མེ་ཡམ་རྒྱམ་ཆོར་ལ་སྒྱུང་འབྱུང་དཔར་བརྟན་ཞུས་པ་འདི་ས་འཛམ་གླིང་གོ་

ལའི་རྒྱང་འདིར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤུ་བྱ་བྱུང་བའི་བརྟན་པ་འིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་རྒྱང་བལྟར་

རྒྱས་ཤིང། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྒྲེ་པོ་ཀུན་གྱིས།

བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་ཐུག་མ་ལས་བཅུན་བཟང་ཐུག་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོད་ཐུག་སོག། ལེགས་ཐུག་མ་ལའ་ལྟར་མཉམ་པའི་

སྒྲོན་འདུན་བཅས་ལུལ་རྩུས་སྒྲེ་མ་ཀུན་བཟང་གཞན་པན་སྒོ་ཤོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཕམ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་

མཐར་ཐྱིན་ནས་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷ་གས་རྟག་ཡོའི་བྱུང་དཔར་ལྷ་ལས་བབ་པའི་ཆོས་བཟང་

ལ་འཛམ་གླིང་གར་ཐོག་མཚོ་གླིང་གྲེ་ལན་ནས་སྒྲེལ་བ་དགོའོ། ། སུམ་མདྲ་ལོ། །

ཐུག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྒྱིན་རུ་འབྱལ་རྒྱལ་ས། ཆོད་རྒྱུར་མེ་ཆོག་བདགོངས་འཇགས་ལུ། །

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།

ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

༥ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
 ཅེས་བ་འདི་ཡང་བར་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་བོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔེའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །

སམ་མཁྱིལ། །

ཨོ་ཀམ་ཨམི་ཏུ་སྤྱུལ།

༥ སྤར་འགྲོམ་དང་མཐུན་འཇུག་སྒྱུར་མཁན།
 ཐུའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས།
 ཕྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲོམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག།
 སྤར་སྐྱོན་བྱེད་ལུང་ཐུའི་ཕན།

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~ THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第三十九冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

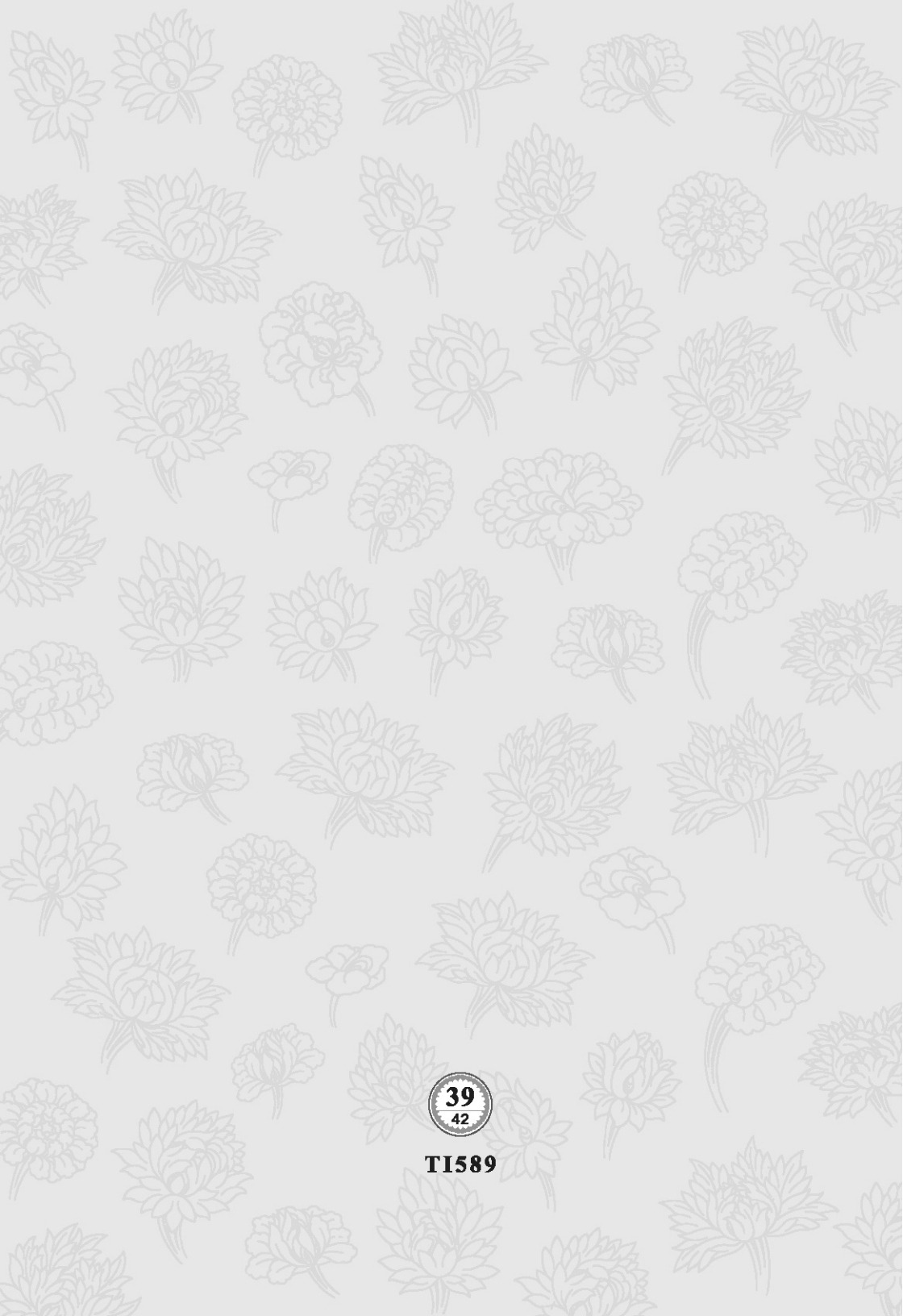
<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔལ་འདི་ཚེས་སྤྱི་ཉེ་ལྟུང་ལྟུང་ལས། ཚོང་ཆུང་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་གྲུ།

3000 copies; January 2011

TI589

TI589